

Dictionary of Law Terms

angielsko-polski

polsko-angielski

English-Polish

Polish-English

Słownik terminologii prawniczej

Dictionary of Law Terms

English-Polish

Polish-English

By Ewa Myrczek

Wydawnictwo C.H. Beck

Warszawa 2005

Słownik terminologii prawniczej

angielsko-polski

polsko-angielski

Opracowanie Ewa Myrczek

Wydawnictwo C.H. Beck

Warszawa 2005

Dictionary of Law Terms

Słownik terminologii prawniczej

Cover by/Projekt okładki:

Editing/Redakcja:

Robert Rogiński

Tomasz Rodzik

Typesetting/Skład i łamanie:

Printing and binding/Druk i oprawa:

Krzysztof Biesaga

WDG Drukarnia w Gdyni Sp. z o.o.

ISBN: 83-7387-808-4

All inquires should be addressed to:

Wydawnictwo C.H. Beck Sp. z o.o.

9, Gen. Zajączka Str.

01-518 Warsaw

©Wydawnictwo C.H. Beck 2005

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying and recording, or by any information storage or retrieval system, without the prior written permission of the Publisher.

Table of contents

Preface	VI
Wstęp	VII
References / Bibliografia	VIII
Abbreviations / Wykaz skrótów	IX
Introduction to legal translation	XI
Dictionary	
Part I. English-Polish	3
Part II. Polish-English.	167
Test Your Knowledge of Legal English	323
Key and Translation	361

V

Preface

This bilingual **DICTIONARY OF LAWTERMS** is intended for students of the law, legal secretaries, paralegals, legal executives, ESP teachers, translators and professional people who need English for their present or future day-to-day work in the legal field.

Though this dictionary lays no claim to comprehensiveness, it aims at serving three primary functions. Firstly, it contains an exposition of essential legal terms and phrases. Entries derive largely from the traditional core of legal studies – from Constitution, Contracts, Torts, Civil law, Criminal procedure, Land law, Labour law, Family law but also from the fields of European Community law, Bankruptcy and Reorganisation law, Companies law, and Customs and Fiscal law.

Secondly, the **Introduction to legal translation** gives helpful guidance on some of the most vexing questions that legal writers, translators and law students face, from offering advice on usage and grammar to covering issues related to text-normative equivalence in translation of legislative texts. Since translators-to-be and law students need to be familiarised with the principles of specific conventions related to syntax, lexis and stylistics of the legal Polish and English language as applied in the field of legislative texts, these rules and principles have been described in the **Introduction**

to legal translation, thus providing prospective readers with practical guidelines on legislative drafting and translation. In accordance with the rules of legal modality, legislative sentences have been subdivided into prohibitions, obligations, permissions and non-permissions, and illustrated with instructive examples for translation of statutes.

Thirdly, this book contains **Tests** which can be used both for self-study and in class. Students preparing for the Test of Legal English Skills examinations and other equivalent examinations will find this part particularly relevant to their needs.

A wide range of topics is covered through a variety of exercises which include gap filling and matching. The book includes a comprehensive key with not only answers to the exercises but also some translation hints which should help students to distinguish between similar but distinct legal terms.

Unlike most dictionaries, which are devoted to questions of terminology, this book has also dealt with problems that are related to textual and pragmatic considerations, taking account of legal construction rules applicable in civil law and common law systems accordingly. Endeavours have been made to include a body of practical information that can orient and complement the learning process of translator-trainees and self-learners; teachers are also encouraged to make use of it.

Jaworze, August 2005 Ewa Myrczek

VI

Wstęp

SŁOWNIK TERMINOLOGII PRAWNICZEJ jest skierowany do studentów prawa, tłumaczy przysięgłych, pracowników kancelarii prawnych, nauczycieli specjalistycznego języka angielskiego oraz wszystkich zainteresowanych pogłębianiem swej wiedzy z zakresu tekstów prawnych i prawniczych.

Książka składa się z trzech części, z których najważniejsza i najobszerniejsza zawiera podstawowe terminy prawnicze z zakresu prawa konstytucyjnego, cywilnego, handlowego, karnego, skarbowego, europejskiego, prawa pracy, etc. Wszystkie hasła ułożono w porządku alfabetycznym.

We **Wstępie do tłumaczenia tekstów prawnych** podano informacje, których próżno szukać w innych słownikach – dotyczą one norm tekstowo-językowych charakterystycznych dla angielskich i polskich tekstów prawnych. W ujęciu porównawczym omówiono warstwę składniową tekstów prawnych, ze szczególnym naciskiem na czas gramatyczny i typy zdań złożonych. Opisano również warstwę leksykalną przepisów nakazujących, zakazujących i opisowych. Poruszono także kilka zagadnień dotyczących warstwy tekstowej, m.in. struktury aktów prawnych i nazewnictwa ich jednostek redakcyjnych. Wszystkie rozważania zostały poparte odpowiednimi przykładami w języku polskim i angielskim.

Szczególny nacisk położono na styl redagowania tekstów ustawowych w obydwu systemach w oparciu o wydawane przez władze ustawodawcze podręczniki (*drafting manuals*), które w przypadku języka polskiego przybrały postać urzędowego zbioru dyrektyw techniki prawodawczej, noszących nazwę Zasady techniki prawodawczej. Jednocześnie, zwrócono również uwagę na fakt archaiczności języka angielskich tekstów prawnych i związanej z tym małej ich komunikatywności.

Obecnie toczy się dyskusja na temat przeprowadzenia koniecznych reform w celu

uproszczenia i ujednoczenia tegoż języka (*plain English movement*).

SŁOWNIK TERMINOLOGII PRAWNICZEJ zawiera również **Testy** sprawdzające wiedzę z polskiej i angielskiej terminologii prawniczej. Takie ćwiczenia, tradycyjnie „zarezerwowane” dla podręczników do nauki języka angielskiego, zostały tutaj umieszczone celowo: mają pomóc w przygotowaniu do egzaminów TOLES (*Test of Legal English Skills*). Testy kontrolne o zróżnicowanym stopniu trudności zawierają liczne przykłady słów i konstrukcji najczęściej mylonych przez użytkowników i osoby uczące się języka angielskiego, zaś załączony klucz podaje odpowiedź na każde pytanie testowe, często opatrzoną dodatkowymi uwagami dla uczącego się.

W przeciwieństwie do większości dostępnych na polskim rynku specjalistycznych słowników z zakresu prawa, ten dwujęzyczny „wokabularz” zawiera również dodatkowe informacje, które powinny okazać się przydatne w szczególności początkującym tłumaczom w przekładzie tekstów prawnych, zaś studentom prawa w ich tworzeniu.

Jaworze, sierpień 2005 r. *Ewa Myrczek*

VII

References

Bibliografia

- E. Alcaraz, B. Hughes*, Legal Translation Explained, Manchester 2002, (LTE).
- J. Bogudziński, K. Buczkowski, A. Kaznowski*, Wzory umów i pism. Compendium of Legal Templates, Warszawa 2002, (WUIP).
- W.J. Brown*, GCSE Law, London 1993, (GL).
- J. Evans* (ed.), Law of International Trade, London 2001, (LOIT).
- B.A. Garner* (ed.), Black's Law Dictionary, USA 2004, (BLD).
- B.A. Garner*, A Dictionary of Modern Legal Usage, Oxford 1995, (MLU).
- H. Gubby*, English Legal Terminology. Legal concepts in language, Den Haag 2004, (ELT).
- R. Hara, J.T. Murphy, T. Wardyński*, English-Polish Business Glossary. Angielsko-polski encyklopedyczny słownik biznesu, Warszawa 1996, (EPBG).
- S.I. Hayakawa* (ed.), Cassell's Modern Guide to Synonyms and Related Words, London 1971, (CMG).
- M. Jakubaszek*, Legal English, Warszawa 2004, (LE).
- J. Justyńska, J. Justyński*, The Main Institutions of the English Legal System, Toruń 1998, (MIŚIS).
- I. Kienzler*, New English Business, Gdynia 2001, (NEB).
- D. Kierzkowska* (ed.), The Polish Civil Code, Warszawa 1997, (PCC).
- J.S. Lynton*, Ballentine's legal dictionary and thesaurus, New York 1995, (BLDAT).
- E. Martin*, A Dictionary of Law, Oxford/New York 1994, (DL).
- J.E. Penner*, Mozley&Whiteley's Law Dictionary, London, Edinburgh, Dublin 2001, (MWLD).
- C.R. Robertson*, The Complete Book of Business Forms and Agreements, New York 1994, (BFAA).
- F. Russell*, Ch. Locke, English Law and Language, London 1992, (ELAL).
- 301 Legal Forms, Letters & Agreements, London 2002, (LP).

VIII

Abbreviations

Wykaz skrótów

BLD Black's Law Dictionary

BLDAT Ballentine's legal dictionary and thesaurus

CMG Cassell's Modern Guide to Synonyms and Related Words

DL A Dictionary of Law

ELAL English Law and Language

ELT English Legal Terminology. Legal concepts in language

EPBG English-Polish Business Glossary

GL GCSE Law

LE Legal English

LOIT Law of International Trade

LP 301 Legal Forms, Letters & Agreements.

LTE Legal Translation Explained

MISIS The Main Institutions of the English Legal System

MWLD Mozley & Whiteley's Law Dictionary

PCC The Polish Civil Code

IX

Introduction to legal translation

1. Introduction

Law is concerned with human behaviour. Although different societies encourage different forms of behaviour all human beings have the capacity to behave in any way prescribed, on the condition we do understand what the law requires us to do. The same applies to legal translation, which in order to be successful in terms of communication must incorporate target language-oriented text-normative equivalents.

Legal translators are usually 'left to their own devices' in making their decisions as to the right stylistics and tone to be adopted in translation. These decisions are usually based on comparative analysis of random parallel texts, which may prove to be a time-consuming and tiresome activity.

This 'introduction' aims to offer practical information regarding the conventions and norms which are characteristic of legislative texts. It is also designed to aid translators in their work by offering a practical comparative manual of the Polish and English drafting styles and other useful information on legal translation.

1.1. Legal norm

A **legal norm** can be defined to contain a normative statement that produces some legal effects. Any legal norm must convey information in order to fulfil its function of communicating standards of behaviour. Consequently, a norm serves as a scheme of interpretation¹.

The problem of the legal norm has also been discussed in terms of 'legislative sentences'² which consist of the following elements:

— **fact-situation** (*Tatbestand*) which specifies the conditions under which the particular

rule operates – in other words, it gives conditions of application of a given norm;

– **statement of law** (*Tatfolge*) which prescribes the action to be taken and by whom in the event the conditions constituting the fact-situation are met; in point of fact, it determines legal modality of the norm.

1.2. Fact-situation in English legislative sentences

The statement of law, which specifies its modality, is always in the main clause (or clauses), whereas the elements pertaining to the fact-situation are more flexible, being formulated as adverbial modifiers in a subordinate 'if' or 'where' clause.

The clauses which express fact-situation can be introduced in English by conjunctions such as 'if' (*jeżeli, jeśli*), 'on condition that' (*pod warunkiem, że...*), 'provided that' (*pod warunkiem, że..., o ile...*), 'providing that' (*pod warunkiem, że..., o ile...*), 'so / as long as' (*dotądki..., tak długo jak..., pod warunkiem, że...*) and 'unless' (*jeżeli nie..., jeśli nie..., o ile nie..., chyba że..*). In the case of English legislative texts, however, legal rules are being formulated mostly as conditional sentences, with 'if' – clauses and 'where' – clauses introducing the fact-situation.

XIII

¹ Van Kralingen, <http://websetr.cs.uga.edu/~maduko/SemWeb/coc-frame-ont-for-law.pdf>

² One of the first analyses of legislative texts was written in 1843 by an English barrister named *George Code*.

³ See: S. Šarèvić, *New Approach to Legal Translation*. The Hague/London/Boston, 2000, p. 136.

1.3. Fact-situation in Polish legislative sentences

The clauses which express fact-situation can be introduced in Polish by conjunctions such as *jeżeli, jeśli, w przypadku gdy, w wypadku gdy, pod warunkiem, chyba że, o ile, w razie*. See the following examples:

jeżeli = 'where' / 'if' / 'embedded fact situation'

Jeżeli współnik nie uiścił dopłaty w określonym terminie, obowiązany jest do zapłaty odsetek ustawowych... (KSH: Art. 178 § 2)

Where a shareholder fails to make an additional payment by the specified date, he shall be obliged to pay statutory interest... (CCC1)

If a shareholder does not pay the additional contribution within a specified deadline, he shall pay statutory interest... (PCCC)

w wypadku gdy = 'when'

Przepis powyższy stosuje się odpowiedniow wypadku, gdy umowa została zawarta w imieniu osoby prawnej, która nie istnieje. (KC: Art. 39 § 2)

The above provision shall correspondingly apply **when** a contract has been concluded in the name of a legal person which is non-existent. (PCC)

pod warunkiem = 'on condition that'

Stosowanie niebezpiecznych substancji i niebezpiecznych preparatów chemicznych jest dopuszczalne pod warunkiem zastosowania oerodków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia. (KP: Art. 221 § 3)

Hazardous chemical substances and preparations may be used **on condition that** measures are taken to protect the health and life of employees. (PLC)

chyba że = 'unless' / 'save as'

Jeżeli akcjonariusz nie dokonał wpłaty w terminie określonym w § 1, jest on obowiązany do zapłacenia odsetek ustawowych za opóźnienie lub odszkodowania, **chyba że** statut stanowi inaczej. (KSH Art. 330 § 5)

If the shareholder fails to make the payment on the date specified in § 1, the shareholder shall pay statutory interest on delay or damages, **unless** the statutes provide otherwise. (PCCC)

Save as otherwise provided in the company articles, a shareholder who has failed to make payment by the date referred to in paragraph 1 shall be liable to pay statutory interest for the default, or damages. (PCOCPAC)¹¹

XIV

Introduction to legal translation

⁴ Kodeks spółek handlowych (KSH).

⁵ Bem R., E. Kucharska, J. Marynowicz, A. Mączka, Code of Commercial Companies, Kraków 2002 (CCC1).

⁶ K. Michałowska, Polish Commercial Companies Code, Warszawa 2001.

⁷ Kodeks Cywilny (KC).

⁸ D. Kierzkowska (ed.), The Polish Civil Code, Warszawa 1997 (PCC).

⁹ Kodeks Pracy (KP).

¹⁰ K. Michałowska, Polish Labour Code, Warszawa 2003 (PLC).

¹¹ D. Kierzkowska (ed.), The Polish Code of Commercial Partnerships and Companies, Warszawa 2001 (PCOCPAC).

o ile = 'if'

Zmiany i uzupełnienia zgłoszone przez wierzycieli mogą być przedmiotem obrad i głosowania, o ile upadły na nie się zgodzi. (PU Art. 185)¹²

The alterations and amendments submitted by the creditors may be discussed at the debates and may be put to the vote **if** the bankrupt approves them. (PCC)

1.3.1. Embedded fact-situation in Polish legislative sentences

The fact-situation may also take the form of an embedded modifier which is introduced in Polish legislative sentences by means of *w razie, w przypadku, w wypadku*.

See the examples below:

(i) **w razie = 'in case'**

W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków.... (KC).

Art. 24

In case of an infringement he may demand that the person who committed the infringement perform acts necessary to remove its effects... (PCC)

(ii) **w razie = 'upon' / 'should'**

Statut może stanowić, że akcje ulegają umorzeniu w razie ziszczenia się określonego zdarzenia bez powzięcia uchwały przez walne zgromadzenie. (KSH Art. 359 § 6)

The statutes may provide for share redemption **upon** the occurrence of a specific event without a resolution of the general meeting. (CCC1)

The company articles may provide for redeeming shares without the resolution of the general meeting **should** a certain event occur. (PCOCPAC)

(iii) **w razie = 'when' / 'in the case where' / 'in the case of'**

Przepisy § 1, 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio w razie ustania stosunku zależności.

(KSH Art. 6 § 6)

The provisions of §§ 1, 2, 4, and 5 above shall apply accordingly to instances **when** the dependence relationship has ceased. (CCC1)

The provisions of § 1, 2, 4 and 5 shall apply *mutatis mutandis* **in the case where** a relation of dependence ceases to exist. (PCCC)

The provisions of paragraphs 1, 2, 4 and 5 shall apply accordingly **in the case of** cessation of a relationship of dependency. (PCOCPAC)

(iv) **w wypadku = 'if'**

Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w wypadku wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub ustanowienia na nim użytkowania.

The provision of paragraph 2 shall apply correspondingly **if** an enterprise is leased or a usufruct is established on it.

2. Tenses in legislative drafting

2.1. Tense in English legislative drafting

The present tense used in drafting of French and Polish legislative texts is generally rendered by the mandatory 'shall' in English. According to modern drafting manu-
XV

2.1. Tense in English legislative drafting

¹² Prawo upadłościowe (PU).

als, however, the drafter may also use present tense since the majority of rules have a continuing effect. They speak at the time of reading, not merely at the time of their adoption. The present tense thus includes the future tense. Therefore, the word 'shall' is not to be used for stating a rule of law; the drafter should use it only to differentiate between mandatory and permissive statements. See the example below:

A violation of any provision of this article

shall be a misdemeanour.

A violation of any provision of this article

is a misdemeanour.

The practice of using 'shall' to state a legal result is called the 'false imperative' and some legislative drafters and translators suggest that 'shall' should be abandoned.

2.2. Tense in Polish legislative drafting

There are no separate grammar rules to be applied in Polish legislative texts. One must only remember that the present tense is used in Polish drafting to express both normative content of a legislative sentence (legal / deontic modality) and fact-situation (epistemic modality).

See the following example:

stosuje się = 'shall be governed' / 'shall apply'

W sprawach określonych w art. 1 § 1 nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. (KSH Art. 2)

All matters set forth in Article 1 § 1 which are not regulated in this Act **shall be governed** by the provisions of the Civil Code. (CCC1)

The provisions of the Civil Code **shall apply** to any matters specified in Article 1, paragraph 1 not regulated in this Act. (PCOCPAC)

3. Permission and authorisation in legislative sentences

3.1. Permission in English legislative sentences

As acknowledged by many lawyers, an act which is not prohibited is permitted. Permissions and authorisations convey rights, privileges and powers on legal subjects.

Permissions usually express a facultative operation which a person or legal institution is free to do. In other words, permissions cannot be violated. It must also be remembered that the granting of a permission serves as a means of cancelling a command, requirement, or a prohibition or making an exception to a command, requirement, or prohibition¹³. As for authorisations, they are usually defined as a special type of legal speech act in which the permissive 'may' can be interpreted as expressing a duty.

'May' as permitted action

The English drafters are advised to use 'may' to authorise, but not require a person to take an action. To put it differently, 'may' should be used to denote discretionary authority.

XVI

Introduction to legal translation

¹³ See: S. Šarèević, *op. cit.*, p. 142.

'It is lawful to' / 'it shall be lawful to' = *dopuszcza się / jest zgodne z prawem*

It is lawful for a person to use such force as is reasonable to prevent the suicide of another person or any act which the person believes on reasonable grounds would, if committed, result in the suicide of another person. (Crimes Act 1900 – Sect. 18⁴)

It **shall be lawful** for collecting officers to receive certified checks drawn on National and State banks and trust companies, during such time and under such regulations as the Secretary of the Treasury may prescribe, in payment for duties on imports, and all public dues, including special customs deposits. (US Law Collection – Title 19 – Customs and Duties⁵)

3.2. Authorisation in English legislative sentences

Authorisation confers power on a natural or legal person to perform an act which otherwise that person would not be permitted to perform⁶ and can be formulated by using the quasi modal phrases such as 'be entitled to', 'be authorised', 'have the right to...' and so forth. All these phrases usually appear in the indicative tense.

'Be entitled to' = *być uprawnionym do*

To create a right, drafters should use "is/are entitled to", not "shall be entitled to". At the same time, it must be noted that 'shall be entitled to' appears mostly in main clauses which present statements of law, whereas 'be entitled' in the present tense indicative mood occurs in subordinate clauses expressing fact-situation.

'Be empowered' = *być umocowanym*

The Board **is empowered**, as hereinafter provided, **to** prevent any person from engaging in any unfair labor practice. (US Law Collection Title 29 – Labor⁷).

The agent who receives the fugitive into his custody **shall be empowered** to transport him to the jurisdiction from which he has fled. (US Law Collection Title 18 - Crimes and Criminal Procedure⁸)

'Be authorised / authorised' = *być upoważnionym*

A person **is authorised to** carry out a forensic procedure on a suspect with the informed consent of the suspect. [Crimes Act 1914 (Act No. 12 of 1914)]

The corporation **shall be authorized** to charge a fee to the small business borrower, in an amount determined by the office pursuant to regulation. (California Corporations

Code¹⁹)

XVII

3.2. Authorisation in English legislative sentences

¹⁴ Retrieved from: [http://www.austlii.edu.au/cgi-bin/disp.pl/au/legis/act/consol%5fact/](http://www.austlii.edu.au/cgi-bin/disp.pl/au/legis/act/consol%5fact/ca190082/?quwry=title+%28+%22crime+act+1900%22+%29)

[ca190082/?quwry=title+%28+%22crime+act+1900%22+%29](http://www.austlii.edu.au/cgi-bin/disp.pl/au/legis/act/consol%5fact/ca190082/?quwry=title+%28+%22crime+act+1900%22+%29)

¹⁵ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/19/ch1.html>

¹⁶ See: S. Šarèević, *op. cit.*, p. 145.

¹⁷ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/29/>

¹⁸ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/>

¹⁹ Retrieved from: <http://www.leginfo.ca.gov/cgi-bin/calawquery?codesection=corp&codebody=&hits=20>

'Shall have the power to' = *mieć prawo do*

The Secretary **shall have the power to** Delegation of functions; appointment of personnel, technical assistance to make delegations, to appoint such agents and employees...

. (US Code Title US Law Collection Title 29 – Labor Section 625²⁰)

3.3. Negation of command, prohibition and requirement in English legislative sentences

As mentioned above, permission can also be construed as cancellation of a command, prohibition or requirement. This is done by means of negation.

Use of 'shall' in permissions

Generally, drafters are advised against using 'shall' to grant permissions. According to drafting manual of North Dakota²¹, 'shall not' and 'no person shall' mean that no one is required to act. In other words, a provision that includes one of these phrases negates the obligation, but not permission to act. Thus it has been suggested that in prohibiting action, drafters should avoid 'shall not' and use 'may not' instead. This approach, however, is not in line with Coode's recommendations; for Coode 'it shall not be lawful' expresses a prohibition which in fact can be better formulated by using 'no person shall'. Coode's suggestions have been accepted in Britain and the Commonwealth.

(1) 'shall not be required' = *nie jest wymagany*

The Secretary of State **shall not be required** by subsection (5) to lay before Parliament, or may exclude from what he does to lay, anything the publication of which, in his opinion- (a) would be against the interests of national security; (b) could prejudice the prevention or detection of crime or the apprehension or prosecution of offenders; or (c) could jeopardise the safety of any person. (Police Reform Act 2002²²)

(2) 'shall not require' = *nie wymaga*

In prescribing regulations under paragraph (1), the Secretary - (A) **shall not require** any person to file returns on magnetic media unless such person is required to file at least 250 returns during the calendar year, and (B) shall take into account (among other relevant factors) the ability of the taxpayer to comply at reasonable cost with the requirements of such regulations. (US Law Collection Title 26 – Internal Revenue Code²³)

(3) 'No... shall be required' = *nie wymaga się*

No person **shall be required** to deduct and withhold any amount under subsection (a) with respect to a disposition if paragraph (2), (3), (4), (5), or (6) applies to the transaction. (US Law Collection Title 26 – Internal Revenue Code)

Introduction to legal translation

²⁰ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/29/>

²¹ 2003 Legislative Drafting Manual, available at: <http://www.state.nd.us/lr/information/bills/docs/pdf/part6.pdf>

²² Retrieved from: <http://www.hmso.gov.uk/acts/acts2002/20020030.htm>

²³ Retrieved from: http://uscode.house.gov/title_26.htm

(4) 'Nothing... shall require' = *nie wymaga się*

Nothing in this section **shall require** the payment of tax with respect to any calendar quarter or other period if the tax under section 3301 for such period, plus any unpaid amounts for prior periods in the calendar year, does not exceed \$100. (US Law Collection Title 26 – Internal Revenue Code)

3.4. Permission and authorisation in Polish legislative sentences

The Polish performative verbs that express permission²⁴ are *wolno*, *móc*, *zezwałać*, *dopuszczać* and descriptive forms such as *być dozwolonym*, *być dopuszczalnym*. See the following examples:

(i) *wolno* = 'shall be permissible'

***Wolno** zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy: 1) ukończyli co najmniej gimnazjum, 2) przedstawią świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu.* (KP Art. 191 § 1)

It **shall be permissible** to employ only those young adults who: 1) have completed at least junior high school; 2) present a medical certificate stating that work of a particular type is not hazardous to their health. (PLC)

(ii) *wolno* = 'shall be free'

*Jeżeli wartość wkładów niepieniężnych lub przedmiotów i praw majątkowych, nabywanych przed zarejestrowaniem, ustalona przez biegłych rewidentów jest niższa przynajmniej o jedną piątą od wartości, oznaczonej w sprawozdaniu założycieli, **wolno** każdemu subskrybentowi zrzec się uczestnictwa w spółce.* (KH²⁵ Art. 325)

Where the value of non-cash contributions or propriety rights and things acquired prior to registration, determined by expert auditors, is lower by at least one fifth than the value indicated in the promoters' report, each subscriber **shall be free** to resign from participation in the company. (PCC²⁶)

(iii) *wolno* = 'shall be authorised'

*Właścicielowi **wolno** w pościgu za rojem wejść na cudzy grunt, powinien jednak naprawić wynikłą stąd szkodę.* (KC Art. 182)

In pursuing the swarm the owner **shall be authorised** to enter the land of another person but he has to redress the resulting damage. (PCC)

(iv) *może* = 'may' / 'shall have the right'

*Odwołać prokurę **może** każdy wspólnik mający prawo prowadzenia spraw spółki.* (KSH Art. 41 § 2)

The commercial power of attorney **may** be revoked by any partner who has the right to manage the affairs of the partnership. (PCCC)

3.4. Permission and authorisation in Polish legislative sentences

²⁴ *Wronkowska* and *Zieliński* use the term 'competence' (*kompetencja*) in reference to permission

and authorisation. (See: Problemy i zasady redagowania tekstów prawnych, Warszawa,

Urząd Rady Ministrów)

²⁵ Kodeks handlowy (KH).

²⁶ D. Kierzkowska & A. Wiśniewski (ed.), The Polish Commercial Code, Warszawa, 1998, (PCC2).

Every partner having the right to conduct affairs of the partnership **shall have the right** to revoke the procuration. (PCOCPAC)

In Polish legislative texts, there is also *można* to be found. It is another form of *móc*, and it occurs in subjectless constructions. Polish legislators use *można* when they address the general public; they do not name the legal subject of the norm. This should be obvious from the context.

See the example below:

(v) **można = 'may'**

*Potrącenia z tytułów wymienionych w § 1 i 2 **można** również dokonać z urzędu.*

(OP Art. 64 § 3)²⁷

Set-offs under the rights listed in §§ 1 and 2 **may** also be made *ex officio*. (AORFT)²⁸

(vi) **jest dopuszczalny = 'is possible'**

*Układ **jest dopuszczalny** tylko wtedy, gdy zapewnione jest zaspokojenie wierzycieli uprzywilejowanych i wierzycieli masy upadłości, chyba że zgodzą się oni na zawarcie układu.* (PU Art. 174)

The arrangement **is possible** only where a guarantee exists for the satisfaction of preferential creditors and creditors of the bankrupt's estate, or where they have agreed to the making of the arrangement. (PCC)

(vii) **jest dopuszczalne = 'is admissible'**

*Potrącenie jednak **jest dopuszczalne**, jeżeli nabywca stał się wierzycielem upadłego wskutek spłacenia jego długu,...* (PU Art. 34 § 1)

The set-off **is admissible**, however, where the transferee has become the bankrupt's creditor by paying off his debt... (PCC)

(viii) **jest dopuszczalne = 'may'**

*Stosowanie niebezpiecznych substancji i niebezpiecznych preparatów chemicznych **jest dopuszczalne** pod warunkiem zastosowania oerodków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia.* (KP Art. 221§ 3)

Hazardous chemical substances and preparations **may** be used on condition that measures are taken to protect the health and life of employees. (PLC)

(ix) **dopuszczalne jest = 'may' / 'shall be allowed'**

***Dopuszczalne jest** używanie w obrocie skrótu „sp. j.”* (KSH Art. 24 § 2)

The partnership **may** use the abbreviated form „sp. j.” in business dealings. (CCC1)

The abbreviation „sp.j.” **may** be used in business dealings. (PCCC)

The abbreviation „sp.j.” **shall be allowed** to be used in trading. (PCOCPAC)

(x) **jest dozwolone = 'shall be permitted' / 'shall be allowed' / 'may'**

*W przypadkach określonych w § 1 pkt. 1 i 2 nabycie akcji własnych przez spółkę **jest dozwolone** tylko wtedy, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki:*

1) nabyte akcje zostały w pełni pokryte. (KSH Art. 362 § 2)

XX

Introduction to legal translation

²⁷ Ordynacja podatkowa (OP).

(AORFT).

Under the circumstances referred to in § (1) and (2) above, the acquisition by the company of its own shares **shall be permitted** only upon joint fulfilment of the following conditions: (1) the acquired shares have been fully paid up. (CCC1)

In the events stipulated in § 1 points 1 and 2, the acquisition of its own shares by the company **shall be allowed** only if the following conditions have been all satisfied:

1) the acquired shares have been paid for in full. (PCCC)

In the cases referred to in paragraph 1, subparagraphs 1 and 2, the company **may** acquire its own shares only if the following conditions have been satisfied jointly:

1) acquired shares are fully paid up. (PCOCPAC)

(xi) **zezwała = 'permit'**

Do przestrzegania tajemnicy skarbowej obowiązane są również inne osoby, którym udostępniono informacje objęte tajemnicą skarbową, chyba że na ich ujawnienie zezwała przepis praw. (OP Art. 294 § 4)

Other persons to whom information covered by fiscal confidentiality was made accessible shall also observe fiscal confidentiality, unless the provisions of law **permit** the disclosure of such. (AORFT)

3.5. Explicit limitation in permissions in Polish legislative sentences

Some prohibitions can be transformed into permissions by making the statement of law positive as well as the excluded condition. In Polish *jedynie* and/or *tylko* are used to introduce the condition:

(i) **może jedynie i tylko = 'may only and if' / 'shall not other than and only'**

Udział może być umorzony jedynie po wpisie spółki do rejestru i tylko w przypadku, gdy umowa spółki tak stanowi. (KSH Art. 199 § 1)

A share **may** be redeemed **only** after the company has been registered **and if** the articles of association so provide. (CCC1)

A share **may** be redeemed **only** following registration of the company in the register **and only if** the articles of association so provide. (PCCC)

Shares **shall not** be redeemed **other than** upon the company being entered in the register **and only** where the company deed so provides. (PCOCPAC)

(ii) **mogą tylko w przypadku gdy = may only if / can only where / may only in the case if**

Nowe interesy mogą być podejmowane tylko w przypadku, gdy jest to niezbędne do ukończenia spraw w toku. (KSH Art. 77)

New business **may** be undertaken **only if** this is indispensable for the closing of the current business. (CCC1)

New business **can** be transacted **only where** this is necessary to close the business in progress. (PCCC)

New interests **may** be undertaken **only in the case if** it is necessary to finish the pending matters. (PCOCPAC)

3.6. Negative obligation in Polish legislative sentences

As asserted above, permission can also be expressed by negation of obligation. Occasionally, the Polish drafter resorts to the negation of the modal auxiliary *musieć*,

XXI

3.6. Negative obligation in Polish legislative sentences

that of other performative verbs such as *aswymagać*, *obowiązywać* and the negation of descriptive forms such as *być zobowiązany*, *być obowiązany*. Negation is manifested in Polish by means of negative markers. They are either free forms such as the negative particle *nie* or affixes.

(i) ***nie musi*** – ‘does not have to’

świadek nie musi być obecny przy czynnościach kontrolnych dotyczących przeprowadzenia dowodu z ksiąg, ewidencji, zapisków lub innych dokumentów. (OP Art. 288 § 3)

The witness **does not have** to be present for audit acts relating to gathering evidence from books, records, notes, or other documents. (AORFT)

(ii) ***nie jest obowiązany*** = ‘shall not be obliged’ / ‘shall not be obligated’

Komandytariusz nie jest obowiązany do zwrotu tego, co pobrał tytułem zysku na podstawie sprawozdania finansowego... (KSH Art. 112 § 4)

A limited partner **shall not be obliged to** return whatever he received as profit on the basis of the financial statements. (CCC1)

A limited partner **shall not be obligated to** return what he received in respect of profit under the financial report. (PCCC)

A limited partner **shall not be required to** refund what he collected as profit on the basis of financial statement. (PCOCPAC)

(iii) ***nie wymaga*** = ‘shall not be necessary’

Projekt rozporządzenia, o którym mowa w § 1, **nie wymaga** skierowania do zaopiniowania przez organizacje związkowe i organizacje pracodawców. (KP Art. 241^{1b})

It shall not be necessary to seek an opinion of trade union organizations and organizations of employers on draft regulation referred to in paragraph. (PLC)

(iv) ***nie wymaga*** = ‘shall not require’

Orzeczenie o odpowiedzialności, o której mowa w § 1..., nie wymaga uprzedniego wydania decyzji określającej wysokość zaległości podatkowych spółki. (OP Art. 115 § 4)

A decision [orzeczenie] on the liability referred to in § 1..., **shall not require** prior issuance of an administrative specifying the amount of the partnership’s tax arrears. (AORFT)

(v) ***nie być zobowiązany*** – ‘shall not’

Wspólnicy którzy po upływie terminu sześciomiesięcznego, przewidzianego w § 1 artykułu poprzedzającego, otrzymali w dobrej wierze przypadającą na nich część majątku spółki, nie są zobowiązani do jej zwrotu celem pokrycia należności wierzycieli. (KH Art. 276 § 2)

Shareholders who, after the expiry of the six-month period provided for under paragraph 1 of the preceding Article, have obtained in good faith the part of the company’s assets due to them, **shall not** return it in order to cover the creditors’ claim. (PCC2)

It must be remembered that ‘shall not’ may also be interpreted as prohibition to perform a legal act – in this context to return the company’s assets – which may jeopardize

dise correct rendering of legal modality as such. In the case where construction approaches of the same performative phrase vary among different TT recipients, it is more advisable to use 'shall not be required', the interpretation of which is clear and unambiguous to target receivers.

3.7. Authorisation in Polish legislative sentences

To convey an authorisation, the Polish drafter uses the following verbs and phrases in the normative indicative:

(i) **jest uprawniony** = 'shall be entitled'

Każdy wspólnik jest uprawniony i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki. (KC)

Each partner **shall be entitled** and bound to manage the partnership's affairs. (PCC)

(ii) **uprawnia** = 'entitles'

Organ podatkowy, w drodze decyzji, określa wysokość straty poniesionej przez podatnika, jeżeli wysokość straty różni się od wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji, a poniesienie straty, zgodnie z przepisami prawa podatkowego,

uprawnia do skorzystania z ulg podatkowych. (OP Art. 24)

A tax authority through an administrative decision shall specify the amount of a loss suffered by a taxpayer if the amount of a loss differs from the amount proceeding from a filed declaration and incurring a loss **entitles** tax reliefs to be used in accordance with provisions on tax law. (AORFT)

(iii) **uprawnienie przysługuje** = 'the right shall vest in'

Uprawnienie, o którym mowa w art. 64 § 1, przysługuje również podatnikom w stosunku do gminy z tytułu: 1) prawomocnego wyroku sądowego wydanego na podstawie art. 420: Kodeksu cywilnego. (OP Art. 65 § 1)

The **right** referred to in Article 64 § 1 **shall** also **vest in** a taxpayer in relation to a district, county, or province under: (1) final judicial judgement issued on the basis of Article 420: of the Civil Code. (AORFT)

(iv) **uprawnienie przysługuje** = ... 'shall be entitled'

Akcjonariuszowi spółki publicznej przysługuje uprawnienie do imiennego świadectwa depozytowego wystawionego przez podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych zgodnie z przepisami o publicznym obrocie papierami wartościowymi. (KSH Art. 328 § 6)

A shareholder of a public company **shall be entitled to** receive a registered depository certificate issued by an entity maintaining a securities account pursuant to the provisions of the Act on Public Trading in Securities. (CCC1)

(v) **upoważnia** = 'entitle'

Prokura upoważnia do wszystkich czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem jakiegokolwiek przedsiębiorstwa zarobkowego.

(KH Art. 61)

The right of commercial representation **shall entitle to** all judicial and extrajudicial acts connected with running any type of a profit making enterprise. (PCC2)

XXIII

3.7. Authorisation in Polish legislative sentences

(vi) **upoważnia** = 'shall authorise'

Kto przekazuje drugiemu (odbiorcy przekazu) świadczenie osoby trzeciej (przekazanego), upoważnia tym samym odbiorcę przekazu do przyjęcia, a przekazanego

do spełnienia świadczenia na rachunek przekazującego (KC Art. 921)

Whoever transfers to another party (the remittee) a performance of a third party (the remitter) **shall authorise** thereby the remittee to accept the performance and the remitter to effect it on the account of the remitting party. (PCC)

(vii) **ma prawo – ‘shall have the right’ / ‘shall be entitled’ / ‘is entitled’**

Jeżeli w drodze egzekucji ma nastąpić sprzedaż udziału, (...) spółka **ma prawo** przedstawić osobę, która nabędzie udział (...). (KSH Art. 185 § 1)

Where a share ... is to be disposed of through execution, the company **shall have the right** to designate a person who shall acquire the share... (CCC1)

If, in the course of enforcement proceedings, there is to be a sale of the share... the company **shall be entitled to** present the party who will acquire the share... (PCCC)

Where a share to be sold under execution is ... transferable only subject to the consent of the company... the company **is entitled to** present a person willing to acquire the share... (PCOCPAC)

(viii) **jest umocowany – ‘shall be entitled’**

W braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników każdy wspólnik **jest umocowany** do reprezentowania spółki w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw. (KC Art. 866)

In the absence of contrary provisions of the deed of partnership or a partner's resolution, each partner **shall be entitled to** represent the partnership within the limits to which he is entitled to conduct its affairs. (PCC)

3.8. Obligation and entitlement in Polish legal provisions

Occasionally, legislators wish to include both obligation and power within the same provision. This is done by use of doublets: *być uprawnionym i obowiązany* and *mieć prawo i obowiązek*. See the following examples:

(i) **jest uprawniony i obowiązany = ‘shall have the right and duty’ / ‘shall be entitled and obligated to’ / ‘may and shall...’**

Odwołany członek zarządu **jest uprawniony i obowiązany** złożyć wyjaśnienia (...). (KSH Art. 370 § 3)

The removed member of the management board **shall have the right and duty** to furnish explanations. (CCC1)

A dismissed member of the management board **shall be entitled and obligated to** offer explanations.... (PCCC)

The recalled member of the management board **may and shall...** furnish explanations. (PCOCPAC)

(ii) **są obowiązani i uprawnieni = ‘shall have the right and duty’ / ‘shall be obligated and entitled’ / ‘shall have the duty and right to’**

Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, wszyscy jego członkowie **są obowiązani i uprawnieni** do wspólnego prowadzenia spraw spółki (...). (KSH Art. 371 § 1)

XXIV

Introduction to legal translation

Where the management board is composed of more than one member, all of its members **shall have the right and duty to** jointly conduct the company's affairs. (CCC1)

If the management board comprises several members, all the members **shall be obligated**

and entitled to jointly manage the affairs of the company. (PCCC)

Where the management board consists of more than one person, all members **shall have the duty and right to** jointly manage the affairs of the company. (PCOCPAC)

4. Prohibition in legislative sentences

4.1. Prohibition in English legislative sentences

Prohibitions are legal speech acts with the illocutionary force of forbidding²⁹. The most common type of prohibitions are acts which person/s and / or authorities are explicitly forbidden to perform and whose performance is punishable by sanction.

Thus, Weinberger regards such prohibitions as negative commands: X is obliged to refrain from performing act A; if X performs act A, he/she/it is subject to punishment.

Following this logic any criminal provisions are taken to constitute prohibitions.

The Anglophone drafters may use 'shall not', 'may not' and 'must not' in legal prohibitions. To impose a duty not to act – a prohibition – the drafter may use 'shall', 'must', or 'may' combined with 'not' as follows:

The commissioner shall not impose an additional fee for late applications.

A person must not operate a motor vehicle in violation of motor vehicle noise rules adopted by the pollution control agency.

4.1.1. Use of 'may not' in legal prohibitions

According to the "2003 Legislative Drafting Manual" of North Dakota, the drafter should use 'may not' if a right, privilege or power is intended to be denied. In other words, 'may not' negates the permission to act and functions as a complete prohibition.

Phrase Interpretation

The commissioner **may not** issue a license.

It is beyond the power of the commissioner **to** issue the license.

A person **may not** operate a without a license.

A person **is not permitted to** do the specified act without a license.

The clerk **may not** release the report. The clerk **is prohibited from** releasing the report.

Although this construction is very popular in American legislative drafting, caution must be taken since 'may not' can also be misread especially by people who are not acquainted with the conventions of legal drafting or with the principles of statutory interpretation.

XXV

4.1. Prohibition in English legislative sentences

²⁹ See: S. Šarèević, *op. cit.*, p. 146.

4.1.2. 'No ... may' (*nie možna*) as legal prohibition

Other expressions of prohibition include 'no... may'. It must be pointed out that the very phrase 'no person may' is considered to be a 'verbal overkill' as it provides unneeded emphasis.

Phrase Interpretation

no person may no person is authorised to

(i) **No** election **may** be made in respect of ordinary shares in a venture capital trust.

(Finance Act 2002³⁰)

Of particular note is the fact that in the majority of cases 'no... may' appears with passive voice constructions.

4.1.3. 'Must not' as legal prohibition

Negation of the modal auxiliary 'must' is also used to express prohibition in English legislative texts. Unlike 'may not', 'must not' denotes clear and unambiguous prohibition of a legal action. See the following examples:

'**must not**' = *nie może / nie wolno*

(i) The occupier of premises **must not** refuse or unduly delay entry to the premises by a person entitled to enter the premises under section 285B or 285C. (Workplace Relations Act 1996³¹)

4.1.4. 'Is/are not to...' in legal prohibition

The performative 'is not to/are not to' can be construed as a command not to perform some act. See the following example:

For the purposes of paragraph (3)(e), junior wage provisions **are not to be** treated as constituting discrimination by reason of age. (Workplace Relations Act 1996)

4.1.5. Other descriptive patterns to express prohibition

There are also some other descriptive patterns which express prohibition which are formulated by negating permission to perform a given act. They include 'it is unlawful...',

'no... shall be permissible', 'no... shall be permitted'. According to American drafting manuals, the phrase 'it is unlawful' should be replaced with 'a person may not'.

It must be noted that the phrase 'it is unlawful' is still used by drafters. See the example below:

'**it is unlawful**' = *jest niezgodne z prawem*

(i) **It is unlawful** to offer or display for sale or sell any good, with or without a Government trademark, in a manner that falsely suggests that it is Indian produced, an Indian product, or the product of a particular Indian or Indian tribe or Indian arts or crafts organisation, resident within the United States. (US Law Collection, Title 19. Customs and Duties, Part I. Chapter 53, Sec. 1159³²)

XXVI

Introduction to legal translation

³⁰ Retrieved from: <http://www.hmso.gov.uk/acts/acts2002/20020023.htm>

³¹ Retrieved from: http://www.austlii.edu.au/cgi-bin/download.cgi/download/au/legis/cth/consol_act/wra1996220.txt

³² Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/1159.html>

Moreover, 'it shall be unlawful' is quite a popular pattern in the English legislative texts. It usually occurs either as:

(1) it shall be unlawful for X to do Y, where X is a legal subject and Y is a legal action

It shall be unlawful for any person knowingly to distribute explosive materials to any individual who: (1) is under twenty-one years of age; (2) has been convicted in any court of a crime punishable by imprisonment for a term exceeding one year; (3) is under indictment for a crime punishable by imprisonment for a term exceeding one year; (4) is a fugitive from justice; (5) is an unlawful user of or addicted to any

controlled substance (as defined in section 102 of the Controlled Substances Act.

(US Law Collection, Title 18 – Crimes and Criminal Procedures³³)

(2) or it shall be unlawful to do Y, where Y is a legal action, and a legal subject is not expressly named.

It shall be unlawful to make entry of any vessel or to unlade the cargo or any part thereof of any vessel elsewhere than at a port of entry: Provided, That upon good cause therefor being shown, the Commissioner of Customs may permit entry of any vessel to be made at a place other than a port of entry designated by him, under such conditions as he shall prescribe. (US Law Collection, Title 19 – Customs and Duties)

Other descriptive patterns to express prohibition include as follows:

'No... shall be permitted' = *nie zezwala się*

Notwithstanding paragraph (1), **no** employer **shall be permitted** to reduce the hourly wage rate prescribed by certificate under this subsection in effect on June 1, 1986, of any handicapped individual for a period of two years from such date without prior authorization of the Secretary. (US Law Collection, Title 29 – Labor³⁴)

'No... shall be permissible' – *jest niedozwolone / nie dopuszcza się*

No postponement **shall be permissible** because of general congestion of the court's calendar. (US Law Collection Title 18 – Crimes and Criminal Procedure)

4.2. Negating privilege or right in English legislative sentences

To negate a right, the drafter should use 'be not entitled to'³⁵.

(i) An employee **is not entitled** to guarantee payments in respect of more than the specified number of days in any period of three months. (Employment Rights Act 1996³⁶)

(ii) **'No... shall be entitled' = *nikt nie jest uprawniony***

No person shall be entitled to recover any amount by reason of this section from XXVII

4.2. Negating privilege or right in English legislative sentences

³³ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/>

³⁴ Retrieved from <http://www4.law.cornell.edu/uscode/29/>

³⁵ This has been recommended in: Administrative Rules Drafting Manual available at

[http://www.google.pl/search?q=cache:jwZFS_Xhlm0C:www.on.gov/legislative/pdf/](http://www.google.pl/search?q=cache:jwZFS_Xhlm0C:www.on.gov/legislative/pdf/IACDrftMan.PDF+%22drafting+manual%22&hl=pl&ie=UTF-8&inlang=pl#37)

[IACDrftMan.PDF+%22drafting+manual%22&hl=pl&ie=UTF-8&inlang=pl#37](http://www.google.pl/search?q=cache:jwZFS_Xhlm0C:www.on.gov/legislative/pdf/IACDrftMan.PDF+%22drafting+manual%22&hl=pl&ie=UTF-8&inlang=pl#37)

³⁶ Retrieved from: <http://www.hmsso.gov.uk/acts1996/1996018.htm>

a trust to which section 664 applies (determined without regard to this section). (US Law Collection – Title 26 – Internal Revenue Code)

Apart from the negation of 'be entitled', Anglophone drafters use 'shall not authorize',

'shall not be authorized', 'nothing... shall authorise', 'nothing... shall authorise',

'shall have no right', 'is not empowered', 'shall not have power' and 'no...

shall have power'. See the following examples:

(iii) **'Shall not authorize' = *nie upoważnia***

This section **shall not authorize** any assessment of tax for the preceding taxable year which is made after the due date of the taxpayer's return for such taxable year (determined with regard to any extensions. (US Law Collection – Title 26 – Internal Revenue Code)

(iv) '**Shall not be authorized**' = *nie jest upoważniony*

Those employees **shall not be authorized** to take any person into custody even though the person to whom the notice is delivered does not give his or her written promise to appear in court. (California Corporations Code)

(v) '**Nothing... shall authorise**' = *nie upoważnia*

Nothing in sub-paragraph (6) **shall authorise** the Commission to require the disclosure of any information the disclosure of which to the appellant has been or is capable of being withheld by virtue of regulations made under section 20(5). (Police Reform Act 2002)

(vi) '**Shall have no right**' = *nie ma prawa*

Subject to subsection (2), a subsidiary which is a member of its holding company **shall have no right** to vote at meetings of the holding company or any class of members thereof. (Companies Act 1963³⁷)

(vii) '**Is not empowered**' = *nie jest umocowany*

The Court **is not empowered** to make a particular order under subsection (1) if the order would prejudice a right, or an estate in property, acquired by a person (other than the non licensee) in good faith, for valuable consideration and without notice of the facts entitling the client to give the notice. (Corporations Act 2001 of Canada³⁸)

(viii) '**Shall not have power**' = *nie ma prawa*

Where an order under this section requires the company not to make any, or any specified, alteration in its memorandum or articles, then, notwithstanding anything in the Companies Acts, 1963 to 1983, the company **shall not have power** without the leave of the court to make any such alteration in breach of that requirement.

[Companies (Amendment) Act 1983³⁹]

XXVIII

Introduction to legal translation

³⁷ Retrieved from: http://www.bailii.org/ie/legis/nu_act/ca1963107.txt

³⁸ Retrieved from: <http://scaleplus.law.gov.au/cgi-bin/download.pl?/scale/data/pasteact/3/3448>

³⁹ Retrieved from: http://www.bailii.org/ie/legis/num_act/ca1983187.txt

4.3. Prohibition in Polish legislative texts

Prohibition in Polish legislative texts is mainly expressed by way of negation of such permission-granting verbs as *wolno*, *może*.

(i) *nie wolno* = **no... may be / may not / no... shall be**

W czasie trwania spółki nie wolno zwracać wspólnikom wniesionych wkładów tak w całości, jak i w części (...). (KSH Art. 189 § 1)

... **no** full or partial reimbursement of contributions **may be** made to the shareholders.

(CCC1)

During the term of the company, the contributions made by the shareholders **may not** be returned to them in whole or in part... . (PCCC)

Throughout the lifetime of the company **no** full or partial refund of contributions **shall be** made to the shareholders. (PCOCPAC)

(ii) *nie wolno* = '**must not**'

Podczas trwania spółki nie wolno zwracać akcjonariuszom dokonanych wpłat na akcje ani w całości, ani w części, wyjąwszy przypadki, przewidziane w dziale niniejszym. (KH Art. 353)

During the company's lifetime the payments for shares **must not be** returned, either in full or partly, to shareholders, save only for cases provided for under the present Section. (PCC2)

(iii) **nie wolno** = 'shall not be allowed'

*Przechowawcy **nie wolno** używać rzeczy bez zgody składającego, chyba że jest to konieczne do jej zachowania w stanie nie pogorszonym* (KC Art. 839)

The keeper **shall not be allowed to** use the thing without the consent of the depositor unless that is necessary to preserve it in a non-deteriorated condition. (PCC)

(iv) **nie wolno** = 'may not'

*Właścicielowi **nie wolno** dokonywać robót ziemnych w taki sposób, żeby to groziło nieruchomościom sąsiednim utratą oparcia.* (KC Art. 147)

The owner **may not** carry out earth work in such a manner that it would threaten neighbouring real estates with a loss of support. (PCC)

(v) **nie wolno** = 'it shall not be permissible'

***Nie wolno** dopuościć pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada on wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.* (KP Art. 237§ 1)

It shall not be permissible to allow an employee to work in posts for which he/she lacks required qualifications, necessary skills and sufficient knowledge of the provisions of law and rules of work safety and hygiene. (PLC)

4.3.1. **Nie móc** as prohibition

Nie może can also be used to impose a legal ban in Polish legislative texts. It must be noted, however, that the modal auxiliary *móc* (infinitive) is ambiguous since it may be read in many different ways.

XXIX

4.3. Prohibition in Polish legislative texts

(i) **nie może** = **must not / may not / cannot**

*Przedmiotem wkładu do spółki kapitałowej **nie może** być prawo niezbywalne lub świadczenie pracy bądź usług.* (KSH Art. 14 § 1)

Non-transferable right or performance of work or service **must not** be the object of a contribution. (CCC1)

An inalienable right or the provision of work or services **may not** constitute a contribution. (PCCC)

The negation of *nie można* has also been interpreted in a number of different ways, which resulted in a variety of English quasi-modal expressions as follows:

(ii) **nie można** = 'cannot' / 'may not' / 'nor can' / 'shall not' / 'neither may'

*Wynagrodzenia za usługi świadczone przy powstaniu spółki **nie można** wypłacać ze oerodków wpłaconych na pokrycie kapitału zakładowego, jak również zaliczać na poczet wkładu wspólnika.* (KSH Art. 158 § 2)

Payment for services provided upon incorporation of the company **cannot** be made from the funds paid to the share capital and **may not** be credited towards the shareholder's contribution. (CCC1)

Remuneration for the services provided upon creation of the company **may not** be paid from the funds paid in for the share capital, **nor can** it be credited towards the shareholder's contribution. (PCCC)

Remuneration for services rendered towards the company's coming into existence **shall not** be disbursed out of moneys paid in towards the initial capital, and **neither may** it be credited to a shareholder's contribution. (PCOCP)

(iii) *nie można* = 'shall not'

Nie można ogłosić upadłości państwowych i komunalnych jednostek organizacyjnych, chyba że ustawa wyłącza odpowiedzialność Skarbu Państwa i gminy za ich zobowiązania, Kasy Chorych, instytucji i organizacji utworzonych w drodze ustawy.

(PU Art. 3 § 1)

State and municipal organizational entities **shall not** be declared bankrupt except in the case where an Act excludes the liability of the State Treasury and a commune for their obligations, as well as of the National Health Insurance Funds, and the institutions and organizations established pursuant to the provisions of statutory law. (BL)

A great variety of translation 'solutions' derives from the inherent vagueness and fuzziness of *nie można* which can denote either lack of possibility or prohibition.

The above examples show also different interpretation approaches adopted by particular translators (British vs. American drafting) who do follow TL norms indicative of the drafting styles they are familiar with.

4.3.2. Other ways of expressing prohibition in Polish legislative sentences

(i) *zakaz dotyczy* = 'prohibition shall apply'

Zakaz ten dotyczy również obejmowania lub nabywania udziałów... (KSH Art. 200)

This prohibition shall also apply to subscription for or acquisition ... of such shares... (CCC1)

XXX

Introduction to legal translation

This prohibition shall also apply to the subscription for, acquisition ... of the shares... (PCCC)

This prohibition shall apply equally to the taking up, acquisition ... of such shares... (PCOCP)

(ii) *stosuje się zakaz* = 'shall be bound by non-' / 'non-... shall apply' / 'prohibition shall apply'

Do członków takich stosuje się zakaz konkurencji... (KSH Art. 390 § 3)

Such members **shall be bound by the non-competition obligation** referred to in Article 380. (CCC1)

The **non-competition rule** referred to in Art. 380 **shall apply to** such members. (PCCC)

The competition **prohibition** referred to in Article 380 **shall apply to** such members. (PCOCP)

(iii) *zakaz obowiązuje* = 'prohibition shall bind' / 'prohibition shall apply'

W okresie likwidacji zakaz konkurencji obowiązuje tylko osoby będące likwidatorami.

(KSH Art. 69)

During liquidation, **the prohibition** of competition **shall bind only** the liquidators. (CCC1)

During liquidation, **the prohibition** on competitive activity **shall apply only** to persons serving as liquidators. (PCCC)

During liquidation, **the prohibition** of competition **shall only apply** to persons being

the liquidators. (PCOCPAC)

4.4. Prohibition as lack of entitlement in Polish legislative sentences

As mentioned above, some prohibitions may take the form of negations of permissions and authorisations. These include as follows:

(a) **nie przysługuje prawo** = 'is not entitled'

Wierzycielowi nie służy prawo do zwrotu kosztów czynności podjętych przez niego w postępowaniu upadłościowym. (PU Art. 86 § 1)

The creditor **is not entitled** to the reimbursement of the costs of the acts he has performed in the bankruptcy proceedings. (PCC)

(b) **nie przysługuje prawo** = 'shall not be vested with the right' / 'shall not have the right'

Akcjonariuszowi nie przysługuje prawo wypowiedzenia umowy spółki. (KSH Art. 149 § 2)

A shareholder **shall not be vested with the right** to terminate the statutes. (CCC1)

A shareholder **shall not have the right** to terminate the articles of association.

(PCCC)

A shareholder **shall not have the right** to terminate a partnership deed.

(PCOCPAC)

(a) **nie jest dopuszczalne** = 'is not admissible'

Potrącenie nie jest dopuszczalne, jeżeli wierzyciel stał się dłużnikiem masy upadłości. (PU Art. 36)

XXXI

4.4. Prohibition as lack of entitlement in Polish legislative sentences

The set-off is **not admissible** where the creditor has become the debtor to the bankruptcy estate. (PCC)

(c) **nie jest dopuszczalny** = 'may not' / 'shall not be permitted' / 'shall not be admissible'

Nie jest dopuszczalny podział spółki akcyjnej, jeżeli kapitał zakładowy nie został pokryty w całości. (KSH Art. 528 § 1)

A joint-stock company **may not be** divided if its share capital has not been fully paid up. (CCC1)

A division of a joint-stock company **shall not be permitted** where the share capital has not been paid in full. (PCCC)

A division of a joint-stock company **shall not be admissible** unless the initial capital was fully paid up. (PCOCPAC)

(b) **nie ma prawa** = 'shall not have the right' / 'may not'

W spółce jednoosobowej w organizacji jedyny wspólnik nie ma prawa reprezentowania spółki. (KSH Art. 162)

In a single-member company in organisation, the sole shareholder **shall not have the right to** represent the company. (CCC1)

In a single-shareholder company in organisation, the single shareholder **shall not have the right to** represent the company. (PCCC)

In a sole-shareholder company in organization, the sole shareholder **may not** represent the company. (PCOCPAC)

4.5. Lack of authorisation and obligation in Polish legislative sentences

Occasionally, the Polish legislator may want to express lack of authorisation and obligation

within the same legislative sentence. Then s/he uses such phrases *asnie być*

uprawnionym ani zobowiązanym:

(i) **nie jest uprawniony ani zobowiązany**= 'shall be neither entitled nor obligated'

Wspólnik nie jest uprawniony ani zobowiązany do podwyższenia umówionego wkładu. (KH Art. 104)

A partner **shall be neither entitled nor obligated** to increase the agreed contribution.

(PCC2)

It must be noted that the practice of expressing both lack of obligation and authorisation within one legislative sentence is not a common one.

5. Legal subject

Legislative texts are written in the third person singular. As Bowers correctly observes, "third person form implies a neutral transmitter and it is the form in which to present a statement as authoritative"⁴⁰. The legal subject should be construed here as a person to whom the norm is addressed which may or may not be the grammatical subject of a legislative sentence.

XXXII

Introduction to legal translation

⁴⁰ See: S. Šarèević, *op. cit.*, p. 175.

5.1. Legal subject in English legislative sentences

In the case of universal provisions, where norms are applicable to everyone, Anglophone drafters make use of 'every person', 'all persons', 'each person', 'any person', 'whoever', 'a person who', and the negative 'no person'. See the following examples:

(i) **Whoever**, being a consul, or vice consul, or other person employed in the consular service of the United States, knowingly certifies falsely to any invoice, or other paper, to which his certificate is authorized or required by law, shall be fined under this title or imprisoned not more than three years, or both. (Crimes and Criminal Procedure

– US Law Collection Title 18)

(ii) Subject to this section, **every person who** reports goods under subsection 95(1) shall, at the time of reporting, furnish an officer at a customs office with the statistical code for the goods. (Customs Act⁴¹)

(iii) **No person** shall, physically or otherwise, do or attempt to do any of the following:

(a) interfere with or molest an officer doing anything that the officer is authorized to do under this Act; or (b) hinder or prevent an officer from doing anything that the officer is authorized to do under this Act. (Customs Act)

(iv) **Each person who** conducts any wagering pool or lottery shall be liable for and shall pay the tax under this subchapter on all wagers placed in such pool or lottery.

(US Law Collection Title 26 – Internal Revenue Code)

(v) **A person who** knowingly violates section 922(u) shall be fined under this title, imprisoned not more than 10 years, or both. (Crimes and Criminal Procedure – US Law Collection Title 18)

(vi) Subject to subsection (3), **any person who** is liable to pay an amount of duties in respect of imported goods shall pay, in addition to the amount, interest at the specified rate for the period beginning on the first day after the day the person became liable to pay the amount and ending on the day the amount has been paid in full, calculated

on the outstanding balance of the amount. (Customs Act)

(vii) **All persons** liable for the tax on distilled spirits under paragraph (1) of this subsection, or under subsection (a) or (b), or under any similar prior provisions of internal revenue law, shall be relieved of any such liability at the time, as the case may be, the distilled spirits are exported, deposited in a foreign-trade zone, used in the production of wine, used in the production of nonbeverage wine or wine products, deposited in customs bonded warehouses, laden as supplies upon, or used in the maintenance or repair of, certain vessels or aircraft, or used in certain research, development, or testing, as provided by law. (US Law Collection Title 26 - Internal Revenue Code)

XXXIII

5.1. Legal subject in English legislative sentences

⁴¹ Retrieved from: <http://laws.justice.gc.ca/en/C-52.6/index.html>

5.2. Legal subject in Polish legislative sentences

Polish drafters, on the other hand, apply impersonal formulations which constitute grammatically subjectless constructions, such as *nie wolno* for 'no person shall', *można* for 'every person may'. Occasionally, the Polish negative pronoun –*nikt* is used. See the following example:

*Od dnia ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisu do rejestru **nikt** nie może się powoływać w stosunku do spółki...* (KH Art. 23 § 1)

From the date of *Monitor Sądowy i Gospodarczy*, where the entry to register was published, **no one** can claim with respect to the company... (PCC2)

In the example above the translators used 'no one' for *nikt*, which in terms of lexis is not the best choice to make; 'no person' seems to be more suitable here.

5.3. Legal subject in penal provisions

(i) **kto** = 'whoever' / 'a person who' / 'any person who'

Kto, będąc członkiem zarządu spółki handlowej, dopuszcza do tego, że pisma i zamówienia handlowe, o których mowa w art. 206 § 1 i art. 374 § 1, nie zawierają danych określonych w tych przepisach - podlega grzywnie do 10 000 złotych. (KSH Art. 595 § 1)

Whoever, being a member of the management board of a commercial company or partnership allows that the letters and commercial orders, referred to in Article 206, paragraph 1 and Article 374, paragraph 1, do not contain the particulars specified in these provisions – shall be liable to a fine of up to 10,000 zlotys. (PCOCPAC)

A person who, while serving as a member of the management board of a commercial company, allows that the written communications and orders referred to in Art. 206 § 1 and Art. 374 § 1, do not include the data set out in these provisions, shall be subject to a fine of up to 10,000 zlotys. (PCCC)

Any person who, while acting in the capacity of a member of the management board of a commercial company allows that the letters and commercial orders, referred to in Article 206, § 1 and Article 374, § 1, do not contain data specified in said Articles – shall be liable to a fine of up to 10,000 zlotys. (CCC1)

(ii) **kto** = 'anyone who'

Kto złożył oświadczenie woli pod wpływem bezprawnej groźby drugiej strony lub osoby trzeciej, ten też może uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia,

jeżeli z okoliczności wynika, że mógł się obawiać, iż jemu samemu lub innej osobie grozi poważne niebezpieczeństwo osobiste lub majątkowe. (KC Art. 87)

Anyone who made a declaration of intent under the influence of an illegal threat posed by the other party or a third person may evade the legal effects of the declaration if it follows from the circumstances that he had a reason to fear that he or another person was in serious danger with respect to their persons or property. (PCC)

(iii) **sprawca czynu = 'perpetrator of an act'**

Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2. (Art. 306 § 3 OP)

XXXIV

Introduction to legal translation

If the **perpetrator of an act** specified in § 1 or § 2 acted unintentionally, he shall be subject to imprisonment up to two years. (AORFT)

6. Criminal sanction in legislative sentences

6.1. Criminal sanctions in English legislative sentences

In the case of legal norms which apply to all persons (the so-called universal norms), the criminal sanction takes the following form:

A person who does X is liable / subject to punishment Y.

Any person who does X is liable to punishment Y.

Whoever does X is liable to punishment Y.

Whoever does X shall be punished Y.

See the examples below:

(i) Title 18. Part. 1. Sec. 2. (a)

Whoever commits an offense against the United States or aids, abets, counsels, commands, induces or procures its commission, **is punishable** as a principal. (US Code Collection, Title 18, Part 1, Chapter 1, Sec. 1⁴²)

(ii) **Whoever** is convicted of any crime prohibited by this chapter, which has resulted in the death of any person, **shall be subject also to the death penalty or to imprisonment for life.** (US Code Collection Title 18 Part 1, Chapter 2, Sec. 34⁴³)

(iii) **A person who**, in furtherance or to escape detection of a major drug offense and with the intent to intimidate, harass, injure, or maim, fires a weapon into a group of two or more persons and who, in the course of such conduct, causes grave risk to any human life **shall be punished** by a term of no more than 25 years, **by fine** under this title, or both. [US Code Collection Title 18 Part 1, Sec. 36. (b) (1)⁴⁴]

(iv) **Whoever** engages in the conduct constituting the offense **shall be imprisoned** for not more than one year **or fined** in the amount set forth in this title, **or both.** [US Code Collection Title 18 Part 1, Chapter 11, Sec. 216 (a) (1)⁴⁵]

(v) **Whoever** obstructs, or attempts to obstruct, or in any way interferes with or prevents the enforcement of this section, **shall be liable to the penalties** prescribed in subsection (a). [US Code Collection Title 18 Part 1, Chapter 77, Sec. 1581. (1)⁴⁶]

(vi) **Any person who** conspires to commit any offense defined in this section or section 1957 **shall be subject to the same penalties** as those prescribed for the offense the commission of which was the object of the conspiracy. [US Code Collection Title 18 Part 1, Chapter 95, Sec. 1956 (h)⁴⁷]

(vii) (c) **Whoever** receives, possesses, conceals, stores, barter, sells, or disposes of, any property or money or other thing of value which has been taken or stolen from

6.1. Criminal sanctions in English legislative sentences

⁴² Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/1.html>

⁴³ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/34.html>

⁴⁴ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/36.html>

⁴⁵ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/216.html>

⁴⁶ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/1581.html>

⁴⁷ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/1956.html>

a bank, credit union, or savings and loan association in violation of subsection (b),

knowing the same to be property which has been stolen **shall be subject to the punishment**

provided in subsection (b) for the taker. (US Code Collection Title 18 Part

1, Chapter 103, Sec. 2113⁴⁸)

6.2. Criminal sanction in Scottish legislation

In order to apply criminal sanction the Scottish drafter makes use of the following

patterns:

A person guilty of X shall be liable to punishment Y.

Any person who does X shall be liable to Y.

If P does X, then P shall be liable to Y.

See the following examples:

(i) '**shall be liable to imprisonment**' = *podlega uwięzieniu*

(1) (5) Subject to subsection (6) below, a person guilty of an offence under section 1,

2 or 3 of this Act **shall be liable**—

(a) on conviction on indictment, **to imprisonment** for any term of imprisonment up

to and including life imprisonment; and

(i) (on summary conviction, **to imprisonment** for a term not exceeding 3 months.

[Criminal Law (Consolidation) (Scotland) Act 1995⁴⁹]

(2) **5.**—(1) Any person who has unlawful sexual intercourse with any girl under the

age of 13 years **shall be liable** on conviction on indictment **to imprisonment** for

life. [Criminal Law (Consolidation) (Scotland) Act 1995]

(3) Any person who attempts to have unlawful sexual intercourse with any girl under

the age of 13 years **shall be liable** on conviction on indictment to imprisonment for

a term not exceeding two years or on summary conviction **to imprisonment** for

a term not exceeding three months. [Criminal Law (Consolidation) (Scotland) Act

1995]

(ii) '**shall be liable to a fine**' = *podlega karze grzywny*

19.—(1) Where a public service vehicle or railway passenger vehicle is being operated

for the principal purpose of conveying passengers for the whole or part of

a journey to or from a designated sporting event, then—

(a) any person in possession of alcohol on the vehicle **shall be guilty of an offence**

and liable on summary conviction **to imprisonment** for a period not exceeding 60

days **or a fine** not exceeding level 3 on the standard scale or both. [Criminal Law

(Consolidation) (Scotland) Act 1995]

(iii) '**shall be liable to be punished**' = *podlega karze*

14. If, in the trial of an indictment for rape or an offence under section 5(1) of this

Act, the jury—

(a) are not satisfied that the accused is guilty of the charge or of an attempt to commit

the charge; but

XXXVI

Introduction to legal translation

⁴⁸ Retrieved from: <http://www4.law.cornell.edu/uscode/18/2113.html>

⁴⁹ Retrieved from: http://www.hms0.gov.uk/acts/acts1995/Ukpga_19950039_en_1.htm

(b) are satisfied that the accused is guilty of an offence under section 5(2) or (3) or 7(2) or (3) of this Act, or of an indecent assault,

the jury may acquit the accused of the charge mentioned in paragraph (a) above, and find him guilty of such offence as is mentioned in paragraph (b) or of an indecent assault, and the accused **shall be liable to be punished** in the same manner as if he had been convicted upon an indictment for such offence or "for indecent assault". [Criminal Law (Consolidation) (Scotland) Act 1995]

(iv) 'shall be liable to the penalties' = *podlega karom*

11. (4) Every female who is proved to have, for the purposes of gain, exercised control, direction or influence over the movements of a prostitute in such a manner as to show that she is aiding, abetting or compelling her prostitution with any other person, or generally, **shall be liable to the penalties** set out in subsection (1) above.

(Criminal Law (Consolidation) (Scotland) Act 1995⁵⁰)

6.3. Criminal sanction in Polish legislative sentences

In order to express criminal sanction the Polish drafter uses customary phrases such as *podlegać karze*.

Criminal provisions usually take the form of either a relative clause or a conditional sentence as follows:

Whoever does X is liable to punishment Y. (*Kto czyni X podlega karze Y*)

If P does X, then P is liable to punishment Y. (*Jeżeli P czyni X, podlega karze Y*)

See the following examples:

(i) *kto... podlega karze grzywny* = 'any person... shall be liable to a fine'

Kto, będąc odpowiedzialnym za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy albo kierując pracownikami, nie przestrzega przepisów lub zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, podlega karze grzywny. (KP Art. 283 § 1)

Any person responsible for work safety and hygiene in an employing establishment or otherwise managing employees, who fails to observe the provisions on work safety and hygiene, **shall be liable to a fine** (PLC)

(ii) *kto... podlega karze pozbawienia wolności* = 'anyone... shall be subject to imprisonment'

Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, ujawnia informacje objęte tą tajemnicą, podlega karze pozbawienia wolności do lat 5. (OP Art. 306. § 1)

Anyone obligated to observe fiscal confidentiality who discloses information covered by such confidentiality **shall be subject to imprisonment** for up to five years.

(AORFT)

6.3.1. Alternative ways of punishment in Polish legislative sentences

The drafter may name alternative ways of punishment by using the phrase: *podlega karze ... albo karze...* – when only one alternative can apply.

XXXVII

6.3. Criminal sanction in Polish legislative sentences

⁵⁰ Retrieved from: http://www.hms0.gov.uk/acts/acts1995/Ukpga_19950039_en_1.htm

(ii) *albo* = 'or'

Jeżeli sprawca działa nieumyślnie podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności

albo pozbawienia wolności do roku. (KSH Art. 587)

Where the perpetrator acts unintentionally – **he shall be liable to a fine, a penalty**

of restriction of liberty **or** deprivation of liberty of up to one year. (PCOCPAC)

If the perpetrator acts unintentionally, he **shall be subject to a fine, a penalty of restriction**

of liberty **or** imprisonment for up to one year. (PCCC)

Where the perpetrator acts unintentionally – **he shall be liable to a fine, penalty of**

restriction of freedom **or** imprisonment of up to one year.

6.4. Mandatory obligation in criminal sanction

Criminal sanction which provides for application of different types of punishment

cumulatively takes the form of *podlega karze... i karze...* (the so-called mandatory

obligation) as follows:

(i) **podlega karze... i grzywnie = 'shall be liable to penalty... and' / 'shall be subject to a penalty of... and'**

Kto, biorąc udział w tworzeniu spółki handlowej lub będąc członkiem jej zarządu,

rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej albo likwidatorem, działa na jej szkodę –

podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywnie. (KSH Art. 585)

1. Whoever, participating in the creation of a commercial company or partnership or

being a member of the management board, supervisory board or audit commission,

or a liquidator thereof, acts to its detriment – **shall be liable to penalty** a deprivation

of liberty of up to five years **and** a fine. (PCOCPAC)

A person who, while participating in the creation of a commercial company or serving

as a member of its management board, supervisory board or audit committee or

as a liquidator, acts to the detriment of the company, **shall be subject to a penalty of**

imprisonment for up to 5 years **and** a fine. (PCCC)

Any person who, while taking part in establishment of a commercial company or

acting in the capacity of a member of its management board, supervisory board or

auditors' committee, or a liquidator, acts to its detriment – **shall be liable to penalty**

of imprisonment of up to 5 years **and** a fine. (CCC1)

6.5. Defining the scope of punishment in English and Polish criminal

provisions

In English criminal provisions the following patterns of usage can be observed:

(i) **'shall be liable to a penalty not exceeding...'** = **podlega karze w wysokości do**

If the agent fails to comply with the requirements of a notice duly served on him, he

shall be liable to a penalty not exceeding £50 for each failure, and non-compliance

as respects sums in his hands when the notice is given, or as respects any one payment

subsequently received by him, shall be treated as a separate failure (Income

and Corporation Taxes Act 1988⁵¹).

XXXVIII

Introduction to legal translation

⁵¹ Retrieved from: http://www.hmso.gov.uk/acts/acts1988/Ukpga_19880001_en_1.htm to:

http://www.hmso.gov.uk/acts/acts1988/Ukpga_19880001_en_102.htm

(ii) **'shall be liable to a penalty of not more than'** = **podlega karze w wysokości do**

... if the master of said vessel refuses to comply with the lawful directions of such officer

or does not truly answer such questions as are put to him respecting the vessel,

its cargo, or voyage, he **shall be liable to a penalty of not more than** \$5,000 nor less

than \$500. (US Law Collection Title 19 – Customs and Duties)

(iii) **'shall be liable to a penalty not less than' = *podlega karze w wysokości nie niższej***

Every person who shall have in his custody or possession any goods, wares, merchandise, articles, or objects on which taxes are imposed by law, for the purpose of selling the same in fraud of the internal revenue laws, or with design to avoid payment of the taxes imposed thereon, **shall be liable to a penalty of \$500 or not less than** double the amount of taxes fraudulently attempted to be evaded. (US Law Collection - Internal Revenue Code)

(iv) **'for not less than' = *na czas nie krótszy niż***

Whoever engages in conduct prohibited by this subsection, and as a result of such conduct directly or proximately causes the death of any person, including any public safety officer performing duties, shall be subject to the death penalty, or imprisoned for **not less than** 20 years or for life, fined under this title, or both. (Crimes and Criminal Procedure – US Law Collection Title 18)

(v) **'for a term not exceeding... years' = *na okres do ... lat***

A person guilty of an offence under paragraph (7) shall be liable- (a) on summary conviction, to imprisonment **for a term not exceeding** six months or to a fine not exceeding the statutory maximum, or to both; or (b) on conviction on indictment, to imprisonment **for a term not exceeding** five years or to a fine, or to both (Police Reform Act 2002).

In Polish texts the scope of punishment can be defined by limitation as follows:

(vi) ***w wysokości nie niższej*= amount to ... but not less / not exceeding / not more than**

Odszkodowanie, o którym mowa w art. 45, przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres od 2 tygodni do 3 miesięcy, nie niższej jednak od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. (KP Art. 471)

The due compensation defined in Article 45 shall **amount to** the remuneration due for a period ranging from two weeks to three months, but **not less**, however, **than** the remuneration for the period of notice. (PLC)

(vii) ***od... do* = 'for... to'**

Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, ujawnia informacje określone w art. 182, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

(OP Art. 306 § 2)

Anyone obligated to observe fiscal confidentiality who discloses information specified in Article 182 shall be subject to imprisonment **for** six months **to** five years.

(AORFT)

XXXIX

6.5. Defining the scope of punishment in English and Polish criminal provisions

(viii) ***do...* = 'up to...'**

Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 2. (OP Art. 306 § 3)

If the perpetrator of an act specified in § 1 or 2 acted unintentionally, he shall be subject to imprisonment **up to** two years. (AORFT)

(ix) ***do lat...* = 'of up to... years' / 'for up to... years'**

Kto przy wykonywaniu obowiązków wymienionych w tytule III ogłasza dane nieprawdziwe albo przedstawia je organom spółki, władzom państwowym lub osobie powołanej do rewizji - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności **do lat 2**. (KSH Art. 587 §1)

Whoever, when performing the duties specified in Title III, announces untrue information, or presents such information to bodies of the company or partnership, State authorities or a person appointed for audit – shall be liable to a fine, a penalty of restriction of liberty or deprivation of liberty **of up to 2 years**. (PCOCPAC)

A person who, in the course of performance of the duties set out in Title III, announces false data or submits it to the company governing bodies, government agencies or to a person authorised to carry out an audit, shall be subject to a fine, a penalty of restriction of liberty or imprisonment **for up to two years**. (PCCC)

Any person who, while performing the duties referred to in Title III, gives or provides false information to the authorities of the company or partnership, State authorities or a person appointed to conduct audit - shall be liable to a fine, penalty of restriction of freedom or imprisonment **of up to two years**. (CCC1)

7. Definitions in legislative texts

Before we have a closer look at legal definitions as such we need to determine what is to be understood under the concept of definition. Using the word 'definition', we usually have in mind specifying the meaning of a term, that is making its contents and scope precise⁵². Such specification of meaning usually takes the form of an explanatory sentence made of two parts: *definiendum* (objective of definition) and the *definiens* (defining phrase or clause) combined with the so-called defining connective (e.g. 'is', 'means', etc.)⁵³. Legal definitions can be formulated by judges, legal scholars and legislators. The definitions which occur in normative legal instruments (e.g. legislation) are called **statutory definitions** and are usually regarded as being prescriptive, which may be the reason why 'shall mean' used to be applied in English definitions as opposed to the indicative 'means' which occurs in modern English legislation in line with the notion that the law is always speaking.

7.1. Need for and use of definitions in legislative texts

Nowadays, definitions are used to promote clarity and uniform construction of statutes by prospective readers. In other words, if the drafter desires a particular word to have a particular meaning, a definition is essential. As regards Polish provi-

XL

Introduction to legal translation

⁵² See: *W. Babik*, „Terminological vocabularies as lexical corpora in generating of information retrieval languages”, in *Lewandowska-Tomaszczyk & Melia* (eds.) *Practical Applications in Language Corpora*, Łódź, pp. 463–474.

⁵³ See: *W. Babik* (ibid.).

sions on formulating statutory definitions, the drafter may have to use definitions if the term in question is ambiguous, vague or its meaning is not commonly known to the wide audiences⁵⁴. It must be noted that definitions are norms the binding force of which can hold within the particular act. However, it is not clear whether definitions should apply only to the acts in which they have been inserted, or whether their application should be extended to other acts as well⁵⁵. It is generally assumed that the definitions which occur in codes ought to be given priority and prevail in interpretation

of other statutes too.

7.2. Definitions in English legislative texts

Anglophone legislative drafters make use of 'means' and 'includes' when introducing legal definitions in legislative texts. 'Means' should be used in the definition restricting or limiting the meaning of a word. It must be noted that such a definition is aimed at giving a term a complete meaning in accordance with the Roman law principle known as *expression unius est exclusion alterius*, – 'expression of one thing is to the exclusion of another' ("Labour Legislation Guidelines"⁵⁶). See the following examples:

- (i) ... employment agent **means** a person who, whether for payment or not, assists persons to find employment or other work or assists employers to find employees or workers. ("Labour Legislation Guidelines")
- (ii) For purposes of this chapter: (1) The term "civil disorder"**means** any public disturbance involving acts of violence by assembly... . (Crimes and Criminal Procedure – US Law Collection Title 18)
- (iii) Interpretation In this Act (unless the context otherwise requires) – "amendment" includes repeal or revocation and "amend" is to be construed accordingly, "coroner" and "deputy coroner"**mean** a coroner and deputy coroner appointed under section 2 of the Coroners Act (Northern Ireland) 1959. [Justice (Northern Ireland) Act 2002⁵⁷]
- (iv) The terms "correction" and "correct" **mean**, with respect to any taxable expenditure, recovering part or all of the expenditure to the extent recovery is possible, and where full recovery is not possible, contributions by the person or persons whose liabilities for black lung benefit claims (as defined in section 192(e)) are to be paid out of the trust to the extent necessary to place the trust in a financial position not worse
- XLI

7.2. Definitions in English legislative texts

⁵⁴ „§ 90.1. W ustawie należy sformułować definicję danego określenia, jeżeli:

- 1) dane określenie jest wieloznaczne,
- 2) dane określenie jest nieostre, a pożądane jest ograniczenie jego nieostrości, znaczenie danego określenia nie jest powszechnie zrozumiałe". (*Wrórkowska and Zieliński*, „Zasady techniki prawodawczej” 1997, p. 157).

⁵⁵ *Wrórkowska and Zieliński* (1993: 119) argue as follows: „... definicje są normami szczególnego rodzaju: nakazują one takie postępowanie interpretacyjne przy odtwarzaniu norm z przepisów, by pewne zwroty zawarte w przepisach a definiowane w interesującej nas definicji legalnej zastąpić zwrotami zawartymi w definiensie tej definicji”.

⁵⁶ Retrieved from: <http://www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/iig/ch11.htm>

⁵⁷ Retrieved from: <http://www.hmso.gov.uk/acts/acts2002/20026--g.htm>

than that in which it would be if the taxable expenditure had not been made. (US Law Collection Title 26 – Internal Revenue Code)

The combination 'means and includes' should rather be avoided since it raises doubts as to whether the definition is restrictive or extensive⁵⁸. The singular form of 'means' and 'includes' is used even if the term being defined is plural because the subject of 'means' or 'includes' is the 'word', e.g. 'Toys' includes teddy bears.

'Includes, but is not limited to' = *zawiera m. in.*

In some cases, the drafter may not want to define a word or phrase completely, yet

may wish to make certain that the word or phrase includes all the specific cases in mind. Then the expression 'includes, but is not limited to' can be used. See the following example:

(i) "Conveyance" **is used, but is not limited to**, an assignment, lease, mortgage or encumbrance⁵⁹.

(ii) As used in this subsection, the phrase "direct costs of processing operations"**includes, but is not limited to** - (A) all actual labor costs involved in the growth, production, manufacture, or assembly of the specific merchandise, including fringe benefits, on-the-job training and the cost of engineering, supervisory, quality control, and similar personnel; and (B) dies, molds, tooling, and depreciation on machinery and equipment which are allocable to the specific merchandise. (US Law Collection – Title 19 – Customs and Duties)

In conclusion, it must be noted that the following expressions are thought to be obsolete and as such are to be avoided by modern drafters and legal translators:

includes but is not limited to means

is defined as means

is defined to mean means

is defined and shall be construed to mean means

means and includes means (or includes)

shall be construed to mean means

shall be deemed to include means

shall mean means

7.3. Introduction to a series of definitions

In the introduction to a series of definitions, the drafter may say that the terms 'have the meanings given to them / assigned to them' rather than 'shall have the meanings given to them / assigned to them'. See the following examples:

XLII

Introduction to legal translation

⁵⁹We can differentiate between restrictive definitions which are followed by the word 'means' and extensive definitions which are followed by the word 'includes'.

⁵⁹ Bill Drafting Manual, Chapter 7, retrieved March 10 2003 from <http://www.lc.state.or.us/pdfs/dmchp7.pdf>

⁶⁰ Bill Drafting Manual, Chapter 10, retrieved from:http://www.revisor.leg.state.mn.us/bill_drafting_manual/Chapter%2010.htm#a1008d

(i) The term "control" **has the meaning assigned to** such term by section 368 PART IX. (US Law Collection – Title 26 – Internal Revenue Code)

(ii) In this section "pending" **has the meaning given by** section 104. (Nationality, Immigration and Asylum Act 2002⁶¹)

(iii) Definitions Terms used in this section which are defined in section 4221(d) **shall have the meaning given to** them by section 4221(d). (US Law Collection Title 26 – Internal Revenue Code)

One of the phrases used to define a particular term in reference with some other Act, section or provision is 'within the meaning of'. See the example below:

(iv) In subsection (10) above "conversion" means conversion **within the meaning of** section 82 below and "exchange" means an exchange which by virtue of Chapter

II of Part IV of this Act does not involve a disposal. (Income and Corporation Taxes Act 1988).

7.4. Definitions in Polish legislative texts

The Polish drafter uses a number of phrases to introduce legislative definitions.

These include *rozumie się*, *uważa się*, *oznacza / oznaczają*, *uznaje się*, *ma / mają znaczenie*.

See the following examples:

(i) **rozumie się = 'shall have the following meanings' / 'shall mean'**

Ilekcją w ustawie jest mowa o:

1) *ustawach podatkowych – rozumie się przez to ustawy regulujące prawa i obowiązki organów podatkowych oraz podatników, płatników i inkasentów, a także ich następców prawnych oraz osób trzecich (OP Art. 3)*

The terms used in this Act shall have the following respective meanings:

(1) tax statutes – **shall mean** statutes regulating the rights and obligations of tax authorities, tax payers, tax remitters and tax collectors, their legal successor, and third persons. (AORFT)

(ii) **należy przez to rozumieć także – 'shall also include' / 'shall also be understood'**

Ilekcją w ustawie mowa jest o „umowie spółki”, należy przez to rozumieć także akt założycielski sporządzony przez jednego wspólnika albo akcjonariusza spółki kapitałowej. (KSH Art. 4 § 2)

Whenever this Act refers to “articles of association”, this **shall include** the deed of incorporation executed by the sole shareholder of a company. (CCC1)

Whenever this Act refers to “articles of association”, **this shall also include** the founding act made by the sole shareholder of a capital company. (PCCC)

Whenever in this Act there is a mention of “company deed”, it **shall also be understood** as the founding act drawn up by the sole shareholder of a company.

(PCOCPAC)

XLIII

7.4. Definitions in Polish legislative texts

⁶¹ Retrieved from: <http://www.hmsso.gov.uk/acts/acts2002/20041-e.htm>

(iii) **rozumie się = 'shall mean'**

Ilekcją w kodeksie pracy jest mowa o prawie pracy, rozumie się przez to przepisy kodeksu pracy oraz przepisy innych ustaw i aktów wykonawczych, określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców... (KP Art. 9)

Whenever reference is made in the Labour Code to labour law it **shall mean** the provisions of the Labour Code and provisions of other Acts and executive provisions defining the rights and duties of employees and employers... (PLC)

(v) **uważa się = 'shall be deemed'**

Za zaległość podatkową uważa się także nie zapłaconą w terminie płatności zaliczkę na podatek, w tym również zaliczkę, o której mowa w art. 23 § 4, lub ratę podatku.

(OP Art. 51 § 2)

A tax instalment or advance tax including the advance tax referred to in Article 23 § 4 not paid by the payment deadline **shall also be deemed** tax arrears. (AORFT)

(vi) **uważa się = 'shall be considered'**

Za funkcjonariuszy jednostek samorządu terytorialnego uważa się także osoby

działające na zlecenie organów jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków. (KC Art. 4201 § 2)

Self-government officials **shall also be considered** persons who act on behalf of commune authorities, an intercommune union. (PCC)

(vii) **jest = 'shall be'**

Mieniem jest własność i inne prawa majątkowe. (KC Art. 44)

The property **shall be** the right of ownership and other property. (PCC)

(viii) **w rozumieniu... jest = 'within the meaning... is'**

Młodocianym w rozumieniu kodeksu jest osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. (KP Art. 190 § 1)

A young adult, **within the meaning of** this Code, **is** a person who has attained the age of 16 years, and has not yet attained the age of 18 years. (PLC)

(ix) **uznaje się = 'shall be recognised'**

W razie zaniedbania obowiązku określonego w § 1, pismo uznaje się za doręczone pod dotychczasowym adresem, a organ podatkowy pozostawia pismo w aktach sprawy. (OP Art. 146 § 2)

If the obligation specified in § 1 is neglected, a document **shall be recognised** as served on the hitherto address and a tax authority shall leave the document in the case files. (AORFT)

7.5. The use of quotation marks in definitions

According to many drafting manuals⁶², the English drafter is advised to begin the term to be defined within quotation marks. This principle ought to be followed by the translator: there is no reason why quotation marks should not be used in the English translation of the above mentioned definition as follows:

XLIV

Introduction to legal translation

⁶² Labour Legislation Guidelines: <http://www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/>

llg/ch11.htm

In this Act:

1) a "partnership" **means** a registered partnership, a professional partnership, a limited partnership, or a limited joint-stock partnership.

7.6. The use of commas and semicolons in definitions

The definitions which form part of a section or subsection should begin in lower-case letters and be separated by semicolons (cf. Labour Legislation Guidelines *ibid.*). See the following example which includes a number of definitions taken from Education Act 2002⁶³:

212 General interpretation

(1) In this Act, unless the context otherwise requires -

"contract of employment" has the meaning given by section 230(2) of the Employment Rights Act 1996 (c. 18);

"the local education authority", in relation to a school maintained (or proposed to be maintained) by a local education authority, means that authority;

"prescribed" means prescribed by regulations;

"regulations" means regulations made under this Act by the Secretary of State (in relation to England) or by the National Assembly for Wales (in relation to Wales).

However, it must be pointed out that the English drafter may also use comma in order to separate definitions placed in interpretation section as follows:

Interpretation 112 Definitions

(1) In this Chapter –

“appurtenant property”, in relation to a building or part of a building or a flat, means any garage, outhouse, garden, yard or appurtenances belonging to, or usually enjoyed with, the building or part or flat,

“copy”, in relation to a document in which information is recorded, means anything onto which the information has been copied by whatever means and whether directly or indirectly. (Commonhold and Leasehold Act 2002⁶³)

8. Equivalence in structure of polish and english legislative texts

In order to achieve text-normative equivalence on the level of macrostructure of legislative texts, the translator needs to be familiar with the textual conventions related to it, which shall be discussed below.

8.1. The structure of English statutes

The legislative activity in Britain takes the form of statutes, which include Acts of Parliament or statutory instruments by way of delegated legislation (Orders in Council, bye-laws) for which individual ministers are responsible. Acts of Parliament are passed by Parliament and take effect on the date on which they are enacted
XLV

8.1. The structure of English statutes

⁶³ Retrieved from: <http://www.legislation.hmso.gov.uk/acts/acts2002/20020032.htm>

⁶⁴ Retrieved from <http://www.legislation.hmso.gov.uk/acts/acts2002/20020015.htm>

by receiving the Royal Assent. The structure of a typical Act includes the following elements⁶⁵:

1) Title – is aimed at informing the users in general terms of the subject-matter and scope of legislative text. In other words, the purpose of the title is to give notice of the general subject dealt with in the bill so that the member of legislature and the public should be able to determine whether the bill covers a subject of particular interest or concern. In many jurisdictions, a distinction is made between ‘short’ and ‘long’ titles.

1.1. The short title plays the role of a label which gives a brief indication of the content of the text. It appears at the top of the page, below the royal seal and is the name by which the Act is cited. See the below examples:

a) “Companies Act 1985”

b) “Short title

Section 1. This Act may be cited as the Industrial Relations Act, 1990.”

c) “8.-(1) This Act may be cited as the Worker Protection (Regular Part-Time Employees) Act, 1991.”⁶⁶

1.2. The long title (not to be mistaken with the preamble) gives a formal description of the scope and purpose of the Act. Thus it should help the user to understand the enactment. It may form part of the enactment and be used for interpretation purposes.

The title is usually capitalised. In the case of English legislative texts, the long title begins with the words “An Act...” followed by a number of performative verbs

as follows:

add
exempt
amend
extend
appropriate
increase
authorise
limit
codify
make new provision
consolidate
modify
create
permit
declare
prohibit
define
remove
delete
rename
direct
repeal and replace
establish
revise

An example of a briefer long title is "An Act to declare and amend the Law of Partnership".

Since the long title constitutes a formal and mostly elaborate description of Act, the plain English movement supporters suggest eliminating it altogether; they maintain that the long title gives legislation "an unhealthy look (and) serves no useful purpose that cannot be achieved in other ways."⁶⁷

2) The preamble which relates the law to the changed socio-political conditions or simply states the law to be legislated. It has been traditionally used to explain the intent behind the proposed enactment and it is considered an integral part of the enactment.

A preamble may list the reasons for introducing the bill and may include description of the purposes of the bill. It must be noted that not all contemporary statutes contain a preamble because of the fear that a necessarily brief statement of

XLVI

Introduction to legal translation

⁶⁵ See: *Alcaraz & Hughes*, *Legal Translation Explained*. Manchester, 2002, pp. 105–108

⁶⁶ See: Labour Legislation Guidelines retrieved from: http://www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/llg/ch11.htm#note_1

⁶⁷ See: <http://www.davidelliott.ca/papers/usingplain.htm#22>

intent might lead to doubt and ambiguity in the construction of the enactment. In other words, the use of a preamble in modern drafting is usually discouraged. A preamble is composed of one or more 'whereas'-clauses, or clauses beginning with the phrase "In view of" or "Given that". A preamble ends with the clause beginning with

the "Now therefore" phrase.

3) The enacting provision which normally precedes the main body of the enactment

3.1. The enacting provision may take the form of a formula written in archaic

English which runs as follows:

BE IT ENACTED by the Queen's most Excellent Majesty, by and with the advice and consent of the Lords Spiritual and Temporal, and Commons, in this present Parliament assembled, and by the authority of the same, as follows:—

3.2. or simple sentences as below:

"The Parliament of {Australia} enacts:..."

"BE IT ENACTED by the Parliament of {New Zealand} as follows:..."

"Be it enacted by the Senate and House of Representatives of {the Philippines} in Congress assembled:..."⁶⁸

4) The parts, articles and sections of statutes which are discussed in detail below

5) Final provisions which include repeals which may apply to an existing enactment as a whole or to particular provisions of the existing legislation. Where necessary, the repeal provision indicates the date of repeal or when repeals are to take place, indicating different dates for different provisions accordingly. Repeals may take the form of the following sentences:

(i) "The enactments specified in ... to this Act are repealed to the extent specified"

(ii) "72. Repeal. The following Acts are hereby repealed:..."

(iii) "The Collective Bargaining Act is repealed."

(iv) "The Collective Bargaining Act is repealed as of January 1, 2000."

(v) "Sections 1, 2, 3, 4, 5 of the Collective Bargaining Act are repealed."⁶⁹

8.2. Structure of Polish statutes

The typical Polish statute consists of the following elements⁷⁰:

1) *tytuł* (title) – which contains as follows:

1.1. the type of Act - for information purposes only the title should indicate the

type of Act (e.g. *ustawa*, *rozporządzenie z mocy ustawy*, *zarządzenie*)

1.2. the date of Act which is preceded by the phrase *dnia* ('dated', or 'of') and it

includes day, month (written in words) and year written in Arabic numerals and followed by the letter "r." which stands for *rok* (year), for instance:

... z dnia 24 października 2001 r. (dated 24 October 2001)

1.3. a brief description of the subject matter of Act – it should be concise and relevant.

It may begin with the preposition 'o' (e.g. *Ustawa o Krajowym Rejestrze*

XLVII

8.2. Structure of Polish statutes

⁶⁸ Labour Legislation Guidelines, retrieved from: <http://www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/llg/ch11.htm>

⁶⁹ These clauses have been cited in "Labour Legislation Guidelines" available at <http://www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/llg/ch11.htm>

⁷⁰ See: § 11.1, § 12-17 M.P. dated 16th December 1991, No 44, item 310 cited in *Wronkowska & Zieliński* *ibid.*: 39

Sądowym) or with the words *kodeks* (code), *prawo* (law), *ordynacja* [e.g. *kodeks cywilny* (civil code), *prawo celne* (customs law), *ordynacja podatkowa* (Act on rules for taxation⁷¹)] .

2) *przepisy merytoryczne* ("content-centred" provisions), which in turn include the following provisions:

2.1. *przepisy ogólne* (general provisions), which define the scope of the relations stipulated by the statute;

2.2. *przepisy szczegółowe* (specific provisions), which cover the following provisions:

2.2.1. *przepisy prawa materialnego* (provisions of substantive law);

2.2.2. *przepisy o organach i trybie postępowania* (provisions on authorities and course of procedure) which include:

2.2.2.1. provisions on the appointment of authorities or creation of an institution / agency. They usually take the form of the following formulas: *Tworzy się...*,

Powołuje się...

2.2.2.2. provisions determining the rights and duties of appointed authorities or created institution.

It is important to differentiate the tasks and assignments from the competence or powers thereof. Therefore, drafting of the Polish provisions on granting powers onto a natural/legal person may take the form of the following formula: *Organ podatkowy może...* ("A tax authority may..."), while provisions on both granting rights and imposing duties should be formulated as follows:

a) where such an action occurs more than once then the imperfective verbs are to be used in the present tense: „*Organ podatkowy wzywa...*” (“A tax authority shall summon...”)

b) where such an action occurs only once then the perfective verbs in the present tense ought to be applied: „*Organ podatkowy wezwie...*” (“A tax authority shall summon...”).

2.2.3. *przepisy karne* (penal / criminal provisions) where applicable

3) provisions on the amendments to provisions in force

4) *przepisy przejściowe* (transitional provisions) such as *W dziedzinie ... stosuje się ustawę (dawną)... w szczególności art. ..., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej,* "and/or *Przepisy ... nie naruszają mocy obowiązującej przepisów o ..., a w szczególności art. ...*" (§ 22. M.P. dated 16th December 1991, No. 44, item 310 cited in Wronkowska & Zieliński *ibid.*:52), or *Pozostają w mocy przepisy* (provisions shall remain in force)

5) *przepisy końcowe* (final provisions) which include as follows:

5.1. *przepisy uchylające* (repealing provisions) which can be formulated in the following way: *Tracą moc przepisy* (provisions shall be derogated/provisions shall lose [their binding] force)

5.2. *przepisy o wejściu ustawy w życie* (provisions on the commencement of the Act) such as "Uchwała wchodzi w życie dniem 1 stycznia 2001 r." (This Act shall enter into force on / as of 1st January 2001).

XLVIII

Introduction to legal translation

⁷¹ The English translation of *ordynacja podatkowa* has been proposed by: K. Miller and J. Yrkoski, *op. cit.*, p. 17.

9. Amendment to legal provisions

9.1. Amendment to English legal provisions

Amendment to existing legislation which can be expressed as follows:

'The Act is amended....' is the most general way of expressing amendment in English legislative texts. See the following examples:

(i) (The Customs and Excise Management Act 1979 **shall be amended** as follows.

[Criminal Procedure (Consequential Provisions) (Scotland) Act 1997⁷²]

(ii) (The Legitimacy Act 1976 **is amended** as follows. (Adoption and Children Act 2002⁷³)

Other expressions for amendment may take the form of addition / insertion, deletion or substitution / replacement of parts, provisions, sections, terms and phrases.

9.1.1. Addition of provisions, sections and terms

The addition may also be formulated as insertion of information. See the following examples:

(i) After Part IV of the 1986 Act there **shall be inserted** the following Part – "PART IVA CRIMINAL LEGAL ASSISTANCE Registration Criminal Legal Assistance Register. [Crime and Punishment (Scotland) Act 1997⁷⁴]

(ii) The following sections **are inserted** in Part VII of the. [1985 c (Companies Act 1989⁷⁵)

(iii) In section 96A (power of health authorities, etc to raise money) – (a) in subsection (1), before "Health Authority,", in both places, there **is inserted** "Strategic Health Authority,", (b) in subsection (3), after "benefit of the" there **is inserted** "Strategic Health Authority,", (c) in subsection (4), before "Health Authority," there **is inserted** "Strategic Health Authority,", (d) in subsection (5)(b), before "Health Authority" there **is inserted** "Strategic Health Authority,", and (e) in each of subsections (7), (8) and (9), before "Health Authority,", in each place where it occurs, there **is inserted** "Strategic Health Authority. (National Health Service Reform and Health Care Profession Act⁷⁶)

9.1.2. Substitution of information in English legal provisions

In order to convey substitution, drafters use 'substitute' and 'replace' in the indicative passive as 'is/are substituted' and 'is/are replaced'. Yet, the deontic modal auxiliary 'shall' occurs in 'shall be substituted' and 'shall be replaced'. The use of the auxiliary 'shall' in this context is in line with the traditional legislative drafting style:

(i) For subsection (1) there **is substituted** – "(1) This section applies to a local education authority's functions under this Act and to other functions (of whatever na-

IL

9.1. Amendment to English legal provisions

⁷² Retrieved from: http://www.hmso.gov.uk/acts/acts1995/Ukpga_19950040_en_1.htm

⁷³ Retrieved from <http://www.legislation.hmso.gov.uk/acts/acts2002/20020038.htm#aofs>

⁷⁴ Retrieved from <http://www.hmso.gov.uk/acts/acts1997/1997048.htm>

⁷⁵ Retrieved from: http://www.hmso.gov.uk/acts/acts1989/Ukpga_19890040_en_2.htm

#mdiv1

⁷⁶ Retrieved from: <http://www.hsno.gov.uk/acts/acts2002/20020017.htm>

ture) which are conferred on them in their capacity as a local education authority.

(Education Act 2001⁷⁷)

(ii) In section 7 (children detained in solemn proceedings) for the words "section 206" where they occur there **shall be substituted** the words "section 208". [Criminal Procedure (Consequential Provisions) (Scotland) Act 1995]

(iii) (1) Subparagraph (b)(i) of the definition "Attorney General" in section 2 of the Criminal Code is **replaced** by the following: (i) Yukon, the Northwest Territories and Nunavut, or (Criminal Code of Canada⁷⁷)

(iv) In paragraph (5) of Rule 7.8— (a) the words "(1) or (2)" **shall be replaced** by the words "(2) or (3)"; and (b) there shall be inserted at the end of that paragraph the words "and notice of the adjourned meeting may be given by the chairman". [Insolvency (Amendment) (Scotland) Act]

As for deletion of words and phrases, it is usually expressed by the phrase 'shall be deleted':

'In section 239 (1) "military convict or", "convict or" and "convict", "and in section 239 (2) "a military convict or" **shall be deleted**'. (Criminal Law Act 1997⁷⁸)

Commencement or duration provision stipulates the date on which a legislative enactment is to enter into force. See the below examples:

6.3.1. "This Act comes into force on the day appointed under section"

6.3.2. "This Act shall come into operation on such date as the Governor-General appoints by proclamation". (Grenada, Labour Relations Act 1999, cited in "Labour Legislation Guidelines" *ibid.*)

7) citation⁸⁰ – which takes the following form: "This Act may be cited as ..."

8) schedules which are appendices including clarification or some additional information in connection with the Act. Schedules are used when such details would encumber the main body of the legislation, thus making it more difficult for the target users to find their way. Schedules contain detailed illustration of matters provided for in the statute, a list of repeals effected by the Act or a list of transitional provisions where applicable.

9.2. Amendment to Polish provisions

According to the "Zasady techniki prawodawczej" (Chapter 10, §§ 60–70), legal provisions should be amended by introducing special phrases as given below. They form collocations constituted of performative verbs such *aszastępować*, *dodawac*, *skreślac*, *wprowadzac* in the indicative.

9.2.1. General amending

When the drafter wishes to introduce several changes to existing provisions, s/he usually uses the following patterns:

L

Introduction to legal translation

⁷⁷ Retrieved from: <http://www.legislation.hms.gov.uk/acts/acts2002/20020032.htm>

⁷⁸ Retrieved from: <http://www.austlii.edu.au/cgi-bin/disp.pl/au/legis/cth/console%5fact/cca1995115/?query=title+%28+%22criminal+code+act+1995%22+%29>

⁷⁹ Retrieved from: http://www.bailii.org/ie/legis/num_act/cla1997125.txt

⁸⁰ In Polish *klauzula o skróconej nazwie ustawy* („Słownik prawa" 2001: 56).

(i) ***W ustawie... wprowadza się następujące zmiany:...*** = "The Act is hereby amended as follows..."¹

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. Nr 118, poz. 754 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 270 i Nr 60, poz. 702 i 703) **wprowadza się następujące zmiany:...** . (KSH Art. 607).

The Act dated 21 August 1997 – Law on Public Trading in Securities (Journal of Laws No. 118, Item 754; and No. 141, Item 945; of 1998 No. 107, Item 669; and No. 113, Item 715; and of 2000 No. 22, Item 270; and No. 60, Items 702 and 703)s hereby amended as follows (CCC1).

(ii) **art... otrzymuje brzmienie** = 'Article ... shall be replaced by the following wording'

1) **art. 93 otrzymuje brzmienie:** (KSH Art. 608)

(1) Article 93 shall be replaced by the following wording (CCC1)

(iv) **pkt... otrzymuje brzmienie...** = 'Item... shall be replaced by the following...'

a) **pkt 1 otrzymuje brzmienie:** „1) w stosunku do spółki jawnej, partnerskiej, komandytowej oraz komandytowo-akcyjnej – każdy ze współników, partnerów lub akcjonariuszy,” (KSH Art. 596.)

a) Item 1 shall be replaced by the following "(1) with regard to a general partnership, professional partnership, limited partnership, and limited joint-stock partnership, each of the partners or shareholders". (CCC1)

9.2.2. Addition of information

In order to add a new part, chapter, article, etc., the drafter may use *dodaje się* which is third person, singular of the verb *dodawać*. See the following examples:

(i) **dodaje się art... w brzmieniu...** = 'the following Article... shall be added'

2) **dodaje się art. 778₁ w brzmieniu:** „Art. 778₁. Tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko spółce jawnej, spółce partnerskiej, spółce komandytowej lub spółce komandytowo-akcyjnej sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko współnikowi ponoszącemu odpowiedzialność całym majątkiem za zobowiązania spółki, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna.” (KSH Art. 597)

(2) **the following Article 778₁ shall be added:** "Article 778₁. To the execution title issued against a general partnership, professional partnership, limited partnership or a limited joint-stock partnership the court issues a writ of execution against the partner who is liable with all his property for the obligations of the partnership if the execution against the partnership is ineffective." (CCC1)

(ii) **dodaje się ust. ... w brzmieniu** = 'the following Section... shall be added'

W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. Nr 121, poz. 591, z 1997 r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668, Nr 107, poz. 669 i Nr 155, poz. 1014 oraz z 1999 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 83, poz. 931) w art. 36 **dodaje się ust. 2a w brzmieniu:** „2a. W spółkach akcyjnych tworzy się kapitał (fundusz) rezerwowy w wysokości”. (KSH Art. 601)

In Article 36 of the Accounting Act dated September 1994 (Journal of Laws No.

LI

9.2. Amendment to Polish provisions

121, Item 591; of 1997 No. 32, Item 183; No. 139, Items 933 and 934, No. 140, Item 939; and No. 141, Item 945; of 1998 No. 60, Item 382; No. 106, Item 669; and No. 155, Item 1014; of 1999 No. 9, Item 75; and No. 83, Item 931; and of 2000 No. 60, Item 703), **the following Section 2a shall be added:** (CCC1)

(iii) **dodaje się wyraz(y)...** = 'the words ... shall be added'

1) w art. 133 § 2a po wyrazie „przedsiębiorców” **dodaje się wyrazy**

„i wspólników spółek handlowych” (KSH Art. 597)

(1) in Article 133 § 2a, the words “and the shareholders and partners of commercial companies” **shall be added** after the word “entrepreneurs” (CCC1)

In the UK legislation the following phrase can be encountered:

(iv) ‘**after the word ... there shall be inserted the words...**’ –*po wyrazie ...*

dodaje się wyrazy

Rule 1.10

2. In paragraph (1)(a) of Rule 1.10 **after the word “them” there shall be inserted the words** „with, in addition, where the company is subject to an administration order, the names and addresses of the company’s preferential creditors (defined in section 386), with the amounts of their respective claims, [Statutory Instrument. 1987 No. 1921 (S.132) The Insolvency (Scotland) Amendment Rules 1987]

9.2.3. Substitution of Polish legal provisions

Zastępuje się is used to change the content of a particular legislative sentence. See the following example:

wyraz(y)... zastępuje się wyrazami... – ‘**shall be replaced by the words of**

b) w pkt 4 wyrazy „spółki jawnej oraz spółki komandytowej” **zastępuje się**

wyrazami „spółki jawnej, partnerskiej, komandytowej oraz komandytowo-akcyjnej”.

(KSH Art. 596)

(b) in Item 4, the words “of a general partnership and limited partnership” **shall be replaced by the words of** “of a general partnership, professional partnership, limited partnership and limited joint-stock partnership.” (CCC1)

9.2.4. Deletion in Polish legislative texts

In order to signal deletion, the Polish drafter uses the phrase *skreśla się...* (third person, singular). See the example below:

2) **skreśla się art. 21.** (KSH Art. 603)

(2) Article 21 **shall be deleted.** (CCC1)

10. General sequencing of polish and english provisions

Regarding the content of the Polish legal texts, they can be categorised as follows:

1. *Przepisy ogólne* (general provisions);
2. *Przepisy szczególne* (specific provisions);
3. *Przepisy przejściowe i dostosowujące* (interim / transitional provisions);
4. *Przepisy końcowe* (final provisions).

The arrangement of Polish provisions is similar to the sequencing of English provisions which is as follows:

1. General provisions precede specific provisions;

LII

Introduction to legal translation

2. More important provisions precede less important provisions;
3. Permanent provisions precede temporary provisions;
4. Technical provisions appear last.

11. Division and arrangement of legal provisions in polish and english legislative texts

Although there is a striking similarity between legislative texts from different jurisdictions

in terms of their structure (preliminary, principal and final provisions), the analysis of the Canadian, American, Australian, British and Polish legislative texts has revealed that there are invariably some substantial differences in the very graphic arrangement and division of legal provisions from jurisdiction to jurisdiction. Moreover, the recommendations of drafting manuals regarding the textuality of a bill also vary in the extreme within the same legal family or even the same jurisdiction (e.g. American statutes).

11.1. Division and arrangement of British legal provisions

On the whole, English acts are divided into:

- parts
- sections – indicated by a number (e.g. 1.) which are the basic normative provisions of legislative texts. They are divided to the extent required by the content of each provision into subsections, clauses, sub-clauses, paragraphs and subparagraphs⁸¹.
- As mentioned above, usage may differ among countries.
- subsections – indicated by a number in brackets e.g. (1)
- paragraphs – indicated in lower-case letters between brackets (a)

The very word 'paragraph' identifies a distinct piece of writing which relates to a particular point, beginning on a new, usually indented, line, allowing the drafter to break down complex ideas into more 'manageable' parts. Paragraphs can consist of one word; a group of words; one sentence; or a group of sentences. The existence within a paragraph of a subject and a predicate, which is the essential characteristic of a clause, is possible but not necessary.

- subparagraphs – indicated in lower-case Roman numerals between brackets (i).

English statutes are extremely densely worded, which can be illustrated by the following citation from "Companies Act 1986":

228. (1) A company is exempt from the requirement to prepare group accounts if it is itself a subsidiary undertaking and its immediate parent undertaking is established under the law of a member State of the European Economic Community, in the following cases—

- (a) where the company is a wholly-owned subsidiary of that parent undertaking;
- (b) where that parent undertaking holds more than 50 per cent. of the shares in the company and notice requesting the preparation of group accounts has not been served on the company by shareholders holding in aggregate—
 - (i) more than half of the remaining shares in the company, or
 - (ii) 5 per cent. of the total shares in the company.

LIII

11.1. Division and arrangement of British legal provisions

⁸¹ Retrieved from http://www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/lfg/ch11.htm#note_1

Such notice must be served not later than six months after the end of the financial year before that to which it relates.

11.2. Structure of American statutes

The structure of American statutes varies from state to state. More complex legislative texts, such as Codes, may even include information on the layout and division of legal provisions. See the following example:

"Art. 1.01. Short Title, Captions, Parts, Articles, Sections, Subsections, and Paragraphs

A. This Act shall be known and may be cited as the "Texas Business Corporation Act."

B. The Division of this Act into Parts, Articles, Sections, Subsections and Paragraphs and the use of captions in connection therewith are solely for convenience and shall have no legal effect in construing the provisions of this Act.

C. This Act has been organized and subdivided in the following manner:

(1) The Act is **divided into Parts**, containing groups of related Articles. Parts are numbered consecutively with cardinal numbers.

(2) The Act is also **divided into Articles**, numbered consecutively with Arabic numerals.

(3) **Articles are divided into Sections**. The Sections within each Article are numbered consecutively with capital letters.

(4) **Sections are divided into subsections**. The subsections within each Section are numbered consecutively with Arabic numerals enclosed in parentheses.

(5) **Subsections are divided into paragraphs**. The paragraphs within each subsection are numbered consecutively with lower case letters enclosed in parentheses."

(Business Corporation Act, Part One⁸²).

The provisions of British, Canadian and American legislation are divided as follows:

British

legislation

Canadian

legislation⁸³

American

legislation⁸⁴

Title Title Title 1

Part 1 Part I Chapter 1

Chapter 1 Division I Subchapter I

Section 1 Subdivision a Section 1.

Subsection (1) Section 1 Subsection (a)

Paragraph (a) Subsection (1) Paragraph (1)

Subparagraph Paragraph (a) Subparagraph (A)

Clause Subparagraph (i) (i)

Subclause

LIV

Introduction to legal translation

⁸² Retrieved from: <http://www.capitol.state.tx.us/statutes/br/br0000100.html>

⁸³ See: S. Šarèević, *op. cit.*, 130

⁸⁴ This arrangement of legal provisions has been applied in the United States Code at

<http://www4.law.cornell.edu/uscode/>

American legislation

"Administrative Rules Drafting

Manual"⁸⁵

"Bill Drafting Manual of the State

of Arkansas"⁸⁶

Title Title

Article Chapter

Rule Subchapter

Section Section

Subsection Subsection (a) (b)

Subdivision Subdivision (1) (2)

Clause Subdivision (A) (B)

Item Subdivision (i) (ii)

Subitem Subdivision

As indicated in the above tables, the basic unit of division in Anglophone legislation is the section.

11.3. Macrostructure of Polish statutes

Every legal act consists of two parts as follows⁸⁷:

- the ‘articulated part’ which comprises heading, the statement of the legal grounds and preamble where applicable;
- the ‘non-articulated part’ comprises legal provisions which are included in articles (*artykuły*), paragraphs (*ustępy, paragrafy*), letters (*litery*), and items / points (*punkty*). A paragraph should be followed by a dot, whereas a letter should be put in parenthesis.

The division and arrangement of provisions in Polish legal codes is presented as follows:

1. *Artykuł (Art.)* – article
2. *Paragraf (§)* – paragraph
3. *Punkt (e.g. 1)* – point
4. *Litera (e.g. a)* – letter.

Enumeration in article can take the form of the so-called “line-enumeration” or “column enumeration”.

It must be noted that in the case of legal codes the numbers of articles can be either Roman or Arabic, for example: “Art. XVII” or “Art. 17.”

12. Equivalence at the level of designation

of legislative text divisions

While the basic units in Polish legislation are the article and the paragraph (§), the section seems to be the common designation for the basic unit in the Anglophone LV

12. Equivalence at the level of designation of legislative text divisions

⁸⁵ The “Administrative Rules Drafting Manual”, retrieved March 3, 2003 from:

http://www.google.pl/search?q=cache:jwZFS_XhIm0C:www.in.gov/legislative/pdf/IACDrftMan.PDF+%22drafting+manual%22&hl=pl&ie=UTF-8&inlang=pl

⁸⁶ The “Bill Drafting Manual of the State of Arkansas”, retrieved from: <http://www.google.pl/search?q=cache:3CdqIDz3BQEC:www.arkleg.state.ar.us/data/BillDraftingManual.PDF+%22drafting+manual%22+%22must%22&hl=pl&ie=UTF-8&inlang=pl>

⁸⁷ See: *L. Morawski, Wstęp do prawoznawstwa*. Toruń, 2002, pp. 47–57.

legislation. When translating any legislative text, one must remember that each section or article should be construed within the context of the whole legal act⁸⁸. The table below presents the Polish divisions of texts and their corresponding units in the English legal system:

PCCC KSH

Title Tytuł

Division Dział

Chapter Rozdział

Art. 1. Art. 1

§ 1. § 1.

1) 1)

a) a)

12.1. Structure of legal acts of European Union

Normative acts of European Union consist of the following elements⁸⁸

English Polish

1. Preamble preambuła

2. Part część

3. Title tytuł

4. Chapter rozdział

5. Section sekcja

6. Article artykuł

7. Paragraph ustęp

8. Subparagraph akapit, punkt

9. – litera, punkt

10. Indent myślnik

11. Annex załącznik

As regards numbering, the following rules should be applied:

English Polish

1. Sole Article Artykuł⁸⁹

2. Article 1 art. 1

3. Article 2 (1) art. 2 ust. 1

LVI

Introduction to legal translation

⁸⁸ See: S. Šarèević, *op. cit.*, 130

⁸⁹ „Wskazówki dla tłumaczy”, <http://www2.ukie.gov.pl/uk.nsf/dByID/120-200?edit&Tlumaczenia&c=120>.

⁹⁰ The Polish term *Artykuł* should be used in titles as a sole article of a document.

4. Article 2 (a) art. 2 lit. a)

5. Article 2 (1) (a) art. 2 ust. 1 lit. a)

6. Article 2a art.2a

7. Article 2a (1) art. 2a ust. 1

8. Article 2a (1) (a) art. 2a ust. 1 lit. a)

9. Article 2 (2) and (3) art. 2 ust. 2 i 2 ust. 3

10. Article 2 (2) and Article 3 art. 2 ust. 2 i art. 3

11. Articles 1, 2 and 4 art. 1, 2 i 4

12. Articles 2 to 4 art. 2 – 4

13. Article 53 (2) of Directive

78/660/EEC

art. 53 ust. 2 dyrektywy

78/660/EWG

From the comparison of the above translations it follows that the original designation

of the divisions of the Polish codes and acts has been retained. This approach is usually taken when legislative texts are translated for information purposes only and do not carry legal force as such. Then the literal translation of units of division is applied with the SL norms uppermost throughout.

It may be concluded that the extreme position defended by legal practitioners that the target version should reproduce exactly the words of the source text has already been abandoned in favour of a cultural and linguistic tradition which is, in turn, immediately familiar to practising lawyers and other TL receivers.

LVII

12.1. Structure of legal acts of European Union

Part I

English-Polish

A

a fortiori a fortiori, tym bardziej

ABA (American Bar Association) Amerykańska

Rada Adwokacka

abandon porzucać / porzucić, odstąpić od

czegoś, zaniechać

abandoned property mienie porzucone,

rzecz porzucona

abandonment porzucenie, odstąpienie,

zaniechanie

abandonment of a movable porzucenie

rzeczy ruchomej

abandonment of action odstąpienie od

powództwa

abandonment of child porzucenie dziecka

abate 1. anulować, unieważniać 2. udzielać

ulgi, obniżać

abatement rabat, bonifikata, ulga podatkowa

abduct uprowadzać, uprowadzić

abermurder zabójstwo zwykłe, morderstwo

abet podżegać, podjudzać, nakłaniać do

dokonania przestępstwa

abettor podżegacz, poplecznik

abeyance 1. zawieszenie, brak rozstrzygnięcia

2. odroczenie 3. nieskuteczność

in abeyance w zawieszeniu

lands in abeyance bezpańskie grunty,

brak właściciela gruntu

law is in abeyance prawo nie jest egzekwowane

abide (by) dotrzymywać, przestrzegać,

podporządkować się

abide by the law przestrzegać prawa

abjuration (USA) wyrzeczenie się wierności

krajowi, wyparcie się

abode miejsce pobytu / zamieszkania, siedziba,

mieszkanie

place of abode miejsce zamieszkania

right of abode prawo pobytu

abolish znosić, obalać, likwidować, uniewa

żniać, uchylać

abolishment zniesienie, obalenie, likwidacja,

uchylenie, unieważnienie

abolition zniesienie, obalenie, likwidacja,

uchylenie, unieważnienie

abrogate unieważniać, uchylać, anulować,

odwoływać, abrogować

abrogate a law uchylać prawo

abrogate a treaty unieważniać traktat

abrogation odwołanie, zniesienie, uniewa

żnienie, uchylenie, abrogacja

abscond zbiec, ukrywać się przed prawem

absconding debtor ukrywający się

dłużnik

absence nieobecność, absencja

absence at / from work nieobecność

w pracy

unjustified absence at work niesprawiedliwiona

nieobecność w pracy

absence money dodatek za rozłąkę

absence of next of kin spadek nieobjęty

absentee bumelant, nieobecny

absenteeism notoryczna absencja

rate of absenteeism wskaźnik absencji

to calculate the absenteeism obliczyć

absencję

absolute bezwzględny, absolutny, bezwarunkowy,

całkowity

absolute acceptance przyjęcie bezwarunkowe

3

absolute discharge zwolnienie bezwarunkowe

absolute legacy zapis bezwarunkowy

absolute majority of votes bezwzględna

większość głosów

absolute privilege immunitet, nietykalność

absolute title tytuł wyłączny

absolution rozgrzeszenie, absolucja,

oczyszczenie

absolution of a charge oczyszczenie

z zarzutów

absolution of sin oczyszczenie z grzechu

absolve zwolnić, uwolnić, uniewinnić,

uwalniać od winy

absolve someone from an obligation

zwolnić kogoś ze zobowiązania

abuse 1. nadużycie, niewłaściwy użytek

2. krzywdzenie, maltretowanie, znęcanie

się nad kimś, gnębienie, źle obchodzenie

się z kimś

abuse of power nadużycie władzy

abuse of process nadużycie prawa procesowego

abuse of trust nadużycie zaufania

accept przyjąć, przyjmować, dokonać odbioru

dziela, odbierać

accept an inheritance przyjąć spadek

accept an offer przyjąć ofertę

accept delivery przyjąć dostawę

acceptable akceptowalny, dogodny, moż-

liwy do przyjęcia, zadowalający, dopuszczalny,

satisfakcjonujący

acceptable offer oferta do przyjęcia

acceptance 1. przyjęcie, odbiór / odebranie

dziela **2.** akceptacja, aprobata, uznanie,

wyrażenie zgody **3.** akcept, weksel

akceptowany

simple acceptance przyjęcie spadku

proste

unreserved acceptance of an inheritance

przyjęcie spadku proste

acceptance of a gift przyjęcie darowizny

acceptance of an inheritance przyjęcie

spadku

acceptance of the inheritance under limitation

of liability przyjęcie spadku

z dobrodziejstwem inwentarza

access 1. dostęp **2.** wgląd **3.** dojeżdżenie, dojazd,

wejście, podjazd

right of access droga konieczna, prawo

dostępu do nieruchomości

to gain access to something uzyskiwać

dostęp do czegoś

access right prawo dostępu do nieruchomości,

droga konieczna

access road droga dojazdowa, wjazd na

autostradę

access to a profession dostęp do zawodu

access to books wgląd do ksiąg

access to power dojeście do władzy

accession objęcie, nabycie, akcesja

accession to an estate objęcie spadku, nabycie
spadku

accession to the throne objęcie tronu,
wstąpienie na tron

accident 1. wypadek, katastrofa, awaria,
nieszczęśliwe wydarzenie **2.** przypadek,
traf

occupational accident wypadek przy
pracy

on-the-job accidentwypadekprzypracy

to have an accident at work ulec wypadkowi
w pracy

to insure against an occupational accident
ubezpieczyć się od wypadku przy
pracy

to investigate on-the-job accidents badać
wypadki przy pracy

to meet with an accident at work ulec
wypadkowi w pracy

accident at work wypadek przy pracy

accident benefit renta wypadkowa

accident frequency rate wskaźnik wypadków
przy pracy

accident while travellingwypadekwdrodze
do pracy lub z pracy

acclamation aklamacja, poklask

carried by acclamation przyjęty przez
aklamację

accomplice współsprawca, współwinny,
wspólnik (*w przestępstwie*)

4

absolute discharge accomplice

account 1. konto, rachunek **2.** relacja, sprawozdanie,
raport, opis, relacja **3.** wyjaśnienie,
wy tłumaczenie

analytical account konto analityczne

auxiliary account rachunek pomocniczy

balancesheetaccountkontobilansowe

bank account rachunek bankowy

named bank account rachunek bankowy
imienny

banking account konto bankowe

blocked account konto zablokowane

capital account konto kapitałowe

chart of accounts plan kont

clearing account konto rozliczeniowe

contra account konto korygujące

control account konto syntetyczne

corporate account rachunek przedsiębiorstwa

/ spółki

credit-balance account konto aktywne

currency account rachunek walutowy

current account rachunek bieżący

debit-balance account konto pasywne

deposit account konto depozytowe

detailed account konto analityczne

discrepancy of accounts niezgodność

kont

exchange equalisation account konto

dewizowe wyrównawcze

foreign currency account rachunek

dewizowy

frozen account konto zablokowane

impersonal account (UK, USA) konto

nieosobowe / martwe

joint account rachunek wspólny

liability and equity account konto pasywne

manufacturing account konto kosztów

produkcji

name of the account nazwa konta

nominal account konto wynikowe /

niebilansowe

over-and-short account konto różnic

kasowych

permanent account konto bilansowe

personal account (UK, USA) konto

osobowe

real account konto bilansowe

reciprocal account konto wzajemnych

rozliczeń

running balance form of account konto

jednostronne / drabinkowe

savings account rachunek oszczędnościowy

settlement of accounts rozliczenie pieniędzy

żne

skeleton account (USA) konto teowe

stock account konto zapasów

stock purchase account (UK) konto

zakupu zapasów

stock sale account (UK) konto sprzedaży

ży zapasów

subsidiary account konto analityczne,

rachunek pomocniczy

suspense account konto przejściowe

T-account konto teowe

temporary account konto wynikowe /

niebilansowe

time deposit account, term deposit account

rachunek lokat terminowych

total account konto zbiorcze, konto

syntetyczne

to balance an account zamknąć rachunek

to charge an account obciążyć konto

to close an account zamknąć rachunek

to combine accounts połączyć konta

to credit an account uznać konto

to debit an account obciążyć konto, zapisać

w ciężar konta

to divide an account podzielić konto

to examine / to verify an account

sprawdzić rachunek

to have / to maintain an account mieć

konto

to keep / to carry / to operate an account

prowadzić rachunek

to open an account at the bank otworzyć

konto bankowe

to overdraw the account przekroczyć

konto

5

account account

to pay money into an account wpłacić

pieniądze na rachunek

to settle an account uzgodnić konto,

rozliczyć konto

to subdivide an account podzielić konto

poziomo

to transfer into an account przelać /

przekazać sumę na konto

accountability poczytalność, odpowiedzialność

accountancy rachunkowość

accountant 1. księgowy **2.** audytor

certified public accountant, CPA dyplomowany

księgowy

chartered accountant, CA dyplomowany

biegły księgowy

chief accountant główny księgowy

accounting rachunkowość

bank accounting rachunkowość bankowa

cash basis of accounting rachunkowość

kasowa

creative accounting rachunkowość

kreatywna

environmental accounting rachunkowość

ekologiczna

financial accounting rachunkowość

finansowa

general accounting rachunkowość

ogólna

green accounting rachunkowość ekologiczna

inflation accounting rachunkowość inflacyjna

managerial accounting rachunkowość

zarządcza

national accounting rachunkowość

społeczna

public accounting rachunkowość bud-

żetowa

public-sector accounting rachunkowość

budżetowa

responsibility accounting rachunkowość

odpowiedzialności

social responsibility accounting rachunkowość

odpowiedzialności społecznej

Accounting Act Ustawa o rachunkowości

accounting concept koncepcja rachunkowości

accounting cycle cykl rachunkowości

accounting for accounts receivable rachunkowość

należności

accounting for capital assets rachunkowość

oerodków trwałych

accounting for capital stock rachunkowość

kapitału akcyjnego

accounting model model rachunkowości

accounting period okres sprawozdawczy

/ rachunkowy

accounting policy polityka rachunkowości

accounting principles standardy rachunkowości

Accounting Principles Board, APB Rada

ds. Zasad Rachunkowości

accounting standards zasady rachunkowości

accounts rachunkowość

abridged accounts sprawozdanie finansowe

skrócone / uproszczone

consolidated accounts sprawozdanie

finansowe skonsolidowane

group accounts sprawozdanie finansowe

skonsolidowane

to keep the accounts prowadzić księgowość

accounts department dział księgowości

accounts of the company rachunkowość

firmy

accredit 1. akredytować, udzielać uprawnień

2. autoryzować, potwierdzać / uznawać

oficjalnie, uwierzytelniać

accredited 1. akredytowany **2.** upoważniony,

upoważniony

accrual przyrost, narastanie, zwiększanie

się

accrual of interest przyrost odsetek

accuracy rzetelność, dokładność, oecis-

łość, precyzja, skrupulatność

accuracy of the financial report rzetelność

sprawozdania finansowego

accusation oskarżenie, akt oskarżenia,

zarzut

6

accountability accusation

accusatorial oskarżycielski, skargowy

accusatorial procedure postępowanie

skargowe, postępowanie prywatno-dowodowe

accuse oskarżać / oskarżyć, obwiniać /

obwinić

accused oskarżony, podsądny, obwiniony,

ktoś postawiony w stan oskarżenia

acquest nabytek, mienie nabyte, własność

nabyta

acquire nabyć, uzyskiwać, przyswajać,

zdobywać

acquire a claim nabyć wierzytelność

acquire easement nabyć służebność

acquire possession nabyć, uzyskać posiadanie

acquire property nabyć własność

acquirer nabywca, kupujący

acquiring company spółka przejmująca

share of the acquiring company udział

spółki przejmującej

acquisition 1. nabycie, uzyskanie, przyswajanie,

zdobycie **2.** nabytek, zdobycz

acquisition of property nabycie własności

acquit 1. uwalniać od zarzutu, uniewinniać

2. zwolnić od zobowiązań

acquittal 1. uniewinnienie, uwolnienie od

zarzutu **2.** zwolnienie od zobowiązań

acquittance 1. pokwitowanie, poświadczenie,

potwierdzenie spłaty **2.** splacenie,

uiszczenie, zwolnienie od spłaty

act (noun) 1. czynność **2.** akt, ustawa

3. działanie **4.** dzieło, uczynek

act in connection with legal proceedings

czynność prawna procesowa

act in law czynność prawna

act of legal procedure czynność prawna

procesowa

act (verb) działać, postępować, występować

(*w jakiejś sprawie*)

act in the name of the partnership / company

działać w imieniu spółki

act on behalf of the partnership / company

działać w imieniu spółki

act on behalf of one's principal działać

w imieniu zleceniodawcy

act on rules ordynacja

act on rules for taxation ordynacja podatkowa

disguised legal act czynność prawna

ukryta

extrajudicial act czynność prawna dokonana

poza sądem

fictitious legal act czynność prawna

jednostronna

gratuitous act in law czynność prawna

powiernicza

ineffective legal act czynność prawna

bezszytaczna

ineffectiveness of legal acts bezskuteczność

czynności prawnej

invalidation of a legal act unieważnienie

czynności prawnej

legal act for consideration czynność

prawna pod tytułem darmym

legal act of the bankrupt czynność

prawna upadłego

multilateral legal act czynność prawna

wielostronna

null and void legal act czynność prawna

bezwzględnie nieważna

out-of-court legal act czynność prawna

dokonana poza sądem

suability of a legal act zaskarżalność

czynności prawnej

validity of a legal act ważność czynności

prawnej

acting pełniący obowiązki (p.o.), działaj

ący w zastępstwie

acting manager pełniący obowiązki dyrektora

action 1. działalność, aktywność **2.** powództwo

3. akcja, działanie

industrial action akcja protestacyjna

to call for an industrial action wezwać

do akcji protestacyjnej

to call off an industrial action odwołać

akcję protestacyjną

to take up an industrial action podjąć

akcję protestacyjną

7

accusatorial action

to threaten with an industrial action

grozić akcją protestacyjną

action for recovery of an inheritance

powództwo o wydanie spadku

actionable zaskarżalny, podlegający zaskar

żeniu, podlegający dochodzeniu

w postępowaniu cywilnym

activity działalność, zespół czynności,

praca, zajęcia

economic activity działalność gospodarcza

operating activities działalność operacyjna

to carry on / to carry out activity prowadzić

działalność

to conduct an activity wykonywać

czynność

to engage in activity prowadzić dzia-

łalność

to perform an activity wykonywać

czynność

actual faktyczny, rzeczywisty, efektywny

actual holder dzierżyciel

actual possession posiadanie faktyczne

actual possessor dzierżyciel

actual rate of return efektywna stopa

pożyczki

actual yield efektywna stopa pożyczki

ad valorem duty cło *ad valorem*, od wartości

adaptation przystosowanie (się), adaptacja,

dostosowanie, przeróbka

adaptation to work przystosowanie do

pracy

addendum (pl addenda) uzupełnienie,

dodatek, załącznik, suplement

addition 1. dobudowa, przybudówka

2. dodatek **3.** dodawanie, sumowanie

additional dodatkowy, uzupełniający

additional legacy zapis dodatkowy

additional payment dopłata

to make an additional payment

wnieść dopłatę

additional storey nadbudowa

address 1. adres **2.** mowa, orędzie **3.** zrzeczność,

takt

address for service of notices adres do

doręczeń

adjourn 1. odraczać, odkładać, odwlekać,

zawieszać posiedzenie, wstrzymywać

bieg **2.** zarządzać przerwę, przerwać

adjournment odroczenie, zawieszenie

(*posiedzenia*), przerwa (*w obradach*)

adjudicate orzekać, rozstrzygać, wyrokować,

rozsądzać, wydawać decyzję / postanowienie,

rozpoznawać sprawę

adjudicate at a closed session orzekać na

posiedzeniu niejawnym

adjudication orzeczenie, wyrok, rozstrzygnięcie,

decyzja

adjudication in bankruptcy, adjudication

order sądowe orzeczenie o upad

łości

adjudicator arbiter, rozjemca, sędzia

adjure nakazywać kogoś, zaklinać kogoś,

by coś zrobił

adjust regulować, korygować, załatwić,

uzgodnić, wyrównać

adjustment regulacja, korekta, wyrównanie,

poprawka

prior period adjustments korekty lat

ubiegłych

tax adjustment korekta podatkowa

adjustment of wages regulacja płac

adjustments resulting from a change in

accounting policy korekty wynikające

ze zmian zasad rachunkowości

administer 1. administrować, zarządzać,

kierować **2.** egzekwować, wymierzać

administer justice wymierzać sprawiedliwość

administer the bankruptcy estate zarzą-

dzać majątkiem upadłego

administration administracja, zarzą-

dzenie

administration building budynek administracyjny

administrative administracyjny

administrative personnel personel administracji

administrative-review authorities organ

odwoławczy

8

action for recovery of an inheritance administrative-review authorities

administrative-review board kolegium

odwoławcze

local administrative-review board samorz

ądowe kolegium odwoławcze

administrator administrator, dozorca, zarz

ądca

administrator of an building dozorca

domu

administrator of the estate zarządca maj

ątku

admissibility dopuszczalność

admissible dopuszczalny, do przyjęcia,

dozwolony

admissible evidence dowód dopuszczalny

admission 1. wstęp **2.** przyjęcie, uznanie

3. przyznanie się **4.** odprawa celna

temporary admission odprawa czasowa

authorisation for temporary admission

pozwolenie na odprawę czasową

temporary admission procedure procedura

odprawy czasowej

admit 1. dopuszczać, przyjmować **2.** uznawać,

przyznąć się **3.** pozwalać

admittance 1. dopuszczenie **2.** wstęp, prawo

wstępu, wpuszczenie, umożliwienie

dostępu

admittance to the reorganisation procedure

dopuszczenie do układu

admonish 1. upominać, strofować, pouczać,

napominać, skarcić **2.** przestrzegać

3. doradzać

admonition 1. upomnienie, strofowanie,

pouczenie, napomnienie, skarcenie

2. przestrzeżenie

penalty of admonition kara upomnienia

adolescent młodociany, dorastający, nastoletni,

młodzieńczy, niedojrzały, dziecienny

adopt przyjąć, uchwalić, zawrzeć

adopt the arrangement przyjąć układ,

zawrzeć układ

adoption 1. przysposobienie **2.** zawarcie,

przyjęcie

adoption of the arrangement zawarcie

układu

adult pełnoletni, dorosły, dojrzały

adult member of the household pełnoletni

domownik

adulterate fałszować, podrabiać, falsyfikować,

obniżać jakość

adulterate food fałszować żywność

adulteration fałszowanie, podrabianie,

pogarszanie jakości

adulterator fałszerz

adulterer cudzołóżnik

adultery cudzołóstwo

advance 1. postęp **2.** zaliczka, zadatek

3. pożyczka

in advance zaliczkowo, w formie zaliczki,

z góry, awansem, z wyprzedzeniem

secured advance pożyczka zabezpieczona

advance against collateral pożyczka zabezpieczona

advance-tax zaliczka na podatek

advice 1. zawiadomienie, informacja

2. rada, porada **3.** awizo

adviser doradca

investment adviser doradca inwestycyjny

tax adviser doradca podatkowy

advisory doradczy, doradzający, służący

radą

affair 1. sprawa, kwestia, interes **2.** afera,

skandal

business affair sprawa handlowa

affiliate afiliant

affiliated company spółka powiązana

affinity 1. powinowactwo, podobieństwo

2. sympatia, pociąg

degree of affinity stopień powinowactwa

aforsaid wyżej wymieniony, wyżej

wspomniany

against delivery w zamian za wydanie

(np. dokumentów)

age wiek

age of majority pełnoletność

administrative-review board age of majority

to attain the age of majority osiągnąć

pełnoletność

agency 1. agencja, urząd **2.** przedstawicielstwo

consular agency przedstawicielstwo

konsularne

exclusive agency przedstawicielstwo

wyłączne

intelligence agency agencja wywiadu

Agency for Internal Security Agencja

Bezpieczeństwa Wewnętrznego

agency for temporary work agencja pracy

tymczasowej

Agency for the Protection of the State

Urząd Ochrony Państwa

agency of necessity pełnomocnictwo dorozumiane

/ domniemane

agenda porządek dzienny (*obrad*)

item on the agenda punkt porządku

dziennego

agent agent, pełnomocnik

business / commercial agent agent

handlowy

exclusive agent agent wyłączny

agent for delivery pełnomocnik do doręczeń

agent of necessity agent prowadzący cudzą

sprawę bez zlecenia

aggravate 1. pogarszać, uczynić gorszym

2. irytować, denerwować

aggravation 1. pogorszenie **2.** zdenerwowanie,

irytacja

aggravation of invalidity pogorszenie

stopnia inwalidztwa

aggravations okoliczności obciążające

aggregate ogólny, łączny

aggregate value of claims ogólna suma

wierzytelności

agreement 1. umowa, porozumienie,

układ **2.** uzgodnienie **3.** akt umowy

collective agreement układ zbiorowy

collective labour agreement układ

zbiorowy pracy

General Agreement on Tariffs and

Trade Układ Ogólny w sprawie Taryf

Celnych i Handlu

inter-professional agreement porozumienie

branżowe

tariff agreement układ celny, umowa

celna

agreement for lease of a real property

umowa najmu nieruchomości

agreement for tenancy of a real property

umowa dzierżawy nieruchomości

agreement for the partition of the estate

umowa o dział spadku

agreement on working time umowa dotycz

ąca czasu pracy

agricultural rolny, rolniczy, agrarny

agricultural building budynek rolniczy

agricultural duties cło agrarne

agricultural land grunt rolny

agricultural real estate własność rolna

agricultural rural estate nieruchomość

rolnicza

agricultural tax podatek rolny

aggrieve skrzywdzić, wyrządzić krzywdę,

traktować niesprawiedliwie

aggrieved poszkodowany, skrzywdzony

aggrieved party strona poszkodowana

aid pomoc, wspieranie, pomaganie,

wsparcie

to provide first aid to injured persons

udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym

air lotniczy

air waybill lotniczy list przewozowy

alibi alibi

to have an alibi mieć alibi

alienate przenieść prawa własności

alienation przeniesienie prawa własności

alienator przenoszący własność, sprzedaj

ący

alienee nabywca prawa, kupujący

alienor zbywca tytułu / prawa, sprzedaj

ący

alimony 1. alimenty, oerodki utrzymania

2. utrzymanie

to seek alimony wystąpić o alimenty

allegation 1. twierdzenie 2. oświadczenie,

stwierdzenie 3. zarzut

allocate 1. przydzielać / przydzielić, prze-

10

agency allocate

znaczać / przeznaczyć, alokować

2. umiejscawiać / umiejscowić

allocation 1. alokacja, przydzielenie,

przydział **2.** umiejscowienie

allot przydzielać, przydzielić

allot shares przydzielić akcje

allotment 1. przydział **2.** parcela, działka,

ogródek działkowy (UK) **3.** wydzielenie,

przydzielenie

allow 1. uwzględnić, uznać, dopuoecić

2. pozwalać

allow claims uwzględnić roszczenie

allowance 1. zasiłek, dodatek, zapomoga

2. racja, przydział **3.** stały dodatek do

uposażenia, dieta **4.** przyzwolenie, tolerowanie

hardship allowance dodatek za uciąż-

liwą pracę

investment allowance ulga inwestycyjna

responsibility allowance dodatek za

odpowiedzialną pracę

separation allowance dodatek za roz-

łąkę

allowance for children dodatek / zasiłek

na dzieci

allowance in kind wynagrodzenie w naturze

All-Poland Alliance of Trade Unions

Ogólnopolskie Porozumienie Związków

Zawodowych

alternative zastępczy, przemienny, alternatywny

alternative housing mieszkaniastępcze

alternative legacy zapis przemienny

alternative obligation zobowiązanie przemienne

amalgamation 1. połączenie, fuzja,

związanie, zespolenie **2.** mieszanie

amendment 1. zmiana, poprawka, poprawianie,

modyfikacja **2.** nowelizacja,

nowela

amendment to the arrangement zmiana

układu

amendment to the company deed zmiana

umowy spółki

AmericanAccountingAssociation,AAA

Amerykańskie Stowarzyszenie Rachunkowości

American Bar AssociationAmerykańska

Rada Adwokacka

American Civil Liberties Union Amerykański

Związek Swobód Obywatelskich

American Institute of Certified Public

Accountants, AICPA Amerykański

Instytut Dyplomowanych Biegłych

i Księgowych

amerce karać grzywną

amercement kara grzywny (*dla urzędnika państwowego*)

amicable polubowny, rozjemczy

amicable settlement polubowne załatwianie sporów

amotion usunięcie (*np. ze stanowiska*), eksmisja, wywłaszczenie

amount wysokość (*kwoty*), wymiar, ilość, wielkość, suma, kwota

missing amount niedobór

amount and schedule of working time

wymiar i rozkład czasu pracy

amount due należność

to cover an amount due pokryć należności

amount of a loan wielkość pożyczki

amount of capital wysokość kapitału

amount of customs duties kwota należności celnych

amount of indebtedness suma zadłużenia

total amount of indebtedness całkowita suma zadłużenia

amount of security kwota / wysokość poręczenia

amount of surety wysokość poręczenia

amount outstanding suma zaległa

amount resulting from a customs debt

kwota wynikająca z długu celnego

anchor tenant najemca kluczowy

ancestor przodek, pradziad

ancillary pomocniczy, dodatkowy

annex 1. przybudówka **2.** dodatek, aneks

11

allocution annex

annexation zabór, przywłaszczenie, aneksja, wcielenie

announcement 1. ogłoszenie, obwieszczenie

2. zapowiedź **3.** komunikat

4. anons

announcement of the division of the

company ogłoszenie o podziale spółki

annual roczny, doroczny, coroczny, każdoroczny

annual accounts roczne sprawozdanie finansowe

annual general assemblyzwyczajne zgromadzenie

wspólników

annual general meeting (AGM) walne

zgromadzenie wspólników, zwyczajne

zgromadzenie wspólników

annual meeting of shareholders zwyczajne

zgromadzenie wspólników

annual rent czynsz roczny

annual tax return zeznanie roczne

annuitant rencista, osoba otrzymująca

dożywotnią rentę

annuity 1. dożywocie **2.** renta

life annuity renta dożywotnia

right to life annuity prawo dożywocia

annulment unieważnienie, anulowanie,

kasowanie, uchylene, zniesienie

annulment of a legal transaction uniewa

żnienie czynności prawnej

annulment of marriage unieważnienie

małżeństwa

antecedent poprzedzający, uprzedni

antedate antydatować

antenuptial przedmałżeński

antenuptial agreement umowa przedma

łżeńska

antichresis zastaw antychretyczny

anti-dumping tariff cło antydumpingowe

apparent oczywisty, widoczny, pozorny

apparent easement / servitude służebność

widoczna / oczywista

apparent legal transaction czynność prawna

pozorna

apparent possession posiadanie jawne,

oczywiste

appeal (noun) 1. apelacja, kasacja, odwo-

łanie **2.** apel, wezwanie

appeal (verb) wnieść odwołanie, odwoływać

się

appeal against notice to terminate an

employment contract wnieść odwołanie

od wypowiedzenia umowy o pracę

Appeal Court Sąd Apelacyjny

Court of Appeal(s) Sąd Apelacyjny

appear stawiać się w sądzie

failure to appear niestawiennictwo

w sądzie

appearance 1. pozory **2.** stawiennictwo

(w sądzie) **3.** pojawienie się, ukazanie

4. wystąpienie

appearing party stawający

appellant osoba odwołująca się, wnosząca odwołanie

osoba odwołanie

applicant poszukujący pracy, petent, kandydat,

zgłaszający się

application prośba, wniosek, podanie

application for a loan prośba o pożyczkę

apply for ubiegać się o, wnioskować o,

zabiegać o, starać się o, wnosić o,

składać podanie / wniosek o

apply for a loan ubiegać się o pożyczkę

appoint wyznaczać, ustanawiać, powoływać,

mianować

appoint a court supervisor ustanowić

nadzorcę sądowego

appointed heir spadkobierca powołany

appointment powołanie, wyznaczenie,

mianowanie

appointment of heir powołanie spadkobiercy

appraisal ocena, szacowanie, wartościowanie,

taksowanie nieruchomości

appraise oszacować, taksować, oceniać,

wartościować

appraise the bankruptcy estate oszacować

masę upadłości

apprentice uczeń (w rzemiośle), terminator,

praktykant, nowicjusz

appropriate należyty, właściwy, odpowiedni,

stosowny

appropriation 1. przywłaszczenie, uzur-

12

annexation appropriation

powanie **2.** przeznaczenie, wyasygnowanie

approval zatwierdzenie, zaaprobowanie,

przyjęcie, zgoda

court approval of the arrangement

sądowe zatwierdzenie układu

sale on approval sprzedaż na próbę

(USA)

approval of the arrangement zatwierdzenie

układu

approve zatwierdzać / zatwierdzić, usankcjonować

to refuse to approve the arrangement

odmówić zatwierdzenia układu

approve of something aprobować, zgadzać

się na, pochwalać

approve the arrangement zatwierdzać

układ z wierzycielami

approve the list of claims zatwierdzać listę

wierzytelności

appurtenance przynależność

appurtenance to a thing przynależność

rzeczy

appurtenance to realty przynależność

nieruchomości

appurtenant przynależny

area 1. obszar, teren, terytorium, rejon,

okolica, strefa **2.** dziedzina **3.** pole, powierzchnia

4. parcela

area code numer kierunkowy

area of activity obszar działania

arguendo dla wykazania

argumentative kontrowersyjny, sporny,

wątpliwy

armed uzbrojony, zbrojny

armed conflict konflikt zbrojny

armed robbery rabunek z bronią w ręku

arraign postawić w stan oskarżenia, pozwać

przed sądem, oskarżyć

arraignment postawienie w stan oskarżenia,

pozwanie przed sąd, przedstawienie

aktu oskarżenia, oskarżenie

arrangement 1. porozumienie, umowa

2. układ, porozumienie, ugoda

adoption of the arrangement zawarcie

układu

amendment to the arrangement zmiana

układu

approval of the arrangement zatwierdzenie

układu

binding force of the arrangement moc

wiążąca układu

deed of arrangement umowa z wierzycielami

effects of the arrangement skutki

układu

liquidation arrangement układ likwidacyjny

liquidation reorganisation arrangement

układ likwidacyjny

performance of the arrangement wykonanie

układu

revoking the arrangement uchylene

układu

basis for revoking the arrangement

przyczyny uchylecia układu

to adopt the arrangement przyjąć

układ

to approve the arrangement zatwierdzić

układ

to perform an arrangement wykonać

układ

to request that the arrangement be

amended wystąpić o zmianę układu

to revoke the arrangement uchylić

układ

voting on the arrangement głosowanie

nad układem

arrangement of working time organizacja

czasu pracy

arrangement proceedings postępowanie

układowe

completion of the arrangement proceedings

ukończenie postępowania

układowego

arrangement proposal propozycja układowa

arrears zaległość

arrears zaległość

to be in arrears with payment of the

rent dopuszczać się zwłoki z zapłatą

czynszu, zalegać z czynszem

13

approval arrears

arrest 1. areszt 2. aresztowanie, zatrzymanie,

uwięzienie 3. zahamowanie,

wstrzymanie

house arrest areszt domowy

summary arrest areszt doraźny

under arrest aresztowany, w areszcie

warrant of arrest nakaz aresztowania

arrest (verb) aresztować, zatrzymać,

uwięzić

arrestable podlegający aresztowaniu

arson podpalenie

articles 1. statut 2. regulamin 3. umowa,

układ 4. aplikacja (UK)

articles of association statut spółki

Articles of Confederation artykuły konfederacji

(USA)

articles of incorporation statut spółki

articles of partnership umowa spółki

artifice 1. podstęp, sztuczka 2. przebieg

łość, zręczność

artistic artystyczny

artistic profession zawód artysty

artistic work dzieło artystyczne

ascendant przodek, wstępny

ascending wstępny

ascending line linia wstępna

ascent przejęcie majątku spadkowego na

wstępnego spadkodawcy

assailant 1. napastnik, agresor 2. krytyk

assassin morderca, zamachowiec, zabójca

assassinate 1. zamordować, dokonać zamachu

2. zniesławić, zniszczyć reputację

assault napad, napaść z zamiarem pobicia

assault and battery czynna napaść, napad

z pobiciem

assembly 1. zgromadzenie, zebranie 2. roboty

montażowe

assembly-line work praca przy taśmie,

roboty / praca taśmowa, potokowa

assess 1. szacować, oceniać 2. wymierzać

podatek 3. nałożyć grzywnę

assessable podlegający opodatkowaniu

assessment kalkulacyjny

assessment factor element kalkulacyjny

assessment 1. ocena, oszacowanie 2. opodatkowanie

assessment of a worker ocenę pracownika

assessment of assets oszacowanie mają

tku

assessment period okres podatkowy

assessor 1. taksator 2. urzędnik podatkowy

3. biegły, ekspert, pomocnik sędziego

assets aktywa, majątek, mienie, wkład

accounting assets aktywa księgowe

available assets aktywa porządkalne

business assets aktywa handlowe

cash assets aktywa gotówkowe

capital assets aktywa trwałe

circulating assets aktywa obrotowe

complementary assets aktywa uzupełniające

niające

concealed assets aktywa ukryte

current assets aktywa obrotowe

dead assets aktywa zamrożone

distribution of assets podział majątku

doubtful assets aktywa wątpliwe

fictitious assets aktywa fikcyjne

financial assets aktywa finansowe

fixed assets aktywa trwałe

floating assets aktywa obrotowe

fluid assets aktywa łatwe do upłynnienia

/ zbycia

frozen assets aktywa zamrożone

fungible assets aktywa jednorodne

hidden assets aktywa ukryte

intangible assets aktywa niematerialne,

wartości niematerialne i prawne

investment fund assets aktywa funduszu

inwestycyjnego

liquid assets aktywa płynne

net quick assets aktywa płynne netto

monetary assets aktywa pieniężne

movable assets majątek ruchomy

net assets aktywa netto

net current assets aktywa bieżące netto

non-current assets aktywa trwałe

permanent assets aktywa trwałe

quick assets aktywa łatwe do upłynnienia

/ zbycia

real assets majątek nieruchomy

real current assets aktywa obrotowe

rzeczowe

14

arrest assets

realisable assets aktywa nadające się do

sprzedaży

risk assets aktywa trudne do upłynnienia

slow assets aktywa trudne do upłynnienia

tangible assets aktywa materialne

to administer assets and liabilities

zarządzać majątkiem

to dispose of assets and liabilities rozporz

ządzać majątkiem

to liquidate the assets of the company

partnership upłynnić majątek spółki

to sell assets sprzedać mienie

to release assets and liabilities wydać

mienie

unmarketable assets aktywa nie do

upłynnienia

wasting assets (USA) aktywa zużywalne

assets and liabilities majątek, aktywa

i pasywa

assets being subject of inheritance spadek,

spuociczna

assets in kind wkład w naturze / niepienię

żny

assets of inheritance aktywa spadku

assets of the estate of the deceased person

całość spadku

assets of third parties mienie osób trzecich

asseveration uroczyste zapewnienie (*zamiast*

przysięgi), stanowcze stwierdzenie

assign przydzielać, przydzielić

assign a customs-approved treatment or

usenadać/nadawaćprzeznaczeniecelne

assignable przenośny, nadający się do

przeniesienia

assigned wyznaczony, przydzielony, ustalony,

przeznaczony

assigned counsel adwokat z urzędu, obrońca

z urzędu

assignee 1. zarządca, pełnomocnik, następca

2. beneficjent **3.** cesjonariusz

assignment 1. wyznaczenie, przydzielenie

2. przeniesienie własności, cesja

3. zadanie

associate zrzeszać się w związek zawodowy,

zakładać związek zawodowy

associated company spółka powiązana

assume 1. zakładać / założyć **2.** przyjąć

/ przyjmować

assume a succession przyjąć spadek

asylum azyl, schronienie

to seek asylum ubiegać się o azyl

atonement pokuta, zadośćuczynienie

attach 1. zająć, zajmować, zatrzymywać

2. załączać

attach rights zająć prawa

attachment 1. zajęcie majątku **2.** za-

łącznik

attachment of earnings zajęcie zarobków

(USA)

attachment of rights zajęcie praw

warrant of attachment nakaz zatrzymania

attest poświadczać, uwierzytelniać, zaświadczać,

legalizować

attestant osoba poświadczająca

attestation 1. poświadczenie, uwierzytelnienie,

zalegalizowanie 2. zaprzysiężenie

attorn przenosić (*prawa własności*)

attorney 1. pełnomocnik, rzecznik, przedstawiciel

2. adwokat, prawnik

private attorney pełnomocnik pozas

ądowy, przedstawiciel prywatny (USA)

prosecuting attorney prokurator

public attorney (USA) przedstawiciel z

urzędu

attorney at large (USA) przedstawiciel

we wszystkich sprawach

attorney-at-law prawnik, adwokat

attorney for government (USA) przedstawiciel

rządu

attorney in casus (USA) przedstawiciel

w sprawie

attorney of creditors pełnomocnik wierzycieli

attorney of record (USA) przedstawiciel

umocowany pisemnie

attorney-in-fact pełnomocnik prawny

attorney-in-fact for delivery pełnomocnik

do doręczeń

15

assets and liabilities attorney-in-fact for delivery

audit (*noun*) audyt, rewizja

internal auditing rewizja wewnętrzna

joint audit rewizja połączona

audit (*verb*) audytować, badać księgi

auditor rewident księgowy, audytor

auditors' committee komisja rewizyjna

external auditor audytor zewnętrzny

internal auditor audytor wewnętrzny

authenticate 1. uwierzytelnić, poświadczyć

2. ustalać autorstwo, stwierdzać

autentyczność / prawdziwość

authenticate a signature uwierzytelnić

podpis

authenticated uwierzytelniony, pewny,

poświadczony

authenticated copy uwierzytelniona kopia

authenticated date data pewna

authentication uwierzytelnienie, poświadczenie

authentication of signature poświadczenie

podpisu

authentication of the date poświadczenie

daty

authorisation 1. upoważnienie, umocowanie,

pełnomocnictwo, upoważnienie

2. usankcjonowanie, zatwierdzenie

3. uprawnienie

to get authorisation otrzymać upoważnienie

to give someone authorisation udzielać

/ udzielić komuś upoważnienia

to grant someone authorisation udzielać

/ udzielić komuś upoważnienia

to obtain authorisation otrzymać upoważnienie

to revoke an authorisation odwołać

/ cofnąć upoważnienie

authorisation for the establishment of

the bank zezwolenie na utworzenie

banku

authorisation of the commissioning party

upoważnienie komitenta

authorities władze

authority pełnomocnictwo, władza

autograph własnoręczny

one's autograph signature własnoręczny

podpis

autopsy autopsja, sekcja zwłok

autrefois acquit poprzednio uniewinniony

average ośredni, przeciętny

average cost method metoda po koszcie

przeciętnym

average price method metoda ceny przeciętnej

average wage ośrednia płaca

award (*verb*) przyznać, przyznawać

award a relief in paying tax przyznać

ulgę w zapłacie podatku

award (*noun*) przyznanie, udzielanie, wynagrodzenie

award of benefits przyznanie świadczeń

16

audit award of benefits

B

Bachelor of Laws stopień naukowy po

ukończeniu studiów prawniczych

back office personnel personel pomocniczy

back order zamówienie zaległe

back to back loan pożyczka obopólna

backdate antydatować, antedatować, datować

wstecz, opatrywać datą wcześniejszą

niż faktyczną

backroom personnel kadra „drugiego

planu”

bad 1. zły **2.** nieściągalny

bad debt wierzytelność nieściągalna

bad debtor dłużnik niepewny

bad loan pożyczka nieściągalna

bail (noun) 1. zwolnienie za kaucją **2.** kaucja,

poręczenie

bail bond poręczenie majątkowe

bail (verb) zwolnić za kaucją, poręczać,

wpłacić kaucję, wykupić z aresztu

bailable dopuszczający zwolnienie za

kaucją

bailable offence przestępstwo dopuszczaj

ące zwolnienie z aresztu za kaucją

bailee 1. biorący w użyczenie, depozytariusz

2. posiadacz zależny

bailment 1. zastaw handlowy, powierzenie

towaru w depozyt **2.** zwolnienie za kaucją

bailor deponent, użyczający, depozytor

balance 1. saldo, stan konta **2.** bilans

3. równowaga **4.** szala

active / credit balance saldo dodatnie

closing balance bilans zamknięcia

debit balance saldo ujemne

inaccuracy of the balance niezgodność

saldo

initial balance bilans otwarcia

trial balance bilans próbny

adjusted trial balance bilans próbny

po korektach

post-closing trial balance bilans

próbny po zamknięciu kont

unadjusted trial balance bilans próbny

przed zapisami korygującymi

balance deficit saldo ujemne

balance in hand saldo kasowe

balance of bank account stan rachunku

bankowego

balance sheet bilans

balance sheet date dzień bilansowy

balance sheet equation równanie bilansowe

balance sheet total suma bilansowa

classified balance sheet bilans poklasyfikowany

balances confirmation uzgodnienie sald

ballasting work roboty podsypkowe

ballot (noun) 1. tajne głosowanie, balotaż

2. lista wyborcza 3. liczba oddanych

głosów 4. prawo wyborcze, prawo do

głosowania

ballot (*verb*) głosować

ban (*noun*) 1. zakaz 2. delegalizacja

overtime ban zakaz pracy w nadgodzinach

ban (*verb*) 1. zakazywać, zabraniać 2. delegalizacja

bank 1. bank 2. skarbonka

agricultural bank bank rolny

annuity bank bank rentowy

branch of bank oddział banku

17

brokerage bank bank prowadzący

działalność maklerską

central bank bank centralny

clearing bank bank rozrachunkowy

commercial bank bank handlowy

cooperative bank bank spółdzielczy

correspondent bank bank korespondent

credit bank bank kredytowy

deposit bank bank depozytowy

discount bank bank dyskontowy

domestic bank bank krajowy

Federal Reserve Bank (USA) Bank

Rezerw Federalnych

foreign bank bank zagraniczny

foreign trade bank bank handlu zagranicznego

government bank bank państwowy

housing bank bank budownictwa

industrial bank bank przemysłowy

International Bank for Reconstruction

and Development Międzynarodowy

Bank Odbudowy i Rozwoju

joint stock bank bank akcyjny, bank

w formie spółki akcyjnej

liquidity of bank płynność banku

loan bank bank pożyczkowy

mortgage bank bank hipoteczny

municipal bank bank komunalny

National Bank of Poland Narodowy

Bank Polski

originating bank bank otwierający

akredytywy

private bank bank prywatny

remitting bank bank dokonujący przelewu

representative office przedstawicielstwo

banku

state bank bank państwowy

trade bank bank handlowy

to draw money out of the bank podjąć

pieniądze z konta

to establish / to form a bank utworzyć

bank

bank account rachunek bankowy, konto

bankowe

tax collector's bank account rachunek

bankowy inkasenta

tax remitter's bank account rachunek

bankowy płatnika

taxpayer's bank account rachunek

bankowy podatnika

bank commission prowizja bankowa

bank credit kredyt bankowy

Bank for International Settlements

Bank Rozrachunków Międzynarodowych

bank for loans bank pożyczkowy

bank loan pożyczka bankowa

bank of commerce bank handlowy

bank of deposit bank depozytowy

Bank of England Bank Anglii

bank of issue bank emisyjny

Bank Supervision Commission Komisja

Nadzoru Bankowego

banking bankowy, banku

banking account konto bankowe

banking guarantee gwarancja bankowa

banking profession pracownik banku

banking secrecy tajemnica bankowa

bankrupt bankrut, upadły

bankrupt debtor dłużnik upadły

to go bankrupt zbankrutować

undischarged bankrupt bankrut nieprzywrócony

do praw

bankrupt's balance-sheet bilans upad

łości

bankrupt's petition for permission to

make the arrangement podanie upad

łego o dopuszczenie do zawarcia

układu

bankrupt's self-administration zarząd

własny upadłego

bankruptcy upadłość, bankructwo

non-fraudulent bankruptcy bankructwo

zwykłe, bankructwo popełnione

bez zamiaru oszustwa

to go into bankruptcy zbankrutować

bankruptcy estate / assets masa upadłości

bankruptcy estate funds fundusze masy

upadłości

distribution of the bankruptcy estate

18

bank account bankruptcy estate funds

funds podział funduszy masy upad

łości

bankruptcy law prawo upadłościowe

bankruptcy order orzeczenie bankructwa

bankruptcy petition wniosek o ogłoszenie

upadłości

bankruptcy proceedings postępowanie

upadłościowe

concurrent bankruptcy proceedings

wtórne postępowanie upadłościowe

institution / opening of the bankruptcy

proceedings otworenie postępowania

upadłościowego

bankruptcy with a possibility to make

an arrangement upadłość z możliwości

ą zawarcia układu

bar (noun) 1. adwokatura, palestra, rejestr

adwokatów **2.** ława oskarżonych, miejsce

dla oskarżonych

bar (verb) zakazywać, zabraniać, wykluczać

bare masonry and carpentry budynek

/ budowa w stanie surowym

bargain 1. ugoda, umowa, transakcja, targ

2. zakup **3.** okazja

bargain sale sprzedaż okazjna / tania,

sprzedaż towarów przecenionych

barratry 1. pieniactwo **2.** barateria

3. przyjmowanie łapówki przez sędziego

barrister adwokat uprawniony do występowania

przed sądem wyższej instancji

(UK), prawnik

barter prowadzić handel wymienny

/ kompensacyjny, wymieniać towar

basic zasadniczy, podstawowy, bazowy,

główny, fundamentalny

basic salary płaca zasadnicza

basic tariff cło zasadnicze, podstawowe

basic wage płaca zasadnicza

bastard dziecko nieślubne, bękart

battery naruszenie nietykalności cielesnej,

pobicie

be on the dole pobierać zasiłek dla bezrobotnych

bearer 1. okaziciel **2.** właściciel (*np.*

paszportu) **3.** oddawca, doręczyciel

bearer share akcja na okaziciela

begin 1. rozpocząć / rozpoczynać, zacząć

/ zaczynać **2.** powstać, narodzić się

begin building work rozpocząć roboty

budowlane

bench 1. ława sędziowska **2.** sąd, trybuna

ł, sędziowie **3.** urząd sędziowski

to be on the bench przewodniczyć posiedzeniu

sądu

benefit 1. świadczenie, renta, zasiłek, dodatek,

odprawa **2.** korzyść, pożytek

3. dobrodziejstwo

accident benefit renta wypadkowa

cash benefit świadczenie pieniężne

child-care benefit, childcare benefit

zasiłek wychowawczy

compensatory benefit renta wyrównawcza

death benefit odprawa pośmiertna

family benefits świadczenia rodzinne

for the benefit of na rzecz

fringe benefits dodatki do poborów,

świadczenia dodatkowe

maternity benefit zasiłek macierzyński

nursing benefit zasiłek pielęgnacyjny

pension benefit świadczenie emerytalne

sickness benefit świadczenie chorobowe

social security benefit

świadczenie socjalne

unemployment benefit

zasiłek dla bezrobotnych

to fix the amount of benefits ustalać

wysokość zasiłku

benefit for unemployed persons zasiłek

dla bezrobotnych

benefit in cash świadczenie pieniężne

benefit in kind świadczenie rzeczowe

benefit of inventory dobrodziejstwo inwentarza

benefit of limited liability for the heir

dobrodziejstwo inwentarza

benefit payable on a provisional basis

zasiłek tymczasowy

bankruptcy law benefit payable on a provisional basis

benefit someone dziedziczyć po kimś

benevolent 1. dobroczynny, charytatywny,

filantropijny **2.** życzliwy, uczynny,

ofiarny

bequeath pozostawiać / pozostawić

w spadku

bequeath by will zapisać w testamencie

bequest 1. zapis, legat **2.** spuścizna,

spadek

residuary bequest zapis uniwersalny,

zapis całego spadku

to make a bequest to someone zapisać

coś komuś, uczynić zapis na czyjąś

rzecz

bequest to a universal legatee zapis uniwersalny

bestiality sodomia, zoofilia

bestow upon 1. obdarzać kogoś, podarować

komuś (*np. w testamencie*) **2.** dawać,

użyczać

betterment 1. poprawa, polepszenie

2. wzrost wartości nieruchomości

bicameral dwuizbowy

bid 1. oferta nabycia **2.** starania, zabiegi

bidding company spółka przejmująca

bigamy bigamia, dwużeństwo

bilateral 1. dwustronny, bilateralny

2. obustronny, dwuboczny

bilateral transaction czynność prawna

dwustronna

bilaterally binding legal transaction

czynność prawna dwustronnie obowiązująca

ażująca

bi-level dwupoziomowy

bill (adjective) wekslowy

bill broker makler wekslowy

bill case portfel wekslowy

bill charges koszty wekslowe

bill creditor wierzyciel wekslowy

bill debt dług wekslowy

bill debtor dłużnik wekslowy

bill form blankiet wekslowy

bill forger fałszerz wekslowy

bill (noun) 1. weksel **2.** konosament **3.** rachunek,

faktura (USA) **4.** projekt ustawy

bill of exchange weksel

bill of lading konosament

collective bill of lading konosament

zbiorczy

inland waterway bill of lading konosament

żegluga oeródładowej

straight bill of lading konosament

imienny

through bill of lading konosament

bezpośredni

to bearer bill of lading konosament na

okaziciela

to order bill of lading konosament na

zlecenie

transhipment bill of lading konosament

przeładunkowy

bill of security weksel gwarancyjny

bill overdue weksel przeterminowany

bill payable after date weksel płatny po

terminie

bill payable at a fixed date weksel płatny

w ustalonym terminie

bill payable at sight weksel płatny za

okazaniem

bill payable to bearer weksel płatny na

okaziciela

bill payable, B/P weksel do zapłaty, zobowi

ązanie wekslowe

bill receivable, B/R weksel należny, nale

żność wekslowa

bill to mature weksel płatny w szybkim

czasie

billet zajęcie, posada, zatrudnienie

binding wiążący, obowiązujący, w mocy

binding force of the arrangement moc

wiążąca układu

binding offer oferta wiążąca

bipartite 1. sporządzony w dwu częściach,

dwuczęściowy **2.** dwustronny

blackmail (noun) szantaż, wymuszenie

blackmail (verb) szantażować, wymuszać

blacksmith work roboty kowalskie

blasphemer bluźnierca

blasphemous bluźnierczy

blasphemy bluźnierstwo

block of flats blok mieszkalny

20

benefit someone block of flats

blocked zablokowany, zatarasowany, zahamowany

blocked account konto zablokowane

blotter księga aresztowań, rejestr policyjny

Blue Book sprawozdanie komisji rządowej

blue laws prawa obyczajowe, surowe prawa

purytańskie

board 1. rada, komisja, zgromadzenie

2. zarząd, dyrekcja **3.** urząd **4.** utrzymanie,

wyżywienie

board of directors zarząd, rada dyrektorów

body organ, ogół

body of creditors ogół wierzycieli

bodyguard ochroniarz, goryl, ochrona

osobista

bogus fikcyjny

bogus sale sprzedaż fikcyjna

bona fide w dobrej wierze

bond 1. obligacja **2.** kaucja

callable bond obligacja z terminem

wykupu

communal bond obligacja komunalna

consol bond obligacja wieczysta

consolidated bond obligacja skonsolidowana

convertible bond obligacja zamienna

corporate bond obligacja przedsiębiorstwa

debenture bond (USA) obligacja bez

zabezpieczenia

extended bond obligacja z przedłużonym

terminem wykupu

fixed-interest bond obligacja o stałym

oprocentowaniu

floating-rate bond obligacja o zmiennym

oprocentowaniu

government bond obligacja skarbową

index-linked bond obligacja indeksowana

interim bond obligacja tymczasowa

irredeemable bond obligacja bez terminu

wykupu

irredeemable bond obligacja wieczysta

junk bond obligacja omeściowa

liabilities resulting from the bonds zobowi

ązania wynikające z obligacji

local authority bond obligacja komunalna

mortgage bond obligacja hipoteczna

municipal bond obligacja komunalna

non-negotiable bond obligacja imienna

optional bond obligacja opcyjna

participating bond obligacja partycypacyjna

perpetual bond obligacja wieczysta

premium bond obligacja premiowa

prize bond obligacja premiowa

redeemable bond obligacja z terminem

wykupu

redeemed bond obligacja wykupiona

registered bond obligacja imienna

revenue bond obligacja przychodowa

rights attaching to bonds prawa z obligacji

state bond obligacja państwowa

to issue bonds emitować obligacje

to purchase bonds nabywać / nabyć

obligacje

to redeem bonds umarzać / umorzyć

obligacje

to sell bonds zbywać / zbyć obligacje

treasury bond obligacja państwowa,

skarbową

unified bond obligacja skonsolidowana

unsecured bond obligacja niezabezpieczona

zero-coupon bond obligacja nieoprocentowana

bond debtor dłużnik obligacyjny

bond to bearer obligacja na okaziciela

bond with the right of priority obligacja

z prawem pierwszeństwa

bearer bond obligacja na okaziciela

bonded pod zamknięciem celnym

bondholder obligatariusz

bondholder's claim roszczenie obligatariusza

21

blocked bondholder's claim

bonus gratyfikacja, premia, dodatek

bonus for overtime work dodatek za pracę

w godzinach nadliczbowych

bonus on output premia produkcyjna

bonus on turnover premia produkcyjna

bonus system system premiowy

incentive bonus dodatek motywacyjny

book księga, książka, książeczka, dziennik

access to books wgląd do ksiąg

bill book księga weksli

bought day book dziennik / rejestr zakupów

cash book, CB książka kasowa

cash disbursements book dziennik

wydatków

cheque book książeczka czekowa

company's books księgi rachunkowe

day book dziennik

housing savings book książeczka

mieszkańcowa

log book dziennik

minutes book (UK) księga protokołów

petty cash book, PCB książka drobnych

wpływów i wydatków

purchases day book dziennik / rejestr

zakupów

purchases returns (day) book, PRB

księga zwrotów zakupionych dóbr

sales day book dziennik sprzedaży

sales returns (day) book, SRB księga

zwrotów ze sprzedaży

stock book księga magazynowa

to cook the books manipulować księgami

to enter in the books księgować

to fiddle the books manipulować

w księgach

to inspect books przejrzeć księgi

to keep the books prowadzić księgowość

to post from a day book to a ledger

przenosić z dziennika kasowego do

księgi głównej

to review books przejrzeć księgi

book of final entry księga zapisu końcowego

book of minutes księga protokołów

book of original entry księga zapisu pierwotnego

book of prime entry dziennik

book value wartość księgowa

book-keeping / bookkeeping księgowość,

rachunkowość

double entry bookkeeping księgowość

podwójna

duplicating bookkeeping księgowość

przebitkowa

single entry bookkeeping księgowość

pojedyncza

bookkeeping error błąd księgowy

books of account księgi rachunkowe

border 1. granica, pogranicze, kresy

2. brzeg, skraj

border guards straż graniczna

border traffic ruch graniczny

born out of wedlock urodzony poza mał-

żeństwem, nieślubny, pozamałżeński

borrower pożyczkobiorca, biorący w użyczenie,

kredytobiorca

boundary granica (*nieruchomości*)

branch 1. filia, oddział **2.** gałąź **3.** bran-
ża, dział

branch of the company oddział spółki

to open / to establish a branch of the

company otworzyć oddział spółki

breach (verb) 1. naruszać, pogwałcać,
nadużywać **2.** zrywać

breach provisions on safety and hygiene

at work naruszać przepisy bhp

breach (noun) 1. naruszenie, pogwałcenie,
nadużycie **2.** zerwanie, złamanie

3. wyłom

breach of a non-competition rule naruszenie

zakazu konkurencji

breach of confidence nadużycie zaufania

breach of promise złamanie obietnicy

breach of the peace 1. naruszenie pokoju

2. naruszenie porządku publicznego

breadwinner żywiciel rodziny

break 1. przerwa **2.** ulga

nursing break przerwa na karmienie

tax break ulga podatkowa

22

bonus break

bribe przekupywać, dawać / wręczać łapówkę

briber osoba dająca łapówkę

bribery przekupstwo, łapownictwo, sprzedajność

bridging pomostowy

bridging loan kredyt pomostowy, po-

życzka pomostowa

brief 1. pismo urzędowe **2.** sprawa są-

dowa **3.** powierzenie sprawy **4.** streszczenie
sprawy

bucket shop oszukańcza firma maklerska

przeprowadzająca fikcyjne transakcje

zakupu towarów i papierów wartościowych

budget (noun) 1. budżet **2.** zapas, zbiór

capital budget budżet inwestycyjny

cash budget budżet oerodków pienięż-
nych

evolving budget budżet ciągly, budżet

kroczący

financial budget budżet finansowy

fixed budget budżet sztywny, budżet

stały

flexed budget budżet elastyczny

flexible budget budżet elastyczny

incremental budget budżet przyrostowy

master budget budżet główny, budżet wiodący

operating budget budżet operacyjny

production budget budżet produkcji

rolling budget budżet ciągły, budżet kroczący

sales budget budżet sprzedaży

static budget budżet stały, budżet sztywny

to review a budget weryfikować budżet

budget committee komisja budżetowa

budget (*verb*) ustalić budżet, budżetować, obliczać

budget for the coming year ustalić budżet na nadchodzący rok

budgetary budżetowy

budgetary control kontrola budżetowa

budgetary loan kredyt budżetowy

budgetary process proces budżetowania

budgeting budżetowanie

capital budgeting budżetowanie kapitałowe

incremental budgeting budżetowanie przyrostowe

participating budgeting budżetowanie partycypacyjne

zero-based budgeting budżetowanie od zera

buggery sodomia, pederastia

builder pracownik budowlany

building budynek, budowa, budownictwo

detached building budynek wolnostojący

educational building budynek szkolny

heritage building budynek zabytkowy

historic building budynek zabytkowy, budynek wpisany na listę dziedzictwa

isolated building budynek wolnostojący

link building budynek plombowy

listed building budynek wpisany na listę dziedzictwa

non-residential building budynek nie przeznaczony do celów mieszkalnych, budynek niemieszkalny

road building budowa dróg

separate building budynek wolnostoj

ący

building and loan association towarzystwo

kredytowo-budowlane, spółdzielnia

pożyczkowo-budowlana

building authority władze budowlane

building contract umowa o roboty budowlane

building costs / expenditure koszt budowy

building for trade and industry budownictwo

gospodarcze

building for trade, industry and farming

budynek gospodarczy

building ground plac budowy, budowa

building industry przemysł budowlany,

budownictwo

building inspection inspekcja budowlana

23

bribe building inspection

building inspector inspektor budowlany

building land działka budowlana, tereny

budowlane

improved building land działka budowlana

uzbrojona

unimproved building land działka budowlana

nieuzbrojona

building material materiał budowlany

building moratorium zakaz budowania

building permit pozwolenie budowlane /

na budowę

building permit application wniosek

o wydanie pozwolenia na budowę

building project projekt budowlany

building site teren budowy

building slump zastój budowlany

building society spółdzielnia budowlano-

mieszkaniowa

building trade przemysł budowlany

bulk sale sprzedaż masowa

burden ciężar, obciążenie, brzemię

burden of evidence / proof ciężar dowodu

burglar włamywacz, złodziej dokonujący

kradzieży z włamaniem

burglarise włamywać się (*do budynku*)

burglary włamanie, kradzież z włamaniem

burgle włamywać się, okradać

business 1. działalność gospodarcza / handlowa,

interes, transakcja handlowa

2. sprawa 3. firma, dom handlowy,

przedsiębiorstwo 4. branża 5. zawód,

zajęcie 6. obowiązek, zadanie, zakres

działania / obowiązków

business activity działalność gospodarcza

/ handlowa

business day dzień roboczy

business hours godziny urzędowania

business name of a company / partnership

firma spółki

business premises lokal handlowy

business trip podróż służbowa

business year rok bilansowy

buying zakup, kupowanie, nabycie

buying commission prowizja od zakupu

buyout wykup

buyout price cena wykupu

by order and for account na zlecenie i rachunek

bylaw / bye-law lokalny przepis, zarzą-

dzenie

bylaws / bye-laws regulamin, statut, przepisy

24

building inspector bylaws / bye-laws

C

c/o conscientious objector osoba odmawiaj

ąca odbycia służby wojskowej ze

względu na przekonania

cadaver (USA) zwłoki

caisson work roboty kesonowe

calculate obliczać / obliczyć, kalkulować

calculate a legitim obliczać zachówek

calculate a tax obliczać podatek

calculate the absenteeism obliczać absencję

calculation kalkulacja, obliczenie

calendar kalendarz, terminarz

voting calendar kalendarz wyborczy

call (*noun*) żądanie, wezwanie do opłacenia

akcji

call for delivery żądanie dostawy

call (*verb*) wezwać / wzywać

call for tenders wezwać do składania

ofert przetargowych

called-up share akcja kredytowana

calumny kalumnia, oszczerstwo, potwarz,

pomówienie

campaign kampania, akcja, demonstracja

to lead a campaign prowadzić kampanię

to organise a campaign for organizować

kampanię na rzecz

cancel 1. odwołać, anulować, unieważnić

2. skreślać, wykreślać, kasować

cancel an offer anulować ofertę

cancellation 1. anulowanie, odwołanie,

unieważnienie 2. skreślenie, skasowanie

cancerous rakotwórczy

cancerous substances and agents substancje

i czynniki rakotwórcze

canon kanon, norma, reguła, zasada

capable zdolny, zdalny, posiadający zdolność

prawną

capable of making a will zdolny do sporz

ądzenia testamentu

capable of transacting legal business

zdolny do czynności prawnych

to be capable of transacting legal business

być zdolnym do czynności prawnych

capacity 1. zdolność 2. pojemność 3. wydajność

4. funkcja, rola, charakter

attainment of capacity to perform acts

in law nabycie zdolności do czynności

prawnych

full capacity to perform / to effect acts

in law pełna zdolność do czynności

prawnych

lack of capacity to perform acts in law

brak zdolności do czynności prawnych

limited capacity to perform acts in law

ograniczona zdolność do czynności

prawnych

capacity for acts in law zdolność do czynności

prawnych

capacity to act in court proceedings

zdolność procesowa

capacity to effect acts in law zdolność do

czynności prawnych

capacity to go bankrupt zdolność upad

łościowa

capacity to transact legal business zdolność

do czynności prawnych

capital (noun) 1. kapitał, oerodki pieniąż-

ne, fundusz 2. stolica

allotted share capital przydzielony kapita

ł zakładowy

25

amount of the capital wysokość kapita

łu

authorised capital kapitał akcyjny /

statutowy

debt capital kapitał dłużny

equity capital kapitał własny, kapitał

zakładowy

foreign capital kapitał zagraniczny

fully-paid share capital kapitał opłacony

increase in the capital podwyższenie

kapitału

initial capital kapitał początkowy, kapitał

zakładowy

loan capital kapitał pożyczkowy

nominal share capital nominalny kapitał

zakładowy

original capital kapitał zakładowy

paid up capital kapitał opłacony

paid-in capital kapitał wniesiony

paid-up share capital pokryty / wpłacony

kapitał zakładowy

reduction of / in the capital obniżenie

kapitału

reserve capital kapitał rezerwowany

risk capital kapitał ryzyka

share capital kapitał zakładowy

subscribed capital kapitał subskrybowany

supplementary capital kapitał zapasowy

to have a stake in a company mieć kapitał

ł w spółce

unissued share capital niewyemitowany

kapitał akcyjny

venture capital kapitał ryzyka

capital of company / partnership kapitał

ł spółki

capital transactions tax podatek od kapitału

łu

capital (*adjective*) 1. kapitałny 2. kapitałny

łowy

capital budgeting budżetowanie kapitału

łowe

capital company spółka kapitałowa

capital repairs remont kapitałny

capitalisation kapitalizacja

market capitalisation kapitalizacja

rynkowa

captive pojmany, wzięty do niewoli,

jeniec

captivity niewola

in captivity w niewoli

car park parking

card karta, dowód

bank card karta płatnicza

issue of bank cards wydawanie kart

płatniczych

trade union card karta związkowa

care 1. troska 2. opieka, piecza 3. uwaga,

ostrożność

due care należyta staranność

career ladder szczeble kariery zawodowej

to move up the career ladder wspinać

się po szczeblach kariery zawodowej

carinal 1. cielesny, płciowy 2. ziemski,

doczesny

carinal abuse czyn lubieżny, gwałt na nieletnim

carinal knowledge stosunek płciowy

carpentry roboty ciesielskie

carrier przedsiębiorstwo przewozowe,

przewoźnik

carry out wykonywać / wykonać, przeprowadzać

/ prowadzić

carry out a medical check-up przeprowadzać

badania lekarskie

carry out an execution from the partner's

assets prowadzić egzekucję z mają

tku współnika

carry out work wykonywać pracę

case 1. sprawa (w sądzie), proces 2. wypadek,

przypadek 3. stan, sytuacja

4. precedens sądowy

cash oerodek pieniężny, gotówka

cash assets aktywa gotówkowe

cash at bank oerodki pieniężne na rachunku

bankowym

cash available to meet current obligations

oerodki pieniężne dostępne na

bieżąco

26

capital of company / partnership cash available to meet...

cash budget budżet oerodków pieniężnych

cash flow przepływ oerodków pieniężnych

cash flow assumptions metody wyceny

rozchodu zapasów

cash in transit oerodki pieniężnewdrodze

cash in way oerodki pieniężne w drodze

cash office kasa

cash-box kasa

cash-desk kasa

cash register kasa fiskalna

cassation kasacja, unieważnienie, uchylene

catchall przepis uniwersalny, obejmujący

wszystkie przypadki (*np. w umowie*)

catering żywienie zbiorowe

catering profession pracownicy gastronomii

cause 1. przyczyna, powód **2.** sprawa

sądowa, proces **3.** motyw, uzasadnienie

cause of action podstawa roszczenia

cautionary ostrzegawczy, ku przestrodze

caveat 1. ostrzeżenie (*w księdze wieczyste*)

2. zastrzeżenie, sprzeciw, upomnienie

caveat emptor „niech kupujący się strze-

że”, zasada ryzyka kupującego

cease and desist order nakaz zaprzestania

działalności

cede przekazywać, odstępować, cedować

cement cement

censure 1. nagana, potępienie, krytyka,

upomnienie **2.** kara kościelna

census spis ludności

central centralny, główny, czołowy, zasadniczy

central heating centralne ogrzewanie

Central Office of Customs Główny

Urząd Cel

President of the Central Office of Customs

Prezes Głównego Urzędu Cel

centralisation centralizacja

centre ośrodek, centrum

Job Centre urząd pracy

certificate 1. certyfikat, zaświadczenie,

kwit, atest, poświadczenie **2.** świadectwo,

metryka, akt

conditioning certificate świadectwo

kondycjonowania

employment certificate świadectwo

pracy

qualification certificate świadectwo

kwalifikacyjne

veterinary certificate świadectwo weterynaryjne

work certificate świadectwo pracy

certificate of age świadectwo wieku

certificate of disinfecting świadectwo

dezynfekcji

certificate of force majeure świadectwo

siły wyższej

certificate of identity przepustka celna,

świadectwo tranzytowe

certificate of incapacity for work / of

disability to work zaświadczenie o niezdolności

do pracy

certificate of incorporation akt ustanowienia

spółki

certificate of manufacture świadectwo

o wyprodukowaniu

certificate of origin of goods świadectwo

pochodzenia towarów

certificate of pedigree świadectwo o rodowodzie

zwierząt

certificate of sampling świadectwo próbobrania

certificate of standardisation świadectwo

standaryzacyjne

certification 1. poświadczenie, uwierzytelnienie,

potwierdzenie, **2.** zalegalizowanie

3. wystawienie zaświadczenia

4. uznanie osoby za umysłowo chorą

(UK)

certified 1. uwierzytelniony, poświadczony,

potwierdzony **2.** posiadający atest

3. zalegalizowany

certified by a notary uwierzytelniony notarialnie

certified copy uwierzytelniona kopia

certified date data pewna

Certified General Accountants' Association

of Canada Stowarzyszenie Księgowych

w Kanadzie

27

cash budget Certified General...

certified statement zaświadczenie

certify 1. uwierzytelnić, poświadczyć, potwierdzić,

zaświadczać, legalizować

2. ręczyć, świadczyć **3.** ubezłasnowolnić

(UK)

certify a death stwierdzić zgon

cessation wstrzymanie, zaprzestanie,

przerwanie, zaniechanie

cessation of payments wstrzymanie / zaprzestanie

płatności

chair przewodniczący

**Chairman of the Commission for Insurance
and Pension Funds Supervision**

Przewodniczący Komisji Nadzoru

Ubezpieczeń i Funduszy Emerytalnych

challenge (*noun*) **1.** sprzeciw **2.** wniosek

o wyłączenie **3.** zakwestionowanie,

podanie w wątpliwość **4.** wyzwanie

5. apel

challenge (*verb*) **1.** wysuwać zarzut

2. kwestionować, sprzeciwiać się **3.** podwa-

żyć, podawać w wątpliwość **4.** wyzywać,

rzucić wyzwanie **5.** apelować **6.** odrzucać,

nie przyjmować **7.** wykluczać

(*sędziego*) **8.** prowokować

challengeable **1.** podlegający wyłączeniu

/ kwestionowaniu **2.** (o *świadku*) niewiarygodny

chamber **1.** izba **2.** sala, pokój **3.** gabinet

sędziowski

chambers **1.** kancelaria adwokacka **2.** gabinet

sędziowski

champerty finansowanie przez osobę

trzecią kosztów sprawy cywilnej w celu

uzyskania udziału w przedmiocie sporu

change zmiana, odmiana

change in employment structure zmiany

w strukturze zatrudnienia

change in the business name zmiana

brzmienia firmy

to make a change in the business

name dokonać zmiany brzmienia firmy

changes in the company / partnership

zmiany w spółce

charge (*noun*) **1.** ciężar, ładunek **2.** koszt,

należność, opłata **3.** odpowiedzialność

4. obciążenie, zapis w ciężar **5.** podopieczny

6. oskarżenie, zarzut

charge (*verb*) **1.** obciążać / obciążyć

(*sumą*) **2.** powierzać, polecać, poruczać,

oddawać pod opiekę **3.** oskarżać, obwiniać,

zarzucać **4.** pouczać, instruować

5. napełniać, ładować, obciążać

chargeable **1.** podlegający opodatkowaniu

2. podlegający oskarżeniu **3.** podlegaj

ący opłacie

chargeable event zdarzenie podatkowe

charged **1.** obciążony **2.** oskarżony

charges koszty, wydatki

charging 1. obciążanie 2. zajmowanie, zastawianie

charging order nakaz zajęcia majątku

dłużnika w celu zabezpieczenia powództwa

charity 1. działalność charytatywna, dobroczynność

2. jałmużna 3. miłosierdzie

4. instytucja charytatywna / dobroczynna

5. datek na cele dobroczynne

charity sale sprzedaż na cele dobroczynne

chart 1. wykres, diagram, tablica 2. mapa

morska

charter 1. umowa, porozumienie 2. statut

3. przywilej 4. karta, edykt 5. czarter,

wynajem

charter commission prowizja frachtowa /

czarterowa

chattel rzecz ruchoma, ruchomość, maj

ątek ruchomy

trespass to chattels naruszenie praw do

ruchomości

chattels ruchomości

chemical agents, chemicals oerodki chemiczne

cheque (UK), **check** (USA) czek

account payee cheque czek rozrachunkowy

advised cheque czek awizowany

bank cheque czek bankowy

banker's cheque czek bankowy

bearer cheque czek na okaziciela

bearer of a cheque posiadacz czeku

28

certified statement cheque (UK), **check** (USA)

blank cheque czek in blanco

bouncing cheque (UK) czek bez pokrycia

cash cheque czek gotówkowy

cashier's cheque czek bankowy

certified cheque czek potwierdzony

circular cheque czek gotówkowy kasowy

crossed cheque czek krosowany, zakreślony

dishonoured cheque czek niehonorowany

drawer of a cheque wystawca czeku

dud cheque czek bez pokrycia

foreign cheque czek za granicę

giro cheque czek rozrachunkowy

guaranteed cheque czek gwarantowany

holder of a cheque posiadacz czeku

local cheque czek miejscowy / płatny

w miejscu wystawienia

marked cheque czek poświadczony

negotiable cheque czek przenoszalny /
na zlecenie

non-local cheque czek zamiejscowy

non-negotiable cheque czek imienny

open cheque czek gotówkowy

order cheque, cheque to order czek na
zlecenie

outstanding cheque czek nieuregulowany

out-town cheque czek zamiejscowy

overdue cheque czek przeterminowany

payment by cheque zapłata czekiem

post / postal cheque czek pocztowy

registered cheque czek imienny

rubber cheque (USA) czek bez pokrycia

stale cheque czek przeterminowany

to antidate / backdate a cheque antydatować
czek

to block a cheque zablokować czek

to cash / collect a cheque zainkasować
czek

to cross a cheque zakreślić czek

to draw a cheque on a bank wystawić
czek na bank

to endorse a cheque indosować czek

to issue /make/makeout a cheque wystawić
czek

to meet a cheque honorować czek

to pay a cheque honorować czek

to send a cheque for collection posłać
czek do inkasa

to stop a cheque wstrzymać wypłatę
czeku

town cheque czek miejscowy / płatny
w miejscu wystawienia

transfer of a cheque przelew czeku

traveller's cheque czek podróżny

uncovered cheque czek bez pokrycia

uncrossed cheque czek gotówkowy

unlimited cheque czek Nielimitowany

unpaid cheque czek niehonorowany

cheque bearer posiadacz czeku

cheque for the amount of / amounting to
... czek na sumę ...

cheque on the AAA bank czek (*wystawiony*)
na bank AAA

cheque to bearer czek na okaziciela

chicanery krętaćstwo, matactwo słowne

child dziecko, niepełnoletni

child abuse maltretowanie dzieci, molestowanie

dzieci

child labour praca dzieci

choreographic work dzieło choreograficzne

chose rzecz, przedmiot, ruchomość

choses in action przedmiot roszczenia,

prawa rzeczowe, które można dochodzić

na drodze sądowej

church tax podatek kościelny

cinematographic work dzieło filmowe

circuit hrabstwo, okręg sądowy, obwód

circular 1. okólnik, pismo okólnie, kurenda,

zawiadomienie 2. ulotka reklamowa

circumstance okoliczność, warunek, sytuacja

aggravating circumstances okoliczności

„pogarszające” / obciążające

extenuating / mitigating circumstances

okoliczności łagodzące

29

cheque bearer circumstance

circumstantial 1. poszlakowy, oparty na

poszlakach 2. okolicznościowy, przypadkowy

circumstantial evidence poszlaki, dowody

pośrednie

citation 1. wezwanie do udziału w sprawie,

nakaz stawiennictwa, cytata 2. pozew,

wezwanie 3. powołanie się na precedens

citizen obywatel

citizenry ogół obywateli, obywatele

citizenship 1. obywatelstwo 2. obowiązki

i prawa obywatela

dual citizenship podwójne obywatelstwo

city plan plan zagospodarowania

civic 1. miejski 2. obywatelski, społeczny

Civic Platform Platforma Obywatelska

civil cywilny, państwowy, publiczny, obywatelski

civil engineer inżynier budowlany

civil engineering budownictwo podziemne

civil fruits of a thing pożytki cywilne

rzeczy

civil law partnership (POL) spółka cywilna

civil liberties swobody obywatelskie

civil partnership spółka cywilna

civil procedure postępowanie cywilne

civil obligation zobowiązanie cywilne

civil rights prawa publiczne

to enjoy civil rights korzystać z praw publicznych

civil servant urzędnik państwowy

civil service służba cywilna

civil service corps korpus służby cywilnej

civilian cywil, osoba cywilna

claim (*noun*) **1.** roszczenie, pretensja, żądanie, domaganie się **2.** wniosek

3. pozew **4.** wierzytelność **5.** prawo

6. skarga, zażalenie, reklamacja, pretensja

7. oświadczenie, twierdzenie

challenged claim wierzytelność sporna

conditional claim wierzytelność warunkowa

contested claim wierzytelność sporna

contingent claim wierzytelność warunkowa

conversion of claims to shares / stocks

konwersja wierzytelności na udziały /

akcje

examination of claims sprawdzanie

wierzytelności

extract / excerpt from the list of

claims wyciąg z listy wierzytelności

list of claims lista wierzytelności

pension claim roszczenie rentowe

proprietary claim roszczenie maj

ątkowe

pursuit of claims dochodzenie roszczenia

reciprocal claims wierzytelności wzajemne

supplementary list of claims uzupe

łniająca lista wierzytelności

title of claim tytuł wierzytelności

to acquire a claim nabyć wierzytelność

to allow claims uwzględnić roszczenie

to approve the list of claims zatwierdzić

listę wierzytelności

to confirm the list of claims zatwierdzić

listę wierzytelności

to establish a list of claims ustalić listę

wierzytelności

to file a claim zgłosić wierzytelność

to make a list of claims sporządzić listę

wierzytelności

to pursue a claim dochodzić roszczenia

to review / to view the list of claims

przeglądać listę wierzytelności

to supplement the list of claims uzupe

brać listę wierzytelności

claim arising under an employment relationship

wierzytelność ze stosunku

pracy

claim denominated in foreign currency

wierzytelność w obcej walucie

claim excluded from arrangement / reorganisation

wierzytelność wyłączona

z układu

30

circumstantial claim excluded...

claim for employee's earnings wierzytelność

ze stosunku pracy

claim for the commission roszczenie

o prowizję

claim included in arrangement / reorganisation

wierzytelność objęta

układem

claim recorded ex officio wierzytelność

umieszczana z urzędu

claim resulting from a legitim roszczenie

z tytułu zachowku

claim resulting from the contract of

work roszczenie wynikające z umowy

o dzieło

claim secured by a mortgage wierzytelność

zabezpieczona hipoteką

claim secured by a right in rem wierzytelność

zabezpieczona rzeczowo

claim secured on property wierzytelność

zabezpieczona rzeczowo

claim (verb) 1. dochodzić, domagać się,

żądać 2. rościć sobie prawo 3. zgłaszać

pretensje / roszczenia 4. składać reklamację,

reklamować 6. twierdzić, utrzymywać

5. pretendować do

claim a debt against a bankrupt zgłosić

roszczenie do masy upadłości

claim possession rościć sobie prawo do

posiadania

claimant 1. wnioskodawca 2. zgłaszający

roszczenie / reklamację 3. powód, strona

powodowa

clandestine 1. tajny, ukryty, pokątny

2. nielegalny

clandestine worker pracownik nielegalny

class klasa, rodzaj, typ, kategoria, gatunek

class of shares kategoria, rodzaj akcji

classification klasyfikacja

classification of goods klasyfikacja towarów

clause klauzula, warunek, przepis, paragraf,
punkt (umowy)

enforceability clause klauzula wykonalności

to assign an enforceability clause to

something nadać czemuś klauzulę wykonalności

clear 1. oczyścić (z zarzutów) **2.** oclić,
uiszczać cło **3.** wyprzedawać (towar)

clear the stock wyprzedać zapas

clearance 1. oclenie, uiszczenie cła
2. rozliczenie, rozrachunek

clearance card świadectwo pracy

clearing rozliczenie, rozrachunek

clearing agent agent celny

clearing house izba rozrachunkowa

clemency 1. akt łaski, ulaskawienie

2. miłosierdzie **3.** łagodność

clerical 1. biurowy, urzędniczy, kancelaryjny

2. duchowny, kerykalny

clerical assistant pracownik biurowy

clerical work praca urzędnicza, praca

biurowa

clerk urzędnik

clerk of works inspektor / urzędnik nadzoru

budowlanego

clerkship 1. staż praktyki adwokackiej

2. urząd, zatrudnienie

close 1. zakończyć, zamknąć **2.** zawierać

close the current business of the company

/ partnership zakończyć bieżące

interesy spółki

close the partnership's / company's

business zakończyć działalność spółki

closed offering / subscription subskrypcja

zamknięta

coaching pouczanie świadka przed jego

zeznawaniem w sądzie

coastal shipping kabotaż, żegluga kabota

żowa

coastwise shipping żegluga przybrzeżna,

kabotaż

co-conspirator współspiskowiec

code 1. kodeks, regulamin, zbiór przepisów

2. kod, szyfr

building code kodeks budowlany

labour code kodeks pracy

co-debtor dłużnik solidarny, współdłużnik

co-determination współdecydowanie

codicil kodycył do testamentu

31

claim for employee's earnings codicil

codification kodyfikacja

co-executors współwykonawcy (*testamentu*)

cognate krewny, osoba spokrewniona

cognate offence kazirodztwo

cognition pokrewieństwo

cognisable w zakresie kompetencji sądu

cognisance 1. kompetencje, właściwość

(*sądu*) 2. świadomość 3. rozpoznanie

sprawyprzez sąd 4. wiedza, kompetencje

cohabitant partner, konkubent, konkubina

coin moneta

coinage bicie monet

cold store chłodnia

collateral 1. zabezpieczenie, zastaw

2. krewny w linii bocznej

collateral bank-loan kredyt lombardowy

collateral heir spadkobierca w linii

bocznej

collateral line linia boczna

collateral obligation zobowiązanie uboczne

collateral security zabezpieczenie dodatkowe

pożyczki

collateral succession dziedziczenie w linii

bocznej

collect odbierać, ociążać, pobierać, inkasować

collect a duty pobierać, ociążać cła

collect claims ociążnąć wierzytelności

collect goods odbierać towar

collect the receivables ociążnąć wierzytelności

collection pobieranie, pobór, odbiór, windykacja

collection of taxes pobieranie, ociążanie

podatków, pobór podatku

to waive the collection of taxes zaniechać

poboru podatku

collective zbiorowy, grupowy, wspólny,

kolektywny

collective agreement układ zbiorowy

collective bargaining negocjacje zbiorowe

collective body kolegium

collective dispute spór zbiorowy

collective labour agreement układ zbiorowy

pracy

collective ownership własność zbiorowa

collective power of attorney pełnomocnictwo

zbiorowe

collective property własność zbiorowa

collective responsibility odpowiedzialność

zbiorowa

collector 1. poborca, inkasent, windykator

2. osoba wyznaczona przez sąd do

zarządzania masą spadkową przed ustanowieniem

dla niej wykonawcy

collude działać w zмовie

collusion zмова (*na niekorzyść strony*

trzeciej albo w celu wprowadzenia

w błąd sądu)

collusive ukartowany, polegający na

zмовie

collusive action działanie w zмовie,

działanie ukartowane

colour pozór, pretekst

colour of law pozory prawa

colour of right pozór słuszności

come into otrzymać, wejść w posiadanie

come into an inheritance otrzymać spadek

comity kurtuazja, grzeczność, uprzejmość,

poszanowanie

commendam sum suma komandytowa

commerce 1. handel **2.** stosunki towarzyskie

commercial 1. handlowy, kupiecki **2.** prowadz

ący działalność handlową **3.** komercyjny

4. rynkowy

commercial agency przedstawicielstwo

handlowe

commercial agent agent handlowy

commercial company / partnership

spółka handlowa

commercial lease najem lokalu handlowego

commercial power of attorney prokura

to grant a commercial power of attorney

ustanowić prokurę

to revoke a commercial power of attorney

odwołać prokurę

32

codification commercial power of attorney

commercial register rejestr handlowy

commercial representative pełnomocnik

handlowy

commercial sale sprzedaż handlowa

commission (*verb*) zlecać

commission (*noun*) 1. prowizja 2. zlecenie

3. popelnienie 4. komisja

bank commission prowizja bankowa

buying commission prowizja od zakupu

charter commission prowizja frachtowa

claim for the commission roszczenie

o prowizję

conciliation commission komisja pojednawcza

del credere commission prowizja *del*

credere

flat-rate commission prowizja rycza

łtowa

guarantee commission prowizja gwarancyjna

handling commission prowizja manipulacyjna

illicit commission prowizja nielegalna

insurance commission prowizja ubezpieczeniowa

percent commission prowizja procentowa

sale on commission sprzedaż komisowa

sales commission prowizja od sprzeda-

ży

selling commission prowizja od sprzeda

ży

to charge a commission pobierać prowizję

to deduct a commission potrącić prowizję

to demand a commission for a contract

żądać prowizji od umowy

work safety and hygiene commission

komisja bhp

commission buyer komisant skupu

Commission for Banking Supervision

Komisja Nadzoru Bankowego

Commission for Collective Labour

Agreements Komisja do Spraw

Układów Zbiorowych Pracy

commission for delivery prowizja za dostawę

commission for safety and hygiene at

work komisja bhp

commission for sale prowizja od sprzeda

ży

commission of a crime popelnienie przestępstwa

commission on sales prowizja od sprzeda

ży

commission on turnover prowizja od obrotu

commission order zamówienie komisowe

commission rate stawka prowizyjna

commission sale sprzedaż komisowa,
sprzedaż agencyjna

commissioner 1. komisarz **2.** pełnomocnik,
delegat **3.** minister **4.** członek komisji
/ komitetu **5.** sędzia pokoju (USA)

commissioning party komitent

account of the commissioning party
rachunek komitenta

**authorisation of the commissioning
party** upoważnienie komitenta

committee 1. komitet, rada, komisja
2. opiekun prawny, kurator

arbitrational committee komisja pojednawcza

International Accounting Standards

Committee, IASC Komitet Międzynarodowych
Standardów Rachunkowości

committee of creditors rada wierzycieli

composition of the creditors' committee
skład rady wierzycieli

powers of the creditors' committee
uprawnienia rady wierzycieli

to appoint the creditors' committee
powołać radę wierzycieli

to establish the creditors' committee
ustanowić radę wierzycieli

common seal pieczęć spółki / związku

communal komunalny, gminny

33

commercial register communal

communal establishment zakład komunalny

community 1. wspólnota, wspólność

2. społeczność, ogół **3.** gmina **4.** oerodowisko,
koła

community of heirswspólnośćspadkowa

community property własność komunalna

Community social dialogue dialog spo-
łeczny we Wspólnocie

Community worker pracownik z WE
(*Wspólnoty Europejskiej*)

Companies Act (USA) ustawa o spółkach
handlowych

Companies House (UK) urząd rejestrowy
przedsiębiorstw, Dom Spółek

company spółka, firma, przedsiębiorstwo

acquiring company spółka przejmuj
ąca

affiliated company spółka powiązana

associated company spółka powiązana

bidding company spółka przejmująca

capital company spółka kapitałowa

commercial company spółka handlowa

dissolution of a company rozwiązanie

spółki

dominant company spółka dominuj

ąca

foreign company spółka zagraniczna

joint-stock company (POL) spółka akcyjna

leasing company spółka leasingowa

limited liability company (POL)

spółka z ograniczoną odpowiedzialności

ą

listed company spółka giełdowa

medium-sized company spółka ośredniej

wielkości

merging company spółka łącząca się

multinational company spółka wielonarodowa

one-man-company spółka jednoosobowa

one-shareholder company spółka jednoosobowa

private company (UK) spółka z ograniczon

ą odpowiedzialnością

public company spółka publiczna

public radio and television company

spółka publicznej radiofonii i telewizji

private limited company spółka osobowa

z ograniczoną odpowiedzialności

ą

Public Limited Company (Plc) (UK)

publiczna spółka akcyjna z o.o.

public limited company with share

capital (UK) spółka akcyjna

registered company spółka rejestrowa

single-member company spółka jednoosobowa

sole-shareholder company spółka jednoosobowa

target company spółka przejmowana

to put a company into liquidation postawić

firmę w stan likwidacji

unlimited company spółka z nieograniczon

ą odpowiedzialnością

unregistered company spółka niezarejestrowana

company being transformed spółka przekształ

ćcana

Company Directors Disqualification

Act 1986 ustawa o dyskwalifikacji dyrektorów

z 1986 r.

company limited by guarantee spółka

z odpowiedzialnością ograniczoną do

sumy gwarancji

company limited by shares spółka z odpowiedzialności

ą ograniczoną do wartości

kapitału nominalnego

company managing / operating / running

a stock exchange spółka prowadz

ąca giełdę

company managing / operating / running

over-the-counter markets

spółka prowadząca rynki pozagiełdowe

company operating / running / managing

a brokerage house spółka prowadz

ąca dom maklerski

company seal pieczęć firmowa, pieczęć

spółki

34

communal establishment company seal

company with participation of foreign

capital spółka z udziałem kapitału zagranicznego

company's authorities organy spółki

company's deed umowa spółki

compatible zgodny, kompatybilny

compatible with the contract zgodny

z umową (*o towarze*)

compensation odszkodowanie, rekompensata,

wyrównanie, wynagrodzenie

to make compensation dawać odszkodowanie,

rekompensować

to pay compensation wypłacać / wyp

łacić odszkodowania

compensation duty cło wyrównawcze

compensation for an occupational accident

rekompensata za wypadek przy

pracy

compensation for use of a thing wynagrodzenie

za korzystanie z rzeczy

compensation order nakaz odszkodowania

compensatory wyrównawczy, odszkodowawczy,

wzajemny

compensatory allowance dodatek wyrównawczy

compensatory benefit / pension renta

wyrównawcza

compensatory liability odpowiedzialność

odszkodowawcza

compensatory payments wzajemne dop

łaty

competition konkurs, zawody, rywalizacja,

współzawodnictwo

fair competition uczciwa konkurencja

competition for a post konkurs na stanowisko

complaint 1. reklamacja, skarga, roszczenie,

zażalenie **2.** powództwo, akt

oskarżenia

complaints about landlords skargi i za-

żalenia na właścicieli wynajmowanych

lokali

complete ukończyć, uzupełnić

complete a legitim uzupełnić zachówek

complete delivery dokonać dostawy

complete work ukończyć dzieło

completion ukończenie

completion of the arrangement proceedings

ukończenie postępowania

układowego

completion of the bankruptcy proceedings

ukończenie postępowania upad

łościowego

composition 1. ugoda, projekt układu

z wierzycielami **2.** skład

composition of the creditors' committee

skład rady wierzycieli

compound 1. zawrzeć umowę **2.** odstąpić

od oecigania przestępstwa

comprehensive security zabezpieczenie

generalne

compulsory przymusowy, obowiązkowy

compulsory liquidation likwidacja przymusowa

compulsory redemption umorzenie

udziałów przymusowe

compulsory winding up order nakaz

przymusowej likwidacji

compulsory / forced work praca przymusowa

compute wyliczyć, obliczyć, kalkulować

computed value wartość kalkulowana

conceal ukryć, skrywać, taić, chować,

zasłaniać

concealed assets aktywa ukryte

conciliation 1. pojednanie, pogodzenie

2. postępowanie pojednawcze / rozjemcze

conciliatory pojednawczy, rozjemczy

conciliatory proceedings postępowanie

pojednawcze

conclude 1. zakończyć 2. zawierać / zawrzeć

3. konkludować 4. wnioskować

5. postanowić / zdecydować

conclude a contract of employment zawierać

umowę o pracę

conclude an agency contract zawierać

umowę agencyjną

conclude contracts in the name of the

principal zawierać umowy w imieniu

zleceniodawcy

35

company with participation... conclude contracts...

conclusion 1. zawarcie (*kontraktu*) 2. zakończenie

3. wniosek

concrete beton

reinforced concrete beton zbrojony

condemn 1. potępiać 2. skazywać

3. wywłaszczać 4. konfiskować

condemnation 1. potępienie 2. skazanie

3. wywłaszczenie 4. konfiskata 5. wybrakowanie

(*towaru*)

condition 1. warunek, zastrzeżenie

2. stan, kondycja 3. sytuacja, położenie

4. przesłanka

working conditions warunki pracy

condition report raport oględzin

conditions of work warunki pracy

conditional warunkowy, zależny, uwarunkowany

conditional claim wierzytelność warunkowa

conditional conveyance of land warunkowe

przekazanie gruntu

conditional legacy zapis warunkowy

conditional obligation zobowiązanie warunkowe

conditional property transfer warunkowe

przekazanie mienia

conditional sale sprzedaż warunkowa

conduct 1. prowadzić, przeprowadzać,

wykonywać 2. zachowywać się, postępować

3. przewodzić

conduct activities wykonywać czynności

conduct liquidation przeprowadzać likwidację

confederation konfederacja

employers' confederation konfederacja

pracodawców

trade union confederation konfederacja

związków zawodowych

tripartite confederation konfederacja

trójstronna

confess 1. przyznawać się do winy **2.** wyznać

3. spowiadać się

confession 1. przyznanie się do winy

2. wyznanie **3.** spowiedź

confidential 1. poufny, tajny **2.** zaufany

confidential nature poufny charakter

confidentiality 1. poufność **2.** poufność

confiscate konfiskować, rekwirować

confiscation konfiskata, zajęcie, rekwizycja

conflict 1. konflikt, sprzeczność, niezgodność

2. zatarg, sprzeczka

conflict of interest konflikt interesów,

sprzeczność interesów

conformity zgodność

in conformity with zgodnie z

conformity of the goods zgodność towaru

confrontation konfrontacja

congress kongres

Trades Union Congress Kongres

Związków Zawodowych

conjecture spekulowanie, snucie domys

łów, przypuszczanie

conjoint połączony, złączony, wspólny

conjoins 1. współwłaściciele **2.** mąż

i żona

conjugal małżeński

connubial małżeński

consanguinity pokrewieństwo, związek

krwi

conscript poborowy, rekrut

conscriptable związany z poborem, podlegaj

ący poborowi, wieku poborowm

conscription pobór (*do wojska*),

powołanie do wojska, powszechna

służba wojskowa

consecutive kolejny, następny, konsekwentny

consecutive sentences wyroki konsekwentne

(*następujące bezpośrednio po sobie*)

consensual konsensualny, zawarty za

obopólną zgodą

consensual marriage małżeństwo konsensualne

consent zgoda, aprobaty, przyzwolenie,

pozwolenie

age of consent pełnoletność, wiek

uprawnający do zgody na stosunek

seksualny

consider rozważać / rozważyć

36

conclusion consider

consign 1. oddawać towary w komis

2. konsygnować, dostarczać **3.** wysyłać,

przesyłać, przekazywać

consignee odbiorca przesyłki

consigning agent agent komisowy

consignment 1. przesyłka, wysyłka, konsygnacja,

partia towaru **2.** oddanie towaru

w komis

consignment note list przewozowy, dowód

wysyłki

railway consignment note kolejowy

list przewozowy, dowód wysyłki

consignment warehouse skład konsygnacyjny

consignor nadawca przesyłki, wysyłający

towary

consistory konsystorz

consolidation konsolidacja, kodyfikacja

constitute someone one's heir ustanowić

kogoś swoim spadkobiercą

constitution 1. konstytucja **2.** struktura

3. ustanowienie, mianowanie, wyznaczenie

constitutional konstytucyjny

constitutional guarantee gwarancja konstytucyjna

constitutionality konstytucyjność, zgodność

z konstytucją

construction 1. budowa **2.** konstrukcja

3. budownictwo **4.** interpretacja, wyk

ładnia

lawless construction samowola budowlana

residential construction budownictwo

mieszkaniowe

road construction budowa dróg

under construction w budowie

construction and assembling works roboty

budowlano-montażowe

construction and erection work roboty

budowlano-montażowe

construction engineer inżynier budowlany

construction engineering budownictwo

naziemne

construction law prawo budowlane

construction loan pożyczka budowlana

construction material materiał budowlany

construction plot działka budowlana

construction process proces budowlany

construction schedule harmonogram budowy

construction work praca budowlana, roboty budowlane

construction worker robotnik budowlany

constructional konstrukcyjny

constructional defect wada konstrukcyjna

construe interpretować, wyjaśniać, tłumaczyć

consular konsularny

consular agency przedstawicielstwo konsularne

consultation konsultacja

consumer konsument

consumer guarantee gwarancja konsumenta

consumption spożycie, konsumpcja

consumption tax podatek konsumpcyjny, podatek od spożycia

contemnor osoba dopuszczająca się obrazy sądu

contempt obraza, pogarda, lekceważenie, nieposzanowanie

contempt of court obraza sądu

contest 1. kwestionować **2.** walczyć o, ubiegać się o **3.** uczestniczyć w, startować w (*wyborach, konkursie*)

contest a testament kwestionować testament

contingency przypadek, nieprzewidziana okoliczność

contingent (adjective) 1. przypadkowy, ewentualny **2.** uwarunkowany, zależny

continuance odroczenie sprawy sądowej

continuity ciągłość

continuity of possession ciągłość posiadania

continuous ciągle

continuous obligation zobowiązanie o charakterze ciągłym

37

consign continuous obligation

contract (verb) zawrzeć (*umowę*), zaciągnąć

contract a loan zaciągnąć pożyczkę / kredyt

contract an obligation zaciągnąć zobowiązanie

contract (noun) umowa, kontrakt

agency contract umowa agencyjna

deposit contract umowa składu

donation contract umowa darowizny

employment contract umowa o pracę

employment contract for a fixed term

umowa o pracę na czas określony

employment contract for an unfixed

term umowa o pracę na czas nieokreślony

gift contract umowa darowizny

guarantee contract umowa poręczenia

mandatory contract umowa zlecenia

contract concerning the inheritance

umowa o spadek

contract creating a security umowa o zastaw

contract for a loan umowa pożyczki

contract for repairs of a building umowa

o wykonanie remontu budynku

contract for repairs of a construction

umowa o wykonanie remontu budowli

contract for services / specific work

umowa o dzieło

contract for the hire of goods umowa

najmu towarów

contract for work umowa o dzieło

contract of agency umowa agencyjna

contract of annuity umowa o dożywocie

contract of bank account umowa rachunku

bankowego

dissolution of the bank account contract

rozwiązanie umowy rachunku

bankowego

contract of commission umowa komisji

contract of donation umowa darowizny

contract of employment umowa o pracę

contract of employment for a limited

period umowa o pracę na czas określony

contract of employment for an indefinite

period umowa o pracę na czas nieokreślony

contract of forwarding umowa spedycji

contract of mandate umowa zlecenia

contract of pension umowa renty

contract of perpetual usufruct umowa

użytkowania wieczystego

contract of savings account umowa o rachunek

oszczędnościowy

contract of suretyship umowa poręczenia

contract of warehousing / storage umowa

składu

contract to perform a specified task

umowa o dzieło

contractor wykonawca

building contractor przedsiębiorca budowlany

contractual 1. umowny 2. kontraktowy

contractual easement / servitude

służebność umowna

contractual loan pożyczka fikcyjna

contractual obligation zobowiązanie

umowne

contractual pension renta umowna

contractual remuneration wynagrodzenie

umowne

contractual set-off potrącenie umowne

contractual usufruct użytkowanie

umowne

contribution 1. wkład, udział, przyczynek,

zasługa, pomoc 2. świadczenie

3. datek, ofiara, składka, wsparcie

4. kontrybucja, odszkodowanie wojenne

5. współdziałanie, współpraca

in-kind contribution wkład w naturze /

niepieniężny

non-pecuniary contribution świadczenie

niepieniężne

pecuniary contribution świadczenie

pieniężne

type of the contribution rodzaj wkładu

value of the contribution wartość

wkładu

to make a contribution wnieść wkład

38

contract contribution

to withdraw contribution wycofać

wkład

capital contribution wkład kapitałowy

contributory (*noun*) udziałowiec odpowiedzialny

z racji częściowo opłaconych

udziałów likwidowanej spółki

contributory negligence zaniedbanie ze

strony poszkodowanego

contrite skruszony, pełen skruchy

control 1. kontrola, kierownictwo, nadzór,

sprawdzanie 2. władza, rządy, zwierzchnictwo

3. panowanie

budget control, budgetary control

kontrola budżetowa

internal control kontrola wewnętrzna

internal control questionnaire kwestionariusz

kontroli wewnętrznej

internal control system system kontroli

wewnętrznej

control medical check-up kontrolne badania

lekarskie

controversy kontrowersja, spór, polemika

contumacy 1. niestawiennictwo przed

sądem **2.** niepodporządkowanie się

zarządzeniom sądu **3.** opór, krnąbrność

convention konwencja

Convention on the Establishment of

a Scheme of Registration of Wills

(1972) Konwencja o Wprowadzeniu

Systemu Rejestracji Testamentów

(1972)

conventional tariff cło konwencyjne,

umowne

conversion konwersja

conversion of claims to shares / stocks

konwersja wierzytelności na udziały

/ akcje

conversion of object of performance zamiana

przedmiotu świadczenia

convertible 1. zamienny, zamienialny,

wymienialny **2.** przekształcalny

convertible loan pożyczka zamienna

convertible preferred share akcja zamienna

convey dostarczać, przenosić

convey goods dostarczyć towar

conveyance akt przeniesienia własności

convict (noun) skazaniec, skazany, więzień

convict (verb) skazać, zasądzać, uznawać

kogoś winnym popełnienia przestępstwa,

uznać za winnego

conviction 1. skazanie, zasądzenie, uznanie

winnym, wyrok skazujący **2.** przekonanie,

przeświadczenie

co-obligor współdłużnik, współzobowi

żany

co-occupant współposiadacz, współ-

właściciel

cooperative (adjective) spółdzielczy

cooperative (noun) spółdzielnia

agricultural cooperative spółdzielnia

rolnicza

consumers' cooperative spółdzielnia

spożywców

farm cooperative spółdzielnia rolnicza

farmers' cooperative spółdzielnia rolnicza

housing cooperative society spółdzielnia

mieszkaniowa

marketing cooperative spółdzielnia

zbytu

producers' cooperative spółdzielnia

produkcyjna

to form a cooperative założyć

spółdzielnię

cooperative credit association spółdzielnia

budowlano-mieszkaniowa

cooperative productive society

spółdzielnia produkcyjna

cooperative property własność spół-

dzielcza

cooperative retail society spółdzielnia

spożywców

cooperative right to business premises

spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego

cooperative right to residential premises

spółdzielcze prawo do lokalu

mieszkalnego

co-owner współposiadacz, współwłaściciel

39

capital contribution co-owner

co-ownership współwłasność

cop glina, gliniarz

co-parcenary współdziedziczenie

co-possessor współposiadacz, współ-

właściciel

copy 1. egzemplarz **2.** odpis **3.** kopia

certified copy uwierzytelniona kopia

coroner koroner

corporal (*adjective*) cielesny

corporal oath uroczysta przysięga z ręką

na Piśmie świętym

corporal punishment kara cielesna

corporate dotyczący spółki, korporacyjny

corporation spółka, korporacja, przedsiębiorstwo

multinational corporation spółka wielonarodowa

corporation tax podatek od spółek

corporatism korporacjonizm

corporator członek założyciel spółki

corporeal cielesny, namacalny, fizyczny,

materialny

corporeal hereditaments prawa dziedziczne

materialne

corporeal property własność przedmiotów

materialnych

corpse (UK) zwłoki

corroborate potwierdzać (*zeznania*),

umacniać

corroborate evidence potwierdzać zeznania

/ dowody

corroborating evidence dowód potwierdzaj

ący

corroboration potwierdzenie, umocnienie

corrupt przekupny, skorumpowany

corruption korupcja, sprzedajność,

łapownictwo

cosign podpisywać wspólnie z inną osobą

cost koszt, cena, wydatek

accruals and deferrals of costs rozliczenia

międzyokresowe kosztów

acquisition cost koszt nabycia

actual cost koszt rzeczywisty

additional processing costs koszty dalszego

przerobu

administration costs koszty zarządu

applied cost koszt rozliczony

capacity costs koszty gotowości

carrying costs koszty magazynowania

common costs koszty wspólne

controllable costs koszty kontrolowane

/ zależne

current cost koszt bieżący

differential cost koszt różnicowy

direct costs koszty bezpośrednie

direct labour costs koszty wynagrodzeń

bezpośrednich

distribution costs koszty dystrybucji

financial costs koszty finansowe

full cost koszt pełny

historic cost koszt historyczny

incremental cost koszt różnicowy

inescapable cost koszt niemożliwy do

uniknięcia

joint cost koszt wspólny

labour costs koszt robocizny

maintenance costs koszty konserwacji

marginal cost koszt krańcowy

mixed cost koszt mieszany

noncontrolable cost koszt niekontrolowany

opportunity costs koszty utraconych

korzyści

prime cost koszt podstawowy, koszt

własny

production cost koszt produkcji

production overhead costs koszty wynagrodzeń

bezpośrednich

relevant costs koszty istotne / zależne

replacement cost koszt odtworzenia,

koszt wymiany

reproduction cost koszt odtworzenia

semi-fixed cost koszt częściowo stały

semivariable cost koszt częściowo

zmienny

standard cost koszt normatywny, koszt

standardowy

start-up costs koszty rozruchu

stockholding costs koszty magazynowania

sunk costs koszty utopione

40

co-ownership cost

target cost koszt docelowy

to deduct costs potrącić koszty

variable costs koszty zmienne

unit cost koszt jednostkowy

cost estimate kosztorys

cost flow method metoda przepływu

kosztów

cost of a fixed asset koszt wytworzenia

aktywa trwałego

cost of capital koszt kapitału

cost of control koszt kontroli

cost of goods manufactured koszt wytworzenia

wyrobów

cost of goods sold koszt wytworzenia

sprzedanych wyrobów

cost of product sold koszt sprzedanych

produktów

cost of sale koszt wytworzenia sprzedanych

wyrobów

costs allocation rozliczenie kosztów

costs analysed by type of operation

koszty według miejsc powstawania

costs and expenses of dividing up the inheritance

koszty działy spadkowego

costs by function koszty w układzie kalkulacyjnym

costs by nature koszty w układzie porównawczym

costs by type of activity koszty według

typów działalności

costs of operational activity koszty dzia-

łalności podstawowej

costs of subsidiary activity koszty dzia-

łalności pomocniczej

cotenancy współdzierżawa, współnajem

cottage industry praca nakładcza, cha-

łupnictwo

council 1. rada, komisja, zgromadzenie

2.narada,konsylium3.posiedzenierady

citycouncilradamiejska,radapowiatu

consumer council rada konsumentów

district council rada gminy

MonetaryPolicyCouncilRadaPolityki

Pieniężnej

Order in Council rozporządzenie królewskie

Security Council Rada Bezpieczeństwa

(ONZ)

Council of the European Union Rada

Unii Europejskiej

councillor radny, członek rady

counsel 1. adwokat, radca prawny, zespół

adwokatów 2. rada, porada 3. doradca

4. rzecznik

patent counsel rzecznik patentowy

to take counsel with someone zasięgn

ąć rady u kogoś

counsel for the defence adwokat obrony

counsel for the prosecution oskarżyciel

counsel's opinion porada adwokacka

counsellor 1. doradca, radca 2. radca

prawny, adwokat

count 1. spis 2. zarzut oskarżenia, punkt

aktu oskarżenia

guilty on all counts winny wszystkich

postawionych mu zarzutów

physical count spis z natury

counter 1. lada, kontuar, stoisko, okienko

2. blat

over the counter bez recepty (*kupować*

leki)

under the counter spod lady

counterclaim roszczenie wzajemne,

kontrapozew, powództwo wzajemne

counterfeit (adjective) sfalszowany, podrobiony

counterfeit (noun) fałszerstwo, podróbka

counterfeit (*verb*) fałszować, podrabiać

countermand anulować, unieważnić,

odwoływać

countermand an order odwoływać zamówienie

counteroffer kontroferta, kontrproponycja

counterpart 1. duplikat, kopia (*dokumentu*),

uzupełnienie 2. odpowiednik 3. kolega

po fachu

countersign kontrasygnować

countersignature kontrasygnata

country 1. kraj, ojczyzna 2. wieś 3. okolica

4. prowincja 5. przysięgli

country of origin kraj pochodzenia

41

cost estimate country of origin

county 1. hrabstwo (UK) 2. okręg administracyjny

(USA)

county council, powiat council rada powiatu

county office urząd starostwa

court 1. sąd, trybunał 2. podwórze, dziedziniec

3. hala 4. gmach sądu, sala rozpraw

arbitration court sąd arbitrażowy, sąd

polubowny, sąd rozjemczy

bankruptcy court sąd upadłościowy

civil court sąd cywilny

criminal court sąd karny

International Court of Justice Międzynarodowy

Trybunał Sprawiedliwości

International Criminal Court Międzynarodowy

Trybunał Karny

labour court sąd pracy

lower court sąd niższej instancji

magistrates' court sąd pokoju, sąd

rozjemczy

military court sąd wojskowy

supreme court sąd najwyższy

to appear in court stawić się w sądzie

to open the court otworzyć rozprawę

Court and Economic Monitor Monitor

Sądowy i Gospodarczy

court deposit depozyt sądowy

court enforcement officer komornik są-

dowy

court execution officer, court executive

officer komornik sądowy

court executive supervisor nadzorca są-

dowy

Court of Appeal (UK) Sąd Apelacyjny

Court of Appeals (USA) Sąd Apelacyjny

Court of Assizes sąd przysięgłych na sesji wyjazdowej

court of cassation sąd kasacyjny

court of conciliation sąd rozjemczy

Court of Criminal Appeal (UK) Sąd Karny Apelacyjny

court of discipline sąd dyscyplinarny

Court of Exchequer (UK) Sąd Kanclerski

court of first instance sąd pierwszej instancji

court of inheritance sąd spadkowy

court of last resort sąd ostatniej instancji

Court of Queen's (King's) Bench (UK)

Sąd Ławy Królewskiej

court recorder (USA)protokolantsądowy

court records akta sądowe

court reporter (UK) protokolant sądowy

court room sala sądowa

court supervision nadzór sądowy

interim court supervision tymczasowy

nadzór sądowy

court supervisor zarządca

court's actions to secure assets czynności

zabezpieczające sądu

court-appointed receiver syndyk wyznaczony

przez sąd

court-martial sąd wojenny, sąd polowy,

sąd wojskowy

courthouse (UK) gmach sądu

coup d'état zamach stanu

abortive coup d'état nieudany zamach

stanu

bloodless coup d'état bezkrwawy zamach

stanu

to foil la coup d'état udaremnić zamach

stanu

to launch / to stage coup d'état dokonać

zamachu stanu

covenant 1. ugoda, umowa, konwencja,

porozumienie **2.** traktat, pakt **3.** punkt

umowy, klauzula umowy **4.** zobowią-

zanie

Covenant of the League of NationsPakt

Ligi Narodów

covenantee osoba uprawniona z mocy

umowy, beneficjant, kontrahent, wierzyciel

covenantor strona zobowiązana na mocy

umowy, kontrahent, dłużnik

cover pokrywać, pokryć

cover losses pokryć straty

covering loss pokrycie strat

manner of covering loss sposób pokrycia

strat

42

county covering loss

coverture status kobiety zamężnej, zamę

żność

craft 1. rzemiosło, sztuka **2.** umiejętność,

kunszt, zręczność **3.** rzemieślnicy

craft union 1. cech **2.** związek zawodowy

robotników jednej branży

craftsman rzemieślnik

craftsmanship training rzemieślnicze

przygotowanie zawodowe

create założyć, stworzyć, ustanowić

create a pledge ustanowić prawo zastawu

create an interest ustanowić użytkowanie

create usufruct ustanowić użytkowanie

creation założenie, stworzenie, ustanowienie,

zawiązanie

creation of pledge ustanowienie zastawu

credentials referencje, listy uwierzytelniaj

ące, upoważnienie

credibility wiarygodność, miarodajność

credible wiarygodny, miarodajny

credit an account with an amount zapisać

sumę na dobro czyjegoś rachunku

credit (noun) 1. kredyt **2.** wiara, zaufanie

3. dobra reputacja

bank credit kredyt bankowy

foreign credit kredyt zagraniczny

instalments credit kredyt ratalny

investment credit kredyt inwestycyjny

line of credit linia kredytowa

payment credit kredyt płatniczy

turnover credit kredyt obrotowy

to exceed one's credit limit przekroczyć

limit kredytu

credit granted by the State kredyt państwowy

credit period termin kredytu

credit terms warunki kredytu

credit granted by the state kredyt państwowy

credit line linia kredytowa

creditor wierzyciel, kredytodawca

body of creditors ogół wierzycieli

default of the creditor zwłoka wierzyciela

domestic creditor wierzyciel krajowy

foreign creditor wierzyciel zagraniczny

general creditor wierzyciel nieuprzywilejowany

meeting of creditors zebranie wierzycieli

mortgage creditor wierzyciel hipoteczny

non-preferential creditor wierzyciel
nieuprzywilejowany

preferential creditor wierzyciel uprzywilejowany

privileged creditor wierzyciel uprzywilejowany

secured creditor wierzyciel zastawnik
(*dzierżący zastaw*), wierzyciel zabezpieczony

to satisfy the creditors zaspokoić wierzycieli

to settle with the creditors ułożyć się
z wierzycielami

unsecured creditor wierzyciel nieuprzywilejowany

creditor in bankruptcy wierzyciel masy
upadłości

creditor of bankrupt's estate wierzyciel
masy upadłości

creditor on mortgage wierzyciel hipoteczny

creditor without the right to vote wierzyciel
bez prawa głosu

creditor's interest interes wierzyciela

creditors' committee komitet wierzycieli

creditworthiness zdolność kredytowa

crime 1. przestępstwo, zbrodnia, występki,
wykroczenie **2.** przestępczość

3. czyn karygodny

crime against humanity zbrodnia przeciwko
ludzkości

crime of genocide zbrodnia ludobójstwa

crime rate wskaźnik przestępczości

crime scene miejsce popełnienia przestępstwa

crime wave fala przestępczości

petty crime drobne przestępstwo

to commit a crime popełnić zbrodnię /
przestępstwo

43

coverture crime wave

to perpetrate a crime dopuścić się
przestępstwa

war crime zbrodnia wojenna

criminal (*adjective*) kryminalny, przestępczy,
zbrodniczy, karny, karalny

criminal action proces karny, postępowanie

karne

criminal activity działalność przestępcza,

działanie przestępcze

criminal assault napaść ościgana karne

criminal code kodeks karny

criminal court sąd karny

criminal intent zamiar przestępczy

Criminal Investigation Department

wydział dochodzeniowy, departament

śledczy

criminal matters sprawy karne

criminal responsibility odpowiedzialność

karna

criminal procedure / proceedings postępowanie

karne

criminal prosecution ościganie karne

criminal (noun) przestępca, zbrodniarz,

kryminalista

criminality przestępczość, zbrodnicość

criminology kryminologia

cross-claim roszczenie wzajemne

crook oszust, kanciarz

cruel okrutny, bezlitosny, nieludzki

cruelty okrucieństwo, czyn okrutny

culpable 1. winny, zawiniony **2.** naganny,

karalny

culpable homicide zabójstwo zawinione

culpable negligence karygodne niedbalstwo

/ zaniedbanie

culprit winowajca, przestępca, podsądny,

delikwent

cultural property własność kulturalna

culture kultura

labour culture kultura pracy

management culture kultura kierowania

curator opiekun prawny osoby niepełnoletniej

(SCOT), kurator

curatorship kuratela

curfew godzina policyjna

currency znaki pieniężne, waluta

authenticity of the currency autentyczność

znaków pieniężnych

counterfeit currency fałszywe znaki

pieniężne

issue of the currency emisja znaków

pieniężnych

management of the currency gospodarka

znakami pieniężnymi

to impound currency zatrzymywać

/ zatrzymać znaki pieniężne

current bieżący

current account rachunek bieżący

current account balance rachunek obrotów

bieżących

current dues należności bieżące

custodial opiekuńczy, sprawujący pieczę

custodian 1. dozorca, opiekun **2.** przechowawca

custody 1. areszt, więzienie **2.** opieka, piecza,

dozór, kuratela **3.** przechowywanie

in the custody of someone pod czyjąś

opieką

to take someone into custody aresztować

kogoś

customer klient, zamawiający dzieło

customs celny

customs agency agencja celna

to operate a customs agency prowadzić

agencję celną

customs collecting district okręg celny

customs control kontrola celna

customs debt dług celny

extinction of a customs debt wygaśnięcie

długu celnego

payment of a customs debt zapłata

długu celnego

to calculate a customs debt obliczyć

dług celny

customs declaration deklaracja celna

customs enclave enklawa celna

customs formalities formalności celne

to attend to the customs formalities

dokonywać formalności celnych

to simplify the customs formalities

upraszczać formalności celne

44

criminal customs formalities

customs frontier granica celna

customs invoice faktura celna

customs offence przestępstwo celne

customs office urząd celny

frontier customs office graniczny urząd

celny

head of a customs office dyrektor urzędu

celnego

customs procedure procedura celna

customs procedure with economic impact

gospodarcza procedura celna

customs rules przepisy prawa celnego

customs seal zamknięcie celne

customs status status celny

customs storage facility magazyn celny

to accept goods into a customs storage

facility przyjąć towary do magazynu

celnego

customs supervision dozór celny

customs tariff taryfa celna

to establish the customs tariff ustanawiać

taryfę celną

Customs Tariff of the European Communities

Taryfa Celna Wspólnot Europejskich

customs territory obszar celny

to introduce goods into the customs

territory wprowadzić / wprowadzać towary

na obszar celny

customs union unia celna

customs value of goods wartość celna towarów

customs-approved treatment or use

przeznaczenie celne

customs-designated route droga celna

cut-price offer oferowanie towarów po

obniżonej cenie

cyclical unemployment bezrobocie cykliczne

cy pres możliwie najbliżzej (zasada wykorzystania

majątku ofiarodawcy w celach

możliwie najbliższych jego intencji)

45

customs frontier *cy pres*

D

DA (District Attorney) 1. prokurator

okręgowy (USA) 2. oskarżyciel publiczny

dactylography daktylografia

damage szkoda, straty, zniszczenia, uszkodzenie

malicious damage rozmyślne zniszczenie

mienia

redress of the damage naprawienie /

usunięcie szkody

to bear the damage ponieść szkodę

to estimate the damage oszacować

szkodę

to repair damage wyrównać szkodę

to suffer damage ponieść szkodę

damages odszkodowanie

in damages tytułem odszkodowania

damnum szkoda, strata

danger 1. niebezpieczeństwo **2.** groźba,

ryzyko, zagrożenie

date 1. data, termin **2.** okres **3.** spotkanie,

randka

mailing date data stempla pocztowego

move-in date data objęcia w posiadanie

/ zasiedlenia nieruchomości

occupancy / possession date data objęcia

w posiadanie / zasiedlenia nieruchomości

postmark date data stempla pocztowego

date of incorporation data zarejestrowania

spółki

date of the commencement of work

data rozpoczęcia pracy

date of the payment of rent termin płatności

czynszu

date of the postal mark data stempla

pocztowego

day dzień

business day dzień roboczy

eight-hours working day ośmiogodzinny

dzień pracy

pay day dzień wypłaty

day off dzień wolny od pracy

days of grace dni ulgowe / respektowe /

karencji

daybook dziennik, księga zapisu pierwotnego

DBA (doing business as) *prowadząca-
ialność jako* (dosł.), nazwa handlowa

DC (district court) 1. okręgowy sąd stanowy

(USA) **2.** sąd miejski (USA)

3. sąd rejonowy (POL)

deadline termin, termin wykonania

to establish a deadline ustalić termin

wykonania

to fail to meet a deadline nie dotrzymać

terminu wykonania

to fix a deadline ustalić termin wykonania

to make a deadline dotrzymać terminu

wykonania

to meet a deadline ustalić termin wykonania

deadly oemiertelny, oemiercionośny, zabójczy

deadly force zabójcza siła

deadly weapon oemiercionośna broń

deal in shares spieniężyć akcje

death zgon

death benefit odprawa pośmiertna

death grant zasilek pogrzebowy

46

death of the partner oemierć partnera

death penalty kara oemierci

death pension renta pośmiertna

debar 1. zakazywać 2. wykluczać 3. nie

dopuszczać

debase 1. obniżać wartość 2. pogarszać, deprecjonować

3. fałszować (*pieniądze*)

debilitate ubezwłasnowolnić, osłabić

debility ubezwłasnowolnienie

debt dług

immature debt zobowiązanie niewymagalne

non-cash debt wierzytelność niepienię

żna

outstanding debts należności zaległe

debt of honour dług honorowy

debt of the succession dług spadkowy

debt retirement wygaśnięcie długu

debtee wierzyciel

debtor dłużnik

bad debtor dłużnik niepewny

bankrupt debtor dłużnik upadły

bond debtor dłużnik obligacyjny

insolvent debtor dłużnik niewypłacalny

judgment debtor dłużnik z tytułu wyroku

mortgage debtor dłużnik hipoteczny

personal debtor dłużnik osobisty

principal debtor dłużnik główny

slow debtor dłużnik opieszaly

sluggish debtor dłużnik opieszaly

tardy debtor dłużnik opieszaly

debtor on mortgage dłużnik hipoteczny

debts of the succession dlugi spadkowe

deceased spadkodawca, testator

devolution of an estate of a deceased

person przepadnięcie spadku

decedent spadkodawca, nieboszczyk,

osoba, która niedawno zmarła pozostawiaj

ąc majątek

deceit podstęp, oszustwo

deceive oszukiwać / oszukać, wprowadzać

w błąd, zwodzić

deception 1. oszukiwanie, oszukaństwo

2. wprowadzenie w błąd, podstęp

decision decyzja

decision declaring bankruptcy orzeczenie

o ogłoszeniu upadłości

outline planning decision decyzja

o warunkach zabudowy i zagospodarowania

terenu

declarant zgłaszający

declaration deklaracja, oświadczenie

amendment to the declaration sprostowanie

zgłoszenia

customs declaration zgłoszenie celne

excise duty declaration deklaracja podatku

akcyzowego

form of declaration forma zgłoszenia

inspection of a customs declaration

kontrola zgłoszenia celnego

invalidation of the declaration uniewa

żnienie zgłoszenia

oral declaration zgłoszenie ustne

simplified declaration zgłoszenie

uproszczone

summary declaration deklaracja skrócona

tax declaration deklaracja podatkowa

to accept a customs declaration

przyjąć zgłoszenie celne

to amend the declaration sprostować

zgłoszenie

to invalidate a customs declaration

unieważnić zgłoszenie

to make a customs declaration dokonać

zgłoszenia

to make a declaration złożyć oświadczenie

to prepare a tax declaration sporz

ądzić deklarację podatkową

to recognise the declaration to be correct

uznać zgłoszenie za prawidłowe

to revoke a declaration of intent

odwołać oświadczenie woli

to submit a tax declaration złożyć deklarację

podatkową

to verify the declaration weryfikować

zgłoszenie

unconditional declaration bezwarunkowe

oświadczenie

death of the partner declaration

verification of the declaration weryfikacja

zgłoszenia

declassify odtajnić, ujawnić, wyjawić

devisor / deviser spadkodawca

declaration zgłoszenie, ogłoszenie,

oświadczenie, deklaracja

declaration in writing zgłoszenie

pisemne

declaration of acceptance of an offer

oświadczenie o przyjęciu oferty

declaration of bankruptcy ogłoszenie

upadłości

declaration of intent oświadczenie woli

declaration of one's intention oświadczenie

woli

declaration of will oświadczenie woli

declaration outwards deklaracja celna

wywozowa

declare orzekać / orzec

declare bankrupt orzec upadłość

declare bankruptcy orzec upadłość

declare goods zgłosić towary do odprawy

celnej

declare oneself bankrupt ogłosić upad-

łość

decline odrzucić

decline an offer odrzucić ofertę

decorator projektant

decree rozporządzenie, zarządzenie, dekret

executive decree dekret prezydencki

to issue a decree wydawać dekret

decry 1. oczerniać 2. pomniejszać wartość,

deprecjonować

dedication 1. oddanie nieruchomości do

użytku publicznego 2. dedykacja, poświęcenie

3. wyrzeczenie się praw autorskich

deduct potrącać / potrącić

deduct an amount potrącić kwotę

deduct from wages / pay potrącić z płacy

deduction odliczenie, potrącenie

deduction at source potrącenie z wynagrodzenia

deduction from something odliczenie od

czegoś

deduction from remuneration potrącenie

z wynagrodzenia

deed 1. akt **2.** czyn, postępek, uczynek

notarial deed akt notarialny

notary's deed akt notarialny

to draft a deed sporządzić akt notarialny

to draw up a notarial deed sporządzić

akt notarialny

to make out a deed sporządzić akt notarialny

deed of arrangement umowa z wierzycielami

deed of donation akt darowizny

deed of gift akt darowizny

deeded udzielony / przekazany na mocy

aktu prawnego

deem 1. uważać, domniemywać, sądzić

2. poczytywać

deface 1. okaleczyć, oszpecić **2.** (*pismo*)

zamazywać, zacierać

defalcate 1. sprzeniewierzyć pieniądze,

zdefraudować **2.** wysuwać wzajemne

roszczenia, rozliczać wzajemne należ-

ności

defalcation sprzeniewierzenie, defraudacja

defalcator przenniewierca, defraudant

defamation zniesławienie, potwarz, oszczerstwo

defamatory oszczerczy, zniesławiający,

szkalujący

defame zniesławiać, szkalować, rzucać

oszczerstwa

defamer oszczerca, potwarca

default 1. zwłoka **2.** naruszenie / niedotrzymanie

(*umowy*)

default judgment wyrok zaoczny

judgment by default wyrok zaoczny

default of the creditor zwłoka wierzyciela

default of the debtor zwłoka dłużnika

default probability prawdopodobieństwo

utrąty zdolności płatniczej

defaulter 1. winny zaniedbania / niestawienia

się **2.** opieszały dłużnik **3.** de-

48

declassify defaulter

fraudant **4.** strona nie dotrzymująca zobowi-

ązania (*umowy*)

defaulting będący w zwłoce

defeasance 1. anulowanie, unieważnienie

2. wygaśnięcie

defect usterka, wada

concealed defect wada ukryta

constructional defect wada konstrukcyjna

hidden defect wada ukryta

incidental defect wada nieistotna

inherent defect wada wrodzona

latent defect wada ukryta

major defect wada główna, wada istotna

manufacturing defect wada fabryczna

obvious defect wada jawna

patent defect usterka widoczna, wada
jawna

physical defect wada fizyczna

to correct defects naprawić wadę

to discover defects odkryć, wykryć
wadę

to have a defect mieć wadę

to remove defects naprawić wady

defect in declaration of intent wada oświadczenia
woli

defect of a sold thing wada rzeczy sprzedanej

defect of the thing loaned wada rzeczy
pożyczanej

defective wadliwy

to be defective mieć wadę

defective possession posiadanie wadliwe

defence 1. obrona **2.** pomoc **3.** ochrona
4. obronność

necessary defence obrona konieczna

defendant pozwany, oskarżony, podsądny

defender obrońca

deferment 1. odroczenie, odłożenie,
zwłoka **2.** odroczenie służby wojskowej

deferment for the fulfilment of obligations

odroczenie wykonania zobowi-
ązań

deferment of performance of obligations

odroczenie wykonania zobowi-
ązań

deferral odroczenie, odłożenie

deferred odroczone, odłożony

deferred legacy zapis terminowy

deferred share (UK) akcja odroczone

defile 1. zbezczeszczać, sprofanować

2. skalać, zbrukać, splugawić **3.** zanieczyszczać

defilement 1. zbezczeszczenie, sprofanowanie

2. skalenie, zbrukanie

defiance 1. opór, nieposłuszeństwo, buntowanie

się **2.** wyzwanie

define określać / określić, definiować

definitive contract umowa przyrzeczona

defraud 1. oszukiwać **2.** defraudować,
okradać, sprzeniewierzać, przywłaszczać

defrauder defraudant

defunct 1. zlikwidowany, rozwiązany

2. zmarły

defunct company firma zlikwidowana

defy 1. przeciwstawiać się **2.** buntować się

3. lekceważyć, ignorować **4.** wyzywać,

rzucać wyzwanie

degree stopień

degree of potential harm from materials

stopień szkodliwości materiałów

degree of relationship stopień pokrewieństwa

del credere commission prowizja *del credere*

delay zwlekać, odkładać, odraczać, opóźniać

delay a delivery zwlekać z dostawą

delegate 1. przekazać, przelewać **2.** delegować,

wysyłać

delegate authority przekazać pełnomocnictwo

delete skreślić, skasować, usunąć (*z dokumentu*)

deliberate (*adjective*) celowy, zamierzony,

umyślny, dokonany z premedytacją

deliberate (*verb*) **1.** rozważać, obmyślać

2. naradzać się, debatować **3.** zastanawiać

się

deliver dostarczać, oddawać

deliver work oddać dzieło

49

defaulting deliver

deliverer 1. dostawca, doręczyciel

2. zbawca, wybawiciel, oswobodziciel

delivery 1. dostawa **2.** przesyłka **3.** wydanie

(*np. dokumentów*)

bad delivery dostawa sprzeczna ze

zwyczajami

call for delivery żądanie dostawy

contract of delivery umowa dostawy

immediate delivery dostawa natychmiastowa

late delivery dostawa opóźniona

notice of delivery awizo dostawy

on-call delivery dostawa na (*każde*)

żądanie

part delivery dostawa częściowa

partial delivery dostawa częściowa

prompt delivery dostawa natychmiastowa

ready for delivery gotowy / przygotowany

do dostawy

receipt of delivery pokwitowanie odbioru

dostawy

recorded delivery przesyłka polecona

split delivery dostawa partiami

subsequent delivery dostawa uzupe

łniająca

terms of delivery warunki dostawy

to accept delivery przyjąć dostawę

to complete a delivery dokonać dostawy

to delay a delivery zwlekać z dostawą

to effect a delivery dokonać dostawy

to make a delivery dokonać dostawy

to meet the delivery dates dotrzymywać

terminów dostaw

delivery according to the sample dostawa

zgodnie z próbką

delivery against payment wydanie w zamian

za zapłatę

delivery at station dostawa franko stacja

docelowa

delivery before invoice dostawa niefakturowana

delivery by instalments dostawa partiami

delivery charges koszty dostawy

delivery date termin dostawy

delivery note dowód dostawy

delivery of the object of loan wydanie

przedmiotu pożyczki

delivery of work oddanie dzieła

delivery on call dostawa na (każde) ża-

danie

delivery on term dostawa na termin

delivery order zlecenie wydania, kwit

wydawczy

delivery service usługi przewozowe (*dostawcze*)

delivery terms warunki dostawy

demand (*verb*) 1. żądać, domagać się

2. wymagać 3. zapytać

demand a commission for a contract

żądać prowizji od umowy

demand (*noun*) 1. popyt, zapotrzebowanie

2. żądanie 3. wymagania, wymogi

4. roszczenie, powództwo

demand bill weksel płatny na żądanie

demandant powód / powódka, osoba

wnosząca pozew

demeanour zachowanie się, postępowanie,

postawa

demise 1. zapis, darowizna 2. oddanie

w dzierżawę 3. zgon, zejście, śmierć

demolition wyburzenie

demolition work roboty rozbiórkowe

demur 1. zarzut 2. sprzeciw, obiekcja

demurrer 1. sprzeciw 2. zarzut przeciwko

twierdzeniom pozwu

denationalisation repywatyzacja

denaturalise pozbawić obywatelstwa, denaturalizować

denaturalisation pozbawienie obywatelstwa,

denaturalizacja

denial 1. zaprzeczenie, negowanie 2. wyparcie

(się) 3. odmowa

denizen obywatel, mieszkaniec

denomination 1. nominał 2. nazwa, oznaczenie,

określenie 3. wyznanie, sekta

4. klasa, typ, kategoria, rodzaj

denunciation publiczne potępienie

dependent zależny

dependent possessor posiadacz zależny

50

deliverer dependent possessor

depletion umorzenie, amortyzacja zasobów

naturalnych

deponent osoba składająca zeznanie na

piśmie pod przysięgą

depose 1. zeznawać, składać zeznania na

piśmie pod przysięgą 2. usunąć z urzędu

/ stanowiska

deposit (noun) 1. depozyt 2. lokata 3. kaucja

bank deposit lokata bankowa

fixed deposit lokata na określony termin

guaranty deposit kaucja gwarancyjna

sight deposit lokata za okazaniem

term deposit lokata na określony termin

time deposit lokata na określony termin

to place on deposit składać w depozyt

deposit account konto depozytowe

deposit at notice lokata zwrotna za wypowiedzeniem

deposit at short notice lokata krótkoterminowa

deposit for a fixed period lokata na określony

termin

deposit (verb) 1. składać w depozyt, deponować,

oddawać na przechowanie

2. wpłacać zadek, składać wadium

3. składać oszczędności

deposit in a warehouse złożyć na skład

deposition 1. pisemne zeznanie pod przysięgę

a, zeznanie uwierzytelnione na piśmie

2. usunięcie ze stanowiska / urzędu

3. wkład

depository depozyt, składnica

court depository depozyt sądowy

National Depository for Securities

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

securities depository depozyt papierów

wartościowych

Supervisory Board of the National

Depository Rada Nadzorcza Krajowego

Depozytu

to maintain a securities depository

prowadzić depozyt papierów wartościowych

depreciation umorzenie, amortyzacja

accelerated depreciation amortyzacja

przyspieszona

accumulated depreciation amortyzacja

zakumulowana (*umorzenie*)

annual depreciation amortyzacja

roczna

double-declining-balance depreciation

amortyzacja przyspieszona – podwójna

straight-line depreciation amortyzacja

liniowa

depreciable amount wartość amortyzowana

depreciation charge odpis amortyzacyjny

depreciation methods metody amortyzacji

depreciation of fixed assets amortyzacja

oerodków trwałych

depreciation of immovables amortyzacja

nieruchomości

depreciation on premises amortyzacja

budynku

depreciation rate stawka amortyzacyjna,

stopa amortyzacji

depreciation schedule tabela amortyzacji

deprive pozbawiać / pozbawić

deputy 1. zastępca **2.** poseł, delegat,

przedstawiciel

descendant zstępny

descending line linia zstępna

desecrate zbezczęścić, sprofanować

desecration zbezczeszczenie, profanacja

desegregation zniesienie segregacji

desert 1. porzucać / porzucić, opuszczać

/ opuścić **2.** dezertować

desert (from) the army zdezerterować

z wojska

designated wyznaczony, mianowany, wybrany,

desygnowany

designated employment miejsce pracy

chronionej

designation 1. opis, określenie, oznaczenie

2. wyznaczenie, mianowanie, nominacja,

desygnowanie **3.** nazwa, tytuł

destroy zniszczyć, burzyć, rujnować, niweczyć

51

depletion destroy

destroy a will zniszczyć testament

detached 1. wolnostojący **2.** oderwany,

oddzielny, osobny **3.** bezstronny, obiektywny,

niezależny

detached building budynek wolnostojący

detain zatrzymać, aresztować, więzić,

przetrzymywać

detainee zatrzymany, aresztowany, więziony,

przetrzymywany

detention zatrzymanie, aresztowanie,

areszt

detention centre izba zatrzymań

detention order nakaz zatrzymania

deterioration 1. pogorszenie **2.** upadek

3. zmniejszenie wartości

determine 1. określać, ustalać, oznaczać

2. wyznaczać **3.** determinować **4.** rozstrzygn

ąć **5.** wykazywać **6.** decydować,

postanawiać

determine the terms of remuneration

ustalać warunki wynagrodzenia

developer deweloper, inwestor budowlany

development of occupational disease

powstanie choroby zawodowej

devise (noun) testamentowy zapis nieruchomości

devise (verb) zapisać nieruchomość testamentem

devisee zapisobierca, zapisobiorca, legatariusz,

beneficjent testamentowy własności

nieruchomej

devisee's liability odpowiedzialność zapisobiorcy

deviser / devisor testator

devolution 1. przejęcie na inną osobę prawa

(obowiązku) 2. sukcesja, dziedziczenie

na mocy prawa

diagnose rozpoznać, zdiagnozować

diagnose an occupational disease in an

employee rozpoznać u pracownika chorobę

zawodową

diagnosis diagnoza, rozpoznanie

diagnosis of occupational disease rozpoznanie

choroby zawodowej

dialogue dialog

Diet sejm, parlament

differential zróżnicowany, dyferencyjny

differential tariff cło dyferencyjne

digest kompendium, zbiór orzecznictwa,

zbiór praw

diligent pracowity, staranny, dbały

diligent management zarząd prawidłowy

diplomatic mission przedstawicielstwo

dyplomatyczne

direct prosty, bezpośredni

direct line linia prosta

direct shipping wysyłka bezpośrednia

direct tax podatek bezpośredni

director dyrektor, członek zarządu

executive director dyrektor wykonawczy

managing director dyrektor naczelny

technical director dyrektor techniczny

directors' report sprawozdanie zarządu

disability 1. niezdolność, niezdadność,

2. niezdolność do pracy, inwalidztwo

3. brak zdolności prawnej

partial disability częściowe inwalidztwo

total disability całkowite inwalidztwo

disability bonus odprawa rentowa

disability pension renta chorobowa, renta

inwalidzka

disabled niezdolny do pracy, inwalida,

ułomny

disabled war veteran inwalida wojenny

disallow 1. odrzucać, oddalać, nie uznawać,

nie aprobować, nie dopuszczać

2. zaprzeczać

disbar skreślić z listy adwokatów, wykluczyć

z adwokatury

disburse wypłacać, wydatkować, wydawać

disbursement wydatek, nakład

discharge 1. spłacić 2. zwalniać 3. wype

łnić

discharge a liability spłacić zobowiązanie

discharge a worker zwalniać z pracy (*robotników*)

discharge an obligation wypełnić zobowi

ązanie

52

destroy a will discharge an obligation

discharge without notice zwolnić bez wypowiedzenia

disciplinary dyscyplinarny

disciplinary action postępowanie dyscyplinarne

disciplinary measures ośrodki dyscyplinarne

discipline 1. dyscyplina, zdyscyplinowanie,

karność 2. dyscyplina, dziedzi

discipline at work dyscyplina pracy

labour discipline dyscyplina pracy

to impose discipline narzucić dyscyplinę

disclaim 1. zrzekać się, rezygnować 2. zaprzeczać,

zapierać się 3. odrzucać, nie

przyznawać

disclaimer 1. zrzeczenie się pretensji

2. wyrzeczenie się 3. odrzucenie 4. wyparcie

się odpowiedzialności

disclose wyjawiać, ujawniać, odkrywać

disclosure wyjawienie, ujawnienie, przedstawienie

disclosure of real property wyjawienie

nieruchomości

discontinuance 1. umorzenie, wstrzymanie

postępowania 2. zawieszenie, pozostawienie

sprawy bez biegu 3. niepopieranie

powództwa 4. przerwa, przerwanie

discontinuance of the bankruptcy proceedings

umorzenie postępowania upad

łościowego

discontinue 1. umorzyć 2. przerwać, zaprzestać,

zarzucać

discontinue the bankruptcy proceedings

umorzyć postępowanie upadłościowe

discover odkryć, wykryć

discover defects odkryć wadę

discretion 1. uznanie, swoboda decyzji

2. rozważa, rozsądek, ostrożność 3. dyskrecja

at someone's discretion według czyjegoś

uznania

discretionary uznaniowy, swobodny, dowolny

discriminate 1. odróżniać, rozróżniać

2. dyskryminować, prześladować, krzywdzić

discrimination 1. odróżnienie, rozróżnienie

2. dyskryminacja

disease choroba

occupational disease choroba zawodowa

to diagnose an occupational disease in

an employee rozpoznać u pracownika

chorobę zawodową

disease-related pension renta z tytułu odszkodowania

za wywołanie choroby

disenfranchise / disfranchise pozbawiać

praw obywatelskich

disfavour niechęć, nieprzychylność

disgrace 1. niechęć 2. hańba, wstyd,

niesława

disguised ukryty

disguised donation darowizna ukryta

disguised legal act / transaction czynność

prawna ukryta

dishonour 1. hańbić, okrywać hańbą 2. nie

honorować (czeku)

disinherit wydziedziczyć, pozbawić (kogoś)

zachowku

disinheritance wydziedziczenie

dismiss 1. oddalić 2. zwolnić

dismiss an employee zwolnić pracownika

dismiss the bankruptcy petition oddalić

wniosek o ogłoszenie upadłości

dismissal 1. dymisja, zwolnienie kogoś

2. oddalenie, odrzucenie, nieuznanie

3. uwolnienie

dismissal on economic grounds zwolnienie

z pracy z przyczyn ekonomicznych

dismissal with notice wypowiedzenie stosunku

pracy przez pracodawcę

disorder 1. nieporządek, zamieszanie

2. zamieszki, niepokoje 3. zaburzenie

disorderly 1. nieporządnym, bezładnym, niedba

łym, niechlujnym 2. zbuntowanym 3. wyuzdanym,

rozpasanym

disorderly conduct zakłócenie porządku

publicznego

53

discharge without notice disorderly conduct

disparage 1. dyskredytować, poniżyć, pomniejszać

2. uwłaczać, ubliżać

dispensation 1. uwolnienie / zwolnienie

od czegoś 2. wymierzanie (*sprawiedliwości*)

3. wydawanie, rozdział, rozdysponowanie

disposable rozporządzalny

disposable income płaca na rękę, dochód

na rękę

disposable portion of an estate część

rozporządzalna spadku

disposal 1. rozporządzanie **2.** zbycie

disposal of the company's business enterprise

zbycie przedsiębiorstwa

disposal or encumbrance of a share

rozporządzanie (*udziałem albo akcją*)

dispose of rozporządzać, dysponować

dispose by will rozporządzać przez testament

dispose of (and encumber) rights rozporz

ądzać prawami

disposition 1. rozporządzenie, dysponowanie

2. klauzula **3.** skłonność, dyspozycja,

pociąg, popęd

disposition by will to take effect on

death rozporządzenie na wypadek

oemierci

dispossess odebrać posiadanie

dispossession pozbawienie, odebranie posiadania

dispute spór, dysputa, kłótnia

disputed sporny

disputed debt zobowiązanie sporne

disqualification 1. dyskwalifikacja, wykluczenie

2. niezdolność, niezdatność

3. zakaz prowadzenia pojazdu

disqualification of a partner wykluczenie

wspólnika

disqualified 1. niezdolny, niezdatny, nie

nadający się **2.** zdyskwalifikowany, wykluczony

dissent (*noun*) różnica zdań, niezgoda,

wyłamywanie się, sprzeciw

dissent (*verb*) nie zgadzać się, sprzeciwiać

się, wyłamywać się

dissenting nie zgadzający się, odrębny

dissenting voice głos sprzeciwu

dissolution 1. rozwiązanie **2.** rozkład, rozpad

3. anulowanie

dissolution of a company rozwiązanie

spółki

decision on the dissolution of a company

orzeczenie o rozwiązaniu spółki

dissolve 1. rozwiązać / rozwiązywać

2. anulować, unieważniać

dissolve a company / partnership rozwi

azać spółkę

distinction 1. wyróżnienie, zaszczyt **2.** różnica, rozróżnienie

distribute 1. rozdzielać / rozdzielić, dokonywać podziału, rozdawać, dostarczać, dystrybuować, rozprowadzać

2. rozmieszczać, rozkładać, rozpraszać

3. dzielić **4.** wymierzać

distribute a dividend rozdzielić dywidendę

distribution 1. rozdzielanie / rozdzielenie, dystrybucja, rozdział, rozprowadzanie

2. podział, repartycja **3.** rozmieszczenie

primary distribution obrót pierwotny

secondary distribution obrót wtórny

distribution of a dividend rozdzielenie dywidendy

distribution of profits wypłata zysku

district 1. okręg **2.** gmina

district council rada gminy

district office urząd gminy

disturb 1. przeszkadzać / przeszkodzić

2. niepokoić, martwić **3.** zakłócać, zaburzać, naruszać

disturb somebody's possession przeszkadzać komuś w posiadaniu, zakłócić

czyjeś posiadanie

disturbed possession posiadanie zakłócone

dividend 1. dywidenda **2.** udział wierzycieli

w masie upadłościowej

cash dividend dywidenda w gotówce

distribution of a dividend rozdzielenie dywidendy

entitled to dividends uprawniony do dywidend

54

disparage dividend

final dividend dywidenda końcowa

interim dividend dywidenda tymczasowa

/ zaliczkowa

liquidating dividends upłynienie dywidend

optional dividend dywidenda opcyjna

preference dividend dywidenda uprzywilejowana

privileged dividends dywidenda uprzywilejowana

property dividend dywidenda w naturze

to distribute a dividend rozdzielić dywidendę

dividend distribution podział dywidend, rozdzielenie dywidendy

dividend distribution calculation obliczanie

podziału dywidend

dividend in kind dywidenda w naturze

dividend yield stopa dywidendy

divisible podzielny

divisible obligation świadczenie podzielne

division 1. podział **2.** dział, oddział

day of division dzień podziału

draft terms of division plan podziału

division by acquisition podział przez

przejęcie

division by formation of new companies

podział przez zawiązanie nowych

spółek

division by separation podział przez wydzielenie

division date dzień podziału

division of labour podział pracy

division of profits podział zysków

division of the inheritance dział spadku

division plan plan podziału

to announce the division plan ogłosić

plan podziału

to examine the division plan by an

expert poddać plan podziału badaniu

biegłego

dock ława oskarżonych, miejsce dla oskar-

żonego

in the dock na ławie oskarżonych

document dokument

document conforming the obligation

dokument stwierdzający zobowiązanie

document of guarantee dokument gwarancyjny

dog (licence) tax podatek od psów

domestic krajowy, wewnętrzny, domowy

domestic creditor wierzyciel krajowy

domestic goods towar krajowy

domestic loan pożyczka wewnętrzna

domestic servant pomoc domowa

domestic work praca chałupnicza

dominant dominujący, władający

dominant company spółka dominująca

dominant partnership spółka dominuj

ąca

dominant real estate (POL) nieruchomość

władająca / korzystająca ze słu-

żebności

dominant tenement (UK) nieruchomość

władająca / korzystająca ze służebności

donation 1. (czynność) darowizna

2. (przedmiot) dar, darowizna

duty on donations podatek od darowizn

mixed donation darowizna mieszana

non-uniform donation darowizna mieszana

to effect a donation wykonać darowiznę

donation by manual delivery darowizna

rękodajna

donation duty podatek od darowizn

donation inter vivos darowizna między

żyjącymi

donation tax podatek od darowizn

donation with a charge darowizna z obci

ążeniem, darowizna ze zleceniem

donatory obdarowany, osoba obdarowana

donee obdarowany, osoba obdarowana

donor darczyńca, ofiarodawca, dawca,

donor

door to door selling sprzedaż indywidualna

dormant 1. cichy **2.** uoepiony, drzemiący

dormant partner cichy wspólnik

55

dividend distribution dormant partner

double 1. podwójny, dwukrotny **2.** dwojaki,

dwoisty **3.** dwuosobowy

double taxation podwójneopodatkowanie

draw up sporządzać / sporządzić, przygotować,

nakreślać

draw wages pobierać płacę

drawback cło zwrotne, zwrot cła wywozowego,

premia eksportowa

drawback system system ceł zwrotnych

drawee trasat

drawer of a cheque trasant, wystawca

czeku

drawn bill weksel trasowany / ciągniony,

trata

dual 1. podwójny **2.** dwoisty

due 1. wymagalny, płatny, należny **2.** nale-

żyty **3.** planowany, oczekiwany, spodziewany

due and payable import duties wymagalne

należności celne przywzowe

due care należyta staranność

due date for obligations wymagalność

zobowiązań

due diligence należyta staranność

lack of due diligence brak należytej

staranności

due obligation zobowiązanie wymagalne

dues należności

dues of the Social Insurance Institution

należności Zakładu Ubezpieczeń Spo-

łecznych

dues of the state treasury on account of

tax liabilities należności skarbu państwa

z tytułu zobowiązań podatkowych

duly 1. należyście, właściwie, odpowiednio

2. zgodnie z planem, terminowo,

punktualnie

durable trwałe, wytrzymałe

durable power of attorney pełnomocnictwo

trwałe (USA)

duration okres ważności, trwanie, czas

trwania

duration and schedule of working time

wymiar i rozkład czasu pracy

duration of a loan okres pożyczki

duration of an offer okres ważności

oferty

duration of lease okres najmu

duration of storage okres składowania

duration of the company / partnership

czas trwania spółki

duress 1. przymus **2.** bezprawne pozbawienie

wolności

under duress pod przymusem

duties 1. obowiązki **2.** cła

duties of employers obowiązki pracodawcy

duties on goods cła na towary

duty 1. cło **2.** obowiązek **3.** dyżur **4.** służba

compound duty cło mieszane

export duty cło wywozowe

mixed duty cło mieszane

on duty na służbie

off duty po służbie

duty-free zwolniony, wolny od cła

duty free import import bezcłowy

duty stamp znak skarbowy

excise-duty stamp znak skarbowy akcyzy

dwelling mieszkanie

dwelling unit jednostka mieszkaniowa

multi-family dwelling budynek wielokondygnacyjny,

wielorodzinny

double dwelling unit

E

earnest 1. poważny 2. gorliwy, sumienny

earnest money zadatek pieniężny

earnings zarobek, zysk

earth work roboty ziemne

easement 1. służebność 2. ulga 3. udogodnienie,

ułatwienie

contractual easement służebność

umowna

legal easement służebność ustawowa

predial / real easement służebność

gruntowa

to acquire easement nabyć służebność

to establish easement ustanowić słu-

żebność

to exercise easement wykonywać słu-

żebność

to grant easement ustanowić służebność

easement appurtenant służebność gruntowa

easement by necessity służebność drogi

koniecznej

easement of a building służebność budynkowa

easement of necessary access służebność

drogi koniecznej

eavesdropping podsłuchiwanie (*przestępstwo*

wg prawa angielskiego)

economic gospodarczy, ekonomiczny

economic activity działalność gospodarcza

edict edykt, dekret

effect skutek, wynik, efekt

effects of the arrangement skutki układu

effects of the declaration of bankruptcy

skutki ogłoszenia upadłości

effective efektywny, skuteczny, wydajny

effectiveness of reservation of ownership

skuteczność zastrzeżenia prawa

własności

effectuate dokonać, wprowadzić w życie,

wdrożyć

egress prawo wyjoecia

elder starszy

Council of Elders Konwent Seniorów

election wybór przez głosowanie, wybory,

elekcja

election district okręg wyborczy

eleemosynary dobroczynny, charytatywny

eleemosynary corporation (USA) instytucja

charytatywna, stowarzyszenie dobroczynne

eleemosynary purpose cel dobroczynny /

charytatywny

eligibility uprawnienie, kwalifikacje, warunki

eligibility for employment uprawnienie

do zatrudnienia

elisor osoba wyznaczona zamiast szeryfa

lub koroneradospełnieniasądowego polecenia

emancipate 1. wyzwalać, emancypować

2. (*nieletniego*) usamodzielniać

embezzlement sprzeniewierzenie, defraudacja,

przywłaszczenie, malwersacja

emblems 1. roczne zbiory, plody rolne

2. roczny dochód z ziemi, pożytki

embracery próba przekupienia sędziego

przysięgłego

emergency will testament szczególny

emolument (*np. posłów, służbowa*) dieta

57

employee pracobiorca, pracownik

employee appraisal ocena pracownika

employee expectations oczekiwania pracowników

employee of commune office pracownik

urzędu gminy

employee of gmina office pracownik

urzędu gminy

employee of powiat starosty pracownik

starostwa powiatowego

employee of regional office pracownik

starostwa powiatowego

employee of state offices pracownikurzędów

państwowych

employee of the self-government pracownik

samorządowy

employee's liability for maintenance of

order odpowiedzialność porządkowa

pracowników

employees of marshal offices pracownik

w urzędzie marszałkowskim

employees' guaranteed benefits fund

fundusz gwarantowanych świadczeń

pracowniczych

employer pracodawca

employers' confederation konfederacja

pracodawców

employers' organisations organizacje

pracodawców

employment zatrudnienie, praca

security of employment pewność zatrudnienia

employment agency biuro pośrednictwa

pracy

employment centre ośrodek zatrudnienia

employment certificate świadectwo

pracy

to correct employment certificate

sprostować świadectwo pracy

to issue employment certificate wydać

świadectwo pracy

employment contract for a probationary

period umowa o pracę na okres

próbny

employment for a trial period umowa

o pracę na okres próbny

employment on trial umowa o pracę na

okres próbny

employment policy polityka zatrudnienia

employment relationship based on a co-

-operative contract of employment

stosunek pracy na podstawie spółdzielczej

umowy o pracę

employment relationship based on appointment

stosunek pracy oparty na

powołaniu

employment relationship based on election

stosunek pracy na podstawie wyboru

employment relationship based on nomination

stosunek pracy na podstawie

mianowania

employment rights prawa pracownicze

employment services służby zatrudnienia

employment statistics statystyka zatrudnienia

employment structure struktura zatrudnienia

empowerment umocowanie

en banc w pełnym składzie (*sędziowskim*)

enacting clause 1. preambuła 2. część

ustawy ustanawiająca, klauzula ustanawiająca

ająca

enactment 1. akt prawny, ustawa, uchwała,

postanowienie, dekret 2. (*ustawy*) wprowadzenie

w życie, ogłoszenie

enclave enklawa

encroach 1. wedrzeć się, wtargnąć, wkroczyć

2. naruszyć

encroachment 1. wdarcie się, wtargnięcie,

wkroczenie **2.** naruszenie

encumber obciążać / obciążyć, obarczać /

obarczyć

encumber the bankruptcy estate obciążać

masę upadłości

encumbered property własność obciążona

żona

encumbrance 1. obciążenie, ciężar **2.** hipoteka

3. zawada, przeszkoda, utrudnienie

endorse 1. indosować, żyrować **2.** potwierdzać,

aprobować **3.** podpisywać na

58

employee endorse

odwrocie dokumentu **4.** (*do prawa jazdy*)

wpisywać adnotację o popełnieniu

wykroczenia

endorsee indosatariusz

endorsement indos, żyro

endorser indosant, żyrant

endowment 1. fundacja **2.** zapis, darowizna

3. dotacja, subwencja, wkład

4. posag

end-use (*przedmiotu*) przeznaczenie

end-use of the object of tenancy przeznaczenie

przedmiotu dzierżawy

to change the end-use of the object of

tenancy zmieniać przeznaczenie przedmiotu

dzierżawy

end-user usługobiorca, odbiorca usług

enforceability clause klauzula wykonalności

to assign an enforceability clause to

something nadać czemuś klauzulę wykonalności

enforceable title tytuł wykonawczy

enforcement egzekucja, egzekwowanie

enforcement title tytuł egzekucyjny

enfranchisement 1. uwłaszczenie **2.** nadanie

prawa wyborczego **3.** uwolnienie

4. nadanie prawa do reprezentacjiwparlamencie

engage zatrudnić, angażować, najmować

engage on probation zatrudnić na okres

próbny

engagement 1. zobowiązanie, umówione

spotkanie, zaplanowane zajęcie **2.** zatrudnienie,

angaż **3.** zaręczyny

engineer 1. inżynier **2.** technik, mechanik

(UK)

engrossment 1. dokument w ostatecznej

formie prawnej 2. wypisanie dokumentu

3. wykupywanie towaru 4. papier dokumentowy

(na dokumenty prawne)

enlistment werbunek, zaciąg, pobór

enquiry zapytanie ofertowe

enrichment 1. wzbogacanie 2. użyźnianie

enterprise 1. przedsiębiorstwo, firma,

spółka 2. przedsięwzięcie, zadanie

3. przedsiębiorczość, inicjatywa

business enterprise przedsiębiorstwo

large-sized enterprise przedsiębiorstwo

większych rozmiarów

State enterprise przedsiębiorstwo państwowe

state of the enterprise stan przedsiębiorstwa

to operate an enterprise prowadzić

przedsiębiorstwo

to run an enterprise prowadzić przedsiębiorstwo

transferee of an enterprise nabywca

przedsiębiorca

enterprise of considerable / material

size przedsiębiorstwo większych rozmiarów

entice kusić, nęcić, prowokować

entitled uprawniony, upoważniony, umocowany

to be entitled to a relief być uprawnionym

do ulgi

entitled to dividends uprawniony do dywidend

entitled to inherit uprawniony do dziedziczenia

entrance 1. wejście 2. wstęp, prawowstępu

entrance duty cło przywózowe

entrepreneur przedsiębiorca

small entrepreneur mały przedsiębiorca

entrust powierzać

entrust something to somebody's

safe-keeping powierzyć coś komuś na

przechowanie

entry 1. wpis, zapis, pozycja 2. wejście,

wjazd 3. wstąpienie, przystąpienie 4. (w

słowniku) hasło 5. zgłoszenie 6. deklaracja

celna, zgłoszenie do odprawy celnej

7. wtargnięcie, wejście

entry in the register wpis do rejestru

entry into force wejście w życie

entry into force of workplace regulations

wejście w życie regulaminu pracy

entry of appearance dokument złożony

przez adwokata o zamiarze reprezentowania

klienta w sądzie

59

endorsee entry of appearance

amendment of the entry zmianawpisu

equal równy, taki sam, jednakowy

equal pay równość wynagrodzenia

equal opportunities policy polityka równych

szans

to be an equal opportunities employer

prowadzić politykę równych

szans

equality równość, równouprawnienie

equity 1. słuszność, sprawiedliwość **2.** system

prawa słuszności (UK) **3.** kapitał

equity capital kapitał własny, kapitał

zakładowy

equity instrument instrument kapitałowy

equity investment inwestycja kapitałowa

equivalent ekwiwalentny, równoważny

equivalent goods towar ekwiwalentny

error błąd

bookkeeping error błąd księgowy

inventory error błąd w zapasach

to commit an error popełniać / popeł-

nić błąd

to correct an error poprawiać / poprawić

błąd

to make an error popełniać / popełnić

błąd

to rectify an error poprawiać / poprawić

błąd

type I error błąd pierwszego rodzaju

type II error błąd drugiego rodzaju

establish ustalać, ustanawiać

establish easement / servitude ustanowić

służebność

establish duties ustanowić cła

establish remuneration ustalić wynagrodzenie

establish the list of claims ustalać listę

wierzytelności

establishment zakład, przedsiębiorstwo,

firma, spółka, placówka, instytucja

establishment operating in the field of

culture, education, tourism and leisure

zakład prowadzący działalność

w zakresie kultury, oświaty, turystyki

i wyczynku

establishment providing services to the

public zakład świadczący usługi dla

ludności

establishment's reward fund zakładowy

fundusz nagród

employing establishment zakład pracy

estate 1. majątek, mienie **2.** masa spadkowa,

spadek **3.** masa upadłościowa

4. stan

passing of the whole estate directly to

the next of kin sukcesja uniwersalna

portion of the estate część ułamkowa

spadku

estate in abeyance spadek bezdziedziczny

estate in successive remainder zapis

z podstawieniem powierniczym

estimate (verb) oszacować, obliczać

w przybliżeniu, oceniać, sporządzać

kosztorys

estimate (noun) kosztorys, ocena, obliczenie,

oszacowanie

estimate of quantities and costs kosztorys

szacunkowy

estimation szacowanie

useful life estimation szacowanie okresu

użytkowania

ethics etyka

European Accounting Association,

EAA Europejskie Stowarzyszenie Rachunkowości

European Agreement on "au pair"

Placement (1969) Europejskie Porozumienie

o Miejscach Pracy dla „au pair”

(1969)

European Code of Social Security

(1964) Europejski Kodeks Zabezpieczenia

Společnego (1964)

European Convention on Certain International

Aspects of Bankruptcy

(1990) Europejska Konwencja o Niektórych

Międzynarodowych Aspektach

Upadłości (1990)

European Convention on Establishment

of Companies (1966) Europejska

Konwencja o Zakładaniu Spółek

(1966)

equal European Convention on...

European Convention on Social Security

(1972) Europejska Konwencja

o Zabezpieczeniu Społecznym (1972)

European Convention on the Legal Status

of MigrantWorkers (1977) Europejska

Konwencja o Statusie Prawnym

Pracowników Migrujących (1977)

European Convention on the Social

Protection of Farmers (1974) Europejska

Konwencja o Zabezpieczeniu

Społecznym Rolników (1974)

European Industry Committee Europejska

Komisja Związków Zawodowych

European Interim Agreement on Social

Security Schemes relating to Old Age,

Invalidity and Survivors (1953) Europejskie

Porozumienie Tymczasowe

dotyczące Zabezpieczenia Społecznego

naWypadek Starości, Inwalidztwa i dla

Osób Pozostałych przy ̄yciu (1953)

European Office for Co-ordinating the

Clearance of Vacancies and Applications

for Employment Europejski

Urząd Koordynacji Obsadzania Wolnych

Miejsc Pracy i Wniosków o Zatrudnienie

evaluate oszacować, oceniać, ewaluować

evaluation oszacowanie, ocena, ewaluacja

eviction 1. eksmisja **2.** odzyskanie (*tytułu*
własności), ewikcja

compulsory eviction eksmisja przymusowa

evidence 1. dowód **2.** zeznania (*w sądzie*)

3. świadectwo

circumstantial evidence poszlaki, dowód

pośredni

to plant evidence fabrykować dowody

evidence of land ownership dowód własności

terenu

evidential dowodowy

evidential breath test test na zawartość

alkoholu we krwi, którego wyniki są

uznawane jako dowód w sądzie

evolving budget budżet ciągły, budżet

kroczący

ex gratia payment datek

ex officio z urzędu

examination 1. rewizja, sprawdzanie,

ogłędziny, kontrola **2.** badanie **3.** przes

łuchanie, śledztwo **4.** egzamin

additional customs examination dodatkowa

rewizja celna

customs examination rewizja celna

medical examination badanie lekarskie

examination in chief bezpośrednie przes

łuchanie świadka

examination of claims sprawdzanie wiarytelności

examine sprawdzać, egzaminować, kontrolować

examine an account sprawdzić rachunek

examiner 1. inspektor, kontroler, rewident

2. egzaminator

exceed przekraczać / przekroczyć, przewy

ższać / przewyższyć

exceptional specjalny, wyjątkowy

exceptional offer oferta specjalna / wyj

ątkowa

excess 1. nadmiar, nadwyżka **2.** brak

umiaru **3.** nadużycie, przekroczenie

excess payment nadpłata

amount of excess payment wysokość

nadpłaty

excess payment refund zwrot nadpłaty

right to excess payment refund prawo

do zwrotu nadpłaty

excess profit tax popiwek, podatek od

nadmiernych wynagrodzeń

exchange 1. zamiana, wymiana **2.** giełda

3. waluta obca, dewizy **4.** kurs wymiany

5. weksel, trata **6.** centrala (*telefoniczna*)

to make an exchange dokonywać zamiany

exchange bureau kantor

Exchange Court (POL) Sąd Giełdowy

exchange data feed services serwisy

giełdowe

exchange index indeks giełdowy

exchange list ceduła giełdowa

61

European Convention on... exchange list

exchange office kantor

exchange sale sprzedaż giełdowa

exchange session sesja giełdowa

Exchange Supervisory Board (POL)

Rada Giełdy

exchange trading session transakcja gieł-

dowa

excise akcyza

excise duty podatek akcyzowy

excise-duty stamp znak skarbowy akcyzy

excise tax podatek akcyzowy

exclusion wykluczenie, wyłączenie

exclusion of a partner wyłączenie wspólnika

exclusive 1. wyłączny, jedyny **2.** ekskluzywny

exclusive agency przedstawicielstwo wy-
łączne

exclusive agent agent wyłączny

exclusive right of the administrator

wyłączne prawo zarządcy

exclusive sale sprzedaż wyłączna

execute 1. egzekwować, wykonywać

2. (*skazańca*) stracić **3.** (*dokument*)

uprawomocnić

execute tax arrears egzekwować zaleg-

łość podatkową

execution 1. egzekucja, wykonanie,

spełnienie, dokonanie **2.** stracenie, egzekucja

3. zajęcie mienia, egzekucja

sądowa

execution expenses wydatki egzekucyjne

execution proceedings postępowanie egzekucyjne

administrative execution proceedings

postępowanie egzekucyjne w administracji

executioner kat, oprawca

executive (adjective) 1. wykonawczy

2. kierowniczy

executive powers władza wykonawcza

executor wykonawca (*testamentu*), egzekutor,

realizator

executor of the testament wykonawca testamentu

executory egzekucyjny

executory title against the debtor tytuł

egzekucyjny przeciwko dłużnikowi

exempt (adjective) zwolniony, wolny

to be exempt from liability up to the

value of the contribution być wolnym

od odpowiedzialności w granicach wartości

wkładu

exempt (verb) zwolnić

exempt from paying taxes zwolnić z płacenia

podatków

exempt someone from an obligation

zwolnić kogoś ze zobowiązania

exemption zwolnienie, wyłączenie

exemptions from the bankruptcy estate

wyłączenia z masy upadłości

exercise 1. wykonać / wykonywać **2.** ćwiczyć

3. korzystać z, posługiwać się

4. sprawować, praktykować

exercise a lien wykonać prawo zastawu

exercise a profession wykonywać zawód

exercise due diligence zachować nale-

żytą staranność

exercise easement wykonywać służebność

exercise rights of possession wykonywać

posiadanie

exhibit 1. dowód rzeczowy **2.** ekspozycja

3. załącznik do umowy

expatriate worker pracownik oddelegowany

za granicę

expectation oczekiwanie

expense wydatek, koszt

travelling expenses wydatki na podróż

że służbowe

expense allowance (dzienna) dieta

expert biegły, rzeczoznawca

expert auditor biegły rewident

election of the expert auditor wybór

biegłego rewidenta

expiration wygaśnięcie, utrata ważności,

upływanie, upływ (*terminu*)

expiration of an offer wygaśnięcie oferty

expiration of power of attorney wygaśnięcie

pełnomocnictwa

expiration of tenancy wygaśnięcie dzier-

żawy

62

exchange office expiration of tenancy

expiry (UK) wygaśnięcie, utrata ważności,

upływanie, upływ (*terminu*)

expiry of contract of employment wygaśnięcie

umowy o pracę

export duty cło wywozowe

export goods towar wywożony

temporary export goods towar wywo-

żony czasowo

exportation wywóz

temporary exportation czasowy wywóz

expropriation wywłaszczenie

expulsion wykluczenie, wyłączenie

expulsion of a partner wyłączenie wspólnika

extend 1. przedłużać, prolongować **2.** rozbudowywać,

powiększać, rozwijać, poszerzać

3. wyceniać **4.** (*mienie*) zajmować

5. wyrażać, okazywać **6.** udostępniać,

ułatwiać

extend lease przedłużać okres najmu

extension 1. przedłużenie **2.** rozbudowa

3. prolongata

outward extension rozbudowa

extension fee opłata prolongacyjna

to fix an extension fee ustalać opłatę

prolongacyjną

to pay an extension fee wpłacać opłatę

prolongacyjną

extension fee amount wysokość opłaty

prolongacyjnej

extension of lease przedłużenie okresu

najmu

extenuate łagodzić, pomniejszać, (*winę*)

zmniejszać

extenuating circumstances okoliczności

łagodzące

exterior zewnętrzny

external zewnętrzny, zagraniczny

external loan pożyczka zagraniczna

extinct wygasły, wymarły, przedawniony

extinct obligation zobowiązanie przedawnione

extinguish umarzać, anulować

extinguishing of usufruct wygaśnięcie

użytkowania

extinguishment of servitude wygaśnięcie

służebności

extra pay dodatek / premia

extradition ekstradycja, wydanie (*przestępcy*)

extradite ekstradować, wydawać (*przestępcę*)

extrajudicial pozasądowy

extrajudicial act czynność prawna dokonana

poza sądem

extraordinary nadzwyczajny, niezwykle

extraordinary general meeting nadzwyczajne

zgromadzenie wspólników

extraordinary resolution uchwała nadzwyczajna

extrinsic 1. zewnętrzny **2.** peryferyjny,

uboczny

extrinsic evidence dowód zewnętrzny

(*spoza dokumentu*)

eyewitness naoczny świadek

expiry eyewitness**F**

fabricate 1. fabrykować (*dowody*) 2. produkować,

wytwarzać, wyrabiać

fabricated evidence sfabrykowane dowody

factor 1. czynnik, składnik, element

2. okoliczność 3. agent komisowy, pośrednik,

faktor

factory fabryka

factory worker robotnik fabryczny

factual rzeczowy, oparty na faktach, faktyczny

facultative fakultatywny

facultative obligation zobowiązanie fakultatywne

Faculty of Advocates (SCOT.) Rada Adwokacka

falling due of interest termin płatności

odsetek

false 1. fałszywy, błędny 2. podrobiony

3. zdrażliwy, kłamliwy

false cheque fałszywy czek

false claim roszczenie oszukańcze / nieuzasadnione

false pretences fałszywy pretekst

false representations fałszywe dane

false swearing krzywoprzysięstwo

family rodzina

family benefits świadczenia rodzinne

family worker pracownik-członek rodziny

farm rolniczy, farmerski, gospodarski

farmer rolnik, farmer, gospodarz

farmers' co-operative rolnicza spółdzielnia

produkcyjna

faulty 1. wadliwy, wybrakowany

2. błędny

faulty possession posiadanie wadliwe

Federation of European Stock Exchanges

(FESE) Federacja Europejskich

Giełd Papierów Wartościowych

fee 1. opłata 2. honorarium, wynagrodzenie

3. składka 4. czesne, wpisowe 5. napiwek

6. majątek dziedziczony

administration fee opłata manipulacyjna

extension fee opłata prolongacyjna

rate of fees stawka opłat

to charge a fee pobierać opłatę

to fix a fee ustalać opłatę

to pay a fee wpłacać opłatę

fee amount wysokość opłaty

felon zbrodniarz, przestępca, złoczyńca

felony zbrodnia, przestępstwo, poważny występ

to commit a felony popełnić zbrodnię

female unemployment bezrobocie kobiet

female worker pracownik-kobieta

fiat dekret, zarządzenie

fibre dust pyły zwłókniające

fictitious fikcyjny, zmyślony

fictitious legal act / transaction czynność prawna fikcyjna

fictitious offer oferta fikcyjna

fictitious possession posiadanie fikcyjne

fideliy wierność, lojalność

fideliy bond umowa o ubezpieczenie od sprzeniewierzenia

fiduciary powierniczy

fiduciary transaction czynność prawna powiernicza

field teren, pole

field work praca w terenie

64

file 1. zgłosić / zgłaszać **2.** wciągać do akt, ewidencjonować, rejestrować **3.** wnioskować, wnosić sprawę **4.** ubiegać się

file a claim zgłosić wierzytelność

file in register zgłosić do rejestru

finances 1. skarbowość **2.** finanse, dochody

financial finansowy

financial agent agent finansowy

financial assets aktywa finansowe

financial commitment zobowiązanie finansowe

financial institution instytucja finansowa

financial matters sprawy finansowe

financial occupation zawód finansisty

financial report / statement sprawozdanie finansowe

financial year rok obrotowy

findings ustalenia, wnioski, wyniki badań, stwierdzenia

fine kara pieniężna, grzywna

finishing wykończeniowy

finishing of the object wykończenie obiektu

finishing operations prace wykończeniowe

finishing work roboty wykończeniowe

firing squad pluton egzekucyjny

firm firma, przedsiębiorstwo, spółka

first pierwszy

first aid pierwsza pomoc

to provide first aid to injured persons

udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym

first degree murder zabójstwo pierwszego

stopnia, zabójstwo z premedytacją

First In-First Out method (FIFO) metoda

FIFO „pierwsze przyszło – pierwsze

wyszło”

fiscal skarbowy, fiskalny, podatkowy

fiscal confidentiality tajemnica skarbowa

fiscal penal law prawo karne skarbowe

fiscal receipts wpływy podatkowe

fiscal secret tajemnica skarbowa

fiscal year rok budżetowy, rok podatkowy

fit to use zdalny do użytku

fitness przydatność, zdatność, nadawanie

się

fitness for use przydatność do celu

fitter's work roboty ślusarskie

fix ustalać, wyznaczać

fix the amount of benefits ustalać wysokość

zasiłku

fixed ustalony, stały, trwały

fixed assets aktywa trwałe

fixed by law określony ustawowo

fixed budget budżet stały

fixed interest rate loan pożyczka o oprocentowaniu

stałym

fixed term lease umowa najmu na czas

określony

fixed wage płaca stała

fixed-term lease najem na czas określony

fixing bail wyznaczenie wysokości kaucji

(przez sędziego)

fixtures and fittings armatura i instalacje

flat-rate ryczałtowy, o jednolitej stawce

flat-rate security zabezpieczenie ryczał-

towe

flexibility elastyczność, giętkość

flexibility of working time elastyczność

czasu pracy

flexible elastyczny, ruchomy

flexible budget budżet elastyczny

flexible working hours ruchomy czas

pracy

flexible working time czas pracy elastyczny

flexitime czas pracy nienormowany

floating zmienny, płynny, chwiejny

floating charge opłata zmienna

floating voter wyborca niezdecydowany /

chwiejny

floor 1. parkiet **2.** sala posiedzeń **3.** prawo

głosu **4.** minimum, najniższy poziom

floor area powierzchnia piętra / kondygnacji

for dla, na rzecz, do

for account of na rachunek

for hire do wynajęcia

for life w dożywocie

for the benefit of na rzecz

65

file for the benefit of

for the record do protokołu

for whom it may concern do wszystkich

zainteresowanych

forbearance 1. zwłoka udzielona dłużnikowi

2. odstąpienie (np. od powództwa),

zaniechanie egzekwowania prawa

3. pobłażliwość, wyrozumiałość, cierpliwość

force moc, siła, ważność

force majeure siła wyższa

entry into force wejście w życie

forcible 1. siłowy, bezprawny, dokonany

przemocą **2.** przymusowy **3.** sugestywny,

przekonywujący

forcible detainer bezprawne posiadanie

nieruchomości

forcible entry 1. wtargnięcie siłą (*do*

mieszkania) **2.** bezprawne objęcie w posiadanie

foreclose 1. przejmować majątek w ramach

egzekucji przeciw dłużnikowi

2. pozbawiać prawa do wykupu zastawu

3. wnieść zastrzeżenie hipoteczne (*dla*

zabezpieczenia należności)

foreclosure 1. przejęcie majątku w ramach

egzekucji przeciw dłużnikowi

2. pozbawienie prawa do wykupu zastawu

3. wniesienie zastrzeżenia hipotecznego

(*dla zabezpieczenia należności*)

foreign zagraniczny, cudzoziemski, obcokrajowy

foreign company spółka zagraniczna

foreign credit kredyt zagraniczny

foreign creditor wierzyciel zagraniczny

foreign exchange market (FOREX) rynek

dewizowy

foreman brygadzysta, majster

forensic 1. sądowy 2. krasomówczy

forensic examination obdukcja, badanie

poszkodowanego

forensic medicine medycyna sądowa

forestry leśnictwo

forestry property własność lasu

forfeiture 1. przepadek, utrata 2. konfiskata

3. grzywna, kara pieniężna 4. pozbawienie

prawa

forfeiture of goods przepadek towarów

form 1. forma, postać 2. formularz

form of a loan forma pożyczki

form of acts in law forma czynności

prawnych

form of company's deed forma umowy

form of partnership's deed forma umowy

form of payment forma wypłaty wynagrodzenia

formation zawiązanie, powstanie

formation of a capital company powstanie

spółki kapitałowej

formation of a partnership / company

powstanie spółki, zawiązanie spółki

fornication (USA) cudzołóstwo, stosunki

pozamałżeńskie

forwarder 1. spedytor 2. nadawca,

wysyłający

forwarding spedycja, ekspedycja

forwarding agent przedsiębiorstwo spedycyjne

forwarding costs koszty spedycji

forwarding order zlecenie spedycyjne

found 1. założyć / zakładać, tworzyć

2. opierać się na czymś

found a company / partnership założyć

spółkę

foundation 1. fundacja, organizacja

2. utworzenie, założenie 3. podstawa,

fundament, podwaliny 4. zasada, podstawa

to establish a foundation założyć fundację

to set up a foundation założyć fundację

founder założyciel

sole founder jedyny założyciel

founder member of a partnership

założyciel spółki

founder's share akcja założycielska

fractional tenement nieruchomości ułamkowa

fraud 1. oszustwo, szalbierstwo **2.** wyłudzenie **3.** oszust, szalbierz

fraudulent oszukańczy, nieuczciwy, fałszywy

66

for the record fraudulent

fraudulent bankruptcy bankructwo oszukańcze / złośliwe

free 1. wolny **2.** swobodny, bez ograniczeń

free from defects wolny od wad

free movement of workers swobodny

przepływ pracowników

free offer oferta nie wiążąca

free warehouse skład wolnocłowy

free zone wolny obszar celny

access to a free zone wstęp do wolnego obszaru celnego

to establish a free zone ustanowić wolny obszar celny

freedom 1. wolność, swoboda **2.** przywilej, zwolnienie **3.** prawo, swobodne korzystanie

freedom of testamentary disposition

wolność rozporządzania

freedom to provide services swobodny

przepływ usług

freehold własność nieograniczona, tytuł

do własności nieograniczonej

freehold property nieruchomości posiadana

na własność bez ograniczeń

freeholder właściciel nieruchomości bez

ograniczeń

freeze zamrożenie

pay freeze zamrożenie plac

freight 1. fracht **2.** ciężar, obciążenie

freight agent agent frachtowy

freight bill list przewozowy

freight payment przewoźne

fringe benefit dodatek do poborów, świadczenie

dotatkowe

frontier granica, graniczny

frontier worker pracownik przy granicy

fruits pożytki, owoce

fruits from a right pożytki prawa

natural fruits of a thing pożytki naturalne

rzeczy

yield of fruits pobieranie pożytków

fulfil spełniać / spełnić, wykonywać / wykonać

fulfil an obligation wykonać zobowiązanie

fulfilment of an obligation wypełnienie zobowiązania

full pełny, cały, pełnoprawny

full age pełnoletność

full employment pełne zatrudnienie

full legal age pełnoletność

full title własność pełna

full-time worker robotnik pracujący w pełnym wymiarze godzin pracy

functional 1. funkcyjny 2. sprawny, działający 3. funkcjonalny

functional supplement dodatek funkcyjny

fund 1. fundusz 2. zasób, zapas

Bank Guarantee Fund Bankowy Fundusz Gwarancyjny

bankruptcy estate funds fundusze masy upadłości

Employees' Guaranteed Benefits

Fund Fundusz Gwarantowanych

świadczeń Pracowniczych

establishment's reward fund zakładowy fundusz nagród

investment fund fundusz inwestycyjny

investment fund assets aktywa funduszu inwestycyjnego

investment fund corporation towarzystwo funduszy inwestycyjnych

investment fund participant uczestnik funduszu inwestycyjnego

closed-end investment fund fundusz inwestycyjny zamknięty

mixed investment fund fundusz inwestycyjny mieszany

open-ended investment fund fundusz inwestycyjny otwarty

pension fund fundusz emerytalny

retiring fund fundusz emerytalny

Social Insurance Fund Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

staff bonus fund fundusz premiowy

strike funds fundusz strajkowy

superannuating fund fundusz emerytalny

to create an investment fund utworzyć

fundusz inwestycyjny

67

fraudulent bankruptcy fund

to dissolve an investment fund rozwi

ązać fundusz inwestycyjny

trust fund fundusz powierniczy

welfare fund fundusz socjalny

works staff welfare fund zakładowy

fundusz świadczeń socjalnych

funeral pogrzeb

funeral director przedsiębiorca pogrzebowy

funeral expenses koszty pogrzebowe

fungible zamienialny, zamienny

fungible commodity towar zamienny/policzalny

furtherance propagowanie, wspieranie,

popieranie

FY (fiscal year) rok budżetowy, rok podatkowy

68

funeral FY

G

gag knebel

gag order (USA) wydany przez sąd zakaz

dyskusowania (*np. w prasie*) na temat

sprawy sądowej w toku jej trwania

gambling 1. hazard 2. gra na giełdzie

3. spekulacja

gaol więzienie, areszt

gaoler strażnik więzienny, naczelnik więzienia

garnish 1. upomnieć 2. dokonać zajęcia

u osoby trzeciej przedmiotów należą-

cych do dłużnika na zabezpieczenie nale-

żności

garnishee osoba trzecia, u której dokonano

zajęcia rzeczy należących do dłuż-

nika, dłużnik zobowiązany do płatności

na rzecz wierzyciela swego wierzyciela

gavel młotek sędziego

gender płeć, rodzaj

gender discrimination dyskryminacja

płciowa

general 1. walny, generalny 2. powszechny,

ogólny

General Agreement on Tariffs and

Trade Układ Ogólny w Sprawie Taryf

Celnych i Handlu

general assembly walne zgromadzenie

general meeting of shareholders walne

zgromadzenie akcjonariuszy

general meeting walne zgromadzenie

general partner (POL) komplementariusz

general power of attorney pełnomocnictwo

ogólne

general receiver syndyk

general strike strajk generalny, powszechny

general use użytkowanie powszechne

genocide ludobójstwo

gift darowizna, dar, podarunek, przedmiot

darowizny

gift mortis causa darowizna na wypadek

oemierci

gift tax podatek od darowizn

gift to be included in the compulsory

portion of the inheritance darowizna

zaliczalna na zachówek

gift to be included in the inheritance

darowizna doliczana do spadku

gist esencja, istota

gist of an action istota powództwa

give one's notice wypowiedzieć komuś

pracę

give up porzucić / porzucić

give security dać jako poręczenie

glazing work roboty szklarskie

global globalny

global loan pożyczka globalna

good faith (bona fide) w dobrej wierze

goods towar, towary, dobra

contraband goods towary z przemytu

identical goods towar identyczny

smuggled / undeclared goods towary

z przemytu

goods in temporary storage towar składowany

czasowo

goods in the unaltered state towar w stanie

niezmienionym

goods of the same quality and kind towar

tego samego rodzaju i gatunku

goods originating in a given country towar

pochodzący z danego kraju

69

goodwill 1. wartość firmy 2. dobra wola

3. dobre imię, reputacja 4. gotowość,

ochota, gorliwość

purchased goodwill nabyta wartość
firmy

go-slow strajk włoski

governing body zarząd, organ zarządzający, władze (*np. spółki*)

government rząd

government guarantee gwarancja państwowa

government loan pożyczka państwowa
/ rządowa

governmental rządowy

governmental organisation organizacja
rządowa

governor gubernator

Board of Governors Rada Gubernatorów

governor's office urząd marszałkowski

grace period of payment of rent przedłużony termin zapłaty czynszu, karencja

graded 1. sortowany, klasyfikowany
2. stopniowany

graded offences przestępstwa kwalifikowane

graft 1. łapówka **2.** łapownictwo, przekupstwo

grant udzielać / udzielić, przyznać / przyznawać

grant a power of attorney udzielać
/ udzielić pełnomocnictwa

grant an award / distinction przyznać
nagrodę, wyróżnienie

grant authorisation udzielać / udzielić
upoważnienia

grant benefits przyznać zasiłki

grant leave udzielać urlopu

grant reliefs udzielać ulg

grant suretyship udzielać / udzielić poręczenia

grantee obdarzony nadaniem, cesjonariusz,
nabywca praw, beneficjent dotacji

grantor cedent, darczyńca, donator, udzielający zezwolenia

gratuitous nieodpłatny

gratuitous act in law czynność prawna
pod tytułem darmym

gratuitous commission zlecenie nieodpłatne

gratuitous legal transaction czynność
prawna nieodpłatna

gratuitous loan pożyczka bezprocentowa

grievance 1. krzywda **2.** skarga, zażalenie
3. pretensja, żal

grievous 1. przykry, dotkliwy, bolesny

2. ciężki, poważny

grievous bodily harm ciężkie uszkodzenie

ciała

gross 1. brutto **2.** rażący

gross negligence rażące niedbalstwo / zaniedbanie

ground1. ziemia, grunt **2.** podstawa **3.** teren,

terytorium

ground of action podstawa powództwa

groundless niezasadny, bezzasadny, bezpodstawny,

nieuzasadniony

group grupowy

group organisation of work grupowa organizacja

pracy

guarantee (noun) gwarancja, rękojmia

absolute guarantee gwarancja absolutna

adequate guarantee gwarancja stosowna

banker's guarantee gwarancja bankowa

banking guarantee gwarancja bankowa

constitutional guarantee gwarancja

konstytucyjna

consumer guarantee gwarancja konsumencka

government guarantee gwarancja państwowa

hundred-percent guarantee gwarancja

stuprocentowa

period of guarantee okres gwarancji

person entitled in the guarantee

uprawniony z gwarancji

quality guarantee gwarancja jakości

70

goodwill guarantee

single guarantee gwarancja pojedyncza

state guarantee gwarancja państwowa

sworn guarantee gwarancja pod przysięg

ą

to go guarantee for someone występować

jako (czyjoe) poręczyciel

to offer a guarantee dawać gwarancję

to require a guarantee domagać się

gwarancji

written guarantee gwarancja pisemna

guarantee commission prowizja gwarancyjna

guarantee obligation zobowiązanie z tytu

łu gwarancji

guarantee of quality gwarancja jakości

guarantee of solvency gwarancja wypłacalności

guarantee (verb) poręczać / poręczyć,

gwarantować

guarantee a debt poręczyć za dług

guaranteed gwarantowany

guaranteed pay płaca gwarantowana

guarantor gwarant

guaranty deposit kaucja gwarancyjna

guardian 1. kurator, opiekun 2. stróż, strażnik 3. przedstawiciel ustawowy 4. dozorca, nadzorca

de facto guardian opiekun faktyczny

legal guardian opiekun prawny

special guardian opiekun specjalny

testamentary guardian opiekun ustanowiony w testamencie

to appoint someone as guardian ustanowić

kuratora w osobie

to be a guardian over somebody być

czymś opiekunem

guardian ad litem kurator procesowy

guardian by election kurator z wyboru

guardianship 1. kuratela, opieka prawna

2. ochrona, straż

guidance 1. poradnictwo 2. kierownictwo, kierowanie, przewodnictwo 3. informacja

guidelines wytyczne, dyrektywy, wskazówki, instruktaż

guillotine gilotyna

guilt wina

sense of guilt poczucie winy

to admit one's guilt przyznać się do

winy

guilty 1. winny 2. karygodny, niewłaściwy

to plead guilty przyznać się do winy

gun 1. broń palna 2. rewolwer 3. działko

71

guarantee commission gun

H

habeas corpus *habeas corpus*, oerodek

prawny zapobiegający bezprawnemu

aresztowaniu, ustawa zabraniająca

aresztowania bez zgody sądu

habitability (*o lokalu*) zdolność do zamieszkania

habitual 1. zwykły, zwyczajowy, charakterystyczny

2. notoryczny, nałogowy

habitual criminal recydywista

hand over przekazywać / przekazać

hand over the object oddać obiekt

hand over the premises przekazać lokal

hand over construction works oddać roboty

budowlane

handcuffs kajdanki, kajdany

handicapped niepełnosprawny

handicapped worker pracownik niepeł-

nosprawny

handling commission prowizja manipulacyjna

harass molestować, dręczyć, szykanować

harassment szykany, nękanie, męczenie,

molestowanie

sexual harassment molestowanie seksualne

harbour ukrywać przestępcę

have mieć, posiadać

have an account at the bank mieć konto

bankowe

headquarters centrala

health zdrowie

health and safety (H&S) bezpieczeństwo

i higiena pracy (bhp)

health and safety regulations przepisy bhp

health and safety requirements wymagania

bhp

health and safety standards standardy

bhp

health care profession personel służby

zdrowia

health service centre zakład opieki zdrowotnej

hearsay pogłoski

hearsay evidence dowód ze słyszenia (*nie*

z pierwszego źródła)

heat 1. upał **2.** gorączka, podniecenie,

ferwor

heat of passion afekt

crime committed in the heat of passion

zbrodnie popełniona w afekcie

heir spadkobierca

bodily heir spadkobierca linii prostej

ineligible heir spadkobierca niegodny

joint heir współspadkobierca

legal heir spadkobierca prawowity

legitimate heir spadkobierca prawowity

male heir spadkobierca w linii męskiej

sole heir spadkobierca jedyny

to be someone's heir być czyimś spadkobierc

ą

to constitute someone one's heir ustanowić

kogoś swoim spadkobiercą

to institute someone as an heir powo-

łać kogoś do objęcia spadku

to name someone as an heir powołać

kogoś do objęcia spadku

unworthy heir spadkobierca niegodny

heir apparent prawowity następca

heir at law spadkobierca ustawowy

heir beneficiary spadkobierca z dobrodziejstwem

inwentarza

72

heir entitled under a will spadkobierca

testamentowy

heir in tail spadkobierca ustanowiony

heir in the first degree spadkobierca

pierwszej rangi

heir in the maternal line spadkobierca

z linii matki

heir in the paternal line spadkobierca

z linii ojca

heir of the body spadkobierca w linii

zstępnej

heir's tax liability odpowiedzialność podatkowa

spadkobiercy

heir-at-law spadkobierca konieczny

heiress spadkobierczyni

heirless bezdziedziczny

heirless property bezdziedziczna własność

heirloom 1. dziedzictwo rodzinne,

pamiątka rodowa **2.** klejnoty rodzinne

3. ruchomość przejmowana / dziedziczona

wraz z nieruchomościami

hereafter 1. odtąd, dalej, w dalszej części

dokumentu **2.** w przyszłości, później,

potem

hereditament własność dziedziczona,

dziedzictwo, spadek

hereditary spadkowy, dziedziczny

hereditary right prawo do spadku, roszczenie

spadkowe

hereditary succession sukcesja, dziedziczenie

hereditary title prawo do spadku, roszczenie

spadkowe

hereinafter (*w dokumencie*) poniżej, dalej,

odtąd, od tego miejsca

hidden ukryty, schowany

hidden defect wada ukryta

hidden unemployment bezrobocie ukryte

hire (*noun*) najem ruchomości

hire money czynsz najmu

hire (*verb*) oddać w najem ruchomości,

najmować od kogoś

hired labour hand robotnik pracujący na

dniówkę

hit and run 1. wypadek drogowy, którego

sprawca zbiegł **2.** ucieczka z miejsca

wypadku

hoax 1. mistyfikacja, oszustwo **2.** kawał,

bujda, żart

hoax phone call fałszywy alarm / telefon

hoaxer 1. mistyfikator, oszust **2.** żartowniś

hold 1. władać **2.** dzierżyć, posiadać

holder posiadacz

immediate holder posiadacz prekaryjny

rightful holder posiadacz prawowity,

prawny

unlawful holder posiadacz nieprawny

unrightful holder posiadacz nieprawny

holder in bad faith posiadacz w złej wierze

holder in good faith posiadacz w dobrej

wierze

holder of a commercial power of attorney

prokurent

holder of perpetual usufruct rights to

the land użytkownik wieczysty nieruchomości

gruntowej

holograph własnoręczny, holograficzny

holograph will testament własnoręczny

holographic własnoręczny, holograficzny

home loan pożyczka na kupno mieszkania

home building budownictwo mieszkaniowe

home working praca w domu

home-worker chałupnik

homestead gospodarstwo rolne, obejście

hook-up przyłącze

hornbook elementarz prawa

hostage 1. zakładnik **2.** zastaw

to hold someone hostage przetrzymywać

kogoś jako zakładnika

to release hostages uwolnić zakładników

to take hostages brać / wziąć zakładników

hostile wrogi, nieprzyjazny

73

heir entitled under a will hostile

hotel establishment zakład hotelarski

hotel profession hotelarstwo

hour godzina

business hours godziny urzędowania

excessive hours of work niepotrzebne

godziny pracy

extra hours godziny nadliczbowe

office hours godziny urzędowania

working hours godziny pracy

hours of work / labour godziny pracy

hourly wage płaca za godzinę

house-building budownictwo mieszkaniowe

House of Representatives (USA) Izba

Reprezentantów

household 1. domownicy **2.** gospodarstwo

domowe

housing mieszkaniowy

housing allocation przydział mieszkań

housing bank bank budownictwa

housing conditions warunki mieszkaniowe

housing co-operative society spółdzielnia

budowlano-mieszkaniowa

housing demand popyt na mieszkania

housing estate osiedle

housing loan pożyczka na budownictwo

mieszkaniowe

housing rental agreement umowanajmu

lokalu mieszkalnego

humanisation of work humanizacja

pracy

hung jury niejednomyślna rada przysięg

łych (*którzy nie potrafią osiągnąć*

jednogłośnego wyroku)

hunger-strike strajk głodowy

husband-wife privilege przywilej mał-

żeński, prawo odmowy zeznawania

przeciwko małżonkowi

hustling work praca z pogranicza

hygiene higiena

industrial hygiene bezpieczeństwo i higiena

pracy

hygiene and sanitary equipment

urządzenia higieniczno-sanitarne

hygiene and sanitary facilities urządzenia

higieniczno-sanitarne

hypothecate obciążać hipoteką

hypothecation zastaw, zahipotekowanie,

zabezpieczenie długu własnością bez
przenoszenia jej prawnego tytułu na
kredytodawcę

74

hotel establishment hypothecation

I

ibid. / ibidem tamże

identity 1. tożsamość 2. identyczność

identity of goods tożsamość towaru

to establish the identity of goods ustalić

tożsamość towaru

idiocy niedorozwój umysłowy, tępota

umysłowa zupełna

idler nierób

ignorance 1. niezajomość, niewiedza

2. nieświadomość 3. nieuctwo, ignorancja,
ciemnota

ignorance of the law niezajomość prawa

illegal bezprawny, nielegalny, sprzeczny

z prawem, niedozwolony

illegal threat / duress groźba bezprawna

illegally nielegalnie, bezprawnie

illegally obtained evidence bezprawnie

uzyskane dowody

illegality 1. nielegalność, bezprawność,

sprzeczność z prawem 2. bezprawie

illegitimate 1. bezprawny, nieprawny

2. nieślubny, z nieprawego łoża, nieprawowity,
nieprawy

illicit nielegalny, niedozwolony

illicit commission prowizja nielegalna

illicit sale sprzedaż nielegalna

illicit work praca nielegalna

immovables rzeczy nieruchomości

immunity 1. immunitet, nietykalność

2. odporność

diplomatic immunity immunitet dyplomatyczny

judicial immunity immunitet sądowy

impeach 1. stawiać w stan oskarżenia

2. usuwać z urzędu (*prezydenta*) 3. oskar

żyć o zdradę 4. kwestionować wiarygodność

(*świadka*)

impediment 1. wada, kalectwo 2. przeszkoda,

utrudnienie, zawada

imperfection wada, defekt

imperfection in foodstuffs wada artyku-

łów żywnościowych

implead 1. podawać do sądu, zaskarżać

2. oecigać, dochodzić sądownie

impleader przypozwanie, przystąpienie

trzeciej strony

implicit 1. domniemany, dorozumiany,

ukryty, domyślny **2.** absolutny, bezwarunkowy

implied dorozumiany, domniemany

implied power of attorney pełnomocnictwo

dorozumiane / domniemane

imply 1. sugerować, dawać do zrozumienia

2. implikować, znaczyć, oznaczać

3. pociągać za sobą

import import

import agent agent importowy

import customs duties należności celne

przywozowe

import duty cło przywozowe

import goods towar przywożony

impossibility niemożność

impost podatek, cło

impound konfiskować, zasekwestrować,

zajmować sądownie

imprescriptible nieulegający przedawnieniu

imprison uwięzić, zamykać w więzieniu,

wtrącić do więzienia, pozbawić wolności

imprisonment uwięzienie, wtrącenie do

więzienia, pozbawienie wolności

75

improper nienależyty

improper performance of duties nienale

żyte wykonywanie obowiązków

improper performance of obligation

nienależyte wykonanie zobowiązania

improve ulepszać, ulepszyć

improve the thing leased ulepszyć rzecz

najętą

improved land uzbrojona działka (grunt,

którego wartość zwiększyła się poprzez

dokonanie ulepszeń)

improving education dokształcanie

impunity bezkarność

with impunity bezkarnie

imputed domniemany

imputed sale sprzedaż domniemana

in bad faith w złej wierze

in bad / good repair w złym / dobrym

stanie

in exchange for w zamian za

inadmissibility niedopuszczalność

inadmissibility of the adoption of the arrangement

niedopuszczalność zawarcia

układu

inalienable niezbywalny

inalienable property własność niezbywalna

inalienable right prawo niezbywalne

incapacitate ubezwłasnowolnić

incapacitation ubezwłasnowolnienie

incapacity niezdolność

incapacity for work niezdolność do pracy

incapacity to inherit niezdolność do dziedziczenia

incapacity to work niezdolność do pracy

temporary incapacity to work czasowa

niezdolność do pracy

incentive motywacyjny, zachęcający, pobudzaj

ący

incentive bonus dodatek motywacyjny

incentive pay płaca progresywna

incentive scheme system motywacyjny

incest kazirodztwo

incestuous kazirodczy

incidental 1. przypadkowy **2.** nieistotny

3. uboczny

incidental defect wada nieistotna

incidental dues należności uboczne

incidental loss of or damage to the thing

lent przypadkowa utrata lub uszkodzenie

rzeczy użyczonej

incite podburzać, podżegać, pobudzać,

namawiać, zachęcać, nakłaniać

incitement podżeganie, namawianie,

pobudzanie, nakłanianie

inciter podżegacz

income dochód, wpływ, przychód

supplementary income dochód dodatkowy

income in addition to normal pay dochód

poza pensją

income tax on legal persons podatek dochodowy

od osób prawnych

incommensurability niewspółmierność,

nieproporcjonalność, nieodpowiedniość

incommensurate niewspółmierny, nieproporcjonalny,

nieodpowiedni, niewystarczają

ący

in-company training doskonalenie zawodowe

w miejscu pracy

incompatibility 1. niezgodność, sprzeczność

2. niezgodność charakterów

incomplete niepełny

incomplete legal transaction czynność

prawna niepełna

inconclusive 1. nieprzekonywujący **2.** nie

rozstrzygający, nie rozstrzygnięty

incontestable niezaprzeczalny, bezsporny,

bezdyskusyjny, niewątpliwy

incorporation 1. założenie, powstanie

2. zarejestrowanie

articles of incorporation statut spółki

certificate of incorporation akt ustanowienia

spółki

date of incorporation data zarejestrowania

spółki

incorporation of a company założenie

spółki

incorporation of a partnership powstanie

spółki osobowej

incorporator założyciel (*spółki, korporacji*)

76

improper incorporator

incorporeal 1. niematerialny **2.** bezcielesny

incorporeal chattels prawa niematerialne

increase podwyżka, podwyższenie

increase in the capital podwyższenie kapita

łu

increase podwyższyć

increase tariffs podwyższyć cła

increment 1. wzrost, przyrost, podwyżka

2. zysk

incremental przyrostowy

incremental budget budżet przyrostowy

incremental budgeting budżetowanie

przyrostowe

incriminate obwiniać, oskarżać, obciążać

incriminating evidence obciążający dowód

indebtedness zadłużenie

indecent nieprzyzwoity, nieskromny, gorsz

ący, niemoralny

indecent assault napaść połączona z czynem

nierządnym

indecent exposure nieprzyzwoite obna-

żanie się

indemnify dawać odszkodowanie, rekompensować

indemnity odszkodowanie, rekompensata

independent niezależny

independent possession posiadanie na

własność, w charakterze właściciela,

posiadanie samoistne

index wskaźnik

indexing indeksacja

indict sb for something oskarżać, stawiać

w stan oskarżenia

indictable karalny, podlegający karze

indictment oskarżenie publiczne

indirect pośredni

indirect tax podatek pośredni

indiscretion 1. wybryk, występki, naruszenie

moralności społecznej 2. nierozwaga

3. niedyskrecja

individual (*noun*) osoba fizyczna, jednostka,

człowiek, osobnik

individual (*adjective*) 1. indywidualny,

osobisty 2. pojedynczy, jednostkowy,

poszczególony 3. osobny, oddzielny, odrębny

individual loan pożyczka indywidualna

individual ownership własność indywidualna

individual protective equipment oerodki

ochrony indywidualnej

individual work praca indywidualna

indivisible niepodzielne

indivisible obligation świadczenie niepodzielne,

zobowiązanie niepodzielne

indivisible share akcja niepodzielna

indoor installations instalacje wewnętrzne

indorser poręczyciel wekslowy

indorse adnotować na odwrocie dokumentu

indorsement 1. adnotacja na dokumencie

2. pełne uzasadnienie roszczeń

industrial 1. przemysłowy 2. pracowniczy,

pracy 3. protestacyjny

industrial action akcja protestacyjna

threaten an industrial action grozić

akcją protestacyjną

call off an industrial action odwołać

akcję protestacyjną

take up an industrial action podjąć

akcję protestacyjną

call for an industrial action wezwać

do akcji protestacyjnej

industrial building budynek przemys

łowy

industrial dispute pracowniczy spór

industrial hygiene bezpieczeństwo i higiena

pracy

industrial property własność przemys

łowa

industrial relations stosunki pracownicze

industrial secret tajemnica przemysłowa

industrial tribunal sąd pracy

industrial unrest niepokoje pracownicze

industrial yields pożytki przemysłowe

industry 1. przemysł, gałąź przemysłu

2. pracowitość, pilność

ineffective bezskuteczny, nieskuteczny,

daremny, próżny

77

incorporeal ineffective

ineffective legal act / transaction czynność

prawna bezskuteczna

ineffectiveness bezskuteczność, nieskuteczność,

brak skuteczności, daremność

ineffectiveness of a pledge bezskuteczność

zastawu

ineffectiveness of legal act bezskuteczność

czynności prawnej

ineffectiveness of notice bezskuteczność

wypowiedzenia

ineligibility 1. nieprzysługiwanie prawa,

brak prawa **2.** brak kwalifikacji, niezdatność

3. brak biernego prawa wyborczego

ineligibility to inherit niegodność spadkobiercy

infallibility 1. nieomylność **2.** niezawodność

infallible 1. nieomylny **2.** niezawodny

infant 1. małoletni, niepełnoletni **2.** niemowlę,

małe dziecko

infanticide 1. dzieciobójstwo **2.** dzieciobójca

/ dzieciobójczyni

inferior podwładny, niższy rangą

infidelity 1. (małżeńska) niewierność,

zdrada **2.** niewiara **3.** nielojalność

infirmity 1. choroba, słabość **2.** niedo-

łęstwo **3.** wada dokumentu prawniczego

inflation inflacja

inflation tax podatek inflacyjny

informed (o wyborze, decyzji, itp.) świadomy,

oparty na posiadanej wiedzy

information profession kadry informacyjne

infraction złamanie, pogwałcenie, naruszenie,
występek

infringe naruszyć / naruszać

infringe lawlessly somebody's possession

samowolnie naruszyć posiadanie

ingratitude niewdzięczność

glaring ingratitude rażąca niewdzięczność

ingratitude of the recipient niewdzięczność

obdarowanego

ingress prawo wstępu

ingress and egress sprawowstępuiwyojocia

inherent wrodzony

inherent defect wada wrodzona

inherit spadkobrać, odziedziczyć

inherit an estate odziedziczyć spadek

inherit equally / in equal proportions

odziedziczyć w równych częściach

inheritance 1. dziedziczenie **2.** dziedzictwo,

spuociczna, spadek

to come into an inheritance otrzymać

spadek

inheritance and gift tax podatek od spadków

i darowizn

inheritance debt dług spadkowy

inheritance proceedings postępowanie

spadkowe

inheritance tax podatek od spadków

inheritress spadkobierczyni

inheritrix spadkobierczyni

initial (adjective) początkowy, wstępny

initial medical check-up wstępne badanie

lekarskie

initial (verb) parafować

initiation 1. zapoczątkowanie **2.** wtajemniczenie,

inicjacja **3.** wprowadzenie (do

organizacji)

initiation fee wpisowe

injunction 1. nakaz sądowy **2.** zakaz

sądowy **3.** upomnienie

injured person poszkodowany

to provide first aid to injured persons

udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym

injurious 1. szkodliwy **2.** krzywdzący, obraźliwy,

obelżywy

injurious falsehood oszczerstwo, pomówienie

injury uraza, rana, kontuzja, obrażenia

industrial injuries uraz odniesiony

w miejscu pracy

inmate 1. domownik 2. współwięzień

3. pacjent (*szpitala psychiatrycznego*)

innocence 1. niewinność 2. prostoduszność,
naiwność

innocent 1. niewinny 2. naiwny, prostoduszny

inquest 1. dochodzenie sądowe, śledztwo

78

ineffective legal act / transaction inquest

koronera 2. badanie przyczyny zgonu

3. sąd przysięgłych koronera

to hold an inquest prowadzić dochodzenie

/ śledztwo

inquiry 1. dowiadywanie się, zasięganie

informacji 2. zapytanie ofertowe 3. dochodzenie,

śledztwo 4. badanie, dociekanie

court of inquiry komisja śledcza

inquisitorial 1. inkwizytorski 2. (*o postępowaniu*)

utajniony 3. inkwizycyjny

inquisitorial system system inkwizycyjny

in re w sprawie

insane niepoczytalny, obłąkany, szalony,

chory umysłowo

inscription 1. wpis, dedykacja 2. zapis

3. wpisanie do rejestru

insolvency niewypłacalność

absolute insolvency całkowita niewyp

łacalność

insolvent niewypłacalny

insolvent debtor dłużnik niewypłacalny

inspect badać, kontrolować, przeprowadzać

kontrolę, sprawdzać, dokonać

ogłędzin

inspect goods badać towary

inspection 1. inspekcja, kontrola, oględziny

2. badanie, oglądanie

building inspection inspekcja budowlana

social labour inspection społeczna inspekcja

pracy

State Labour Inspection Państwowa

Inspekcja Pracy

State Sanitary Inspection Państwowa

Inspekcja Sanitarna

inspection of goods badanie towarów

inspector rewident, inspektor, kontroler,

wizytator

building inspector inspektor budowlany

labour inspector inspektor pracy

inspector of construction supervision

inspektor nadzoru budowlanego

chief inspector of construction supervision

główny inspektor nadzoru budowlanego

investor's supervising inspector inspektor

nadzoru inwestorskiego

inspectorate inspekcja

social labour inspectorate społeczna

inspekcja pracy

State Labour Inspectorate Państwowa

Inspekcja Pracy

State Sanitary Inspectorate Państwowa

Inspekcja Sanitarna

installation instalacja, montaż, założenie,

położenie

instalment 1. rata **2.** (o *towarze*) partia

3. odcinek

to arrange instalments to pay rozło-

żyć na raty

instalments credit kredyt ratalny

instantaneous natychmiastowy, momentalny

instantaneous death oemierć na miejscu,

natychmiastowy zgon

institution instytucja, zakład

institution incorporated under public

law zakład publiczny

institution issuing mortgage bonds or

other bonds instytucja emitująca listy

zastawne lub obligacje

investigating institution instytucja rozpatruj

ąca

instruct 1. instruować, pouczać, polecić

2. szkolić

instruct employees on the provisions

and principles of safety and hygiene

at work zaznajamiać pracowników

z przepisami i zasadami bhp

instruction(s) instrukcja, wskazówki, zalecenia,

polecenia

operating instructions instrukcja użytkowania

to follow the instructions postępować

zgodnie z instrukcją

instructions for use instrukcja obsługi

instruction for use of a thing instrukcja

korzystania z rzeczy

insurance ubezpieczenie

79

inquiry insurance

insurance agent agent ubezpieczeniowy

insurance commission prowizja ubezpieczeniowa

insurance of the stored goods ubezpieczenie

składowanego towaru

insure ubezpieczać / ubezpieczyć

insure against an occupational accident

ubezpieczyć się od wypadku przy pracy

intangible nienamacalny, nieuchwytny,

niematerialny

intangible property dobra niematerialne

intellectual intelektualny, umysłowy

intellectual property własność intelektualna

intelligence wywiad

intelligence agency agencja wywiadu

intention zamiar, intencja

intention to divide the company zamiar

dokonania podziału spółki

intention to effect a division of the company

zamiar dokonania podziału spółki

Interdepartmental Commission for

Maximum Admissible Concentration

and Intensity in the Working Environment

of Agents Harmful to Health

Międzyresortowa Komisja ds. Najwyż-

szych Dopuszczalnych Stężeń i Natę-

żeń Czynników Szkodliwych

intercourse obcowanie, stosunek, kontakty

sexual intercourse stosunek płciowy

interdict zakaz sądowy (Scot)

interest 1. odsetki 2. interes 3. korzyści

additional interest odsetki dodatkowe

annual interest odsetki roczne

banking interest odsetki bankowe

calculation of default interest naliczanie

odsetek za zwłokę

default interest rate stawka odsetek za

zwłokę

default interests odsetki za zwłokę

legal interest odsetki ustawowe

life interest użytkowanie z prawem pobierania

pożytków

penal interests odsetki za zwłokę

penalty interest odsetki karne

running interest odsetki bieżące

to calculate default interest naliczać

odsetki za zwłokę

to charge default interest naliczać odsetki

za zwłokę

to compute interest obliczać odsetki

interest coupon sheet arkusz kuponowy

oprocentowania

interest of a partnership / company interes

spółki

interest on real property pożytki z nieruchomości

interest on share odsetki od udziału

interest payment rata odsetkowa

interest rate stopa procentowa

to set interest rates ustalać wysokość

stóp procentowych

interests accrued odsetki narosłe

interests accrued on claims odsetki od

wierzytelności

interests due odsetki należne

interests in arrears odsetki zaległe

interests on claim odsetki od wierzytelności

interim tymczasowy, doraźny, przejściowy,

zastępczy

interim order zarządzenie tymczasowe

interim remedy ośrodek tymczasowy

interior decorator projektant wnętrz

interloper 1. intruz, osoba niepowołana

2. przemytnik

internal wewnętrzny

internal relations of a partnership /

company stosunki wewnętrzne spółki

Internal Revenue Code (USA) kodeks

podatkowy, ordynacja podatkowa

Internal Revenue Service (USA) ministerstwo

podatków, urząd skarbowy

international międzynarodowy

International Accounting Standards

Board, IASB Rada Międzynarodowych

Standardów Rachunkowości

International Accounting Standards,

IAS Międzynarodowe Standardy Rachunkowości

International Court of Justice Międzynarodowy

Trybunał Sprawiedliwości

80

insurance agent International Court of Justice

International Federation of Accountants,

IFAC Międzynarodowa Federacja

Księgowych

international obligation zobowiązanie

międzynarodowe

International Organisation of Securities

Commissions (IOSCO) Międzynarodowa

Organizacja Komisji Papierów

Wartościowych

international sale of goods sprzedaż międzynarodowa

towarów

inter-professional agreement porozumienie

branżowe

interrogate przesłuchiwać, wypytywać,

indagować

interrogation przesłuchanie, wypytywanie,

indagowanie

interrogatories pytania na piśmie skierowane

do drugiej strony procesu

interrupted przerywany / przerwany, zak

łócony

interrupted working time czas pracy

przerywany

interruption przerwanie, przerwa, zakłócenie

interruption in the course of limitation

przerwanie okresu przedawnienia

intestate bez testamentu, beztestamentowy

to die intestate umrzeć nie pozostawiający

testamentu

intervener interwenient

intra-company collective agreement

zakładowy układ zbiorowy

introduction 1. wprowadzenie **2.** wstęp

3. prezentacja, przedstawienie

introduction of goods wprowadzenie towarów

illegal introduction of goods nielegalne

wprowadzenie towarów

invalidation 1. unieważnienie, anulowanie

2. obalenie

invalidity 1. nieważność **2.** inwalidztwo

invalidity of a declaration of intent niewa

żność oświadczenia woli

invalidity of a will nieważność testamentu

aggravation of invalidity pogorszenie

stopnia inwalidztwa

inventory (noun) 1. spis inwentarza, inwentarz

2. remanent **3.** zasób, zapas

to compile / draw an inventory

sporządzić spis

to make the inventory dokonać spisu

to take an inventory przeprowadzać

/ przeprowadzić remanent, dokonać spisu

winding-up inventory remanent likwidacyjny

inventory estimation method metoda

szacowania zapasów

inventory (*verb*) inwentaryzować

investigate 1. badać 2. rozpatrywać / rozpatrzyć

3. prowadzić śledztwo / dochodzenie

investigate a pension claim rozpatrywać

wniosek o emeryturę

investigation 1. dochodzenie, śledztwo

2. badanie

preliminary investigation dochodzenie

wstępne

investment inwestycja, lokata

investment certificate certyfikat inwestycyjny

to issue investment certificates wydawać

certyfikaty inwestycyjne

to redeem investment certificates wykupić

certyfikaty inwestycyjne

investment credit kredyt inwestycyjny

investment fund fundusz inwestycyjny

closed-end investment fund fundusz

inwestycyjny zamknięty

mixed investment fund fundusz inwestycyjny

mieszany

open-ended investment fund fundusz

inwestycyjny otwarty

investment relief ulga inwestycyjna

investor inwestor

inviolability nietykalność, niepogwałcalność,

nienaruszalność

inviolable nietykalny, niepogwałcalny,

nienaruszalny

invoice faktura

81

International Federation of... invoice

ionising radiation promieniowanie jonizuj

ące

IOU (*I owe you*) skrypt dłużny, rewers

IRA (**individual retirement account**) indywidualne

konto emerytalne

issue (*noun*) 1. emisja 2. wystawienie

3. potomstwo

bonus issue emisja akcji gratisowych,

emisja gratisowa

conditions of issue warunki emisji

continuing issue emisja ciągła

currency of issue waluta emisji

date of issue data emisji, data wystawienia

domestic issue emisja krajowa

floating rate issue emisja papierów

o płynnej stopie

foreign issue emisja zagraniczna

fresh issue emisja nowa

gross issue emisja brutto

internal issue emisja krajowa

international issue emisja międzynarodowa

net issue emisja netto

place of issue miejsce wystawienia

placing of issues plasowanie emisji

private issue emisja prywatna

public issue emisja publiczna

rights issue emisja praw poboru

scrip issue emisja akcji gratisowych,

emisja gratisowa

securities issue emisja papierów wartościowych

tap issue emisja ciągła

terms of issue warunki emisji

time of issue data emisji

variable-rate issue emisja papierów

o zmiennej stopie

volume of issue wielkość emisji

issue of shares emisja akcji

issue at a discount emisja po obniżonej

cenie

issue at a premium emisja premiowa

issue at par emisja po cenie nominalnej

issue consortium konsorcjum emisyjne

issue of securities emisja papierów wartościowych

issue syndicate konsorcjum emisyjne

issue timetable kalendarz emisji

issued price cena emisyjna

issued share, allotted share akcja wyemitowana

issue (verb) 1. emitować, wypuszczać

2. wystawiać

issue shares / stocks wypuścić akcje

issuer emitent

issuer's market maker animator emitenta

issuing house dom emisyjny

item 1. pozycja, punkt **2.** przedmiot,

rzecz, artykuł

balance sheet items pozycje bilansowe

cost item pozycja kosztów

exceptional items pozycje wyjątkowe

expense items pozycje kosztów

extraordinary items pozycje nadzwyczajne

82

ionising radiation item

J

jactitation 1. fałszywe oświadczenie

mogące przynieść szkodę innej osobie

2. przechwálki

jail (noun) 1. więzienie, areszt **2.** uwięzienie

jail (verb) uwięzić, wsadzać do więzienia

jaywalking nieprawidłowe / nieprzepisowe

przechodzenie przez jezdnię

JD (Juris Doctor, Doctor of Jurisprudence)

doktor prawa

jeopardy niebezpieczeństwo, zagrożenie,

ryzyko

to be in jeopardy być w niebezpieczeństwie

jerry-building fuszarka budowlana

job praca, zadanie, dzieło

first job pierwsze zatrudnienie

job application podanie o pracę

to reject someone's job application odrzucić

czyjeś podanie o pracę

Job Centre urząd pracy

job creation tworzenie miejsc pracy

job enlargement rozszerzenie zakresu

pracy

job enrichment wzbogacanie pracy

job evaluation wartościowanie pracy

job rotation wymiennosc pracy

job satisfaction satysfakcja / zadowolenie

z pracy

job security bezpieczeństwo zatrudnienia

job seeker poszukujący pracy

job sharing dzielenie czasu pracy

job switching wymiennosc stanowisk

pracy

jobless bezrobotny, bez pracy

join przystąpić do, wejść do

join the company / partnership

przystąpić do spółki

joinder połączenie powództw

joinery roboty stolarskie

joint wspólny, łączny

joint account wspólny rachunek / konto

joint and several solidarny

joint and several debt dług solidarny

joint and several liability odpowiedzialność

solidarna, zobowiązanie solidarne

joint and several liability of debtors solidarność

dłużników

joint legacy zapis wspólny

joint ownership wspólna własność (*gdy*

każdy ze współwłaścicieli występuje jako

właściciel całości)

joint ownership własność wspólna

joint property własność wspólna

joint participation współuczestnictwo

jednolite

joint power of attorney pełnomocnictwo

łącznie

joint tenant współdzierzawca

joint use użytkowanie wspólne

joint venture spółka z udziałem kapitału

zagranicznego

joint will testament wspólny

joint-stock company (POL) spółka akcyjna

journal 1. dziennik, pismo, magazyn, rejestr

2. protokół z obrad parlamentu

cash disbursements journal dziennik

rozchodów gotówkowych

cash payments journal dziennik wydatków

83

cash receipt journal dziennik przychodów

gotówkowych

cash receipts journal dziennik wpływów

columnar journal dziennik kolumnowy

general journal dziennik ogólny

purchases journal dziennik / rejestr

zakupów

sales journal dziennik sprzedaży

journalistic dziennikarski

journalistic ethics etyka dziennikarska

journalistic secrecy tajemnica dziennikarska

JP (justice of the peace) sędzia pokoju

judge 1. sędzia **2.** ekspert, znawca

judge advocate 1. prokurator sądu wojennego

(USA) **2.** asesor sądu wojskowego

Judge Advocate-General prawnik Wojskowego

Biura śledczego

judge-commissioner sędzia komisarz

judgment 1. orzeczenie, wyrok **2.** osąd,

ocena, opinia, zdanie, pogląd **3.** rozsądek

ądek

judgment debtor dłużnik z tytułu wyroku

sądowego

judicature 1. wymiar sprawiedliwości,

sądownictwo **2.** urząd sędziowski **3.** jurysdykcja

4. trybunał sprawiedliwości,

sąd

judicial 1. sądowy **2.** sędziowski **3.** bezstronny,

sprawiedliwy **4.** rozsądny, rozumny

judicial immunity immunitet sądowy

judicial settlement ugoda sądowa

final judicial settlement prawomocna

ugoda sądowa

judicial testament testament sądowy

judiciary sądownictwo, władza sądownicza

jump at skwapliwie skorzystać

jump at an offer skwapliwie skorzystać

z oferty

junk bond obligacja oemeciowa

jurat jurat, nota podająca szczegóły złożonej przysięgi

żonej przysięgi

juridical 1. prawny, prawniczy **2.** sądowy

3. sądowniczy

Juris Doctor doktor prawa

jurisdiction 1. kompetencje **2.** jurysdykcja,

wymiar sprawiedliwości **3.** władza

sądownicza, sądownictwo **4.** (sądu)

właściwość

jurisdictional jurysdykcyjny, kompetencyjny

jurisprudence 1. prawo, system prawny

2. prawoznawstwo **3.** praktyka sądowa

jurist 1. prawnik, jurysta, znawca prawa

2. student prawa, absolwent prawa

3. sędzia

juror ławnik, sędzia przysięgły

jury sąd / ława przysięgłych

grand jury wielka ława przysięgłych

hung jury niejednomyślna ława przysięgłych

łych

jus prawo

just 1. sprawiedliwy, uzasadniony, słuszny,

zasłużony **2.** bezstronny **3.** godziwy

justice 1. sprawiedliwość, słuszność, zasadność

2. wymiar sprawiedliwości

3. sędzia (sądu wyższej instancji)

Chief Justice (USA) główny sędzia,

przewodniczący sądu

Lord Chief Justice (UK) Lord Naczelny

Sędzia (*przewodniczący Ławy Królewskiej,*

członek Sądu Apelacyjnego)

Lord Justice (UK) sędzia Sądu Apelacyjnego

miscarriage of justice omyłkasądu, pomy

łka sądowa, niesprawiedliwy wyrok

to administer justice wymierzać sprawiedliwość

justice of the peace sędzia pokoju, sędzia

lokalny

juvenile 1. młodociany, nieletni 2. młodzieńczy

3. dziecienny

juvenile delinquent młodociany przestępca

84

journalistic juvenile delinquent

K

kangaroo court 1. sąd samozwańczy, sąd

nieformalny 2. dintojra

keep 1. trzymać 2. prowadzić

keep an account prowadzić rachunek

keeper 1. nadzorca, strażnik 2. opiekun,

kurator

kickback działka, procent, łapówka

kidnap porywać (*osobę*), uprowadzać

kidnapper porywacz

kidnapping porwanie, uprowadzenie

kill zabić / zabijać, mordować, uoemiercać

killer zabójca, morderca

contract killer płatny zabójca / morderca

serial killer seryjny zabójca

kin krewni, rodzina

next of kin najbliższy krewny

absence of next of kin spadek nieobjęty

King's (Queen's) Bench (UK) Sąd Ławy

Królewskiej

kinship pokrewieństwo, więź

kiting wystawianie czeków bez pokrycia

kleptomania kleptomania

know all men podaje się do publicznej

wiadomości

knowingly celowo, świadomie

knowledge 1. wiedza 2. świadomość

knowledge of a material defect świadomość

wady rzeczy sprzedanej

85

L

labour (UK), **labor** (USA) 1. praca, robota

2. robocizna 3. siła robocza 4. starania,

zachody, wysiłki, trud

labour costs koszt robocizny

labour court sąd pracy

labour culture kultura pracy

Labour Day święto pracy

labour discipline dyscyplina pracy

labour dispute spór pracy

labour inspector inspektor pracy

labour law prawo pracy

labour market rynek pracy

labour market policy polityka rynku pracy

labour needs potrzeby związane z pracą

labour office urząd zatrudnienia

labour statistics statystyka płac

labor union (USA) związek zawodowy

lack brak, niedostatek

lack of awareness or freedom brak świadomości

lub swobody

lack of work brak pracy

land 1. grunt, grunty, ziemia, rola 2. ląd

agricultural land grunt rolny

occupation of land władanie gruntem

to enter into occupation of land

wchodzić we władanie gruntem

to occupy the land władać gruntem

land and buildings własność ziemską

land and mortgage register księga wieczysta

motion to create a land and mortgage

register wniosek o założenie księgi

wieczystej

land register kataster

land rent renta gruntowa, czynsz dzier-

żawny

land tax podatek gruntowy

landed property własność ziemi

landlord wdzierżawiający, wynajmuj

ący, oddający w najem

landowner właściciel ziemski, obszarnik

lapse 1. przedawnienie, wygaśnięcie, utrata

ważności 2. upływ, przeciąg czasu

3. uchybienie, potknięcie

lapse period termin przedawnienia

to interrupt a lapse period przerwać

bieg terminu przedawnienia

lapsed 1. wygasły **2.** niegdysiejszy

lapsed legacy zapis wygasły

larcenous mający charakter kradzieży,

noszący znamiona kradzieży

larceny kradzież, zabór mienia, zagarnięcie

grand larceny kradzież poważna /

w znacznym rozmiarze

petty larceny drobna kradzież

lascivious lubieżny

last 1. ostatni, ostateczny **2.** ubiegły, poprzedni

3. ostatnio

Last In-First Out (LIFO) metoda LIFO

„ostatnie przyszło – pierwsze wyszło”

Last In-Still Here (LISH) metoda LISH

„ostatnie przyszło – wciąż tutaj”

last will and testament rozporządzenie

ostatniej woli, testament

latent ukryty, utajony

latent defect wada ukryta

later will testament późniejszy

lateral boczny, z linii bocznej, poprzeczny

laundering pranie brudnych pieniędzy

law 1. prawo, ustawa, akt prawny **2.** prawid

łowość, prawo natury **3.** zasada,

86

reguła, przepis, twierdzenie **4.** wymiar

sprawiedliwości

bankruptcy law prawo upadłościowe

case law prawo precedensowe

civil law prawo cywilne

collection of laws zbiór praw

constitutional law prawokonstytucyjne

contract law prawo zobowiązań

copyright law prawo autorskie

criminal law prawo karne

ecclesiastical law prawo kościelne

fiscal penal law prawo karne skarbowe

in the eye of the law w oczach prawa

inside / within the law w granicach

prawa

international law prawo międzynarodowe

labour law prawo pracy

maritime law prawo morskie

mercantile law prawo handlowe

private law prawo prywatne

public law prawo publiczne

rehabilitation / reorganisation law

prawo naprawcze

to break the law łamać / naruszać

prawo

to evade the law obchodzić prawo

to observe the law przestrzegać prawa

law journal dziennik ustaw, dziennik

urzędowy

law of succession prawo spadkowe

law-abiding praworządny, przestrzegaj

ący prawa, szanujący prawo

lawful 1. ustawowy, legalny, prawowity

2. słuszny, sprawiedliwy **3.** (o dziecku)

ślubny

lawful succession dziedziczenie ustawowe

lawfulness legalność, prawowitość, praworz

ądność

lawgiver prawodawca, ustawodawca, kodyfikator

lawless 1. bezprawny, samowolny, łami

ący prawo **2.** niepraworządny

lawless construction samowola budowlana

lawlessly samowolnie, bezprawnie

lawmaker ustawodawca, prawodawca

law-making body organ ustawodawczy

lawsuit 1. powództwo **2.** proces sądowy,

sprawa sądowa

lawyer prawnik, adwokat, radca prawny

lay 1. świecki, laicki **2.** niefachowy, dyletancki

lay judge ławnik

layman 1. laik **2.** osoba świecka

lay-off przestój (w pracy)

period of lay-off okres przestoju

lead seal 1. plomba **2.** ślad, wskazówka

to affix the lead seal nałożyć plombę,

przystawić pieczęć, opieczetować

to break the lead seal zerwać plombę,

pieczęć

leader przywódca

lease (verb) oddać w najem nieruchomości,

najmować

lease (noun) najem

cancellation of a lease anulowanie

umowy najmu

commencement of a lease rozpoczęcie

umowy najmu

commercial lease najem lokalu handlowego

contract of lease of business premises

umowa najmu lokalu użytkowego

duration of lease okres najmu

extension of lease przedłużenie okresu

najmu

fixed-term lease najem na czas określony

lease of a movable najem rzeczy ruchomej

leasing company spółka leasingowa

periodic lease (USA) najem odnawialny

redelivery of the subject of lease

zwrot przedmiotu najmu

residential lease 1. najem lokalu mieszkalnego

2. umowa najmu lokalu mieszkalnego

surrender of the subject of lease

zwrot przedmiotu najmu

87

law journal residential lease

term of lease okres najmu

termination of a lease agreement wypowiedzenie

umowy najmu

to extend lease przedłużać okres najmu

to release the subject of lease wydać

przedmiot najmu

lease of a movable najem rzeczy ruchomej

lease of a right dzierżawa prawa

lease of the living accommodation najem

lokalu

lease premises miejsce najmu

leasehold majątek dzierżawiony / wynajęty

leave (verb) pozostawiać / pozostawić

leave a legacy pozostawiać / pozostawić

spadek

leave the partnership wystąpić ze spółki

leave (noun) urlopy

paid leave płatny urlop

sick leave urlop zdrowotny

to grant leave udzielać urlopu

to recall an employee from leave

odwołać pracownika z urlopu

to schedule leave planować urlop

to shorten leave obniżać wymiar

urlopu

to use leave wykorzystać urlop

leave at request urlop na żądanie

leave for job search zwolnienie na poszukiwanie

pracy

leave on social grounds urlop socjalny

length of leave wymiar urlopu

leaving the scene of an accident ucieczka

z miejsca wypadku

ledger rejestr, księga

accounts receivable ledger księga należności

żności

general / impersonal / nominal ledger

księga główna

office equipment ledger rejestr urządzeń biurowych

dzeń biurowych

purchases ledger księga zakupów

sales ledger księga sprzedaży

store equipment ledger rejestr urządzeń magazynowych

dzeń magazynowych

subsidiary ledger (*urządzenie księgowie*)

księga pomocnicza

to make an entry in the ledger wprowadzić zapis do księgi

zapis do księgi

ledger sheet karta księgi głównej

legacy 1. legat, zapis **2.** spuścizna, dziedzictwo

absolute legacy zapis bezwarunkowy

additional legacy zapis dodatkowy

alternative legacy zapis przemienny

conditional legacy zapis warunkowy

contingent legacy zapis warunkowy

deferred legacy zapis terminowy

demonstrative legacy legat wskazujący, oznaczający rzecz

ący, oznaczający rzecz

extra legacy zapis naddziałowy

joint legacy zapis wspólny

lapsed legacy zapis wygasły

pecuniary legacy zapis pieniężny

preferential legacy zapis uprzywilejowany, zapis naddziałowy

zapis naddziałowy

special / specific legacy zapis szczególny

substitutional legacy zapis z podstawieniem

pospolitym

universal legacy zapis uniwersalny, zapis całego spadku

całego spadku

legacy hunter łowca spadków

legacy hunting wyludzenie spadku

legacy of usufruct zapis użytkowania

legal prawowity, prawny, legalny

divided legal entity osoba prawna podzielona

legal act czynność prawna

legal act for consideration czynność prawna odpłatna

odpłatna

legal act of the bankrupt czynność prawna

upadłego

legal assignee następcą prawną

legal capacity zdolność prawna

legal defect wada prawna

legal easement służebność ustawowa

legal emblements pożytki prawne

legal ethics etyka zawodu prawniczego

legal obligation zobowiązanie ustawowe

legal person osoba prawna

88

lease of a movable legal person

legal profession zawód prawniczy

legal profession secret tajemnica zawodu

prawniczego

legal representation zastępstwo ustawowe

legal representative for the purpose of

litigation pełnomocnik procesowy

legal status zdolność prawna

legal succession następstwo prawne

legal successor następcą prawną

legal transaction czynność prawna

legal usufruct ustawowe prawo użytkowania

legal working time czas pracy ustawowy

legatee zapisobierca, zapisobiorca, legatariusz

sole legatee zapisobierca uniwersalny

legislate ustanawiać prawa, uchwalać ustawy,

ustanawiać

legislation 1. ustawodawstwo, legislacja,

prawodawstwo **2.** uchwalenie,

ustanowienie **3.** prawa, ustawy, akty

prawne

legislation governing labour questions

ustawodawstwo prawa pracy

legislative ustawodawczy, prawodawczy

legislator ustawodawca, prawodawca, legislator

legislature władza ustawodawcza, ciało

ustawodawcze, legislatura

legist prawnik

legitim zachówek, legityma, część ustawowa

(spadku dla dzieci zmarłego)

claim resulting from a legitim roszczenie

z tytułu zachowku

to calculate a legitim obliczać zachówek

to complete a legitim uzupełnić zachówek

to deprive someone of one's legitim

pozbawić (kogoś) zachowku

to pay a legitim zapłacić zachówek

legitim due zachówek należny

legitim due to a descendant zachówek

należny zstępnemu

legitimacy 1. legalność, prawowitość

2. zasadność, słuszność **3.** pochodzenie

z małżeństwa

legitimate 1. zasadny, słuszny, uzasadniony

2. prawowity, legalny, ślubny

(o dziecku)

legitimation 1. uprawnienie, legalizacja

2. uznanie ślubnego pochodzenia

dziecka

lend pożyczać / pożyczyć, udzielić komuś

pożyczki

lend at interest pożyczać na procent

lend for gratuitous use oddawać w bezp

łatne używanie

lend for use użyczać

lend money on the security of pledged

chattels pożyczać pod zastaw

lend on security pożyczyć pod zastaw

lender pożyczkodawca, użyczający

lender of the last resort pożyczkodawca

ostatniej instancji

lending limit pułap kredytu

lese majesty 1. zdrada stanu **2.** obraza majestatu

lessee najemca, dzierżawca, najmobioreca

lessor najmodawca, wydzierżawiający,

wynajmujący

let out wynajmować komuś, oddawać

w najem

let-out clause klauzula zwolnienia z obowi

ązku, klauzula zmiany postanowienia

lethal oemiercionośny, oemiertelny, zabójczy,

zgubny

lethal weapon oemiercionośna / zabójcza

broń

letter 1. list, pismo **2.** litera

letter of authority pełnomocnictwo na

piśmie

letting of permanently installed equipment

and machinery wynajem trwale

zainstalowanego wyposażenia i urządzeń

letting of premises and sites for parking

vehicles wynajem miejsc parkingowych

level poziom

level of employment poziom, stan zatrudnienia

legal profession level of employment

levelling roboty niwelacyjne

levy 1. pobierać, ociążać 2. nakładać

levy a tax pobierać, ociążać podatek

lewd lubieżny, sprośny, niewybredny

lex prawo, ustawa

lex fori prawo miejsca procesu

liable odpowiedzialny, podlegający odpowiedzialności

to be liable for something ponosić odpowiedzialność

za coś

to be liable for taxes odpowiadać za

podatki

to be liable for the obligations of the

partnership / company odpowiadać za

zobowiązania spółki

to be liable jointly and severally odpowiadać

solidarnie

liabilities pasywa

liability odpowiedzialność, zobowiązanie

devisee's liability odpowiedzialność zapisobiercy

joint and several liability odpowiedzialność

solidarna

material liability of employees odpowiedzialność

materialna pracowników

payroll liability zobowiązanie z tytułu

wynagrodzeń

personal liability of an heir odpowiedzialność

osobista spadkobiercy

severable liability zobowiązanie podzielne

several liability odpowiedzialność indywidualna,

zobowiązanie indywidualne

subrogative liability of a partner odpowiedzialność

subsidiarna wspólnika

subsidiary liability of a partner odpowiedzialność

subsidiarna wspólnika

to be exempt from liability up to the

value być wolnym od odpowiedzialności

w granicach

unlimited liability odpowiedzialność

nieograniczona

liability for estate debts / inheritance

debts odpowiedzialność za długi spadkowe

liability for property entrusted to employees

odpowiedzialność za mienie

powierzone pracownikowi

liability is limited to the contribution

odpowiedzialność ograniczona jest do
wysokości wkładów

liability secured by mortgage zobowią-
zanie zabezpieczone hipoteką

liability secured by pledge zobowiązanie
zabezpieczone zastawem

liability under a product warranty zobowi-
ązanie z tytułu napraw gwarancyjnych

libel paszkwil, zniesławienie pisemne,
oszczerstwo, potwarz

libelant 1. oszczerca **2.** oskarżony o znies-
ławienie

licence 1. koncesja, pozwolenie, licencja

2. przepustka, zwolnienie warunkowe

to grant a licence to operate a customs

agency wydać / wydawać koncesję na
prowadzenie agencji celnej

to revoke a licence to operate a customs

agency cofać / cofnąć koncesję na
prowadzenie agencji celnej

licence to operate a customs agency

koncesja na prowadzenie agencji celnej

licensee koncesjonariusz, licencjodawca

licit dozwolony, legalny

lien zastaw

particular lien zastaw szczególny (*prawo*
zastawu mienia dłużnika)

repairer's lien zastaw naprawczy (*prawo*

zastawu naprawionego mienia na
zabezpieczenie pokrycia kosztów jego
naprawy)

lien holder posiadacz prawa zastawu

lien on rights zastaw na prawach

life dożywotni

life annuity renta dożywotnia

life interest własność dożywotnia

life leasehold dzierżawa dożywotnia

life tenancy własność dożywotnia

life tenant dzierżawca dożywotni

life usufruct użytkowanie dożywotnie

limit pułap, granica, kres, ograniczenie,

limit

90

levelling limit

lending limit pułap kredytu

limitation 1. przedawnienie **2.** ograniczenie

interruption in the course of limitation

przerwanie okresu przedawnienia

period / time of limitation okres przedawnienia

suspension of the course of limitation

zawieszenie przedawnienia

limitation of a right przedawnienie prawa

limitation of claims przedawnienie roszczeń

limited ograniczony

limited joint-stock partnership spółka

komandytowo-akcyjna

limited liability amount suma komandytowa

limited liability company (POL) spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością

limited partner komandytariusz

limited partnership spółka komandytowa

limited use użytkowanie tymczasowe /

ograniczone

line 1. linia **2.** szereg, rząd

ascending line linia wstępuna

collateral line linia boczna

credit line linia kredytowa

descending line linia zstępuna

direct line linia prosta

link building budynek plombowy

liquid płynny

liquid assets aktywa płynne

liquidate 1. upłynnić **2.** zlikwidować

liquidate the assets of company / partnership

upłynnić majątek spółki

liquidation likwidacja, rozwiązanie

compulsory liquidation likwidacja

przymusowa

course of liquidation przebieg likwidacji

rules for liquidation zasady likwidacji

to conduct liquidation przeprowadzać

likwidację

to put a company / partnership into

liquidation postawić firmę w stan likwidacji

voluntary liquidation likwidacja dobrowolna

liquidation actions czynności likwidacyjne

liquidation arrangement układ likwidacyjny

liquidation reorganisation arrangement

układ likwidacyjny

liquidation of assets of the bankruptcy

estate likwidacja majątku masy upad

łości

liquidation of proprietary rights likwidacja

praw majątkowych

liquidator likwidator

list lista, spis

list of claimants surviving the deceased

lista osób uprawnionych do dziedziczenia

ustawowego

list of claims lista wierzytelności

extract / excerpt from the list of

claims wyciąg z listy wierzytelności

supplementary / additional list of

claims uzupełniająca lista wierzytelności

to approve / confirm the list of claims

zatwierdzić listę wierzytelności

to establish a list of claims ustalić listę

wierzytelności

to make a list of claims sporządzić listę

wierzytelności

to review / to view the list of claims

przeglądać listę wierzytelności

listed company spółka giełdowa

literary literacki

literary and artistic property własność

literacka i artystyczna

literary profession zawód literata

literary work dzieło literackie

litigant strona w procesie

litigate procesować się, prowadzić proces,

występować jako strona w procesie

litigation droga prawna, sprawa sądowa,

proces sądowy

living space powierzchnia mieszkalna

91

limitation living space

loafer obibok, próżniak

loan pożyczka, kredyt

administration of a loan obsługa po-

życzki

amount of a loan wielkość pożyczki

application for a loan prośba o po-

życzkę

as a loan tytułem pożyczki

bridging loan kredyt pomostowy, po-

życzka pomostowa

budgetary loan kredyt budżetowy

call loan pożyczka zwrotna w każdej

chwili na żądanie

collateral for a loan zabezpieczeniepo-

życzki

contract for a loan umowa pożyczki

convertible loan pożyczka zamienna

domestic loan pożyczka wewnętrzna

duration of a loan okres pożyczki

form of a loan forma pożyczki

global loan pożyczka globalna

government loan pożyczka państwowa

/ rządowa

home loan pożyczka na kupno mieszkania

interest-bearing loan pożyczka oprocentowana

interest-free loan pożyczka nieoprocentowana

object of loan przedmiot pożyczki

recourse loan pożyczka gwarantowana

redemption of a loan spłata pożyczki

refund of a loan zwrot pożyczki

repayment of a loan spłata pożyczki

security for a loan zabezpieczenie pożyczki

security of loan repayment zabezpieczenie

zwrotu pożyczki

service of a loan obsługa pożyczki

soft loan pożyczka nieoprocentowana

terms of a loan warunki pożyczki

to apply for a loan ubiegać się o pożyczkę

to contract / to incur / to negotiate

a loan zaciągnąć pożyczkę / kredyt

to obtain a loan otrzymać pożyczkę

to pay off a loan spłacić pożyczkę

to raise a loan zaciągnąć pożyczkę

/ kredyt

to receive a loan otrzymać pożyczkę

to repay a loan spłacić pożyczkę

to revoke a loan anulować pożyczkę

to take out a loan zaciągnąć pożyczkę

/ kredyt

loan against deposit pożyczka pod zastaw

loan against security pożyczka za zabezpieczeniem

loan amount kwota pożyczki

loan association towarzystwo pożyczkowe

loan at interest pożyczka oprocentowana

loan at notice pożyczka zwrotna za wypowiedzeniem

loan capital kapitał pożyczkowy

loan for use użyczenie

loan for use agreement umowa użyczenia

loan in kind pożyczka w naturze

loan is payable pożyczka jest wymagalna

loan falls due pożyczka jest wymagalna

loan market rynek pożyczkowo-kredytowy

loan on pawn pożyczka pod zastaw

loan on special terms pożyczka na warunkach specjalnych

loan payment rata pożyczki

loan period okres pożyczki

loan proceeds zysk z pożyczki

loan repayable on demand pożyczka zwrotna w każdej chwili na żądanie

loan value wysokość / wartość pożyczki

loan without interest pożyczka nieoprocentowana

local miejscowy, lokalny

local action powództwo, które musi zostać wniesione w określonym miejscu

local government samorząd

local governmental unit jednostka samorządu terytorialnego

local law prawo miejscowe

92

loafer local law

local tax podatek mijscowy

lockout lokaut

locus miejsce

lodger lokator

lodgings kwatera

logo logo, znak graficzny

long-term długoterminowy, długookresowy

long-term loan pożyczka długoterminowa

long-term obligation zobowiązanie długoterminowe

long-term unemployment bezrobocie długookresowe

longevity długowieczność

longevity pay dodatek za usługę lat

(*wypłacany wojskowym*)

loophole luka, kruczek

tax loophole luka podatkowa

legal loophole luka prawna, kruczek

prawny

loss 1. strata, **2.** zguba **3.** ubytek

equivalent given for loss sustained

ekwiwalent za poniesione straty

manner of covering loss sposób pokrycia

strat

to appraise the loss oszacować stratę

to bear a loss ponieść stratę

to compute the company's losses at

PLN x oszacować straty spółki na

x PLN

to cover / finance losses pokrywać

/ pokryć straty

to incur a loss ponieść stratę

to participate in the loss uczestniczyć

w stracie

to suffer / sustain losses ponieść straty

loss of one's job utrata (*miejsca*) pracy

loss of the qualifications through the

employee's own faults zawiniona utrata

uprawnień

lost 1. utracony, stracony, zmarnowany

2. zaginiony

lost possession posiadanie utracone

low 1. niski, niewysoki, niewielki **2.** głęboki

3. nikczemny

low pay niska płaca

low-interest loan pożyczka niskoprocentowa

low-priced offer oferta korzystna ze

względu na cenę

lower niższy

lower court sąd niższej instancji

lump sum / lump-sum ryczałt

lump sum remuneration wynagrodzenie

ryczałtowe

lump-sum tax podatek ryczałtowy

lunacy 1. choroba umysłowa, obłąd **2.** szaleństwo

lunatic obłąkany, szaleniec

lynch zlinczować, dokonać samosądu

93

local tax lynch

M

mace laska marszałkowska

Mafia mafia

magistrate sędzia pokoju

magistrate's court sąd pokoju / rozjemczy

(*dla drobnych spraw*)

mail-order wysyłkowy

by mail-order wysyłkowo

mail-order sale sprzedaż wysyłkowa

maintenance 1. konserwacja, utrzymywanie

w dobrym stanie **2.** utrzymywanie

3. alimenty **4.** pomoc, poparcie

to bear the ordinary maintenance

costs of the thing lent ponosić zwykle

koszty utrzymania rzeczy użyczonej

maintenance work roboty konserwacyjne

major 1. główny, istotny 2. pełnoletni

3. większy, ważniejszy, znaczący, powa

żny, poważniejszy 4. (o *specjalizacji*

na *studiach*) główny, kierunkowy

major defect wada główna, wada istotna

majority 1. większość, przewaga 2. pełnoletność

absolute / overall majority bezwzględna

większość

simple majority zwykła większość

majority vote większość głosów

make a bequest to someone zapisać coś

komuś, uczynić zapis na czyjąś rzecz

make a declaration of intent złożyć oświadczenie

woli

make a performance spełnić świadczenie

make a power of attorney sporządzić

pełnomocnictwo

make a statement złożyć oświadczenie

make an offer złożyć ofertę

make available udostępnić

make one's will sporządzić testament

make repairs dokonywać napraw, przeprowadzać

naprawy

make someone one's heir uczynić kogoś

swoim spadkobiercą

make the inventory dokonać spisu

make the payments due in respect of

a business trip wypłacać należności

z tytułu podróży służbowej

make work wykonać dzieło

maker of the offer składający ofertę

mala fide w złej wierze

malefactor zbrodniarz, przestępca, złoczyńca

malfeasance nadużycie władzy, wykroczenie,

przestępstwo urzędowe

maltreat someone pastwić się nad kimś,

znęcać się nad kimś, maltretować kogoś

maltreatment pastwienie się, znęcanie

się, maltretowanie

management kierowanie, zarządzanie

diligent management zarząd prawid

łowy

middle management kadra oeredniego

szczebla

management and labour partnerzy spo-

łeczni

management board (POL) zarząd

to appoint the management board

powołać zarząd

to remove / to dismiss the management

board odwoływać zarząd

management board's by-laws regulamin

zarządu

94

management culture kultura kierowania

management of the affairs of the partnership

/ company prowadzenie spraw

spółki

manager 1. kierownik, dyrektor, mened

żer, zarządzający **2.** zarządca tymczasowy

manager of a branch kierownik oddziału

manager of a department kierownik

działu

manager of a factory kierownik zakładu

/ fabryki

manager of a plant kierownik zakładu

managerial kierowniczy, menedżerski,

dyrektorski, dotyczący zarządzania

managerial grid siatka kierownicza

managing partner wspólnik zarządzaj

ący

mandate 1. urzędowe polecenie, zlecenie,

nakaz **2.** mandat, instrukcja poselska

3. pełnomocnictwo **4.** umowa zlecenia

mandator mocodawca udzielający peł-

nomocnictwa

mandatory 1. przymusowy, obowiązkowy

2. nakazany prawem, ustawowy

3. mandatowy **4.** dotyczący zlecenia,

zlecony

mandatory administration of the assets

zarząd przymusowy nad majątkiem

mandatory administrator (POL)

zarządca przymusowy

mandatory powers pełnomocnictwo zleczone

manner sposób, maniera, rodzaj

manner in which the thing is to be used

sposób używania rzeczy

manpower siła robocza

manpower planning planowanie zatrudnienia

manual 1. fizyczny **2.** ręczny

manual delivery oddanie do rąk własnych,

wręczenie, doręczenie

manual labour praca fizyczna

manual worker pracownik fizyczny

manufacturing fabryczny, produkcyjny,

wytwórczy

manufacturing defect wada fabryczna

manufacturing establishment zakład

produkcyjny

manumission wyzwolenie (*niewolnika*)

marital 1. małżeński 2. mążowski

marital duties obowiązki małżeńskie

maritime 1. morski 2. nadmorski 3. żeglugowy

maritime work praca na morzu

market 1. rynek 2. targ, targowisko

capital market rynek kapitałowy

cash market rynek gotówkowy

commodity market rynek towarowy

divergent market rynek zleceń rozbie

żnych

exchange market rynek giełdowy

foreign exchange market rynek dewizowy

forward market rynek terminowy

free market rynek wolny

futures market rynek kontraktów terminowych

investment market rynek inwestycyjny

labour market rynek pracy

loan market rynek pożyczkowo-kredytowy

main market rynek podstawowy

money market rynek pieniężny

official market rynek podstawowy

official stock exchange market oficjalny

rynek papierów wartościowych

open market rynek otwarty

over-the-counter market, OTC market

rynek pozagiełdowy

parallel market rynek równoległy

primary market rynek pierwotny

quotation market rynek notowań

secondary market rynek wtórny

security market rynek papierów wartościowych,

rynek walorów

spot market rynek kontraktów natychmiastowych

stock market rynek walorów

marketable quality of goods wartość

handlowa towarów

95

management culture marketable quality of goods

marriage małżeństwo

marriage articles intercyza, umowa

przedślubna

marriage certificate metryka ślubu, akt

ślubu

marriage settlement intercyza, umowa

przedślubna

marshal 1. marszałek **2.** szeryf (USA)

3. komendant policji (USA)

field marshal marszałek polny

martial wojskowy, żołnierski, wojenny

martial law 1. prawo wojenne **2.** stan

wojenny, stan wyjątkowy

court martial sąd wojenny

mason murarz

masonry work roboty murarskie

mass zbiorowy, masowy

mass dismissals zbiorowe / masowe

zwolnienia

master 1. mistrz **2.** pracodawca **3.** magister

master and servant relationship stosunki

pracy

Master of Laws magister prawa

material 1. materialny **2.** rzeczowy,

majątkowy **3.** istotny, ważny

material liability of employees odpowiedzialność

materialna pracowników

maternity macierzyński, macierzyństwo

maternity benefit świadczenie macierzyńskie,

zasilek macierzyński

matricide matkobójstwo

maturity 1. dojrzałość, wiek dojrzały

2. termin płatności

maximum maksymalny

maximum remuneration górna granica

wynagrodzenia

maximum working time maksymalny

wymiar czasu pracy

mayor burmistrz, naczelnik miasta, mer

meal 1. posiłek **2.** mączka

means oerodek

mechanic's lien zastaw okupacyjny(USA)

(*prawo zastawu majątku zakładu na zabezpieczenie*

plac pracowników)

mediator pośrednik, mediator

medical 1. lekarski, medyczny **2.** leczniczy

medical certificate orzeczenie lekarskie

medical check-up / examination badanie

lekarskie

medical report orzeczenie lekarskie

medical secret tajemnica lekarska

medium-sized oeredniej wielkości, o oerednich

rozmiarach

medium-sized company spółka oeredniej

wielkości

medium-term oerednioterminowy

medium-term loan pożyczka oerednioterminowa

meeting spotkanie, zebranie, zgromadzenie,

miting

meeting of creditors zebranie wierzycieli,

zgromadzenie wierzycieli

melioration work roboty melioracyjne

member 1. członek **2.** element, człón

member of a company udziałowiec / akcjonariusz

spółki

memorandum 1. okólnik, notatka służbowa

2. protokół **3.** memorandum

memorandum of association (UK) statut

spółki

menace zagrożenie, zmora, groźba

to pose menace stanowić zagrożenie

mental 1. umysłowy **2.** pamięciowy

3. umysłowo chory

mental stress stres

merchant (*noun*) kupiec, handlowiec,

sklepikarz

merchant (*adjective*) handlowy

merchant shipping żegluga / flota handlowa

merchantry kupiectwo

mercantile handlowy

mercantile shipping żegluga / flota handlowa

mercy 1. łaska **2.** litość, miłosierdzie

mercy killing eutanazja

merge dokonać fuzji, łączyć się, zlewać

się ze sobą

merger połączenie, fuzja

merger by acquisition łączenie się przez

przejęcie

96

marriage merger by acquisition

merger by formation of a new company

łączenie się przez zawiązanie nowej

spółki

merger by taking over łączenie się przez

przejęcie

merger date dzień połączenia

merger plan plan połączenia

conglomerate merger fuzja tworząca

konglomerat

day of merger dzień połączenia

draft terms of merger plan połączenia

horizontal merger fuzja pozioma

vertical merger fuzja pionowa

to effect a merger dokonać połączenia

merging łączący się, scalający

merging company spółka łącząca się

merit 1. zasługa 2. zaleta 3. wartość, wartości

merit rating ocena wydajności pracy

middle 1. oerodkowy, oeredni 2. pośredni

middle management kadra oeredniego

szczebla

migrant migrujący, wędrowny, koczowniczy

migrant worker pracownik migrujący

military wojskowy, żołnierski, militarny

military personnel kadra wojskowa

military service służba wojskowa

military testament testament wojskowy

minimum minimalny

minimum wage płaca minimalna

minister 1. minister 2. pastor, duchowny

minister competent in matters of public

finance minister właściwy do spraw finansów

publicznych

Minister for Health and SocialWelfare

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej

ministry ministerstwo

Ministry of Labour and Social Policy

Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej

minor 1. niepełnoletni 2. drobny

to emancipate a minor usamodzielnąć

nieletniego

minor donation darowizna drobna

minority 1. niepełnoletniość 2. mniejszość

minority government rząd mniejszościowy

minority stockholders udziałowcy mniejszościowi

minutes protokół

book of minutes księga protokołów

read and confirmed minutes protokół

odczytany i przyjęty

to draw up the minutes sporządzać

protokół

to enter on the minutes wciągnąć do

protokołu, zaprotokolować

to make minutes sporządzać protokół

to take the minutes spisać protokół

minutes book księga protokołów

minutes of a session protokół posiedzenia

minutes of the meeting protokół posiedzenia

Miranda rule prawo do odmowy zeznań

przez podejrzanego (*który został zatrzymany*)

zgodnie z 5. i 14. poprawką do

konstytucji USA

misappropriation sprzeniewierzenie,

przywłaszczenie, defraudacja

miscarriage 1. poronienie **2.** niepowodzenie

(*planu*) **3.** zaginięcie (*listu*), błąd

w dostawie

miscarriage of justice pomyłka sądowa

miscellaneous 1. różny, różnorodny, rozmaity

2. mieszany, zróżnicowany

mischief 1. szkoda, krzywda **2.** psoty, figle

3. zło

misdeemeanour 1. wykroczenie, występki

2. złe prowadzenie się

misdemeanant osoba winna wykroczenia,

osoba której dowiedziono wykroczenia

misdeed nadużycie, nieprawość

misfeasance 1. wykroczenie służbowe,

nadużycie władzy **2.** niewłaściwe wykonanie

misprision 1. niepowiadomienie o przestępstwie,

zaniedbanie obowiązku (*doniesienia*

o przestępstwie) **2.** pogarda,

niedocenianie

97

merger by formation of a new company misprision

misrepresentation fałszywe przedstawienie,

przeinaczenie, wprowadzenie błęd

missing brakujący

missing amount niedobór

mistrial unieważniony proces, postępowanie

nieważne

misuse 1. niewłaściwe użycie **2.** nadużycie

mitigating łagodzący, uoemierzający

mitigating circumstances okoliczności

łagodzące

mitigation 1. złagodzenie, uoemierzenie

2. pomniejszenie, zmniejszenie (*np. kary*)

mitigation of damages zmniejszenie odszkodowania

mixed mieszany

mixed donation darowizna mieszana

mixed duty cło mieszane

mob 1. tłum, zbiorowisko **2.** motloch, ha-
łastra **3.** mafia

model wzór, model

monetary pieniężny, monetarny, walutowy

monetary assets aktywa pieniężne

monetary policy polityka pieniężna

Monetary Policy Council Rada Polityki

Pieniężnej (RPP)

meeting of the Monetary Policy Council

posiedzenie RPP

monetary policy instruments instrumenty

polityki pieniężnej

money pieniądze, pieniądź

money debt dług pieniężny, wierzytelność

money dues należności

money supply podaż pieniądza

monthly miesięczny

monthly pay wynagrodzenie miesięczne

monthly wages płaca miesięczna

morgue (USA) kostnica

mortal oemiertelny

mortal combat walka na oemierć i życie

mortality oemiertelność

mortgage hipoteka

aggregate mortgage hipoteka łączna

amortisation of mortgage amortyzacja

hipoteki

certificate of the registration of mortgage

świadcstwo wpisu hipotecznego

collective mortgage hipoteka łączna

debtor on mortgage dłużnik hipoteczny

farm mortgage hipoteka na gospodarstwie

rolnym

instalment mortgage hipoteka amortyzacyjna

judicial mortgage hipoteka przymusowa

ship's mortgage hipoteka morska

subject of a mortgage przedmiot hipoteki

tacit mortgage hipoteka przymusowa

to burden with mortgage obciążyć hipotek

ą

to have a mortgage on mieć hipotekę

na

to lend on mortgagepożyczać(komuś)

pod hipotekę

to pay off a mortgage spłacić hipotekę

vessel mortgage hipoteka morska

mortgage bank bank hipoteczny

mortgage bond list zastawny, obligacja hipoteczna

mortgage charge obciążenie hipoteczne

mortgage debt dług hipoteczny

mortgage debtor dłużnik hipoteczny

mortgage loan pożyczka hipoteczna

mortgage register księga hipoteczna

mortgage registration wpis hipoteczny

mortgage-secured loan kredyt hipoteczny

mortgagee wierzyciel hipoteczny

mortgager / mortgagor dłużnik hipoteczny

mortuary 1. dom pogrzebowy (USA)

2. kościelnia (UK)

motion 1. wniosek, podanie **2.** ruch, poruszanie się **3.** skinienie, gest

movable ruchomy

movable goods ruchomości

movable property własność ruchoma, ruchomość

98

misrepresentation movable property

movables rzeczy ruchome

move-in date data objęcia w posiadanie, zasiedlenia nieruchomości

movement 1. ruch, poruszanie się, przepływ **2.** rozwój

multicurrency loan pożyczka w różnych walutach

multi-establishment collective labour

agreement ponadzakładowy układ zbiorowy pracy

multi-family construction budownictwo wielorodzinne

multilateral wielostronny, multilateralny

multilateral legal transaction czynność prawna wielostronna

multinational corporation spółka wielonarodowa

municipal komunalny, miejski

municipal taxation podatki miejskie

municipality 1. okręg samorządowy, gmina

miejska 2. władze miejskie, samorząd

mięski, zarząd miejski

muniments dokument / tytuł własności

murder (noun) morderstwo, zabójstwo,

mord

attempted murder usiłowanie zabójstwa

first degree murder zabójstwo z premedytacją

ą

intended murder zabójstwo zaplanowane

to commit murder popełnić zabójstwo,

dokonać zabójstwa

murder of one's husband mężobójstwo

murder (*verb*) zamordować, zabić

murderer zabójca, morderca

musical work dzieło muzyczne

mutiny bunt, powstanie (*np. w wojsku, na*

okręcie)

mutual wzajemny, obopólny

mutual agreement / consent of the parties

porozumienie stron

mutual obligation zobowiązanie wzajemne

99

movables mutual obligation

N

n. a. (not applicable) nie dotyczy

named imienny

named bank account imienny rachunek

bankowy

nark kapuś, informator policji, szpicel,

donosiciel

national 1. krajowy, **narodowy 2.** państwowy

3. (o rządzie) centralny

National Bank of Poland Narodowy

Bank Polski (NBP)

Management Board of the National

Bank of Poland Zarząd NBP

President of the National Bank of Poland

Prezes NBP

National Bank of Poland Head Office

Centrala Narodowego Banku Polski

NBP budget plan finansowy NBP

National Chamber of Statutory Auditors

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów

National Court Register Krajowy Rejestr

Sądowy

National Depository for Securities Krajowy Depozyt

Papierów Wartościowych

National Investment Fund Narodowy

Fundusz Inwestycyjny

NIF index Indeks Narodowych Funduszy

Inwestycyjnych (NIF)

nationalisation nacjonalizacja

nationality 1. narodowość 2. obywatelstwo

dual nationality podwójne obywatelstwo

natural 1. naturalny, przyrodzony 2. prawdziwy

oczywisty 3. (o dziecku) niesłubny

natural emblems pożytki naturalne

natural fruits of a thing pożytki naturalne

rzeczy

natural obligation zobowiązanie naturalne

natural person osoba fizyczna

natural proceeds pożytki naturalne rzeczy

naturalise 1. nacjonalizować, upaństwiać

2. naturalizować

naturalised citizen naturalizowany obywatel

necessary konieczny, nieodzowny, niezbędny

necessary defence obrona konieczna

necessity ubóstwo

plea of necessity zarzut ubóstwa

negative negatywny, odmowy, ujemny,

przeczący

negative easement służebność bierna /

negatywna

negative obligation zobowiązanie negatywne

neglect zaniedbywać

neglect one's duties zaniedbywać obowi

ązki

negligence zaniedbanie, niedbalstwo, brak

staranności

contributory negligence zaniedbanie

ze strony poszkodowanego

gross negligence rażące zaniedbanie

/ niedbalstwo

negligent niedbały, zaniedbujący obowi

ązki

negligently niedbale, nonszalancko, od

niechcenia

100

negotiations rokowania, negocjacje

subject matter of negotiations przedmiot

rokowań

to enter into negotiations rozpocząć

rokowania

negotiorum gestio prowadzenie cudzych

spraw bez zlecenia

net netto

next następny, najbliższy, sąsiedni, kolejny

next friend przedstawiciel procesowy

nieletniego lub osoby ubezwłasnowolnionej,

który jednak nie jest jej ustawowym

przedstawicielem

Next In-First Out (NIFO) metoda wyceny

w oparciu o wartość odtworzeniową

next of kin najbliższy krewny

night nocny

night time pora nocna

night work praca nocna

nomenclature nomenklatura, nazewnictwo

nomenclature list nomenklatura celna

nominal 1. nominalny **2.** symboliczny

3. (o *akcjach*) imienny

nominal value wartość nominalna

nomination 1. mianowanie, nominacja

2. kandydatura

nominee 1. nominat, kandydat **2.** beneficjent

non-cash bezgotówkowy, niepieniężny

non-cash debt wierzytelność niepienię

żna

non-cash performance świadczenie niepienię

żne

non-cash settlements rozliczenia bezgotówkowe

non-cash transactions obrót bezgotówkowy

non-cash wages wynagrodzenie w naturze

non-commercial partnership spółka prawa

cywilnego

non-competition zakaz konkurencji

non-competition after employment relationship

ends zakaz konkurencji po

ustaniu stosunku pracy

non-competition during employment

zakaz konkurencji w czasie trwania stosunku

pracy

non-contributory nieskładkowy

non-contributory social security scheme

nieskładkowy system zabezpieczenia

non-cumulative niekumulowany

non-cumulative share akcja niekumulowana

nondisclosure nieujawnianie, zatajenie

non-dumping certificate świadectwo antydumpingowe

non-fulfilment niewykonanie

non-fulfilment of an obligation niewykonanie

zobowiązania

non-governmental pozarządowy

non-governmental organisation organizacja

pozarządowa

nonjury trial rozprawa bez udziału sądu

przysięgłych

non-military mundurowy

non-military uniformed services służby

mundurowe

non-pecuniary pension renta niepieniężna

żna

non-pecuniary performance świadczenie

niepieniężne

non-performance niewykonanie, niewype

łnienie

non-performance of an obligation niewykonanie

zobowiązania

non-preferential nieuprzywilejowany

non-preferential creditor wierzyciel nieuprzywilejowany

non-repayable bezzwrotny

non-repayable loan pożyczka bezzwrotna

non-resident 1. zamiejscowy **2.** nie

mający stałego miejsca zamieszkania

3. dojeżdżający

non-residential niemieszkalny

non-residential building budynek nie

przeznaczony do celów mieszkalnych,

budynek niemieszkalny

nonsuit (*noun*) pozostawienie rozpoznania,

wstrzymanie postępowania przez

sędziego, oddalenie powództwa

101

negotiations nonsuit

nonsuit (*verb*) oddać (*powództwo*)

non-transferable niezbywalny

non-transferable movable ruchomość

niezbywalna

non-transferable right prawo niezbywalne

non-transferable usufruct użytkowanie

niezbywalne

non-voting niemy, bez prawa głosu

non-voting share akcja niema

normal zwykły, zwyczajny

normal will testament zwykły, zwyczajny

notarial notarialny

notarial deed akt notarialny

notarial power of attorney pełnomocnictwo

notarialne

notarial statement of the management

board akt notarialny zawierający

oświadczenie zarządu

notarial will testament notarialny

notary notariusz, rejent

notary public notariusz

notary's office biuro notarialne

note 1. nota **2.** banknot

credit note nota kredytowa

debit note nota debetowa

denominational value of notes wartość

nominalna banknotów

to bring notes into circulation wprowadzać

banknoty do obiegu

notice 1. powiadomienie, awizo **2.** zgłoszenie

3. zawiadomienie **4.** wypowiedzenie

'**wanted**' **notice** list gończy

notice of defective goods zgłoszenie wady

towaru

notice of delivery awizo dostawy

notice of lien zawiadomienie o skorzystaniu

z prawa zastawu (USA)

notice to vacate powiadomienie o zwolnieniu

lokalu

notification zawiadomienie

notification on the declaration of bankruptcy

zawiadomienie o upadłości

nugatory 1. bezskuteczny, nieważny

2. błahy, bezwartościowy

nuisance 1. naruszenie porządku publicznego

2. utrapienie, plaga **3.** niedogodność,

przykrość

private nuisance sąsiedzkie naruszenie

posiadania

null nieważny, bez mocy prawnej

null and void legal act czynność prawna

bezwzględnie nieważna

null and void legal transaction czynność

prawna bezwzględnie nieważna

nullification unieważnienie, anulowanie

numismatic item numizmat

nuptial ślubny, weselny, małżeński

nursing break przerwa na karmienie

102

nonsuit nursing break

O

oath 1. przysięga **2.** przekleństwo **3.** bluźnierstwo

object 1. przedmiot, obiekt **2.** cel

object of a pledge przedmiot zastawu

object of donation przedmiot darowizny

value of the object of donation wartość

przedmiotu darowizny

object of loan przedmiot pożyczki

object of performance przedmiot świadczenia

object of tenancy przedmiot dzierżawy

objection 1. zastrzeżenie, zarzut **2.** sprzeciw

3. trudność, przeszkoda

objection to the division plan zastrzeżenie

do podziału planu

to lodge / to make objections to the division

plan wnieść zastrzeżenia do podzia

łu planu

objects of a company cel spółki, przedmiot

działalności spółki

obligation 1. obowiązek, zobowiązanie,

powinność **2.** przymus prawny **3.** obligacja,

skrypt dłużny

accessory obligation zobowiązanie dodatkowe

alternative obligation zobowiązanie

przemienne

civil obligation zobowiązanie cywilne

collateral obligation zobowiązanie

uboczne

conditional obligation zobowiązanie

warunkowe

contentious obligation zobowiązanie

sporne

continuous obligation zobowiązanie

o charakterze ciągłym

contractual obligation zobowiązanie

umowne

counterpart obligation zobowiązanie

wzajemne

divisible obligation świadczenie podzielne

due date for obligations wymagalność

zobowiązań

due obligation zobowiązanie wymagalne

extinct obligation zobowiązanie przedawnione

facultative obligation zobowiązanie fakultatywne

failure to comply with the obligation

niedopełnienie obowiązku

guarantee obligation zobowiązanie

z tytułu gwarancji

improper performance of obligation

nienależyte wykonanie zobowiązania

indivisible obligation zobowiązanie

niepodzielne

international obligation zobowiązanie

międzynarodowe

legal obligation zobowiązanie ustawowe

long-term obligation zobowiązanie

długoterminowe

moral obligation zobowiązanie naturalne

/ moralne

mutual obligation zobowiązanie wzajemne

natural obligation zobowiązanie naturalne

negative obligation zobowiązanie negatywne

103

non-fulfilment of an obligation niewykonanie

zobowiązania

non-performance of an obligation

niewykonanie zobowiązania

pecuniary obligation zobowiązanie

pieniężne

perfect obligation zobowiązanie ustawowe

prospective obligation zobowiązanie

przyszłe

reciprocal obligation zobowiązanie

wzajemne

seasonal obligation zobowiązanie okresowe

short-term obligation zobowiązanie

krótkoterminowe

statutory obligation zobowiązanie ustawowe

tax obligation obowiązek podatkowy

treaty obligations zobowiązanie traktatowe

to acknowledge obligations uznać zobowi

ązania

to assume an obligation przyjąć zobowi

ązanie

to contract an obligation zaciągnąć zobowi

ązanie

to fulfil an obligation wykonać zobowi

ązanie

to meet one's obligation wywiązywać

się ze zobowiązania

to perform an obligation wykonać zobowi

ązanie

to put / to place someone under an obligation

zobowiązywać kogoś

unmatured obligation zobowiązanie

niewymagalne

obligation as to species zobowiązanie gatunkowe

obligation in kind zobowiązanie rodzajowe

obligation resulting from a bill of exchange

zobowiązanie wekslowe

obligation to refrain from an act zobowi

ązanie do zaniechania działania

obligation to work obowiązek pracy

obligee wierzyciel, strona uprawniona

z umowy

obligor dłużnik, strona zobowiązana

z umowy

obliterate 1. zatrzeć, zamazywać 2. skreślać,

skasować

obliteration 1. zatarcie, zacieranie, zamazywanie

2. skreślenie, skasowanie

obliteration of a will zatarcie testamentu

observe zachować / przestrzegać

observe the term of notice zachować

/ przestrzegać terminu wypowiedzenia

obstruct blokować, utrudniać, przeszkadzać

obstructing justice matactwo, przeszkadzanie

wymiarowi sprawiedliwości

obvious jawny, jasny, oczywisty

obvious defect (patent defect) wada

jawna

occasional 1. okazyjny, przypadkowy

2. okolicznościowy

occasional offer oferta okazyjna / po obni

żonej cenie

occupancy 1. objęcie w posiadanie,

zawłaszczenie 2. posiadanie, władanie

occupant 1. lokator, mieszkaniec 2. posiadacz,

dzierżyciel

occupation 1. zasiedlenie, obejmowanie

w posiadanie, władanie 2. zatrudnienie,

zawód

first occupation pierwsze zasiedlenie

to enter into occupation of land

wchodzić we władanie gruntem

occupation of land władanie gruntem

occupational zawodowy, pracy

occupational disease choroba zawodowa

occupational hazard ryzyko zawodowe

occupational hygiene higiena pracy

occupational medicine medycyna pracy

occupational mortality oemiertelność zawodowa

occupational pedagogy pedagogika

pracy

occupational pension renta pracownicza,

świadczenia emerytalne pracodawcy

occupational physiology fizjologia pracy

104

obligation as to species occupational physiology

occupational psychology psychologia

pracy

occupational retraining przekwalifikowanie

zawodowe

occupational risk ryzyko zawodowe

occupational safety bezpieczeństwo pracy

occupational status status zawodowy

occupier 1. okupant **2.** lokator, najemca,

dzierżawca, użytkownik

beneficial occupier użytkownik beneficyjny

occupy zajmować, władać, okupować

occupy the land władać gruntem

occurrence wypadek, zdarzenie

odd 1. nieparzysty **2.** dorywczy, przypadkowy,

dotatkowy **3.** niepełny

odd hand osoba pracująca dorywczo

odd job praca dorywcza

of one's own hand własnoręczny

offence 1. przestępstwo, wykroczenie,

przewinienie **2.** zniewaga, obraza

offender przestępca, winowajca

persistent offender recydywista

offensive 1. obraźliwy, nieprzyzwoity

2. zaczepny, ofensywny, napastniczy

offer at oferować na, proponować, ofiarować

offer evidence dostarczać dowody, przedstawiać

dowody

offer oferta, propozycja

advantageous offer oferta korzystna

attractive offer atrakcyjna oferta

best offer najkorzystniejsza oferta, najwy-

ższa oferowana cena

cut-price offer oferowanie towarów po

obniżonej cenie

declaration of acceptance of an offer

oświadczenie o przyjęciu oferty

duration of an offer okres ważności

oferty

exceptional offer oferta specjalna /wyj-

ątkowa

expiration of an offer wygaśnięcie

oferty

favourable offer oferta korzystna

to accept an offer przyjąć ofertę

to ask for an offer prosić o złożenie

oferty

to be on offer być wystawionym na

sprzedaż

to be open to an offer być skłonny

do rozważenia oferty

to cancel an offer anulować ofertę

to decline an offer odrzucić ofertę

to entertain an offer rozważać ofertę

to jump at an offer skwapliwie skorzystać

z oferty

to make an offer złożyć ofertę

to refuse an offer odrzucić ofertę

to reject an offer odrzucić ofertę

to retract an offer anulować ofertę

to revoke an offer wycofać ofertę

to submit an offer złożyć ofertę

to take advantage of an offer skorzystać

z oferty

to take an offer przyjąć ofertę

to withdraw an offer wycofać ofertę

offer for delivery oferta na dostawę

offer for sale oferta na sprzedaż

offer for subscription oferta subskrypcyjna

offer in force oferta ważna

offer in return kontroferata, kontrpropozycja

offer of sale oferta sprzedaży

offer of services oferta usług

offer of work oferta pracy

offer open oferta ważna

offer open ... days oferta ważna ... dni

offer open until ... oferta ważna (aktualna)

do

offer remains open until recall oferta

ważna do odwołania

offer subject to acceptance by ... oferta

z zastrzeżeniem przyjęcia do dnia ...

offer subject to confirmation oferta podlegaj

ąca potwierdzeniu, oferta z zastrze-

żeniem potwierdzenia

offer subject to immediate acceptance

oferta z zastrzeżeniem akceptowania

natychmiast po przyjęciu

offer subject to being unsold oferta z za-

strzeżeniem prawa ewentualnej wcześniejszej

sprzedaży towaru (*przed otrzymaniem*

odpowiedzi drugiej strony)

offer subject to inspection oferta kupna

z zastrzeżeniem inspekcji technicznej

statku

offer subject to prior sale oferta z zastrze

żeniem prawa ewentualnej wcześniejszej

sprzedaży towaru (*przed*

otrzymaniem odpowiedzi drugiej strony)

offer to buy oferta zakupu

offer to purchase oferta zakupu

offer to sell oferta sprzedaży

offer under sealed cover oferta w zapieczętowanej

kopercie

offeree adresat oferty

offeror 1. oferent **2.** ofiarodawca

office urząd, biuro, gabinet, stanowisko

to hold office piastować urząd

office building budynek biurowy

Office of Housing Urząd ds. Lokalowych

office personnel personel biurowy

office space lokal biurowy

office work praca biurowa

official urzędowy, służbowy, oficjalny

official mark znak urzędowy

official secret tajemnica służbowa

officially urzędowo, oficjalnie

officially certified uwierzytelniony urzędowo

officially certified signature podpis urzędowo

poświadczony

offset równoważyć, rekompensować, potr

ącać wzajemnie

old age (*adjective*) emerytalny, starczy

old age bonus odprawa emerytalna

old age pension renta starcza

old-age (*noun*) starość

olograph własnoręczny

ombudsman rzecznik praw obywatelskich

omission 1. pominięcie, opuszczenie

2. zaniedbanie, zaniechanie

on behalf of w imieniu

onerous 1. uciążliwy **2.** obciążony, obci

ążający

onerous contract umowa pod tytułem obci

ążliwym

one-shift jednozmianowy

one-shift work praca jednozmianowa

onus ciężar, brzemień, obowiązek

onus of proof ciężar dowodu

open (*verb*) otwierać / otworzyć

open an account at the bank otworzyć

konto bankowe

open (*adjective*) 1.otwarty,jawny2.wolny

open offering subskrypcja otwarta

open power of attorney pełnomocnictwo

jawne

open subscription subskrypcja otwarta

opening otwarcie / utworzenie

opening date termin składania ofert

opening of the succession otwarcie spadku

operating budget budżet operacyjny

operating expenses koszty eksploatacji

operation 1. operacja, transakcja, czynność

2. działanie, funkcjonowanie

3. proces

finishing operations prace wykończeniowe

privileged operation operacja uprzywilejowana

refining operation proces uszlachetniania

additional refining operation uzupełniający proces uszlachetniania

operation and management of a loan

wykorzystanie i zarządzanie pożyczką

operations involving cheques and bills

of exchange operacje czekowe i wekslowe

opinion 1. opinia, zdanie, pogląd 2. mniemanie

3. uzasadnienie

disclaimer of opinion odmowa wydania

opinii

option opcja, możliwość

oral ustny, mówiony

oral power of attorney pełnomocnictwo

ustne

ordain 1. mianować (*na stanowisko*)

2. zarządzać, postanawiać, nakazywać

106

offer subject to inspection ordain

order 1. kolejność, porządek 2. zamówienie

3. rozkaz, polecenie 4. zarządzenie,

postanowienie, nakaz

court order nakaz sądowy

back order zamówienie zaległe

detention order nakaz zatrzymania

outstanding order zamówienie zaległe

to cancel an order anulować / odwołać

zamówienie

to make to order wykonywać / robić

na zamówienie

to place an order składać / złożyć zamówienie

to receive an order otrzymać zamówienie

to win an order zdobyć zamówienie

order of succession porządek dziedziczenia,

kolejność dziedziczenia

order of the holder of bank account

zlecenie posiadacza rachunku bankowego

ordinance 1. zarządzenie, rozporządzenie,

dekret specjalny **2.** uchwała rady

miejskiej

ordinary 1. zwykły, zwyczajny **2.** etatowy,

stały

ordinary share (UK) akcja zwykła

organisation organizacja

organisation of professions organizacja

zawodu

organisation of work organizacja pracy

origin pochodzenie, początek, źródło, geneza

certificate of origin świadectwo pochodzenia

non-preferential origin niepreferencyjne

pochodzenie

preferential origin preferencyjne pochodzenie

proof of the origin of goods dowód pochodzenia

towarów

to determine the origin of goods ustalić

pochodzenie towarów

origin of goods pochodzenie towarów

original 1. pierwotny, początkowy, pierwszy

2. oryginalny, autentyczny

original possession posiadanie pierwotne

orphan sierota

orphan's pension renta sieroca

outcome wynik, rezultat, skutek

outer zewnętrzny, odległy

outer wall oeciana zewnętrzna

outline planning decision decyzja o warunkach

zabudowy i zagospodarowania

terenu

out-of-court pozasądowy

outside worker pracownik pracujący na

powietrzu

outstanding 1. zaległy, niezalutowany

2. wybitny, wyróżniający się

outstanding order zamówienie zaległe

overdraft przekroczenie konta

overdraft the account przekroczyć konto

overrule 1. uchylić (*decyzję*), odrzucić,

oddalać (*sprzeciw*) **2.** lekceważyć, nie

zważać na

oversea zagraniczny, zamorski

oversea enterprise przedsiębiorca zagraniczny

overseer 1. nadzorca, kontroler **2.** opiekun

ubogich (UK)

overt jawny, otwarty, nie skrywany, nie

ukrywany, wiadomy

overtime godziny nadliczbowe

overtime ban zakaz pracy nadgodzinach

overtime pay wynagrodzenie za godziny

nadliczbowe

own 1. posiadać, mieć na własność, być

właścicielem **2.** uznać / uznawać

own shares for disposal udział własny do

zbycia

owner 1. właściciel, posiadacz **2.** armator,

właściciel statku

owner-occupied house dom własnościowy

ownership własność, posiadanie

collective ownership własność zbiorowa

common ownership własność wspólna

deed of ownership akt własności

certificate of ownership świadectwo

własności

107

order ownership

change of ownership zmiana własności

evidence of land ownership dowód

własności terenu

exercise of ownership wykonywanie

własności

individual ownership własność indywidualna

renunciation of ownership zrzeczenie

się własności

right to acquire ownership prawo

przeniesienia na własność

state ownership własność publiczna,

państwowa

transfer of ownership przeniesienie

własności

to renounce ownership zrzec się własności

108

ownership ownership

P

pain 1. kara, zagrożenie karą 2. cierpienie,

ból

on / under pain of something pod rygorem

czegoś

palimony (USA) alimenty płacone byłej

konkubinie / byłemu partnerowi

panacea panaceum, lekarstwo na wszystkie

dolegliwości

pander stręczyciel, rajfur, sutener

paralegal praktykant adwokacki, pracownik

niewykwalifikowany kancelarii adwokackiej

paraphernalia 1. akcesoria, przybory, rekwizyty

2. rzeczy stanowiące odrębną

własność żony 3. rzeczy osobiste

parcel 1. parcela, działka (USA) 2. paczka

3. partia towaru

pardon (*noun*) 1. ulaskawienie, uniewinnienie,

darowanie kary 2. odpust

3. przebaczenie

pardon (*verb*) ulaskawić, przebaczyć, darować

parental rodzicielski

parental authority władza rodzicielska

to exercise parental authority sprawować

władzę rodzicielską

parental leave urlop wychowawczy

parking lot miejsce parkingowe

parole 1. zwolnienie warunkowe 2. przepustka

3. słowo honoru 4. hasło

parole board rada ds. zwolnień warunkowych

parquet work roboty posadzkarские

part część, odcinek, porcja, rola, strona

part delivery dostawa częściowa

part performance świadczenie częściowe

participate uczestniczyć

participate in profits uczestniczyć w zysku

participate in profits proportionally / in

proportion to one's contribution

uczestniczyć w zysku proporcjonalnie

do wkładu

participate in the loss uczestniczyć

w stracie

participate in the loss up to the value of

the agreed contribution uczestniczyć

w stracie do wartości umówionego

wkładu

participating partycypacyjny

participating bond obligacja partycypacyjna

participating budgeting budżetowanie

partycypacyjne

participation udział, uczestnictwo

participation exemption zwolnienie kapita

łowe

participation in profits and losses

udział w zyskach i stratach

particular szczególny, specjalny

particular lien zastaw szczególny, prawo

zastawu mienia dłużnika

particulars to be filed with the register

dane do rejestru

partition 1. dział, podział, parcelacja

2. rozbiór 3. część 4. zniesienie

współwłasności

partition of the estate dział spadku

partition wall oecianka działowa

partner wspólnik, partner, przyjaciel

disqualification of a partner wykluczenie

wspólnika

109

dormant partner wspólnik cichy

expulsion of a partner wykluczenie

wspólnika

leaving partner wspólnik występujący

managing partner wspólnik zarządzaj

ący

silent partner wspólnik cichy

sleeping partner wspólnik cichy

subrogative liability of a partner odpowiedzialność

subsydiarna wspólnika

subsidiary liability of a partner odpowiedzialność

subsydiarna wspólnika

withdrawing partner wspólnik występuj

ący

partnership spółka osobowa

articles of partnership umowa spółki

osobowej

civil law partnership (POL) spółka cywilna

civil partnership spółka cywilna

deed of partnership umowa spółkiosobowej

dominant partnership spółka dominuj

ąca

general mercantile partnership

spółka jawna

general partnership spółka jawna

limited joint-stock partnership

spółka komandytowo-akcyjna

limited partnership spółka komandytowa

non-commercial partnership spółka

cywilna

non-trading partnership spółka cywilna

open partnership spółka jawna

private partnership spółka cywilna

professional partnership spółka partnerska

registered partnership spółka jawna

retirement from partnership wycofanie

się ze spółki

termination of a partnership deed

wypowiedzenie umowy spółki

to act in the name of the partnership

działać w imieniu spółki

to act on behalf of the partnership

działać w imieniu spółki

to amend the partnership deed zmieniać

umowę spółki

to close the partnership's business

zakończyć działalność spółki

to dissolve a partnership rozwiązać

spółkę

to enter into a partnership

przystąpić do spółki

to establish a partnership zawiązać

spółkę

to form a partnership zawiązać spółkę

to found a partnership zawiązać

spółkę

to join the partnership przystąpić do

spółki

to leave the partnership wystąpić ze

spółki

to liquidate the assets of the partnership

upłynnić majątek spółki

to register a partnership zarejestrować

spółkę

to wind up a partnership rozwiązać

spółkę

to withdraw from a partnership wyst

ąpić ze spółki

transformed partnership spółka przekształ

cona

withdrawal from a partnership wycofanie

się ze spółki

Partnership Act 1890 ustawa o spółkach

cywilnych z 1890 r. (UK)

partnership debts długi spółki

partnership deed umowa spółki osobowej

party 1. strona **2.** grupa, zespół, ekipa,

brygada, drużyna **3.** partia, stronnictwo

4. przyjęcie, impreza

commissioning party komitent

credited party kredytobiorca, pożyczkobiorca

political party partia polityczna

ruling party partia rządząca

party commissioned zleceniobiorca

pass 1. przepustka **2.** bilet okresowy, darmowy

bilet **3.** zaliczenie (*np. egzaminu*)

110

partnership pass

passion namiętność, pasja

heat of passion afekt

crime committed in the heat of passion

zbrodnia popełniona w afekcie

passive bierny, pasywny

passive power of attorney pełnomocnictwo

bierne

paternity 1. ojcostwo **2.** pochodzenie po

ojcu

patricide 1. ojcobójstwo **2.** ojcobójca

patrol (noun) patrol

police patrol patrol policyjny

patrol (verb) patrolować

pawnbroker pożyczający pod zastaw

pawnshop lombard

pay (verb) 1. uiszczać, zapłacić **2.** wpłacać,

dokonać wpłaty

low pay niska płaca

pay a duty uiszczać cła

pay a legitim zapłacić zachówek

pay a tax wpłacać podatek

pay money into an account wpłacić pieni

ądze na rachunek

pay remuneration wypłacić wynagrodzenie

pay the agreed remuneration wypłacić

uzgodnione wynagrodzenie

pay the rent on the date agreed uiszczać

czynsz w terminie umówionym

pay (noun) płaca, wynagrodzenie, wyp

łata

pay cut obniżka płac

pay day dzień wypłaty

pay freeze zamrożenie płac

pay policy polityka płac

pay regulations regulamin wynagradzania

pay rise podwyżka płac

pay system system płac

pay talks negocjacje placowe

pay off spłacić

pay off a loan spłacić pożyczkę

pay out wypłacać

pay up wykupić

pay up a share wykupić akcję

payment 1. wpłata 2. płatność 3. zapłata

additional payment dopłata

cash payment wpłata gotówkowa

compensatory payments wzajemne

dopłaty

date of the payment of rent termin

płatności czynszu

delivery against payment wydanie

w zamian za zapłatę

ex gratia payment datek

excess payment nadpłata

form of payment forma wypłaty wynagrodzenia,

forma płatności

freight payment(s) przewoźne

interest payment rata odsetkowa

loan payment spłata pożyczki

part payment rata

tax payment deadline termin płatności

podatku

welfare payment zasiłek opieki spo-

łecznej

to authorise payment upoważnić do

wypłacenia

to be in arrears with payment of the

rent dopuszczać się zwłoki z zapłatą

czynszu

to defer payment odroczyć płatność

to delay in payment dopuszczać się

zwłoki z zapłatą

to make a payment dokonywać wpłaty

payment by cheque zapłata czekiem

payment credit kredyt płatniczy

payment in kind wynagrodzenie w naturze

payment of debts spłata długów

payment of debts in instalments spłata

długów ratami

payment through deduction zapłata

przez potrącenie

payroll lista płac

payroll liability zobowiązanie z tytułu

wynagrodzeń

peculation sprzeniewierzenie, malwersacja,

defraudacja funduszy publicznych

przez urzędnika

pecuniary 1. pieniężny, finansowy 2. karalny

grzywną

111

passion pecuniary

pecuniary assets ośrodki pieniężne

pecuniary legacy zapis pieniężny

pecuniary obligation zobowiązanie pieniężne

żne

pecuniary remuneration wynagrodzenie

pieniężne

penal 1. karny 2. karalny, podlegający karze

3. płatny tytułem grzywny

penal code kodeks karny

penal colony kolonia karna

penalise 1. karać 2. uznawać za karalne

penalty kara, grzywna

to impose a penalty nałożyć karę

penalty of admonition kara upomnienia

penalty of serious reprimand karana gany

penance 1. pokuta 2. sakrament pokuty

to do penance odpokutować

pendent będący w zawieszeniu, nierozstrzygnięty,

nie zakończony

pending 1. będący w toku, zawisły (o *postępowaniu*)

2. do załatwienia, nierozstrzygnięty

penitentiary 1. zakład karny / penitencjarny,

więzienie 2. zakład poprawczy

penology penologia

pension emerytura, renta

company pension scheme zakładowy

system emerytalno-rentowy

occupational pension scheme zakładowy

system emerytalno-rentowy

military pension emerytura wojskowa

old age pension emerytura

supplementary pension emerytura dodatkowa

to investigate a pension claim rozpatrywać

wniosek o emeryturę

pension benefits świadczenia emerytalne

pension claim roszczenie rentowe

pension resulting from a full term of service

renta za wysługę lat

pension resulting from social insurance

renta z ubezpieczenia społecznego

pension scheme system emerytalno-rentowy

pension someone off przenieść kogoś na

emeryturę

pensionable 1. emerytalny, mający prawo

do emerytury **2.** dający prawo do emerytury

pensionable age wiek emerytalny

pensioner 1. emeryt, rencista **2.** weteran

peonage peonaż, system pracy za długi,

odpracowywanie długów

percent procentowy, odsetkowy

percent commission prowizja procentowa

perform wykonywać / wykonywać, wype

łniać / wypełnić

perform an activity wykonywać czynność

perform an arrangement wykonać układ

perform an obligation wykonać zobowią-

zanie

perform duties wypełniać obowiązki

perform work świadczyć pracę

performance 1. wykonanie **2.** świadczenie

3. funkcjonowanie, działanie **4.** osiągi

5. wyniki **6.** przedstawienie, występ

cash performance świadczenie pienięż-

ne

non-cash performance świadczenie

niepieniężne

performance of an obligation wykonanie

zobowiązania

performance of building work wykonanie

robót

performance of building work in a manner

which is defective or inconsistent

with the contract wykonanie robót

w sposób wadliwy lub sprzeczny

z umową

performance of obligations wykonanie

zobowiązań

performance of service świadczenie us-

ług

performance of the arrangement wykonanie

układu

performance of work świadczenie pracy

performance of work in accordance

with the investor's instructions wykonanie

robót według wskazówek inwestora

112

pecuniary assets performance of work...

peril niebezpieczeństwo, ryzyko

period okres, czas, termin

period of guarantee okres gwarancji

period of lease czas trwania najmu

period of limitation termin przedawnienia,

okres przedawnienia

period of prescription bieg przedawnienia

periodic okresowy, periodyczny

periodic lease najem odnawialny (USA),

umowa najmu na czas nieokreślony

periodic medical check-up okresowe badania

lekarskie

periodic performance świadczenie powtarzaj

ące się, świadczenie okresowe

periodical okresowy, periodyczny

periodical medical examination okresowe

badania lekarskie

perjury krzywoprzysięstwo, wiarołomność

permanent stały, ciągle, trwałe, wieczny

permanent power of attorney pełnomocnictwo

stałe

permit (*verb*) pozwalać, zezwalać

permitted by law dozwolony prawnie

permit (*noun*) 1. pozwolenie, zezwolenie,

licencja 2. przepustka

permission pozwolenie, zezwolenie, zgoda

by permission za zezwoleniem

perpetual wieczysty, bezterminowy

perpetual loan pożyczka bezterminowa

perpetual tenancy dzierżawa wieczysta

perpetual usufruct użytkowanie wieczyste

holder of perpetual usufruct użytkownik

wieczysty

perpetual usufructuary użytkownik wieczysty

perpetuity dożywocie, wieczność, wieczystość

person osoba, strona

artificial person osoba prawna

divorced person osoba rozwiedziona

incapacitated person osoba ubezwłasnowolniona

juridical person osoba prawna

juristic person osoba prawna

legal person osoba prawna

married person osoba zamężna

natural person osoba fizyczna

separated person osoba w separacji

single person osoba stanu wolnego

State legal person państwowa osoba

prawna

third person osoba trzecia

unauthorised person nieupoważniony

unmarried person osobastanuwolnego

widowed person osoba owdowiała

person entitled in the guarantee

uprawniony z gwarancji

person entitled to a legitim uprawniony

do zachowku

person in need of supervision osoba

ubezwłasnowolniona

person ineligible of inheritance (*o spadkobiercy*)

niegodny

person legally deprived of his / her civic

rights ubezwłasnowolniony

person liable to pay tax osoba zobowią-

zana do zapłaty podatku

personal osobisty, prywatny, własny, indywidualny

personal debtor dłużnik osobisty

personal easement / personal servitude

służebność osobista

personal file akta osobowe

personal hygiene items oerodki higieny

osobistej

personal income tax podatek dochodowy

od osób fizycznych

personal liability of an heir odpowiedzialność

osobista spadkobiercy

personal ownership / property

własność osobista

personal servitude służebność osobista

personal-income-tax payer podatnik podatku

dochodowego

personalty 1. mienie osobiste, majątek

osobisty 2. ruchomości

personnel personel, kadry, załoga

administrative personnel personel administracji

113

peril personnel

back office personnel personel pomocniczy

backroom / middle distance personnel

kadra „drugiego planu”

military personnel kadra wojskowa

office personnel personel biurowy

qualified personnel personel wykwalifikowany

salaried personnel personel urzędniczy

supervisory personnel personel nadzoru

technical personnel personel techniczny

to administer / direct / manage personnel

zarządzać personelem

personnel meeting zebranie personelu

personnel policies polityka kadrowa

pertaining to należący do, dotyczący

pertaining to labour laws dotyczący prawa

pracy

pervert 1. zboczeniec 2. odstępcza

perversion 1. zboczenie, perwersja 2. wypaczenie

petition 1. podanie, petycja 2. wniosek,

pozew, skarga 3. prośba

petition in bankruptcy wniosek o orzeczenie

upadłości

petitioner 1. osoba składająca petycję, petent,

wnioskodawca 2. strona powodowa

(UK)

petty drobny, mało znaczący

petty offence wykroczenie

physical fizyczny, cielesny, materialny

physical count spis z natury

physical defect wada fizyczna

picket pikieta, pikietować

mass picket pikieta masowa

peaceful picket pikieta pokojowa

pickpocket kieszonkowiec, złodziej kieszonkowy

piece sztuka, egzemplarz, kawałek, okaz

piece work praca akordowa

piece work pay płaca akordowa

piece-worker robotnik pracujący na

akord

pillory pręgierz, dyby

pimp alfons, sutener, stręczyciel, naganiacz

place (noun) 1. miejsce, miejscowość

2. mieszkanie 3. posada

place of destination miejsce przeznaczenia

first place of destination pierwsze miejsce

przeznaczenia

place of dispatch miejsce wysyłki

place of residence miejsce zamieszkania

/ pobytu

place of supply of goods miejsce dostawy

towarów

place where the performance is to be

made miejsce spełnienia świadczenia

place (verb) ulokować, złożyć

place a loan ulokować pożyczkę

place in a warehouse złożyć na skład

placement 1. stanowisko, posada **2.** przydział

ł, zatrudnienie, mianowanie

3. umieszczenie, umiejscowienie **4.** lokata

placement service pośrednictwo pracy

plagiarise popełniać plagiat

plagiarism plagiat

plan (verb) planować, zamierzać, programować,

sporządzać plan

plan (noun) plan, zamierzenie, program

city plan plan zagospodarowania

master plan plan zagospodarowania

to announce the plan ogłosić plan

to examine the plan by an expert

poddać plan badaniu biegłego

to file the plan with the registry court

zgłosić plan do sądu rejestrowego

planning planowanie

plaster work roboty tynkarskie

plea 1. prośba, apel **2.** wywód obrońcy,

obrona sądowa (*w procesie cywilnym*)

3. zarzut (*wysuwany w obronie*) **4.** twierdzenie,

argument **5.** powództwo, skarga

6. usprawiedliwienie, pretekst

plea of necessity zarzut ubóstwa

plead 1. stawiać zarzut, zarzucać **2.** bronić

się w sprawie, odpowiadać na zarzuty

114

personnel meeting plead

aktu oskarżenia **3.** błagać, prosić **4.** powo

ływać się **5.** argumentować

plead guilty przyznać się do winy

pledge 1. zastaw, gwarancja, rękojmia,

zabezpieczenie **2.** przyrzeczenie, zobowi

ązanie, deklaracja

pledge by registration zastaw rejestrowy

pledge deposited in a bank zastaw bankowy

pledge of chattels zastaw na rzeczach ruchomych

pledge of goods zastaw na towarach

pledge of movables zastaw na rzeczach

ruchomych

pledge recorded in a ship register zastaw

rejestrowy do rejestru okrętowego

pledge zastawić coś u kogoś

pledge a right ustanowić zastaw na prawach

pledgee zastawnik, osoba przyjmująca

zastaw

pledger zastawca, osoba dająca zastaw

pleadings 1. pisemne oświadczenia stron

2. przewód sądowy

police policja

military police żandarmeria wojskowa

policy 1. polityka, linia postępowania, kierunek,

kurs 2. roztropność, dyplomacja,

rozsądek

tax / taxation policy polityka podatkowa

policy of taxation polityka podatkowa

Polish Combined Nomenclature of

Goods in Foreign Trade Polska Scalona

Nomenklatura Towarowa Handlu

Zagranicznego

political 1. polityczny 2. pragmatyczny,

praktyczny

political strike strajk polityczny

poll 1. ankieta, badanie opinii publicznej

2. głosowanie, wybory 3. wyniki głosowania 4.

listawyborcza 5. lokalwyborczy

poll tax podatek pogłówny, pogłówny, podatek

wyborczy

pollution 1. zanieczyszczenie, skażenie

2. skalenie, zbezczeszczenie

air pollution zanieczyszczenie powietrza

environmental pollution zanieczyszczenie

oerodowiska

water pollution zanieczyszczenie wody

to limit pollution ograniczać zanieczyszczenie

port port

port of entry port celny

portion część, porcja

portion of the estate część ułamkowa

spadku

possess 1. posiadać, mieć w posiadaniu

2. władać, rozporządzać 3. opętać

possess in the name of somebody mieć

w cudzym posiadaniu

possess lawfully posiadać słusznie, legalnie

possess unlawfully posiadać niesłusznie,
nielegalnie

possession 1. posiadanie **2.** władanie

3. rzecz posiadana

actual possession posiadanie faktyczne

apparent possession posiadanie jawne,
oczywiste

autonomous possession posiadanie samoistne

constructive possession posiadanie domniemane
/ dorozumiane

continuity of possession ciągłość posiadania

defective possession posiadanie wadliwe

disturbed possession posiadanie zak
łócone

faulty possession posiadanie wadliwe

fictitious possession posiadanie fikcyjne

independent possession posiadanie samoistne

lost possession posiadanie utracone

restored possession posiadanie przywrócone

right of possession prawo posiadania

sole possession posiadanie wyłączne

115

plead guilty possession

to acquire possession nabyć, uzyskać
posiadanie

to be in possession of być w posiadaniu,
mieć w posiadaniu

to claim possession rościć sobie prawo
do posiadania

to come into possession of wejść w posiadanie
jakiejś rzeczy

to disturb somebody's possession
przeszkadzać komuś w posiadaniu,
zakłócić czyjeś posiadanie

to exercise rights of possession wykonywać
posiadanie

**to have oneself put in the possession
of something** wejść w posiadanie jakiejś
rzeczy

to relinquish possession porzucić posiadanie

to take possession of something wzięcie
w posiadanie

transfer of possession przekazanie, delegacja
posiadania

undisturbed possession posiadanie niezak
łócone

possession without due permit posiadanie

bez wymaganego zezwolenia

possessor posiadacz, właściciel

dependent possessor posiadacz zależny

post etat, stanowisko, posada

competition for a post konkurs na stanowisko

fit / qualified for the position nadają-

cy się na stanowisko

senior / leading post stanowisko kierownicze

to accept a post przyjąć oferowane stanowisko

to appoint someone to the post of

mianować na stanowisko

to fill a post obsadzić stanowisko

to qualify for a position nadawać się

na dane stanowisko

to take the post przyjąć oferowane stanowisko

to vacate a post zwolnić stanowisko

post-date postdatować

posthumous 1. (o odznaczeniu) pośmiertny

2. (o dziecku) urodzony po oemierci

ojca

posting 1. księgowanie, zapis księgowy

2. nadanie na pocztę, wysyłka pocztą

posting date data księgowania

post-mortem (examination) autopsja,

sekcja zwłok, obdukcja zwłok

postponed odroczone, odłożone

postponed tax odroczone podatek

postponement odroczenie, odłożenie,

zwłoka

postponement of old-age benefits odroczenie

świadczeń emerytalnych

postponement of the liquidation of the

bankruptcy estate wstrzymanie likwidacji

masy upadłości

power 1. pełnomocnictwo, uprawnienie,

moc, władza 2. zdolność, uzdolnienie

3. potęga, mocarstwo 4. zasilanie

5. energia 6. możliwość, możliwość

plenary power pełnomocnictwo generalne

to extend powers rozszerzyć uprawnienia

power of attorney pełnomocnictwo

durable power of attorney pełnomocnictwo

trwale (USA)

irrevocable power of attorney pełnomocnictwo

nieodwołalne

passive power of attorney pełnomocnictwo

bierno

power of attorney ad litem pełnomocnictwo

procesowe

power of attorney by private instrument

pełnomocnictwo prywatne

power of attorney for customs agency

pełnomocnictwo dla agencji celnej

power of attorney for delivery pełnomocnictwo

do doręczeń

power of attorney to act in customs affairs

pełnomocnictwo do działania

w sprawach celnych

power of attorney to establish a limited

liability company pełnomocnictwo do

zawiazania spółki z o.o.

116

possession without due permit power of attorney to establish...

power of attorney to perform legal acts

pełnomocnictwo do wykonywania

czynności prawnych

power of attorney to transfer ownership

to real estate pełnomocnictwo do przeniesienia

własności nieruchomości

power to represent prawo reprezentowania

power to sign prawo podpisu

preamble 1. preambuła, wstęp, wprowadzenie,

przedmowa **2.** nagłówek komunikatu

precarious 1. niebezpieczny, ryzykowny

2. niepewny, wątpliwy, przypadkowy

precatory zawierający prośbę / życzenie

precatory trust wiążące polecenie zawarte

w testamencie

precedent precedens, prejudykat

to set a precedent ustanawiać precedens

preclude wykluczać, nie dopuszczać,

uniemożliwiać

preclusion wykluczenie, niedopuszczenie,

uniemożliwienie

predicate predykat

predication predykcja

pre-emption 1. pierwokup, prawo pierwokupu

2. udaremnienie

pre-emptive dotyczący pierwokupu

pre-emptive right prawo pierwokupu,

prawo poboru

preference preferencja, uprzywilejowanie

preference share akcja uprzywilejowana

preferential uprzywilejowany, preferencyjny

preferential creditor wierzyciel uprzywilejowany

preferential debt wierzytelność uprzywilejowana

preferential legacy zapis uprzywilejowany,
zapis naddziałowy

preferential offer oferta specjalna, preferencyjna

preferential rate stawka celna preferencyjna

preferential tariff cło preferencyjne

prejudge przesądzać, osądzać z góry

prejudice 1. uprzedzenie, negatywne nastawienie

2. stronniczość **3.** uszczerbek,

szkoda

prejudicial szkodliwy, krzywdzący, szkodz

ący

preliminary wstępny, przedwstępny, przygotowuj

ący, przygotowawczy

preliminary contract umowa przedwstępna

preliminary meeting of creditors wstępne

zgromadzenie wierzycieli

preliminary tax return zeznanie wstępne

preliminary work roboty przygotowawcze

premises 1. lokal, pomieszczenie **2.** teren,

obiekt **3.** nieruchomości wymienione

w akcie przenoszącym własność

business premises lokal handlowy

residential premises lokal mieszkalny

to engage premises zajmować lokal

to hand over the premises przekazać

lokal

to vacate the premises zwolnić lokal

premises of a company lokal spółki

premium 1. premia, nagroda **2.** składka

ubezpieczeniowa **3.** ažio

premium bond obligacja premiowa

premium on issue premia emisyjna

preparation 1. sporządzanie, przygotowanie

2. gotowość **3.** preparat

preparatory przygotowawczy, wprowadzaj

ący, wstępny

preparatory measure czynność prawna

przygotowawcza

prescription 1. przedawnienie **2.** przepis,

zarządzenie, polecenie

prescription under the statute of limitation

podleganie przedawnieniu

present (verb) przedstawić, prezentować,

pokazywać

present goods przedstawić towary

present goods to the customs authority

przedstawić towary organowi celnemu

presenter okaziciel, prezenter

presentment 1. przedstawienie, okazanie

117

power of attorney to perform legal acts presentment

2. opis, sprawozdanie 3. oświadczenie

przysięgłych

preside over przewodniczyć, kierować

president prezes, prezydent, przewodniczący

ący

president of the management board

prezes zarządu

presume 1. przypuszczać 2. zakładać

3. domniemywać

presumption 1. przypuszczenie 2. założenie

3. domniemanie

presumptive domniemany, przypuszczalny

presumptive heir spadkobierca domniemany

preterm pomijać, nie uwzględniać, zaniedbywać

pretrial przedprocesowy

prevail 1. mieć moc prawną, zobowiązywać

(o przepisach) 2. zapanować, zwyciężyć

żyć, uzyskać przewagę 3. być powszechnym,

panować, dominować

prevent zapobiegać, uniemożliwiać

prevent occupational diseases zapobiegać

chorobom zawodowym

preventative profilaktyczny

preventative health care profilaktyczna

opieka zdrowia

preventative health protection profilaktyczna

ochrona zdrowia

prevention zapobieganie, profilaktyka,

prevention and resolution of contentious

matters zapobieganie i rozwiązywanie

spraw spornych

price cena, kurs

closing price kurs zamknięcia

indicative opening price Teoretyczny

Kurs Otwarcia (TKO)

issue price kurs emisyjny

making-up price kurs rozliczeniowy

non-transactional price kurs nietransakcyjny

opening price kurs otwarcia

settlement price kurs rozliczeniowy

single price kurs jednolity

price brackets dopuszczalne wahanie

kursu, widelki

price variation limits dopuszczalne wahanie

kursu, widelki

price / book value ratio c / wk (cena

/ wartość księgową)

price / earnings ratio c / z (cena / zysk)

prima facie na pierwszy rzut oka

primary pierwotny, podstawowy, główny,

zasadniczy, prymarny

primary market rynek pierwotny

principal (*noun*) 1. główny zobowiązany

2. zleceniodawca

principal (*adjective*) główny, nominalny

principal debtor dłużnik główny

principal on a contract of indemnity

współporęczyciel

principal repayment rata kapitałowa

principle zasada, reguła

principle of equality of employees zasada

równości pracowników

principle that employment relation is to

be entered into freely zasada swobody

nawiązania stosunku pracy

prior uprzedni, wcześniejszy

prior written consent uprzednia pisemna

zgoda

prison więzienie, zakład karny

open prison zakład karny otwarty

top security prison zakład karny o zastrzonym

rygorze

prison labour praca więźniów

Prison Service Służba Więzienna

private 1. prywatny, osobisty 2. pozas

ądowy 3. poufny 4. ustronny

private attorney pełnomocnik pozasa-

dowy

private limited company spółka osobowa

z ograniczoną odpowiedzialnością

private loan pożyczka prywatna

private placement subskrypcja prywatna

private property własność prywatna

private subscription subskrypcja prywatna

privatisation prywatyzacja

privilege 1. przywilej 2. zaszczyt

3. uprzywilejowanie 4. immunitet

5. ulga podatkowa

preside over privilege**privileged 1.** uprzywilejowany **2.** poufny**3.** zaszczycony**privileged operation** operacja uprzywilejowana**privileged will** testament uprzywilejowany**privity 1.** stosunek (*np. prawny*) **2.** wiedza,znajomość **3.** więzy (*np. krwi*)**probate 1.** poświadczenie autentycznościtestamentu **2.** poświadczenie, uwierzytelnienie,

zatwierdzenie

probation 1. staż, okres próbny **2.** probacja,

zawieszenie wykonania wyroku

3. kuratela nad przestępcą, nadzór

ochronny

procedural formalny, proceduralny**procedure 1.** tryb, procedura **2.** postępowanie**3.** zabieg**to declare goods for a procedure**

zgłosić towar do procedury

to place goods under a procedure obj

ąć towary procedurą

proceedings 1. postępowanie **2.** obchody,uroczystości **3.** obrady, prace, zebranie**4.** protokół, sprawozdanie**completion of the proceedings** ukończenie

postępowania

discontinuance of the proceedings

umorzenie postępowania

to close proceedings zamknąć postępowanie**to commence proceedings** wszcząć postępowanie**to complete the proceedings** ukończyć

postępowanie

to discontinue the proceedings umorzyć

postępowanie

to institute proceedings wszcząć / otworzyć

postępowanie

to open proceedings otworzyć postępowanie**to quash proceedings** uchylić postępowanie**to reopen proceedings** wznowić postępowanie**to stay proceedings** zawiesić postępowanie**proceedings for declaration of bankruptcy**

postępowanie w przedmiocie

ogłoszenia upadłości

proceedings to secure assets postępowanie

zabezpieczające

proceeds dochód, przychód, wpływy, zarobki

process (noun) 1. proces, postępowanie

2. tok, przebieg

processing 1. przetwarzanie, obróbka

2. rozpatrywanie

inward-processing uszlachetnianie

czynne

outward-processing uszlachetnianie

bierno

processing of goods przetwarzanie towarów

processing under customs supervision

przetwarzanie pod kontrolą celną

process-server doręczyciel pism prawnych

(np. wezwań)

proclamation ogłoszenie, proklamacja

proclamation of a strike ogłoszenie

strajku

procurator 1. pełnomocnik, prokurent,

zastępca 2. prokurator (rzymski)

Procurator Fiscal prokurator okręgowy

Szkocji, okręgowy oskarżyciel publiczny

procure 1. stręczyć, uprawiać stręczycielstwo

2. uzyskać, otrzymać, zdobyć

procurement 1. stręczycielstwo 2. dostarczanie,

zaopatrywanie, zaopatrzenie

3. zdobywanie, otrzymywanie

procurer stręczyciel

product 1. produkt, wyrób 2. wynik, wytwór

compensating product produkt kompensacyjny

mineral product produkt mineralny

processed product produkt przetworzony

vegetable product produkt roślinny

product extracted from the seabed produkt

wydobyty z dna morskiego

product extracted from the subsoil produkt

wydobyty z wnętrza ziemi

119

privileged product extracted from the subsoil

product of fishing produkt uzyskany

przez rybołówstwo

product of hunting produkt uzyskany

przez polowanie

productivity wydajność, produktywność

work productivity wydajność pracy

productivity of labour wydajność pracy

profession 1. zawód, fach, profesja

2. oświadczenie, deklaracja, wyznanie,

zapewnienie

access to a profession dostęp do zawodu

artistic profession zawód artysty

catering profession pracownik gastronomii

health care profession personel służby
zdrowia

legal profession zawód prawniczy

liberal profession zawód wolny

literary profession zawód literata

technical profession pracownik techniczny

the professions wolne zawody

scientific profession personel naukowo-
techniczny

tourist profession pracownik turystyki

to exercise a profession wykonywać
zawód

professional zawodowy

professional association organizacje zawodowe

professional conduct etyka zawodowa

professional ethics etyka zawodowa

professional partnership spółka partnerska

professional secret tajemnica zawodowa

professional society izba zawodowa

professional soldier żołnierz zawodowy

profit 1. zysk, zarobek 2. pożytek, korzyść

profit and loss account rachunek zysków
i strat

profit falling to a partner / shareholder

zysk przypadający udziałowcowi

profit sharing udział pracowników w zyskach

profiteer paskarz, spekulant

profits 1. zyski 2. pożytki, korzyści

allocation of profits podział zysków

distributable profit zysk do podziału

distribution / division of profits podzia

ł zysków

level of profit poziom zysku

payment of profits wypłata zysku

to earn a profit wypracować zysk

to participate in profits uczestniczyć

w zysku

to receive as profit pobrać tytułem zysku

to receive in respect of profit pobrać

tytułem zysku

profits of a neighbouring piece of land

pożytki gruntu sąsiadującego

profits of a pledged thing pożytki rzeczy

obciążonej zastawem

profits of a thing pożytki rzeczy

profits tax podatek od zysków

progressive progresywny

progressive tax podatek progresywny

prohibit zakazać, zabraniać

prohibition 1. zakaz, zabranianie 2. prohibicja

prohibition of competition zakaz konkurencji

prohibitive prohibicyjny, zakazujący

prohibitive tariff cło prohibicyjne

project 1. projekt, plan 2. zamierzenie,

przedsięwzięcie, inwestycja 3. referat

(w szkole)

promise 1. przyrzeczenie, obietnica

2. promesa

promise of a donation przyrzeczenie darowizny

promisee 1. osoba otrzymująca obietnicę

/ przyrzeczenie 2. wierzyciel

promiser / promisor obiecujący, promitent

promoter 1. założyciel 2. organizator, patron

3. wnioskodawca ustawy

promoter certificate świadectwo zało-

życielskie

promotion 1. awans 2. wspieranie, propagowanie

3. promocja, reklama 4. zak

ładanie, organizowanie

120

product of fishing promotion

proof 1. dowód 2. przeprowadzenie dowodu,

wykazanie 3. korekta drukarska

burden of proof ciężar dowodu

proof beyond a reasonable doubt dowód

niewątpliwy, dowód ponad uzasadnion

ą wątpliwość

proof of debt zabezpieczenie wierzytelności

proof of service dowód doręczenia dokumentu

/ wezwania

proper właściwy, odpowiedni, stosowny,

prawkłowy

proper use użytkowanie właściwe

property 1. mienie, majątek 2. własność

abandoned property porzucone mienie,

porzucona własność

absolute property pełna własność

acquisition of property nabycie mienia

after-acquired property nieruchomości

nabyta po dacie ustanowienia hipoteki,

będąca automatycznie dodatkowym jej

zabezpieczeniem

agricultural real property nieruchomości

rolnicza

assessable property własność podlegaj

ąca opodatkowaniu

crime against property przestępstwo

przeciwko mieniu

encumbered property własność obci

ążona

heirless property bezdziedziczna własność

joint property współwłasność

literary and artistic property

własność literacka i artystyczna

public property własność publiczna,

własność państwowa, własność spo-

łeczna

real property nieruchomości

restitution of property zwrot własności

social property własność społeczna

tangible property dobra materialne

title to real property tytuł / prawo do

nieruchomości

to encumber / mortgage a property

obciążyć nieruchomości hipoteką

to renounce property zrzec się własności

to resituate property zwrócić własność

urban property własność miejska

value of the property wartość majątku

property (appraisal) expert rzeczoznawca

majątkowy

property line granica nieruchomości

property of the bankruptcy estate skład

masy upadłości

identification of the property of the

bankruptcy estate ustalenie składu

masy upadłości

property right prawo majątkowe

property tax podatek od majątku, podatek

majątkowy

property valuer rzeczoznawca majątkowy

prophylactic profilaktyczny

prophylactic meals and drinks posiłki

profilaktyczne i napoje

proportional proporcjonalny

proportional leave urlop proporcjonalny

proposal propozycja, oferta

to file an arrangement proposal zło-

żyć propozycję układową

to submit an arrangement proposal

złożyć propozycję układową

proposal to restructure propozycja restrukturyzacji

propound 1. przedkładać, wysuwać

2. przedstawiać do sądowego zatwierdzenia

propound a will przedkładać testament

do zatwierdzenia

proprietary 1. majątkowy, będący

własnością 2. markowy, firmowy, zastrze

żony prawnie

proprietary claim roszczenie majątkowe

proprietary item przedmiot majątkowy

proprietor 1. właściciel, posiadacz 2. gospodarz

proprietorship 1. własność, prawo

własności 2. własność ziemską

121

proof proprietorship

proprietorship register rejestr nieruchomości,

księga wieczysta

proprietress 1. właścicielka, posiadaczka

2. gospodyni

prosecute 1. oskarżać, występować

w charakterze oskarżyciela 2. zaskar-

żyć, podawać do sądu, oecigać, wnosić

oskarżenie przeciwko komuś, wnosić

sprawę do sądu

prosecuting attorney prokurator, oskar-

życiel publiczny

prosecution 1. oeciganie sądowe 2. dochodzenie

sądowe 3. oskarżenie (przedstawienie

oskarżenia) 4. oskarżyciel, strona

oskarżająca

prosecutor prokurator, oskarżyciel

Crown prosecutor oskarżyciel / prokurator

Korony (*Anglii i Walii*)

public prosecutor oskarżyciel publiczny

prosecutrix oskarżycielka

prospective przyszły, potencjalny, ewentualny

prospective obligation zobowiązanie

przyszłe

prospectus 1. prospekt 2. broszura, ulotka

3. informator uczelni

introduction prospectus prospekt emisyjny

pathfinder prospectus prospekt emisyjny

ogólny

to approve a prospectus zatwierdzić

prospekt emisyjny

to publish a prospectus opublikować

prospekt emisyjny

to submit a prospectus przedłożyć prospekt

emisyjny

protect chronić, ochraniać, bronić, zabezpieczać

protect the health and life of employees

chronić życie i zdrowie pracowników

protection ochrona, zabezpieczenie, opieka

protection against hazards / risks ochrona

przed zagrożeniami

protection during justified absence

from work ochrona w trakcie usprawiedliwionej

nieobecności w pracy

protection of those approaching pensionable

age ochrona przedemerytalna

protective ochronny, zabezpieczający,

opiekuńczy

protective equipment sprzęt ochronny

protective tariff cło ochronne, protekcyjne

protective working clothes odzież robocza

protest (*noun*) protest, sprzeciw, zastrze-

żenie

to escalate a protest zaostrzyć protest

to suspend a protest zawiesić protest

protest strike strajk protestacyjny

provincial 1. rejonowy 2. wojewódzki

provincial council sejmik województwa

provision 1. przepis, postanowienie, klauzula,

warunek 2. zapewnienie, zabezpieczenie,

zaspokojenie potrzeb 3. zaopatrzenie,

dostawa, prowiant, zapasy

żywności

provisions on tax law przepisy prawa podatkowego

proxy 1. pełnomocnictwo 2. pełnomocnik

proxy granted in order to act pełnomocnictwo

do dokonania czynności

public publiczny, państwowy, powszechny,

społeczny

public auction sprzedaż przez licytację

publiczną

public building budynek państwowy, budynek

użyteczności publicznej

public holiday święto państwowe

public limited company (plc) (UK) publiczna

spółka akcyjna z o.o.

public property własność publiczna, państwowa

public radio and television company

spółka publicznej radiofonii i telewizji

public sale sprzedaż przez licytację publiczną

ą

public sale of real estate sprzedaż publiczna

nieruchomości

public sector employee pracownik sfery

budżetowej

122

proprietorship register public sector employee

public sector pay płaca sfery budżetowej

public service employee pracownik służ-

by publicznej

public works roboty publiczne

public property własność społeczna

punish 1. karać **2.** źle traktować

punish someone for a crime ukarać kogoś

za zbrodnię

punishable karalny, podlegający karze

punishability karalność

punishment kara

crime and punishment zbrodnia i kara

to administer / to mete out punishment

wymierzać karę

to deserve punishment zasługiwać na

karę

punitive karny, karzący

punitive damages odszkodowanie retorsyjne

purchase (verb) nabywać / nabyć, kupować

/ kupić

purchase tax podatek od nabycia praw

własności

pursuance 1. wykonanie, wypełnienie, realizacja,

dążenie **2.** kontynuowanie

in pursuance of something zgodnie

z czymś, stosownie do czegoś, w celu

realizacji czegoś

pursue 1. dochodzić, oświadczać **2.** prześladować

3. realizować (*plan*) **4.** dążyć do

osiągnięcia **5.** kontynuować, prowadzić

dalej (*np. dyskusję*)

pursue a claim dochodzić roszczenia

pursuit dochodzenie, pościg, pogon

pursuit of claims dochodzenie roszczeń

purview 1. zakres dokumentu prawnego

(*ustawy*), właściwy tekst ustawy **2.** zakres

kompetencji **3.** zakres prawa

putative domniemany, przypuszczalny

putative father domniemany ojciec

putative marriage domniemane małżeństwo

(zawarte w dobrej wierze, ale niewa

żne)

123

public sector pay putative marriage

Q

qualification 1. kwalifikacje **2.** zastrzeżenie,

ograniczenie **3.** cenzus **4.** kwalifikowanie

accounting qualifications kwalifikacje

do prowadzenia księgowości

appropriate qualifications odpowiednie

kwalifikacje

excellent qualifications doskonałe

kwalifikacje

improvement of qualifications podnoszenie

kwalifikacji

management level qualifications

kwalifikacje do objęcia stanowiska kierowniczego

necessary qualifications konieczne

kwalifikacje

sufficient qualifications wystarczające

kwalifikacje

to examine the qualifications sprawdzić

kwalifikacje

to improve qualifications podnieść

swoje kwalifikacje

to require qualifications wymagać

kwalifikacji

to upgrade skills podnieść swoje kwalifikacje

qualification certificate świadectwo kwalifikacyjne

qualified 1. wykwalifikowany **2.** zawieraj

ący ograniczenie

qualified majority większość kwalifikowana

qualified property własność ograniczona

quantity wielkość, ilość

quash uchylać, unieważniać, anulować

quashing uchylene, unieważnienie, anulowanie

quashing of the bankruptcy proceedings

uchylene postępowania upadłościowego

Queen's Speech mowa tronowa

question 1. zapytanie, pytanie **2.** wątpliwość

3. kwestia, sprawa

Question Time czas na interpelacje

quiet spokojny, niezakłócony

quiet possessor posiadacz spokojny, niezak

łócony

quiet enjoyment posiadanie spokojne

quitclaim zrzeczenie się, zrzeczenie się

prawa, odstąpienie

quitclaim deed akt zrzeczenia się

quittance 1. uwolnienie (*od czegoś*)

2. kwit, pokwitowanie 3. spłata (*dlugu*)

quorum kworum, komplet, quorum

absence of quorum brak kworum

to ascertain that there is a quorum

sprawdzić kworum

to form a quorum stanowić kworum

to have a quorum stanowić kworum

quota 1. kontyngent 2. udział, część

3. kwota

tariff quota kontyngent taryfowy

to exceed / to overrun the quota przekroczyć

kontyngent

quotation 1. oferta cenowa, wycena 2. notowanie

(*kursów akcji*) 3. cytat, cytowanie

quote 1. cytować, przytaczać 2. oceniać,

szacować 3. kwotować

quotient iloraz, współczynnik

124

R

racial rasowy

racial discrimination dyskryminacja rasowa

racism rasizm

racket 1. oszustwo, kręactwo, nieuczciwe

praktyki, szwindel, geszeft, działalność

nielegalna, machlojki 2. szantaż,

wymuszenie 3. gang, organizacja przestępcza

4. łatwy zarobek

racketeer kanciarz, reketier, gangster,

szantażysta, oszust, spekulant

radiation promieniowanie, radiacja

radioactive promieniotwórczy

radioactive agents oerodki promieniotwórcze

raid 1. oblawa (*policyjna*), łapanka 2. napad,

najazd 3. tendencja do sztucznego

zaniżania kursu

raise 1. podnosić 2. wychowywać (*dziecko*)

3. hodować, uprawiać 4. zwiększać,

podwyższać 5. zaciągać (*pożyczkę*)

raise taxes 1. podnosić podatki 2. pobierać

podatki

ransom 1. okup 2. zwolnienie za okupem

3. wybawienie, odkupienie

ransom note żądanie okupu

rate 1. stopa 2. stawka 3. wskaźnik

rate of absenteeism wskaźnik absencji

rate of unemployment stopa bezrobocia

rate of work tempo pracy

rate of yield współczynnik produktywności

ready gotowy, przygotowany

ready for delivery gotowy do dostawy

real prawdziwy, rzeczywisty, faktyczny,

realny

real estate własność nieruchoma, nieruchomości

accessory to real estate przynależność

nieruchomości

real estate agency agencja obrotu nieruchomościami

real estate agent agent handlu nieruchomościami

real estate of the partnership nieruchomości

spółki

real estate spatial development zagospodarowanie

przestrzenne

real estate tax podatek od nieruchomości

real wages płaca realna

realisation spieniężenie, wyprzedaż

realisation of a bankrupt's assets wyprzedaż

z powodu upadłości

realisation of the estate spieniężenie masy

spadkowej

reasonable umiarkowany, rozsądny

reasonable rent czynsz umiarkowany

rebut odpierać (*krytykę*), obalać, odrzucać

rebut a presumption obalić domniemanie

rebuttal 1. odparcie (*krytyki, zarzutu*), odrzucenie

2. replika (*pozwanego*) 3. obalenie

rebuttal of a presumption obalenie domniemania

recall 1. odwołać, wycofać 2. przypominać

sobie

recall a donation odwołać darowiznę

recall an employee from leave odwołać

pracownika z urlopu

recant 1. odwoływać, wycofywać 2. wyrzekać

się (*wiary*)

125

recant one's earlier testimony odwołać

wcześniejsze zeznania

recaption odzyskanie posiadania, ponowne

zajęcie, reprzyza

receipt 1. pokwitowanie **2.** rachunek

3. odbiór **4.** rewers

copy of receipt kopia rachunku

to draw up a receipt wystawić rachunek

to give / issue a receipt wydać pokwitowanie

to make out a receipt wypisać pokwitowanie

to obtain a receipt otrzymać pokwitowanie

to produce a receipt przedstawić / okazać

pokwitowanie

to receive a receipt otrzymać pokwitowanie

to write out a receipt wypisać pokwitowanie

receipt book kwitariusz

receipt in full otrzymanie, odbiór, potwierdzenie

odbioru, pokwitowanie

receipt of delivery pokwitowanie odbioru

dostawy

receipt of payment of the sum due pokwitowanie

zapłaty dłużnej sumy

receivable wierzytelność

receivable which is due and payable

wierzytelność wymagalna

receive 1. odebrać **2.** otrzymać

receive a loan otrzymać pożyczkę

receive as profit pobrać tytułem zysku

receive declarations for the principal odbierać

oświadczenia dla zleceniodawcy

receive stolen goods zajmować się paserstwem

receive work odebrać dzieło

receiver 1. syndyk masy upadłości **2.** administrator,

kurator, zarządca **3.** odbiorca

4. paser

receivership zarząd komisaryczny, zarząd

przymusowy

receiving stolen goods paserstwo

reception odbiór, przyjęcie, recepcja

recipient 1. odbiorca, adresat **2.** zdobywca

(nagrody)

recipient company spółka przejmująca

reciprocal 1. wzajemny, obopólny, obustronny

2. odwrotny

reciprocal claims wierzytelności wzajemne

reckless pochopny, lekkomyślny, nieostro

żny, nierozważny

recognisance 1. kaucja, poręczenie, zastaw,

pisemne zobowiązanie wobec

sądu **2.** uznanie **3.** rozpoznanie

reconciliation 1. pojednanie, pogodzenie,

zgoda **2.** uzgodnienie

reconciliation statement uzgodnienie

konta

reconnaissance 1. rozpoznanie, diagnoza

2. zwiad, rekonesans

reconvict skazywać ponownie

record ewidencja, zapis, protokół, lista,

akta

working record ewidencja czasu pracy

to keep records of goods prowadzić

ewidencję towarów

records of goods ewidencja towarów

records of working time ewidencja czasu

pracy

recoupment potrącenie, kompensata, odliczenie

należności wzajemnych

recourse 1. regres, prawo regresu **2.** uciekanie

się, ucieczka

recourse loan pożyczka gwarantowana

recover 1. odzyskać, rewindykować

2. wyzdrowieć

recover the right to freely administer

one's assets odzyskać prawo swobodnego

zarządzania majątkiem

recovery 1. odzyskiwanie, zwrot **2.** wyzdrowienie

3. ożywienie, poprawa (*gospodarki*)

recovery of benefits odzyskiwanie świadczeń

recruitment przyjęcia do pracy, rekrutacja,

nabór, werbunek

recusation wykluczenie sędziego pod zarzutem

stronniczości

126

recant one's earlier testimony recusation

recuse odrzucać / wykluczać sędziego pod

zarzutem stronniczości

redeem 1. wykupić, odkupić **2.** amortyzować,

umorzyć

redeem a pledge wykupić zastaw

redemption 1. wykup **2.** amortyzacja,

umorzenie

redemption loan pożyczka amortyzacyjna

redemption of a loan spłata / amortyzacja

pożyczki

redemption of shares umorzenie udziałów

ów

redress naprawienie, zadośćuczynienie,

skorygowanie, wynagrodzenie

redress of the damage naprawienie

szkody

reduce obniżać, zmniejszać, redukować,

ograniczać, przeceniać, osłabiać, degradować

reduce tariffs obniżyć cła

reduction obniżka, zniżka, zmniejszenie,

obniżenie

reduction in the purchase price obniżka

ceny zakupu

reduction of share zmniejszenie udziału

reduction of working time obniżenie

wymiaru czasu pracy / skracanie czasu

pracy

reduction of / in the capital obniżenie kapita

łu

redundancy 1. redukcja zatrudnienia,

zwolnienia grupowe **2.** zlikwidowane

miejsce pracy

redundant 1. bez pracy, zwolniony

2. zbyteczny, zbędny, niekonieczny

referee 1. sędzia odwoławczy, sędzia

biegły (*dysponujący wiedzą specjalistyczn*

ą) **2.** arbiter **3.** osoba mogąca wydać

referencje

refill 1. uzupełniać **2.** dolewać, dotankować

refill the stock uzupełniać zapas

refining uszlachetnianie, udoskonalenie

refining authorisation pozwolenie na

uszlachetnianie

refining operation proces uszlachetniania

additional refining operation uzupeł-

nający proces uszlachetniania

refund zwrot pieniędzy, spłata

refund of a loan zwrot pożyczki

refute odpierać, obalać (*teorie*), zbijać

(*dowody*)

refute an allegation odpierać zarzuty

refusal odmowa

refusal to re-employ odmowa ponownego

zatrudnienia

regain odzyskać / odzyskiwać

register rejestr, księga, spis, wykaz, lista,

dziennik

cheque register rejestr czeków

commercial register (POL) rejestr handlowy

deletion from the register skreślenie

z rejestru

entry into the register wpis do rejestru

expunging from the register skreślenie

z rejestru

extract from the register wyciąg z rejestru

tax lien register rejestr zastawów skarbowych

to file in register zgłosić do rejestru

to strike off the register wykreślić

z rejestru

voucher register rejestr kasowy

register of accidents at work rejestr wypadków

przy pracy

Register of Companies (UK) rejestr handlowy

register of shares księga udziałów

registered 1. rejestrowy, zarejestrowany

2. imienny 3. polecony

registered mail poczta polecona

registered partnership spółka jawna

registered security papier wartościowy

imienny

registered share akcja imienna

registered trader kupiec rejestrowy

registrar rejestrator, archiwariusz, registrar

127

recuse registrar

Registrar of Companies kierownik brytyjskiego

urzędu rejestrowego spółek

registration rejestracja, zarejestrowanie

registration files akty rejestrowe

registry (adjective) rejestrowy

registry court sąd rejestrowy

registry (noun) registratura, urząd, sekretariat

regular 1. stały, regularny, oeredni **2.** poprawny,

przepisowy, standardowy

regular work praca stała

regulation 1. przepis, zasada, uregulowanie

prawne, reguła prawna **2.** normowanie,

regulacja **3.** uporządkowanie

regulations regulamin, przepisy prawne,

zarządzenia, rozporządzenia

reimbursement refundacja, zwrot kosztów

/ wydatków

reinforcement zbrojenie, wzmocnienie,

umocnienie

reinstatement przywrócenie do pracy / na

stanowisko

reject odrzucić, odmawiać przyjęcia

reject an inheritance odrzucić spadek

rejection odrzucenie, odmowa

relation 1. stosunek **2.** krewny, rodzina

3. związek, powiązanie

employment relation stosunek pracy

relationship 1. stosunek, stosunki

2. związek, powiązanie **3.** pokrewieństwo,

powinowactwo

employment relationship stosunek

pracy

master and servant relationship stosunek

pracy

work relationship stosunek pracy

to arrange the legal relationship

ułożyć stosunek prawny

relationship between employer and employee

stosunek pracy

release 1. zwalniać, wydać **2.** pokwitować

release assets and liabilities wydać mienie

release for circulation at a x customs

rate dopuoecić do obrotu z zastosowaniem

x stawki celnej

release goods zwalniać towary, wydać

towar

release the management board / board

of directors pokwitować / udzielić pokwitowania

zarządowi

release the subject of lease wydać przedmiot

najmu

release the thing in a condition suitable

for use wydać najemcy rzecz w stanie

przydatnym do umówionego użytku

release 1. dopuszczenie, zwolnienie **2.** uwolnienie

3. oświadczenie, publikacja,

opublikowanie, udostępnienie opinii

publicznej

release for free circulation dopuszczenie

do obrotu

release from debt zwolnienie z długu

release of goods zwolnienie towarów

relief 1. ulga, zwolnienie **2.** pomoc, zasi

łek, zapomoga

investment relief ulga inwestycyjna

right to relief prawo do ulgi

tax relief ulga podatkowa

to acquire the right to relief nabyć

prawo do ulgi

to award a relief in paying tax przyznać

ulgę w zapłacie podatku

to be entitled to a relief być uprawnionym

do ulgi

to grant reliefs udzielać ulg

to lose the right to relief utracić prawo

do ulgi

to use a relief korzystać z ulgi

relief from duty zwolnienie od cła

partial relief from duty częściowe

zwolnienie od cła

total relief from duty całkowite zwolnienie

od cła

relinquish porzucić, zrzekać się, zaniechać,

rezygnować

relinquish an inheritance zrzec się

spadku

relinquish possession porzucić / porzucić

posiadanie

reload przeładowywać, przeładować

remit 1. umorzyć, darować (*dlug*) **2.** prze-

128

Registrar of Companies remit

syłać, przekazywać **3.** odsyłać, przekazywać

(*sprawę*) **4.** złagodzić, zmniejszyć

(*wymiar kary*) **5.** odpuszczać, przebaczać

remit a debt umorzyć dług

remittance przekaz (*pieniężny*), przelew,

opłata, pokrycie należności

removal 1. zniesienie, usunięcie **2.** przeprowadzka

removal from a job usunięcie z pracy

removal from a position usunięcie ze

stanowiska

removal from office usunięcie z urzędu

removal of tariff zniesienie cła

remove 1. usuwać / usunąć **2.** przeprowadzać

się **3.** wywozić, wynosić **4.** zdjąć

remove a defect usunąć wadę

remove defects naprawić wady, usunąć

braki

remove goods from the customs territory

wyprowadzić / wyprowadzać towary

z obszaru celnego

remunerated wynagrodzony

remunerated commission zlecenie odp

łatne

remuneration 1. wynagrodzenie, zapłata

2. rekompensata

deductions from remuneration

potrącenie z wynagrodzenia

lump sum remuneration wynagrodzenie

ryczałtowe

maximum remuneration górna granica

wynagrodzenia

no waiver of right to remuneration

zakaz zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia

to determine the terms of remuneration

ustalać warunki wynagradzania

to establish / to fix remuneration

ustalić wynagrodzenie

to pay remuneration wypłacić wynagrodzenie

to pay the agreed remuneration

wypłacić uzgodnione wynagrodzenie

to specify the terms of remuneration

ustalać warunki wynagradzania

remuneration during leave wynagrodzenie

urlopowe

remuneration following reinstatement

wynagrodzenie po przywróceniu do

pracy

remuneration for salvage wynagrodzenie

za ratownictwo

remuneration for work wynagrodzenie

za pracę

remuneration in armed forces wynagrodzenie

w wojsku

renounce zrzekać się / zrzec się, odstąpić,

wyrzekać się, rezygnować

renounce a power of attorney zrzec się

pełnomocnictwa

renounce inheriting zrzec się dziedziczenia

renounce ownership zrzec się własności

renounce the contract odstąpić od umowy

renovation odnowienie

rent (verb) 1. dzierżawić, najmować

2. oddać w najem, wydzierżawiać, pobierać

czynsz, wynajmować

rent (noun) 1. czynsz, komornie **2.** wynajem,

najem **3.** renta

annual rent czynsz roczny

base rent czynsz podstawowy

date of the payment of rent termin

płatności czynszu

land / lease rent czynsz dzierżawny

reasonable rent czynsz umiarkowany

to be in arrears with payment of the

rent dopuszczać się zwłoki z zapłatą

czynszu

to fix the rent ustalić wysokość czynszu

to pay the rent on the date agreed

uiszczać czynsz w terminie umówionym

rent increase podwyżka czynszu

rent owing czynsz zaległy

rentable square metre metr kwadratowy

do wynajęcia

rental 1. najem **2.** wypożyczalnia

bike rental wypożyczalnia rowerów

129

remit a debt rental

car rental wypożyczalnia samochodów

residential rental czynsz za mieszkanie,

opłata za lokal (USA)

rental agreement for non-residential

premises umowa najmu lokalu użytkowego

rental property application podanie

w sprawie zawarcia umowy najmu

renunciation 1. zrzeczenie się, odrzucenie,

rezygnacja **2.** wyrzeczenie się

renunciation of an inheritance odrzucenie

spadku

renunciation of inheritance zrzeczenie

się dziedziczenia

renunciation of ownership zrzeczenie się

własności

reorganisation 1. reorganizacja **2.** reforma,

sanacja, naprawa

reorganisation law prawo naprawcze

repair napraw, remont

capital repairs remont kapitalny

extraordinary repairs nadzwyczajne

remonty / naprawy

minor repairs drobne naprawy

running repair naprawa bieżąca

slight repairs drobne naprawy

to be in need of repair wymagać remontu

(o budynku)

to do repairs remontować

repair and construction work roboty remontowo-

budowlane

repair naprawić, reperować, remontować

repairer's lien zastaw naprawczy, prawo

zastawu naprawionego mienia na zabezpieczenie

pokrycia kosztów jego naprawy

repairs remont, naprawa

repayment 1. spłata, zwrot **2.** odpłata,

odwzajemnienie, rekompensata **3.** nagroda

principal repayment rata kapitałowa

security of loan repayment zabezpieczenie

zwrotu pożyczki

repayment of a loan spłata pożyczki

repayment of debts in instalments

rozłożenie spłaty długu na raty

repeal znosić, uchylać, unieważniać (*ustawę,*

przepis), anulować, odwoływać,

cofać

repeat offender recydywista

report 1. raport, sprawozdanie, relacja

2. wykaz ocen

annual report raport roczny

audit report raport oględzin

condition report raport z badania

directors' report raport zarządu

financial report sprawozdanie finansowe

to provide the financial report udostępnić

sprawozdanie finansowe

report of the trustee sprawozdanie syndyka

repossess odzyskiwać posiadanie, odbierać,

przejmować, zajmować

repossession odzyskanie posiadania, przejmowanie,

zajmowanie

represent 1. reprezentować, przedstawiać

2. stanowić **3.** oświadczać, zapewniać

4. opisywać, referować

represent a company as an attorney-

in-fact reprezentować spółkę jako

pełnomocnik

represent individually reprezentować samodzielnie

represent one's principal reprezentować

zleceniodawcę

representation 1. przedstawicielstwo, reprezentacja

2. oświadczenie **3.** zażalenie,

skargi **4.** przedstawienie, okazanie

5. zastępstwo prawne

active representation przedstawicielstwo

czynne

passive representation przedstawicielstwo

bierno

right of representation prawo przedstawicielstwa

representation in customs cases przedstawicielstwo

w sprawach celnych

representation in law courts przedstawicielstwo

sądowe

representative przedstawiciel, reprezentant

130

rental agreement for non-residential... representative

representative of the minister in charge

of agriculture market przedstawiciel

ministra właściwego do spraw rynków

rolnych

representative of the minister in charge

of economy przedstawiciel ministra

właściwego do spraw gospodarki

representative of the minister in charge

of financial institutions przedstawiciel

ministra właściwego do spraw instytucji

finansowych

representative of the minister in charge

of the State Treasury przedstawiciel

ministra właściwego do spraw Skarbu

Państwa

representative of the President of the

Competition and Consumer Protection

Office przedstawiciel Prezesa

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

representative of the President of the

National Bank of Poland przedstawiciel

Prezesa Narodowego Banku Polskiego

representative office przedstawicielstwo

to establish a representative office

otworzyć przedstawicielstwo

to open a representative office otworzyć

przedstawicielstwo

reprimand nagana, reprimenda

penalty of serious reprimand kara nagany

request 1. prośba, życzenie, wniosek

2. wezwanie, żądanie **3.** zapotrzebowanie,

popyt

request for proposal obwieszczenie

o przyjmowaniu ofert (*na wykonanie*

zamówienia państwowego)

requirement 1. wymaganie, wymóg,

żądanie **2.** potrzeba, zapotrzebowanie

requisitioning of workers żądania pracowników

resale 1. odsprzedaż, odstąpienie **2.** sprzedaż

z rzeczy używanych

rescind odwołać, uchylać, unieważniać,

anulować, rozwiązywać, zrywać

rescission odwołanie, uchylene, anulowanie,

unieważnienie, rozwiązanie,

zerwanie

research work praca badawcza

reservation 1. zastrzeżenie, wątpliwość

2. rezerwacja 3. klauzula, zastrzeżenie

reserve (noun) rezerwa, zapas

reserve capital kapitał rezerwowo

reserve (verb) 1. zastrzec, zastrzegać

2. rezerwować

reserve the right of ownership zastrzec

prawo własności

reserves rezerwy, zapas

amount of the required reserves kwota

rezerwy obowiązkowej

foreign exchange reserves rezerwy dewizowe

required reserves from the banks rezerwy

obowiązkowe banków

residence zamieszkanie

place of residence miejsc zamieszkania

transfer of residence przeniesienie

miejsca zamieszkania

residential mieszkalny, mieszkaniowy

residential building budynek mieszkalny

residential lease najem lokalu mieszkalnego

residential premises lokal mieszkalny

residential rental czynsz za mieszkanie,

opłata za lokal (USA)

residuary pozostały

residuary estate majątek spadkowy pozosta

ły po zaspokojeniu długów i innych

obciążeń, reszta spadkowa

resign podać się do dymisji, rezygnować

resignation dymisja, rezygnacja

to hand in a resignation wręczać/wręczyć

rezygnację

to submit a resignation złożyć rezygnację

resolution uchwała, rezolucja, postanowienie

challenge of the resolution zaskarżenie

uchwały

division resolution uchwała o podziale

spółki

131

representative of the minister... resolution

merger resolution uchwała o połączeniu

spółek

unanimous resolution jednomyślna

uchwała

to adopt a resolution powziąć uchwałę

to annul a resolution uchylić uchwałę

to repeal a resolution uchylić uchwałę

to vote on a resolution podejmować

uchwałę

resolution on division of the company

uchwała o podziale spółki

resolution on merger of companies

uchwała o połączeniu spółek

resolution on transformation of a company

/ partnership uchwała o przekształ-

ceniu spółki

responsibility 1. odpowiedzialność, zakres

odpowiedzialności **2.** obowiązek,

zobowiązanie **3.** wypłacalność, odpowiedzialność

finansowa **4.** zdolność do

zaciągania zobowiązań

collective responsibility odpowiedzialność

zbiorowa

responsibility allowance dodatek za odpowiedzialn

ą pracę

rest 1. odpoczynek **2.** spoczynek **3.** spokój

rest at work odpoczynek w pracy

rest period czas wolny od pracy

restitution zwrot, przywrócenie, restytucja

to make restitution dokonać zwrotu

restitution in kind / specie zwrot w naturze

restitution of property zwrot własności

restitution order nakaz zwrotu własności

restore 1. przywracać **2.** odbudowywać,

odnawiać, restaurować, rekonstruować

restored 1. przywrócony **2.** odbudowany,

odnowiony, odrestaurowany

restored possession posiadanie przywrócone

restraint 1. ograniczenie **2.** wstrzemięźliwość,

umiar, powoeciągliwość **3.** uwięzienie,

ograniczenie swobody

to impose restraints wprowadzać ograniczenia

restraint of trade ograniczenie swobody

handlu, ograniczenie wolnej konkurencji

restructure, restructuring restrukturyzacja

terms and conditions of restructuring

warunki restrukturyzacji

retail 1. detaliczny **2.** detal

retail inventory method metoda wyceny

wg cen detalicznych

retail sale sprzedaż detaliczna

retaliate wziąć / brać odwet, odplacać,

pomościć

retaliation odwet, rewanż

in retaliation for something w odwecie

za coś

retaliatory odwetowy, retorsyjny

retaliatory duty / tariff cło odwetowe

retire 1. przejść na emeryturę **2.** wycofać

się, odejść, ustąpić **3.** wysłać na emeryturę

retirement 1. przejście na emeryturę,

przejście w stan spoczynku **2.** wycofanie

się, odejście, ustąpienie

retirement from partnership at will wycofanie

się ze spółki

retiring 1. emerytalny **2.** nieśmiały, wstydlivy

3. ustępujący (o prezydencie)

retiring fund fundusz emerytalny

retract 1. odwoływać, unieważnić, wycofywać,

cofać **2.** wycofać (się)

retract goods wycofać towar

retraining przekwalifikowanie, przeszkolenie

zawodowe, przyuczenie zawodowe

retrial 1. proces ponowny, powtórna

rozprawa, rewizja procesu **2.** ponowna

próba

retribution 1. kara **2.** zemsta, odwet,

odpłata

divine retribution kara boska

retroactive działający wstecz, retroaktywny

retroaction moc wsteczna, działanie

wsteczne

return (noun) 1. zeznanie (podatkowe),

132

resolution on division of the company return

deklaracja **2.** zwrot, oddanie, odesłanie,

zwrócenie **3.** powrót **4.** zysk, zarobek,

dochód **5.** sprawozdanie, zestawienie

return of the object of the revoked donation

zwrot przedmiotu odwołanej darowizny

return to employment powrót do zatrudnienia

return (verb) 1. zwracać, oddawać, odsy

łać **2.** powracać **3.** przynosić (zysk),

dawać **4.** zgłaszać, deklarować **5.** składać

sprawozdanie

return the thing in a non-deteriorated

condition zwrócić rzecz w stanie nie

pogorszonym

returned zwrotny

returned goods towar powracający

revenue 1. dochód pieniężny, źródło dochodu

2. dochód państwowy **3.** urząd

skarbowy, skarb państwa, fiskus

revenue and costs register księga przychodów

i rozchodów

revenue bond obligacja przychodowa

revenue duty cło skarbowe, fiskalne

review (verb) 1. przeglądać / przejrzeć,

dokonywać przeglądu, poddawać rewizji

2. weryfikować **3.** recenzować, omawiać

review benefits weryfikować świadczenia

review books przejrzeć książki

review (noun) 1. przegląd, kontrola, badanie,

rewizja **2.** recenzja **3.** sprawozdanie,

omówienie **4.** powtórka

analytical review przegląd analityczny

revocation odwołanie, unieważnienie,

odebranie, uchylene, anulowanie

revocation of a donation odwołanie darowizny

revocation of a will odwołanie testamentu

revoke odwołać, unieważniać, uchylać,

anulować

revoke a declaration of intent odwołać

oświadczenie woli

revoke a loan anulować pożyczkę

revoke a power of attorney cofnąć / odwo-

łać pełnomocnictwo

revoke a will odwołać testament

revoke the arrangement uchylić układ

right 1. prawo, uprawnienie **2.** dobro

3. prawica **4.** tytuł prawny **5.** przywilej

inalienable right prawo niezbywalne

non-property rights uprawnienia niemaj-

ątkowe

non-transferable right prawo niezbywalne

property rights uprawnienia majątkowe

to execute / exercise one's rights wykonać

uprawnienie

to deprive someone of the right to

represent pozbawić kogoś prawa reprezentowania

to have the right to represent mieć

prawo reprezentowania

right of establishment prawo zakładania

przedsiębiorstw

right of inheritance prawo dziedziczenia

right of pledge prawo zastawu

right of retention prawo zatrzymania

right of supervision prawo kontroli, nadzoru

right of way droga konieczna, prawo

drogi

right to a life-annuity prawo dożywocia

right to acquire ownership prawo przeniesienia

na własność

right to claim a reserve portion prawo

do zachowku

right to common pasture prawo do

wspólnego pastwiska

right to fair remuneration prawo do godziwego

wynagrodzenia

right to pension prawo do renty

right to represent prawo reprezentowania

right to terminate prawo wypowiedzenia

right to unite prawo koalicji

right to withdraw one's labour prawo

odmowy wykonywania pracy

133

return of the object of the... right to withdraw one's labour

right to work prawo do pracy

rights of light służebność światła

rights of partners prawa wspólników

rightful 1. legalny, prawowity, prawny

2. słuszny, uzasadniony, należny

rightful heir spadkobierca legalny

rightful holder posiadacz prawowity

/ prawny

riot rozruchy, zamieszki, niepokoje,

wrzenie

race riots zamieszki na tle rasowym

to put down / to quell riots tłumić zamieszki

to spark (off) riots wywołać zamieszki

risk ryzyko, niebezpieczeństwo, zagro-

żenie

occupational risk ryzyko zawodowe

to bear the risk ponosić ryzyko

to put something / someone at a risk

narażać coś / kogoś

road droga, szosa, autostrada

road work roboty drogowe

robber rabuś, bandyta

robbery napad rabunkowy, rabunek, rozbój

armed robbery napad z bronią w ręku

rolling budget budżet ciągły, budżet kroczyący

roof work roboty dekarские

rule 1. zasada, reguła, przepis, regulacja, prawidło, norma **2.** postanowienie (sądu), orzeczenie sądowe, nakaz **3.** statut

4. władza, panowanie, rządzenie

rules for liquidation zasady likwidacji

rules of succession zasady dziedziczenia

ruling orzeczenie, decyzja sądu

ruling on the winding-up of a company

orzeczenie o rozwiązaniu spółki

running bieżący, nieprzerwany, ciągły

running days kolejne dni kalendarzowe, dni bieżące

running repair remont bieżący, naprawa bieżąca

rural wiejski

rural unemployment bezrobocie na wsi

134

right to work rural unemployment

S

sabotage sabotaż, dywersja

safeguard 1. gwarancja, zabezpieczenie

2. ochrona, eskorta

safe-keeping przechowanie / przechowywanie

safe-keeping agreement umowa przechowania

to put into safe-keeping oddać na przechowanie

safety 1. bezpieczeństwo **2.** zabezpieczenie

3. pewność

health and safety (H&S) bezpieczeństwo

i higiena pracy (bhp)

health and safety regulations przepisy

bhp

health and safety requirements wymagania

bhp

health and safety standards standardy

bhp

safety and hygiene at work bezpieczeństwo

i higiena pracy (bhp)

safety and hygiene at work service

służba bhp

salaried personnel personel urzędniczy

salary wynagrodzenie pracowników umys

łowych, pensja

sale 1. sprzedaż, zbył **2.** wyprzedaż, przecena

3. aukcja, licytacja, sprzedaż publiczna

bargain sale sprzedaż towarów przecenionych

bogus sale sprzedaż fikcyjna

bulk sale sprzedaż masowa

charity sale sprzedaż na cele dobroczynne

commercial sale sprzedaż handlowa

commission sale sprzedaż komisowa

conditional sale sprzedaż warunkowa

delayed sale sprzedaż odroczone

direct selling sprzedaż bezpośrednia

discount sale sprzedaż z rabatem

exchange sale sprzedaż giełdowa

exclusive sale sprzedaż wyłączna

fictitious sale sprzedaż fikcyjna

forward sale sprzedaż na termin

illicit sale sprzedaż nielegalna

imputed sale sprzedaż domniemana

international sale of goods sprzedaż

międzynarodowa towarów

mail-order sale sprzedaż wysyłkowa

public sale of real estate sprzedaż publiczna

nieruchomości

retail sale sprzedaż detaliczna

sham sale sprzedaż fikcyjna

wholesale sale sprzedaż hurtowa

sale agency przedstawicielstwo sprzedaży

sale at a loss sprzedaż ze stratą

sale at a profit sprzedaż z zyskiem

sale at option sprzedaż z premią

sale at the basis sprzedaż według bazy

sale by auction sprzedaż aukcyjna

sale by bulk sprzedaż w partiach, masowa

sale by commission sprzedaż komisowa

sale by inspection sprzedaż z zastrzeżeniem

odstąpienia od transakcji

sale by instalments sprzedaż na raty

sale by pattern sprzedaż według wzoru

sale by sample sprzedaż według próbki

sale by the court sprzedaż sądowa / z polecenia

sądu

sale for advertisement purposes sprzedaż

z reklamowa

135

sale for cash / money sprzedaż z gotówką

sale for future delivery sprzedaż na przyszłość

łą dostawę

sale for prompt delivery sprzedaż z dostaw

ą w krótkim terminie

sale from door to door sprzedaż domokr

ażna

sale in bulk sprzedaż ryczałtowa

sale in lots sprzedaż całymi partiami

sale in the lump sprzedaż ryczałtowa

sale of a future thing sprzedaż rzeczy

przyszłej

sale of a pledge spieniężenie zastawu

sale of a thing sprzedaż rzeczy

sale of a thing encumbered with a right

of a third person sprzedaż rzeczy obci

ązonej prawem osoby trzeciej

sale of an enterprise / company sprzedaż

przedsiębiorstwa

sale of an item of estate sprzedaż przedmiotu

spadku

sale of apartment houses and building

lots sprzedaż domów mieszkalnych

i działek budowlanych

sale of commodities sprzedaż towarów

sale of energy sprzedaż energii

sale of goods and services without own

margin sprzedaż towarów i usług bez

marży własnej

sale of goods sprzedaż towarów

sale of inheritance sprzedaż spadku

sale of pledge sprzedaż zastawu

sale of rights sprzedaż praw

sale of seized movables sprzedaż zajętych

ruchomości

sale on approval sprzedaż na próbę

sale on commission sprzedaż komisowa

sale on deferred terms sprzedaż na raty

sale on instalments sprzedaż ratalna

sale on open account sprzedaż na rachunek

otwarty

sale on sample sprzedaż według próbki

sale on specification sprzedaż według

specyfikacji

sale on spot sprzedaż z natychmiastową

dostawą, sprzedaż loko

sale or return sprzedaż z prawem zwrotu

towaru przez kupującego w określonym

terminie

sale under own trademark sprzedaż pod

marką własną

sale with bonuses sprzedaż premiowana

sale with right of pre-emption sprzedaż

z zastrzeżeniem prawa pierwokupu

sale with right of repurchase sprzedaż

z zastrzeżeniem prawa odkupu

sales value of the partnership's assets

wartość zbywca majątku spółki

sample 1. próbka, **wzór 2.** grupa reprezentatywna

to take samples pobrać próbki

sanitary sanitarny

sanitary certificate świadectwo zdrowia

/ zdrowotności

to issue a certificate wydać świadectwo

to correct a certificate sprostować

świadectwo

sanitary engineering work roboty sanitarne

sanitary phytopathological certificate

świadectwo fitopatologiczne

sanity 1. zdrowie psychiczne **2.** trzeźwość

osądu, pocztytalność **3.** rozsądek, umiar

satisfaction 1. satysfakcja, zadowolenie

2. zaspokojenie, spłacenie, zadośćuczynienie

satisfy 1. zadowolić **2.** zaspokoić, zadośćuczynić

satisfy the creditors zaspokoić wierzycieli

scale 1. skala, tabela **2.** podziałka **3.** szala

(wagi)

pay scale skala płac

schedule (noun) 1. harmonogram, plan,

rozkład, wykaz, lista, zestawienie **2.** regulacja

schedule of estate inwentarz spadkowy

schedule of assets and liabilities inwentarz

spadkowy

schedule (verb) 1. planować **2.** sporządzać

wykaz

136

sale for cash / money schedule

schedule leave planować urlop

scheme 1. plan, projekt, program **2.** schemat,

diagram, układ, struktura **3.** intryga,

podstęp

scheme of arrangement ugoda, projekt

układu z wierzycielami

scientific 1. naukowy **2.** umiejętny

scientific work dzieło naukowe

scope 1. zakres, zasięg, skala **2.** dziedzina,

pole, sfera **3.** cel **4.** swoboda (*działania*), możliwości

scope of duties zakres obowiązków

scope of employment zakres pracy

sea-borne przewożony drogą morską, morski

sea-borne shipping przewozy morskie

seal 1. pieczęć, stempel **2.** plomba

3. uszczelnienie, uszczelka

search 1. przeszukanie, rewizja, kontrola, badanie **2.** szukanie, poszukiwanie

body / strip search rewizja / kontrola osobista

season sezon, okres, pora (*roku*)

building season sezon budowlany

seasonal okresowy, sezonowy

seasonal obligation zobowiązanie okresowe

seasonal unemployment bezrobocie sezonowe

seasonal work praca sezonowa

seasonal worker pracownik sezonowy

seat 1. siedziba **2.** miejsce **3.** mandat, fotel, stanowisko **4.** członkostwo giełdy

5. miejsce w parlamencie

secondary wtórny, drugorzędny, uboczny

secondary intervener interwenient uboczny

secret (noun) tajemnica

to disclose a secret ujawnić tajemnicę

to keep a secret dotrzymać tajemnicy

secret (adjective) tajny, tajemny, cichy, sekretny, tajemniczy

secret ballot / vote tajne głosowanie

secretary 1. sekretarz / sekretarka **2.** minister **3.** sekretarzyk

company secretary sekretarz spółki

secure 1. zabezpieczyć, zapewnić **2.** unieszkodliwić **3.** schować, zamknąć,

ukryć **4.** uzyskać, osiągnąć

secure a taxpayer's property zabezpieczyć na majątku podatnika

secure the debtor's assets zabezpieczyć na majątku dłużnika

secure the rights zabezpieczyć prawa

secure the satisfaction of tax liabilities zabezpieczyć wykonanie zobowiązań podatkowych

secured zabezpieczony

secured advance pożyczka zabezpieczona

secured creditor wierzyciel zabezpieczony,
zastawnik

securities papiery wartościowe

antidilutive securities papiery wartościowe
zapobiegające rozdrobnieniu

capital market securities papiery wartościowe
rynku kapitałowego

convertible securities papiery wartościowe
wymienne

dealings in securities operacje na papierach
wartościowych

debt securities papiery wartościowe
dłużne

dilutive securities papiery wartościowe
rozdrobnione

domestic securities papiery wartościowe
krajowe

equity securities papiery wartościowe
właścicielskie

fixed-interest securities papiery wartościowe
o oprocentowaniu stałym

fixed-yield securities papiery wartościowe
o oprocentowaniu stałym

foreign securities papiery wartościowe
zagraniczne

income-yielding securities papiery
wartościowe przynoszące zysk

listed securities papiery wartościowe
dopuszczone do obrotu giełdowego, papiery
wartościowe notowane na
giełdzie

marketable securities papiery wartościowe
krótkoterminowe

137

schedule lease securities

negotiable securities papiery wartościowe
zbywalne

open-market securities papiery wartościowe
rynku otwartego

operations in securities operacje na
papierach wartościowych

over-the-counter securities papiery
wartościowe w obrocie nieoficjalnym

placing of securities ulokowanie (plasowanie)
papierów wartościowych

quoted securities papiery wartościowe

dopuszczone do obrotu giełdowego, papiery

wartościowe notowane na

giełdzie

redeemable securities papiery wartościowe

podlegające wykupowi

registered securities papiery wartościowe

imiennie

registration of securities rejestracja papierów

wartościowych

state securities papiery wartościowe

państwowe

transactions in securities operacje na

papierach wartościowych

transferable securities papiery wartościowe

przenoszalne

unquoted securities papiery wartościowe

nie znajdujące się w obrocie

giełdowym

variable-yield securities papiery wartościowe

o oprocentowaniu zmiennym

securities denominated in PLN papiery

wartościowe wyrażone w PLN

securities in issue papiery wartościowe

w obiegu

securities of a participating nature papiery

wartościowe udziałowe

security 1. ubezpieczenie **2.** papier wartościowy

3. zabezpieczenie, rękojmia,

poręka **4.** wadium przetargowe

bearer security papier wartościowy na

okaziciela

comprehensive security zabezpieczenie

generalne

decision on security decyzja o zabezpieczeniu

flat-rate security zabezpieczenie rycza

łtowe

public security papier wartościowy

emitowany przez Skarb Państwa

to carry out security dokonać zabezpieczenia

to give security dać jako poręczenie

to lodge a security złożyć kaucję

to pay a security deposit wpłacić

kaucję

to provide security złożyć zabezpieczenie

to return a security deposit zwrócić

kaucję

to stand security for someone poręczyć

za kogoś

security and health protection plan

plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

security approved for public trading

papier wartościowy dopuszczony do

publicznego obrotu

security collection inkaso papierów wartościowych

Security Council Rada Bezpieczeństwa

(ONZ)

security deposit kaucja

security for a loan zabezpieczenie po-

życzki

security interest zabezpieczenie wierzytelności

security of employment pewność zatrudnienia

security of loan repayment zabezpieczenie

zwrotu pożyczki

security of the public sector papier wartościowy

emitowany przez Skarb Państwa

security on claim zastaw na wierzytelności

security upon mandate papier wartościowy

na zlecenie

seize 1. zająć, skonfiskować, zagarnąć,

dokonywać zaboru **2.** dokonać zajęcia

(majątku) **3.** pojąć, zrozumieć

seize real property / estate zająć nieruchomość

138

securities denominated in PLN seize real property

seizure 1. wzięcie w posiadanie, zajęcie,

zabór, konfiskata, zagarnięcie **2.** schwytywanie,

pojmanie **3.** przejęcie, przechwycenie

seizure of real property zajęcie nieruchomości

seizure of rights zajęcie praw

self-accusation samooskarżenie

self-administration zarządca własny

self-employed person osoba pracująca na

własny rachunek

self-employment samozatrudnienie

self-management samorząd

self-mutilation samookaleczenie

sell spieniężyć, sprzedawać / sprzedać

selling commission prowizja od sprzeda

ży

senior starszy, wyższy rangą, wysoki

rangą

senior post / position stanowisko kierownicze

senior legal adviser starszy radca prawny

senior management kadra wyższego

szczebla

seniority 1. staż, wysługa lat 2. starszeństwo

seniority pay dodatek za wysługę lat

sense 1. poczucie 2. rozum, rozsądek

sense of duty poczucie obowiązku

sentence (*noun*) 1. wyrok w sprawie karnej,
kara 2. zdanie, sentencja

to serve a sentence odbywać karę

sentence (*verb*) wyrokować, skazywać

separation 1. podział 2. separacja, rozłąka

sequestration 1. sekwestr 2. konfiskata

serious poważny

serious offer oferta poważna

serve 1. doręczać / doręczyć (*urzędowo*)

2. służyć, być w służbie 3. służyć, mieć

zastosowanie 4. obsługiwać, świadczyć

usługi 5. zaopatrywać 6. odbywać praktykę

serve documents doręczać pisma

serve documents with confirmation of

receipt doręczać pisma za pokwitowaniem

serve notice on someone doręczyć komuś

wypowiedzenie

service 1. doręczanie, doręczenia 2. służba

3. usługi 4. przysługa, grzeczność 5. nabo

żeństwo 6. połączenie (*autobusowe*)

acknowledgement of service potwierdzenie

doręczenia

alternative service doręczanie zastępcze

place of service miejsce doręczenia

service date data doręczenia

service occupation zawód usługowy

service of a loan obsługa pożyczki

service supplier świadczący usługi

serviceable conditions stan użytkowości

services usługi, obsługa

servient służebny

servient real estate (POL) nieruchomości

obciążona służebnością, nieruchomości

służebna

servient tenement (UK) nieruchomości

obciążona służebnością, nieruchomości

służebna

servitude 1. serwitut, służebność 2. niewolnictwo,

niewola 3. ciężkie roboty,

katorga

session sesja, posiedzenie, obrady

closed session obrady za zamkniętymi

drzwiami

to be in session obradować

set ustalać, określać, wyznaczać

set norms for work ustalać normy pracy

set aside 1. uchylać, odrzucać, unieważniać **2.** odkładać, rezerwować **3.** pomijać, nie uwzględniać

set aside the arrangement uchylić układ

(z wierzycielami)

set-off / setoff 1. potrącenie (wzajemnych

roszczeń), kompensata **2.** przeciwwaga,

kontrastujące tło **3.** roszczenie wzajemne

setoff between the creditor and the

debtor potrącenie wzajemnych długów

między wierzycielem a dłużnikiem

setoff of reciprocal claims potrącenia

wierzytelności wzajemnych

139

seizure setoff of reciprocal claims

to make a set-off dokonać potrącenia

settle 1. rozliczyć się **2.** ułożyć się, zawrzeć

ugodę **3.** ustalić, rozstrzygnąć,

załatwić **4.** zapłacić, pokryć, uregulować,

zaspokoić

settle an account rozliczyć konto

settle with the creditors ułożyć się z wierzycielami

settlement 1. rozliczenie, rozrachunek

2. ugoda, układ, porozumienie **3.** zap

łać, uregulowanie, zaspokojenie **4.** ustalenie,

uzgodnienie **5.** rozstrzygnięcie,

załatwienie

settlement of accounts rozliczenie pieniędzy

żne

settlement of purchase rozliczenie zakupu

settlement out of court ugoda pozasądowa

dowa

settlement price cena rozliczeniowa

settlement with creditors układ z wierzycielem

settlements with customers and suppliers

rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

public and law settlements rozrachunki

publicznoprawne

settlor darowujący, przekazujący majątek

sever 1. dokonywać podziału (majątku)

2. odłączać się, zrywać, oddzielać

severable podzielny, odłączalny

severable liability zobowiązanie podzielne

several oddzielny, indywidualny, osobny

several liability odpowiedzialność indywidualna,
zobowiązanie indywidualne

severance rozdział, odłączenie, podział

severance pay / payment odprawa (*wpracy*)

sham fikcyjny, pozorny, fałszywy, symulowany,
sztuczny, podrabiany

share 1. udział 2. akcja 3. część 4. świadectwo
udziałowe

allotment of shares przydział akcji

block of shares pakiet akcji

buyout of shares wykup akcji

called-up share akcja kredytowana

capital share udział kapitałowy

disposal or encumbrance of a share
rozporządzanie udziałem / akcją

interest on share odsetki od udziału

issue price of shares cena emisyjna
akcji

parcel of shares pakiet akcji

redemption of shares umorzenie udziałów

reduction of share zmniejszenie
udziału

register of shares księga udziałów

subscription for shares zapis na akcje

to redeem shares umorzyć udziały

to subscribe for shares obejmować
udziały

to supplement a share uzupełnić udział

share allotment przydział akcji

share capital kapitał zakładowy

share certificate dokument akcji, świadectwo
akcji

share for in-kind contribution akcja za
aport

share in the estate udział spadkowy

**share in the estate due to the heir under
substitution** udział spadkowy przypadający
spadkobiercy z tytułu podstawienia

share ledger księga akcji / akcyjna

share of the estate debts udział w długach
spadkowych

share payable on allotment akcja płatna
przy podziale

share payable on calls akcja płatna na
wezwanie

share register księga akcji / akcyjna

shareholder akcjonariusz

shareholders' meeting zgromadzenie

wspólników

to convene a meeting of shareholders

zwołać zgromadzenie wspólników

to hold a meeting of shareholders odbywać

zgromadzenie wspólników

to summon a meeting of shareholders

zwołać zgromadzenie wspólników

140

settle shareholders' meeting

sheet metal work roboty blacharskie

shift zmiana (*w pracy*)

shift work praca zmianowa, na zmianach

shipping wysyłkowy, spedycyjny, morski,

okrętowy

shipping advice zawiadomienie o wysy

łce

shipping advice note zlecenie wysyłkowe

eksportera dla spedytora

shipping agency agencja okrętowa, biuro

okrętowe, biuro spedycyjne

shipping agent agent morski, agent okrętowy

shipping and forwarding agent spedytor

portowy

shipping bill list frachtowy

shipping charges koszty wysyłki / załadunku

shipping expenses koszty wysyłki / za-

ładunku

shipping firm firma spedycyjna

shipping note / permit zlecenie załadunkowe,

kwit załadowczy

shipping opportunity okazja przewozu,

możliwość wysyłki

shipping order zlecenie załadunkowe

/ spedycyjne, polecenie załadowania

shipping place miejsce załadunku / wysy

łki

shipping point (USA) miejsce załadunku

shipping port port załadunku

shipment 1. wysyłka, transport, przewóz

2. dostawa, partia 3. załadunek

shop-assistant ekspedient(ka)

shop steward związkowy mąż zaufania,

rzecznik robotników (*w fabryce*)

short title skrócona nazwa ustawy

short-term krótkoterminowy

short-term loan pożyczka krótkoterminowa

short-term obligation zobowiązanie krótkoterminowe

sick 1. chory **2.** szkodliwy dla zdrowia

3. błady

sick benefit zasiłek chorobowy

sick leave urlop zdrowotny

sick leave note zwolnienie chorobowe

/ lekarskie

sickness 1. choroba **2.** nudności, mdłości

sickness allowance zasiłek chorobowy

sickness benefit świadczenie chorobowe

sickness insurance ubezpieczenie na wypadek

choroby

sign 1. znak, oznaka, objaw, symptom

2. napis, wywieszka, szyld

power to sign prawo podpisu

signature podpis, sygnatura

signature certified by a notary public

podpis notarialnie poświadczony

legible signature podpis czytelny

specimen signature wzór podpisu

to put a specimen signature złożyć

wzór podpisu

silent cichy, milczący, małomówny

silent partner cichy wspólnik

simplified uproszczony

simplified procedure procedura uproszczona

single 1. pojedynczy, jedyny, jeden **2.** samotny,

niezamężna, niezona **3.** jednoosobowy

single establishment agreement zakładowy

układ zbiorowy pracy

single guarantee gwarancja pojedyncza

single-family house dom jednorodzinny

single-member company spółka jednoosobowa

single-party business entity przedsiębiorca

jednoosobowy

sit-down strike strajk okupacyjny

site teren, miejsce pod budowę

site fence ogrodzenie terenu budowy

site superintendent kierownik budowy

skilled wykwalifikowany

skilled workman robotnik przyuczony

slander oszczerstwo, pomówienie, zniestawienie,

obmowa, szkalowanie, potwarz

slanderer oszczerca

slanderous oszczerczy, szkalujący, znies

ławiający

sliding ruchomy, ślizgowy, odsuwany,

rozsuwany

141

sheet metal work sliding

sliding wage scale ruchoma skala płac

slow 1. powolny, wolny 2. opieszale, spowolniony

3. tępy

slow taxpayer podatnik opieszale

slow debtor dłużnik opieszale

small mały, drobny, niewielki

small entrepreneur przedsiębiorca mały

small undertaking przedsiębiorstwo

małe

smuggle przemycać

smuggled goods towary z przemytu

smuggler przemytnik, szmugler

smuggling przemyt, kontrabanda, szmugiel

social 1. społeczny, socjalny 2. towarzyski

3. stadny

social dialogue dialog społeczny

social housing construction budownictwo

socjalne

Social Insurance Fund Fundusz Ubezpieczeń

Společnych

Social Insurance Institution Zakład

Ubezpieczeń Společnych

social labour inspectorate społeczna inspekcja

pracy

social security benefits świadczenia socjalne

society 1. towarzystwo, stowarzyszenie

2. społeczeństwo 3. społeczność

Society of Management Accountants,

SMA Stowarzyszenie specjalistów od

rachunkowości menedżerskiej

solatium wynagrodzenie strat moralnych

sole 1. jedyny, wyłączny 2. uniwersalny

sole legatee zapisobiorca uniwersalny

sole heir spadkobierca jedyny

sole possession posiadanie wyłączne

sole trader kupiec indywidualny, przedsiębiorca

samodzielny

solicit 1. zabiegać, starać się 2. prowadzić

handel (*w miejscach publicznych*) 3. namawiać

do czynu występnego, proponować

czyn nierządny 4. ubiegać się

o zamówienia

solicitor 1. adwokat występujący w niższych sądach (UK) **2.** radca prawny (*instytucji publicznej w USA*) **3.** notariusz (UK) **4.** akwizytor (USA)

solidarity solidarność

solvency wypłacalność

solvent wypłacalny

space przestrzeń, powierzchnia, miejsce

space unclosed przestrzeń niezabudowana

special szczególny, specjalny, wyjątkowy, jedyny, rodzajowy

special legacy zapis szczególny

special delivery przesyłka ekspresowa

special leave urlop szczególny

specific 1. specyficzny, rodzajowy **2.** określony, konkretny **3.** specyficzny, swoisty, właściwy **4.** gatunkowy

specific duty cło specyficzne

specific power of attorney pełnomocnictwo rodzajowe

specify określać, precyzować, wyszczególniać

specify remuneration określić wynagrodzenie

specimen wzór, przykład, próbka, okaz, egzemplarz

specimen signature wzór podpisu

to append a specimen signature złożyć wzór podpisu

to put a specimen signature złożyć wzór podpisu

speech mowa, przemówienie, przemowa

closing speech mowa końcowa

Queen's speech mowa tronowa

speedy szybki, pospieszny, niezwłoczny, prędki, rychły

speedy trial rozprawa bez nieuzasadnionych opóźnień (*zgodnie z szóstą poprawką konstytucji USA*)

split rozbicie, rozszczępienie, podział, rozdzielenie

split delivery dostawa partiami

square 1. plac, skwer **2.** kwartał (*w mieście*)

3. pole **4.** czworobok

squatter dziki lokator

staff kadra, załoga, personel

staff bonus fund fundusz premiowy

staff canteen stołówka pracownicza

stamp 1. pieczęć, pieczętka, stempel

2. znaczek **3.** kupon

standard standardowy, typowy, rutynowy,
normalny, zwykły

standard cost method metoda kosztu
standardowego

standard price method metoda stałych
cen ewidencyjnych

standby rezerwowy, zapasowy

standby shift dyżur

state 1. państwowy **2.** stanowy

state bond obligacja państwowa

state enterprise przedsiębiorstwo państwowe

state fire brigade / service państwowa
straż pożarna

state labour inspectorate państwowa inspekcja
pracy

state legal person państwowa osoba
prawna

state ownership / property własność państwowa

state sanitary inspectorate państwowa
inspekcja sanitarna

state treasury skarb państwa

statement 1. sprawozdanie **2.** oświadczenie

3. wyciąg **4.** statut

copy of the report / statement odpis
sprawozdania

statement of account wyciąg z konta

statement of means oświadczenie finansowe

Statement of Rights and Duties statut
praw i obowiązków

statement on opening reorganisation

proceedings oświadczenie o wszczęciu
postępowania naprawczego

statistics statystyka

status status, pozycja, aktualny stan, stanowisko

statute 1. ustawa, prawo **2.** regulamin, statut

3. przepis regulaminowy

wording of the statutes brzmienie
statutu

statutes of a company statut spółki

statutory 1. ustawowy, gwarantowany
ustawą **2.** regulaminowy, statutowy

statutory notice ustawowy okres wypowiedzenia

statutory pledge zastaw ustawowy

statutory right of pledge on movables

ustawowe prawo zastawu na rzeczach

ruchomych

stay 1. pobyt, zatrzymanie, postój **2.** zawieszenie,

wstrzymanie **3.** odroczenie

duration of stay długość pobytu

permanent stay pobyt stały

place of stay miejsce pobytu

temporary stay pobyt czasowy

stay of bankruptcy proceedings zawieszenie

postępowania upadłościowego

stay of execution zawieszenie egzekucji,

zawieszenie wykonania wyroku

steal kraść, wykradać

stealing mania kleptomania

stepchild pasierb, pasierbica

stepdaughter pasierbica

stepfather ojczym

stepmother macocha

stepparent rodzic przybrany

stepson pasierb

stipulate przewidywać, określać, zastrzegać,

zobowiązywać się

stipulation 1. klauzula, warunek, zastrze-

żenie, postanowienie umowne **2.** uznanie

prawdziwości (*faktu*)

stock 1. magazyn, skład, zapas **2.** akcja

(USA), kapitał akcyjny **3.** walor, papier

wartościowy, obligacja **4.** inwentarz

5. ród

to be out of stock brakować na składzie

to clear the stock wyprzedać zapas

to have in stock mieć na składzie

to refill / to replenish the stock uzupeł-

nić zapas

stock book księga magazynowa

stock exchange circles sfery / koła / kręgi

gieldowe

stock exchange order zlecenie giełdowe

stock on hand stan magazynu

143

staff canteen stock on hand

stock turnover obrót magazynowy

stock valuation ocena inwentaryzacyjna

stock-room skład podręczny

stonework roboty kamieniarskie

stoppage 1. przerwa, przestój (*w pracy*)

2. postój **3.** przerwa, wstrzymanie

stoppage of work przerwa w pracy, porzucenie

pracy

storage 1. składowanie, magazynowanie,

przechowywanie **2.** magazyn, skład,

przechowalnia **3.** opłata za przechowanie,

składowe

period of storage okres składowania

place of storage miejsce składowania

temporary storage czasowe składowanie

to provide storage space zapewnić

przestrzeń składową

storage certificate dowód składowy

storage charges opłaty składowe

storage costs koszty składowania

storage facilities urządzenie magazynowe

storage space przestrzeń składowa

store składować, magazynować, przechowywać

storehouse business przedsiębiorstwo

składowe

storing złożenie na skład

storing depositor składający

storing of goods składowanie towaru

strike 1. strajk **2.** atak, uderzenie, cios

all-out strike strajk generalny, powszechny

general strike strajk generalny, powszechny

go-slow strike strajk włoski

hunger-strike strajk głodowy

political strike strajk polityczny

proclamation of a strike ogłoszenie

strajku

rail strike strajk kolejarzy

sit-down strike strajk okupacyjny

sympathetic strike strajk solidarnościowy

to call a strike ogłosić strajk

to call the workers out on strike wezwać

robotników do strajku

to come out on strike zacząć strajk

to declare a strike ogłosić strajk

to go on strike rozpocząć strajk

to stage a strike zorganizować strajk

token strike strajk ostrzegawczy

warning strike strajk ostrzegawczy

wild-cat strike strajk dziki

strike alert pogotowie strajkowe

strike campaign akcja strajkowa

strike funds fundusz strajkowy

strike leader przywódca strajku

strike movement ruch strajkowy

strike notice zapowiedź strajku

strike picket pikiet strajkowa

strike wave fala strajków

strike off wykreślić, usunąć

strike off the register wykreślić z rejestru

strike-breaker łamistrajk

striker strajkujący, uczestnik strajku

strip search rewizja osobista

strive dążyć, usiłować, zмагаć się

strive to reach an amicable resolution of

a dispute dążyć do polubownego za-

łatwienia sporu

structural 1. strukturalny **2.** budowlany,

konstrukcyjny

structural unemployment bezrobocie

strukturalne

structure 1. struktura, organizacja, plan

2. budowa

suability zaskarżalność

suability of a legal act zaskarżalność

czynności prawnej

subject 1. poddany, obywatel **2.** przedmiot

3. temat

subject to 1. podlegający **2.** uzależniony

od **3.** z zastrzeżeniem

subject to prescription podlegający przedawnieniu

sublet podnajmować

submission 1. złożenie, przedłożenie,

zgłoszenie **2.** uległość, posłuszeństwo

3. wniosek **4.** zdanie, opinia

144

stock turnover submission

submission of the pension claim złożenie

wniosku o emeryturę

subordinated podporządkowany, podleg

ły

subordinated loan pożyczka podporządkowana

subscribe 1. subskrybować, zapisywać

się **2.** prenumerować **3.** umieszczać,

składać (*podpis*)

subscribe for a share zapisać się na akcję

subscription 1. subskrypcja, abonament,

prenumerata **2.** zapis **3.** przedpłata

4. składka, ofiara

subscription of shares zapis na akcje

subsidiary 1. subsydiarny, dodatkowy,

uboczny, pomocniczy **2.** zależny

subsidiary liability of a partner odpowiedzialność

subsydiarna wspólnika

subsidiary loan pożyczka uzupełniająca

substantiate uprawdopodobnić, uzasadniać,

potwierdzać prawdziwość, dowodzić

substantiate circumstances giving

ground for the bankruptcy petition

uprawdopodobnić okoliczności uzasadniaj

ące wnioszek o ogłoszenie upadłości

substitute (*adjective*) podstawiony, zastępczy

substitute heir spadkobierca podstawiony

substitution 1. podstawienie, zastąpienie,

substytucja **2.** zastępstwo

substitution of an heir podstawienie pospolite

substitution of an heir on trust podstawienie

powiernicze

subtenant podnajemca

succeed 1. następować (*po kimś*), przejmować

obowiązki po **2.** udać się, powieść

się, zakończyć się powodzeniem

succeed to the rights and duties of an

heir wstąpić w prawa spadkobiercy

succession 1. sukcesja, dziedziczenie,

spadkobranie **2.** kolejność, następstwo

3. szereg, seria

by right of succession w drodze dziedziczenia

line of succession kolejność powołania

do spadku

succession duty podatek spadkowy

succession in the direct line dziedziczenie

w linii prostej

succession of relatives in the ascending

line dziedziczenie krewnych linii

wstępczej

successor 1. następca, sukcesor **2.** spadkobierca,

dziedzic

singular successor spadkobierca pod

tytułem szczególnym

suicide samobójstwo

to attempt suicide usiłować popełnić

samobójstwo

suitable odpowiedni, właściwy, stosowny,

nadający się, pasujący

suitable offer oferta odpowiednia, do

przyjęcia

sum 1. suma, kwota **2.** obliczenie, rachunek

reduction of the sum obniżenie sumy

summary 1. krótki, skrócony, pobieżny

2. przyoepieszony, doraźny (o trybie postępowania)

summary declaration deklaracja skrócona

summon 1. wzywać, zwoływać **2.** pozywać

do sądu

summons wezwanie, nakaz stawienia

(przed sądem)

court summons wezwanie sądowe

Sunday working praca w niedzielę

superintendent nadzorca, kontroler, inspektor,

zarządca, kierownik

superior (adjective) 1. zwierzchni, nadrzędny,

wyższy rangą, starszy **2.** lepszy,

górujący nad czymś / kimś, przewyż-

szający **3.** pierwszorzędny, wyborny

superior (noun) zwierzchnik, przełożony

supervision 1. nadzór, dozór, kierownictwo

2. opieka

to exercise supervision sprawować

nadzór

supervisor 1. mistrz, nadzorca, inspektor,

kontroler **2.** zarządca

145

submission of the pension claim supervisor

supervisory nadzorczy, kontrolny

supervisory board rada nadzorcza

chair of a supervisory board przewodniczący rady nadzorczej

przewodniczący rady nadzorczej

member of a supervisory board

członek rady nadzorczej

supervisory board regulations regulamin

rady nadzorczej

supervisory personnel personel nadzoru

supplement uzupełniać, załączać, dodatek

supplement a share uzupełnić udział

supplement the list of claims uzupełniać

listę wierzytelności

supplementary kapitał zapasowy

supplementary capital zapasowy, dodatkowy,

uzupełniający

supplementary income dochód dodatkowy

supply 1. dostawa, dostarczanie, zaopatrywanie,

zasilanie **2.** świadczenie

(usług) **3.** podaź

supply for consideration dostawa odp

łatna

supply of services by the public postal

services świadczenie usług przez publiczne

służby pocztowe

supply of services carried out free of

charge świadczenie usług nieodpłatne

supply of services for consideration

świadczenie usług za wynagrodzeniem

suppress 1. ukryć, zataić **2.** tuszować, blokować,

uniemożliwić nadanie (*audycji*),

zdjąć z anteny

suppress a will ukryć / zataić testament

supreme najwyższy, naczelny, nadzwyczajny,

niezwykły

supreme audit chamber Najwyższa Izba

Kontroli

surety 1. poręczyciel, gwarant **2.** poręka,

gwarancja, kaucja, zabezpieczenie, rękojmia

3. pewność

to stand surety poręczyć za kogoś

to act as surety poręczyć za kogoś

surety bond list gwarancyjny

surety's declaration oświadczenie poręczyciela

suretyship poręczenie, gwarancja, rękojmia

unlimited suretyship poręczenie bezterminowe

surety for a debt poręczenie za dług

surrender 1. oddanie, wydanie, zwrot,

przekazanie **2.** wyrzeczenie się, zrzeczenie

się **3.** kapitulacja, poddanie

surrender of the subject of leasezwrot

przedmiotu najmu

surtax podatek wyrównawczy

survivor osoba pozostała przy życiu, osoba,

która przeżyła kogoś (*najbliższy*

krewny zmarłego)

survivor's pension renta rodzinna

suspect (noun) podejrzany

suspect (verb) podejrzewać, powątpiewać

suspension 1. zawieszenie, wstrzymanie

2. odroczenie

suspension of prescription przerwa przedawnienia

suspension of running of period of limitation

zawieszenie biegu przedawnienia

suspension of the course of limitation

zawieszenie przedawnienia

suspensive zawieszający, wstrzymujący

suspensive procedure procedura zawieszaj

ąca

suspicion podejrzenie, zarzut

groundless suspicion nieuzasadnione

podejrzenie

on suspicion pod zarzutem

to arouse suspicion wzbudzać podejrzenia

to cast suspicion on rzucić podejrzenia

na

to harbour suspicions żywić podejrzenia

swear in zaprzysięgać (kogoś)

swearing-in zaprzysiężenie

sworn 1. przysięgły, zaprzysiężony **2.** zaprzysięg

ły (*wróg*)

sworn expert zaprzysiężony biegły

sworn guarantee gwarancja pod przysięg

ą

146

supervisory sworn guarantee

sworn statement oświadczenie pod przysięg

ą, zaprzysiężone oświadczenie

sworn translator / interpreter tłumacz

przysięgły

sympathetic 1. współczujący **2.** solidarnościowy

sympathetic strike strajk solidarnościowy

symptom objaw, oznaka, symptom

symptoms of occupational disease objawy

choroby zawodowej

syndicate syndykat, konsorcjum

syndicated loan pożyczka konsorcjalna

system system, układ, instalacja

compensation system system rekompensat

continuous quotation system system

notowań ciągłych

drawback system system cel zwrotnych

internal control system system kontroli

wewnętrznej

pay system system plac

tax system system podatkowy

system of work organizacja pracy

147

sworn statement system of work

T

tacit milczący, cichy (*o zgodzie*)

tail 1. określenie dziedziców majątku

2. ograniczone prawo własności

take advantage of korzystać z

take advantage of an offer skorzystać

z oferty

take on przyjąć, zatrudnić

take on an employee przyjąć pracownika

take out zaciągnąć, wziąć

take out a loan wziąć pożyczkę

take part in uczestniczyć w

take possession of objąć w posiadanie,

wejść w posiadanie

take-home pay pensja na rękę, pensja

netto

tally sheet świadectwo liczenia / mierzenia

tangible materialny, namacalny

tangible assets aktywa materialne

tangible property dobra materialne

target docelowy

target capital kapitał docelowy

target company / partnership spółka

przejęta

tariff taryfa, cło

anti-dumping tariff cło antydumpingowe

autonomous tariff cło autonomiczne

conventional tariff cło konwencyjne,

umowne

removal of tariff walls zniesienie barier

celnych

to remove tariff walls znieść bariery

celne

differential tariff cło dyferencyjne

tariff agreement układ celny, umowa celna

tariff ceiling plafon taryfowy

tariff measures oerodki taryfowe

tariff policy polityka celna

tariff wall bariera celna

tax (*verb*) opodatkować

tax (*noun*) podatek

dog (licence) tax podatek od psów

indirect tax podatek pośredni

output tax podatek od wartości wytworzonej

to levy a tax pobierać, oeciagać podatek

tax arrears zaległość podatkowa

tax assessment wymiar podatku

tax authority organ podatkowy

tax authority's cashier kasa organu podatkowego

tax base podstawa opodatkowania

tax case sprawa podatkowa

tax chamber izba skarbowa

tax-chamber director dyrektor izby skarbowej

tax collector inkasent

tax declaration deklaracja podatku

tax instalment rata podatku

tax law prawo podatkowe

tax liability zobowiązanie podatkowe

current tax liability bieżące zobowiązanie podatkowe

overdue tax liability zaległe zobowiązanie podatkowe

tax lien zastaw skarbowy

tax lien register rejestr zastawów skarbowych

tax obligation obowiązek podatkowy

failure to fulfil a tax obligation niedopełnienie obowiązku podatkowego

148

tax office urząd skarbowy

tax-office comptroller naczelnik urzędu skarbowego

tax on cars podatek od samochodów

tax on movables podatek rzeczowy / od ruchomości

tax on oils and fats podatek od tłuszczów jadalnych

tax on sales of land podatek od obrotu nieruchomościami

tax on services podatek od świadczenia usług

tax on transactions podatek od transakcji

tax on transfer of stocks and bonds podatek od papierów wartościowych

tax on wages podatek od wynagrodzeń

tax payment deadline termin płatności podatku

tax procedure postępowanie podatkowe

tax rebate zwrot nadpłaty podatku

tax refund zwrot podatku

tax relief ulga podatkowa

tax remitter płatnik

tax statute ustawa podatkowa

taxable podlegający opodatkowaniu

to be taxable podlegać opodatkowaniu

taxable amount / base podstawa opodatkowania

taxable person podatnik

taxation opodatkowanie

direct taxation opodatkowanie bezpośrednie

double / dual taxation podwójne opodatkowanie

progressive taxation opodatkowanie

progresywne

proportional taxation opodatkowanie

proporcjonalne

to be subject to taxation podlegać opodatkowaniu

taxation at the source opodatkowanie

u źródła

taxation legislation ustawodawstwo podatkowe

taxation object przedmiot opodatkowania

taxpayer podatnik

taxpayer's heir spadkobierca podatnika

taxpayer's liability odpowiedzialność

płatnika

taxpayer's property majątek podatnika

teacher nauczyciel

team zespół, drużyna

to be a team player umieć pracować

w zespole

to be part of a team być częścią zespołu

łu

to lead a team kierować zespołem

team work praca zespołowa

technical techniczny

technical personnel personel techniczny

technical profession pracownicy techniczni

teleworking praca na odległość

temporary tymczasowy, czasowy

temporary workman robotnik zatrudniony

w niepełnym wymiarze godzin

temporary layoff zawieszenie stosunku

pracy

temporary storage of goods czasowe

składowanie towarów

tenancy 1. dzierżawa, najem **2.** czas trwania

dzierżawy **3.** nieruchomości

expiration of tenancy wygaśnięcie

dzierżawy

perpetual tenancy dzierżawa wieczysta

tenancy at will dzierżawa, która może

być rozwiązana przez obydwie strony

bez wypowiedzenia

tenancy for life dzierżawa wieczysta

tenancy of a thing dzierżawa rzeczy

tenancy of an agricultural real estate

dzierżawa nieruchomości rolnej

tenancy of an enterprise dzierżawa przedsiębiorstwa

term of tenancy okres dzierżawy

termination of a tenancy agreement

rozwiązanie umowy dzierżawy

tenant najmobiorca, najemca, lokator,

dzierżawca

life tenant dzierżawca dożywotni

149

tax office tenant

shooting tenant dzierżawca terenów

łowieckich

tenant at will dzierżawca wolny (*dzierżawi*

ący z woli właściciela)

tenants' housing co-operative society

spółdzielnia mieszkaniowa

tender 1. przetarg **2.** oerodek płatniczy

3. oferta przetargowa

by means of a tender, by tender

w drodze przetargu

legal tender prawny oerodek płatniczy

limited invitation to tender przetarg

ograniczony

public invitation to tender przetarg

nieograniczony

to call for tenders ogłosić przetarg

to invite tenders ogłosić przetarg

tender made in writing przetarg pisemny

tender made orally przetarg ustny

tender bid oferta przetargowa

tenderee oblat, zamawiający (*w przetargu*)

tenderer licytant, oferent, submitent

tenement 1. majątek dzierżawny, prawo

majątkowe dzierżawne, wynajmowane

mieszkanie, mieszkanie lokatorskie

2. kamienica czynszowa

tentative próbny, eksperymentalny, tymczasowy

tentative offer oferta próbna

tenure 1. kadencja **2.** urzędowanie, piastowanie

urzędu **3.** etat, stała posada

4. tytuł posiadania własności (nieruchomości)

5. czynsz dzierżawny

term 1. termin (*słowo*) **2.** kadencja, sesja,

semestr, okres, termin

term loan pożyczka terminowa

term of notice termin wypowiedzenia

term of tenancy okres dzierżawy

term of the performance of duties okres

pełnienia obowiązków

terminate 1. rozwiązać, wypowiedzieć,

przerywać **2.** upływać, kończyć się

terminate a contract of employment

rozwiązać umowę o pracę

terminate a contract of employment by

notice rozwiązać umowę o pracę za wypowiedzeniem

terminate a contract of employment

without notice rozwiązać umowę o pracę

bez wypowiedzenia

terminate tenancy rozwiązać umowę

dzierżawy

terminate tenancy by notice rozwiązać

umowę dzierżawy za wypowiedzeniem

terminate the contract of lease wypowiedzieć

najem

terminate the contract of lease with the

observance of the contractual time

limits wypowiedzieć najem z zachowaniem

terminów umownych

termination 1. rozwiązanie, wypowiedzenie

2. zakończenie, koniec **3.** wygaśnięcie

termination of a lease agreement wypowiedzenie

umowy najmu

termination of a partnership deed wypowiedzenie

umowy spółki

termination of a tenancy agreement

rozwiązanie umowy dzierżawy

termination of employment rozwiązanie

stosunku pracy, rozwiązanie umowy

o pracę

termination of tax liabilities wygaśnięcie

zobowiązań podatkowych

terms 1. warunki **2.** stosunki

terms of a loan warunki pożyczki

territory 1. terytorium, obszar, teren

2. sfera, zakres **3.** region, rejon

customs territory obszar celny

state territory terytorium państwa

trust territory terytorium powiernicze

testacy pozostawienie testamentu (*przed*

oemiercią)

testament testament

testamentary testamentowy, zapisany

w testamencie

testamentary arrangements rozporządzenia testamentowe

dzenia testamentowe

testamentary capacity zdolność testamentowa

(testowania)

testamentary gift darowizna testamentowa

tenant at will testamentary gift

testamentary succession by disposition

dziedziczenie testamentowe

testamentary witness świadek sporządzenia testamentu

testator testator, spadkodawca

testify zeznawać, świadczyć, poświadczać, dawać świadectwo

testimonium clause klauzula poświadczenia

testimony 1. zeznanie **2.** świadectwo

first-hand testimony naoczne świadectwo

theft kradzież

thief złodziej

petty thief złodziejaszek

thieve kraść, podkraść

thing rzecz, artykuł, przedmiot, sprawa

thing lent for use rzecz użyczona

thing loaned rzecz pożyczona

third person osoba trzecia

threat 1. groźba, pogrożka **2.** zagrożenie, niebezpieczeństwo

to pose a threat stanowić zagrożenie

timber drewno budowlane

timberland las budulcowy

time czas, okres, termin

time based pay system czasowy system płac

time limit for the performance termin spełnienia świadczenia

time off for overtime work czas wolny za pracę nadliczbową

time-barred przedawniony

time-consuming work praca czasochłonna

title tytuł, prawo własności

title of claim tytuł wierzytelności

toll myto, opłata za przejazd

total całkowity, łączny, ogólny, zupełny, suma

total amount of a loan całkowita wielkość pożyczki

total amount of indebtedness całkowita suma zadłużenia

total estate masa spadkowa

town planner urbanista

trade 1. handel, wymiana handlowa **2.** zawód,

fach, rzemiosło, praca **3.** branża,

dziedzina

trade accounts payable zobowiązanie

z tytułu dostaw

trade occupation zawód handlowy

trade secret tajemnica handlowa

trade union związek zawodowy

trade union confederation konfederacja

związków zawodowych

trade union headquarters centrala związkowa

trade union organisation of an establishment

zakładowa organizacja

związkowa

trader 1. kupiec, handlarz **2.** statek / okręt

handlowy **3.** członek giełdy spekulujący

na własny rachunek (USA)

Trades Union Congress kongres związków

zawodowych

trade-union movement ruch związkowy

trademark znak towarowy

trading handel, obrót handlowy, transakcje

trading debts długi spółki

train przeszkolić, szkolić, tresować

train an employee in the field of work

safety and hygiene przeszkolić pracownika

w zakresie bezpieczeństwa

i higieny pracy

trained przeszkolony, wykwalifikowany

trained workman robotnik wykwalifikowany

trainee 1. praktykant, stażysta **2.** terminator,

uczeń

training 1. kształcenie, szkolenie, praktyka,

staż **2.** trening

in-company training doskonalenie zawodowe

w miejscu pracy

training in crafts nauka rzemiosła

training leave urlop szkoleniowy

transaction 1. czynność **2.** operacja,

transakcja

business transaction transakcja handlowa

cash transaction transakcja gotówkowa

151

testamentary succession by disposition transaction

incomplete legal transaction czynność

prawna niepełna

legal transaction czynność prawna

transaction value wartość transakcyjna

transfer (*verb*) przelać / przekazać

transfer into an account przelać / przekazać

sumę na konto

transfer the amount przekazać kwotę

transfer (*noun*) 1. przelew, cesja, przekaz,

odstąpienie, przekazanie 2. przeniesienie,

transfer, przewożenie 3. zbycie 4.

przeksięgowanie 5. stacja przeladunkowa

transfer of ownership przeniesienie własności

transfer of ownership of property przeniesienie

własności rzeczy

transfer of ownership of property rights

przeniesienie własności praw majątkowych

transfer of possession przekazanie, delegacja

posiadania

transfer of shares zbycie akcji, przelew

akcji

transfer order polecenie przelewu

transfer to another job przeniesienie do

innej pracy

transferable zbywalny, dający się przenieść

transferable share akcja obiegowa, akcja

zbywalna

transformation przekształcenie, transformacja,

przemiana

day of transformation dzień przekształ-

żenia

draft terms of transformation plan

przekształcenia

to draft / to draw up the transformation

plan sporządzić plan przekształcenia

to support the transformation wypowiedzieć

się za przekształceniem

transformation date dzień przekształ-

żenia

transformation plan plan przekształ-

żenia

transformed przekształcony

transformed company / partnership

spółka przekształcona

transgress łamać (*prawo*), wykroczać

transgression wykroczenie, występki,

złamanie (*prawa*)

transgressor przestępca

tranship 1. przeladować 2. przesiadać się

tranship the goods przeladować towary

transshipment 1. przeladunek 2. przesiadka

transit tranzyt, przejazd, przewóz

internal transit tranzyt wewnętrzny

external transit tranzyt zewnętrzny

transit duty cło tranzytowe

transit procedure procedura tranzytu

transport przewóz, transport, komunikacja

transport staff personel transportu

transportation transport, przewóz, przewożenie, transportowanie

duty on transportation podatek od transportu

transportation tax podatek od transportu

travel podróż, podróżowanie

travelling expenses wydatki na podróże służbowe

treasury 1. skarbiec **2.** skarb państwa

treasury bill, T-bill weksel skarbowy, bon skarbowy

treasury bond, government bond obligacja skarbowa

treaty traktat, układ

treaty obligations zobowiązanie traktatowe

Treaty on European Union Traktat Unii Europejskiej

trespass naruszenie, przekroczenie, nadużycie

trespass to land naruszenie praw do ziemi

trial 1. proces, rozprawa **2.** badanie, test, próba

trial calendar / list kalendarz rozpraw

trial period okres próbny

tripartite trójstronny, trójdzielny

tripartite confederation konfederacja trójstronna

152

transaction value tripartite confederation

trust 1. zaufanie, ufność, wiara **2.** powiernictwo, zarząd powierniczy **3.** powierzenie

4. fundacja **5.** opieka, przechowanie

6. trust

trust fund fundusz powierniczy

trustee 1. powiernik **2.** zarządca, administrator, kurator

trustee in bankruptcy kurator, syndyk

turmoil chaos, zamieszanie, zamieszki, niepokój

thrown into turmoil (o kraju) pograżony

w chaosie

turnkey pod klucz, do natychmiastowego

zasiedlenia

turnkey contract kontrakt na wykonawstwo

/ budowanie pod klucz

turnover obrót, obroty

turnover credit kredyt obrotowy

turnover tax podatek obrotowy

153

trust turnover tax

U

ulterior ukryty, skryty

ulterior motive motyw ukryty

unanimous jednomyślny, jednogłośny

unauthorised nieupoważniony, nieuprawniony,

nielegalny, bez pozwolenia

unborn nienarodzony

unborn child dziecko nienarodzone

unconditional 1. bezwarunkowy 2. bezgraniczny

unconditional declaration bezwarunkowe

oświadczenie

unconstitutional niekonstytucyjny, niezgodny

z konstytucją

uncontested za zgodą obydwu stron, bezsporny,

bezkonfliktowy

uncontested divorce rozwód za zgodą

obydwu stron

under age małoletni, niepełnoletni (o osobie)

under construction w budowie

under mutual agreement za porozumieniem

stron

underemployment niepełne zatrudnienie

undergo ulegać, przechodzić, przeżywać

undergo customs examination przejść

rewizję celną

underground 1. podziemny 2. ukryty,

tajny

underground work roboty podziemne

understanding porozumienie, ugoda

undertake przyjmować, podejmować się,

przedsiębrać, zobowiązywać się

undertake a commission przyjąć zlecenie

undertake activities podejmować dzia-

łania

undertaking 1. przedsięwzięcie 2. zobowi-

ązanie 3. usługi pogrzebowe 4. przedsiębiorstwo

commercial undertaking przedsięwzięcie

handlowe

joint undertaking przedsięwzięcie

wspólne

to embark on an undertaking rozpocz

ąć przedsięwzięcie

to take part in an undertaking wziąć

udział w przedsięwzięciu

underwater work roboty podwodne

underwriter 1. ubezpieczyciel, asekurator

2. subskrybent **3.** gwarant, poręczyciel

underwriters towarzystwo ubezpieczeniowe

undischarged nie zwolniony od spłaty

długów

undischarged bankrupt bankrut nieprzywrócony

do praw

undisturbed niezakłócony

undisturbed possession posiadanie niezak

łócone

undivided niepodzielony, niepodzielny

undivided inheritance spadek niepodzielny

undue 1. nieuzasadniony, zbytni, nadmierny

2. niepożądany **3.** niewłaściwy

4. nienależny, niepłatny

undue influence niepożądany wpływ

unemployable niezdolny do pracy

unemployment bezrobocie

cyclical unemployment bezrobocie cykliczne

female unemployment bezrobocie kobiet

154

frictional unemployment bezrobocie

krótkotrwałe / przejściowe

rising unemployment bezrobocie rosn

ące

rural unemployment bezrobocie na

wsi

seasonal unemployment bezrobocie

sezonowe

unemployment due to technical progress

bezrobocie spowodowane postępowaniem

technicznym

unemployment insurance ubezpieczenie

od bezrobocia

unemployment insurance benefits

świadczenia z tytułu ubezpieczenia na

wypadek bezrobocia

unemployment insurance institution instytucja

ubezpieczenia na wypadek bezrobocia

unfeasibility niemożność świadczenia

uniform jednolity, jednakowy

unilateral jednostronny, unilateralny

unilateral transaction czynność prawna

jednostronna

union unia, związek

union of civil servants związek zawodowy

pracowników służb publicznych

union representative przedstawicielstwo

związkowe

unit 1. jednostka **2.** oddział **3.** część, segment

dwelling unit jednostka mieszkaniowa

housing unit jednostka mieszkaniowa

local governmental unit jednostka samorz

ądu terytorialnego

participation unit jednostka uczestnictwa

to repurchase participation units odkupywać

jednostki uczestnictwa

to sell participation units zbywać jednostki

uczestnictwa

unit of currency jednostka pieniężna

United Nations (UN) Organizacja Narodów

Zjednoczonych (ONZ)

unjustified niesprawiedliwiony, niezasadny

unjustified absence at work niesprawiedliwiona

nieobecność w pracy

unlawful nielegalny, bezprawny, niedozwolony

unlawful interference samowola

unlimited nieograniczony, bezograniczeń

unlimited liability odpowiedzialność nieograniczona

unlimited power of attorney pełnomocnictwo

nieograniczone

unlimited use użytkowanie bezterminowe

unload rozładować, rozładowywać

unload the goods rozładować towary

unmarried nieżonaty, niezamężna

unpaid 1. bezpłatny, bez wynagrodzenia

(o *urlopie*) **2.** niespłacony, niezap

łacony

unpaid leave urlop bezpłatny

unregistered niezarejestrowany

unregistered company spółka niezarejestrowana

unrestricted nieograniczony

unrestricted sale sprzedaż z wolnej ręki

unsecured 1. niezabezpieczony **2.** nie

ubezpieczony

unsecured bond obligacja niezabezpieczona

unsecured loan pożyczka niezabezpieczona

unskilled niewykwalifikowany

unskilled worker pracownik niewykwalifikowany

unsolicited niewywołany, niezamówiony,

niechciany

unsolicited offer oferta niewywołana

unworthiness 1. niegodność 2. niezdatność

unworthiness to inherit niegodność do

dziedziczenia

usucaption zasiedzenie

to acquire by usucaption nabyć przez

zasiedzenie

usufruct użytkowanie, prawo do użytkowania

cessation of usufruct wygaśnięcie użytkowania

155

unemployment due to technical progress usufruct

contractual usufruct użytkowanie

umowne

irregular usufruct użytkowanie nieprawidłowe

łowe

legal usufruct ustawowe prawo użytkowania

life usufruct użytkowanie dożywotnie

non-transferable usufruct użytkowanie

niezbywalne

perpetual usufruct użytkowanie wieczyste

to create usufruct ustanowić użytkowanie

to let the land for perpetual usufruct

oddać grunt w użytkowanie wieczyste

usufruct by usucaption użytkowanie z tytułu

zasiedzenia

usufruct of movable property użytkowanie

ruchomości

usufruct of real estate użytkowanie nieruchomości

usufruct of rights użytkowanie praw

usufructuary użytkownik

usurer lichwiarz

usurious lichwiarski

usurious loan pożyczka lichwiarska

usurp uzurpować sobie, przywłaszczać

sobie

usurpation uzurpacja

usury lichwa

utilities świadczenia dodatkowe (*woda,*

gaz, prąd)

utility użyteczność, pożytek

utility charges opłaty komunalne

utter posługiwać się fałszywymi dokumentami,

puszczać w obieg (*fałszywe*

banknoty)

156

usufruct by usucaption utter

V

vacancy 1. wakat, etat, wolne miejsce

2. wolny pokój

vacate zwrócić, opróżnić, opuścić (np. lokal)

vacation 1. wakacje, urlop 2. zwolnienie,

opuszczenie (*lokalu*)

vacation leave urlop wypoczynkowy

valid 1. prawomocny, ważny 2. słuszny,

zasadny, uzasadniony

valid decision approving the arrangement

prawomocne postanowienie zatwierdzaj

ące układ

validity 1. ważność, prawomocność

2. słuszność, zasadność 3. wiarygodność

(*dokumentów*)

validity of a legal transaction / legal act

ważność czynności prawnej

validity of a will ważność testamentu

valuation wartościowanie, wycena,

ocena

valuation of shares wycena akcji

valuations of movable tangible property

wycena ruchomości

value wartość, znaczenie

to determine the value of goods ustalić

wartość celną towarów

to reduce the value obniżyć wartość

celną

value added tax (VAT) podatek od wartości

dodanej

value added tax charge on inputs podatek

od wartości dodanej od nakładów

variable interest rate loan pożyczka

o oprocentowaniu zmiennym

valuer (UK) rzeczoznawca

venue 1. miejsce, lokalizacja 2. miejsce

rozprawy 3. ustalenie właściwości terytorialnej

sądu

verbal 1. ustny, werbalny 2. dosłowny

verbal offer oferta ustna

verbal testament testament ustny

verdict orzeczenie, werdykt, wyrok

veterinary weterynaryjny

veterinary certificate świadectwo weterynaryjne

vicarious doznawany pośrednio, zastępczy

victim ofiara, osoba chora, osoba poszkodowana

vindication 1. dochodzenie, domaganie

się, windykacja, rewindykacja 2. rehabilitacja,

oczyszczenie (z zarzutów)

3. obrona 4. usprawiedliwienie

violation naruszenie, pogwałcenie, złamanie

grave violation of the basic employee's

duties ciężkie naruszenie obowi

ązków

violation of work duties naruszenie obowi

ązków pracowniczych

violence 1. gwałt, przemoc 2. gwałtowność

vocation 1. powołanie 2. zawód, profesja

vocational zawodowy

vocational guidance poradnictwo / doradztwo

zawodowe

vocational training kształcenie zawodowe

void nieważny, bezskuteczny, nieistotny

prawnie

voidable podlegający unieważnieniu

voluntary 1. dobrowolny 2. nieodpłatny

157

voluntary arrangement postępowanie

ugodowe

voluntary liquidation likwidacja dobrowolna

voluntary redemption dobrowolne umorzenie

udziałów

voluntary winding up rozwiązanie dobrowolne

voting głosowanie

advance voting głosowanie przedterminowe

compulsory voting głosowanie obowi

ązkowe

preferential voting głosowanie preferencyjne

result of voting wynik głosowania

tactical voting głosowanie taktyczne

to abstain from voting wstrzymać się

od głosowania

to order voting zarządzić głosowanie

to proceed to voting przystąpić do głosowania

voting by roll-call głosowanie imienne

voting method system głosowania

voting on a show of hands głosowanie

przez podniesienie ręki

voting on the arrangement głosowanie

nad układem

voting order kolejność głosowania

voting result wynik głosowania

158

voluntary arrangement voting result

W

wage płaca, wynagrodzenie, pobory

wage demands żądania / roszczenia płacowe

wage fixing kształtowanie płac

wage index wskaźnik płac

wage indexing indeksacja płac

wage level poziom płac

wage structure struktura płac

wage table siatka płac

wage in kind wynagrodzenie w naturze

wage-earner żywiciel rodziny

wages wynagrodzenie pracowników fizycznych

wages for housework wynagrodzenie za pracę domową

waive 1. rezygnować, ustępować, zrzekać się (*prawa*) **2.** uchylać / uchylić

waive the bankruptcy procedure uchylić postępowanie upadłościowe

waiver 1. zrzeczenie się (*z prawa*)

2. zwolnienie (*z obowiązku*)

war wojna

war loan pożyczka wojenna

warehouse skład, dom składowy, magazyn, hurtownia (UK)

free warehouse wolny skład

customs warehouse skład celny

private customs warehouse skład celny prywatny

public customs warehouse skład celny publiczny

type of warehouse rodzaj składu

to introduce goods into the customs

warehouse wprowadzić towar do składu celnego

to operate a customs warehouse prowadzić skład celny

to remove the goods from the customs

warehouse wyprowadzić towar ze składu celnego

to store goods in a customs warehouse

złożyć towary w składzie celnym

warehouse building budynek magazynowy

warehouse fee składowe

warehouse hand robotnik składowy

warehouse keeper osoba prowadząca

skład celny

warehouse warrant warrant

warehouse's by-laws regulamin domu

składowego

warehouseman 1. magazynier, pracownik

składu **2.** właściciel składu

warning ostrzeżenie, przestroga

warning strike strajk ostrzegawczy

warrant 1. nakaz **2.** gwarancja, atest **3.** licencja,

upoważnienie **4.** pokwitowanie

search warrant nakaz rewizji

to issue a warrant wydać nakaz

warrant of arrest nakaz aresztowania

warrant of execution nakaz egzekucji

warranty rękojmia, gwarancja

warranty for legal defects rękojmia za

wady prawne

warranty for physical defects rękojmia

za wady fizyczne

Warsaw Stock Exchange Warszawska

Giełda Papierów Wartościowych

water inlet dopływ wody

wave fala

159

strike wave fala strajków

wear and tear zwykłe zużycie

wear and tear of the thing as a result of

its correct use zużycie rzeczy będące

następstwem prawidłowego używania

weekly tygodniowy, cotygodniowy

weekly rest period odpoczynek tygodniowy

weekly wage płaca tygodniowa

weight 1. waga, ciężar **2.** system wag, jednostka

wagi

weight certificate świadectwo wagi

weighted average cost method metoda

ośredniej ważonej

weighted tariff cło ważne, stawka celna

ważona

welfare 1. opieka społeczna **2.** dobrobyt,

pomyślność

welfare fund fundusz socjalny

welfare needs potrzeby socjalno-bytowe

welfare payment zasiłek opieki społecznej

welfare work praca społeczna

white-collar union związek zawodowy pracowników umysłowych

white-collar worker pracownik umysłowy

wholesale hurt, handel hurtowy

wholesale sale sprzedaż hurtowa

widow's pension renta wdowia

wild-cat strike strajk dziki

will 1. wola, chęć 2. testament

emergency will testament szczególny

will made in the presence of witnesses testament urzędowy, publiczny

winding-up likwidacja, rozwiązanie

winding-up inventory rewanent likwidacyjny

winding-up petition wniosek o likwidację

withdraw 1. wycofać, cofnąć 2. wypłacać, wycofać (*pieniądze*) 3. odwołać (*oświadczenie*) 4. usunąć 5. wypowiedzieć

withdraw an offer wycofać ofertę

withdraw goods from a warehouse odebrać towary ze składu

withdrawal 1. wycofanie, cofnięcie 2. wystąpienie

withdrawal of a partner wystąpienie współnika (*np. ze spółki*)

withdrawal of notice odwołanie / cofnięcie wypowiedzenia

withhold wstrzymywać, zatajać, ukrywać

witness świadek

work (*noun*) 1. praca, robota 2. dzieło

atypical work praca atypowa

audio-visual work dzieło audiowizualne

brain-work praca umysłowa

clerical work praca urzędnicza, praca biurowa

dramatic work dzieło dramatyczne

fitter's work roboty ślusarskie

glazing work roboty szklarskie

intellectual work praca umysłowa

mental work praca umysłowa

musical work dzieło muzyczne

night work praca nocna

office work praca biurowa

one-shift work praca jednozmianowa

photographic work dzieło fotograficzne

piece work praca akordowa

radiophonic work dzieło radiowe

regular work praca stała

roof work roboty dekarские

scientific work dzieło naukowe

sheet metal work roboty blacharskie

shift work praca zmianowa, na zmiany

steady work praca stała

stucco work roboty sztukatorskie

to accept work dokonać odbioru dzieła

to complete work ukończyć dzieło

/ pracę

to deliver work oddać dzieło

to receive work odebrać dzieło

trilling work roboty wiertnicze

underwater work roboty podwodne

video display unit work praca przy komputerze

welding work roboty spawalnicze

work (in) shifts pracować na zmiany

160

wear and tear work (in) shifts

work evaluation ocena pracy

work of art dzieło sztuki

work one's debt off odpracować dług

work order porządek pracy

work process which is harmful to health
proces pracy szkodliwy dla zdrowia

work projection projektowanie pracy

work protection ochrona pracy

work schedule regulacja czasu pracy

work standards / norms for work normy pracy

work study analiza pracy

work time optimum czas pracy optymalny

worker pracownik, pracobiorca, robotnik

auxiliary worker pracownik pomocniczy

clandestine worker pracownik nielegalny

expatriate worker pracownik oddelegowany za granicę

female worker pracownik-kobieta

migrant worker pracownik migrujący

older worker pracownik starszy

outside worker pracownik pracujący

na powietrzu

worker consultation konsultacja pracownicza

worker information informacja pracownicza

worker motivation motywacja pracy

worker participation partycypacja pracownicza

worker's disintegration dezintegracja

pracownicza

worker's ownership własność pracownicza

workers' movement ruch robotniczy

workers' stock ownership akcjonariat

pracowniczy

working 1. pracujący, robotniczy **2.** roboczy

interrupted working time przerwany

czas pracy

short-time working krótki okres zatrudnienia

Sunday working praca w niedzielę

przerwany

working ability disorder zaburzenia zdolności

do pracy

working agreement porozumienie pracownicze

working capacity zdolność do pracy

working class klasa robotnicza

working clothes odzież robocza, ubranie

robocze

working environment oerodowisko pracy

working footwear obuwie robocze

working hours godziny / czas pracy

working of goods obróbka towarów

working time czas pracy

working time determined by tasks to be

performed zadaniowy czas pracy

working time of managers czas pracy

kierowniczej

workload obciążenie pracą

workman robotnik

workplace miejsce pracy, stanowisko pracy

work-related benefits świadczenia zwią-

zane z pracą

works roboty

works council rada pracownicza

World Federation of Trade Unions

światowa Federacja Związków Zawodowych

writ pismo urzędowe, nakaz urzędowy,

wezwanie urzędowe

writ of execution tytuł wykonawczy

written pisemny, na piśmie, w formie pisemnej

written guarantee gwarancja pisemna

written notice pismo wypowiedzające pracę

written offer oferta pisemna

wrongful 1. zły, krzywdzący 2. bezprawny

wrongful trading niegospodarność, „nieprawidłowa działalność”

161

work evaluation wrongful trading

Y

year rok

financial year rok finansowy / budżetowy

/ obrachunkowy / obrotowy

yield (*noun*) 1. wydajność, produktywność

2. produkcja, ilość wyprodukowana

3. wpływ, dochód, przychód, procenty

od kapitału 4. plony, zbiory

yield of fruits pobieranie pożytków

yield (*verb*) 1. dawać, przynosić (*wyniki*,

procent) 2. poddawać się, ustępować,

rezygnować

young młody, młodociany

young offender młodociany przestępca

young worker pracownik młodociany

youth młodzież

youth unemployment bezrobocie młodych

youthful młody, młodociany

youthful offender młodociany przestępca

162

Z

zero-based budgeting budżetowanie od

zera

zero-coupon bond obligacja nieoprocentowana

zealous zagorzały, gorliwy

zoning 1. rejonizacja, wyznaczanie stref

2. określenie warunków zabudowy terenu

zoning regulations warunki zagospodarowania

przestrzennego

163

Part II

Polish-English

A

abonent subscriber

absencja absence

notoryczna absencja absenteeism

obliczyć absencję to calculate the
absenteeism

wskaźnik absencji rate of absenteeism

adiudykacja adjudication

adres 1. address **2.** abode

adres do doręczeń address for service of
notices

adres firmowy business address

adres zwrotny return address

adresat 1. addressee **2.** recipient, audience

adresat oferty offeree

adresować 1. to address **2.** to send, to post

adwokacina pettifogger

adwokat 1. counsel, counsellor (USA)

2. advocate, attorney-at-law **3.** barrister

4. solicitor

adwokat obrony counsel for the defence

/ defendant, defence counsel

adwokat oskarżenia counsel for the

prosecution, prosecution counsel

adwokatura the Bar, legal profession,

advocacy

zostać przyjętym do advokatury to

be called to the Bar

afekt emotion, passion

zbrodnia w afekcie crime of passion,

crime committed in the heat of passion

caused by sudden provocation

afiliant affiliate

agencja agency, office, bureau

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego

Agency for Internal Security

agencja celna customs agency

prowadzić agencję celną to operate

a customs agency

agencja obrotu nieruchomościami real

estate agency

agencja okrętowa, biuro okrętowe shipping

agency

agencja pracy tymczasowej agency for

temporary work

Agencja Wywiadu Intelligence Agency

agent agent, envoy, representative, broker

agent celny clearing agent, customs agent

agent finansowy financial agent

agent frachtowy freight agent

agent handlowy commercial agent, business agent

agent handlu nieruchomościami real estate agent

agent importowy import agent

agent komisowy consigning agent, factor

agent morski / okrętowy shipping agent

agent prowadzący cudzą sprawę bez zlecenia agent of necessity

agent ubezpieczeniowy insurance agent

agent wyłączny exclusive agent

akcja 1. share, stock **2.** action, campaign, operation

akcja gratisowa bonus share, scrip share

akcja imienna registered share, inscribed share

akcja kredytowana called-up share

akcja kumulowana cumulative share

akcja na okaziciela bearer share

akcja niekumulowana non-cumulative share

akcja niema / milcząca non-voting share

akcja niepodzielna indivisible share

167

akcja obiegowa transferable share

akcja odroczone / opóźniona deferred share (UK)

akcja ostrzegawcza token action

akcja pierwszorzędna blue chip share

akcja płatna na wezwanie share payable on calls

akcja płatna przy podziale share payable on allotment

akcja podlegająca wykupowi redeemable share, callable preferred share

akcja protestacyjna industrial action

odwołać akcję protestacyjną to call off an industrial action

podjąć akcję protestacyjną to take an industrial action

wezwać do akcji protestacyjnej to call for an industrial action

akcja przydzielona allotted share

akcja strajkowa strike campaign

akcja uprzywilejowana preference share,

preferred stock

akcja uprzywilejowana kumulowana

cumulative preferred stock

akcja uprzywilejowana uczestnicząca

w podziale participating preferred stock

akcja uprzywilejowana zamienna convertible

preferred stock

akcja uprzywilejowana z prawem do

przedterminowego wykupu callable

preferred stock

akcja w pełni opłacona fully paid share

akcja własna own share

akcja wyemitowana issued share, allotted

share

akcja za aport share for in-kind contribution

akcja założycielska founder's share

akcja zamienna convertible preferredshare

akcja zbywalna transferable share

akcja złota golden share

akcja zwykła ordinary share (UK), common

share

akcje shares

cena emisyjna akcji issue price of

shares, share issue price

dokument akcji share certificate,

stock certificate

kategoria akcji class of shares

księga akcji / akcyjna share register,

share ledger, shareholders' ledger,

stock book (USA), share book

liczba akcji number of shares

obejmować akcje to subscribe for

shares

pakiet akcji parcel of shares, block

of shares

podział akcji split of shares, stock

split (USA), splitup (USA)

prawa do akcji subscription right

przydział akcji allotment of shares,

share allotment

przydzielić akcje to allot shares

rodzaj akcji class of shares

rozproszenie akcji share split

spieniężyć akcje to deal in shares

świadcstwo akcji share certificate

umorzyć akcje to redeem shares

wartość nominalna akcji face value

of a share, nominal value of a share

wezwanie do opłacenia akcji call

wycena akcji valuation of shares

wydać akcje to release shares

wykup akcji buyout of shares, payment

up

wykupić akcję to pay up a share

wypuścić akcje to issue / to ballot

shares / stocks

zapis na akcje subscription order,

subscription for shares

dokonać zapisu na akcje to apply

for shares

zapisać się na akcję to subscribe for

a share

zbycie akcji, przelew akcji transfer

of shares

zysk na akcję earnings per share

akcje „wysokich lotów” high fliers

akcjonariat pracowniczy workers'

stock ownership, employee share

ownership

akcjonariusz shareholder, stockholder

168

akcja obiegowa akcjonariusz

główny akcjonariusz major shareholder

akcjonariusz uprzywilejowany preference

shareholder

akcjonariusz zwykły common shareholder

aklamacja acclamation

przyjęty przez aklamację carried by

acclamation

akredytować to accredit, to approve, to

sanction

akredytowany accredited, approved,

sanctioned

akt 1. (dokument) deed, act, memorandum,

statement 2. act

akt darowizny deed of gift, deed of donation

akt łaski clemency, executive clemency,

amnesty, act of grace

akt notarialny notary's deed, notarial deed

sporządzić akt notarialny to draw

up a notarial deed, to draft a deed, to

make out a deed

akt notarialny zawierający oświadczenie

zarządu the notarial statement of

the management board

akt przeniesienia własności conveyance

akt ustanowienia spółki certificate of incorporation

akt założycielski memorandum of association

(UK)

akta osobowe personal file

akty rejestrowe registration files

aktualny up-to-date, valid

aktualne orzeczenie lekarskie

up-to-date medical report, valid medical

certificate

aktywa 1. assets, estate **2.** credit column,

credit side (*w księgowości*), assets

aktywa bieżące netto net current assets

aktywa fikcyjne fictitious assets

aktywa finansowe financial assets

aktywa gotówkowe cash assets

aktywa handlowe business assets

aktywa jednorodne fungible assets, fungibles

aktywa księgowe accounting assets

aktywa łatwe do upłynnienia / zbycia

fluid assets, quick assets

aktywa materialne tangible assets

aktywa nadające się do sprzedaży realisable

assets

aktywa netto net assets

aktywa bieżące netto net current assets

aktywa nie do upłynnienia unmarketable

assets

aktywa niematerialne intangible assets

aktywa obrotowe current assets, circulating

assets, floating assets

aktywa obrotowe rzeczowe real current

assets

aktywa pieniężne monetary assets, financial

assets

aktywa płynne liquid assets

aktywa płynne netto net quick assets

aktywa rozporządalne available assets

aktywa spadku assets of inheritance

aktywa trudne do upłynnienia slow assets,

risk assets

aktywa trwałe fixed assets, capital assets,

permanent assets, non-current assets

aktywa ukryte concealed assets, hidden

assets

aktywa uzupełniające complementary assets,

other assets

aktywa wątpliwe doubtful assets

aktywa zamrożone frozen assets, dead

assets

aktywa zużywalne wasting assets (USA)

alibi alibi

mieć alibi to have an alibi

alimenty alimony, child support, maintenance

wystąpić o alimenty to seek alimony

Amerykański Instytut Dyplomowanych

Biegłych i Księgowych American

Institute of Certified Public Accountants,

AICPA

Amerykańskie Stowarzyszenie Rachunkowości

American Accounting

Association, AAA

amortyzacja depreciation, amortisation

169

akcjonariusz uprzywilejowany amortyzacja

metody amortyzacji depreciation

methods

okres amortyzacji amortisation

period

stawka amortyzacyjna depreciation

rate

stopa amortyzacji depreciation rate

tabela amortyzacji amortisation

table / chart, depreciation schedule

wartość amortyzowana depreciable

amount

amortyzacja budynku depreciation on

premises

amortyzacja liniowa straight-line depreciation

amortyzacja naturalna units-of-output

method, units-of-service method

amortyzacja nieruchomości depreciation

of immovables

amortyzacja proporcjonalna do produkcji

units-of-production depreciation

amortyzacja przyspieszona accelerated

depreciation

amortyzacja przyspieszona – podwójna

double-declining-balance depreciation

amortyzacja roczna annual depreciation

amortyzacja oerodków trwałych depreciation,

depreciation of fixed assets

amortyzacja wartości niematerialnych

amortisation, amortisation of goodwill

amortyzacja zakumulowana (umorzenie)

accumulated depreciation

amortyzacja zasobów naturalnych depletion

amortyzować to depreciate, to amortise,

to redeem

analiza analysis, study, survey

analiza pionowa vertical analysis

analiza pozioma horizontal analysis,

time-series analysis (USA)

analiza pracy work study

analiza przekrojowa cross-section analysis

analiza wskaźnikowa ratio analysis

aneks annex, appendix, schedule, addendum,

supplement

animator animator

animator emitenta issuer's market maker

animator rynku market maker

antydatować to antedate, to backdate, to

affix an earlier date, to foredate, to predate,

to set an earlier date

anulować to cancel, to retract, to revoke,

to annul, to invalidate, to abrogate, to

countermand, to rescind

anulować ofertę to cancel an offer, to retract

an offer

anulować pożyczkę to revoke a loan

anulowanie cancellation, annulment, invalidation,

defeasance

aplikacja legal training / internship, period

of post-graduate practical legal

training, articles

aplikant legal intern, trainee in the legal

profession

arbiter 1. adjudicator, arbitrator, mediator,

umpire **2.** (*w sporcie*) referee, umpire

arbitraż arbitration, mediation, (*pojednanie*)

conciliation

areszt arrest, custody, detention, apprehension

w areszcie under arrest

areszt domowy house arrest

areszt doraźny summary arrest

areszt śledczy 1. remand centre 2. detention

in custody pending inquiry

aresztować 1. (*zatrzymać*) to arrest, to apprehend,

to detain 2. (*uwięzić*) to incarcerate,

to take someone into custody, to

imprison, to commit to prison, to confine,

to place in confinement, to jail, to

throw into prison 3. (*kłaść areszt na*

rzeczach) to seize, to attach, to impound

aresztowanie arrest, apprehension, detention,

prehension, seizure

nakaz aresztowania warrant of arrest

arkusz sheet

arkusz kuponowy oprocentowania interest

coupon sheet

armatura i instalacje fixtures and fittings

170

amortyzacja budynku armatura i instalacje

atest certificate, attestation

atest wagi weight certificate

audyt audit, official examination / inspection

of accounts

audytor auditor, judicial assessor

audytor wewnętrzny internal auditor

audytor zewnętrzny external auditor

audytować, badać księgi to audit, to conduct

an inquiry, to examine / to inspect

the accounts officially, to go through the

books

autopsja autopsy, post-mortem (examination)

azyl 1. (*prawo do nietykalności*) asylum

2. (*zacisze, schronienie*) asylum, refuge,

retreat, sanctuary

ubiegać się o azyl to seek asylum

awans promotion, advancement, advance,

elevation in rank

awans z tytułu długiego stażu pracy

promotion by seniority

awans za kompetencje i / lub zasługi

promotion by / on merit

możliwości awansu opportunity for

advancement

171

atest awans za kompetencje i / lub zasługi

B

badać to inspect, to examine, to investigate,

(*przesłuchiwać*) to interrogate

badać towary to inspect goods

badanie examination, inspection, check-

-up

badanie lekarskie medical check-up,

medical examination

kontrolne badania lekarskie control

medical check-up

okresowe badania lekarskie periodic

medical check-up, periodical

medical examination

wstępne badanie lekarskie initial

medical check-up

przeprowadzać badania lekarskie

to carry out / to make a medical

check-up, to conduct a medical examination

tryb i zakres badań lekarskich procedures

and scope of medical check-ups

badanie towarów inspection of goods

banda band, gang, pack

bandyta bandit, gangster, robber, mugger,

ruffian

bandytyzm 1. banditry, brigandage 2. robbery,

housebreaking

banicja 1. (*wygnanie*) proscription, exile,

banishment, deportation 2. (*wyjęcie*

spod prawa) outlawry

banita outlaw, outcast, exile

bank bank

Międzynarodowy Bank Odbudowy

i Rozwoju International Bank for

Reconstruction and Development

Narodowy Bank Polski National

Bank of Poland

oddział banku branch of bank

płynność banku liquidity of bank

przedstawicielstwo banku representative

office

utworzyć bank to establish / to form

a bank

bank akcyjny joint stock bank

Bank Anglii Bank of England

bank budownictwa housing bank

bank centralny central bank

bank dokonujący przelewu remitting

bank

bank depozytowy bank of deposit,

deposit bank

bank dyskontowy discount bank

bank emisyjny bank of issue

bank handlowy commercial bank, trade

bank, bank of commerce

bank handlu zagranicznego foreign trade

bank

bank hipoteczny mortgage bank

bank komunalny municipal bank

bank korespondent correspondent bank

bank krajowy domestic bank

bank kredytowy credit bank

bank otwierający akredytywy originating

bank

bank państwowy state bank, government

bank

bank pożyczkowy bank for loans, loan

bank

bank prowadzący działalność maklersk

ą brokerage bank

bank prywatny private bank

bank przemysłowy industrial bank

bank rentowy annuity bank

172

Bank Rezerw Federalnych Federal Reserve

Bank (USA)

bank rolny agricultural bank

bank rozrachunkowy clearing bank

Bank Rozrachunków Międzynarodowych

Bank for International Settlements

bank spółdzielczy cooperative bank

bank w formie spółki akcyjnej

joint-stock bank

bank zagraniczny foreign bank

banknot note, banknote

wartość nominalna banknotów denominational

value of notes

wprowadzać banknoty do obiegu

to bring notes into circulation

bankomat ATM, automated teller machine

Bankowy Fundusz Gwarancyjny Bank

Guarantee Fund

bankructwo bankruptcy, insolvency, financial

failure

orzeczenie bankructwa bankruptcy

order

bankructwo oszukańcze / złośliwe

fraudulent, wilful bankruptcy

bankructwo zwykłe (popelnione bez zamiaru

oszustwa) non-fraudulent bankruptcy

bankrut bankrupt, insolvent

bankrut nieprzywrócony do praw undischarged

bankrupt

bariera barrier, wall

bariera celna tariff wall

zniesienie barier celnych removal of

tariff walls

znieść bariery celne to remove tariff

walls

bd (bez dywidendy) ex-dividend, ex div.

bessa bear market, slump, fall / decline in

prices, falling market

spekulować na bessę to operate for

a fall

bezdzieiczny heirless

bezdzieiczny spadek estate in abeyance

bezdzieiczna własność heirless property

bezkarnie with impunity

bezkarność impunity, exemption from

punishment, freedom from punishment

bezkarny unpunished, exempt from punishment

bezpieczeństwo safety, security

bezpieczeństwo i higiena pracy (bhp)

safety and hygiene at work (POL),

health and safety (UK), industrial hygiene

komisja bhp commission for safety

and hygiene at work, work safety and

hygiene commission

komórka ds. bhp w przedsiębiorstwie

safety department (*in the undertaking*)

przepisy bhp health and safety regulations

naruszać przepisy bhp to breach

provisions on safety and hygiene at

work

przeszkolić pracownika w zakresie

bezpieczeństwa i higieny pracy to

train an employee in the field of work

safety and hygiene

szkolenia bhp safety and hygiene at

work service, work safety and hygiene

service

standardy bhp health and safety

standards

wymagania bhp health and safety

requirements

zaznajamiać pracowników z przepisami

i zasadami bhp to instruct

employees on the provisions and principles

of safety and hygiene at work,

to acquaint employees with the provisions

of law and rules for work safety

and hygiene

bezpieczeństwo pracy occupational safety

bezpieczeństwo zatrudnienia job security

Rada Bezpieczeństwa (ONZ) Security

Council (UN)

173

Bank Rezerw Federalnych Rada Bezpieczeństwa (ONZ)

bezprawie lawlessness, illegality, abuse

of authority

bezprawność illegality

bezprawny unlawful, illegal, illicit, lawless,

against the law

bezprawne objęcie w posiadanie (nieruchomości)

forcible entry

groźba bezprawna illegal / unlawful

threat, illegal duress

bezrobocie unemployment, lack of work

poziom bezrobocia unemployment

level

wzrost bezrobocia rise in unemployment

bezrobocie cykliczne cyclical unemployment

bezrobocie długookresowe long-term unemployment

bezrobocie kobiet female unemployment

bezrobocie krótkotrwałe / przejściowe

frictional unemployment

bezrobocie malejące falling unemployment

bezrobocie masowe mass unemployment

bezrobocie młodych youth unemployment

bezrobocie na wsi rural unemployment

bezrobocie okresowe seasonal unemployment

bezrobocie rosnące rising unemployment

bezrobocie sektorowe sectoral unemployment

bezrobocie sezonowe seasonal unemployment

bezrobocie spowodowane postępem

technicznym unemployment due to

technical progress

bezrobocie strukturalne structural unemployment

bezrobocie ukryte hidden unemployment

bezrobocie wśród młodzieży youth unemployment,

unemployment of young

people

bezrobocie wymuszone involuntary unemployment

bezrobocie wywołane zmianami technologicznymi

technological unemployment

bezrobotny jobless, unemployed, out of

employment

bezskuteczność ineffectiveness, vanity

bezskuteczność czynności prawnej ineffectiveness

of legal act

bezskuteczność wypowiedzenia ineffectiveness

of notice

bezskuteczność zastawu ineffectiveness

of a pledge

bezskuteczny ineffective, nugatory, null,

void, invalid, futile, ineffectual

bezwarunkowy unconditional, absolute

przyjęcie bezwarunkowe absolute acceptance

zwolnienie bezwarunkowe absolute

discharge

bezwarunkowe oświadczenie unconditional

declaration, unconditional statement

bezwzględny absolute

bezwzględna większość głosów absolute

majority of votes

bezzwłocznie immediately, directly, at

once, forthwith

bezzwłoczny immediate

bękart bastard, illegitimate child

biegły expert, specialist, assessor

biegły księgowy certified accountant

biegły rewident expert auditor, chartered

accountant

niezależność biegłego rewidenta independence

of the expert auditor

opinia biegłego rewidenta audit opinion,

auditor's opinion

wybór biegłego rewidenta election of

the expert auditor

biegły sądowy legal expert, skilled witness,

court expert

bieżący running, current

naprawa bieżąca running repair

bigamia bigamy

bilans balance sheet, balance

dzień bilansowy balance sheet date

„fryzowanie” **bilansu** kiting

174

bezprawie bilans

równanie bilansowe balance sheet

equation, accounting equation

suma bilansowa balance sheet total

ujmowanie aktywów w bilansie recognition

of assets in the balance sheet

układ kontowy bilansu account form

balance sheet

układ porządkowy bilansu report form

balance sheet

bilans nie poklasyfikowany unclassified

balance sheet

bilans otwarcia initial balance, opening

balance

bilans poklasyfikowany classified balance

sheet

bilans próbny trial balance

bilans próbny po korektach adjusted trial

balance

bilans próbny po zamknięciu kont

post-closing trial balance

bilans próbny przed zapisami koryguj

ącymi unadjusted trial balance

bilans upadłości bankrupt's balance-sheet

bilans zamknięcia closing balance

biuro office, agency, bureau

biuro pośrednictwa pracy employment

agency

biuro spedycyjne shipping agency

biurowiec office block (UK), office building

(USA)

blok mieszkalny block of flats, apartment

building

bluźnić to blaspheme, to swear, to commit

blasphemy

bluźnierca blasphemer

bluźnierczość profaneness

bluźniczy blasphemous, profanatory

bluźnierstwo blasphemy, profane oath,

revilement of religion

błąd error, flaw, mistake

popelniać / popelnić błąd to make an error, to commit an error

poprawiać / poprawić błąd to correct an error, to rectify an error

błąd kancelaryjny clerical error

błąd księgowy bookkeeping error

błąd pierwszego rodzaju type I error

błąd drugiego rodzaju type II error

błąd w zapasach inventory error

błędny erroneous, containing error

bon skarbowy treasury bill, treasury note

bp (bez prawa poboru) ex-subscription rights

brak 1. lack, shortage, want, absence

2. defect, flaw, fault, deficiency, imperfection, shortcoming, failure

usunąć braki to remove defects, to remedy defects

brak pracy shortage of work, job shortage, lack of work

brak świadomości lub swobody lack of awareness or freedom

braki kadrowe shortage of staff

branża line (*of business*), trade, branch (*of industry*)

broń weapon, gun, firearm

broń palna gun

brutto gross

brygadzysta foreman, overseer

Brytyjskie Stowarzyszenie Rachunkowości

British Accounting Association,

BAA

budowa construction, building

dziennik budowy building site log

harmonogram budowy construction schedule

kierownik budowy site superintendent, construction supervisor, building site manager

koszt budowy building costs, building expenditure

plac budowy, budowa building ground

teren budowlany building estate, building land

teren budowy building site

w budowie under construction

budowa dróg road construction, road

building

budownictwo building industry, construction,

building

budownictwo gospodarcze building for

trade and industry

175

bilans nie poklasyfikowany budownictwo gospodarcze

budownictwo mieszkaniowe

house-building, home building, residential

construction

budownictwo naziemne construction engineering

budownictwo podziemne civil engineering

budownictwo socjalne social housing

construction, non-profit housing

budownictwo wielorodzinne multi-family

construction

budynek building

budynek w stanie surowym bare masonry

and carpentry

budynek administracyjny administration

building

budynek biurowy office building

budynek gospodarczy building for trade,

industry and farming

budynek magazynowy warehouse building

budynek mieszkalny residential building,

apartment building

budynek nie przeznaczony do celów

mieszkalnych, budynek niemieszkalny

non-residential building

budynek państwowy public building

budynek pombowy link building

budynek przemysłowy industrial building

budynek rolniczy agricultural building

budynek szkolny educational building

budynek użyteczności publicznej public

building

budynek wielokondygnacyjny, wielorodzinny

high rise, block of flats,

multi-family apartment, multi-family

dwelling

budynek wolnostojący detached building,

isolated building, separate building

budynek zabytkowy, budynek wpisany

na listę dziedzictwa historic building,

heritage building, listed building

budżet budget

ustalić budżet to budget

ustalić budżet na nadchodzący rok to

budget for the coming year

weryfikować budżet to review a budget

budżet ciągły evolving budget, rolling

budget

budżet elastyczny flexed budget, flexible

budget

budżet finansowy financial budget

budżet główny master budget

budżet inwestycyjny capital / expenditure

budget

budżet kroczący evolving budget, rolling

budget

budżet operacyjny operating budget

budżet produkcji production budget

budżet przyrostowy incremental budget

budżet sprzedaży sales budget

budżet stały fixed budget, static budget

budżet sztywny fixed budget, static budget

budżet oerodków pieniężnych cash budget

budżet wiodący master budget

budżetowanie budgeting

budżetowanie kapitałowe capital budgeting

budżetowanie od zera zero-based budgeting

budżetowanie partycypacyjne participating

budgeting

budżetowanie przyrostowe incremental

budgeting

bumelant absentee, shirker, slacker

bunt mutiny, (*rewolta*) revolt, (*zamieszki*)

riot, (*powstanie*) insurrection

być zadłużonym to be in debt

były former, ex-, previous

176

budownictwo mieszkaniowe były

C

c / wk (cena / wartość księgową) price

/ book value ratio

c / z (cena / zysk) price / earnings ratio

całkowity 1. (łączny) total, aggregate

2. absolute, overall, complete, entire

całkowita suma zadłużenia total amount

of indebtedness

całkowita wielkość pożyczki total

amount of a loan

cech (zrzeszenie zawodowe) craft union,

occupational union

cedent assignor, cedent

cedować to cede, to assign

ceduła giełdowa exchange list, official

list

cegła brick

cel purpose

cel spółki, cel działalności spółki objects

of a company

cement cement

cena price, cost

cena emisyjna issued price

cena rozliczeniowa settlement price

cena wykupu buyout price

cennik price list

centrala headquarters, seat, head office

centrala związkowa trade union headquarters

centralizacja centralisation

centralny central, main

centralne ogrzewanie central heating

certyfi­kat certificate

wydawać certyfikaty inwestycyjne to

issue investment certificates

wykup certyfikatów inwestycyjnych

redemption of investment certificates

certyfi­kat inwestycyjny investment certificate

cesja assignment, cession

cesjonariusz assignee, grantee, transferee

chałupnik home-worker, person working

from their home, out-worker

charytatywny charitable, eleemosynary,

beneficent

instytucja charytatywna eleemosynary

corporation (USA)

chłodnia cold store

choroba disease, illness, sickness, infirmity

choroba morska sea sickness

choroba psychiczna mental disease

choroba zawodowa occupational disease,

industrial disease

objawy choroby zawodowej symptoms

of occupational disease

powstanie choroby zawodowej development

of occupational disease

rozpoznać u pracownika chorobę zawodową

to diagnose an occupational

disease in an employee

rozpoznanie choroby zawodowej diagnosis

of occupational disease

chronić to protect, to safeguard, to shelter

chronić życie i zdrowie pracowników to

protect the health and life of employees

ciągać kogoś po sądach (*potocznie*) to

drag someone through the courts

cielesny carnal, fleshly, corporal, corporeal

kara cielesna corporal punishment

ciężar burden, weight, charge, onus

ciężar dowodu burden of evidence

/ proof, onus of proof

177

ciężkie naruszenie obowiązków grave violation

of the basic employee's duties

ciupa pen, nick, coop, clink, can

cło duty, excise, tariff

obłożyć towar cłem to clap duty on

goods

pobierać, oeciągać cła to collect / to

levy a duty

podwyższać cła to increase tariffs

uiszczać cła to pay a duty

ustanowić cła to establish duties

cło ad valorem / od wartości *ad valorem*

duty

cło agrarne agricultural duties

cło antydumpingowe anti-dumping tariff

cło autonomiczne autonomous tariff

cło dyferencyjne differential tariff

cło konwencyjne, umowne conventional

tariff

cło mieszane mixed duty, compound duty

cło ochronne protective tariff

cło odwetowe retaliatory tariff, retaliation

tariff

cło preferencyjne preferential tariff

cło prohibicyjne prohibitive tariff

cło przywozowe import duty, entrance

duty

cło skarbowe, fiskalne revenue duty

cło specyficzne specific duty

cło tranzytowe transit duty

cło ważne, stawka celna ważona

weighted tariff

cło wyrównawcze compensation duty

cło wywozowe export duty, duty on export

cło zasadnicze, podstawowe basic tariff

cło zwrotne, zwrot cła wywozowego

drawback

cofać 1. to retract, to withdraw 2. to cancel,
to revoke 3. to take back

cofać towar to retract goods

coroczny annual, yearly

cudzołożnik adulterer

cudzołożstwo adultery, fornication

cykl cycle, series

cykl życia produktu product life cycle

cytat quote, quotation, citation

cytować to quote, to cite

cywil 1. civilian 2. non-combatant

w cywilu in plain clothes

cywilny 1. civil 2. (*świecki*) lay

postępowanie cywilne civil procedure

/ proceedings

zobowiązanie cywilne civil obligation

czas time, period, hours, term

czas określony set term

czas pracy working time, working hours

dzielenie czasu pracy job sharing

elastyczność czasu pracy flexibility of
working time

ewidencja czasu pracy records of working
time, working record

karta czasu pracy time card

organizacja czasu pracy time management

regulacja czasu pracy work schedule

skracanie czasu pracy reduction of
working time

umowa dotycząca czasu pracy agreement
on working time

wymiar i rozkład czasu pracy amount
and schedule of working time, duration
and schedule of working time

czas pracy elastyczny flexible working
time

czas pracy kierowniczej working time of
managers

czas pracy nienormowany flexitime, irregular
working hours

czas pracy nietypowy unsocial hours

czas pracy optymalny work time optimum

czas pracy przerywany interrupted working

time

czas pracy ruchomy flexible working

hours, flexitime

czas pracy ustawowy legal working time

czas pracy w ruchu ciągłym working

time in continuous working systems,

continuous working day

czas pracy zadaniowy working time determined

by tasks to be performed

czas trwania najmu period of lease

178

ciężkie naruszenie obowiązków czas trwania najmu

czas trwania spółki duration / lifetime /

term of the company / partnership

czas wolny od pracy rest period

czas wolny za pracę nadliczbową time

off for overtime work, time off in lieu

czasowy1.temporary,interim2.time-based

czasowe składowanie towarów temporary

storage of goods

czasowy system płac time-based pay system

czek cheque (UK), check (USA)

antydatować czek to antidate a cheque,

to backdate a cheque

honorować czek to meet a cheque, to

pay a cheque

indosować czek to endorse a cheque

posiadacz czeku cheque bearer, bearer

of a cheque, holder of a cheque

posłać czek do inkasa to send a cheque

for collection

przelew czeku transfer of a cheque

wstrzymać wypłatę czeku to stop

a cheque

wystawca czeku drawer of a cheque

wystawić czek to issue a cheque, to

make a cheque, to make out a cheque

wystawić czek na bank to draw

a cheque on a bank

zablokować czek to block a cheque

zainkasować czek to cash a cheque, to

collect a cheque

zakreślić czek to cross a cheque

zapłata czkiem payment by cheque

czek awizowany advised cheque

czek bankowy bank cheque, banker's

cheque, cashier's cheque

czek bez pokrycia bouncing cheque

(UK), uncovered cheque, rubber cheque

(USA), dud cheque

czek gotówkowy uncrossed cheque, open

cheque, cash cheque

czek gotówkowy kasowy circular cheque

czek gwarantowany guaranteed cheque

czek imienny registered cheque, non-negotiable

cheque

czek in blanco blank cheque

czek krosowany, zakreślony crossed

cheque

czek miejscowy / płatny w miejscu wystawienia

local cheque, town cheque

czek (wystawiony) na bank AAA

cheque on the AAA bank

czek na okaziciela bearer cheque, cheque

to bearer

czek na sumę ... cheque for the amount of

/ amounting to ...

czek na zlecenie order cheque, cheque to

order, negotiable cheque

czek nie honorowany dishonoured

cheque, unpaid cheque

czek nie limitowany unlimited cheque

czek nie uregulowany outstanding cheque

czek pocztowy postal cheque, post cheque

czek podróżny traveller's cheque

czek poświadczony marked cheque

czek potwierdzony certified cheque

czek przenoszalny negotiable cheque

czek przeterminowany overdue cheque,

stale cheque

czek rozrachunkowy account payee

cheque, giro cheque

czek za granicę foreign cheque

czek zamiejscowy out-town cheque,

non-local cheque

członek member

członek giełdy exchange member

członek rady nadzorczej member of

a supervisory board

czyn act, deed, action

czyn deliktowy tortious act, tort

czyn lubieżny lascivious act

czyn przestępny misdeed, *actus reus*

czynnik factor

czynności spółki course of the partnership's

business, acts of partnership

/ company, course of business of the

partnership / company

zwykłe czynności spółki normal course

of the partnership's business, ordinary

acts of partnership / company, ordinary

course of business of the partnership

/ company

179

czas trwania spółki **czynności spółki**

czynności sądowe i pozasądowe court

and out-of-court actions, court proceedings

and out-of-court dealings

czynności zabezpieczające sądu court's

actions to secure assets

czynność act, action, task, transaction,

business, operation

czynność bankowa banking operation

czynność nagła urgent action, urgent task

czynność prawna act in law, legal transaction,

legal act

bezskuteczność czynności prawnej

ineffectiveness of legal acts

unieważnienie czynności prawnej annulment

of a legal transaction, invalidation

of a legal act

ważność czynności prawnej validity of

a legal transaction / legal act

wykonywać czynność to perform an

activity, to conduct an activity, to carry

out an activity, to engage in the activity

zaskarżalność czynności prawnej

suability of a legal act

czynność prawna bezskuteczna ineffective

legal act, ineffective legal transaction

czynność prawna bezwzględnie nieważ-

na null and void legal act / transaction

czynność prawna dokonana poza sądem

extrajudicial act, out-of-court legal act

czynność prawna dwustronna bilateral

transaction

czynność prawna dwustronnie obowi-

ązująca bilaterally binding legal

transaction

czynność prawna fikcyjna fictitious legal

act, fictitious legal transaction

czynność prawna jednostronna unilateral

transaction

czynność prawna nieodpłatna gratuitous

legal transaction

czynność prawna niezupełna incomplete

legal transaction

czynność prawna odpłatna legal act for

consideration

czynność prawna pod tytułem darmym

gratuitous act in law

czynność prawna powiernicza fiduciary

transaction

czynność prawna pozorna apparent legal

transaction, feigned legal transaction

czynność prawna procesowa act in connection

with legal proceedings, act of

legal procedure

czynność prawna przygotowawcza preparatory

measure, overt act

czynność prawna ukryta disguised legal

act, disguised legal transaction

czynność prawna upadłego legal act of

the bankrupt

czynność prawna wielostronna multilateral

legal transaction, multilateral legal

act

czynsz rent, rental

dopuszczać się zwłoki z zapłatą czynszu

to be in arrears with payment of the

rent, delay in payment

podwyżka czynszu rent increase

termin płatności czynszu date of the

payment of rent

uiszczać czynsz w terminie umówionym

to pay the rent on the date agreed

ustalić wysokość czynszu to fix the rent

czynsz dzierżawny land rent, lease rent

czynsz najmu hire money, rental, rent

czynsz podstawowy base rent

czynsz roczny annual rent

czynsz umiarkowany reasonable rent

czynsz za mieszkanie, opłata za lokal

residential rental (USA)

czynsz zaległy rent owing

czytanie reading

drugie czytanie second reading

pierwsze czytanie first reading

trzecie czytanie third reading

czytelny 1. legible **2.** (*jasny, zrozumiały*)

readable

podpis czytelny legible signature

180

czynności sądowe i pozasądowe czytelny

D

dalej (*w dokumencie*) thereafter, hereinafter

dane data, particulars, details, notes, evidence

dane do rejestru particulars to be filed

with the register

dane objaśniające explanatory notes

dane bieżące current data

dar donation, gift, bestowment

darczyńca donor, donator (USA), grantor

darmowy gratuitous, free, free of charge

darowizna gift, donation, endowment, demise

akt darowizny deed of gift, deed of donation,

donation deed

odwołać darowiznę to recall a donation

odwołanie darowizny revocation of

a donation

podatek od darowizn donation tax,

gift tax, donation duty, duty on donations

przedmiot darowizny object of donation

wartość przedmiotu darowizny value

of the object of donation

przyjąć darowiznę to accept a gift

przyjęcie darowizny acceptance of

a gift

przyrzeczenie darowizny promise of

a donation

umowa darowizny contract of donation,

donation contract, gift contract

wykonać darowiznę to effect a donation

zwrot przedmiotu odwołanej darowizny

return of the object of the revoked

donation

darowizna doliczana do spadku gift to

be included in the inheritance

darowizna drobna minor donation

darowizna mieszana mixed donation,

non-uniform donation

darowizna między żyjącymi donation

inter vivos

darowizna na wypadek oemierci gift mortis

causa

darowizna rękodajna donation by manual

delivery

darowizna testamentowa testamentary

gift

darowizna ukryta disguised donation

darowizna z obciążeniem, darowizna ze

zleceniem donation with a charge

darowizna zaliczalna na zachówek gift

to be included in the compulsory portion

of the inheritance

data date, day, term

data objęcia w posiadanie / zasiedlenia

nieruchomości move-in date, possession

date, occupancy date

data pewna authenticated date, certified

date

data rozpoczęcia pracy date of the commencement

of work

data stempla pocztowego date of the

postal mark, postmark date, mailing

date

data zarejestrowania spółki date of incorporation

datek ex gratia payment, donation, contribution,

offering

181

debet 1. (w księgowości) debit, left side

2. overdraft

decyzja 1. decision, ruling 2. award

decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania

terenu outline planning

decision

defraudacja defalcation, misappropriation,

embezzlement, peculation

defraudant defalcator, embezzler,

defrauder

defraudować to defalcate, to misappropriate,

to embezzle, to peculate

deklaracja 1. declaration, statement, representation

2. (*druk*) form

sporządzić deklarację podatkową to

prepare a tax declaration

złożyć deklarację podatkową to submit

a tax declaration

deklaracja celna customs declaration

deklaracja celna wywozowa declaration

outwards

deklaracja podatkowa tax declaration

deklaracja podatku akcyzowego excise

duty declaration

deklaracja skrócona summary declaration

dekret decree, statutory order, edict, fiat

wydawać dekret to issue a decree

dekret prezydencki executive order

dekret specjalny ordinance

delikt tort, delict, offence, transgression,

wrongful act, private wrong

deliktowy tortious

delikwent 1. culprit 2. customer, soul,

character

denat / denatka deceased person

deponent bailor, depositor

depozyt depository, deposit, escrow

Rada Nadzorcza Krajowego Depozytu

Supervisory Board of the National

Depository

depozyt papierów wartościowych securities

depository

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

National Depository for Securities

prowadzić depozyt papierów wartościowych

to maintain a securities depository

depozyt sądowy court deposit

depozytariusz bailee, depository

deweloper (inwestor budowlany) developer

dezaprobata disapproval, condemnation,

disapprobation

dezintegracja pracownicza worker's disintegration

dialog dialogue

dialog społeczny social dialogue

dialog społeczny we Wspólnocie Community

social dialogue

dieta expense, allowance

dieta (dzienna) expense allowance, travel

money, *per diem*

dieta (np. posłów, służbowa) emolument

dintojra 1. kangaroo court 2. rabbinical

court

dług debt, account payable

mieć długi to be in the red

obliczyć dług to calculate a debt

odpracować dług to work one's debt

off

udział w długach share of the debts

umorzyć dług to remit / to cancel / to

release a debt

wygaśnięcie długu extinction of a debt

zapłata długu payment of a debt

dług celny customs debt

dług honorowy debt of honour

dług pieniężny money debt, pecuniary

debt

dług solidarny joint and several debt

dług spadkowy inheritance debt, estate

debt, inherited debt

długi debts

długi spadkowe debts / liabilities of the

succession

długi spółki trading debts, partnership

debts, company debts

dłużnik debtor, obligor

dłużnik główny principal debtor

dłużnik hipoteczny mortgage debtor,

182

debet dłużnik hipoteczny

debtor on mortgage, mortgager, mortgagor

dłużnik wekslowy drawee

dłużnik niepewny bad debtor

dłużnik niewypłacalny insolvent debtor

dłużnik obligacyjny bond debtor

dłużnik opieszawy slow / sluggish / tardy

debtor

dłużnik osobisty personal debtor

dłużnik solidarny co-debtor

dłużnik upadły bankrupt debtor

dłużnik z tytułu wyroku judgment debtor

do odwołania until further notice

do protokołu for the record

do wszystkich zainteresowanych

to whom it may concern

do wynajęcia for hire

dobra goods, property, possessions

dobra materialne tangible property

dobroczynny benevolent, charitable, eleemosynary

dobroczyńca benefactor

dobrodziejstwo inwentarza benefit of

limited liability for the heir, benefit of

inventory

przyjęcie spadku z dobrodziejstwem

inwentarza acceptance of the inheritance

under limitation of liability,

acceptance limited to the value of assets,

acceptance with the benefit of inventory

dobudowa addition

dochodzenie investigation, inquiry

przewodzić dochodzenie to investigate

przeprowadzić dochodzenie kredytowe

to conduct credit investigations

dochodzenie kredytowe credit investigations

dochodzenie wstępne preliminary investigation

dochodzenie sądowe inquest

dochód income, yield, earnings, revenue,

dochód dodatkowy supplementary income

dochód poza pensją income in addition

to normal pay

dodatek / premia extra pay, allowance,

bonus

dodatek na dzieci allowance for children

dodatek funkcyjny functional supplement

dodatek motywacyjny incentive bonus

dodatek wyrównawczy compensatory allowance,

supplementary payment

dodatek za niebezpieczną pracę danger

money

dodatek za odpowiedzialną pracę responsibility

allowance

dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych

bonus for overtime work, allowance

for overtime work, call-back

pay

dodatek za rozłąkę absence money, separation

allowance

dodatek za staż pracy service increment

dodatek za uciążliwą pracę hardship allowance

dodatek za wysługę lat seniority pay

dotatki do poborów fringe benefits

dogrywka (*giełda*) post-auction trading

dojrzały (*osoba*) mature, (*owoc*) ripe

dokształcanie improving education, supplementary

education

dokument document, paper, record, act,

deed, instrument

dokument gwarancyjny document of

guarantee

dokumenty ładunkowe / przewozowe

/ **wysyłkowe** shipping bills, shipping

documents, shipping papers

dokumentacja records, papers, files, documentation

dokumentacja podatkowa tax records

dokumentacja rewizyjna working papers

doliniarz (*pot.*) dip, pickpocket

dom house, home, building

dom emisyjny issuing house

dom jednorodzinny single-family house

dom maklerski brokerage house, commission

house, wire house

dom składowy warehouse

183

dłużnik wekslowy dom składowy

regulamin domu składowego warehouse's

by-laws

dom własnościowy owner-occupied house

domiar podatkowy surtax, additional tax

domniemać to presume, to suppose, to assume

domniemanie presumption, supposition,

assumption

obalić domniemanie to rebut a presumption

domniemany implicit, presumptive, putative

ojciec domniemany putative father

domownik member of a household

domysł conjecture, speculation, guesswork

donos incriminating letter

donosiciel nark, informer, informant,

grass

dopłata additional payment

wnieść dopłatę to make an additional

payment

dopływ wody water inlet

dopuszczać to admit, to accept, to allow,

to permit

dopuszczalność admissibility

dopuszczalny admissible, permissible, allowable,

acceptable

dowód dopuszczalny admissible evidence

dopuszczalne wahanie kursu (*widelki*)

price variation limits, price brackets

dopuszczenie admission, admittance, acceptance,

release

dopuszczenie do obrotu release for free

circulation

dopuszczenie do obrotu z zastosowaniem

x stawki celnej to release for circulation

at a x customs rate

doradca adviser, consultant, counsellor

doradca inwestycyjny investment adviser

doradca podatkowy tax adviser, tax consultant

dorażny 1. immediate, short-term 2. summary, simplified 3. temporary, casual

sąd dorażny summary court

doręczać / doręczyć to serve, to deliver

doręczyć komuś wypowiedzenie to serve notice on someone

doręczać pisma to serve documents, to deliver documents

doręczać pisma za pokwitowaniem to serve documents with confirmation of receipt

doręczanie / doręczenie service, delivery

doręczenie zastępcze alternative service

adres do doręczeń address for service of notices

data doręczenia service date

miejsce doręczenia place of service

potwierdzenie doręczenia acknowledgement of service

doręczyciel deliverer, mailman, mail carrier

dorozumiany implied, implicit

doskonalenie 1. training 2. improvement 3. perfecting, perfection, refinement

doskonalenie zawodowe w miejscu pracy in-company training

dostarczać / dostarczyć to deliver, to supply, to provide, to convey, to offer

dostarczać dowody to offer evidence

dostarczyć nieodpłatnie odzież i obuwie

robocze to provide free of charge with working clothes and footwear

dostarczyć towar to convey goods

dostawa delivery, supply, provision

awizo dostawy notice of delivery

dokonać dostawy to complete / to effect / to make a delivery

dowód dostawy delivery note

gotowy / przygotowany do dostawy ready for delivery

koszty dostawy delivery charges

miejsce dostawy towarów place of supply of goods

pokwitowanie odbioru dostawy receipt of delivery

przyjąć dostawę to accept delivery

termin dostawy delivery date

dotrzymywać terminów dostaw to

meet the delivery dates

umowa dostawy contract of delivery

184

dom własnościowy dostawa

warunki dostawy delivery terms,

terms of delivery

zwlekać z dostawą to delay a delivery

żądanie dostawy call for delivery

dostawa częściowa part / partial delivery

dostawa franko stacja docelowa delivery

at station

dostawa na (każde) żądanie delivery on

call, on-call delivery

dostawa na termin delivery on term

dostawa natychmiastowa immediate delivery,

prompt delivery

dostawa niefakturowana delivery before

invoice

dostawa odpłatna supply for consideration

dostawa opóźniona forward delivery, late

delivery

dostawa partiami delivery by instalments,

split delivery

dostawa sprzeczna ze zwyczajami bad

delivery

dostawa towaru supply of goods

dostawa uzupełniająca subsequent delivery

dostawa zgodnie z próbką delivery according

to the sample

dostawca deliverer, supplier, contractor,

provider

główny dostawca main supplier, chief

supplier

stały dostawca regular supplier

dostęp access

prawo dostępu do nieruchomości access

right, right of access

uzyskiwać dostęp do czegoś to gain

access to something

dostęp do zawodu access to a profession

dotacja subsidy, endowment, grant, allocation,

bounty

dowodowy evidential

dowód 1. proof, evidence **2.** receipt

dowód doręczenia wezwania proof of service

dowód księgowy voucher

dowód rzeczowy exhibit

dowód składowy, warrant storage /warehouse certificate, warehouse warrant, certificate of deposit, negotiable warehouse receipt (US)

wydać dowód składowy to issue / to make out a warehouse receipt

dozorca domu administrator of an building

dozór supervision, surveillance, inspection, watch

dozór celny customs supervision

dozwolony 1. allowed, permitted, allowable

2. (*prawnie*) lawful, licit

dożywocie 1. annuity, perpetuity, specified income payable for life, (*majątek*

zapisany małżonkowi) jointure 2. life

imprisonment, life sentence

prawo dożywocia right to a life-annuity

w dożywocie for life

dożywotnie użytkowanie nieruchomości

life estate

dożywotnio for life, in perpetuity

dożywotni life, lifelong

drewno budowlane timber

droga 1. (*trasa*) way, route, road, track

2. (*tryb postępowania*) channel, mode,

course, procedure, way

droga celna customs-designated route

droga konieczna (*prawo drogi*) right of

way

druk 1. form, blank, printed matter, paper

2. printing, print

duplikat duplicate, counterpart, copy, facsimile,

twin, reproduction

dw (*do wymiany*) before split (*giełda*)

dwuizbowy bicameral, two-chambered

dwupoziomowy bi-level

dwustronny bilateral, two-sided

dwuznaczny ambiguous, equivocal, unclear,

vague

dwużeństwo bigamy

dymisja (*rezygnacja*) resignation

dymisja (*zwolnić kogoś*) dismissal

dyrekcja 1. management 2. board

dyrektor director, manager, head, executive

185

dostawa częściowa dyrektor

dyrektor, członek zarządu director

dyrektor ds. produkcji production manager

dyrektor ds. sprzedaży sales manager

dyrektor naczelny executive director,
managing director

dyrektor sekcji pozyskiwania oerodków
head of fundraising

dyrektor techniczny technical director

dyrektor wykonawczy managing director

dyrektywa directive, instruction, order

dyrektywy guidelines

dyscyplina 1. discipline 2. discipline, field
of study

narzucić dyscyplinę to impose discipline

dyscyplina pracy discipline at work, labour
discipline

dyskrecjonalny 1. discretionary, arbitrary
2. private, confidential

dyskredytować to discredit, to disparage,
to compromise

dyskryminacja discrimination, unfair
treatment

dyskryminacja płciowa gender discrimination

dyskryminacja rasowa racial discrimination

dyskryminować to discriminate, to disfavour

dyspensa dispensation

udzielać dyspensy to dispense

dywersja sabotage, subversion, diversion

dywidenda dividend(s)

kupon dywidendowy stock, share warrant

podział dywidend dividend distribution

obliczanie podziału dywidend dividend
distribution calculation

prawo do dywidendy equity

rozdzielenie dywidendy distribution of
a dividend

rozdzielić dywidendę to distribute
a dividend

stopa dywidendy dividend yield

upłynnienie dywidend liquidating dividends

uprawniony do dywidend entitled to
dividends

dywidenda końcowa final dividend

dywidenda opcyjna optional dividend

dywidenda tymczasowa / zaliczkowa

interim dividend

dywidenda uprzywilejowana preference

dividend, privileged dividends

dywidenda w gotówce cash dividend

dywidenda w naturze dividend in kind,

property dividend

dyżur standby shift, duty

dział 1. division, department, section

2. partition, division, distribution

dział kadr personnel department

dział spadku partition of the estate, division

of the inheritance

umowa o dział spadku agreement for

the partition of the estate

wnieść skargę o dział spadku bring

action for rescission

działać to act, to be active, to perform, to

behave, to transact, to operate, to undertake

działać na rzecz ... to act on behalf of ...

działać w imieniu to act in the name of

działać w imieniu spółki to act in the

name of the partnership / company

działać w zмовie to collude, to act in

concert, to be in collusion with, to connive

działalność 1. activity, operation, performance,

work 2. action

prowadzić działalność to conduct / to

carry on / to carry out / to engage in activity

działalność finansowa financing

działalność gospodarcza economic activity,

business, business operations

prowadzić działalność gospodarczą

to run a business

rozszerzyć działalność gospodarczą

to expand the business

186

dyrektor, członek zarządu działalność gospodarcza

zakończyć działalność gospodarczą

to close the business

działalność inwestycyjna investing

działalność operacyjna operating activities,

operations

działalność wywrotowa subversion

działka 1. lot, plot, allotment 2. (*udział*

w zysku) share, cut

działka budowlana building land, construction

plot

działka budowlana niezubrona unimproved

building land

działka budowlana uzbrojona improved

building land

dzieciobójca infanticide, child-murderer

dzieciobójstwo infanticide, child-murder

dziecko child, infant, kid, youngster

dziecko nienarodzone unborn child

dziecko nieślubne bastard, illegitimate

child

dziedzic 1. heir, successor, inheritor, beneficiary,

legatee **2.** landlord, landowner

dziedzictwo inheritance, heritage, (*ojcowizna*)

patrimony, devolution

dziedziczenie succession, inheritance, inheriting

kolejność dziedziczenia order of succession,

rules of descent

niegodność do dziedziczenia unworthiness

to inherit

niezdolność do dziedziczenia incapacity

to inherit

porządek dziedziczenia order of succession

prawo dziedziczenia right of inheritance,

hereditary right, inheritable right

uprawniony do dziedziczenia entitled

to inherit

w drodze dziedziczenia by right of

succession

zasady dziedziczenia rules of succession

zrzec się dziedziczenia to renounce inheriting

zrzeczenie się dziedziczenia renunciation

of inheritance

dziedziczenie krewnych linii wstępnej

succession of relatives in the ascending

line

dziedziczenie testamentowe testamentary

succession by disposition

dziedziczenie ustawowe lawful succession,

intestate succession, statutory succession

dziedziczenie w linii bocznej collateral

succession

dziedziczenie w linii prostej succession

in the direct line, linear inheritance

dziedziczyć (coś) to be the heir of, to

come into possession as an heir, to have

succession as an heir, to take by succession

/ inheritance, to inherit

dziedziczyć po kimś to benefit someone,

to succeed to someone

dziedziczyć w równych częściach to inherit

equally, to inherit in equal proportions

dziekan dean

dziekanat 1. dean's office 2. deanery

dzieło 1. work (*praca*) 2. work (*utwór*),

composition 3. task

odbiór dzieła acceptance

dokonać odbioru dzieła to accept

oddać dzieło to deliver work

oddanie dzieła delivery of work

odebrać dzieło to receive work

ukończyć dzieło to complete work

umowa o dzieło contract for services,

contract to perform a specified task,

works contract, contract for work, contract

for specific work

roszczenia wynikające z umowy

o dzieło claims resulting from the contract

of work

wykonać dzieło to make work

zamawiający dzieło customer, principal,

orderer, person ordering

dzieło artystyczne artistic work

dzieło audiowizualne audio-visual work

dzieło choreograficzne choreographic

work

dzieło dramatyczne dramatic work

187

działalność inwestycyjna dzieło dramatyczne

dzieło filmowe cinematographic work

dzieło fotograficzne photographic work

dzieło literackie literary work

dzieło muzyczne musical work

dzieło naukowe scientific work

dzieło radiowe radiophonic work

dzieło sztuki work of art

dziennik journal, book of prime entry, log

book, day book

przenosić z dziennika kasowego do

księgi głównej to post from a day book

to a ledger

dziennik kolumnowy columnar journal

dziennik ogólny general journal

dziennik przychodów gotówkowych

cash receipt journal

dziennik zakupów purchases day book,

purchases journal, bought day book

dziennik rozchodów gotówkowych cash

disbursements journal

dziennik sprzedaży sales day book, sales

journal

dziennik urzędowy law journal

dziennik wpływów cash receipts journal

dziennik wydatków cash disbursements

book, cash payments journal

dziennik zwrotów ze sprzedaży sales returns

(day) book

dzień day

dzień roboczy business day

dzień wolny od pracy day off

dzień wypłaty pay day

dzierżawa tenancy, leasehold

okres dzierżawy term of tenancy

przedmiot dzierżawy object of tenancy

przeznaczenie przedmiotu dzierżawy

end-use / designation of the object of

tenancy

zmieniać przeznaczenie przedmiotu

dzierżawy to change the designation of

the object of tenancy, to change the

end-use of the object of tenancy

rozwiązanie umowy dzierżawy termination

of a tenancy agreement

rozwiązywać umowę dzierżawy to terminate

tenancy

rozwiązywać umowę dzierżawy za

wypowiedzeniem to terminate tenancy

by notice

umowa dzierżawy nieruchomości

agreement for tenancy of a real property

wygaśnięcie dzierżawy expiration of

tenancy

dzierżawa dożywotnia life leasehold

dzierżawa nieruchomości rolnejtenancy

of an agricultural real estate

dzierżawa prawa lease of a right

dzierżawa przedsiębiorstwa tenancy of

an enterprise

dzierżawa rzeczy tenancy of a thing

dzierżawa wieczysta perpetual tenancy,

tenancy for life

dzierżawa, która może być rozwiązana
przez obydwie strony bez wypowiedzenia

tenancy at will

dzierżawca tenant, occupant

dzierżawca dożywotni life tenant, tenant

for life

dzierżawca terenów łowieckich shooting

tenant

dzierżawca wolny (dzierżawiący z woli

właściciela) tenant at will

dzierżawca tenant, occupant, lessee

dzierżyciel actual holder, possessor

dzierżyć to hold, to possess

188

dzieło filmowe dzierżyć

E

efektywność effectiveness, efficiency, performance

efektywny actual, effective, efficient

efektywna stopa pożyczki actual yield,

actual rate of return

egzamin examination, exam

egzekucja 1. (ociągnięcie należności) execution,

enforcement, foreclosure, seizure

2. (stracenie skazanego) execution

prowadzić egzekucję z majątku

wspólnika to carry out an execution

from partner's assets, to execute upon

the assets of a partner, to conduct execution

from the partner's assets

zawieszenie egzekucji stay of execution

egzekucja hipoteczna z nieruchomości

foreclosure of mortgage, mortgage foreclosure

egzekucyjny enforcement, executive, execution

pluton egzekucyjny firing squad

egzekutor 1. (wykonawca wyroku) executor

2. (komornik) enforcement officer,

court executive, bailiff (UK) **3. (kat)** executioner

egzekwować to execute, to enforce, to

seize

egzekwować zaległość podatkową to execute

tax arrears

eksces excess, excessive action, disturbance

eksmisja eviction

eksmisja przymusowa compulsory eviction

eksmitować to evict, to eject

ekspedient(ka) shop-assistant

ekstradować to extradite

ekstradycja extradition

emeryt old-age pensioner, retired person,
retiree (USA)

emerytalny pensionable

wiek emerytalny pensionable age

emerytura pension, old age pension

prześć na emeryturę to retire

przenieść kogoś na emeryturę to retire
someone, to pension someone off

emerytura dodatkowa supplementary
pension

emerytura wcześniejsza early retirement

emerytura wojskowa military pension

emisja 1. issue 2. emission 3. broadcasting

data emisji time of issue, date of issue

kalendaryzacja emisji issue timetable

plasowanie emisji placing of issues

waluta emisji currency of issue

warunki emisji conditions of issue,
terms of issue

wielkość emisji volume of issue

emisja akcji issue of shares

emisja akcji gratisowych bonus issue,
scrip issue

emisja brutto gross issue

emisja ciągła tap issue, continuing issue

emisja gratisowa bonus issue, scrip issue

emisja krajowa domestic issue, internal
issue

emisja międzynarodowa international issue

emisja netto net issue

emisja nowa fresh issue

emisja papierów o pływnej stopie floating
rate issue

189

emisja papierów o zmiennej stopie variable-
rate issue

emisja papierów wartościowych securities
issue, issue of securities

emisja po cenie nominalnej issue at par

emisja po obniżonej cenie issue at a discount

emisja premiowa issue at a premium

emisja praw poboru rights issue, rights
offering (USA)

emisja prywatna private issue, private
placement

emisja publiczna public issue

emisja zagraniczna foreign issue

emitent issuer

emitować 1. to issue **2.** to emit **3.** to broadcast

emitować dług / pożyczkę to issue a loan,

to float a loan

enklawa celna customs enclave, tariff enclave

etat post, position, employment, job

praca na cały etat full-time employment

etyka ethics, ethic

etyka dziennikarska journalistic ethic

etyka zawodowa professional ethic

etyka zawodu prawniczego legal ethic

Europejska Komisja Związków Zawodowych

European Industry Committee

Europejska Konwencja o Niektórych

Międzynarodowych Aspektach Upad

łości (1990) European Convention on

Certain International Aspects of Bankruptcy

(1990)

Europejska Konwencja o Statusie Prawnym

Pracowników Migrujących

(1977) European Convention on the

Legal Status of Migrant Workers (1977)

Europejska Konwencja o Zabezpieczeniu

Społecznym (1972) European Convention

on Social Security (1972)

Europejska Konwencja o Zabezpieczeniu

Społecznym Rolników (1974) European

Convention on the Social Protection

of Farmers (1974)

Europejska Konwencja o Zakładaniu

Spółek (1966) European Convention

on Establishment of Companies (1966)

Europejski Kodeks Zabezpieczenia

Społecznego (1964) European Code of

Social Security (1964)

Europejski Urząd Koordynacji Obsadzania Wolnych

Miejsc Pracy i Wniosków

o Zatrudnienie European Office

for Co-ordinating the Clearance of Vacancies

and Applications for Employment

Europejskie Porozumienie o Miejscach

Pracy dla „au pair” (1969) European

Agreement on “au pair” Placement

(1969)

Europejskie Porozumienie Tymczasowe

dotyczące Zabezpieczenia Społecznego

naWypadek Starości, Inwalidztwa

i dla Osób Pozostałych przy Życiu

(1953) European Interim Agreement on

Social security Schemes relating to Old

Age, Invalidity and Survivors (1953)

Europejskie Stowarzyszenie Rachunkowości

European Accounting Association,

EAA

eutanazja euthanasia, mercy killing

ewidencja 1. records, files, papers **2.** registration

ewidencja ludności census

ewidencja towarów records of goods

prowadzić ewidencję towarów to keep

records of goods

ewidencjonowanie accounting, recording

ewidencyjny recording, record

numer ewidencyjny file number

ewikcja eviction

190

emisja papierów o zmiennej stopie ewikcja

F

fabryka factory, plant, works

fabrykować to fabricate, to falsify

fabrykować dowody to fabricate evidence

fach profession, job, trade, calling, vocation

fachowiec professional, expert, specialist

faktura 1. (*dokument*) invoice **2.** (*sztuka*)

texture, grain, fracture

faktura celna customs invoice

fakturować to invoice

fala wave

fala strajków strike wave

falszerstwo fake, forgery, counterfeit, falsification

falszeryz adulterator, counterfeiter, falsifier,

forger, fabricator

falszować to adulterate, to falsify, to counterfeit,

to debase, to forge, to fabricate

falszować żywność to adulterate food

falszowanie adulteration, debasement,

counterfeiting, fiddling

falszywy false, devoid of truth, fictitious,

groundless, adulterate

falszywy alarm / telefon hoax phone call

falszywe świadectwo / zeznanie false testimony

/ evidence

falszywy czek dud cheque

federacja federation, association

Federacja Europejskich Giełd Papierów

Wartościowych Federation of European

Stock Exchanges (FESE)

fikcyjny fictitious, sham

filantrop philanthropist

finalizować 1. to complete, to close, to

conclude **2.** to settle, to finalise

firma firm, company, business, corporation,

enterprise

firma spedycyjna shipping firm

firma spółki business name of a company

/ partnership, company name, firm,

name of the firm

firma zlikwidowana defunct company

fiskalny fiscal

kasa fiskalna cash register

fizjologia pracy occupational physiology

forma form

forma umowy form of company's deed,

form of partnership's deed

formalności formalities, procedures

formalności celne customs procedures,

customs formalities

dokonywać formalności celnych to attend

to the customs formalities

upraszczać formalności celne to simplify

the customs procedure

fracht freight

fundacja foundation, endowed institution,

endowment

założyć fundację to establish a foundation,

to set up a foundation

fundacja charytatywna / na cele dobroczynne

charitable corporation, charitable

trust

fundusz fund

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń

Pracowniczych Employees' Guaranteed

Benefits Fund

aktywa funduszu inwestycyjnego investment

fund assets

cel inwestycyjny funduszu investment

purpose of the fund

191

czas trwania funduszu inwestycyjnego

duration of the investment fund

dochód funduszu inwestycyjnego income

of an investment fund

nazwa funduszu inwestycyjnego

name of the investment fund

polityka inwestycyjna funduszu investment

fund policy

rejestr funduszy inwestycyjnych investment

fund register

rodzaj funduszu inwestycyjnego type

of investment fund, nature of investment

fund

rozwiązać fundusz inwestycyjny to

dissolve an investment fund

statut funduszu inwestycyjnego statute

of the investment fund

towarzystwo funduszy inwestycyjnych

investment fund corporation

uczestnik funduszu inwestycyjnego

investment fund participant

umowa z funduszem inwestycyjnym

o prowadzenie zbywania i odkupywania

jednostek uczestnictwa contract

with the investment fund to sell and purchase

participation units

utworzyć fundusz inwestycyjny to

create an investment fund

wpłaty do funduszu inwestycyjnego

payments to an investment fund

fundusz emerytalny retiring fund, superannuating

fund, pension fund

fundusz inwestycyjny investment fund

fundusz inwestycyjny mieszany

mixed investment fund

fundusz inwestycyjny otwarty open-

-ended investment fund

fundusz inwestycyjny zamknięty

closed-end investment fund

fundusz powierniczy trust fund

fundusz premiowy staff bonus fund

fundusz socjalny welfare fund

fundusz strajkowy strike funds

Fundusz Ubezpieczeń Społecznych Social

Insurance Fund

funkcjonariusz 1. officer, public servant,

functionary **2.** police officer, policeman

funkcyjny functional

dodatek funkcyjny functional supplement

fuszerka budowlana jerry-building

fuzja merger, amalgamation, fusion

dokonać fuzji to merge

fuzja banków bank merger

fuzja pionowa vertical merger

fuzja pozioma horizontal merger

fuzja tworząca konglomerat conglomerate

merger

192

fundusz emerytalny fuzja tworząca konglomerat

G

gang mob, gang, ring, band

gangster gangster, mobster, (*bandzior*)

ruffian, (*awanturnik*) rowdy, (*kanciarz*)

racketeer, bandit

gangsterstwo gangsterism, banditism,

racket

giełda 1. market **2.** exchange, stock exchange,

stock market

grać na giełdzie to play on the stock

exchange

wejść na giełdę to go public

giełda dewizowa foreign exchange market

giełda frachtowa charter exchange, shipping

exchange

giełda opcji option market

giełda papierów wartościowych stock

exchange

giełda towarowa commodity exchange,

commodities exchange

giełda walorów stock exchange, securities

exchange

giełda zbożowa corn exchange, grain exchange

giełda żegluga maritime exchange

gilotyna guillotine

ginać 1. (*umierać*) to die, to perish, to fall

2. (*zanikać*) to vanish, to disappear

3. (*wymierać*) to die out

glina / gliniarz cop, copper

głos 1. voice, sound, call **2.** vote **3.** opinion,

comment, say, voice **4.** address

5. permission to speak, the floor

oddać swój głos to cast one's vote

udzielić komuś głosu to give someone

the floor, to give someone permission to

speak

głosować to vote, to cast a vote, to ballot,

to go to the polls, to poll

głosować bez dyskusji to vote without

debate

głosować nad wnioskiem to vote on the

motion

głosowanie voting, vote, election

kolejność głosowania voting order

przystąpić do głosowania to proceed

to voting

system głosowania voting method

wstrzymać się od głosowania to abstain

from voting

wynik głosowania result of voting, voting

result

zarządzić głosowanie to order voting

głosowanie imienne voting by roll-call

głosowanie obowiązkowe compulsory

voting

głosowanie powszechne popular vote

głosowanie preferencyjne preferential

voting

głosowanie przedterminowe advance

voting

głosowanie przy użyciu kart do głosowania

voting by (with the use of) voting

cards

głosowanie przez podniesienie ręki voting

on a show of hands

głosowanie tajne secret ballot, secret vote

głosowanie taktyczne tactical voting

głosujący 1. (*wyborca*) voter, elector, constituent

2. voter

główny central, main, principal, primary,

major

główny udziałowiec major shareholder

193

Główny Urząd Cel Central Office of

Customs

Prezes Głównego Urzędu Cel President

of the Central Office of Customs

główny zobowiązany principal obligor

gmina *gmina*, commune, district, borough,

community

godzina 1. hour **2.** time, moment

godzina policyjna curfew

godziny nadliczbowe overtime, extra

hours

godziny pracy working hours, hours of

work

niepotrzebne godziny pracy excessive

hours of work

godziny urzędowania business hours, office

hours

gończy warrant of arrest

list gończy warrant of arrest, 'wanted'

notice

gospodarczy 1. economic, business 2. industrial,

manufacturing

działalność gospodarcza business activity

podmiot gospodarczy economic entity

gospodarka 1. economy 2. management,

administration, running

gospodarka wolnorynkowa free market

economy

gospodarstwo household, homestead,

possessions, property

gospodarstwo domowe household

gospodarstwo rolne farm, farmstead

grabić to loot, to plunder, to pillage

grabież pillage, looting, plunder

grabieżca looter, plunderer, pillager

granica 1. border, frontier, boundary 2. limit

granica celna customs frontier

granica czasu time limit

granica nieruchomości boundary, property

line

granica wieku age limit

gratyfikacja bonus, extra pay, remuneration

gratyfikacja (np. z okazji Bożego Narodzenia)

bonus, gratification

groźba 1. threat, menace, duress 2. (*niebezpieczeństwo*)

danger, peril 3. intimidation

4. (*groźba, nieuchronność*) impudence

groźba bezprawna illegal / unlawful

threat, illegal duress

groźny 1. dangerous, formidable, menacing

2. (*poważny*) serious 3. threatening

grunt 1. (*teren*) land, ground 2. (*gleba*)

soil, earth 3. (*majątek*) estate

władać gruntem to occupy the land

władanie gruntem occupation of land

wchodzić we władanie gruntem to enter

into occupation of land

grunty orne arable land

grunt rolny agricultural land

grupa group

grupa zawodowa occupational group

grupowa organizacja pracy group organisation

of work

grzywna fine, mulct, pecuniary penalty

/ punishment, amercement

kara grzywny fine, amercement

nałożyć grzywnę to impose a fine, to

amerce

gubernator governor

Rada Gubernatorów Board of Governors

gwałcenie 1. (*popelnienie gwałtu*) rape

2. (*przymus*) coercion, duress, compulsion,

force 3. (*naruszenie*) violation, infringement

gwałciele 1. (*sprawca gwałtu*) rapist

2. (*sprawca naruszenia*) violator, transgressor,

profaner

gwałt 1. (*zgwalcenie*) rape 2. (*przemoc*)

violence 3. (*przymus*) coercion, force

gwarancja guarantee, warranty, guaranty

dawać gwarancję to offer a guarantee

domagać się gwarancji to require

a guarantee

okres gwarancji period of guarantee

uprawniony z gwarancji person entitled

in the guarantee

gwarancja absolutna absolute guarantee

194

Główny Urząd Cei **gwarancja absolutna**

gwarancja bankowa banking guarantee,

banker's guarantee

gwarancja jakości quality guarantee,

guarantee of quality

gwarancja konstytucyjna constitutional

guarantee

gwarancja konsumencka consumer guarantee

gwarancja państwowa government guarantee,

state guarantee

gwarancja pisemna written guarantee

gwarancja pod przysięgą sworn guarantee

gwarancja pojedyncza single guarantee

gwarancja stosowna adequate guarantee

gwarancja stuprocentowa hundred-percent

guarantee

gwarancja wypłacalności guarantee of

solvency

gwarant 1. guarantor 2. warrantor 3. (*ubezpieczyciel*)

underwriter

gwarantować to guarantee, to vouch for,

to underwrite, to warrant

gwarantowany guaranteed

gwardia guard

195

gwarancja bankowa gwardia

H

habilitacja 1. granting a postdoctoral degree

in Poland 2. postdoctoral dissertation

in Poland 3. habilitation

handel commerce, trade, business, merchandising

handel detaliczny retail

handel krajowy home trade

handel narkotykami drug trafficking

handlarz dealer, trader, vendor, (*określonym*

towarem) Chandler

handlować 1. to trade, to deal in 2. (*nielegalnie*)

to traffic

handlowiec 1. trader, dealer, merchandiser,

tradesman, tradesperson 2. (*sprzedawca*)

vendor

handlowy commercial, mercantile, merchant,

engaged in commerce

hańba dishonour, disgrace, shame, ignominy,

opprobrium

hańbić to dishonour, to bring disgrace on

/ upon

harmonijny harmonious, (*zgodny*) concordant,

consensual

harmonogram schedule, timetable, plan

harmonogram budowy construction

schedule

hazard gambling, gamble

hazardzista gambler

higiena hygiene

higiena pracy occupational hygiene, occupational

health, work hygiene

hipoteczny mortgage

bank hipoteczny mortgage bank

dług hipoteczny mortgage debt

dłużnik hipoteczny mortgager, mortgagor

księga hipoteczna mortgage register

obciążenie hipotecznemortgagecharge

wierzyciel hipoteczny mortgagee

wpis hipoteczny mortgage registration

świadcstwo wpisu hipotecznego certificate

of the registration of mortgage

hipoteka 1. mortgage 2. hypothecation

3. collateral 4. (biuro notarialne) mortgage

registry

amortyzacja hipoteki amortisation of

mortgage

mieć hipotekę na to have a mortgage

on

obciążyć hipoteką to mortgage, burden

with mortgage, to hypothecate

obciążyć nieruchomości hipoteką to

mortgage a property, to encumber

a property to be a mortgage

przedmiot hipoteki subject of a mortgage

pożyczać (komuś) na hipotekę to lend

on mortgage

splacić hipotekę to pay off a mortgage

hipoteka amortyzacyjna instalment

mortgage

hipoteka łączna aggregate mortgage, collective

mortgage

hipoteka morska ship's mortgage, vessel

mortgage

hipoteka na gospodarstwie rolnym farm

mortgage

hipoteka przymusowa judicial mortgage,

tacit mortgage

hipotekariusz mortgagee

honor honour

słowo honoru word of honour, parole

196

honorarium fee, honorarium, (autorskie)

royalty

honorarium adwokackie retainer

honorarium warunkowe conditional fee,

success fee

honorować to honour

honorować podpis to honour a signature

honorowy (o długach, warunkach) honorary,

(o człowieku) honourable

hossa bull market, boom, booming market,

strong market

spekulować na hossę to operate for

a rise

hotelarz hotel profession

humanizacja pracy humanisation of work

hurt 1. wholesale (trade) 2. bulk, mass

hurt i detal wholesale and retail

hurtownia wholesale store, wholesale

discount, wholesale business, wholesale

warehouse

hurtownik 1. wholesaler, wholesale

dealer, wholesale distributor 2. (*pośrednik*)

jobber

hurtowy wholesale

hymn anthem 2. (*kościelny*) hymn

hymn państwowy national anthem

197

honorarium hymn państwowy

I

imigracja immigration

imigrant immigrant

imigrować to immigrate

immunitet absolute privilege, immunity,

privilege

immunitet dyplomatyczny diplomatic

immunity

immunitet poselski Parliamentary privilege

immunitet sądowy judicial immunity

import import, importation

import bezcłowy duty free import

importer importer

importować to import

imputować impute, to allege, to accuse

imputowanie imputation, allegation

indeks 1. index 2. (*studenta*) credit book

wartość bazowa indeksu base index

value

indeks giełdowy exchange index

indeksacja płac wage indexing

indos endorsement

indosować to endorse

indywidualny individual, single, separate

indywidualne konto emerytalne individual

retirement account (IRA)

informacja information, (piece of) news

informacja pracownicza worker information

inkasent tax collector

inspekcja 1. (*organ*) inspection, inspectorate

2. (*kontrola*) inspection, visitation,

audit, control, examination

Państwowa Inspekcja Pracy State Labour

Inspectorate, State Labour Inspection

Państwowa Inspekcja Sanitarna

State Sanitary Inspectorate, State Sanitary

Inspection

społeczna inspekcja pracy social labour

inspectorate, social labour inspection

inspekcja budowlana building inspection

inspektor inspector, clerk, examiner, superintendent,

supervisor

inspektor / urzędnik nadzoru budowlanego

clerk of works

inspektor budowlany building inspector

inspektor nadzoru budowlanego inspector

of construction supervision

główny inspektor nadzoru budowlanego

chief inspector of construction supervision

inspektor nadzoru inwestorskiego investor's

supervising inspector

inspektor pracy labour inspector

istotny 1. (*ważny*) fundamental, crucial,

vital **2.** material, substantial **3.** (*rzeczywisty*)

real, actual **4.** (*znaczny*) significant,

considerable

instalacje wewnętrzne indoor installations

instancja instance, resort

pożyczkodawca ostatniej instancji

lender of the last resort

sąd niższej instancji lower court

sąd ostatniej instancji court of last resort

sąd pierwszej instancji court of first

instance

instrukcja 1. (*zasady działania*) instruc-

198

tions, handbook, manual **2.** (*polecenie*)

instruction, order, command

postępować zgodnie z instrukcją to

follow the instructions

instrukcja korzystania z rzeczy instruction

for use of a thing

instrukcja obsługi user's handbook, servicing

instructions, service manual, operating

instructions

instrukcja użytkowania instructions for

use

instrument instrument, tool, device, appliance

instrument kapitałowy equity instrument

instytucja institution, body, establishment,
organisation, society, business,
firm

instytucja bankowa banking business,
banking house, banking firm

instytucja emitująca listy zastawne lub

obligacje institution issuing mortgage
bonds or other bonds

instytucja finansowa financial institution

instytucja pomocy społecznej social assistance
body

instytucja ubezpieczenia na wypadek

bezrobocia unemployment insurance
institution

intencja 1. intention, aim, objective, intent,
view, purpose **2.** (*w religii*) intention

mieć dobre intencje to mean well

interes 1. interest, title **2.** (*sprawa, prośba*)
business, matter, affair **3.** business,
trade

interes spółki interest of a partnership
/ company

internować to inter, to confine, to send to
an interment camp

internowanie internment

internowany internee

obóz dla internowanych internment
camp

interpelacja question, interpellation

interpelować to question, to interpellate

interpretacja interpretation, construction,
explanation, exegesis

interwencja intervention, interference

interwencja zbrojna armed intervention

interwenient uboczny secondary intervener,
accessory intervenor

interweniować 1. (*wstawiać się*) to intervene
2. (*wtrącać się*) to interfere, to
meddle

interweniować w sporze to intervene in
a dispute

inwalida disabled person, invalid, handicapped
person, crippled person

inwalida wojenny disabled war veteran

inwalidztwo invalidity, disability

częściowe inwalidztwo partial disability

pogorszenie stopnia inwalidztwa aggravation

of invalidity

inwentaryzacja inventory, stocktaking,

taking inventory

inwentarz 1. (mienie) stock **2. (spis)** inventory

3. (hodowla) livestock

inwentarz spadkowy schedule of estate,

schedule of assets and liabilities

inwestor 1. investor **2. (zleceniodawca)**

principal, employer

inwestor instytucjonalny institutional investor

inwestować to invest

inwestycja investment

inwigilacja surveillance, (*nadzór*) oversight

inżynier engineer

inżynier budowlany civil engineer, construction

engineer

izba chamber, camera, department, society,

centre, house

izba handlowa chamber of commerce,

chamber of trade

izba niższa lower chamber, lower house

izba przemysłowa chamber of industry

Izba Reprezentantów House of Representatives

(USA)

izba rozrachunkowa clearing house

izba skarbowa tax chamber, treasury department,

treasury chamber

199

instrukcja korzystania z rzeczy izba skarbowa

dyrektor izby skarbowej tax-chamber

director

izba wytrzeźwień sobering chamber,

emergency detoxification centre

izba wyższa upper chamber, upper house

izba zatrzymań detention centre

izba zawodowa professional society

izolatka 1. (w więzieniu) solitary confinement,

seclusion cell **2. (w szpitalu)** isolation

ward

200

izba wytrzeźwień izolatka

J

jakość quality, grade

gwarancja jakości quality guaranty /

assurance

jawnie publicly, in public, openly, evidently,

overtly

jawność openness to public, transparency

jawny overt, open, exposed, public, evident,

apparent, manifest, transparent

działanie jawne overt act

jednobrzmiący identical, of the same

tenor, (*o wyroku*) unanimous

jednoczesny simultaneous, concurrent

jednogłośnie unanimously

jednogłośny unanimous, undivided

jednoinstancyjność single-instance court

system

jednomyślnie with one accord, unanimously,

by common consent

jednomyślność unanimity, consensus, concordance

jednomyślny unanimous, undivided

jednoosobowy single, single-person, one-

-person, one-man, sole, individual

przedsiębiorca jednoosobowy single-

-party business entity

spółka jednoosobowa single-member

company, one-man-company, one-shareholder

company

jednostka 1. unit, entity **2. (osoba)** individual

jednostka mieszkaniowa dwelling unit,

housing unit

jednostka organizacyjna organisational

entity

jednostka pieniężna unit of currency

jednostka samorządu terytorialnego local

governmental unit

jednostka uczestnictwa participation unit

odkupywać jednostki uczestnictwa to

repurchase participation units

zbywać jednostki uczestnictwa to sell

participation units

jednostronnie unilaterally, *ex parte*, one-

-sidedly

jednostronny unilateral, one-sided, single-

sided

jednostronna deklaracja niepodległości

Unilateral Declaration of Independence

jednostronne zobowiązanie unilateral engagement

jeniec captive, prisoner

jeniec wojenny prisoner of war, POW

judykatura judicature, judicial decisions

jurat jurat

jurysdykcja jurisdiction, judicature

jurysdykcyjny jurisdictional, pertaining
to jurisdiction

juryslingwistyka jurislinguistics, linguistics
of the law

jurysprudencja jurisprudence, the science
of law, legal philosophy

jurysta jurist

201

K

kabotaż coastal shipping, cabotage, coasting

kadencja (*czas sprawowania urzędu*)

term in / of office, tenure of office, duration

of office, (*rządy premiera*) ministry

kadra 1. (*zespół pracowników*) staff,

personnel, body of persons employed

2. (*w wojsku*) cadre

kadra „drugiego planu” backroom personnel,

middle distance personnel

kadra kierownicza key executives

kadra oeredniego szczebla middle management

kadra wojskowa military personnel

kadra wyższego szczebla senior management

kadry informacyjne information profession

kajdanki handcuffs, manacles

skuć kogoś kajdankami to handcuff

someone

kalendarz calendar, (*terminarz*) diary

kalendarz wyborczy voting calendar

kalkulacja calculation

kalkulacyjny assessment, calculation,

calculating

element kalkulacyjny assessment factor

kalumnia calumny, aspersion

kampania campaign, stand, (*kampania*

wyborcza) canvassing

organizować kampanię na rzecz to organise

a campaign for

Kanadyjski Instytut Biegłych Rewidentów

Canadian Institute of Chartered

Accountants

kanal channel

kancelaria chancellery, office

kancelaria adwokacka chambers (UK),

set of chambers, law firm

kanciarz crook, con artist, con man

kancierz chancellor

kandydat candidate, applicant, (*pretendent*)

aspirant, (*osoba wstępująca do*

szkoły, towarzystwa) entrant, (*kandydat*

na prezydenta) runner

kandydatura candidature, candidacy

kandydować to be a candidate, to run, to

stand

kantor exchange office, exchange bureau

kapitalizacja capitalisation

kapitalizacja rynkowa market capitalisation

kapitał capital

mieć kapitał w spółce to have a stake

in a company

obniżenie kapitału reduction of / in the

capital

podwyższenie kapitału increase in the

capital

wysokość kapitału amountofthecapital

wysokość objętego kapitału subscribed

share capital

kapitał akcyjny / statutowy authorised

capital

niewyemitowany kapitał akcyjny unissued

share capital

kapitał docelowy target capital, authorised

capital

kapitał dłużny debt capital

kapitał opłacony paid up capital,

fully-paid share capital

202

kapitał początkowy seed money (UK),

initial capital

kapitał pożyczkowy loan capital

kapitał rezerwowy reserve capital

kapitał ryzyka venture capital, risk capital

kapitał subskrybowany subscribed capital

kapitał własny, kapitał zakładowy equity

capital

łączna kwota kapitału własnego aggregate

amount of equity

kapitał wniesiony paid-in capital

kapitał zagraniczny foreign capital

kapitał zakładowy share capital, initial

capital, original capital

nominalny kapitał zakładowy nominal

share capital

pokryty / wpłacony kapitał zakładowy

paid-up share capital

przydzielony kapitał zakładowy allotted

share capital

kapitał zapasowy supplementary capital,

spare capital

kapuoe nark, snitch, rat, fink

kara penalty, punishment, pain, retribution,

(*w sprawie karnej*) sentence, (*kara*

grzywny) amercement

nałożyć karę to impose a penalty

odbywać karę to serve a sentence

wymierzać karę to administer / to mete

out punishment

zasługiwać na karę to deserve punishment

kara boska divine retribution

kara pieniężna fine

kara oemierci death penalty

karać to punish, to penalise, to correct, to

discipline, (*karać grzywną*) to amerce

karalność punishability

karalny punishable, culpable, chargeable,

penal, indictable

karany person with a criminal record, person

already punished

karencja waiting period, (*kredu*) grace

period

karnik criminal lawyer, criminalist

karność discipline, obedience

karne penal, criminal, penitentiary, punitive

odpowiedzialność karna criminal responsibility

postępowanie karne criminal procedure

/ proceedings

sąd karne criminal court

sprawy karne criminal matters

oeciganie karne criminal prosecution

zakład karne penitentiary (USA)

kodeks karne penal colony

kolonia karna criminal code, penal code

karta 1. sheet of paper **2.** (*w książce*) page,

leaf **3.** (*w polityce*) card, charter

karta płatnicza bank card

wydawanie kart płatniczych issue of

bank cards

karta umowy contract note

Karta Wspólnotowa Podstawowych

Praw Socjalnych Pracowników EC

Charter of The Fundamental Rights of
Workers

karta związkowa trade union card

karygodność culpability, scandalousness,
reprehensibility

karygodny (*zasługujący na karę*) criminal,
culpable, (*naganny*) reprehensible,
scandalous, blameworthy, unpardonable

kasa 1. (*instytucja*) fund, association

2. (*pieniądze zarobione*) cash in hand

3. (*kasa sklepowa*) till (UK), cash register

pracownicza kasa zapomogowo-po-

życzkowa employee savings-and-loan
association

szkolna kasa oszczędnościowa school
savings association

obsługiwać kasę to operate a cash register

kasa biletowa ticket office, booking office
(UK)

kasa biletowa w teatrze, w kinie box office
203

kapitał początkowy kasa biletowa w teatrze, w kinie

kasa mieszkaniowa housing credit association

kasa organu podatkowego tax authority's
cashier

kasa pancerna stronghold

kasacja 1. (*uchylenie wyroku*) final appeal,
last resort appeal, cassation **2.** annulment

kasiarz cracksman, safecracker, safebreaker,
yegg (US)

kasjer 1. (*w banku*) teller, cashier **2.** (*w
sklepie*) cashier **3.** (*w supermarkecie*)
checker

kat executioner, hangman, headsman,
decapitator

kataster land register, cadastral register

katastrofa finansowa financial disaster

kategoria category, class, type

kaucja security deposit, damage deposit,
bond, bail

wpłacić kaucję to pay a security deposit

złożyć kaucję to lodge a security

zwrot kaucji bond recovery

zwrócić kaucję to return a security deposit

zwolnić za kaucją (*w sądzie*) to bail

żądanie zwrotu kaucji bond claim

kaucja gwarancyjna guaranty deposit

kauzyperda lame-duck lawyer

kazirodczy incestuous

kazirodztwo incest, cognate offence

kazuistyka casuistry

kazus case

kierować to manage, to direct, to guide, to administer, to control

kierować grupą pracowników to guide a group of workers

kierować pracą to direct the workflow

kierować produkcją to manage production

kierowniczy managerial, executive

kierownik manager, chief, head, executive

kierownik brytyjskiego urzędu rejestrowego spółek Registrar of Companies

kierownik oddziału manager of a branch, manager of a department, head of branch

kierownik zakładu manager of a plant, manager of a factory, head of establishment

kieszonkowiec pickpocket

klasa class, type

klasa robotnicza working class

klasyfikacja towarów classification of goods

klauzula clause, formula, proviso, stipulation, provision, reservation

klauzula wykonalności enforceability clause

nadać czemuś klauzulę wykonalności to assign an enforceability clause to something

kleptomania kleptomania, stealing mania

kodeks code

kodeks budowlany building code

kodeks karny penal code, criminal code

kodeks pracy labour code

kodycył do testamentu codicil

kodyfikacja codification

kolegium odwoławcze administrative-review board

samorządowe kolegium odwoławcze local administrative-review board

kolejność order, line

kolejność powołania do spadku succession,

line of succession

komandytariusz limited partner

komis commission

oddawać towar w komis to consign

goods, to give goods on commission

komisant commission agent, consignee

komisant skupu commission buyer

komisarz commissioner

komisja commission, committee, board

komisja budżetowa budget committee

Komisja do Spraw Układów Zbiorowych

Pracy Commission for Collective

Labour Agreements

Komisja Nadzoru Bankowego 1. Commission

for Banking Supervision

2. Bank Supervision Commission

204

kasa mieszkaniowa Komisja Nadzoru Bankowego

Komisja PapierówWartościowych i Giełd

Polish Securities and Exchange Commission

Dziennik Urzędowy Komisji Papierów

Wartościowych i Giełd Official

Journal of the Polish Securities and Exchange

Commission

Urząd Komisji Papierów Wartościowych

i Giełd Office of the Polish Securities

and Exchange Commission

komisja pojednawcza arbitral committee,

conciliation commission

komisja rewizyjna auditors' committee,

audit committee, audit commission

komitent commissioning party, principal,

committer, consignor

rachunek komitenta account of the

commissioning party

upoważnienie komitenta authorisation

of the commissioning party

komitet committee

Komitet Międzynarodowych Standardów

Rachunkowości International

Accounting Standards Committee,

IASC

komorne rent, rental, hire money

komornik court executive officer, enforcement

officer, debt collector

komornik sądowy court execution officer,

court enforcement officer

komplementariusz general partner

(POL), full partner, unlimited partner

koncern concern

koncesja licence, concession

cofać / cofnąć koncesję na prowadzenie

agencji celnej to revoke a licence to

operate a customs agency

wydać / wydawać koncesję na prowadzenie

agencji celnej to grant a licence

to operate a customs agency

koncesja na prowadzenie agencji celnej

licence to operate a customs agency

koncesjonariusz licensee, license holder

konfederacja confederation

konfederacja pracodawców employers'

confederation

konfederacja trójstronna tripartite confederation

konfederacja związków zawodowych

trade union confederation

konfiskata seizure, sequestration, confiscation,

impounding, forfeiture / forfeit

konfiskować to sequester, to confiscate, to

seize, to impound, to forfeit

konflikt conflict, disagreement

konflikt interesów conflict of interest

konflikt zbrojny armed conflict

konfrontacja confrontation

kongres congress

Kongres Związków Zawodowych

Trades Union Congress

koniokrad horse thief, horse rustler

koniokradztwo horse rustling, horse

stealing / theft

konkurencja competition

uczciwa konkurencja fair competition

konsekwentny consecutive

wyroki konsekwentne consecutive sentences

konsensualny consensual

małżeństwo konsensualne consensual

marriage

konosament bill of lading

konosament bezpośredni through bill of

lading

konosament imienny straight bill of lading

konosament na okaziciela to bearer bill

of lading

konosament na zlecenie to order bill of

lading

konosament przeladunkowy transshipment

bill of lading

konosament zbiorczy collective bill of

lading

konosament żeglugi oeródładowej inland

waterway bill of lading

konsolidacja consolidation

konsorcjum syndicate, consortium

konsorcjum bankowe banking group

konsorcjum emisyjne issue syndicate, issue

consortium

205

Komisja PapierówWartościowych i Giełd konsorcjum emisyjne

konstytucja constitution

niezgodny z konstytucją unconstitutional

konstytucyjność constitutionality

konstytucyjny constitutional

gwarancja konstytucyjna constitutional

guarantee

konsultacja consultation

konsultacja pracownicza worker consultation

konsystorz consistory

konto 1. account 2. record

mieć konto to have / to maintain an account

na konto for account of

nazwa konta name of the account

niezgodność kont discrepancy of accounts

obciążyć konto to charge an account, to

debit an account

otworzyć konto bankowe to open an

account at the bank

plan kont chart of accounts

podjąć pieniądze z konta to draw

money out of the bank

podjęcie pieniędzy z konta drawings

podzielić konto to divide an account

podzielić konto poziomo to subdivide

an account

połączyć konta to combine accounts

przekroczenie (stanu) konta overdraft

przekroczyć konto overdraft the account

przełać / przekazać sumę na konto to

transfer into an account

uzgodnić konto to settle an account

uznać konto to credit an account

zapisać w ciężar konta to debit an account

konto aktywne credit-balance account

konto analityczne analytical account, detailed account, subsidiary account

konto bankowe bank / banking account

konto bilansowe balance sheet account, permanent account, real account

konto depozytowe deposit account

konto dewizowe wyrównawcze exchange equalisation account

konto jednostronne / drabinkowe running balance form of account

konto kapitałowe capital account

konto korygujące contra account

konto kosztów produkcji manufacturing account

konto magazynowe stock-account

konto nieosobowe / martwe impersonal account (UK, USA)

konto osobowe personal account (UK, USA)

konto oszczędnościowe savings account

konto pasywne debit-balance account, liability and equity account

konto przejęciowe suspense account

konto rozliczeniowe clearing account

konto różnic kasowych over-and-short account

konto sprzedaży zapasów stock sale account (UK)

konto syntetyczne total account, control account

konto teowe T-account, skeleton account (USA)

konto wynikowe / niebilansowe nominal account, temporary account

konto wzajemnych rozliczeń reciprocal account

konto zablokowane blocked / frozen account

konto zakupu zapasów stock purchase account (UK)

konto zapasów stock account

konto zbiorcze total account

kontrahent 1. (wykonawca) contractor

2. party to a contract, contracting party

kontrakt contract, agreement

kontrakt terminowy (futures) futures contract

kontrasygnata countersignature

kontrasygnować to countersign

kontraferta counter offer, offer in return

kontrola control, inspection, check, examination

206

konstytucja kontrola

kwestionariusz kontroli wewnętrznej

internal control questionnaire

przeprowadzać kontrolę to inspect

system kontroli wewnętrznej internal

control system

kontrola budżetowa budget control, budgetary

control

kontrola wewnętrzna internal control

kontroler inspector, examiner

kontrowersja controversy, disharmony

kontyngent quota

przekroczyć kontyngent to exceed / to

overrun the quota

kontyngent taryfowy tariff quota

konwencja convention

Konwencja o Wprowadzeniu Systemu

Rejestracji Testamentów (1972) Convention

on the Establishment of

a Scheme of Registration of Wills

(1972)

korekta adjustment, correcting entry,

cross entry, eliminating entry, reversing

entry

korekta podatkowa tax adjustment

korekty lat ubiegłych prior period adjustments,

prior year adjustments

korekty wynikające ze zmian zasad rachunkowości

adjustments resulting

from a change in accounting policy

koroner coroner

korporacjonizm corporatism

korupcja corruption, corrupt practices

kostnica morgue (USA), mortuary (UK)

koszt cost, expense, price

koszt bieżący current cost

koszt częściowo stały semi-fixed cost

koszt częściowo zmienny semivariable

cost

koszt docelowy target cost

koszt historyczny historic cost

koszt jednostkowy unit cost

koszt kapitału cost of capital

koszt kontroli cost of control, premium

on acquisition

koszt krańcowy marginal cost

koszt mieszany mixed cost

koszt nabycia acquisition cost

koszt niekontrolowany noncontrollable

cost

koszt niemożliwy do uniknięcia inescapable

cost

koszt normatywny standard cost

koszt odtworzenia replacement cost, reproduction

cost

koszt pełny full cost

koszt podstawowy prime cost

koszt produkcji production cost

koszt robocizny labour costs

koszt rozliczony applied cost

koszt różnicowy differential cost, incremental

cost

koszt rzeczywisty actual cost

koszt sprzedanych produktów cost of

product sold

koszt standardowy standard cost

koszt własny prime cost

koszt wspólny joint cost

koszt wymiany replacement cost, entry

value

koszt wytworzenia sprzedanych wyrobów

cost of goods sold, cost of sale

koszt wytworzenia oerodka trwałego

cost of a fixed asset

koszt wytworzenia wyrobów cost of

goods manufactured

kosztorys cost estimate, estimate

dokładny kosztorys exact estimate

precyzyjny kosztorys precise estimate

pro wizoryczny kosztorys provisional

estimate

przedstawić kosztorys to provide an

estimate, to put up an estimate

wiarygodny kosztorys reliable estimate

wstępny kosztorys rough estimate

kosztorys szacunkowy estimate of quantities

and costs

koszty costs, expenses, charges

rozliczenie kosztów costs allocation

rozliczenia międzyokresowe kosztów

accruals and deferrals of costs

czynne rozliczenia międzyokresowe

207

kontrola budżetowa koszty

kosztów deferred charges, deferred expenditures,

prepayments

koszty bankowe bank charges

koszty bezpośrednie direct costs

koszty dalszego przerobu additional processing

costs

koszty do rozliczenia w czasie deferred

charges, deferred costs, deferred expenses

koszty dystrybucji distribution costs

koszty działalności podstawowej costs

of operational activity

koszty działalności pomocniczej costs of

subsidiary activity

koszty działu spadkowego costs and expenses

of dividing up the inheritance

koszty eksploatacji operating expenses,

maintenance fee

koszty finansowe financial costs

koszty gotowości capacity costs

koszty istotne relevant costs

koszty konserwacji maintenance costs

koszty kontrolowane controllable costs

koszty magazynowania carrying costs,

stockholding costs

koszty materiałów bezpośrednich direct

materials

koszty pogrzebowe funeral expenses

koszty rozruchu start-up costs

koszty utopione sunk costs

koszty utraconych korzyści opportunity

costs

koszty w układzie kalkulacyjnym costs

by function

koszty w układzie porównawczym costs

by nature

koszty zarządu administration costs

koszty według ich rodzajów costs by nature

koszty według miejsc powstawania

costs analysed by type of operation

koszty według typów działalności costs

by type of activity

koszty wspólne common costs

koszty wydziałowe factory burden, factory

overhead, manufacturing

koszty wysyłki / załadunku shipping

charges, shipping expenses

koszty wynagrodzeń bezpośrednich

overhead, production overhead costs direct

labour costs

koszty zależne controllable costs

koszty zmienne variable costs

koszty znaczące relevant costs

kradzież theft, larceny, stealing

kraj country, state

kraj pochodzenia country of origin

krajowy domestic, home, national

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów

National Chamber of Statutory Auditors

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych National Depository for

Securities

Krajowy Rejestr Sądowy National Court

Register, Polish Court Register

kraść to steal, to thieve

kredyt credit, loan

linia kredytowa credit line, line of

credit

przekroczyć limit kredytu to exceed

one's credit limit

pułap kredytu lending limit

termin kredytu credit period

warunki kredytu credit terms

kredyt bankowy bank credit

kredyt budżetowy budgetary loan

kredyt hipoteczny mortgage-secured loan,

real estate mortgage credit

kredyt inwestycyjny investment credit

kredyt lombardowy collateral bank-loan

kredyt obrotowy turnover credit

kredyt państwowy credit granted by the

State

kredyt płatniczy payment credit

kredyt pomostowy bridging loan

kredyt ratalny instalments credit

kredyt refinansowy refinancing loan

kredyt zagraniczny foreign credit

kredytobiorca borrower, debtor, credited

party, obligor

kredytodawca creditor, lender, grantor of

credit

krewny relative, relation, kinsman

208

koszty bankowe krewny

najbliższy krewny next of kin

krótki okres zatrudnienia short-time

working

krótszy tydzień pracy shorter working

week

kryminologia criminology

krzywa curve

krzywa rentowności yield curve

książeczka booklet, book

książeczka czekowa cheque book

książeczka mieszkaniowa housing savings

book

książeczka oszczędnościowa savings

passbook

książka book, register

książka drobnych wpływów i wydatków

petty cash book, PCB

książka kasowa cash book, CB

księga book, ledger

księga główna general ledger, nominal

ledger, impersonal ledger

karta księgi głównej ledger sheet

księga inwentarzowa oerodków trwałych

fixed assets register

księga magazynowa stock book

księga należności accounts receivable

ledger

księga pomocnicza (urządzenie księgowo)

subsidiary ledger

księga przychodów i rozchodów revenue

and costs register

księga sprzedaży sales ledger, debtors'

ledger

księga wieczysta land and mortgage register,

proprietorship register

wniosek o założenie księgi wieczystej

motion to create a land and mortgage

register

księga zakupów purchases ledger, creditors'

ledger

księga zapisu końcowego book of final

entry

księga zapisu pierwotnego book of original

entry

księga zwrotów zakupionych dóbr purchases

returns (day) book, PRB

księga zwrotów ze sprzedaży sales returns

(day) book, SRB

księgi books

data zamknięcia ksiąg closing of accounts

date

manipulować w księgach to cook the

books, to fiddle the books

przejrzeć księgi to review books, to inspect

books

księgi rachunkowe company's books,

books of account

księgowanie posting, entering in the

books, accounting, bookkeeping

data księgowania posting date, date of

record

polecenie księgowania account note,

internal voucher

księgowość accountancy, accounts, bookkeeping

dział księgowości accounts department

prowadzić księgowość to keep the accounts,

to keep the books

wprowadzić zapis do księgi to make

an entry in the ledger

księgowość podwójna double entry bookkeeping,

double-entry system of recording

księgowość pojedyncza single entry bookkeeping

księgowość przebitkowa duplicating

bookkeeping

księgowy accountant, bookkeeper

dyplomowany biegły księgowy chartered

accountant, CA

dyplomowany księgowy certified public

accountant, CPA

główny księgowy chief accountant

główny księgowy w dużym przedsiębiorstwie

controller

kształcenie 1. education, training **2.** development,

improvement

kształcenie ustawiczne recurrent education

kształcenie zawodowe vocational training

kształtowanie płac wage fixing

209

krótki okres zatrudnienia kształtowanie płac

kultura 1. culture **2.** politeness, manners

3. cultivation, refinement

kultura kierowania management culture

kultura pracy labour culture

kupiec trader, merchant, buyer

kupiec indywidualny sole trader

kupiec rejestrowy registered trader

kupiectwo merchantry, mercantile business,
mercantile relations, merchandising

kuratela curatorship, guardianship

być pod kuratelą to be under guardianship

ustanowić nad kimś kuratelę to place
someone under guardianship

kurator guardian, curator, trustee in bankruptcy

ustanowić kuratora w osobie to appoint
someone as guardian

kurator procesowy guardian *ad litem*

kurator z wyboru guardian by election

kurs 1. price, rate, quotation **2.** (*trasa samolotu*)
course **3.** (*droga*) route, road

różnice kursowe exchange differences

dodatnie różnice kursowe exchange
gain, positive exchange differences

system kursu jednolitego single-price
auction system

Teoretyczny Kurs Otwarcia (TKO)

indicative opening price

kurs dnia daily exchange

kurs emisyjny issue price, issue rate

kurs jednolity single price

kurs nietransakcyjny non-transactional
price

kurs otwarcia opening price

kurs rozliczeniowy settlement price, making-
up price

kurs walutowy / wymiany walut exchange
rate

efektywny kurs walutowy actual exchange
rate

kurs zamknięcia closing price

kwalifikacje qualifications

doskonałe kwalifikacje excellent qualifications

konieczne kwalifikacje necessary qualifications

odpowiednie kwalifikacje appropriate
qualifications

podnieść swoje kwalifikacje to upgrade
skills, to improve qualifications

podnoszenie kwalifikacji improvement
of qualifications

sprawdzić kwalifikacje to examine the qualifications

wymagać kwalifikacji to require qualifications

wystarczające kwalifikacje sufficient qualifications

kwalifikacje do objęcia stanowiska kierowniczego
management level qualifications

kwalifikacje do prowadzenia księgowości
accounting qualifications

kwatery lodgings, digs

kwerynda search query

kwit receipt, voucher, check

kwit składowy warehouse receipt

kwit sternika mate's receipt

kwitariusz receipt book

kwitować to acknowledge, to confirm, to receipt

kwitować odbiór czegoś to acknowledge receipt of something

kworum quorum

brak kworum absence of quorum,
a quorum is not present

sprawdzić kworum to ascertain that there is a quorum

stanowić kworum to have a quorum, to form a quorum

stwierdzam kworum the quorum is present, we have a quorum

kwota sum, amount

kwota główna principal sum

kwota wynikająca z długu celnego
amount resulting from a customs debt

kwotować to quote

kwoty monies

210

kultura kwoty

L

lada counter

spod lady under the counter

laicki lay, secular

laik layman

laska marszałkowska mace

legalizacja legalisation, legitimisation, attestation

legalność legality, lawfulness, legitimacy,
sufficiency in law

legalny legal, licit, lawful, legitimate

legat legacy

legat wskazujący / oznaczający rzecz

demonstrative legacy

legislacyjny legislative

legislator legislator, legal expert

legislatura legislature

legislatywa legislature

lekarski medical

badanie lekarskie medical check-up,

medical examination

orzeczenie lekarskie medical report,

medical certificate

aktualne orzeczenie lekarskie

up-to-date medical report, valid medical

certificate

tajemnica lekarska medical secret

zwolnienie lekarskie sick leave / note,

excuse

lekarstwo 1. drug, medicine, medication

2. cure, remedy

lekceważyć to ignore, to disparage, to disregard,

to scorn, to pay no attention to,

to take no notice of, to neglect

lekkomyślnie 1. (*pochopnie*) recklessly,

rashly 2. (*beztrosko*) light-heartedly,

frivolously

lekkomyślność 1. (*pochopność*) recklessness,

rashness 2. (*beztroska*) frivolity,

lightheartedness

lekkomyślny reckless, rash, (*wariacki*,

ryzykowny) foolhardy, (*nieuważny*)

careless

licencja licence

licencjobiorca licensee

licencjodawca licensor

lichwa usury, usurious charge of interest

lichwiarski usurious

lichwiarz usurer

licytant tenderer, bidder

likwidacja liquidation, dissolution, winding

up

być przeznaczonym do likwidacji to

be held for disposal

postawić firmę w stan likwidacji to

put a company / partnership into liquidation

przebieg likwidacji course of liquidation

przeprowadzać likwidację to conduct

liquidation

zasady likwidacji rules for liquidation

likwidacja dobrowolna voluntary liquidation

likwidacja majątku masy upadłości liquidation

of assets of the bankruptcy estate

likwidacja miejsc pracy displacement of

labour

likwidacja praw majątkowych liquidation

of proprietary rights

likwidacja przymusowa compulsory liquidation,

compulsory winding up

211

likwidator liquidator

likwidator tymczasowy provisional liquidator

likwidować to liquidate, to wind up, to do

away with, (*zamykać*) to close down,

(*rozwiązywać*) to dissolve

lincz lynch law

linczować to lynch

linia line

linia boczna collateral line

linia prosta direct line

linia wstępuna ascending line

linia zstępuna descending line

list letter, bill, note

list frachtowy shipping bill, shipped bill

list gończy warrant of arrest, 'wanted notice'

list gwarancyjny letter of guarantee,

surety bond

list przewozowy freight bill

kolejowy list przewozowy railway

consignment note, bill of freight, railroad

bill of lading

lotniczy list przewozowy air waybill

międzynarodowy list przewozowy

international consignment note

list zastawny mortgage bond

lista list, (*wykaz*) roll, register, panel

lista osób uprawnionych do dziedziczenia

ustawowego list of claimants surviving

the deceased

lista płac payroll, list of wages to be paid

out

listy uwierzytelniające credentials

logo / znak graficzny logo

lokal premises, accommodation, space,

place, (*stacja, kwatery*) lodgings

przekazać lokal to hand over the premises

powiadomienie o zwolnieniu lokalu

notice to vacate

zajmować lokal to engage premises

zwolnić lokal to vacate the premises

lokal biurowy office space

lokal handlowy business premises

lokal mieszkalny residential premises, living

accommodation

lokal spółki premises of a company

lokal wyborczy polling station

lokalny local, regional

lokata 1. deposit **2.** investment

lokata bankowa bank deposit

lokata długoterminowa long-term investment

lokata krótkoterminowa short-term investment,

deposit at short notice

lokata na określony termin deposit for

a fixed period

lokata terminowa term investment, time

deposit, term deposit, fixed deposit

lokata w papiery wartościowe investment

in securities

lokata za okazaniem sight deposit

lokata zwrotna za wypowiedzeniem deposit

at notice

lokator lodger, occupant, occupier, tenant,

resident, roomer, boarder

dziki lokator squatter

lokaut lockout

lokować to place, to put, to deposit, to invest

lombard pawnshop

odebrać z lombardu to take out of

pawn

lombardowy pawn

lubieżny lascivious, lewd, obscene

ludobójstwo genocide

zbrodnia ludobójstwa crime of genocide

luka 1. gap, break, loophole, lacuna

2. shortcoming, deficiency

luka podatkowa tax loophole

luka prawna legal loophole

lustrować to inspect, (*politycznie*) to vet

lustrować kandydatów to screen candidates

lustracja inspection, vetting

lżyć kogoś to swear at someone, to revile

someone, to insult someone, to abuse

someone

212

likwidator łżyć kogoś

£

łamanie breach, breaking

łamanie prawa law breaking

łamistał strike-breaker, scab labour,

scab, blackleg, fink

łapownictwo bribery, graft, corruption,

venality

łapownik bribetaker, grafter (USA)

łapówka bribe, graft, kickback

wręczać łapówkę to bribe, to graft

łaska mercy, compassion, favour, pardon,

reprieve, clemency

akt łaski executive clemency, act of

grace

ława bench

ława oskarżonych dock, bar

na ławie oskarżonych in the dock

ława przysięgłych jury, assize

niejednomyślna ława przysięgłych

hung jury

wielka ława przysięgłych grand jury

ława sędziowska bench

ławnik juror, member of jury, lay judge,

lay magistrate, assessor

łączenie merger, conjugation, conjunction,

joining, union

łączenie się przez przejęcie merger by

acquisition, merger by taking over

łączenie się przez zawiązanie nowej

spółki merger by formation of a new

company

łącznie jointly, in total, together, all in, inclusively

łączny 1. total, aggregate **2.** joint and several

3. connective, conjunctive

hipoteka łączna aggregate mortgage

pełnomocnictwo łączne joint power of

attorney

łup loot, booty

łup wojenny war booty

łupić to loot, to plunder, to pillage

213

M

macierzyński maternity, maternal, motherly

instynkt macierzyński maternal instinct

obowiązki macierzyńskie maternal duties

urlop macierzyński maternity leave

macierzyństwo maternity, motherhood

świadome macierzyństwo birth control

macocha stepmother

mafia mob, Mafia

magazyn 1. storehouse, warehouse, storage

facility **2.** storeroom, stockroom

3. (czasopismo) magazine

magazyn celny customs storage facility

przyjąć towary do magazynu celnego

to accept goods into a customs storage

facility

magazynier warehouseman, stock-keeper,

stock clerk

magazynować to store, to warehouse

magister Master

magister prawa Mater of Laws

majątek assets and liabilities, property,

estate, capital, property, possessions

nabyć majątek to acquire assets

podział majątku distribution of assets

rozporządzać majątkiem to dispose of

assets and liabilities

zarządzać majątkiem to administer

assets and liabilities

majątek nieruchomy real assets, real estate

majątek ruchomy movable assets / property

majątek spadkowy pozostały po zaspokojeniu

długów i innych obciążeń residuary

estate

majątek spółki assets and liabilities of

a company / partnership

majątkowy material, property, proprietary,

relating to property

majster / brygadzista foreman

makler broker, stock-jobber, dealer, agent

makler giełdowy securities trader, stockbroker

makler giełdy pieniężnej money exchange

broker

makler niezaprzyjęzony outside broker

makler papierów wartościowych securities

broker

makler przysięgły accredited broker

makler specjalista expert broker

makler uprawniony authorised dealer

makler zaprzysiężony sworn broker

maksymalny maximum

maksymalny wymiar czasu pracy maximum

working time

maltrretować to ill-treat, to abuse, to maltreat,

to batter

malwersacja embezzlement, peculation,

conversion of funds

malwersant embezzler, peculator

malwersować to embezzle, to peculate

małoletni / niepełnoletni infant, minor,

under age, juvenile

małoletniość minority, nonage, pupilage,

period of being under legal / statutory

age

małżeński marital, connubial, nuptial,

spousal, conjugal

214

obowiązki małżeńskie marital

duties

małżeństwo marriage, matrimony, married

state, wedlock

małżonek husband, spouse

małżonka wife, spouse

mandat 1. (*pełnomocnictwo*) mandate

2. (*w parlamencie*) seat **3.** (*kara*) fine,

ticket **4.** tenure, term of / in office, period

of office

manipulować to manipulate, to handle, to

pervert

manko cash short, shortage of cash in

hand, deficit

marka brand, brand name, make

marnotrawić to waste, to squander, to dissipate

marszałek marshal

marszałek polny field marshal

marszałek sejmu Szym Marshal, Speaker

of the Szym

marża margin

marża zysku profit margin

masa spadkowa total estate, mass of the

succession

spieniężenie masy spadkowej realisation

of the estate

masa upadłości bankruptcy estate, bankruptcy

assets

fundusze masy upadłości bankruptcy

estate funds

podział funduszy masy upadłości

distribution of the bankruptcy estate

funds

likwidacja majątku masy upadłości

liquidation of assets of the bankruptcy

estate

wstrzymanie likwidacji masy upad

łości postponement of the liquidation

of the bankruptcy estate

obciążać masę upadłości to encumber

the bankruptcy estate

oszacować masę upadłości to appraise

the bankruptcy estate

skład masy upadłości property of the

bankruptcy estate

ustalenie składu masy upadłości

identification of the property of the

bankruptcy estate

wylączenia z masy upadłości exemptions

from the bankruptcy estate

martwy dead, lifeless, inanimate

martwy przepis dead letter

matactwo criminal collusion, obstruction

of justice, machinations, trickery,

jiggery-pokery

materiał material, (*tkaninia*) fabric

materiał budowlany building material,

construction material

materiały i towary materials and merchandise

matkobójstwo matricide

mecenas 1, polite form of address for

a lawyer **2**. (*opiekun*) patron

mediator mediator, intermediary, go-between

mediator rządowy official mediator

medycyna medicine

medycyna pracy occupational medicine,

industrial medicine

medycyna sądowa forensic medicine

melina den, hole

meliniarz bootlegger

metoda method, way, manner

metoda ceny przeciętnej average price

method

metoda FIFO „pierwsze przyszło – pierwsze

wyszło” First In-First Out method

(FIFO)

metoda FISH „pierwsze przyszło – wciąż

tutaj” First In-Still Here method (FISH)

metoda jednostkowej wartości rzeczywistej

specific identification method

metoda kosztu standardowego standard

cost method

metoda LIFO „ostatnie przyszło – pierwsze

wyszło” Last In-First Out method

(LIFO)

metoda LISH „ostatnie przyszło – wciąż

tutaj” Last In-Still Here (LISH)

metoda po koszcie przeciętnym average

cost method, average price method

215

małżeństwo metoda po koszcie przeciętnym

metoda przepływu kosztów cost flow

method

metoda stałych cen ewidencyjnych

standard price method

metoda szacowania zapasów inventory

estimation method

metoda oeredniej ważonej weighted average

cost method

metoda wyceny w oparciu o wartość

odtworzeniową Next In-First Out

(NIFO)

metoda wyceny wg cen detalicznych retail

inventory method

metoda zapasu bazowego base stock

method

metody methods

metody wyceny rozchodu zapasów cash

flow assumptions

metody wyceny zapasów stock valuation

methods, inventory pricing methods

metr metre

metr kwadratowy do wynajęcia rentable

square metre

metryka 1. certificate, specification **2.** register,

archives

metryka urodzenia birth certificate

mężatka married woman, feme covert

mężobójstwo murder of one's husband

mianować to appoint, to nominate

mianowanie nomination, appointment

miara 1. measure, gauge **2.** (rozmiar) size

3. (ilość, liczba) number, quantity,

amount **4. (umiara)** moderation

miara wartości measure of value

miejsce 1. place, point, spot, premises

2. (przestrzeń) space, room

miejsce przeznaczenia place of destination

pierwsze miejsce przeznaczenia first

place of destination

miejsce najmu lease premises

miejsce parkingowe parking lot

miejsce pracy workplace, place of work,

place of employment

pomoc w znalezieniu miejsca pracy

job placement assistance

tworzyć nowe miejsca pracy to create

employment / jobs

miejsce pracy chronionej designated employment

miejsce wysyłki place of dispatch

miejsce załadunku shipping point

(USA), shipping place

miejscowy local

miejski civic, municipal, town, city, urban

rada miejska city council

mienie property, assets

nabycie mienia acquisition of property

porzucone mienie abandoned property,

bona vacantia

przestępstwo przeciwko mieniu crime

against property

sprzedać mienie to sell assets, to dispose

of assets

wydać mienie to release assets and liabilities

mienie osób trzecich assets of third parties

mieszkalny residential

dla celów mieszkalnych for residential

purposes

mieszkanie flat, apartment, dwelling, accommodation

mieszkanie służbowe company flat

mieszkania zastępcze alternative housing

mieszkaniec (domu) occupant, occupier,

resident, (*miasta, wsi, osiedla*) inhabitant

między between, among, in the middle of

między innymi *inter alia*, among other

things

między stronami *inter partes*

między żyjącymi *inter vivos*

międzynarodowy international

prawo międzynarodowe international

law

Międzynarodowa Federacja Księgowych

International Federation of Accountants,

IFAC

Międzynarodowa Organizacja Komisji

PapierówWartościowych International

Organisation of Securities Commissions

(IOSCO)

216

metoda przepływu kosztów Międzynarodowa Organizacja...

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości

International Accounting Standards,

IAS

Międzyresortowa Komisja ds. Najwyż-

szych Dopuszczalnych Stężeń i Natę-

żeń Czynników Szkodliwych Interdepartmental

Commission for Maximum

Admissible Concentration and Intensity

in the Working Environment of Agents

Harmful to Health, Interministerial

Commission for Maximum Permissible

Concentration and Intensity of Factors

Harmful to Health in theWorking Environment

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości

International Court of Justice

milczący silent, tacit

akcja milcząca non-voting share

minister minister, Secretary

minister właściwy do spraw finansów

publicznych minister competent in

matters of public finance

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej

Minister for Health and Social Welfare

ministerialny ministerial, departmental

ministerstwo ministry, board

Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej

Ministry of Labour and Social Policy

Ministerstwo SprawWewnętrznych

Ministry of Internal Affairs (POL),

Home Office, Interior Ministry, Ministry

of the Interior

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Ministry of Foreign Affairs (POL),

State Department, Department of State,

Foreign Office

mistrz 1. master **2.** supervisor

mystyfikacja hoax, mystification

mystyfikator hoaxer, mystifier

młodociany adolescent, young, juvenile,

junior, youthful

młodociany przestępca juvenile delinquent,

young / youthful offender

pracownik młodociany young worker

młodszy junior, younger

młotek sędziego gavel

mniejszościowy minority

rząd mniejszościowy minority government

mniejszość minority

moc power, force, authority, effect

być w mocy to be in force

na mocy by virtue of

mocodawca / udzielający pełnomocnictwa

mandator, constituent, principal

molestować to harass, to molest, to intimidate,

to pester

molestowanie harassment

molestowanie seksualne sexual harassment

moneta coin

monety coins, specie

bicie monet coinage

Monitor Sądowy i Gospodarczy Court

and Economic Monitor

moralność morals, morality

obraza moralności indecent act, indecency

moralny moral, ethical, spiritual

mord murder, killing, assassination

morderca killer, murderer, assassin

morderstwo murder, assassination, killing

motywacja motivation

motywacja pracy worker motivation

mowa speech, address, talk

wygłosić mowę to make a speech, to

deliver a speech

mowa końcowa closing speech

mowa tronowa Queen's speech, speech

from the throne

mównica despatch box, lectern, rostrum

mur graniczny party wall

murarz mason, bricklayer

myto toll

217

Międzynarodowe Standardy... myto

N

na mocy czegoś by virtue of something

na rzecz for, for the benefit of

na zlecenie i rachunek by order and for
account

nabierać mocy to come into force / effect,
to take effect, to become effective

nabycie acquisition, purchase, acquist

nabycie własności acquisition of property

nabyć to acquire, to purchase

nabyć służebność to acquire easement

nabyć wierzytelność to acquire a claim

nabyć własność acquire property

nabytek acquist, acquisition, accession,
purchase

nabywca acquirer, purchaser, buyer,
vendee

nacjonalizacja nationalisation

nadawać (prawa) to confer, to vest

nadawać osobowość prawną to incorporate

nadawać pocztą poleconą to register

nadawca sender, consignor, remitter

nadawca przesyłki consignor

nadbudowa additional storey, superstructure

nadgodziny extra hours, overtime

nadmiar excess, surplus

nadpłata excess payment, overpayment

of tax

wysokość nadpłaty amount of excess

payment

zwrot nadpłaty podatku excess payment

refund, tax refund

prawo do zwrotu nadpłaty right to excess

payment refund

nadużycia irregularities

nadużycie abuse, breach, misdeed, misuse,

overuse

nadużycie prawa procesowego abuse of

process

nadużycie władzy abuse of power

nadużycie zaufania breach of confidence,

abuse of trust

nadzorca overseer, supervisor

nadzorca sądowy court supervisor, court

executive supervisor

ustanowić nadzorcę sądowego appoint

a court supervisor

nadzorować to oversee, to supervise

nadzorować zarządzanie finansami firmy

to oversee the day-to-day work of

the Financial Accounts section

nadzór supervision

tymczasowy nadzór sądowy interim

court supervision

prawo nadzoru (*kontrola*) right of supervision

sprawować nadzór to exercise supervision

nadzór bankowy banking supervision

Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego

General Inspectorate of

Banking Supervision

Komisja Nadzoru Bankowego Commission

for Banking Supervision

nadzór sądowy court supervision

nagana reprimand, disciplinary punishment,

reprehension, (*potępienie*) censure

kara nagany penalty of serious reprimand

nagroda award, reward, bounty

218

przyznawać nagrodę to grant / to give

an award

najem lease, rent

oddać w najem to rent, to lease, to hire,

to let

oddać w najem nieruchomości to

lease, to rent

oddać w najem ruchomości to hire

okres najmu duration of lease, term of

lease

przedłużać okres najmu to extend lease

przedłużenie okresu najmu extension

of lease

umowa najmu lokalu mieszkalnego

housing rental agreement, residential

lease

umowa najmu lokalu użytkowego

rental agreement for non-residential

premises, commercial lease, contract of

lease of business premises

umowa najmu na czas nieokreślony

periodic lease

umowa najmu na czas określony

fixed term lease

umowa najmu nieruchomości agreement

for lease of a real property

umowa najmu towarów contract for

the hire of goods

anulowanie umowy najmu cancellation

of a lease

przedłużenie umowy najmu extension

of a lease

rozpoczęcie umowy najmu commencement

of a lease

wypowiedzenie umowy najmu termination

of a lease

wydać przedmiot najmu to release the

subject of lease

wypowiedzenie umowy najmu termination

of a lease agreement

wypowiedzieć najem terminate the

contract of lease, to notice a lease

wypowiedzieć najem z zachowaniem

terminów umownych terminate the

contract of lease with the observance of

the contractual time limits

zwrot przedmiotu najmu surrender of

the subject of lease, redelivery of the

subject of lease

najem lokalu lease of the living accommodation

najem lokalu handlowego commercial

lease

najem lokalu mieszkalnego residential

lease

najem na czas określony fixed-term lease

najem nieruchomości lease

najem odnawialny periodic lease (USA)

najem ruchomości hire, hiring

najem rzeczy ruchomej lease of a movable

najemca (lokator) tenant, lodger, renter,

lessee

najemca główny tenant

najemca kluczowy anchor tenant

najmobiorca tenant, lessee

najmodawca lessor

najmować od kogoś to hire, to rent

Najwyższa Izba Kontroli Supreme Audit

Chamber, Supreme Chamber of Control

nakaz order, summons, command, decree,

warrant, writ, mandate

nakaz aresztowania arrest warrant, writ

of apprehension

nakaz deportacji deportation order

nakaz egzekucji *feri facias*, warrant of execution

nakaz odszkodowania compensation order

nakaz przymusowej likwidacji compulsory winding up order

nakaz sądowy injunction, court order, prerogative order, prerogative writ

nakaz stawiennictwa citation

nakaz tymczasowy interim injunction, provisional injunction, temporary injunction

nakaz zajęcia majątku dłużnika (w celu zabezpieczenia powództwa) charging order (UK)

nakaz zatrzymania detention order, warrant of attachment

219

najem nakaz zatrzymania

nakazać to order, to summon, to command, (*zarządzić*) to prescribe, to enjoin

nakazany ordered, prescribed

nakłaniać to incite, to induce, to incline, to prevail upon / on, to persuade

nakłaniać do nierządu to importune

należności dues, debts, accounts receivable, receivables

pokryć należności to cover an amount due

windykacja należności receivables recovery

należności bieżące current dues

należności celne customs duties

kwota należności celnych amount of customs duties

należności celne przywozowe import customs duties

należności celne wywozowe export customs duties

należności nieściągalne bad debts, irrecoverable debts, uncollectible account (USA)

należności Skarbu Państwa z tytułu zobowi

ązań podatkowych dues of the State Treasury on account of tax liabilities

należności uboczne incidental dues

należności wątpliwe doubtful accounts, doubtful debts

należności Zakładu Ubezpieczeń Spo-

łącznych z tytułu składek na ubezpieczenie

spoleczne zabezpieczone hipotek

ą, zastawem, wpisem do rejestru

statków lub prawem zatrzymania

dues of the Social Insurance Institution

on account of social insurance contributions

secured by mortgage, pledge, entry

in the register of ships or right of retention

należności zaległe outstanding debts

należność (*kwota należna*) amount due,

amount outstanding, amount owing,

money due

należny due, receivable, owed

należycie duly, properly, appropriately,

carefully

należyty due, proper, appropriate

należyta staranność due diligence,

proper diligence, due care

brak należytej staranności lack of due

diligence

zachować należyłą staranność to exercise

due diligence

naoczny 1. evident, clear **2.** eye

3. first-hand **4.** visual

naoczne świadectwo first-hand testimony

naoczny świadek eye witness

napadać to assassinate, to assault

napastnik assailant, aggressor, (*najeżdźca*)

invader

napaść attack, assault

czynna napaść assault and battery

napaść kwalifikowana aggravated assault

napaść z zamiarem pobicia assault, attack

napominać to admonish, to rebuke, to reprove,

to reprimand, (*wzywać*) to exhort

naprawa 1. repair, mending **2.** (*ulepszanie*)

improvement, reform

drobne naprawy slight repairs, minor

repairs

dokonywać napraw to make repairs

przeprowadzać naprawy to make repairs

naprawa bieżąca running repair

naprawiać 1. to repair, to mend, to remedy,

to fix **2.** to improve, to reform, to

amend **3.** to correct, to make amends

narażać to endanger, to jeopardise, to put

something at a risk

narażać życie to risk one's life

narodowość nationality, ethnicity

narodowy national

Centrala Narodowego Banku Polski

National Bank of Poland Head Office

plan finansowy NBP NBP budget

Prezes NBP President of the National

Bank of Poland

Zarząd NBP Management Board of the

National Bank of Poland

Narodowy Bank Polski (NBP) National

Bank of Poland

220

nakazać Narodowy Bank Polski (NBP)

Narodowy Fundusz Inwestycyjny National

Investment Fund

Indeks Narodowych Funduszy Inwestycyjnych

(NIF) NIF index

naruszać to infringe, to contravene, to violate,

to trespass

naruszać prawo to break the law

naruszenie breach, contravention, infringement,

violation, trespass, infraction,

violation

naruszenie nietykalności cielesnej battery

naruszenie obowiązków pracowniczych

violation of work duties

naruszenie porządku publicznego public

nuisance

naruszenie praw do ziemi trespass to land

naruszenie zakazu konkurencji breach

of a non-competition rule

następca prawny legal assignee, legal

successor

następstwo prawne legal succession, legal

assignment

naturalizować to naturalise

naturalizowany obywatel naturalised citizen

nauczyciel teacher, (*akademicki*) tutor, instructor

nauka rzemiosła training in crafts

nawiązka discretionary damages

nawiązka za ból smart money

nazwa handlowa trade name

negocjacje negotiations, bargaining

prowadzić negocjacje to conduct negotiations

negocjacje płacowe pay talks

negocjacje zbiorowe collective bargaining

negocjować to bargain, to negotiate

negocjować lepsze warunki pracy to

bargain for better working conditions

negocjować płace to negotiate wages

nieagresja non-aggression

niebawem at an early date, soon, shortly

niebezpieczeństwo danger, peril, jeopardy,

menace, hazard, risk

być w niebezpieczeństwie to be in

jeopardy

niedbale negligently, carelessly

niedbalstwo negligence, neglect, carelessness,

inattentiveness

niedbały negligent, careless, lax, inattentive

niedobór missing amount, shortfall

niedorozwój umysłowy mental retardation

niegodny (*o spadkobiercy*) person ineligible

of inheritance, disqualified to inherit

niegospodarność wrongful trading, uneconomical

management

niełaska disfavour, disgrace

niematerialny incorporeal, intangible

dobra niematerialne intangible property

niemożność 1. impossibility **2.** inability

niemożność działania inability to act

niemożność wykonania impossibility of

performance

nienależyty improper

nienależyte wykonanie zobowiązania

improper performance of obligation

nienależyte wykonywanie obowiązków

improper performance of duties

nieobecność absence

nieobecność w pracy absence at work,

absence from work

nieusprawiedliwiona nieobecność w pracy

unjustified absence at work

nieomyślność infallibility

nieomyślny infallible

niepełne zatrudnienie underemployment

niepełnoletni minor

usamodzielić niepełnoletniego to

emancipate a minor

niepełnoletniość minority, infancy

niepoczytalność insanity, lunacy, madness,

derangement

niepoczytalny insane, deranged, unsound,

lunatic, mad, *non compos mentis*

niepodważalny irrefutable, unquestionable,

incontestable

niepokoje pracownicze industrial unrest

221

Narodowy Fundusz Inwestycyjny niepokoje pracownicze

nieposłuszeństwo disobedience, defiance

niepożądany undue, undesirable, unwelcome

niepożądany wpływ undue influence

nieprawidłowo improperly, incorrectly,

irregularly, against the rules

nieprawidłowość incorrectness, irregularity

nieprawidłowy improper, irregular, incorrect,

against the rules

nieprawomocny not legally binding,

non-final, not valid, lacking force of

law, invalid, pending appeal

nieprawość misdeed, wrongdoing, illegality

nieprzyzwoity indecent, lewd, obscene

nierób idler, loafer, do-nothing

nieruchomość real property (UK), realty,

real estate (USA), immovables

tytuł / prawo do nieruchomości title

to real property

wartość nieruchomości value of real

property

wyjawienie nieruchomości disclosure

of real property

zająć nieruchomość to seize real property

/ estate

zajęcie nieruchomości seizure of real

property

nieruchomość korzystająca ze służebności

(władząca) dominant tenement

(UK) / dominant real estate (USA)

nieruchomość obciążona służebnością

servient tenement (UK) / servient real

estate (USA)

nieruchomość posiadana na własność

bez ograniczeń freehold property

nieruchomość rolnicza rural estate, agricultural

real property

nieruchomość służebna servient tenement

nieruchomość spółki real estate of the

partnership, real properties of the partnership,

immovable properties

nieruchomość ułamkowa fractional tenement

nieruchomość władająca dominant tenement

nieślawa disgrace, dishonour

niestawiennictwo (w sądzie) failure to appear, contempt of court, contumacy

nieskładkowy non-contributory

nieskładkowy system zabezpieczenia
non-contributory social security scheme

nieściągalny uncollectible, bad

nieślubny (o dziecku) born out of wedlock,
illegitimate

nietykalność immunity, inviolability, absolute
privilege

nietykalność cielesna bodily inviolability

nietykalność osobista personal immunity

nietykalny immune, inviolable, enjoying
immunity

nieuczciwy dishonest, unfair, (*oszukińczy*)
deceitful

nieupoważniony unauthorised

nieupoważniona osoba unauthorised person

nieważność 1. (*nieprawomocność*) invalidity

2. (*nieistotność*) insignificance,
triviality

nieważny 1. (*bez mocy prawnej*) invalid,
null and void **2.** (*nieistotny*) insignificant,
unimportant

niewiedza ignorance, lack / absence of
knowledge

niewierność unfaithfulness, infidelity

niewierność małżeńska infidelity

niewinność 1. innocence, absence of guilt,
freedom from guilt, guiltlessness,

blamelessness **2.** (*czystość*) purity

niewinny innocent, blameless, free from
guilt, guiltless

niewola captivity, confinement, imprisonment,
(*literacko*) thrall

w niewoli in captivity

niewolnik slave, (*chłop pańszczyźniany*)
bondsmen, (*poddany*) helot

niewspółmierność incommensurability

niewspółmierny incommensurate

niewypłacalność insolvency, inability to
pay

całkowita niewypłacalność absolute
insolvency

nieposłuszeństwo niewypłacalność

niewypłacalny insolvent, unable to pay

niezaprzeczalny incontestable, irrefutable,
undeniable, noncontestable

niezasadny unjustified, groundless, unfounded

niezawisłość independence

niezawisłość sędziowska independence of
the judiciary

niezawisły independent, self-dependent

niezbity irrefutable, undeniable, incontrovertible

niezbywalny inalienable, non-transferable,
not negotiable

prawo niezbywalne non-transferable

right, inalienable right

ruchomość niezbywalna non-transferable

movable

niezdolność inability, incapability, incapacity,
unfitness, disqualification

niezdolność do pracy incapacity to work,

unfitness for work

czasowa niezdolność do pracy temporary

incapacity to work, unfitness for

work

niezdolny unable, incapable, unfit,

incapax, disqualified, ineligible

niezdolny do pracy unemployable, past

work, unfit for work

niezgoda disagreement, discord

kość niezgodny bone of contention

niezgodność 1. incompatibility, conflict

2. discrepancy, inconsistency

niezgodny incompatible, contradictory,

conflicting, not compliant with

nieznajomość ignorance, unawareness,

lack of knowledge, absence of knowledge,

unfamiliarity

nieznajomość prawa ignorance of the

law

niezwłocznie immediately, promptly

niezwłoczny immediate, prompt

niezwrotny non-returnable

nomenklatura nomenclature

nomenklatura celna nomenclature list

nominał denomination

norma norm, standard, quota

norma pracy work standards, norms for

work

nota 1. note **2.** grade, mark

nota debetowa debit note

nota kredytowa credit note

notarialny notarial, notary's

akt notarialny notarial deed

biuro notarialne notary's office

notariat notary public's office, notarial services

notariusz notary, notary public

notoryczny 1. (*niewłaściwy*) notorious

2. (*powtarzający się*) habitual, chronic

notatka memo, memorandum, note

robić notatki to take notes

notowania quotation

notowania giełdowe exchange quotation

numizmat numismatic item

223

niewypłacalny numizmat

O

obalić 1. to rebut, to refute **2.** overturn,

(*znieść*) to overthrow, to abolish

obalenie rebuttal, refutation

obalenie domniemania rebuttal of a presumption

obciążać / obciążyć 1. to burden, to

charge, to encumber, to load down **2.** incriminate,

to put blame on

obciążać hipoteką to mortgage

obciążać kogoś sumą to place the debit of

an account

obciążać rachunek to debit an account

obciążający incriminating, aggravating,

burdensome

obciążenie burden, encumbrance, charge,

load, liabilities

obciążenie długami indebtedness

obciążenie pracą workload

obciążony encumbered, burdened

obcowanie relation, intercourse

obcowanie płciowe sexual intercourse

obdarowany donee, donatory, grantee, recipient

niewdzięczność obdarowanego ingratitude

of the recipient

rażąca niewdzięczność obdarowanego

glaring ingratitude of the recipient

obdarzać to bestow upon, to confer, to

grant, to endow, to gift

obdukcja 1. (*badanie poszkodowanego*)

forensic examination **2.** postmortem,

autopsy

obejście prawa circumvention of the law

obelga abuse, insult, invective, offence,

affront, (*obelga na piśmie*) libel,

(*obelga ustna*) slander

obibok loafer, lazybones

obietnica promise, vow

objaśniać to explain, to interpret, to make

clear

objaśnienie explanation, interpretation,

commentary

obliczać to calculate, to compute, to estimate,

to count, to assess

obliczanie calculation, evaluation, assessment

obligacja bond, debenture

emitować obligacje to issue bonds

nabywać / nabyć obligacje to purchase

bonds

prawa z obligacji rights attaching to

bonds

umarzać / umorzyć obligacje to redeem

bonds

zbywać / zbyć obligacje to sell bonds

zobowiązania wynikające z obligacji

liabilities resulting from the bonds

obligacja bez terminu wykupu irredeemable

bond

obligacja bez zabezpieczenia debenture

bond (USA)

obligacja hipoteczna mortgage bond

obligacja imienna registered bond, non-

-negotiable bond

obligacja indeksowana index-linked

bond

obligacja komunalna communal bond,

local authority bond, municipal bond

obligacja na okaziciela bearer bond, bond

to bearer

obligacja nieoprocentowana zero-coupon

bond

224

obligacja niezabezpieczona unsecured

bond

obligacja o stałym oprocentowaniu

fixed-interest bond

obligacja o zmiennym oprocentowaniu

floating-rate bond

obligacja opcyjna optional bond

obligacja państwowa state bond, treasury

bond

obligacja partycypacyjna participating

bond

obligacja premiowa premium bond, prize

bond

obligacja przedsiębiorstwa corporate

bond

obligacja przychodowa revenue bond

obligacja skarbowa treasury bond, government

bond

obligacja skonsolidowana consolidated

bond, unified bond

obligacja oemeciowa junk bond

obligacja tymczasowa interim bond

obligacja wieczysta perpetual bond,

consol bond, irredeemable bond

obligacja wykupiona redeemed bond

obligacja z prawem pierwszeństwa

bond with the right of priority

obligacja z przedłużonym terminem

wykupu extended bond

obligacja z terminem wykupu callable

bond, redeemable bond

obligacja zamienna convertible bond,

convertible loan stock

obligatariusz bondholder

roszczenie obligatariusza bondholder's

claim

obligatoryjny obligatory, mandatory

oblawa raid, hunt, manhunt, round-up

oblawa policyjna police raid

obniżenie reduction, decrease, cut

obniżenie wymiaru czasu pracy reduction

of working time

obniżka reduction, cut, decrease, allowance

obniżka ceny reduction in the purchase

price

obniżka płac pay cut, cutting of wages

obniżka podatku abatement

obniżyć / obniżyć to reduce, to cut, to decrease

obniżyć cła to reduce tariffs

obopólny mutual

za obopólną zgodą by mutual agreement

/ consent

obowiązek obligation, duty, responsibility

całokształt obowiązków workload

niedopełnienie obowiązku failure to

comply with the obligation

okres pełnienia obowiązków term of

the performance of duties

poczucie obowiązku sense of duty

przyjąć na siebie obowiązki to undertake

duties

wypełniać obowiązki to perform duties

zakres obowiązków scope of duties

obowiązek pracy obligation to work

obowiązek ustawowy statutory duty

obowiązkowy 1. compulsory, mandatory,

obligatory 2. (*sumienny*) conscientious,

dutiful

obowiązujący ruling, in force, valid, effective,

binding, operative

moc obowiązująca binding force

obowiązować to be in force, to be effective

/ valid / operative, to bind, to oblige

obradować to sit, to deliberate, to debate,

to be in session

obradę deliberations, proceedings, session,

conference

obradę przy okrągłym stole round table

conference

obradę za zamkniętymi drzwiami

closed session

obraza 1. insult, offence 2. contempt, disrespect,

defamation 3. transgression, infringement,

outrage

obraza sądu contempt of court

obrażenie injury

obrażenia cielesne personal injury

odnieść obrażenia to suffer injuries

obrona defence, advocacy, counsel

obrona konieczna necessary defence

225

obligacja niezabezpieczona obrona konieczna

obrona sądowa pleading

obrona własna self-defence

obrońca defender, attorney, advocate, defence

counsel, counsel for the defence,

brief, pleader

obrońca z urzędu court-appointed defender,

publicdefender,assignedcounsel

obróbka tekstu text processing

obróbka towarów working of goods

obrót distribution, trading, turnover,
transactions, dealing, circulation

dopuszczenie do obrotu giełdowego

admitting for trading, listing

podanie o dopuszczenie do obrotu

giełdowego application for listing

publiczny obrót papierami wartościowymi

public trading in securities

wartość obrotów turnover value

wolumen obrotów turnover volume

wprowadzenie do obrotu giełdowego

introduction of securities to exchange

trading

obrót bezgotówkowy non-cash transactions

obrót dewizowy foreign exchange operations

obrót magazynowy stock turnover

obrót pierwotny primary distribution,

primary trading

obrót wtórny secondary distribution, secondary

trading

obstrukcja obstruction

obszar area, territory, region, field, zone,

range

obszar celny customs territory, customs

area

wyprowadzić / wyprowadzać towary

z obszaru celnego to remove goods

from the customs territory

obszar działania area of activity

obszarnik landowner

obuwie robocze working footwear

obwieszczać / obwieścić to announce, to

proclaim, to make known

obwieszczenie announcement, proclamation,

notice

obwiniać to blame, to incriminate, to

charge, to accuse

obyczajówka vice squad

obywatel citizen, denizen

obywatelski civil, citizenly, civic

Platforma Obywatelska Civic Platform

swobody obywatelskie civil liberties

obywatelstwo citizenship, nationality

podwójne obywatelstwo dual citizenship,

dual nationality

pozbawić obywatelstwa to denaturalise

ocena opinii, (osąd) judgement, (wycena)

appraisal, evaluation, assessment

ocena inwentaryzacyjna stock valuation

ocena pracownika employee appraisal

ocena pracy work evaluation

ocena wydajności pracy merit rating

oceniać / ocenić to appraise, to evaluate,

to assess

oceniać / ocenić czyjąo pracę to assess

the performance

ochrona protection, preservation, conservation,

guard, shield

ochrona pracy work protection

ochrona przed zagrożeniami protection

against hazards, protection against risks

ochrona przedemerytalna protection of

those approaching pensionable age

ochrona w trakcie usprawiedliwionej

nieobecności w pracy protection during

justified absence from work

ochroniarz bodyguard, minder

oclenie (uiszczenie cła) clearance, clearing

oclić to clear

oczekiwania expectations

oczekiwania pracowników employee expectations

oczerniać / oczernić to decry, to defame,

to vilify, to traduce

oczernianie defamation, vilification, traducement

oczyszczalnia ocieków water treatment

plant, sewer treatment plant

226

obrona sądowa oczyszczalnia ocieków

oczyszczać / oczyoezić to clear, to absolve

oczyszczać z zarzutów to exonerate, to

clear of an imputation of guilt, to absolve

of a charge

oczyszczenie clearance, clearing, (*rozgrzeszenie*)

absolution,

oczyszczenie z zarzutów exoneration,

clearance, (*usprawiedliwienie, uniewinnienie*)

exculpation

oczywisty clear, evident, obvious, explicit,

transparent, manifest, apparent

odbić kartę zegarową po zakończeniu

pracy to clock off

odbić kartę zegarową przed rozpoczęciem

pracy to clock on

odbierać / odebrać to collect, to accept,

to pick up

odbierać instrukcje to take instructions

odbierać należność to collect a debt

odbierać towar to collect goods

odbiorca recipient, consignee, receiver

odbiorca końcowy ultimate consumer

odbiorca praw transferee

odbiorca przesyłki consignee, addressee

odbiorca sumy czekowej payee

odbiorca towarów recipient of goods

odbiorca usług recipient of services

odbiór receipt, collection, receiving, reception,

acceptance

potwierdzić odbiór listu to acknowledge

receipt of a letter

odbywać karę więzienia to serve

odbywać praktykę prawniczą to serve

articles

odcisk print, imprint, trace

odciski palców fingerprints, dabs

oddać / oddawać to hand over, to give, to

release

oddać obiekt to hand over the object

oddać rzecz najętą w całości lub części

osobie trzeciej do bezpłatnego używania

albo w podnajem to give a thing

leased as a whole or in parts to a third

party for gratuitous use or sublease

oddać sprawę do sądu to submit a case to

court, to take the matter to court

oddający w dzierżawę / w najem lessor

oddalać / oddalić to dismiss, to reject, to

overrule

oddalać pozew to dismiss a suit

oddalić wniosek o ogłoszenie upadłości

to dismiss the bankruptcy petition

oddział division, department, branch

oddział spółki branch of the company

otworzyć oddział spółki to open / to establish

a branch of the company

odezwa manifesto, proclamation, appeal,

address

odliczenie deduction

odliczenie od czegoś deduction from

something

odmawiać / odmówić to refuse, to decline,

to deny, to repudiate, to turn

down, to reject

odmawiać przyjęcia to refuse acceptance

odmawiać wykonywania pracy to withdraw

one's labour

odmawiać zezwolenia to refuse permission

odmowa refusal, denial, rejection, repudiation

odmowa ponownego zatrudnienia refusal

to re-employ

odmowa składania zeznań refusal to testify

odmowa zapłaty default in payment, refusal

to pay

odmownie negatively

odmowny negative

odpowieź odmowna negative answer,

refusal of request, rejection of request

odnosić 1. (zwracać) take back, bring

back, carry back **2. (osiągać)** to achieve,

to be a success, to succeed **3. (porównywać)**

to compare

odnosić się 1. (mieć związek) to relate

2. (traktować) to treat

odnośnie in relation to, with regard to,

with reference to

odnośny relevant, pertinent, respective,

appropriate

odnowić 1. to renew, to extend **2.** to refurbish,

to renovate, to improve

227

oczyszczać / oczyścić odnowić

odnowienie 1. renovation, refurbishment,

improvement **2.** renewal, revival **3.** replenishment

odpis 1. copy, transcript **2.** deduction,

write-off

odpis amortyzacyjny depreciation charge

odpierać to rebut, to refute

odpierać zarzuty to refute an allegation

odpłatność payment, charge, fee, price

odpłatny for a consideration, paid, to be

paid, non-gratuitous

odpoczynek rest, relaxation, vacation

odpoczynek tygodniowy weekly rest period

odpoczynek w pracy rest at work

odkupny redeemable

odkupować / odkupić to redeem, to buy

back, to repurchase

odpokutować to do penance, to atone, to

suffer the consequences of

odpowiadać (za) to be liable for, to be responsible

for, to be accountable for, to

bear responsibility

odpowiadać solidarnie to be liable

jointly and severally

odpowiadać za podatki to be liable for

taxes

odpowiadać za zobowiązania spółki to

be liable for the obligations of the partnership

/ company

odpowiedni appropriate, relevant, corresponding,

suitable, adequate, right

odpowiednik counterpart, equivalent

odpowiednio appropriately, accordingly,

correspondingly, respectively, in proportion,

mutatis mutandis, suitably, adequately,

pursuant to

odpowiedzialność liability, responsibility,

accountability

być wolnym od odpowiedzialności

w granicach wartości wkładu to be exempt

from liability up to the value of the

contribution, to be free from liability to

the extent of the value of the contribution

ponosić odpowiedzialność za coś to be

liable for something, to bear responsibility

for something

uchylać się od odpowiedzialności to

evade responsibility, to shirk responsibility

wziąć odpowiedzialność to accept responsibility

odpowiedzialność indywidualna several

liability

odpowiedzialność materialna pracowników

material liability of employees,

financial liability of employees

odpowiedzialność nieograniczona unlimited

liability

odpowiedzialność odszkodowawcza

compensatory liability

odpowiedzialność ograniczona do wysokości

wkładów liability limited to the

contribution

odpowiedzialność osobista spadkobiercy

personal liability of an heir

odpowiedzialność podatkowa spadkobiercy

heir's tax liability

odpowiedzialność porządkowa pracowników

employee's liability for maintenance

of order

odpowiedzialność solidarna joint and

several liability

odpowiedzialność subsydiarna wspólnika

subsidiary liability of a partner,

subrogative liability of a partner

odpowiedzialność za długi spadkowe liability

for estate debts / inheritance debts

odpowiedzialność za mienie powierzone

pracownikowi liability for property entrusted

to employees

odprawa 1. admission **2.** severance pay /

payment, money bonus, golden handshake

3. briefing

odprawa celna customs clearance

odprawa czasowa (towaru) temporary

admission

pozwolenie na odprawę czasową

authorisation for temporary admission

procedura odprawy czasowej temporary

admission procedure

228

odnowienie odprawa czasowa

odprawa emerytalna old age bonus

odprawa pośmiertna death benefit, death

grant

odprawa rentowa disability bonus

odrębny separate, distinct, autonomous,

different

odrębne zdanie dissenting opinion

odroczenie 1. postponement, deferment,

stay **2.** adjournment **3.** continuance

odroczenie sprawy sądowej continuance

odroczenie świadczeń emerytalnych

postponement of old-age benefits

odroczenie terminu płatności podatku

deferment of tax

odroczenie wykonania wyroku reprieve

odroczone podatki postponed tax

odroczyć płatność to defer payment

pozwolenie na odroczenie płatności

permission to defer payment

odsiadka time

mieć odsiadkę to do / to serve time

odsetek 1. (zysk) interest 2. (procent) percentage,

proportion

odsetki interest

odsetki bankowe banking interest

odsetki bieżące running interest

odsetki dodatkowe additional interest

odsetki karne penalty interest

odsetki należne interests due

odsetki narosłe interests accrued

odsetki od wiarytelności interests accrued

on claims, interests on claim

odsetki roczne annual interest

odsetki ustawowe legal interest

odsetki zaległe interests in arrears

odsetki za zwłokę default interests, penal

interests

stawka odsetek za zwłokę default interest

rate

naliczać odsetki za zwłokę to charge /

to calculate default interest

naliczanie odsetek za zwłokę calculation

of default interest

obliczać odsetki to compute interest, to

calculate interest

odsprzedaż resale

odstępne premium, (*zapłata*) compensation,

restitution

odstępować od czegoś to abandon / to renounce

/ to relinquish something, to forbear

from doing something

odstępować od umowy to renounce the

contract, to contract out of an agreement

odstępować od zwyczajowych zasad to

depart from normal practice

odszkodowanie compensation, damages,

indemnity

wyplacać / wypłacić odszkodowania

to pay compensation

zmniejszenie odszkodowania mitigation

of damages

odszkodowanie ogólne general damages

odszkodowanie retorsyjne punitive damages

odszkodowanie symboliczne nominal

damages

odszkodowanie tymczasowe provisional

damages

odtajnić to declassify, to disclose, to reveal

odtąd hereinafter, hereafter, henceforth,

from this point

odwet retaliation, (*zemsta*) revenge, retribution

brać odwet to retaliate

w odwecie za coś in retaliation for

something

odwetowy retaliatory

cło odwetowe retaliatory tariff

odwołać / odwoływać 1. to revoke, to dismiss

2. to withdraw 3. to cancel, to

countermand, to recall

odwołać zamówienie to countermand / to

cancel an order

odwołanie 1. revocation, (*ze stanowiska*)

dismissal 2. (*cofnięcie*) withdrawal

3. appeal 4. cancellation, revocation

odwołanie wypowiedzenia withdrawal of

notice

termin wypowiedzenia term of notice

odwrotny opposite, reverse

odziedziczyć to succeed, to inherit

229

odprawa emerytalna odziedziczyć

odzież robocza protective working clothes,

industrial clothing, work clothing

odzyskać to regain, to recover, to get back,

to win back

odzyskać prawo swobodnego zarządzania

majątkiem to recover the right to

freely administer one's assets

odzyskanie recovery, regaining, getting

back

odzyskanie posiadania repossession

oferent offeror, bidder, tenderer

oferować to offer, to quote

oferta offer, quotation, quote, proposal

adresat oferty offeree

anulować ofertę to cancel an offer, to

retract an offer

być skłonny do rozważenia oferty

to be open to an offer

odrzuć ofertę to decline an offer, to

refuse an offer, to reject an offer

okres ważności oferty duration of an

offer

oświadczenie o przyjęciu oferty declaration

of acceptance of an offer

prosić o złożenie oferty to ask for an

offer

przyjąć ofertę to accept an offer, to

take an offer

przyjęta oferta przetargowa winning

tender

rozważać ofertę to entertain an offer

składający ofertę maker of the offer,

offeror, offerer

skorzystać z oferty to take advantage

of an offer

skwapliwie skorzystać z oferty to jump

at an offer

termin składania ofert opening, submission

tendering date

wzwać do składania ofert przetargowych

to call for tenders, to invite tenders

wycofać ofertę to withdraw an offer, to

revoke an offer

wygaśnięcie oferty expiration of an offer

złożyć ofertę to make an offer, to submit

an offer, to lodge a tender, to lodge

a bid

oferta atrakcyjna attractive offer

oferta cenowa quotation

oferta do przyjęcia acceptable offer

oferta fikcyjna fictitious offer

oferta korzystna advantageous offer, favourable

offer

oferta korzystna ze względu na cenę

low-priced offer

oferta kupna bid, offer to buy

oferta kupna z zastrzeżeniem inspekcji

technicznej statku offer subject to inspection

oferta na dostawę offer for delivery

oferta na sprzedaż offer for sale

oferta nabycia bid

oferta najkorzystniejsza best offer

oferta nie wiążąca free offer, offer without

engagement

oferta niewywołana unsolicited offer,

voluntary offer

oferta odpowiednia / do przyjęcia suitable

offer

oferta okazjna / po obniżonej cenie

occasional offer

oferta pisemna written offer, offer in writing

oferta podlegająca potwierdzeniu / z zastrzeżeniem potwierdzenia offer subject to confirmation

oferta poważna serious offer, genuine offer

oferta pracy offer of work

oferta próbna tentative offer

oferta przetargowa tender, bid

oferta publiczna public offering

oferta specjalna / wyjątkowa exceptional offer

oferta specjalna / preferencyjna preferential offer, special offer

oferta sprzedaży offer to sell, offer of sale

oferta subskrypcyjna offer for subscription

oferta towarów po obniżonej cenie cut-price offer

230

odzież robocza oferta towarów po obniżonej cenie

oferta usług offer of services

oferta ustna verbal offer, oral offer

oferta w zapieczętowanej kopercie offer under sealed cover

oferta ważna offer in force, offer open

oferta ważna / aktualna do offer open until ...

oferta ważna ... dni offer open ... days

oferta ważna do odwołania offer remains open until recall

oferta wiążąca binding offer, firm offer

oferta wstępna opening bid

oferta z zastrzeżeniem akceptowania

natychmiast po przyjęciu offer subject to immediate acceptance

oferta z zastrzeżeniem prawa ewentualnej wcześniejszej sprzedaży towaru

(przed otrzymaniem odpowiedzi drugiej

strony) offer subject to prior sale (to being unsold)

oferta z zastrzeżeniem przyjęcia do dnia ... offer subject to acceptance by

oferta zakupu offer to buy, offer to purchase

ofiara 1. (osoba poszkodowana) victim, casualty 2. (datek) donation, gift 3. (poświęcenie czegoś) sacrifice

ogłędziny inspection, examination, survey,

viewing the scene

ogłaszać / ogłosić to announce, to declare,

to proclaim, to pronounce

ogłosić upadłość to declare oneself bankrupt

ogłoszenie announcement, proclamation,

declaration, pronouncement

ogłoszenie strajku proclamation of

a strike

ogłoszenie upadłości declaration of bankruptcy

ogólnopolski all-Poland, nation-wide,

all-Polish

Ogólnopolskie Porozumienie Związków

Zawodowych All-Poland Alliance of

Trade Unions

ograniczać to limit, to delimit, to border,

to restrict, to confine, to restrain

ograniczać produkcję to cut back production

ograniczenie limitation, restriction, restraint

ograniczenie czasowe time limitation

ograniczenie odpowiedzialności limitation

of liability

ograniczenie swobody handlu restraint

of trade

ogrodzenie enclosure, fence, wall, railing

ogrodzenie terenu budowy site fence

ojciec father

ojciec chrzestny godfather

ojciec domniemany putative father

ojcobójstwo patricide

ojcostwo paternity

ojczym stepfather

okaleczenie 1. injury, wound, mutilation

2. lameness, crippledom 3. mayhem

trwale okaleczenie mayhem

złośliwe okaleczenie malicious wounding

okaziciel bearer, holder

okazja (szansa) opportunity, (*wydarzenie,*

sytuacja, sposobność) occasion, (*tani*

zakup) bargain

okazja przewozu (możliwość wysyłki)

shipping opportunity

okoliczność circumstance, occasion

okoliczności dodatkowe contributory

causes

okoliczności łagodzące mitigating circumstances

/ factors, extenuating circumstances

okoliczności obciążające aggravating circumstances,

aggravations

okoliczności poprzedzające antecedents

okólnik circular letter, circular, memo

okres period, term, season, semester, cycle,

phase

okres aplikatory articles

okres podatkowy assessment period

okres próbny probation, trial period

okres sprawozdawczy / rachunkowy accounting

period

data kończąca okres sprawozdawczy

ending date of the accounting period

231

oferta usług okres sprawozdawczy / rachunkowy

okres wypowiedzenia term of notice

ustawowy okres wypowiedzenia statutory

notice

okręg district, area, region, county, ward

okręg celny customs collecting district

okręg sądowy circuit

okręg wyborczy constituency, electoral

ward

okrucieństwo cruelty, atrocity, ruthlessness

okrutny cruel, ruthless, atrocious

okup ransom

żądanie okupu ransom note

okupacja 1. occupation 2. occupancy

opcja option

premia opcyjna put premium

operacja operation, transaction, business

operacja uprzywilejowana privileged

operation

operacje bankowe banking business,

banking transactions, banking operations

operacje czekowe i wekslowe operations

involving cheques and bills of exchange

opieka care, custody

pod czyjąoe opieką in the custody of

someone

opiekun guardian, warder, warden

być czyimś opiekunem to be a guardian

over somebody

opiekun faktyczny de facto guardian

opiekun prawny legal guardian

opiekun procesowy special guardian

opiekun specjalny guardian *ad litem*

opiekun ustanowiony w testamentcie

testamentary guardian

opiekuńczy custodial, caring, protective

państwo opiekuńcze welfare state

opieszali dilatory, slow, sluggish, tardy

opinia 1. opinion, view, judgement **2.** reputation

3. reference

zasięgać czyjeś opinii to consult someone

opinia biegłego expert's opinion

odmowa wydania opinii disclaimer of

opinion

opiniodawca adviser / advisor, consultee,

referee

opiniodawczy advisory, consultative

ciało opiniodawcze consultative body

opłata fee, charge, payment, (*za naukę*)

tuition, (*za przejazd autostradą itp.*) toll

opłata bankowa bank charge

opłata manipulacyjna administration fee,

handling fee / charge

pobierać opłatę manipulacyjną to

charge an administration fee

stawka opłat manipulacyjnych rate of

administration fees

opłata prolongacyjna extension fee

ustalać opłatę prolongacyjną to fix an

extension fee

wpłacać opłatę prolongacyjną to pay

an extension fee

wysokość opłaty prolongacyjnej extension

fee amount

opłata skarbowa stamp duty

opłata symboliczna token charge

opłaty komunalne utility charges

opłaty składowe storage charges

opodatkować to tax, to impose a tax

opodatkowanie taxation, assessment, imposition

of taxes

dochód od opodatkowania chargeable

profit, taxable income, taxable profit

dochód podlegający opodatkowaniu

assessable income

podlegać opodatkowaniu to be subject

to taxation, to be taxable, to be assessed

to tax

podstawa opodatkowania taxable

base, taxable amount, basis of assessment,

tax base

przedmiot opodatkowania taxation

object

zaokrąglać podstawę opodatkowania

to round the taxable base

opodatkowanie bezpośrednie direct taxation

opodatkowanie podwójne double taxation

umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania

double taxation agreements,

tax treaties

232

okres wypowiedzenia opodatkowanie podwójne

opodatkowanie progresywne progressive

taxation

opodatkowanie proporcjonalne proportional

taxation

opodatkowanie u źródła taxation at the

source

oprawca (*kat*) executioner, (*dręczyciel*)

torturer, (*morderca*) murderer

ordynacja 1. regulations, law, act on rules

for **2.** entailed state

ordynacja podatkowa act on rules for

taxation, fiscal law

ordynacja wyborcza electoral regulations,

electoral law, act on rules for elections

orędzie address, message, proclamation,

manifesto

organ body, authority, organ, agency

organ odwoławczy administrative-review

authorities

organizacja organisation, arrangement,

system

organizacja czasu pracy arrangement of

working time

organizacja pozarządowa non-governmental

organisation

organizacja pracy organisation of work,

system of work

organizacja rządowa governmental organisation

organizacja zawodu organisation of professions

organizacja związkowa union organisation

ponadzakładowa organizacja związkowa

upper-level union organisation,

multi-establishment trade union organisation

zakładowa organizacja związkowa

trade union organisation of an establishment,

trade union active at work establishment

organizacje pracodawców employers'

organisations

organizacje zawodowe professional associations

organizować to organise, to arrange

organizować pracę firmy to organise the

operations of a business

organy podatkowe tax authorities

reprezentować podatnika przed organami

podatkowymi to represent

a taxpayer before tax authorities

organy spółki company's authorities, organs,

bodies of association

orzec / orzekać to declare, to decide, to

rule, to adjudicate, to adjudge, to decree

orzec upadłość to declare bankruptcy, to

declare bankrupt

orzeczenie 1. decision 2. verdict, adjudication,

judgment 3. statement

orzeczenie lekarskie medical report, medical

certificate

aktualne orzeczenie lekarskie

up-to-date medical report, valid medical

certificate

orzeczenie o ogłoszeniu upadłości decision

declaring bankruptcy

sądowe orzeczenie o upadłości adjudication in bankruptcy,

adjudication order

orzecznictwo judicial decisions, body of

rulings, jurisdiction

orzekać / orzec to declare, to decide, to

rule, to adjudicate, to adjudge, to decree

orzekać na posiedzeniu niejawnym to

adjudicate at a closed session

osąd judgment / judgement, opinion, verdict

osądzać / osądzić to adjudge, to judge, to

pass judgment

oskarżać / oskarżyć to accuse, to charge,

to indict, to arraign, to incriminate, to

prosecute, to litigate, to sue

oskarżający accuser, prosecutor

oskarżanie accusal, accusation, inculpation,

allegation, imputation,

oskarżenie accusation, charge, indictment,

allegation, prosecution, arraignment

przedstawienie aktu oskarżenia arraignment

oskarżenie publiczne indictment

oskarżony accused, defendant, respondent

opodatkowanie progresywne oskarżony

oskarżyciel counsel for the prosecution,
prosecutor

oskarżyciel Korony (UK) Crown prosecutor

oskarżyciel publiczny public prosecutor,
prosecuting attorney, district attorney

oskarżycielski accusatorial, accusatory

osoba person, entity, head, party, individual

osoba fizyczna natural person, human being,
natural being, individual

osoba owdowiała widowed person

osoba pracująca dorywczo odd hand

osoba pracująca na własny rachunek
self-employed person

osoba prawna legal person, legal entity,
artificial person, juridical person, juristic
person, corporation, body corporate,
corporate personality

państwowa osoba prawna State legal
person

ustanowić osobę prawną to establish
a legal entity, to form a legal entity

osoba prawna podzielona divided legal
entity

osoba prawna prawa prywatnego private
corporation

osoba prawna prawa publicznego public
corporation

osoba prawna zbiorowa corporation aggregate

osoba rozwiedziona divorced person

osoba stanu wolnego unmarried person,
single person

osoba trzecia third person

osoba ubezwłasnowolniona incapacitated
person, incompetent person, person
in need of supervision

osoba w separacji separated person

osoba zamężna married person

osoba znajdująca się pod opieką / kuratel
ą ward, charge

osoba zobowiązana do zapłaty podatku
person liable to pay tax

osobisty personal, private

rzeczy osobiste personal belongings

osobiście personally, in person

osobny individual, separate, single, distinct

osobowość prawna legal personality, juridical

personality, status of artificial

person of legal entity

jednostka bez osobowości prawnej

unincorporated association (UK)

ostateczny final, ultimate, decisive, conclusive,

closing

ostrzeżenie warning, caution, (*upomnienie*)

caveat, (*cynk, poufna informacja*)

tip-off

ostrzeżenie ustne verbal warning

udzielić ostrzeżenia to give a warning

oszacowanie 1. assessment **2.** evaluation,

estimation

oszacowanie majątku assessment of the

assets

oszczerca defamer, libelant

oszczerczy defamatory, libellous, slanderous

oszczerstwo defamation, slander, libel, injurious

/ malicious falsehood, vilification

oszukańczy deceitful, crooked, underhand,

cheating, fraudulent

oszukiwać to deceive, to defraud, to delude,

to trick

oszukiwanie deception

oszust crook (pot.), trickster, fraud

oszust karciany card sharper, cardsharp,

card shark

oszustwo (*kłamstwo*) deceit, fraud, (*kant*)

swindle, (*podstęp*) trickery, (*szwindel*)

take-in, (*szlabilirstwo*) imposture, (*mistyfikacja*)

hoax

oszustwo komputerowe computer fraud

oszczędności 1. savings, funds **2.** reserves,

resources

wycofywać swoje oszczędności to

draw out one's savings

oszczędzać to save, to economise

oszczędzanie saving, economising

ośmiogodzinny dzień pracy eight-hours

working day

234

oskarżyciel ośmiogodzinny dzień pracy

ośrodek 1. centre, office **2.** area **3.** medium

ośrodek pomocy społecznej social assistance

office

ośrodek poprawczy attendance centre,

youth custody centre

ośrodek zatrudnienia employment centre

oświadczać / oświadczyć to declare, to

state, to represent, to allege

oświadczenie declaration, statement, representation,

testimony presentation,

proclamation, profession, pronouncement

bezwarunkowe oświadczenie unconditional

declaration, unconditional

statement

nieważność oświadczenia woli invalidity

of a declaration of intent

odwołać oświadczenie woli to revoke

a declaration of intent

złożyć oświadczenie to make a statement,

to make a declaration, to make

representations

oświadczenie finansowe statement of

means

oświadczenie o wszczęciu postępowania

naprawczego statement on opening reorganisation

proceedings

oświadczenie woli declaration of one's intention,

declaration of intent, declaration

of will

złożyć oświadczenie woli to make

a declaration of intent

oświata education, school system

oświatowy educational, instructional

otrucie poisoning

otruć to poison

oznaczony 1. marked 2. appointed, set

3. identified 4. specified 5. definite

oznaka 1. sign, indication, symptom

2. emblem, token

Ó

Ósma Dyrektywa EWG z 1984

EEC Eighth Directive of 1984

235

ośrodek Ósma Dyrektywa EWG z 1984

P

pacjent patient

pacyfista pacifist

pajęczarz 1. attic thief 2. subscription fee

dodger

pakiet holding, interest, lot

pakiet mniejszościowy minority interest

pakt covenant, pact, agreement, compact

Pakt Ligi Narodów Covenant of the
League of Nations

palestra the bar

panaceum panacea, cure-all

panorama firm classified directory, commercial
/ trade directory

panowanie **1.** rule, reign **2.** domination,
prevalence

państwo state, nation

państwo członkowskie Member State

państwo socjalne welfare state

państwowy state, state-owned, state-controlled,
civil, national

urzędnik państwowy civil servant

państwowa inspekcja pracy state labour
inspectorate, state labour inspection

państwowa inspekcja sanitarna state
sanitary inspectorate, state sanitary inspection

państwowa osoba prawna state legal
person

Państwowa Straż Pożarna State Fire
Service, State Fire Brigade

papier wartościowy security, stock

inkaso papierów wartościowych security
collection

operacje na papierach wartościowych
operations in securities, dealings

in securities, transactions in securities

portfel papierów wartościowych investment
portfolio

ulokowanie / plasowanie papierów

wartościowych placing of securities

rejestracja papierów wartościowych
registration of securities

papier wartościowy dopuszczony do publicznego

obrotu security approved for
public trading

papier wartościowy emitowany przez

Skarb Państwa public security, security
of the public sector

papier wartościowy emitowany w serii
security issued in series

papier wartościowy na okaziciela
bearer security

papier wartościowy na zlecenie order instrument,

order document

papier wartościowy imienny registered

security

papier wartościowy na zlecenie security

upon mandate

papiery wartościowe securities

papiery wartościowe dłużne debt securities,

debentures, bond certificates

papiery wartościowe dopuszczone do obrotu

gieldowego listed securities, quoted

securities

papiery wartościowe imienne registered

securities

papiery wartościowe krajowe domestic

securities

papiery wartościowe krótkoterminowe

marketable securities

papiery wartościowe nie znajdujące

się w obrocie giełdowym unquoted

236

securities, securities not officially

listed

papiery wartościowe notowane na

giełdzie listed securities, quoted securities

papiery wartościowe państwowe state

securities

papiery wartościowe podlegające wykupowi

redeemable securities

papiery wartościowe przenoszalne

transferable securities

papiery wartościowe przynoszące zysk

income-yielding securities

papiery wartościowe rozdrobnione

dilutive securities

papiery wartościowe rynku kapitałowego

capital market securities

papiery wartościowe rynku otwartego

open-market securities

papiery wartościowe o oprocentowaniu

stałym fixed-interest securities, fixed-

-yield securities

papiery wartościowe o oprocentowaniu

zmiennym variable-yield securities

papiery wartościowe udziałowe securities

of a participating nature

papiery wartościowe w obiegu securities

in issue

papiery wartościowe w obrocie nieoficjalnym

over-the-counter securities

papiery wartościowe właścicielskie equity

securities

papiery wartościowe wymienne convertible

securities

papiery wartościowe wyrażone w PLN

securities denominated in PLN

papiery wartościowe zagraniczne foreign

securities

papiery wartościowe zapobiegające rozdrobnieniu

antidilutive securities

papiery wartościowe zbywalne negotiable

securities

parafować 1. (*przyjąć, akceptować*) to

initial **2.** (*zabezpieczyć*) to seal

paragraf 1. article, section **2.** (*akapit*)

paragraph

parcela 1. lot, plot **2.** parcel (USA)

3. (*działka, ogródek, działkowy*) allotment

(UK)

parcelacja division into plots

parkiet floor

parking car park, parking lot

parking strzeżony guarded parking lot

parlament parliament, diet

parlamentarny parliamentary

debata parlamentarna parliamentary

debate

opozycja parlamentarna parliamentary

opposition

wybory parlamentarne parliamentary

election

partia 1. party, team, group **2.** part, portion,

lot, batch

partia polityczna political party

partia towaru consignment

partia rządząca ruling party

partner 1. partner, associate, stakeholder

2. (*konkubent*) cohabitant, cohabitee,

cohabiter

partnerzy społeczni management and labour,

social partners

partycypacja pracownicza employee

participation, worker participation

pas 1. (*przy ubraniu*) belt **2.** (*strefa*) zone

pas nadgraniczny exclusion zone, frontier

zone

paser receiver (*of stolen goods*), fence

paserstwo handling / receiving stolen

goods, fencing

zajmować się paserstwem to receive

stolen goods, to fence

pasierb stepson, stepchild

pasierbica stepdaughter, stepchild

paskarz profiteer

pastwić się nad kimś to be cruel to someone,

to maltreat someone, to torment

someone

pasywa liabilities, debit column, debit

side, debtor side

aktywa i pasywa assets and liabilities,

credit and debit

paszkwil libel, lampoon, pasquil

237

papiery wartościowe notowane... paszkwil

paszport passport

patent patent

patrol patrol, duty point

patrol policyjny police patrol

patrolować to patrol

pedagogika pracy occupational pedagogy

pełne zatrudnienie full employment

pełniący obowiązki (p.o.) acting

pełniący obowiązki dyrektora (kierownika)

acting director

pełnoletni adult, of age

być pełnoletnim to be of age, to be of

full age

nie być pełnoletnim to be under age

stać się pełnoletnim to come of age, to

become major, to attain one's majority

pełnoletni domownik adult member of

the household

pełnoletność full age, full legal age, majority,

age of majority, age of consent

pełnoletność prawna legal majority

osiągnąć pełnoletność to attain the age

of majority, to reach one's majority

pełnomocnictwo power of attorney,

proxy, representation

cofnąć pełnomocnictwo to revoke

power of attorney

cofnięcie pełnomocnictwa revocation

of power of attorney

odwołać pełnomocnictwo to revoke

power of attorney

odwołanie pełnomocnictwa revocation

of power of attorney

przekazać pełnomocnictwo to delegate

authority

sporządzić pełnomocnictwo to make a

power of attorney

udzielać / udzielić pełnomocnictwa to

grant a power of attorney

wygaśnięcie pełnomocnictwa expiration

of power of attorney

zrzec się pełnomocnictwa to renounce

a power of attorney

zrzeczenie się pełnomocnictwa renunciation

of a power of attorney

pełnomocnictwo bierne passive power of

attorney (restricted to receiving declarations

of will)

pełnomocnictwo dla agencji celnej

power of attorney for a customs agency

pełnomocnictwo do dokonania czynności

proxy granted in order to act

pełnomocnictwo do doręczeń power of

attorney for delivery

pełnomocnictwo do działania w sprawach

celnych power of attorney to act

in customs affairs

pełnomocnictwo do przeniesienia własności

nieruchomości power of attorney

to transfer ownership to real estate

pełnomocnictwo do reprezentowania na

walnym zgromadzeniu power of attorney

to represent a shareholder at a general

meeting

pełnomocnictwo do wykonywania czynności

prawnych power of attorney to

perform legal acts

pełnomocnictwo do zawiązania spółki

z o.o. power of attorney to establish

a limited liability company

pełnomocnictwo dorozumiane (domniemane)

implied power of attorney,

agency of necessity

pełnomocnictwo generalne plenary

power, general power of attorney

pełnomocnictwo jawne open power of attorney

pełnomocnictwo łączne joint power of attorney

pełnomocnictwo na piśmie letter of authority

pełnomocnictwo nieodwołalne irrevocable

power of attorney

pełnomocnictwo nieograniczone unlimited

power of attorney

pełnomocnictwo notarialne notarial power

of attorney

pełnomocnictwo ogólne general power of

attorney

pełnomocnictwo procesowe power of attorney

ad litem, warrant of attorney

238

paszport pełnomocnictwo procesowe

pełnomocnictwo prywatne power of attorney

by private instrument

pełnomocnictwo rodzajowe specific

power of attorney

pełnomocnictwo stałe permanent power

of attorney

pełnomocnictwo trwałe durable power of

attorney (USA)

pełnomocnictwo ustne oral power of attorney

pełnomocnictwo zbiorowe collective

power of attorney

pełnomocnictwo zlecone mandatory powers

pełnomocnik attorney-in-fact, proxy

holder, agent, plenipotentiary, representative

pełnomocnik do doręczeń agent for delivery,

attorney-in-fact for delivery

pełnomocnik handlowy commercial representative

pełnomocnik pozasądowy private attorney

pełnomocnik prawny attorney

pełnomocnik procesowy legal representative

for the purpose of litigation

pełnomocnik wierzycieli attorney of

creditors

penitencjarny penitentiary

penologia penology

pensja pay, remuneration, wages, salary

pensja na rękę, pensja netto take-home

pay

personel staff, personnel, body of persons

employed

członek personelu staff person

odpowiadać za personel to be in charge of staff

wstęp tylko dla personelu no admittance except on business

zarządzać personelem to administer personnel, to direct personnel, to manage personnel

zebranie personelu personnel meeting

personel administracji administrative personnel

personel biurowy office personnel

personel nadzoru supervisory personnel

personel naukowo-techniczny scientific profession

personel pomocniczy back office personnel, support staff

personel służby zdrowia health care profession

personel techniczny technical personnel

personel transportu transport staff

personel urzędniczy salaried personnel

personel wykwalifikowany qualified personnel

perspektywy zawodowe career prospects

petent petitioner, applicant, inquirer, supplicant

petycja petition, application

pewność 1. security, certainty **2.** confidence

pewność stanowiska security of tenure

pewność zatrudnienia security of employment

piastować to hold, to bear

piastować urząd to hold office

piecza care, custody, charge, supervision

sprawować pieczę nad czymś to be in charge of something

pieczęć stamp, seal

przystawić pieczęć to affix a seal / stamp, to stamp

pieczęć firmowa / spółki company seal

pieczęć spółki / związku common seal

pieniacki litigious, barratrous

pieniactwo barratry, barrety

pieniacz vexatious litigant, barrator, barrater

pieniądze money, funds, currency

pieniądze za milczenie hush money

pieniężny pecuniary, monetary, money, financial

pierwokup pre-emption, pre-emptive purchase

prawo pierwokupu right of pre-emption

pierwsza pomoc first aid

udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym

to provide first aid to injured

persons

239

pełnomocnictwo prywatne pierwsza pomoc

pikieta picket, demonstration

pikieta masowa mass picketing

pikieta pokojowa peaceful picketing

pikieta strajkowa strike picket

pikietować to picket

pismo letter, note, document, writing, notice

pismo okólne circular letter

pismo przewodnie covering letter / note

pismo wypowiedzające pracę written notice

plafon taryfowy tariff ceiling

plagiat plagiarism, crib

popelniać plagiat to plagiarise

plan 1. plan, schedule, scheme **2.** intention,

plan 3. (*zarys*) design, blueprint

plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

security and health protection plan

plan zagospodarowania city plan, master

plan

tworzyć plany zagospodarowania terenu

to create zoning arrangements of

the land

planować to plan, to project, to scheme, to

schedule, to design

planować urlop to schedule leave

planowanie planning, programming,

scheduling, intention

planowanie zatrudnienia manpower

planning

plomba lead seal, customs seal

nałożyć plombę to affix the seal

zerwać plombę to break the seal

płaca pay, remuneration

płaca akordowa piece work pay

płaca gwarantowana guaranteed pay

płaca miesięczna monthly wages

płaca minimalna minimum wage

płaca na rękę, dochód na rękę disposable

income

płaca niska low pay

płaca podstawowa threshold salary

płaca progresywna incentive pay

płaca realna real wages

placa sfery budżetowej public sector pay

placa stała fixed wage

placa oerednia average wage

placa tygodniowa weekly wage

placa za godzinę hourly wage

placa zasadnicza basic wage, basic salary

placić, wynagradzać za pracę to pay for,

to remunerate, to give payment, to make

payment, to reward

płatnik payer, remitter

płatnik podatku tax remitter, taxpayer

płatność payment

odroczyć płatność to defer payment

pozwolenie na odroczenie płatności

permission to defer payment

termin płatności maturity, falling due

termin płatności odsetek falling due

of interest

płatny 1. due, payable **2.** paid, salaried

płatne przy odbiorze cash on delivery

płatny na żądanie payable on demand

pleć sex, gender

płciowy sexual, carnal

stosunek płciowy sexual intercourse,

carnal knowledge

plody produce, crop

pobicie battery, beating, defeat

napad z pobicciem assault and battery

pobierać / pobrać to levy, to collect, to

draw

pobierać podatek to levy a tax, to collect

a tax

pobierać płacę to draw wages

pobierać zasiłek dla bezrobotnych to be

on the dole

pobieranie podatków collection of taxes

poborca collector

poborca podatkowy tax collector

poborowy (adjective) conscriptable

poborowy (noun) conscript, recruit

pobory emoluments, salary, wages

pobór podatku collection of taxes, levy

zaniechać poboru podatku to waive

the collection of taxes

pobudka motive, impulse

ukryte pobudki ulterior motives

pobyć stay, sojourn

pobyt czasowy temporary stay

240

pikieta pobyt czasowy

pobyt stały permanent stay

długość pobytu duration of stay

miejsce pobytu place of stay

pochodzenie origin, descent

niepreferencyjne pochodzenie

non-preferential origin

preferencyjne pochodzenie preferential

origin

świadcstwo pochodzenia certificate of

origin

pochodzenie towarów origin of goods,

provenance

dowód pochodzenia towarów proof of

the origin of goods

ustalić pochodzenie towarów to determine

the origin of goods

poczytalność accountability, sanity,

soundness of mind, responsibility

ograniczona poczytalność diminished

responsibility / capacity

podać się do dymisji to resign

podanie application, letter of application,

petition, claim

podanie o pracę job application

odrzuć czyjeś podanie o pracę to reject

someone's job application

podanie upadłego o dopuszczenie do zawarcia

układu the bankrupt's petition

for permission to make the arrangement

podanie w sprawie zawarcia umowy

najmu rental property application

podatek tax, duty, impost

główny podatek dochodowy od osób

prawnych mainstream corporation tax

(MCT)

obliczać podatek to calculate a tax

obowiązek podatkowy tax obligation

data powstania obowiązku podatkowego

tax point

niedopełnienie obowiązku podatkowego

failure to fulfil a tax obligation

podlegający podatkowi taxable,

assessable

podnosić podatki to raise taxes

potrącić podatek to withhold a tax

wymiar podatku tax assessment

podatek akcyzowy excise duty, excise tax

podatek bezpośredni direct tax

podatek dochodowy income tax

podatek dochodowy od osób fizycznych

personal income tax

podatek dochodowy od osób prawnych

income tax on legal persons, corporate

income tax

podatek gruntowy land tax, tax on land,

real estate tax

podatek inflacyjny inflation tax

podatek konsumpcyjny consumption tax

podatek kościelny church tax

podatek majątkowy property tax, tax on

property

podatek obrotowy turnover tax

podatek od darowizn donation tax, gift

tax (USA)

podatek od dochodów i zysków kapita

łowych corporation tax

podatek od kapitału capital transactions

tax

podatek od majątku property tax

podatek od nabycia praw własności

purchase / conveyance tax

podatek od nieruchomości real estate

tax, real property tax

podatek od obrotu nieruchomościami

tax on sales of land

podatek od papierów wartościowych

tax on transfer of stocks and bonds, securities

tax

podatek od psów dog licence tax, dog tax

podatek rzeczowy / od ruchomości tax

on movables

podatek od samochodów tax on cars

podatek od spadków inheritance tax, estate

tax, estate duty

podatek od spadków i darowizn inheritance

and gift tax

podatek od spożycia consumption tax

podatek od spółek corporation tax

podatek od oerodków transportowych

transport vehicles tax

podatek od świadczenia usług tax on

services

241

pobyt stały podatek od świadczenia usług

podatek od tłuszczów jadalnych tax on

oils and fats

podatek od towarów i usług VAT, tax on

goods and services

podatek od transakcji tax on transactions

podatek od transportu transportation tax,

duty on transportation

podatek od wartości dodanej od nakładów

value added tax charge on inputs

podatek od wartości wytworzonej output

tax

podatek od wynagrodzeń tax on wages

podatek od zysków profits tax, tax on

profits

podatek od zysków kapitałowych capital

gains tax (UK)

podatek pogłówny poll tax

podatek pośredni indirect tax

podatek progresywny progressive tax

podatek rolny agricultural tax

podatek ryczałtowy lump-sum tax

podatek spadkowy succession duty, inheritance

tax, legacy tax, legacy duty

podatek spadkowy inheritance tax, death

duty

podatek u źródła tax at source

podatek wyrównawczy surtax, countervailing

tax, equalisation of burdens

podatki lokalne local taxes

podatki miejskie municipal taxation

podatnik taxpayer, taxable person, tax

bearer

podatnik opieszły slow taxpayer

podatnik podatku dochodowego personal-

income-tax payer

majątek podatnika taxpayer's property

na koszt podatnika at taxpayer's expense

odpowiedzialność płatnika taxpayer's

liability

podaż pieniądza money supply

podejmować działania undertake activities

podejrzany suspect

podejrzanie suspicion, suspecting, assumption

rzucić podejrzenia to cast suspicion

wzbudzać podejrzenia to arouse suspicion

podejrzenie nieuzasadnione groundless

suspicion, unfounded suspicion

podejrzewać to suspect, to have a suspicion,

to be suspicious, (*mieć podejrzenia,*

wątpliwości) to misdoubt, (*żyć*

podejrzenia) to harbour suspicions

podejrzliwy suspicious, mistrustful, distrustful

podjudzać to abet, to instigate, to incite

podmiot subject, entity

podmiot gospodarczy business entity

podnajem subletting, sublease

podnajemca subtenant, subletter

podnajmować to sublet

podopieczny ward, tutee, protege

podpalenie arson

podpis signature

prawo podpisu power to sign

uwierzytelnić podpis to authenticate

a signature

podpis notarialnie poświadczony signature

certified by a notary public

podpis urzędowo poświadczony an officially

certified signature

podpis własnoręczny one's autograph signature

poświadczenie podpisu authentication of

signature

podrabiać to counterfeit

podrabiać monety to counterfeit coins

podróż służbowa business trip

podśądny accused, defendant, culprit

podśluch wiretapping

podśluchiwanie eavesdropping, listening

in

podstawa basis, base, cause, grounds,

substance

podstawa powództwa ground of action,

cause of action

podstawa powództwa / roszczenia cause

of action

242

podatek od tłuszczów jadalnych podstawa powództwa / roszczenia

podstawienie substitution

podstawienie pospolite substitution of an

heir

podstawienie powiernicze substitution of

an heir on trust

podstawowy basic, primary, prime

podstawa base, basis, foundation

podstawy basics

podstęp deceit, trick

podwładny inferior, subordinate

podwyżka rise, increase

podwyżka płac pay rise, rise in wages,
wage increase, rising wages

podział division, partition, break-up, portioning,
split, separation

dokonywać podziału (majątku) to

sever, to divide

dzień podziału division date, day of division

ogłoszenie o podziale spółki announcement

of the division of the company

plan podziału division plan, draft

terms of division

ogłosić plan podziału to announce the

division plan

poddać plan podziału badaniu biegłego

to examine the division plan by an

expert

zgłosić plan podziału do sądu rejestrowego

to file the division plan with

the registry court

uchwała o podziale spółki resolution

on division of the company, division

resolution

podjąć uchwałę o podziale spółki to

adopt a resolution on division of the

company

zamiar dokonania podziału spółki intention

to divide the company, intention

to effect a division of the company

zastrzeżenie do podziału planu objection

to the division plan

wnieść zastrzeżenia do podziału planu

to lodge / to make objections to the

division plan

podział pracy allocation of work, division

of labour

podział przez przejęcie division by acquisition,

division by take-over

podział przez przejęcie i zawiązanie nowej

spółki division by acquisition and

formation of a new company

podział przez wydzielenie division by

separation

podział przez zawiązanie nowych spółek

division by formation of new companies

podział równy even distribution

podział właściwy proper distribution

podżegacz abettor, accessory, inciter

podżegać to abet, to incite, to instigate,

(*do buntu*) to foment

podżeganie incitement, instigation, abetment

pogorszenie deterioration

pogotowie strajkowe strike alert

pogróżka threat, intimidating remark,

menace

list z pogróżkami threatening letter

pojednanie conciliation, reconciliation

pojednawczy conciliatory

komisja pojednawcza arbitral

committee, conciliation commission

postępowanie pojednawcze conciliatory

proceedings

pojedynczy single, individual, separate

pokuta atonement, penance

pokrewieństwo cognation, relation by

blood, consanguinity

stopień pokrewieństwa degree of relationship

pokwitować, udzielić pokwitowania to

release, to discharge

pokwitowanie receipt

otrzymać pokwitowanie to obtain / to

receive a receipt

przedstawić / okazać pokwitowanie

to produce a receipt

wydać pokwitowanie to issue / to give

a receipt

wypisać pokwitowanie to make out / to

write out a receipt

243

podstawienie pokwitowanie

pokwitowanie (*udzielone zarządowi*) release,

discharge

pokwitowanie zapłaty dłużnej sumy receipt

of payment of the sum due

polecenie order, direction

stosować się do poleceń to obey directions,

to obey orders

polecenie księgowania (*nota księgową*)

account note, internal voucher

polecenie wydania delivery order

policja police

polityka policy, politics

polityka celna tariff policy

polityka kadrowa personnel policies

polityka pieniężna monetary policy

instrumenty polityki pieniężnej monetary

policy instruments

polityka płac pay policy, payroll policy,

wage policy

polityka podatkowa policy of taxation,

tax / taxation policy

polityka równych szans equal opportunities

policy

prowadzić politykę równych szans to

be an equal opportunities employer

polityka rynku pracy labour market policy,

manpower policy, employment policy

polityka zatrudnienia UE EU employment

policy

Polska Scalona Nomenklatura Towarowa

Handlu Zagranicznego Polish

Combined Nomenclature of Goods in

Foreign Trade

polubowny amicable, peaceful, conciliatory

polubowne załatwienie sporu amicable

resolution of a dispute, amicable settlement

dążyć do polubownego załatwienia

sporu to strive to reach an amicable resolution

of a dispute

połączenie merger, combination, amalgamation

połączenie jednostek gospodarczych

business combination

połączenie kapitałów uniting of interests

dokonać połączenia to effect a merger

dzień połączenia merger date, day of

merger

plan połączenia merger plan, draft

terms of merger

pomoc help, aid, assistance

pomoc dla słabo zarabiających aid to

low-income groups

pomoc domowa domestic servant, "domestic

help"

pomocnictwo aiding and abetting

pomówienie injurious falsehood, slander,

libel

pomyłka mistake, error

popelniać / popelnić pomyłkę to make

a mistake

poprawiać / poprawić pomyłkę to correct

a mistake, to rectify a mistake

pomyłka sądowa miscarriage of justice

popiwek (*podatek od nadmiernych wynagrodzeń*)

excess profit tax

poplecznik 1. henchman, partisan 2. accessory

poplecznictwo 1. rendering criminal assistance,

criminal support 2. henchmanship,

partisanship

popyt demand

cieszyć się popytem to be in demand

popyt na mieszkania housing demand

porada advice, counsel, instruction, opinion,

guidance

zasięgnąć porady u kogoś to take

counsel with someone

poradnictwo guidance, counselling

poradnictwo zawodowe vocational guidance

porażka 1. failure 2. defeat (*klęska w bitwie*)

porażka finansowa financial failure

poręczać / poręczyć za dług to guarantee

a debt, to assume suretyship for a debt

poręczać / poręczyć za kogoś to stand

surety for someone, to stand security for

someone, to stand guarantor, to act as

surety

244

pokwitowanie poręczać / poręczyć za kogoś

poręczenie suretyship, guarantee

dać jako poręczenie to give / to furnish

security

kwota / wysokość poręczenia amount

of surety, amount of security

udzielać / udzielić poręczenia to grant

suretyship

umowa poręczenia contract of

suretyship, guarantee contract

wysokość poręczenia amount of surety

poręczenie bezterminowe unlimited

suretyship

poręczenie majątkowe financial guarantee

poręczenie za dług surety for a debt

poręczyciel surety, guarantor, person

standing security, warrantor, voucher

oświadczenie poręczyciela surety's

declaration

występować jako (czyjś) poręczyciel

to go guarantee (*for someone*)

poręczyciel wekslowy indorser

porozumienie (*ugoda*) arrangement, understanding,

communication

porozumienie (*umowa*) agreement, arrangement

porozumienie branżowe inter-professional

agreement

porozumienie pracownicze working

agreement

porozumienie stron mutual agreement of

the parties, mutual consent of the parties

za porozumieniem stron under mutual

agreement

poród childbirth

port port

port celny port of entry

port załadunku shipping port

porywać to kidnap, to abduct, to hijack

porządek order, tidiness, neatness

porządek dzienny agenda

punkt porządku dziennego item on the

agenda

porządek pracy work order

porzucić / porzucić to abandon, to give

up, to leave, to quit

porzucenie abandonment, giving up, dereliction

porzucenie dziecka abandonment of child

porzucenie rzeczy ruchomej abandonment

of a movable

posada post, position

posiadacz holder, possessor, occupant

posiadacz nieprawny unrightful / unlawful

holder / possessor / occupant

posiadacz prawowity, prawny rightful

holder / possessor / occupant

posiadacz prekaryjny immediate holder

posiadacz samoistny autonomous possessor,

adverse possessor of real property

posiadacz spokojny, niezakłócony quiet

/ peaceful / undisturbed possessor

posiadacz w dobrej wierze holder in

good faith

posiadacz w złej wierze holder in bad

faith

posiadacz zależny dependent possessor

posiadać (*dzierżyć*) to hold, to possess

posiadać niesłusznie, nielegalnie to possess
unlawfully, illegally

posiadać słusznie, legalnie to possess
lawfully, legally, legitimately

posiadanie possession, proprietorship,
proprietorship

być w posiadaniu to be in possession
of, to be in receipt of

ciągłość posiadania continuity of possession

mieć w posiadaniu to be in possession
of, to hold

mieć w cudzym posiadaniu to possess
in the name of somebody, to hold for
somebody

nabyć / uzyskać posiadanie to acquire
possession

odebrać posiadanie to dispossess

porzucić posiadanie to relinquish possession

pozbawienie / odebranie posiadania
dispossession

prawo posiadania right of possession

245

poręczenie posiadanie

przekazanie, delegacja posiadania
transfer of possession

przeszkadzać komuś w posiadaniu,

zakłócić czyjeś posiadanie to disturb
somebody's possession

rościć sobie prawo do posiadania to
claim possession

wejść w posiadanie to come into possession
of

wejść w posiadanie jakieś rzeczy to
have oneself put in the possession

wykonywać posiadanie to exercise
rights of possession

wziąć coś w posiadanie to take possession
of something, to seize

wzięcie w posiadanie seizure, taking
possession

posiadanie bez wymaganego zezwolenia
possession without due permit, unlicensed
possession

posiadanie domniemane / dorozumiane
constructive possession

posiadanie faktyczne actual possession

posiadanie fikcyjne fictitious possession

posiadanie jawne, oczywiste apparent
possession

posiadanie na własność, w charakterze

właściciela independent possession

posiadanie niezakłócone undisturbed
possession

posiadanie pierwotne original possession

posiadanie przywrócone restored possession

posiadanie samoistne independent possession,
autonomous possession

posiadanie spokojne quiet enjoyment

posiadanie utracone lost possession

posiadanie wadliwe faulty possession,
defective possession

posiadanie wyłączne sole possession

posiadanie zakłócone disturbed possession

posiłki profilaktyczne i napoje prophylactic
meals and drinks

postępowanie proceedings, action, procedure

otworzyć postępowanie to institute the
proceedings, to open the proceedings

uchylenie postępowania quashing of
the proceedings, waiver of procedure

uchylić postępowanie to waive procedure,
to quash proceedings

ukończenie postępowania completion
of the proceedings

ukończyć postępowanie to complete
the proceedings

umorzenie postępowania discontinuance
of the proceedings

umorzyć postępowanie to discontinue
the proceedings

wszcząć postępowanie to commence
/ to institute proceedings

wznowić postępowanie to reopen proceedings

zamknąć postępowanie to close proceedings

zamknięcie postępowania closing of
proceedings

zakończyć postępowanie to complete
proceedings

zawiesić postępowanie to stay proceedings

zawieszenie postępowania stay of proceedings

postępowanie cywilne civil procedure

/ proceedings

postępowanie dyscyplinarne disciplinary

action

postępowanie egzekucyjne execution

proceedings, compulsory execution

postępowanie egzekucyjne w administracji

administrative execution proceedings

postępowanie podatkowe tax procedure

postępowanie pojednawcze conciliatory

proceedings

postępowanie spadkowe inheritance proceedings

postępowanie ugodowe voluntary arrangement

postępowanie układowe arrangement

proceedings

246

posiadanie bez wymaganego zezwolenia postępowanie układowe

ukończenie postępowania układowego

completion of the arrangement proceedings

postępowanie upadłościowe bankruptcy

proceedings

wtórne postępowanie upadłościowe

concurrent bankruptcy proceedings

postępowanie w przedmiocie ogłoszenia

upadłości proceedings for declaration

of bankruptcy

poszanowanie dóbr osobistych respect

for personal interests of employee

poszkodowany injured person, aggrieved

party

poszlaki circumstantial evidence

poszlakowy circumstantial

poszukujący pracy applicant, job seeker

pośrednik mediator, intermediary, go-between

pośrednictwo pracy placement service

poświadczenie authentication, certification,

attestation

poświadczenie daty authentication of the

date

poświadczenie podpisu authentication of

signature

poświadczony authenticated

potwierdzenie poświadczony authenticated

confirmation

poświadczyć to authenticate, to certify

potępiać to condemn, to disapprove of

potępienie condemnation, damnation, disproof

potrącenie set-off, deduction

dokonać potrącenia to make a set-off

potrącenie u źródła deduction at source

potrącenie umowne contractual set-off

potrącenie wierzytelności wzajemnych

setoff of reciprocal claims

potrącenie wzajemnych długów między

wierzycielem a dłużnikiem set-off between

the creditor and the debtor

potrącić to deduct, to set off

potrącić kwotę to deduct an amount

potrącić z płacy to deduct from wages

/ pay

potrzeby socjalno-bytowe welfare needs

potrzeby związane z pracą labour needs

potwarz defamation, libel, slander

potwierdzać 1. to confirm, to acknowledge

2. to corroborate

potwierdzać zeznania to corroborate evidence

potwierdzenie 1. confirmation, acknowledgement

2. corroboration

poufność confidentiality, privacy, secrecy

poufny confidential, secret, top-secret,

undercover

poufny charakter confidential nature

powierzać to entrust

powierzchnia space, surface, area

powierzchnia mieszkalna living space,

surface of dwelling

powierzchnia piętra / kondygnacji floor

area

powiększać / powiększyć firmę to expand

a firm

powinowactwo affinity, kinship, relation

stopień powinowactwa degree of affinity

powołanie appointment, calling, vocation

powołanie do objęcia spadku instituting

/ naming a person as an heir

powołanie do objęcia spadku z mocy ustawy

institution / induction by effect of

law

powołanie do wojska conscription

powołanie spadkobiercy appointment of

heir

powód (osoba wnosząca pozew) plaintiff,

claimant, demandant

powództwo action, lawsuit, claim, complaint,

litigation

istota powództwa gist of an action

podstawa powództwa cause of action

wnieść powództwo to submit a claim,

to bring an action

powództwo o wydanie spadku action for

recovery of an inheritance

powrót return, resumption

powrót do zatrudnienia return to employment

247

postępowanie upadłościowe powrót do zatrudnienia

powstanie (*bunt*) revolt, insurrection, mutiny

powstanie (*utworzenie*) formation, creation,

incorporation, establishment

powstanie spółki formation / creation / incorporation

/ establishment of a partnership

/ company

powstanie spółki kapitałowej formation

of a capital company

powstanie spółki osobowej incorporation

of the partnership, creation of the partnership

pozasądowy out-of-court

pozbawiać / pozbawić to deprive, to dispossess,

to remove, to strip

pozbawić (kogoś) zachowku to disinherit,

to deprive someone of one's legit

pozew 1. summons, petition, statement of

claim **2.** action, suit, plaint

poziom level, standard

poziom płac wage level

poziom, stan zatrudnienia level of employment

pozory appearance, guise, outward look,

pretence

pozwać / pozywać to bring / to file a lawsuit,

to institute an action, to sue

pozwany defendant, respondent

pozwolenie licence, permit, permission

pozwolenie budowlane / na budowę

building permit, planning permission

wniosek o wydanie pozwolenia na budowę

building permit application

pozycja 1. item, point, entry **2.** position,

location **3.** status

pozycja kosztów cost item

pozycje bilansowe balance sheet items

pozycje kosztów expense items

pozycje nadzwyczajne extraordinary

items

pozycje wyjątkowe exceptional items

pozycje bilansowe balance sheet items

pozycje kosztów expense items

pozywać 1. to sue, to file a lawsuit, to institute

an action **2.** to summon, to call

upon

pozywać do sądu 1. to sue **2.** to summon

pożyczać komuś to lend, to grant a loan to

someone, to give a loan to someone

pożyczać na procent to lend at interest

pożyczka loan, credit

obsługa pożyczki administration of

a loan

anulować pożyczkę to revoke a loan

forma pożyczki form of a loan

kwota pożyczki loan amount, sum of

money lent, sum of money borrowed

obsługa pożyczki service of a loan

okres pożyczki duration of a loan, loan

period

otrzymać pożyczkę to receive a loan,

to obtain a loan

prośba o pożyczkę application for a loan

przedmiot pożyczki object of loan

rata pożyczki loan payment

splacić pożyczkę to pay off a loan, to

repay a loan

splata pożyczki repayment of a loan,

redemption of a loan

stopa pożyczki yield, rate of return

efektywna stopa pożyczki actual yield,

actual rate of return

tytułem pożyczki as a loan

ubiegać się o pożyczkę to apply for

a loan

udzielić komuś pożyczki to lend, to accommodate

somebody with a loan, to

advance a loan

ulożać pożyczkę to place a loan

umowa pożyczki contract for a loan

warunki pożyczki terms of a loan, loan

conditions

wielkość pożyczki amount of a loan

całkowita wielkość pożyczki total

amount of a loan

wydanie przedmiotu pożyczki delivery

of the object of loan, release of the

object of loan

wykorzystanie i zarządzanie pożyczką

operation and management of a loan

wysokość (wartość) pożyczki loan

value

248

powstanie pożyczki

wziąć pożyczkę to take out a loan, to

raise a loan

zabezpieczenie dodatkowe pożyczki

collateral security

zabezpieczenie pożyczki security for

a loan, collateral for a loan

zabezpieczenie zwrotu pożyczki security

of loan repayment

zaciągnąć pożyczkę to contract / to incur

/ to take out / to raise / to negotiate

a loan

zwrot pożyczki refund of a loan

zwrócić pożyczkę to pay off / to repay

a loan

zysk z pożyczki loan proceeds

pożyczka amortyzacyjna redemption

loan

pożyczka bankowa bank loan, bank advance

pożyczka bezprocentowa gratuitous loan

pożyczka bezterminowa perpetual loan

pożyczka bezzwrotna non-repayable loan

pożyczka budowlana construction loan

pożyczka długoterminowa long-term

loan

pożyczka fikcyjna contractual loan

pożyczka globalna global loan

pożyczka gwarantowana recourse loan

pożyczka hipoteczna mortgage loan

pożyczka indywidualna individual loan

pożyczka jest wymagalna loan is payable,

loan falls due

pożyczka konsorcjalna syndicated loan

pożyczka krótkoterminowa short-term

loan

pożyczka lichwiarska usurious loan, loan

at usurious rates

pożyczka na budownictwo mieszkaniowe

housing loan

pożyczka na kupno mieszkania home

loan

pożyczka na warunkach specjalnych

loan on special terms, special loan

pożyczka nieoprocentowana loan without interest, interest-free loan, soft loan

pożyczka nieściągalna bad loan

pożyczka niezabezpieczona unsecured loan, naked loan

pożyczka niskoprocentowa low-interest loan

pożyczka o oprocentowaniu stałym fixed interest rate loan

pożyczka o oprocentowaniu zmiennym variable interest rate loan

pożyczka obopólna back to back loan

pożyczka oprocentowana loan at interest, interest-bearing loan

pożyczka państwowa (rządowa) government loan, government borrowings

pożyczka pieniężna loan of money

pożyczka pod zastaw loan on pawn

pożyczka podporządkowana subordinated loan

pożyczka pomostowa bridging loan

pożyczka prywatna private loan, privately contracted loan

pożyczka oerednioterminowa medium-term loan

pożyczka terminowa term loan

pożyczka uzupełniająca subsidiary loan

pożyczka w naturze loan in kind

pożyczka w różnych walutach multi-currency loan

pożyczka wewnętrzna domestic loan, inland loan, internal loan

pożyczka wojenna war loan

pożyczka za zabezpieczeniem loan against security

pożyczka zabezpieczona secured advance, advance against collateral

pożyczka zagraniczna external loan, foreign loan

pożyczka zamienna convertible loan

pożyczka zwrotna w każdej chwili na

żądanie loan repayable on demand, call loan

pożyczka zwrotna za wypowiedzeniem loan at notice

pożyczkobiorca borrower, loanee, debtor,

credited party

pożyczkodawca lender, loaner, creditor,
grantor of credit

249

pożyczka amortyzacyjna pożyczkodawca

pożyczkodawca ostatniej instancji

lender of the last resort

pożytki fruits, profits, proceeds, benefits,
emblems

użytkowanie z prawem pobierania

pożytków usufruct, life interest

pożytki cywilne rzeczy civil fruits of

a thing / civil profits / proceeds arising

from rights

pożytki gruntu sąsiadującego profits of

a neighbouring piece of land

pożytki naturalne natural emblems

/ fruits / proceeds

pożytki naturalne rzeczy natural fruits of

a thing, natural proceeds

pożytki prawa fruits from a right, proceeds

from right

pożytki prawne legal emblems

pożytki przemysłowe industrial yields

pożytki rzeczy profits of a thing

pożytki rzeczy obciążonej zastawem

profits of a pledged thing

pożytki z nieruchomości interest on real

property

pobierać pożytki to benefit, to enjoy

profits

pobieranie pożytków yield of fruits, enjoyment

of profits

praca work, employment, job

przyjęcia do pracy recruitment

świadectwo pracy clearance card

zadowolenie z pracy job satisfaction

praca akordowa piece work

praca atypowa atypical work

praca badawcza research work

praca biurowa office work, clerical work

praca budowlana construction work

praca chałupnicza domestic work, home

work, outwork

praca czasochłonna time-consuming work

praca dorywcza odd job

praca dzieci child labour

praca fizyczna manual labour, handwork

praca indywidualna individual work

praca jednozmianowa one-shift work

praca na morzu maritime work

praca na odległość teleworking

praca nakładcza cottage industry

praca nielegalna illicit work, clandestine work, black economy

praca nocna night work

praca prestiżowa high profile job

praca przy komputerze video display unit work

praca przy taśmie assembly-line work

praca przymusowa compulsory / forced work

praca sezonowa seasonal work

praca społeczna welfare work

praca stała regular work, steady work, steady employment

praca umysłowa brain-work, mental work, intellectual work

praca urzędnicza clerical work

praca w domu home working

praca w niedzielę Sunday working

praca w terenie field work

praca więźniów prison labour

praca wymagająca demanding job

praca z pogranicza hustling work

praca zespołowa team work

lubić pracę zespołową to be comfortable in a team environment

praca zmianowa / na zmianach shift work

prace wykończeniowe finishing (operations), build-out

pracobiorca employee, workman, "hand", jobholder, servant

pracodawca employer, employing entity, master, patron

pracować to work

pracować na akord to be on piecework

pracowniczy workers'

kolektyw pracowniczy workers' collective

załoga pracownicza staff, body of workers

pracownik employed person, employee, servant, staff person

pracownik administracyjny administrative

assistant

250

pożyczkodawca ostatniej instancji pracownik administracyjny

pracownik biurowy clerical assistant, office

worker

pracownik budowlany builder

pracownik fizyczny blue-collar worker,

manual worker

pracownik migrujący migrant worker

pracownik młodociany young worker

pracownik nielegalny clandestine worker

pracownik niepełnosprawny handicapped

worker

pracownik niewykwalifikowany unskilled

worker

pracownik nowy new addition to the staff

pracownik oddelegowany za granicę

expatriate worker

pracownik pomocniczy auxiliary worker

pracownik pracujący na powietrzu outside

worker

pracownik przygraniczny frontier

worker

pracownik samorządowy self-government

employee

pracownik sezonowy seasonal worker

pracownik sfery budżetowej public sector

employee

pracownik służby publicznej public service

employee

pracownik starostwa powiatowego employee

of regional office, employee of

powiat starosty

pracownik starszy older worker

pracownik techniczny technical profession

pracownik turystyki tourist profession

pracownik umysłowy white-collar worker

pracownik urzędów państwowych employee

of state offices

pracownik urzędu gminy employee of

commune office (*urząd gminy*), employee

of gmina office

pracownik w urzędzie marszałkowskim

employees of marshal offices (*urząd*

marszałkowski)

pracownik z WE Community worker

pracownik-członek rodziny family

worker

pracownik-kobieta female worker

prać brudne pieniądze to launder

praktykant intern, volunteer worker on

probation, apprentice, worker on trial,

trainee

prawa rights, powers

prawa autorskie copyrights

prawa pracownicze employment rights

prawa publiczne civil rights

korzystać z praw publicznych to enjoy

civil rights

prawa rzeczowe, które można dochodzić

na drodze sądowej chases in action

prawdopodobieństwo utraty zdolności

płatniczej default probability

prawo 1. right **2.** law, regulations **3.** (*dziedzina*

nauki) law faculty, *lex*

zbiór praw collection of laws

prawo budowlane Construction Law

prawo czerpania wody lub spuszczenia

wody na teren drugiego right to take

water or to discharge water over the

land of another

prawo do godziwego wynagrodzenia

right to fair remuneration

prawo do pracy right to work

prawo do renty right to pension

prawo do wspólnego pastwiska right to

common pasture

prawo do wypoczynku right to rest

prawo dostępu do nieruchomości access

right

prawo karne skarbowe fiscal penal law

prawo koalicji right to unite

prawo kościelne ecclesiastical law

prawo majątkowe property right

prawo naprawcze reorganisation law, rehabilitation

law

prawo niezbywalne non-transferable

right, inalienable right

prawo o publicznym obrocie papierami

wartościowymi Law on the Public

Trading in Securities

prawo odmowy wykonywania pracy

right to withdraw one's labour

pracownik biurowy prawo odmowy wykonywania pracy

prawo pierwokupu pre-emptive right,

right of pre-emption

prawo poboru pre-emptive rights, right

to take up new shares, subscription right

prawo podatkowe tax law

przepisy prawa podatkowego provisions

on tax law

prawo pracy labour law

dotyczący prawa pracy pertaining to

labour laws

prawo przechodu i przejazdu right of

passage

prawo reprezentowania right to represent,

power to represent

mieć prawo reprezentowania to have

the right to represent

pozbawić kogoś prawa reprezentowania

to deprive someone of the right

to represent

prawo rzeczowe property right, right in

property

prawo spadkowe law of succession

prawo własności title, proprietary right

przeniesienie prawa własności alienation

zastrzec / zastrzegać prawo własności

to reserve the right of ownership

skuteczność zastrzeżenia prawa własności

effectiveness of reservation of

ownership

prawo wstępu ingress

prawo wstępu i wyjścia ingress and

egress

prawo wyjścia egress

prawo wypowiedzenia right to terminate

prawo zakładania przedsiębiorstw right

of establishment

prawo zatrzymania right of retention,

right of detention

prawodawca lawmaker, lawgiver, legislator

prawodawczy legislative

prawodawstwo legislation

prawomocność force of law, legal validity

prawomocny legally valid, binding

prawomocne postanowienie zatwierdzaj

ące ukiad valid decision approving

the arrangement

prawomyślność law-abidingness

prawomyślny law-abiding

praworządność lawfulness, rule of law,
legality, law and order

praworządny law-abiding, lawful, law-
-observing, legally governed

prawowity legal, lawful, legitimate

prawowity następca heir apparent

prawowitość legitimacy

prawoznawstwo jurisprudence

preambuła preamble

precedens precedent

ustanawiać precedens to set a precedent

predykcja predication

predykat predicate

prejudykat leading case, precedent,
prejudication

premedytacja premeditation, deliberation,

malice aforethought, premeditated

malice, preconceived malice, malice

premeditation

morderstwo z premedytacją premeditated

murder / killing, deliberate murder,

cold-blooded murder

premia bonus, prize, premium, bonus

payment

premia emisyjna premium on issue

premia produkcyjna bonus on output,

bonus on turnover, productivity bonus

premia uznaniowa incentive bonus

prewencja prevention

oddziały prewencji riot police

pręgierz pillory, whipping post

procedura procedure, proceedings

procedura celna customs procedure

gospodarcza procedura celna customs

procedure with economic impact

objąć towary procedurą celną to

place goods under a customs procedure

zgłosić towar do procedury celnej to

declare goods for a customs procedure

procedura uproszczona simplified procedure

252

prawo pierwokupu procedura uproszczona

procedura zawieszająca suspensive procedure

procenty bankowe bank interest

proces process, procedure

proces budowlany construction process

proces budżetowania budgetary process

proces pracy szkodliwy dla zdrowia

work process which is harmful to health

proces sądowy litigation

wytaczać / wytoczyć komuś proces to

bring a lawsuit against someone

procesować się to litigate, to sue, to go to

law

procesualista specialist in matters of legal

procedure

procesualistyka science of legal procedure

procesualny processual, procedural

produkt product, merchandise

produkt gotowy finished product

produkt kompensacyjny compensating

product

produkt mineralny mineral product

produkt przetworzony processed product

produkt roślinny vegetable product

produkt uzyskany przez polowanie

product of hunting

produkt uzyskany przez rybołówstwo

product of fishing

produkt wydobyty z dna morskiego

product extracted from the seabed

produkt wydobyty z wnętrza ziemi

product extracted from the subsoil

profanacja desecration, profanation, sacrilege

profanujący profanatory

profilaktyczny preventative, prophylactic

profilaktyczna ochrona zdrowia preventative

health care, preventative health

protection

profilaktyczna opieka zdrowia preventative

health care

progresja podatkowa progressive taxation,

graduated taxation

projekt project, design, draft, scheme

projekt budowlany building project

projektant designer, decorator

projektant wnętrz interior decorator

projektowanie pracy work projection

prokura commercial power of attorney,

procuration, power of procuration, right

of commercial representation

odwołać prokurę to revoke a commercial

power of attorney

ustanowić prokurę to grant a commercial

power of attorney,

prokurator prosecutor, prosecuting attorney

prokurent holder of a commercial power

of attorney, procurator

promieniowanie jonizujące ionising radiation

promulgacja promulgation

promulgacyjny promulgatory

propozycja proposal, offer, suggestion

propozycja restrukturyzacji proposal to

restructure

propozycja układowa arrangement proposal,

reorganisation proposal

złożyć propozycję układową to submit

/ to file an arrangement proposal

prospekt prospectus, brochure

prospekt emisyjny introduction prospectus

prospekt emisyjny ogólny pathfinder prospectus

opublikować prospekt emisyjny to

publish a prospectus

przedłożyć prospekt emisyjny to submit

a prospectus

zatwierdzić prospekt emisyjny to approve

a prospectus

protest protest

zaostrzyć protest to escalate a protest

zawiesić protest to suspend a protest

protokołować to keep the minutes, to record

protokół minutes, record, report, statement

księga protokołów book of minutes,

minutes book (UK)

spisać protokół to take the minutes, to

make a record

253

procedura zawieszająca protokół

sporządzić protokół to draw up the

minutes, to make minutes

wciągnąć do protokołu (zaprotołować)

to enter on the minutes

protokół obrad statement of proceeding

protokół posiedzenia minutes of a session,

minutes of the meeting

protokół odczytany i przyjęty read and

confirmed minutes

protokół walnego zgromadzenia wspólników

minutes of annual general meeting

(UK)

protokół zdawczo-odbiorczy hand-over

protocol, delivery-acceptance act

protokół z zebrania minutes of the meeting

prowadzenie conduct, running, management

prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia

negotiorum gestio, conducting other

persons' affairs without mandate

prowadzenie spraw spółki management

of the affairs of the partnership / company,

running of the business

obowiązek prowadzenia spraw spółki

obligation to manage the affairs of the

partnership / company

powierzyć prowadzenie spraw spółki to

entrust the management of the affairs of

the partnership / company

prowadzić handel wymienny to barter

prowadzić sprawy spółki to manage the

affairs of the partnership / company, to

keep the affairs of the partnership/company,

to conduct the affairs of the partnership

/ company

prowadzić sprawy nieprzekraczające

zwykłych czynności spółki to conduct

affairs within the ordinary scope of the

partnership's business, to manage the

affairs within the ordinary business of

the partnership / company

prowizja 1. commission, margin **2.** provision

pobierać prowizję to charge a commission

potrącić prowizję to deduct a commission

roszczenie o prowizję claim for the

commission

żądać prowizji od umowy to demand

a commission for a contract

prowizja bankowa bank commission

prowizja *del credere* *del credere* commission

prowizja frachtowa charter commission

prowizja gwarancyjna guarantee commission

prowizja maklerska brokerage

prowizja manipulacyjna handling commission

prowizja nielegalna illicit commission

prowizja od obrotu commission on turnover

prowizja od sprzedaży sales commission,

commission for sale, commission

on sales, selling commission

prowizja ryczałtowa flat-rate commission

prowizja od zakupu buying commission

prowizja procentowa percent commission

prowizja ubezpieczeniowa insurance

commission

prowizja za dostawę commission for delivery

próbka sample

pobrać próbki to take samples, to sample

próg podatkowy tax threshold

prywatyzacja privatisation

prywatyzować to privatise

przechowalnia bagażu left-luggage office

przechowanie safe-keeping, bailment,

keeping

na przechowaniu, w depozycie in escrow

oddać na przechowanie to put into

safe-keeping

powierzyć coś komuś na przechowanie

to entrust something to somebody's

safe-keeping, to place in safe-keeping

254

protokół obrad przechowanie

przechowawca keeper, custodian, depositary

przedawnienie limitation, lapse

bieg przedawnienia period of prescription,

flow of time limitation

zawieszenie biegu przedawnienia

suspension of running of period of limitation

nieulegający przedawnieniu

imprescriptible

okres przedawnienia period / time of

limitation

przerwanie okresu przedawnienia interruption

in the course of limitation

podlegający przedawnieniu subject to

prescription

podleganie przedawnieniu prescription

under the statute of limitation

przerwa przedawnienia suspension of

prescription

termin przedawnienia period of limitation

/ prescription, lapse period

zawieszać termin przedawnienia to

suspend a lapse period

zawieszenie przedawnienia suspension

of the course of limitation

przedawnienie praw limitation of right

przedawniony time-barred, prescribed,

barred by limitation,

przedmałżeński antenuptial, prenuptial,

premarital

umowa przedmałżeńska antenuptial

agreement, prenuptial agreement

przedmiot object, item

przedmiot działalności spółki objects of

a company

przedmiot majątkowy proprietary item

przedmiot świadczenia object of performance

przedsiębiorca entrepreneur, business entity,

individual proprietor (USA), sole

proprietor (UK), trader, businessman,

contractor

przedsiębiorca budowlany contractor,

building contractor, building entrepreneur

przedsiębiorca jednoosobowy single-

-party business entity, one-person business

(UK)

przedsiębiorca mały small entrepreneur,

small undertaking

przedsiębiorca pogrzebowy funeral director

(USA)

przedsiębiorca samodzielny sole trader

przedsiębiorca zagraniczny overseas enterprise

przedsiębiorstwo enterprise, business enterprise,

business establishment, business,

firm, undertaking, concern, proprietorship,

corporation, operation

nabywca przedsiębiorca enterprise

transferee, transferee of an enterprise,

purchaser of an enterprise

określić strategię przedsiębiorstwa to

determine the strategy of the corporation

prowadzić przedsiębiorstwo to operate

/ to run an enterprise, to run a business

stan przedsiębiorstwa state of the enterprise

zarządzać przedsiębiorstwem to direct

the operations of a business

przedsiębiorstwo handlowe merchandising

operation, commercial enterprise

przedsiębiorstwo jednoosobowe single

proprietorship

przedsiębiorstwo małe small undertaking

przedsiębiorstwo maklerskie brokerage

firm

przedsiębiorstwo państwowe State enterprise

przedsiębiorstwo produkcyjne manufacturing

operation

przedsiębiorstwo przewozowe carrier

przedsiębiorstwo rodzinne family-

-owned enterprise

przedsiębiorstwo składowe storehouse

business, warehouse company, warehouse

business

przedsiębiorstwo spedycyjne forwarding

agent

255

przechowawca przedsiębiorstwo spedycyjne

przedsiębiorstwo większych rozmiarów

enterprise of considerable size, enterprise

of a material size, large-sized enterprise

przedsięwzięcie undertaking, venture, enterprise,

task, pursuit, project, scheme,

operation

rozpocząć przedsięwzięcie to embark

on an undertaking

wziąć udział w przedsięwzięciu to take

part in an operation

przedsięwzięcie handlowe commercial

undertaking

przedsięwzięcie wspólne joint operation

przedstawiciel representative, agent

przedstawiciel ministra właściwego do

spraw gospodarki representative of

the minister in charge of economy

przedstawiciel ministra właściwego do

spraw instytucji finansowych representative

of the minister in charge of financial

institutions

przedstawiciel ministra właściwego do

spraw rynków rolnych representative

of the minister in charge of agriculture

market

przedstawiciel ministra właściwego do

spraw Skarbu Państwa representative

of the minister in charge of the State

Treasury

przedstawiciel Prezesa Narodowego

Banku Polskiego representative of the

President of the National Bank of Poland

przedstawiciel Prezesa Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów representative

of the President of the Competition and Consumer Protection Office

przedstawiciel prywatny private attorney

(USA)

przedstawiciel rządu attorney for government

(USA)

przedstawiciel umocowany pisemnie attorney

of record (USA)

przedstawiciel w sprawie attorney *in casu*

(USA)

przedstawiciel we wszystkich sprawach

attorney at large (USA)

przedstawiciel z urzędu public attorney

(USA)

przedstawicielstwo representation,

agency, representative office

otworzyć przedstawicielstwo to open

/ to establish a representative office

prawo przedstawicielstwa right of representation

przedstawicielstwo bierne passive representation

przedstawicielstwo czynne active representation

przedstawicielstwo dyplomatyczne diplomatic

mission

przedstawicielstwo handlowe commercial

agency

przedstawicielstwo konsularne consular

agency

przedstawicielstwo sądowe representation

in law courts

przedstawicielstwo sprzedaży sale

agency

przedstawicielstwo ustawowe statutory

representation

przedstawicielstwo wyłączne exclusive

agency, sole agency

przedstawicielstwo związkowe union

representative

przedstawić to present, to introduce, to

produce, to submit, to bring forward

przedstawić towary to present goods

przedstawić towary organowi celnemu

to present goods to the customs authority

przedział podatkowy tax bracket

przeгляд 1. review, critique **2.** inspection,

revision

przeгляд analityczny analytical review

przejęcie take-over

być zagrożonym przejęciem to be under
threat of take-over

przekaz remittance, transfer

przekazać / przekazywać to hand over,
to transfer

przekazać kwotę to transfer the amount

256

przedsiębiorstwo większych rozmiarów przekazać kwotę

przekształcenie transformation

dzień przekształcenia transformation
date, day of transformation

plan przekształcenia transformation

plan, draft terms of transformation

sporządzić plan przekształcenia to

draw up / to draft the transformation

plan

uchwała o przekształceniu spółki resolution

on transformation of a company

/ partnership

podjąć uchwałę o przekształceniu

spółki to adopt a resolution on transformation

of the company / partnership

wypowiedzieć się za przekształceniem

to support the transformation

przekupywać to bribe

przekupstwo bribery

przekwalifikowanie retraining

przekwalifikowanie zawodowe occupational

retraining

przelew transfer

polecenie przelewu transfer order

przelew bankowy remittance

przeładować towary to tranship the

goods

przeładunek transshipment

przemoc violence

przemycać / przemycić smuggle

przemysł industry

przemysł budowlany building industry,

building trade

przemyt, kontrabanda smuggling

przemytlik smuggler, interloper

przeniesienie transfer

dokonać przeniesienia to effect transfer

przeniesienie do innej pracy transfer to

another job

przeniesienie własności transfer of ownership

przenieść to transfer, to convey

przenieść własność to transfer ownership

przepadek forfeiture, loss

przepadek towarów forfeiture of goods

przepis provision, regulation, rule, prescription

przepisy prawa celnego customs rules

przepisowo 1. legally 2. by the book

przepustka pass, leave, permit

przepustka celna, świadectwo tranzytowe

certificate of identity

przerwa break, recess, stoppage, interruption

przerwa na karmienie nursing break

przerwa w pracy, porzucenie pracy

stoppage of work

przesłuchiwać to interrogate, to question

przesłuchanie interrogation, grilling

przestępca criminal, offender, culprit, delinquent,

perpetrator

przestępczość crime, criminality

fala przestępczości crime wave

wskaźnik przestępczości crime rate

przestępstwo crime, felony

drobne przestępstwo petty crime

popelnienie przestępstwa commission

of a crime

miejsce popelnienia przestępstwa

crime scene

przestępstwo celne customs offence, infringement

of customs regulations

przestój (w pracy) lay-off

okres przestoju period of lay-off

przestrzeń space

przestrzeń niezabudowana space unclosed

przestrzeń składowa storage space, warehouse

space

przestrzegać to abide (by), to observe, to

comply with

przestrzegać prawa to abide by the law

przesyłka consignment, delivery

przesyłka ekspresowa special delivery

przesyłka polecona recorded delivery

przeszacować to revalue

przeszacowanie revaluation

kapitał z przeszacowania oerodków

asset appraisal increment

przeszkoda obstacle, impediment, blockade,

hindrance

przetarg 1. tender **2.** auction

czas, miejsce, przedmiot i warunki

257

przekształcenie przetarg

przetargu time, place, object and terms

of the tender

ogłosić przetarg to invite tenders, to

call for tenders

w drodze przetargu by means of a tender,

by tender

przetarg nieograniczony public invitation

to tender

przetarg ograniczony limited invitation

to tender

przetarg pisemny tender made in writing

przetarg ustny tender made orally

przetwarzanie processing

przetwarzanie pod kontrolą celną processing

under customs supervision

przetwarzanie towarów processing of

goods

przewodniczący chair, president

Przewodniczący Komisji Nadzoru Ubezpieczeń

i Funduszy Emerytalnych

Chairman of the Commission for Insurance

and Pension Funds Supervision

przewodniczyć to preside over, to chair, to

moderate

przewozy morskie sea-borne shipping,

ocean-borne shipping

przewoźne freight payment(s)

przewoźnik carrier

przewód 1. proceedings, procedure

2. pleadings

przewód doktorski proceedings to qualify

for a PhD's degree

przewód habilitacyjny proceedings for

the *venia legendi*, proceedings to qualify

for a postdoctoral degree

przewód sądowy judicial proceedings

/ examination, trial, court proceedings,

pleadings

przeznaczenie designation, purpose, assignment,

task, end-use

przeznaczenie celne customs-approved

treatment or use

nadać / nadawać przeznaczenie celne

to assign a customs-approved treatment

or use

otrzymać przeznaczenie celne to be

assigned a customs-approved treatment

or use

przeznaczenie przedmiotu dzierżawy

end-use / designation of the object of

tenancy

zmieniać przeznaczenie przedmiotu

dzierżawy change the designation of

the object of tenancy, change the

end-use of the object of tenancy

przeznaczenie rzeczy intended use of

a thing, end-use of a thing, designation

of a thing

przodek ancestor, ascendant

przybudówka annex, extension

przydział allotment, allocation

przydział akcji share allotment

przydział mieszkań housing allocation

przyjąć to accept, to assume, to adopt, to

undertake

przyjąć dostawę to accept delivery

przyjąć ofertę to accept an offer, to take

an offer

przyjąć pracownika to take on an employee

przyjąć spadek to accept an inheritance,

to assume a succession

przyjąć układ to adopt the arrangement

przyjąć / przyjmować wykonane roboty

to take over / to accept work performed /

done

przyjąć zlecenie to undertake a commission

przyjąć zobowiązanie to assume an obligation

przyjęcie acceptance, reception

przyłącze hook-up

przymus coercion, compulsion, duress, force

pod przymusem under coercion

przynależność appurtenance

przynależność nieruchomości accessory

to real estate, appurtenance to realty

przynależność rzeczy appurtenance, accessory

to a thing, thing appurtenant

przynależny appurtenant, accessory, belonging

to, ancillary, appertaining, connected

258

przetarg nieograniczony przynależny

przypuszczenie supposition, assumption,

presumption

przyrost increase, growth, increment,

gain, accrual

przyrost odsetek accrual of interest

przyrzeczenie promise, vow, pledge

przyrzeczenie darowizny promise of

a donation

przysięgły 1. sworn **2.** juror, juryman

/ jurywoman

tłumacz przysięgły sworn translator

/ interpreter

przystąpić do to join, to enter into

przystąpić do spółki to enter into a partnership

/ company, to join a company

/ partnership

przystosowanie adaptation, accommodation,

adjustment

przystosowanie do pracy adaptation to

work

przywłaszczać to appropriate, to misappropriate,

to embezzle, to defraud

przywłaszczenie appropriation, misappropriation

przywódca leader, captain, chief

przywódca strajku strike leader

przywrócenie do pracy reinstatement

przyznanie się (do winy) confession

przyznawać się (do winy) to confess

przyzwolenie consent, acquiescence

psychologia pracy occupational psychology

pułap 1. limit **2.** ceiling

pułap kredytu lending limit

pułapka 1. (zasadzka) trap **2. (sidła)** snare

3. (podstęp) set-up, frame-up

pyły zwłókniające fibre dust, dust causing

fibrosis

259

przypuszczenie pyły zwłókniające

R

rabunek robbery

rabunek z bronią w ręku armed robbery

rabunkowy predatory

napad rabunkowy robbery, hold-up

rabuoe looter, mugger, plunderer, robber

rachunek 1. account **2.** statement **3.** receipt,

bill

kopia rachunku copy of receipt

obciążyć rachunek to debit an account

with an amount

otworzyć rachunek w banku ...

to open an account at ... bank

posiadacz / właściciel rachunku account

holder

prowadzić rachunek to keep / to carry

/ to operate an account

sprawdzić rachunek to examine / to

verify an account

stan rachunku bankowego balance of

bank account

wspólny rachunek / konto joint account

wystawić rachunek to draw up a receipt

zamknąć rachunek to balance / to

close an account

zlecenie posiadacza rachunku bankowego

order of the holder of bank account

rachunek bankowy bank account

rachunek bankowy imienny named bank

account

rachunek bankowy inkasenta tax collector's

bank account

rachunek bankowy płatnika

tax remitter's bank account

rachunek bankowy podatnika

taxpayer's bank account

rachunek bieżący current account

rachunek obrotów bieżących balance of

payments on current account, current

balance, current account balance

rachunek dewizowy foreign currency account

rachunek lokat terminowych time deposit

account, term deposit account

rachunek oszczędnościowy savings account

rachunek pomocniczy subsidiary account,

auxiliary account

rachunek prowadzony przez spółdzielnię

oszczędnościowo-pożyczkową account

kept by a savings and loan co-operative

rachunek przedsiębiorstwa / spółki corporate

account

rachunek przepływów pieniężnych cash

flow statement

rachunek walutowy currency account

rachunek wspólny joint account

rachunek zysków i strat profit and loss

account, P&L account, profit and loss

statement, income statement (USA)

rachunkowość accounting, accounts

cykl rachunkowości accounting cycle

koncepcja rachunkowości accounting

concept

model rachunkowości accounting model

polityka rachunkowości accounting

policy

standardy rachunkowości accounting

standards

260

zasady rachunkowości accounting

principles

rachunkowość bankowa bank accounting

rachunkowość budżetowa public accounting,

public-sector accounting

rachunkowość ekologiczna environmental

accounting, green accounting

rachunkowość finansowa financial accounting

rachunkowość firmy accounts of the

company, company's accounts

rachunkowość inflacyjna inflation accounting

rachunkowość kapitału akcyjnego accounting

for capital stock

rachunkowość kasowa cash basis of accounting

rachunkowość kreatywna creative accounting

rachunkowość należności accounting for

accounts receivable

rachunkowość odpowiedzialności responsibility

accounting

rachunkowość odpowiedzialności spo-

łecznej social responsibility accounting

rachunkowość ogólna general accounting

rachunkowość społeczna national accounting

rachunkowość oerodków trwałych accounting

for capital assets

rachunkowość zarządcza managerial accounting

racja stanu *raison d'état*

rada 1. council, board, committee **2.** advice,

counsel, instruction

Rada Adwokacka (w Szkocji) Faculty of

Advocates (SCOT)

Rada Bezpieczeństwa (ONZ) Security

Council (UN)

Rada ds. Zasad Rachunkowości Accounting

Principles Board, APB

rada dyrektorów board of directors (UK, USA)

Rada Giełdy Exchange Supervisory Board (POL)

rada gminy district council, *gmina's* council

rada konsumentów consumer council

rada miejska city council

Rada Międzynarodowych Standardów

Rachunkowości International Accounting Standards Board, IASB

rada nadzorcza supervisory board

członek rady nadzorczej member of a supervisory board

przewodniczący rady nadzorczej

chair of a supervisory board

regulamin rady nadzorczej supervisory board regulations

Rada Polityki Pieniężnej (RPP) Monetary

Policy Council

posiedzenie RPP meeting of the Monetary

Policy Council

rada powiatu county council, *powiat*

council

rada pracownicza works council, staff

council

akt powołujący radę pracowniczą

works council constitution act

Rada Standardów Rachunkowości Finansowej

Financial Accounting Standards

Board, FASB

Rada Unii Europejskiej Council of the

European Union

rada wierzycieli committee of creditors

powołać radę wierzycieli to appoint

the creditors' committee

skład rady wierzycieli composition of

the creditors' committee

uprawnienia rady wierzycieli powers

of the creditors' committee

ustanowić radę wierzycieli to establish

the creditors' committee

radca counsellor, advisor / adviser, counsel

radca prawny attorney-at-law, lawyer, legal

counsel / adviser, counsellor at law

radny councillor

raport report, statement, account

raport oględzin audit report

raport roczny annual report

261

rachunkowość bankowa raport roczny

raport z badania condition report

raport zarządu directors' report

rasizm racism

rasowy racial

dyskryminacja rasowa racial discrimination

rata instalment, part payment

rata kapitałowa principal repayment

rata odsetkowa interest payment

rata podatku tax instalment

rata pożyczki loan payment

rozłożyć na raty zapłatę podatku to

arrange instalments to pay tax

rażący flagrant, gross, glaring, shocking,

striking

rażące niedbalstwo gross negligence

recepis pocztowy postal receipt

recydywa recidivism, habitual / repeated

relapse into crime

recydywista recidivist, habitual criminal,

repeat offender, habitual offender, hardened

criminal, persistent offender

redukcja reduction, decrease, cutback

redukcja zatrudnienia redundancy (UK),

layoff, job cuts

referendum plebiscite, referendum

refundacja reimbursement

regulacja schedule, adjustment

regulacja czasu pracy work schedule

regulacja płac adjustment of wages

regulamin regulations, rules, bylaws,

bye-laws

regulamin pracy workplace regulations,

work regulations, statement of terms

and conditions of employment

regulamin wynagradzania pay regulations

regulamin zarządu management board's

by-laws

przestrzegać regulaminu to obey regulations

wejście w życie regulaminu entry into

force of regulations

rejestr register, registry, ledger

wpis do rejestru entry into the register

zgłosić do rejestru to file in register, to
file for registration

zgłoszenie do rejestru filing in register,
filing for registration

prawo i obowiązek zgłoszenia spółki

do rejestru right and obligation to file
a partnership / company for registration

rejestr czeków cheque register

rejestr handlowy commercial register
(POL), Register of Companies (UK)

skreślenie z rejestru handlowego deletion,
expunging from the commercial
register

wyciąg z rejestru handlowego extract
from the commercial register

rejestr kasowy voucher register

rejestr nieruchomości proprietorship register

rejestr okrętowy maritime registry

rejestr urządzeń biurowych office
equipment ledger

rejestr urządzeń magazynowych store
equipment ledger

rejestr zastawów pledge registry

rejestr zastawów skarbowych tax lien
register

rekompensata compensation, indemnity,
indemnification, recompense

rekompensata za wypadek przy pracy
compensation for an occupational accident

remanent inventory, stocktaking

remanent likwidacyjny winding-up inventory

przeprowadzać / przeprowadzić remanent
to take an inventory, to take
stock

remont repair

nadzwyczajne remonty extraordinary
repairs

remont kapitalny capital repairs

remontować to do repairs, to repair, to recondition,
to refurbish

rencista pensioner, pensionary, disability
pensioner

renta pension, retirement income, disability
pension

renta chorobowa disability pension

renta dożywotnia life annuity

renta gruntowa land rent

renta inwalidzka disability pension

renta niepieniężna non-pecuniary pension

renta pośmiertna death pension

renta pracownicza occupational pension

renta rodzinna survivor's pension

renta sieroca orphan's pension

renta starcza old age pension

renta umowna contractual pension

renta wdowia widow's pension

renta wojskowa army disability insurance

renta wypadkowa accident benefit

renta wyrównawcza compensatory benefit

/ pension

renta z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby disease-related pension

renta z ubezpieczenia społecznego pension resulting from social insurance

renta za wysługę lat pension resulting from a full term of service

repertorium repertory, register of cases, index

replika reply, retort, rejoinder, rebuttal, counterblast

reprezentować to represent, to be an agent for

reprezentować samodzielnie to represent individually

reprezentować spółkę jako pełnomocnik to represent a company / partnership as an attorney-in-fact, to represent a company / partnership in the capacity of attorney-in-fact

reprzywatyzcja denationalisation

reprzywatyżować to denationalise

restrukturyzacja restructure, restructuring

propozycja restrukturyzacji proposal to restructure

warunki restrukturyzacji terms and conditions of restructuring

reszta spadkowa residuary estate

rewers 1. receipt 2. reverse, verso

rewident examiner, inspector, supervisor

rewident księgowy, audytor auditor

rewindykacja repossession, regaining, recovery, revindication, reclamation / reclaiming

rewindykować to repossess, to regain, to recover, to reclaim

rewizja 1. audit, examination, search

2. appeal against

przejsć rewizję to undergo examination

standardy rewizji finansowej auditing standards

rewizja celna customs examination

dodatkowa rewizja celna additional customs examination

rewizja nadzwyczajna extraordinary appeal against a final sentence, special review

rewizja osobista strip / body search

rewizja połączona joint audit

rewizja wewnętrzna internal auditing

rezerwy reserves

rezerwy dewizowe foreign exchange reserves

rezerwy obowiązkowe banków required reserves from the banks

kwota rezerwy obowiązkowej amount of the required reserves

rezygnacja resignation

wręczać / wręczyć rezygnację to hand in one's resignation

złożyć rezygnację to submit a resignation

rękojmia warranty

rękojmia za wady fizyczne warranty for physical defects

rękojmia za wady prawne warranty for legal defects

robocizna 1. labour **2.** cost of labour

robota work, labour

robota taśmowa / potokowa assembly-line work

robotnik worker, workman, hand, labourer, job-holder, servant, toiler

263

renta dożywotnia robotnik

robotnik budowlany construction worker

robotnik fabryczny factory worker

robotnik pracujący na akord piece-worker

robotnik pracujący na dniówkę hired labour hand

robotnik pracujący w pełnym wymiarze

godzin pracy full-time worker

robotnik przyuczony semi-skilled

worker, skilled, specialised workman,

hand

robotnik składowy warehouse hand

robotnik wykwalifikowany trained

workman, hand

robotnik zatrudniony w niepełnym wymiarze

godzin temporary, casual workman,

part-time worker, casual labourer

roboty works

roboty blacharskie sheet metal work

roboty budowlane construction work

odbiór robót budowlanych handing

over of construction works

roboty budowlano-montażowe construction

and erection work, construction and

assembling works

roboty ciesielskie carpentry

roboty dekarskie roof work

roboty drogowe road work

roboty instalacyjne plumbing

roboty izolacyjne isolation work

roboty kamieniarskie stonework

roboty kesonowe caisson work, pneumatic

work

roboty konserwacyjne maintenance work

roboty kowalskie blacksmith work

roboty melioracyjne melioration work

roboty montażowe assembly, assembling

roboty murarskie masonry work, brickwork

roboty niwelacyjne levelling

roboty podsypkowe ballasting work

roboty podwodne underwater work

roboty podziemne underground work

roboty posadzkarskie parquet work

roboty przygotowawcze preliminary

work, preparatory work

roboty publiczne public works

roboty remontowo-budowlane repair

and construction work

roboty rozbiórkowe demolition work

roboty sanitarne sanitary engineering

work

roboty spawalnicze welding work

roboty stolarskie joinery

roboty szklarskie glazing work

roboty sztukatorskie stucco work

roboty ślusarskie fitter's work

roboty tynkarskie plaster work

roboty wiertnicze trilling work

roboty wykończeniowe finishing work

roboty ziemne earth work, diggings

rozpocząć roboty to begin building work

rok year

koniec roku year-end

rok bilansowy business year, fiscal year

rok budżetowy fiscal year

rok obrachunkowy business year, financial

year, fiscal year, accounting reference

period (ARP)

naturalny rok obrachunkowy natural

business year

rok obrotowy financial year, fiscal year,

accounting reference period, ARP

rok podatkowy fiscal year, tax year, year

of assessment

rokowania negotiations

przedmiot rokowań subject matter of

negotiations

rozpocząć rokowania to enter into negotiations

rolniczy agricultural, farm

rolnicza spółdzielnia produkcyjna

farmers' co-operative

rolnik farmer, agronomist

roszczenie 1. claim, debt **2.** action

dochodzenie roszczenia pursuit of

claims

dochodzić roszczenia to pursue a claim

podstawa roszczenia cause of action

uwzględnić roszczenie to allow claims

zgłosić roszczenie do masy upadłości

to claim a debt against a bankrupt

264

robotnik budowlany roszczenie

roszczenie majątkowe proprietary claim

roszczenie nieuzasadnione / oszukańcze

false claim

roszczenia płacowe wage demands

roszczenie rentowe pension claim

roszczenie wzajemne counterclaim,

cross-claim

rozbiórka demolition, pulling down

rozbudowa extension, redevelopment,

outward extension

rozdzielanie / rozdzielenie distribution,

division, separation

rozdzielenie dywidendy distribution of

a dividend

rozzjemca arbitrator, arbiter, peacemaker,

adjudicator

rozliczenia bezgotówkowe non-cash settlements

bankowe rozliczenia bezgotówkowe

bank transfers

rozliczenia międzybankowe interbank

settlements

rozliczenie settlement, adjustment, clearing

of accounts

rozliczenie pieniężne settlement of accounts

rozliczenie zakupu settlement of purchase

rozliczyć / rozliczać to settle, to adjust

rozliczyć konto to settle an account

rozładować towary to unload the goods

rozładować / rozładowywać to unload

rozładunek towarów unloading of goods

rozłąka separation

rozłożenie spłaty długu na raty repayment

of debts in instalments

rozpatrywać wniosek o emeryturę to investigate

a pension claim

rozpatrywać / rozpatrzeć to investigate,

to examine, to consider

rozporządzać to dispose of

rozporządzać prawami to dispose of

(and encumber) rights

rozporządzać przez testament to dispose

by will

rozporządzenie udziałem / akcją disposal

or encumbrance of a share

rozporządzenia testamentowe testamentary

arrangements

rozporządzenie na wypadek oemierci

disposition by will to take effect on

death

rozporządzenie ostatniej woli last will

and testament

wolność rozporządzania freedom of

testamentary disposition

rozporządzenie disposition, regulation,

order

rozporządzenie królewskie Order in

Council (UK)

rozporządzenie na wypadek oemierci

disposition by will to take effect on

death

rozporządzenie ostatniej woli last will

and testament

rozpoznanie reconnaissance, diagnosis

rozpoznanie choroby zawodowej diagnosis

of occupational disease

rozprawa 1. (*w sądzie*) hearing, trial

2. settlement **3.** (*dysertacja*) dissertation,

study

rozrachunek settlement, reckoning,

clearance

pozostałe rozrachunki other settlements

rozrachunki i roszczenia settlements and

claims

rozrachunki publicznoprawne public

and law settlements

rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

settlements with customers and suppliers

rozrachunki z pracownikami settlements

with employees

rozsądzać / rozsądzić to settle, to adjudicate

rozstrzygać / rozstrzygnąć to solve, to

determine, to settle, to judge, to arbitrate

rozszerzenie zakresu pracy job enlargement

rozwiązać to dissolve, to wind up, to terminate,

to cancel, to effect a dissolution

rozwiązać spółkę to dissolve / to wind up

a company / partnership

265

roszczenie majątkowe rozwiązać spółkę

rozwiązać umowę o pracę to terminate

a contract of employment

rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia

to terminate a contract of employment

without notice

rozwiązać umowę o pracę za wypowiedzeniem

to terminate a contract of employment

by notice

rozwiązanie dissolution, winding-up,

breaking up, ending

orzeczenie o rozwiązaniu spółki ruling

on the winding-up of a company,

judgement on the dissolution of the

company, decision on the dissolution of

a company

rozwiązanie dobrowolne voluntary winding

up

rozwiązanie stosunku pracy termination

of employment

rozwiązany dissolved, wound up, defunct

rozwód divorce

wystąpić o rozwód to file for divorce

rozwód bez orzekania o winie no-fault

divorce

równość equality

równość wynagrodzenia equal pay

ruch 1. (uliczny) traffic **2. (zmiana**

położenia) motion, movement

ruch graniczny border traffic

ruch robotniczy workers' movement,

working class movement

ruch strajkowy strike movement

ruch związkowy trade-union movement

ruchomy 1. sliding **2. (przenośny)** movable

3. (w ruchu) moving

ruchoma skala płac sliding wage scale

ruchomości, własność ruchoma movables,

chattels, movable goods

naruszenie praw do własności ruchomej

trespass to chattel

wycena ruchomości valuations of

movable tangible property

zajęcie ruchomości seizure of chattels

ruchomość niezbywalna non-transferable

movable

rygor 1. pain, penalty **2.** discipline, rigour

pod rygorem czegoś on / under pain of

something

rynek market

rynek dewizowy foreign exchange market

(FOREX)

rynek giełdowy exchange market

rynek gotówkowy cash market

rynek inwestycyjny investment market

rynek kapitałowy capital market

rynek kontraktów natychmiastowych

spot market

rynek kontraktów terminowych futures

market

rynek notowań quotation market

rynek otwarty open market

rynek papierów wartościowych security

market

oficjalny rynek papierów wartościowych

official stock exchange market

rynek pieniężny money market

rynek pierwotny primary market

rynek podstawowy official market, main market

rynek pozagiełdowy over-the-counter market, OTC market

rynek pożyczkowo-kredytowy loan market

rynek pracy labour market

rynek równoległy parallel market

rynek terminowy forward market

rynek towarowy commodity market

rynek walorów stock market, security market

rynek wolny free market

rynek wtórny secondary market

rynek zleceń rozbieżnych divergent market

rywalizować to compete, to contest, to challenge

ostro rywalizować to compete head on

ryzyko risk, danger, hazard, peril

ryzyko zawodowe occupational risk, occupational hazard

ponosić ryzyko to bear the risk

rzecz thing, item, article, object

rzecz główna principal thing

266

rozwiązać umowę o pracę rzecz główna

rzecz pożyczona thing loaned, thing lent

dokonać zwrotu rzeczy pożyczonej to make a return of the thing loaned

sprzeniewierzenie rzeczy pożyczonej wrongful conversion of the thing loaned

zwrócić rzecz pożyczoną w odpowiednim

stanie to restore the thing

loaned in a proper condition

rzecz użyczona thing lent for use

ponosić zwykłe koszty utrzymania to bear the ordinary maintenance costs of the thing lent

rzeczy użyczonej to bear the ordinary maintenance costs of the thing lent

przypadkowa utrata lub uszkodzenie

rzeczy użyczonej incidental loss of or damage to the thing lent

rzeczoznawca majątkowy property expert, property appraisal expert, property valuer

rzeczy nieruchomości immovables

rzeczy ruchome movables

rzemieślnicze przygotowanie zawodowe

craftsmanship training

rzemieślnik craftsman

rzemiosło craft

rzetelność accuracy, fairness, reliability

rzetelność sprawozdania finansowego

the accuracy of the financial report, fairness

of the financial report, reliability of

the financial statement

rzezimieszek 1. (bandyta) cut-throat

2. (*rabuoe*) cutpurse

267

rzecz pożyczona rzezimieszek

S

sabotaż sabotage

saldo balance

niezgodność salda inaccuracy of the

balance

uzgodnienie sald balances confirmation

saldo dodatnie active / credit balance

saldo kasowe balance in hand, cash in

hand

saldo ujemne debit balance, balance deficit

samookaleczenie self-mutilation

samooskarżenie self-accusation

samorząd self-management

samosąd lynching, lynch law, mob law

dokonać samosądu to lynch

samostanowienie self-determination

samowola unlawful interference, lawlessness,

arbitrary act

samowola budowlana lawless construction

legalizować samowolę budowlaną to

“legalise” a structure built without

a valid building permit

samowolnie lawlessly, illicitly

samowolnie naruszyć posiadanie to infringe

lawlessly somebody's possession

samowolny lawless, wilful, arbitrary

samowymiar self-assessment

samozatrudnienie self-employment

sankcja 1. sanction 2. (usankcjonowanie)

approval, sanction, ratification

nakładać sankcje to impose sanctions

znosić sankcje to lift sanctions

satysfakcja satisfaction

satysfakcja z pracy job satisfaction

sąd 1. court, tribunal **2.** bench

przewodniczyć posiedzeniu sądu to be

on the bench

stawić się w sądzie to appear in court

Sąd Apelacyjny Court of Appeal(s), Appeal

Court

sąd arbitrażowy arbitration court

sąd cywilny civil court

sąd dyscyplinarny court of discipline

Sąd Giełdowy Exchange Court (POL)

sąd grodzki borough court, magistrates'

court

sąd karny criminal court

sąd kasacyjny court of cassation

sąd koleżeński peer court, arbitration by

fellow employees, arbitration by one's

fellow-workers

sąd niższej instancji lower court

sąd ostateczny (*religia*) last judgement

sąd ostatniej instancji court of last resort

sąd pierwszej instancji court of first instance

sąd pokoju magistrates' court (UK)

sąd polubowny arbitration court

sąd powszechny common court, court of

common pleas

sąd pracy labour court, industrial tribunal

sąd rejestrowy registry court, registration

court

sąd rozjemczy court of conciliation, magistrates'

court

sąd spadkowy court of inheritance, probate

court

sąd wojenny court-martial

sąd wojskowy military court

sądowy court's, court, forensic

268

akta sądowe court records, court rolls

medycyna sądowa forensic medicine

pomyłka sądowa miscarriage of justice

proces sądowy lawsuit

protokolant sądowy court recorder

(USA), court reporter (UK)

sala sądowa court room

sprawa sądowa lawsuit

sądowe orzeczenie o upadłości adjudication

in bankruptcy, adjudication order

sądownictwo judiciary, judiciary

segmentacja segmentation

sejm Sejm, Sejm, Diet

sejmik województwa provincial council

sekcja zwłok autopsy, post-mortem (examination)

sekretarz secretary

sekretarz spółki company secretary

sekwestr sequestration

separacja separation

serwisy giełdowe exchange data feed services

sesja session, assize

sesja giełdowa exchange session

sesja naukowa symposium

sezon season, period

sezon budowlany building season

sędzia judge, justice

sędzia komisarz judge-commissioner

sędzia pokoju justice of the peace, magistrate

(UK)

sędzia polubowny arbitrator

sędzia przysięgły juror

sędzia referent reporting judge

sędzia śledczy examining judge

sfery giełdowe stock exchange circles

siatka grid, net, table

siatka kierownicza managerial grid

siatka płac wage table

siedziba 1. seat, registered office **2.** headquarters

siedziba spółki seat, place of business, registered

office, domicile of the company

siła power, force

siła robocza manpower, labour force,

workforce

siła wyższa force majeure

skala 1. scale **2.** range

skala płac pay scale

skale podatkowe brackets

Skarb Państwa State Treasury

skarbowość finances, financial matters

skarga complaint, claim, grievance

skargi i zażalenia na właścicieli wynajmowanych

lokali complaints about

landlords

skazać / skazywać to convict, to condemn,

to adjudicate, to sentence

skazaniec convict, condemned person

skład warehouse, depot

brakować na składzie to be out of

stock

mieć na składzie to have in stock

odebrać towary ze składu to withdraw

/ to collect goods from a warehouse

osoba prowadząca skład celny warehouse

keeper

procedura składu celnego customs

warehousing procedure

prowadzić skład celny to operate a customs

warehouse

rodzaj składu type of warehouse

towar na składzie stock in hand

wolny skład free warehouse

wprowadzić towar do składu celnego

to introduce goods into the customs

warehouse

wyprowadzić towar ze składu celnego

to remove the goods from the customs

warehouse

złożenie na skład storing, storage,

warehousing

złożyć towary w składzie celnym to

store goods in a customs warehouse, to

place in a warehouse, to deposit in

a warehouse

skład celny customs warehouse

skład celny prywatny private customs

warehouse

skład celny publiczny public customs

warehouse

269

sądowe orzeczenie o upadłości skład celny publiczny

skład konsygnacyjny consignment warehouse

skład podręczny stock-room

skład wolnocłowy free warehouse

składać w depozyt to deposit, to place on

deposit

składający storing depositor, lessee, consignor

into storage

składować to store, to stock, to warehouse

składowanie storage, storing

składowanie towaru storing of goods,

storage of goods

czasowe składowanie temporary storage

koszty składowania storage costs, costs
of warehousing

miejsce składowania place of storage

okres składowania duration of storage,
period of storage

potrącić koszty składowania to deduct
storage costs, to deduct costs of
warehousing

składowe warehouse fee

skorumpowany corrupt

skruszony contrite, apologetic

skrzywdzić to aggrieve, to wrong, to injure

skutek effect, result

skutki ogłoszenia upadłości co do osoby

upadłego effects of the declaration of
bankruptcy in respect of the bankrupt

służba service, duty

iść na służbę to go into service

meldować się na służbę to report for
duty

na służbie on duty

po służbie off duty

służba cywilna civil service

korpus służby cywilnej civil service
corps

Służba Więzienna Prison Service

służba wojskowa military service

służby services

służby mundurowe non-military uniformed
services

służby zatrudnienia employmentservices

służebność easement (*Common law*), servitude
(*Roman law*), advantage in land

nabyć służebność to acquire easement

ustanowić służebność to establish / to
grant easement / servitude

wygaśnięcie służebności extinguishment
of servitude

wykonywać służebność to exercise
easement, to enjoy a servitude

służebność budynkowa easement of
a building

służebność drogi koniecznej easement of
necessary access, easement by necessity,
easement of access, necessary easement

służebność gruntowa easement appurtenant,
real servitude / easement, predial

easement / servitude

slużebność osobista personal easement

/ personal servitude

slużebność światła rights of light

slużebność umowna contractual easement

/ servitude

slużebność ustawowa legal easement

slużebność widoczna, oczywista apparent

easement / servitude

sodomia sodomy, bestiality, buggery

solidarność solidarity, joint and several liability

solidarność dłużników joint and several

liability of debtors

spadek (spuoeczna) assets, estate being

subject of inheritance, inheritance, heritage

całość spadku assets of the estate of the

deceased person

część rozporządzalna spadku disposable

portion of an estate

część ułamkowa spadku portion of the

estate

objęcie spadku, nabycie spadku accession

to an estate

powołanie do objęcia spadku instituting

/ naming a person as an heir

powołanie do objęcia spadku z mocy

ustawy institution / induction by effect

of law

270

skład konsygnacyjny spadek

odrzczenie spadku renunciation of an

inheritance

odrzuć spadek to reject an inheritance

odziedziczyć spadek to inherit an estate,

to come into a legacy

otrzymać spadek to come into an inheritance

otwarcie spadku opening of the succession

powództwo o wydanie spadku action

for recovery of an inheritance

pozostawić spadek to leave a legacy

pozostawić w spadku to bequeath

prawo do spadku, roszczenie spadkowe

hereditary right, hereditary title

przepadnięcie spadku devolution of

an estate of a deceased person

przyjąć spadek to accept an inheritance,

to assume a succession

przyjęcie spadku acceptance of an inheritance

przyjęcie spadku proste unreserved

acceptance of an inheritance, simple acceptance

przyjęcie spadku z dobrodziejstwem

inwentarza acceptance of the inheritance

under limitation of liability, acceptance

limited to the value of assets,

acceptance with the benefit of inventory

umowa o spadek contract concerning

the inheritance

wyłudzenie spadku legacy hunting

zrzec się spadku to relinquish an inheritance

zrzeczenie się spadku disclaimer

spadek bezdziedziczny estate in abeyance,

vacant succession

spadek nieobjęty absence of next of kin

spadek niepodzielny undivided inheritance

spadkobierca heir, inheritor, next of kin,

beneficiary, inheritor, devisee

być czyimś spadkobiercą to be someone's

heir

niegodność spadkobiercy ineligibility

to inherit

powołanie spadkobiercy appointment

of heir

uczynić kogoś swoim spadkobiercą to

make someone one's heir

ustanowić kogoś swoim spadkobiercą

to constitute someone one's heir

spadkobierca domniemany presumptive

heir

spadkobierca jedyny sole heir, universal

heir

spadkobierca konieczny heir-at-law

spadkobierca legalny rightful heir, heir

apparent

spadkobierca niegodny ineligible heir,

unworthy heir

spadkobierca pierwszej rangi heir in the

first degree

spadkobierca pod tytułem szczególnym

singular successor

spadkobierca podatnika taxpayer's heir

spadkobierca podstawiony substitute heir

spadkobierca powołany appointed heir

spadkobierca prawowity legitimate / legal

heir

spadkobierca testamentowy heir entitled

under a will; devisee

spadkobierca ustanowiony heir in tail,

heir at law

spadkobierca ustawowy heir at law, next

of kin, legal heir, legitimate successor,

intestate heir

spadkobierca w linii bocznej collateral

heir

spadkobierca w linii męskiej male heir

spadkobierca w linii prostej bodily heir

spadkobierca w linii zstępnej heir of the

body

spadkobierca z dobrodziejstwem inwentarza

heir beneficiary

spadkobierca z linii matki heir in the

maternal line

spadkobierca z linii ojca heir in the paternal

line

spadkobierczyni heiress, inheritress,

inheritrix

spadkobrać to inherit

271

spadek bezdziedziczny spadkobrać

spadkodawca (*testator*) deceased, decedent,

testator, bequeather, deviser / deviser

spedycja forwarding, shipping

koszty spedycji forwarding costs

spedytor shipper, freight forwarder

spedytor portowy shipping and forwarding

agent

spekulacja 1. (*przypuszczenia*) conjecture,

guesswork, speculation **2.** (*transakcja*)

speculation, profiteering

spekulant speculator, profiteer

spekulant grający na niżkę bear

spekulant grający na wyżkę bull

spekulować na bessę to operate for a fall

spekulować na hossę to operate for a rise

spieniężenie realisation, sale

spieniężenie masy spadkowej realisation

of the estate

spieniężenie zastawu sale of a pledge

spieniężyć to sell, to realise

spieniężyć akcje to deal in shares

spis inventory, count

dokonać spisu to make the inventory,

to take the inventory

sporządzić spis to compile an inventory,

to draw up an inventory

spis inwentarza inventory

spis ludności census

spis z natury physical count

spis zawiera wiele rzadkich pozycji the

inventory lists many rare items

splacać / spłacić to pay off, to repay, to

discharge

spłacić pożyczkę to pay off a loan, to repay

a loan

spłacić zobowiązanie to discharge a liability

spłata discharge, payoff, payment in full

spłata długu discharge of a debt

spłata długów payment of debts

spłata długów ratami payment of debts

in instalments

społeczny social, public

społeczna inspekcja pracy social labour

inspectorate, social labour inspection

sporny contentious, litigious, disputable,

debatable, arguable, contestable

postępowanie sporne litigation

zagadnienie sporne contentious issue

/ question

spółdzielczy co-operative

spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego

co-operative right to residential

premises, co-operative member's right

of ownership of living / residential premises

spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego

co-operative right to business premises,

housing co-operative member's

right to business premises

spółdzielnia cooperative, society, association,

union, alliance

założyć spółdzielnię to form a cooperative

spółdzielnia budowlana building society

(UK), building and loan association

(USA)

spółdzielnia kredytowa cooperative

credit association, credit union

spółdzielnia budowlano-mieszkaniowa

housing co-operative society, building

society

spółdzielnia mieszkaniowa tenants'

housing co-operative society, housing

co-operative

spółdzielnia produkcyjna producers' cooperative,

cooperativeproductivesociety

spółdzielnia rolnicza farmers' cooperative,

farm cooperative, agricultural cooperative

spółdzielnia spożyców cooperative retail

society, consumers' cooperative

spółdzielnia zbytu marketing cooperative

spółka company, partnership, firm, body

corporate

składniki majątku spółki dzielonej

component assets of the company being

divided

wykreślić spółkę dzieloną z rejestru

to strike the company being divided off

the register

272

spadkodawca spółka

spółka administracyjna (w raju podatkowym)

administration company

spółka akcyjna joint-stock company

(POL), publicly held corporation

(USA), public limited company with

share capital (UK)

publiczna spółka akcyjna z o.o. Public

Limited Company (Plc) (UK)

spółka cicha dormant partner, silent partnership

spółka cywilna civil law partnership

(POL), civil (private) partnership,

non-trading partnership, non-commercial

partnership

spółka dominująca dominant company,

dominant partnership

spółka dzielona divided company, company

being divided

spółka dzielona company being divided,

divided company

spółka giełdowa listed company

spółka handlowa commercial company

/ partnership

spółka jawna registered partnership, general

partnership, open partnership, general

mercantile partnership

spółka jednoosobowa single-member

company, one-shareholder company,

sole-shareholder company, one-man-

-company

spółka kapitałowa capital company, association

of capital, corporation

spółka komandytowa limited partnership

spółka komandytowo-akcyjna limited

joint-stock partnership

spółka leasingowa leasing company

spółka łącząca się merging company

spółka niezarejestrowana unregistered

company, unincorporated business (UK)

spółka osobowa partnership

spółka osobowa z ograniczoną odpowiedzialności

ą private limited company

spółka partnerska professional partnership

spółka powiązana associated company,

affiliated company

spółka prawa cywilnego non-commercial

partnership, private company

spółka prowadząca dom maklerski

company operating / running / managing

a brokerage house

spółka prowadząca działalność going

concern

spółka prowadząca działalność bankową

company conducting banking activity,

company operating in the area of banking

spółka prowadząca działalność ubezpieczeniową

ą company conducting insurance

activity, company operating in the

area of insurance

spółka prowadząca giełdę company

managing / operating / running a stock

exchange

spółka prowadząca rynki pozagiełdowe

company managing / operating / running

over-the-counter markets

spółka prywatna private limited company

(UK)

spółka przejęta target company / partnership

spółka przejmowana company / partnership

being acquired, target company

/ partnership

spółka przejmująca acquiring company,

bidding company, recipient company

spółka przejmująca acquiring company,

bidding company, recipient company

udział spółki przejmującej share of

the bidding company

spółka przejmująca acquiring company,

bidding company

spółka przekształcana company / partnership

being transformed, company

/ partnership under transformation

spółka przekształcona transformed company

/ partnership

spółka publiczna public company

spółka publicznej radiofonii i telewizji

public radio and television company

spółka rejestrowa registered company

spółka ośredniej wielkości medium-sized

company

273

spółka administracyjna spółka ośredniej wielkości

spółka wielonarodowa multinational corporation,

multinational company

spółka z nieograniczoną odpowiedzialnością

ą unlimited company

spółka z odpowiedzialnością ograniczoną

ą do sumy gwarancji company limited

by guarantee

spółka z odpowiedzialnością ograniczoną

ą do wartości kapitału nominalnego

company limited by shares

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ą limited liability company (POL),

private company (UK)

spółka z udziałem kapitału zagranicznego

joint venture, company with participation

of foreign capital

spółka zagraniczna foreign company

spór dispute, contention, quarrel, controversy

rozstrzygnąć spór to settle a dispute

przedmiot sporu substance of the dispute,

object at issue

strony sporu parties to a dispute

spór pracowniczy industrial dispute

spór pracy labour dispute

spór zbiorowy collective dispute

sprawa case, matter, affair

sprawa handlowa business affair

sprawa podatkowa tax case

sprawa sporna contentious matter

zapobieganie i rozwiązywanie spraw

spornych prevention and resolution of

contentious matters

sprawy karne criminal matters

sprawca perpetrator, doer, performer

sprawdzanie examination, inspection,
verification

sprawdzanie wiarytelności examination
of claims

sprawdzić to examine, to inspect, to verify

sprawdzić rachunek to examine / to verify
an account

sprawiedliwość justice

sprawiedliwy just, fair, rightful, equitable

sprawozdanie report, statement, accounts

waluta sprawozdania reporting currency

sprawozdanie finansowe financial statement,
financial report

cechy jakościowe sprawozdań finansowych

qualitative characteristics of financial
statements

części składowe sprawozdania finansowego

components of financial statement

odpis sprawozdania finansowego

copy of the financial report, copy of the
financial statement

rzetelność sprawozdania finansowego

the accuracy of the financial report,
fairness of the financial report, reliability
of the financial statement

udostępnić sprawozdanie finansowe

to provide the financial report, to make
available the financial report

upiększanie sprawozdań finansowych

window dressing

wprowadzenie do sprawozdania finansowego

introduction to the financial
statement

zatwierdzenie sprawozdań finansowych

financial statements approval

sprawozdanie finansowe roczne annual

accounts

sprawozdanie finansowe skonsolidowane

consolidated accounts, consolidated

financial statement, group accounts

sprawozdanie finansowe skrócone

/ **uproszczone** abridged accounts

sprawozdanie o zatrzymanych zyskach

retained earnings statement

sprawozdanie o pozycji finansowej

statement of financial position

sprawozdanie o zmianach w kapitale

własnym statement of changes in

owner's equity

sprawozdanie o zmianach w sytuacji finansowej

statement of changes in financial

position

sprawozdanie porównawcze comparative

statement

274

spółka wielonarodowa sprawozdanie porównawcze

sprawozdanie oeródroczne interim report,

report for interim period

sprawozdanie wewnętrzne internal report

sprzeciw objection, opposition

sprzedajny corrupt

sprzedawać / sprzedać to sell, to vend, to

dispose of, to realise

sprzedaż sale, disposal, trade, vendition

być wystawionym na sprzedaż to be

on offer

dowód sprzedaży bill of sale

umowa sprzedaży contract of sale,

contract for sale, agreement of sale,

agreement for sale

umowa sprzedaży gruntu agreement

for sale of land

umowa sprzedaży nieruchomości

contract for the sale of real property,

agreement of sale of real property

umowa sprzedaży samochodu agreement

for the sale of a vehicle

umowa sprzedaży towaru agreement

for the sale of goods

sprzedaż agencyjna commission sale,

sale through an agent

sprzedaż aukcyjna sale by auction

sprzedaż bezpośrednia direct selling

sprzedaż całymi partiami sale in lots

sprzedaż detaliczna retail sale

sprzedaż domniemana imputed sale

sprzedaż domokrężna sale from door to

door

sprzedaż domów mieszkalnych i działek

budowlanych sale of apartment houses

and building lots

sprzedaż energii sale of energy

sprzedaż fikcyjna bogus / sham sale, fictitious sale

sprzedaż giełdowa exchange sale

sprzedaż gruntu sale of land

sprzedaż handlowa commercial sale

sprzedaż hurtowa wholesale sale

sprzedaż indywidualna door to door selling

sprzedaż komisowa sale on commission, sale by commission, commission sale, sale on commission

sprzedaż licytacyjna auction sale

sprzedaż masowa bulk sale

sprzedaż międzynarodowa towarów international sale of goods

sprzedaż na cele dobroczynne charity sale

sprzedaż na licytacji auction sale, sale at auction

sprzedaż na próbę sale on approval

sprzedaż na przyszłą dostawę sale for future delivery

sprzedaż na rachunek otwarty sale on open account

sprzedaż na raty sale by instalments, instalment sale, sale on deferred terms

sprzedaż na termin forward sale

sprzedaż nielegalna illicit sale

sprzedaż odroczone delayed sale

sprzedaż okazyjna / tania bargain sale

sprzedaż osobista personal selling

sprzedaż pod marką własną sale under own trademarks

sprzedaż praw sale of rights

sprzedaż premiovana sale with bonuses

sprzedaż przedmiotu spadku sale of an item of estate, sale of an item of inheritance assets

sprzedaż przedsiębiorstwa sale of an enterprise / company

sprzedaż przez licytację publiczną public sale, public auction

sprzedaż publiczna nieruchomości public sale of real estate

sprzedaż ratalna sale on instalments, hire-purchase (system)

sprzedaż reklamowa sale for advertisement purposes

sprzedaż ryczałtowa sale in bulk, sale in the lump

sprzedaż rzeczy sale of a thing

sprzedaż rzeczy obciążonej prawem

osoby trzeciej sale of a thing encumbered with a right of a third person

sprzedaż rzeczy przyszłej sale of a future thing

275

sprawozdanie oeródroczne sprzedaż rzeczy przyszłej

sprzedaż sądowa (*z polecenia sądu*) sale by the court

sprzedaż spadku sale of inheritance

sprzedaż telefoniczna telephone selling

sprzedaż towarów sale of goods, sale of commodities

sprzedaż towarów i usług bez marży

własnej sale of goods and services without own margin

sprzedaż towarów przecenionych bargain sale

sprzedaż w partiach, masowa sale by / in bulk

sprzedaż warunkowa conditional sale

sprzedaż według bazy sale at the basis

sprzedaż według próbki sale by / on sample

sprzedaż według specyfikacji sale on specification

sprzedaż według wzoru sale by pattern

sprzedaż wewnętrzna "wash sales"

sprzedaż wyłączna exclusive sale

sprzedaż wysyłkowa mail-order sale

sprzedaż z dostawą krótkim terminie sale for prompt delivery

sprzedaż z natychmiastową dostawą

/ sprzedaż loko sale on spot

sprzedaż z prawem zwrotu towaru

przez kupującego w określonym terminie sale or return

sprzedaż z premią sale at option

sprzedaż z rabatem discount sale

sprzedaż z wolnej ręki unrestricted sale, free sale, amicable sale, off-hand sale

sprzedaż z zastrzeżeniem odstąpienia

od transakcji sale by inspection

sprzedaż z zastrzeżeniem prawa odkupu

sale with right of repurchase

sprzedaż z zastrzeżeniem prawa pierwokupu

sale with right of pre-emption,

pre-emptive right, first option

sprzedaż z zyskiem sale at a profit

sprzedaż za gotówkę sale for cash

/ money

sprzedaż zajętych ruchomości sale of

seized movables

sprzedaż zastawu sale of pledge

sprzedaż ze stratą sale at a loss / sacrifice,

losing sale

sprzeniewierzyć to defalcate, to misappropriate,

to embezzle, to defraud

sprzeniewierzenie defalcation, misappropriation,

embezzlement

sprzęt ochronny protective equipment

stan position, situation, condition, state

stan magazynu stock on hand

stan rachunku bankowego balance of

bank account

stan użyteczności serviceable conditions

stanowisko post, position, job title, role

konkurs na stanowisko competition

for a post

mianować na stanowisko to appoint

someone to the post of

nadający się na stanowisko fit for the

position, qualified for the position

nadawać się na dane stanowisko to

qualify for a position

obsadzić stanowisko to fill a post

proponować komuś stanowisko to offer

a job / post to someone

przyjąć oferowane stanowisko to accept

an office / a post, to take the post

zwołać stanowisko to vacate a post

/ position

spełniać całkowicie wymagania danego

stanowiska to fulfil the full-time

commitment required for the role

stanowisko kierownicze senior / leading

post / position

staranność diligence, care

brak staranności negligence

brak należytej staranności lack of due

diligence

należyta staranność due diligence,

proper diligence, due care

zachować należyłą staranność to exercise

due diligence

starość old-age

starszy senior, older, elder

starszy radca prawny senior legal adviser

276

sprzedaż sądowa starszy radca prawny

status status

status celny customs status

status zawodowy occupational status

statut statement, bylaws, bye-laws, rules

and regulations, statutes

brzmienie statutu wording of the statutes

statut praw i obowiązków Statement of

Rights and Duties

statut spółki articles of incorporation, articles

of association, statutes of a company,

memorandum of association

statystyka statistics

statystyka płac labour statistics

statystyka zatrudnienia employment statistics

stawać 1. to stand up, to get up 2. to appear,

to turn up, to come

stawający appearing party, attendee, person

present

stawiać się w sądzie to appear in court

stawiennictwo appearance

nakaz stawiennictwa summons

stawka 1. rate 2. (*w grze*) wager, bet, stake

stawka celna preferencyjna preferential

rate

stawka płac labour rate

akordowa stawka płac piecework labour

rate, piece rate

godzinowa stawka płac hourly labour

rate

stawka podatkowa tax rate

stawka prowizyjna commission rate

stołówka canteen

stołówka pracownicza staff canteen

stopa 1. rate 2. foot 3. base

stopa bezrobocia rate of unemployment

stopa procentowa interest rate

ustalać wysokość stóp procentowych

to set interest rates

stopa zwrotu rate of return

stopień degree, grade, level, state

stopień pokrewieństwa degree of relationship

stopień szkodliwości materiałów degree

of potential harm from materials

storno correcting entry, cross entry, eliminating

entry, reversing entry

storno czarne contra entry

storno czerwone red-ink entry

stosunek relation, relationship, ratio, proportion

stosunek pracy relationship between employer

and employee, employment relationship,

employment relation, master

and servant relationship, work relationship

nawiązać stosunek pracy to establish

an employment relationship

stosunek pracy na podstawie mianowania

employment relationship based on

nomination

stosunek pracy na podstawie spółdzielczej

umowy o pracę employment relationship

based on a co-operative contract

of employment

stosunek pracy na podstawie wyboru

employment relationship based on election

stosunek pracy oparty na powołaniu

employment relationship based on appointment

stosunek prawny legal relationship

ułożyć stosunek prawny to arrange the

legal relationship

stosunki pracownicze industrial relations

stowarzyszenie association, society

Stowarzyszenie Księgowych w Kanadzie

Certified General Accountants'

Association of Canada

Stowarzyszenie specjalistów od rachunkowości

menedżerskiej Society of

Management Accountants, SMA

strajk strike

ogłosić strajk to call a strike, to declare

a strike

wezwać robotników do strajku to call

the workers out on strike

zacząć strajk to come out on strike, to

walk out

zapowiedź strajku strike notice

rozpocząć strajk to go on strike

status strajk**zorganizować strajk** to stage a strike**strajk dziki** wild-cat strike**strajk generalny / powszechny** general

strike, all-out strike

strajk głodowy hunger-strike**strajk kolejarzy** rail strike**strajk okupacyjny** sit-down strike, sit-in**strajk ostrzegawczy** warning strike, token

strike

strajk polityczny political strike**strajk protestacyjny** protest strike**strajk solidarnościowy** sympathetic strike**strajk włoski** go-slow strike**strajkujący** striker**strata** loss, waste**oszacować stratę** to appraise the loss**oszacować straty spółki na x PLN**

to compute the company's losses at

PLN x

pokrycie strat covering loss, financing

losses

pokrywać / pokryć straty to cover

losses, to finance losses

sposób pokrycia strat manner of covering

loss

ponieść stratę to bear a loss, to incur

a loss

ponieść straty to suffer losses, to sustain

losses

uczestniczyć w stracie to participate in

the loss

uczestniczyć w stracie do wartości**umówionego wkładu** to participate in

the loss up to the value of the agreed

contribution, to participate in the loss in

proportion to the amount of the agreed

contribution

Straż Graniczna Border Guards, Frontier

Guards

stres mental stress**streszczenie** summary, resume, synopsis**streszczenie sprawy** case summary, brief**stręczyciel** pimp, pander, panderer, procurer**stręczycielstwo** pimping, pandering, soliciting,

procurement

stręczyć to procure, to pimp, to pander

strona 1. party 2. page 3. side

struktura structure, layout, fabric

struktura płac wage structure

struktura zatrudnienia employment

structure

stryczek halter, noose, the rope

subemisja sub-issue, underwriting

umowa o subemisję inwestycyjną investment

underwriting agreement, investment

sub-issue contract

umowa o subemisję usługową service

underwriting agreement, service sub-issue

contract

submitent sub-issuer, underwriter

submitent inwestycyjny standby underwriter,

investment sub-issuer, investment

underwriter

submitent usługowy investment banker,

service sub-issuer, service underwriter

subskrypcja subscription, offering

subskrypcja otwarta open subscription,

“open offering”

subskrypcja prywatna private subscription,

“private placement”

subskrypcja zamknięta closed subscription,

“closed offering”

substancje i czynniki rakotwórcze cancerous

substances and agents, carcinogenic

substances and agents

substancje oraz procesy szkodliwe dla

zdrowia substances and work processes

which are harmful to health

sukcesja (dziedziczenie) hereditary succession

sukcesja uniwersalna passing of the

whole estate directly to the next of kin

suma sum, amount

suma komandytowa commendam sum,

limited liability amount, commandite

sum

obniżenie sumy komandytowej reduction

of the commendam sum

suma zadłużenia amount of indebtedness

całkowita suma zadłużenia total

amount of indebtedness

strajk dziki suma zadłużenia

suma zaległa amount outstanding

swap swap

kapitałowy swap walutowy currency

swap

wartość nominalna swapu notional

principal value of swap

swap amortyzowany amortised swap

swap kuponowy coupon swap

swap procentowy interest rate swap,

IRS

swap rozszerzający extendable swap

swap towarowy commodity swap

swobodny free, unrestricted

swobodny przepływ pracowników free

movement of workers

swobodny przepływ usług freedom to

provide services

syndyk general receiver, official receiver,

trustee, syndic, legal adviser

powołać syndyka to appoint a trustee,

to appoint an official receiver

sprawozdanie syndyka report of the

trustee

w rękach syndyka in the hands of receiver

syndyk masy upadłości trustee / assignee

in bankruptcy, registrar in bankruptcy,

official receiver

syndyk-kurator official receiver

syndyk wyznaczony przez sąd court-appointed

receiver

system system, scheme

system cel zwrotnych drawback system

system emerytalno-rentowy pension

scheme

zakładowy system emerytalno-rentowy

company pension scheme, occupational

pension scheme

system kursu jednolitego single-price

auction system

system motywacyjny incentive scheme

system notowań ciągłych continuous

quotation system

system płac pay system

system podatkowy tax system

system premiowy bonus system

system rekompensat compensation system

obowiązkowy system rekompensat

mandatory compensation system

zarządzać systemem rekompensat

manage a compensation system

szacować to value, to assess, to estimate

szacowanie estimation, valuation, assessment

szacowanie okresu użytkowania useful

life estimation

szacowanie, wartościowanie nieruchomości

appraisal, valuation

szalbierstwo fraud, imposture, quackery

szalbierz fraud, impostor, quack

szantaż blackmail

szantażować to blackmail

szczeble kariery zawodowej career ladder

wspinać się po szczeblach kariery zawodowej

to move up career ladder

szkalować to defame, to vilify, to malign

szkoda damage, disrepair, grievance, injury,

(*uszczerbek*) detriment

naprawienie szkody redress of the

damage

ponieść szkodę to suffer damage, to

bear the damage

oszacować szkodę to estimate the damage

wyrównać szkodę to repair damage

szkodliwość harmfulness, noxiousness,

injuriousness

szkodliwość społeczna social harmfulness

/ noxiousness

szkodliwy harmful, damaging, detrimental,

noxious, injurious

szkolenie training

podnieść jakość personelu poprzez

szkolenie to improve the quality of staff

through training

rozwinąć potencjał personelu poprzez

szkolenie to develop staff

through training

szkolenie przykładowe on-the-job

training (UK), hands-on training (USA)

279

suma zaległa szkolenie przykładowe

szkolenie zawodowe professional training,

vocational training

szpicel nark, grass, informer, snoop

szykanować to harass, to persecute, to oppress

szykany harassment, persecution, oppression

280

szkolenie zawodowe szykany

OE

oeciagnąć wierzytelności to collect / to execute

the receivables, to collect claims

oecigać to prosecute, to pursue, to hunt

down

oeciganie prosecution, pursuit, hunt-down

organy oecigania law enforcement

agencies

oeciganie karne criminal prosecution

śledczy investigating officer, interrogator

śledzić to follow, to track, to trace

śledztwo investigation, inquiry, examination

śledztwo koronera inquest

prowadzić śledztwo to investigate

ślubny (*o dziecku*) legitimate

oemierć death, decease, demise

kara oemierci death penalty

oemierć partnera death of the partner

oemierć na miejscu instantaneous death

oemiertelność mortality, death rate

oemiertelność zawodowa occupational

mortality

oemiertelny deadly, lethal, fatal

oerodek pieniężny cash, monies, financial

resources, pecuniary means, funds

wolne oerodki pieniężne free financial

means

oerodek płatniczy tender, medium of payment

prawny oerodek płatniczy legal tender

oerodek wymiany medium of exchange

oerodki chemiczne chemical agents, chemicals

oerodki dyscyplinarne disciplinary measures

oerodki higieny osobistej personal hygiene

items, means necessary for personal hygiene

oerodki ochrony indywidualnej individual

protective equipment, personal protective

equipment

oerodki pieniężne cash, monies, financial

resources, pecuniary means, pecuniary

resources, pecuniary assets

przepływ oerodków pieniężnych cash

flow

kierować przepływem oerodków pienię

źnych to direct cash flow

umowny okres przechowywania oerodków

pieniężnych contractual deposit

maturity

oerodki pieniężne dostępne na bieżąco

cash available to meet current obligations

oerodki pieniężne na rachunku bankowym

cash at bank

oerodki pieniężne w drodze cash in transit,

cash in way

oerodki promieniotwórcze radioactive

agents, radioactive substances

oerodki taryfowe tariff measures

oerodowisko environment

oerodowisko pracy working environment

świadczący usługi service supplier

świadczenia benefits

świadczenia dodatkowe fringe benefits

świadczenia dodatkowe (*np. woda, gaz,*

prąd) utilities

świadczenia emerytalne pension benefits

świadczenia emerytalne pracodawcy

occupational pension

świadczenia nienależne benefits are not

due

281

świadczenia socjalne social security benefits

świadczenia z tytułu ubezpieczenia na

wypadek bezrobocia unemployment

insurance benefits

świadczenia związane z pracą work-related

benefits

świadczenie 1. performance 2. benefit, allowance

3. contribution 4. obligation

miejsce spełnienia świadczenia place

where the performance is to be made

niemożność świadczenia unfeasibility,

impossibility of payment

odzyskiwanie świadczeń recovery of

benefits

przedmiot świadczenia object of performance

przyznać świadczenia / zasiłki

to grant benefits

przyznanie świadczeń / zasiłków

award of benefits

spełnić świadczenie to make a performance

termin spełnienia świadczenia time

limit for the performance

weryfikować świadczenia to review

benefits

zaliczyć otrzymane świadczenie na

poczet długów to count the performance

received towards debts

świadczenie chorobowe sickness benefit

świadczenie częściowe part performance

świadczenie macierzyńskie maternity

benefit

świadczenie niepieniężne non-pecuniary

contribution, non-cash performance

świadczenie niepodzielne indivisible obligation

świadczenie pieniężne pecuniary contribution,

cash performance

świadczenie podzielne divisible obligation

świadczenie powtarzające się periodic

performance

świadczenie pracy performance of work,

provision of work

świadczenie rzeczowe benefit in kind

świadczenie usług performance of service,

provision of service, rendering of

services, supply of services, rendition of

services

świadczenie usług nieodpłatne supply of

services carried out free of charge

świadczenie usług przez publiczne

służby pocztowe the supply of services

by the public postal services

świadczenie usług za wynagrodzeniem

supply of services for consideration

świadczyć pracę to perform work

świadectwo certificate

wydać świadectwo to issue a certificate

sprostować świadectwo to correct

a certificate

świadectwo antydumpingowe

non-dumping certificate

świadectwo dezynfekcji certificate of

disinfecting, certificate of disinfecting

świadectwo fitopatologiczne sanitary

phytopathological certificate

świadectwo kondycjonowania conditioning

certificate

świadectwo kwalifikacyjne qualification

certificate

świadectwo liczenia / mierzenia tally

sheet

świadectwo o rodowodzie zwierząt certificate

of pedigree

świadectwo o wyprodukowaniu certificate

of manufacture

świadectwo potwierdzające pochodzenie

towarów certificate of origin of goods

świadectwo pracy clearance card, employment

certificate, certificate of employment,

work certificate, reference

świadectwo próbobrania certificate of

sampling

świadectwo rejestracji spółki certificate

of incorporation

świadectwo siły wyższej certificate of

force majeure

świadectwo standaryzacyjne certificate

of standardisation

282

świadczenia socjalne świadectwo standaryzacyjne

świadectwo wagi weight certificate

świadectwo weterynaryjne veterinary

certificate

świadectwo wieku certificate of age

świadectwo założycielskie promoter certificate,

founder's certificates

świadectwo zdrowia / zdrowotności

sanitary certificate

świadek witness

naoczny świadek eyewitness

powołać / wezwać na świadka to summon

/ to subpoena as a witness

świadek sporządzenia testamentu testamentary

witness

światowa Federacja Związków Zawodowych World

Federation of Trade Unions

święto 1. holiday 2. feast

święto państwowe public holiday

283

świadectwo wagi święto państwowe

T

tabela table, schedule

tabela podatkowa tax schedule, tax table

tajemnica 1. secret 2. mystery 3. privacy

dotrzymać tajemnicy to keep a secret

ujawniać / ujawnić tajemnicę to disclose

a secret

tajemnica bankowa banking secrecy

tajemnica dziennikarska journalistic secrecy

tajemnica handlowa trade secret

tajemnica lekarska medical secret

tajemnica przemysłowa industrial secret

tajemnica skarbowa fiscal secret, fiscal

confidentiality

tajemnica służbowa official secret, professional

confidentiality

tajemnica zawodowa professional secret

tajemnica zawodu prawniczego legal

profession secret

tajny secret, confidential

targ / targowisko market, marketplace,

fair

taryfa tariff, rates

taryfa celna customs tariff

kod taryfy celnej assessment factor

pozycja taryfy celnej tariff item

ustanawiać taryfę celną to establish

the customs tariff

Taryfa Celna Wspólnot Europejskich

Customs Tariff of the European Communities

tempo pracy rate of work

teren area, ground, terrain

uzbrajać teren to develop the ground

teren budowlany construction / building

site

tereny budowlane building land

termin deadline, term, date, time limit,

closing date

odroczyć termin płatności podatku to

defer a payment of a tax

określić termin płatności podatku to

prescribe a tax payment deadline

przedłużyć termin płatności podatku

to extend a tax payment deadline

wyznaczyć termin płatności podatku

to fix a tax payment deadline

wyznaczyć termin to set a date

termin wykonania deadline

dotrzymać terminu wykonania

to meet a deadline

nie dotrzymać terminu wykonania to

fail to meet a deadline

ustalić termin wykonania to establish

/ to fix / to make a deadline

termin płatności maturity, falling due

termin płatności odsetek falling due of
interest

termin płatności podatku tax payment
deadline

termin wypowiedzenia term of notice

termin zawity final date, peremptory date

terminowo duly, on time, punctually

terminowy with a deadline, forward

terrorysta terrorist

terytorium territory

terytorium państwa state territory

terytorium powiernicze trust territory

test test

test wiarygodności substantive test

test zgodności compliance test

testament last will, testament

284

brak testamentu intestacy

kwestionować testament to contest

a testament, to dispute a testament

nieważność testamentu invalidity of

a will

odwołać testament to revoke a will

odwołanie testamentu revocation of

a will

przedkładać / przedłożyć testament

do zatwierdzenia to propound a will

rozporządzać przez testament to dispose

by will

spełnić testament to consummate a testament

sporządzenie, spisanie testamentu

making of a will

sporządzić testament to make one's

will, to make one's testament

ukryć / zataić testament to suppress

a will

umrzeć bez pozostawienia testamentu

to die intestate

ważność testamentu validity of a will

wykonawca testamentu executor of

the testament

wykonywać testament to execute a will

wymazanie / zatarcie testamentu

obliteration of a will

zgon bez testamentu intestacy

zatarcie testamentu obliteration of

a will

zniszczyć testament to destroy a will

testament notarialny notarial will

testament późniejszy later will

testament sądowy judicial testament

testament szczególny emergency will

testament uprzywilejowany privileged

will

testament urzędowy, publiczny will

made in the presence of witnesses

testament ustny verbal testament, oral

testament, noncupative will

testament własnoręczny holograph will

testament wojskowy military testament,

will of soldier

testament wspólny joint / mutual will

testament zwykły, zwyczajny normal

/ usual will, common form will

toga gown, robe

torturować to torture, to put to torture

towar goods, merchandise, commodity,

article

niewłaściwe użycie towaru misuse of

goods

ustalić wartość celną towarów to determine

the customs value of goods

wartość celna towarów customs value

of goods

wartość handlowa towarów marketable

quality of goods

towar ekwiwalentny equivalent goods

towar identyczny identical goods

towar krajowy domestic goods

towar pochodzący z danego kraju

goods originating in a given country

towar podobny similar goods

towar powracający returned goods

towar przywożony import goods

towar składowany czasowo goods in

temporary storage

towar tego samego rodzaju i gatunku

goods of the same quality and kind

towar w stanie niezmienionym goods in

the unaltered state

towar wywożony export goods

towar wywożony czasowo temporary export

goods

towary z przemytu smuggled goods, undeclared

goods, contraband goods

towarzystwo society, association, company

towarzystwo pożyczkowe loan association

tożsamość identity

dowód tożsamości identity document,

ID (card)

tożsamość towaru identity of goods

ustalić tożsamość towaru to establish

the identity of goods

transakcja transaction, business

rozliczenie transakcji transaction settlement

285

testament notarialny transakcja

zawierać transakcję to conclude a bargain,

to transact a business

transakcja giełdowa exchange trading

session

terminowa transakcja giełdowa future

delivery business, future transaction

transakcja gotówkowa cash transaction

transakcja opcyjna option bargain, option

business

transakcja pakietowa bloke trade

transakcja premiowa option, premium

bargain

transakcja różniczkowa margin business,

difference bargain

tranzyt transit

procedura tranzytu transit procedure

tranzyt wewnętrzny internal transit

tranzyt zewnętrzny external transit

traktat treaty, covenant, (*rozprawa*) treatise

unieważniać traktat to abrogate

a treaty

trasant (*wystawca czeku*) drawer of

a cheque

trasat drawee

trop track, trail

tropić 1. hunt, trail, track **2.** (*przestępców*)

follow, hunt down

tryb 1. procedure **2.** mode, method, way

tworzenie miejsc pracy job creation

tymczasowy temporary, interim, provisional

oerodek tymczasowy interim remedy

zarządzenie tymczasowe interim order

tymczasowe zwolnienie lay-off

tynk zewnętrzny exterior rendering

tytuł title

tytuł egzekucyjny enforcement title

tytuł egzekucyjny przeciwko dłużnikowi

executory title against the debtor

tytuł własności title deeds, muniments

tytuł wykonawczy enforceable title, writ

of execution

tytuł wyłączny absolute title

tytułem as, by way of

tytułem pożyczki as a loan

286

transakcja giełdowa tytułem pożyczki

U

ubezpieczać to insure, to cover against

loss, to underwrite against loss

ubezpieczenie insurance, assurance

ubezpieczenie dożywotnie whole-life insurance

/ policy

ubezpieczenie na wypadek choroby

sickness insurance

ubezpieczenie od bezrobocia unemployment

insurance

ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka full

cover

ubezpieczenie pojazdu car insurance,

motor insurance

ubezpieczenie składowanego towaru insurance

of the stored goods

ubezpieczony assured, insured, person

named in the policy, policy holder

ubezpieczyciel assurer, insurer, assuror,

underwriter

ubezwłasnowolnić to incapacitate, to

place under the care of a trustee / guardian,

to interdict, to certify (UK)

ubezwłasnowolnienie incapacitation, deprivation

of legal capacity

postępowanie o ubezwłasnowolnienie

proceedings for guardianship / receivership

wniosek o ubezwłasnowolnienie application

for guardianship, petition in

lunacy

ubezwłasnowolniony person legally deprived

of his / her civic rights, incapacitated
person

ubiegać się o to apply for, to seek

ubóstwo necessity, indigence

zarzut ubóstwa plea of necessity

uchodźca displaced person, refugee

uchwalać / uchwalić to pass, (*akty
prawne*) to enact

uchwała resolution, decision

podejmować uchwałę to vote on a resolution

powziąć uchwałę to adopt a resolution

uchylić uchwałę to repeal a resolution,
to annul a resolution

zaskarżenie uchwały appeal against
a resolution, challenge of the resolution,
lodging of an appeal against a resolution

zgłoszenie uchwał do rejestru filing of
resolutions in / with the register

uchwała jednomyślna unanimous resolution

uchwała kwalifikowana special resolution

uchwała nadzwyczajna extraordinary
resolution

uchwała o połączeniu spółek resolution
on merger of companies, merger resolution

uchwała zwykła ordinary resolution

uchylać / uchylić to abrogate, to quash, to
revoke, to set aside, to overrule, to annul,
to cancel, to repeal, to waive, to rescind

uchylać prawo to abrogate a law

uchylać się to evade

uchylić postępowanie upadłościowe to
waive the bankruptcy procedure, to
quash the bankruptcy proceedings

uchylić układ to revoke the arrangement

uchylić układ z wierzycielami to set
aside the arrangement

287

ucieczka z miejsca wypadku leaving the
scene of an accident, hit and run

uczeń (*w rzemiośle*) apprentice

uczestniczyć to take part, to participate, to
attend

uczestniczyć w stracie to participate in
the loss

uczestniczyć w stracie do wartości umówionego

wkładu to participate in the
loss up to the value of the agreed contribution,

to participate in the loss in proportion

to the amount of the agreed contribution

uczestniczyć w zysku to participate in profits

uczestniczyć w zysku proporcjonalnie

do wkładu to participate in profits proportionally

to contribution / in proportion

to one's contribution

udostępnić / udostępnić to make / to

render available, to provide, to make

public

udostępnić sprawozdanie finansowe to

provide the financial report, to make

available the financial report

udowadniać to prove, to substantiate, to

aver

udział share, contribution, cut, interest

księga udziałów register of shares

nabycie kontrolnego pakietu udziałów / akcji acquisition of controlling

interest

obejmować udziały to subscribe for

shares

odsetki od udziału interest on share

rozporządzenie udziałem albo akcją

disposal or encumbrance of a share

umorzenie udziałów redemption of

shares

umorzenie udziałów dobrowolne voluntary

redemption

umorzenie udziałów przymusowe

compulsory redemption, forced redemption

umorzyć udziały to redeem shares

uzupełnić udział to supplement a share

zmniejszenie udziału reduction of

share

udział kapitałowy share, capital share

udział pracowników w zyskach profit

sharing

udział spadkowy share in the estate

udział spadkowy przypadający spadkobiercy

z tytułu podstawienia share in

the estate due to the heir under substitution

udział w zyskach i stratach participation

in profits and losses

udział własny do zbycia own shares for

disposal, own shares to be transferred,

company own shares for disposition

udziałowiec shareholder, stockholder,

stakeholder

udziałowiec / akcjonariusz spółki member

of a company, shareholder

udziałowiec odpowiedzialny z racji częściowo

opłaconych udziałów likwidowanej

spółki contributory

udziałowiec większościowy majority

shareholder

udzielać / udzielić to grant, to give, to furnish,

to offer

udzielać / udzielić pełnomocnictwa to

grant a power of attorney

udzielać / udzielić upoważnienia to grant

authorisation

udzielać / udzielić komuś pożyczki to

lend, to accommodate somebody with

a loan

udzielać / udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym

to provide first aid to injured

persons

udzielać / udzielić poręczenia to grant

suretyship

udzielać / udzielić ulg to grant reliefs

udzielać / udzielić urlopu to grant leave

ugoda settlement, arrangement, composition,

compact

ugoda (projekt układu z wierzycielami)

scheme of arrangement, composition

ugoda pozasądowa settlement out of

court, private arrangement

288

ucieczka z miejsca wypadku ugoda pozasądowa

ugoda sądowa judicial settlement, plea

bargaining

prawomocna ugoda sądowa final judicial

settlement

zawrzeć ugodę to settle

uiszczać / uiścić to pay, to discharge

uiszczać cła to pay a duty

uiszczać czynsz w terminie umówionym

to pay the rent on the date agreed

ujawniać (informacje) to disclose, to divulge,

to divulge, to reveal

ujednolicać to standardise, to harmonise,

to make uniform

ujednoczenie standardisation, harmonisation,
making uniform

ujednoczenie podatkowe harmonisation
of taxes

układ arrangement, reorganisation, agreement

dopuszczenie do układu admittance to
the reorganisation procedure

głosowanie nad układem voting on
the arrangement

moc wiążąca układu binding force of
the arrangement

niedopuszczalność zawarcia układu
inadmissibility of the adoption of the arrangement,
inadmissibility of the conclusion
of the reorganisation arrangement

przyjąć układ to adopt the arrangement

skutki układu effects of the arrangement

uchylenie układu revoking the arrangement

przyczyny uchylecia układu basis
for revoking the arrangement

wniosek o uchylenie układu petition
to revoke the arrangement

uchylić układ to revoke the arrangement

wykonać układ to perform an arrangement,
to execute reorganisation, to reorganise

wykonanie układu performance of the
arrangement, execution of the reorganisation

zatwierdzenie układu approval of
the arrangement

sądowe zatwierdzenie układu court
approval of the arrangement

odmówić zatwierdzenia układu to refuse
to approve the arrangement

zatwierdzić układ to approve the arrangement

zawarcie układu adoption of the arrangement

zawrzeć układ to adopt the arrangement

zmiana układu amendment to the arrangement

wniosek o zmianę układu petition
to amend the arrangement

wystąpić o zmianę układu to request
that the arrangement be amended

układ celny (*umowa celna*) tariff agreement

układ likwidacyjny liquidation arrangement,
liquidation reorganisation arrangement

Układ Ogólny w sprawie Taryf Celnych

i Handlu General Agreement on Tariffs

and Trade

układ z wierzycielem settlement / arrangement

with creditors

układ zbiorowy collective agreement

układ zbiorowy pracy collective labour

agreement

ponadzakładowy układ zbiorowy

pracy multi-establishment collective

labour agreement, collective agreement

made for several work establishments

zakładowy układ zbiorowy pracy single

establishment agreement, collective

agreement for a single work establishment

ukryć / ukrywać to conceal, to suppress,

to keep secret, to cover up

ukryć / zataić testament to suppress a will

ukryty hidden, latent, suppressed, concealed,

disguised, ulterior

289

ugoda sądowa ukryty

aktywa ukryte concealed assets, hidden

assets

bezrobocie ukryte hidden unemployment

motyw ukryty ulterior motive

wada ukryta latent / hidden / concealed

defect

ulepszać / ulepszyć to improve

ulepszyć rzecz najętą to improve the

thing leased

ulga 1. relief **2.** discount, reduction **3.** concession

być uprawnionym do ulgi to be entitled

to a relief

korzystać z ulgi to use a relief

prawo do ulgi right to relief

nabyć prawo do ulgi to acquire the

right to relief

utracić prawo do ulgi to lose the right

to relief

przyznać ulgę w zapłacie podatku to

award a relief in paying tax

skorzystać z x % ulgi podatkowej to

benefit from a tax reclaim of x%

udzielać ulg to grant reliefs

ulga inwestycyjna investment relief, investment

allowance

ulga podatkowa tax relief, tax break, tax

concession, tax exemption, tax allowance,

tax reduction, tax abatement

ułaskawiać / ułaskawić to pardon, to
grant someone a pardon, to relieve, to
amnesty

ułaskawienie clemency, pardon

umocować to empower, to entitle

umocowanie empowerment, authority,
power

umarzać / umorzyć 1. to cancel, to liquidate

2. (dług) to remit **3. (postępowanie)**

to bar, to discontinue,

umorzenie depletion, depreciation

umowa contract, agreement, bargain,

pact, treaty, convention

zawierać umowę to conclude a contract,

to enter into a contract

umowa agencyjna agency contract

umowa o ograniczeniu lub wyłączeniu

ustawowej wspólności majątkowej

contract to limit or exclude statutory

joint marital property

umowa o pracę contract of employment,

employment contract

umowa o pracę na czas nieokreślony

contract of employment for an indefinite

period, employment contract for an

unfixed term

umowa o pracę na czas określony contract

of employment for a limited period,

employment contract for a fixed

term

umowa o pracę na okres próbny employment

on trial / for a trial period, employment

contract for a probationary

period

umowa o roboty budowlane building

contract, construction contract

umowa o ubezpieczenie od sprzeniewierzenia

fidelity bond

umowa o wykonanie remontu budowli

contract for repairs of a construction

umowa o wykonanie remontu budynku

contract for repairs of a building

umowa przechowania safe-keeping

agreement, bailment agreement, contract

of safe-keeping

umowa przedślubna marriage settlement

umowa przedwstępna preliminary contract

umowa przyrzeczona definitive contract

umowa rachunku bankowego contract

of bank account, deposit agreement

umowa rachunku oszczędnościowego

contract of savings account, savings account

agreement

umowa składu contract of storage, deposit

contract / agreement

umowa spółki company's deed, partnership's

deed, agreement for a commercial

company, articles of association

umowa spółki osobowej partnership

deed, articles of partnership, deed of

partnership

290

ulepszać / ulepszyć umowa spółki osobowej

umowa z wierzycielami deed of arrangement

umowa zastawnicza pledge agreement

umysłowo chory mentally ill

niezrównoważony umysłowo of unsound

mind

umyślnie knowingly, deliberately, intentionally,

designedly, on purpose, purposefully

umyślny deliberate, purposeful, intended

unia union

unia celna customs / tariff union

unieważniać / unieważnić to abrogate, to

cancel, to annul, to invalidate, to make

null and void, to rescind

unieważniać traktat to abrogate a treaty

unieważnienie annulment, invalidation,

cancellation, nullification, defeasance,

rescission

unieważnienie czynności prawnej annulment

of a legal transaction

unieważnienie małżeństwa annulment of

marriage

uniewinniać / uniewinnić to acquit, to

absolve, to discharge, to pardon

uniewinnienie acquittal, discharge, absolution,

pardon

upadłość bankruptcy

upadłość z możliwością zawarcia układu

bankruptcy with a possibility to make

an arrangement, bankruptcy with the possibility

of concluding a reorganisation

upadły bankrupt

zarząd własny upadłego bankrupt's

self-administration

upłynniać / upłynnić to liquidate, to cash

in, to change into money, to convert into

money, to realise in cash, to sell

upłynnić majątek spółki to liquidate the

assets of the company / partnership

upływ czasu efflux of time

upominać / upomnieć to admonish, to

reprehend, to warn

upomnienie admonition, warning,

reprehension, (*nagana*) censure,

(*nakaz*) injunction

kara upomnienia penalty of admonition

upomnienie płatnicze letter of demand,

reminder

upoważniać / upoważnić to authorise, to

give authority, to give power, to entitle

upoważnienie authorisation, entitlement,

powers, credentials

odwołać upoważnienie to revoke an

authorisation

otrzymać upoważnienie to get authorisation,

to obtain authorisation

udzielać / udzielić komuś upoważnienia

to grant someone authorisation, to

give someone authorisation

upoważniony authorised, entitled, accredited

uprawdopodobnić to substantiate, to

make probable / plausible

uprawdopodobnić okoliczności uzasadniaj

ące wniosek o ogłoszenie upadłości

to substantiate circumstances giving

ground for the bankruptcy petition

uprawniać / uprawnić to entitle, to

authorise, to qualify, (*udzielać prawa*)

to confer / to give a right, (*legalizować*)

to legalise

uprawnienia pracownika w razie wypowiedzenia

rights of an employee in the

case where the employer serves notice

uprawnienie power, right, entitlement,

authority

rozszerzyć uprawnienia to extend

powers

wykonać uprawnienie to exercise

one's rights, to execute one's rights

zawiniona utrata uprawnień pracownika

loss of the qualifications through

the employee's own faults

uprawnienie majątkowe property rights

uprawnienie niemajątkowe non-property

rights

uprawomocniać / uprawomocnić to legalise,

to legitimate, to validate, to execute

uprawomocnienie legalisation, legiti-

291

umowa z wierzycielami uprawomocnienie

matisation, validation, execution, coming

into force, taking effect

uprowadzać / uprowadzić to abduct, (*dla*

okupu) to kidnap, (*np. samolot, statek,*

samochód) hijack

uprzedni prior, previous

uprzednia pisemna zgoda prior written

consent

uraz injury, trauma

urazy fizyczne lub psychiczne personal

injuries

urbanista town planner

urlop leave, holiday

odwołać pracownika z urlopu to recall

an employee from leave

planować urlop to schedule leave

udzielać urlopu to grant leave

wykorzystać urlop to use leave

wymiar urlopu length of leave

obniżyć wymiar urlopu to shorten

leave

urlop bezpłatny unpaid leave

urlop chorobowy sick leave

urlop macierzyński maternity leave

urlop na żądanie leave at request

urlop płatny paid leave, holiday with pay

urlop proporcjonalny proportional leave

urlop socjalny leave on social grounds

urlop szczególny special leave

urlop szkoleniowy training leave

urlop uzupełniający supplementary leave

urlop wychowawczy parental leave, leave

to raise a child

urlop wypoczynkowy vacation leave

urlop z tytułu przysposobienia leave on

account of adoption

urlop zdrowotny sick leave

uroczysty solemn, formal, ceremonious

uroczysta przysięga (z ręką na Piśmie

świętym) corporal oath

urojenie delusion

mieć urojenia to suffer from delusions

urząd office, bureau, board

z urzędu *ex officio*

obrońca z urzędu court-appointed attorney,

assigned counsel

urząd celny customs office

dyrektor urzędu celnego head of

a customs office

graniczny urząd celny frontier customs

office

Urząd ds. Lokalowych Office of Housing

urząd gminy district office

urząd marszałkowski governor's office

Urząd Ochrony Państwa Agency for the

Protection of the State, Office for State

Protection

urząd pracy Job Centre

urząd rejestrowy przedsiębiorstw, Dom

Spółek Companies House (UK)

urząd skarbowy tax office, tax collecting

office, Income Revenue Service, Inland

Revenue (UK), revenue office

naczelnik urzędu skarbowego tax-office

comptroller

urząd starostwa county office

urząd zatrudnienia labour office, employment

exchange

urządzenia higieniczno-sanitarne hygiene

and sanitary equipment, hygiene

and sanitary facilities

urządzenia magazynowe storage facilities

urzędnik clerk, officer

urzędnik bankowy bank clerk

urzędnik państwowy civil servant

urzędowo **1.** officially, formally **2.** in accordance

with the regulations

usiłować to attempt, to seek, to endeavour,

to strive

usiłować popełnić samobójstwo to attempt

suicide

usiłowanie attempt, effort, endeavour

usiłowanie zabójstwa attempted murder,

attempt on someone's life

usługa service

usługi podatkowe tax services

usługi przewozowe / dostawcze delivery

service

usługi wszechstronne comprehensive services

usługobiorca end-user

292

uprowadzać / uprowadzić usługobiorca

ustalać / ustalić to establish, to determine,

to set forth, to specify, to fix, to

identify

ustalać listę wierzytelności to establish

the list of claims

ustalać normy pracy to set norms for

work

ustalać warunki wynagradzania to determine

/ to specify the terms of remuneration

ustalać wysokość zasiłku to fix the

amount of benefits

ustalony termin zapłaty czynszu grace

period of payment of rent

ustanawiać / ustanowić to establish, to

appoint, to constitute

ustanawiać prawo to legislate

ustanowić cła to establish duties

ustanowić kogoś swoim spadkobiercą

to constitute someone one's heir

ustanowić nadzorcę sądowego to appoint

a court supervisor

ustanowić prawo zastawu to create

a pledge

ustanowić służebność to establish / to

grant easement / servitude

ustanowić użytkowanie to create an interest,

to create usufruct

ustanowić zastaw na prawach to pledge

a right

ustawa act, statute, enactment, law

zakres ustawy purview

Ustawa o dyskwalifikacji dyrektorów

z 1986 Company Directors Disqualification

Act 1986

Ustawa o funduszach inwestycyjnych

The Act on Investment Funds

Ustawa o pełnomocnictwach z 1971

Powers of Attorney Act 1971(UK)

Ustawa o rachunkowościAccountingAct

ustawa o sprzedaży towarów Sale of

Goods Act (UK)

Ustawa o spółkach cywilnych z 1890

Partnership Act 1890 (UK)

Ustawa o spółkach handlowych Companies

Act (UK)

ustawa podatkowa tax statute

ustawa wspólnotowa Community Act

ustawodawca legislator, lawgiver, lawmaker

ustawodawczy legislative

władza ustawodawcza legislature

ustawodawstwo 1. legislation, law 2. legislative

process

ustawodawstwo podatkowe taxation legislation

ustawodawstwo prawa pracy legislation

governing labour questions, labour legislation,

factory laws

ustawowy statutory, legal

ustawowy okres wypowiedzenia statutory

notice

usterka defect, flaw, fault, malfunction

pozbawiony usterek faultless

usterka widoczna patent defect

usunąć to remove, to remedy, to eliminate,

to strike off

usunąć braki to remove defects, to remedy

defects

usunąć z urzędu / stanowiska to depose

usunięcie removal

usunięcie z pracy removal from a job

usunięcie z urzędu removal from office

usunięcie ze stanowiska removal from

a position

uszkodzenie harm, injury, damage

ciężkie uszkodzenie ciała grievous

bodily harm, great bodily injury

uszlachetnianie refining, processing

pozwolenie na uszlachetnianie refining

authorisation

proces uszlachetniania refining operation

uzupełniający proces uszlachetniania

additional refining operation

uszlachetnianie bierne outward-processing

uszlachetnianie czynne inward-processing

utrata loss, forfeiture

utrata mienia (*konfiskata*) forfeiture of

property

293

ustalać / ustalić utratę mienia

utrata pracy loss of one's job

utrzymywać rzecz w należytym stanie

to maintain a thing in good state and

condition

uwierzytelić, stwierdzić zgodność (*tekstu*)

to certify, to authenticate, to verify,

to attest

uwierzytelnienie authentication, certification,

attestation, legalisation

uwierzytelniony authenticated, certified,

accredited, attested, legalised

uwierzytelniona kopia certified copy, authenticated

copy

uwierzytelniony notarialnie certified by

a notary

uwierzytelniony urzędowo officially certified

uwięzić 1. to imprison, to jail, to lock up,

to confine, to incarcerate **2.** to trap

uwięzienie imprisonment, incarceration,

confinement

uwłaszczać / uwłaszczyć to enfranchise,

to grant land to, to enfranchise

uwłaszczenie leasehold enfranchisement

uzgodnienie reconciliation

przygotować uzgodnienie to prepare

a reconciliation

uzgodnienie bankowe bank reconciliation

uzgodnienie kont reconciliation of accounts,

reconciliation statement

uznać za winnego to convict

uznanie (*swoboda decyzji*) discretion

według czyjegoś uznania at someone's

discretion

uznaniowy discretionary

uznawać / uznać 1. to recognise, to acknowledge,

to accept **2.** (*uważać*) to regard,

to deem

uzupełniać / uzupełnić to supplement, to

replenish, to refill, to supplement

uzupełniać listę wierzytelności to supplement

the list of claims

uzupełniać zapas to refill the stock, to replenish

the stock, to restock

uzupełnić udział to supplement a share

uzupełnić zachowek to complete a legitim

uzupełniający complementary, additional, supplementary

uzurpacja / uzurpowanie usurpation

uzurpować sobie coś to usurp something, to arrogate something

użyczać to lend for use

użyczający lender, bailor

użyczenie loan for use, lending for use

biorący w użyczenie borrower, bailee

korzystać z przedmiotu użyczenia to use the object of lending for use

umowa użyczenia loan for use agreement, lending for use, bailment agreement

użytkowanie usufruct, use, utilisation, beneficial ownership

oddać gruntw użytkowanie wieczyste to let the land for perpetual usufruct

umowa użytkowania wieczystego contract of perpetual usufruct

ustanowić użytkowanie to create an interest, to create usufruct

ustanowienie użytkowania creating a (life) interest, creating usufruct

ustawowe prawo użytkowania legal usufruct, right to use

wygaśnięcie użytkowania extinguishing, cessation of usufruct

użytkowanie bezterminowe unlimited use

użytkowanie dożywotnie life usufruct

użytkowanie nieprawidłowe irregular usufruct

użytkowanie nieruchomości usufruct of real estate

użytkowanie niezbywalne non-transferable usufruct

użytkowanie powszechne general use

użytkowanie praw usufruct of rights

użytkowanie ruchomości usufruct of movable property

użytkowanie rzeczy usufruct

użytkowanie tymczasowe limited use

użytkowanie umowne contractual usufruct

użytkowanie wieczyste perpetual usufruct

użytkowanie właściwe proper use

użytkowanie wspólne joint use

użytkowanie z tytułu zasiedzenia

usufruct by usucaption

użytkownik usufructuary, usufruct

holder, life tenant, person entitled under

a life, user

użytkownik beneficyjny beneficial occupier

użytkownik końcowy end user

użytkownik wieczysty nieruchomości

gruntowej holder of perpetual usufruct

rights to the land

używać to use, to make use of

używać rzeczy najętej w sposób w umowie

określony to use the thing leased in

the manner specified in the contract

używać rzeczy używać w sposób odpowiadaj

ący jej właściwościom i przeznaczeniu

to use the thing in a manner

suitable for its properties and end-use

używać rzeczy w sposób sprzeczny

z umową to use the thing in a manner

inconsistent with the contract / in breach

of the contract

używanie use, using

oddawać w bezpłatne używanie to

lend for gratuitous use

oddać rzecz użyczoną osobie trzeciej

do używania to give the thing lent to

a third party for use

sposób używania rzeczy the manner in

which the thing is to be used

295

użytkowanie wieczyste używanie

W

w dobrej wierze in good faith, *bona fide*

w imieniu on behalf of, in the name of

w sprawie in re

w zamian za wydanie (dokumentów)

against delivery

w złej wierze in bad faith (*mala fide*)

w złym / dobrym stanie in bad / good repair

wada defect, flaw, fault, vice, imperfection

mieć wadę to be defective, to have a defect

naprawić wadę to remove defects, to

correct defects

odkryć, wykryć wadę to discover defects

świadomość wady rzeczy sprzedanej

knowledge of a material defect

usunąć wadę to remove a defect

wolny od wad free from defects

znaleźć wadę / usterkę to find a fault

/ flaw

zgłoszenie wady towaru notice of defective

goods

wada artykułów żywnościowych imperfection

in foodstuffs

wada fabryczna manufacturing defect

wada fizyczna physical defect

wada główna major defect

wada istotna major / principal defect

wada jawna obvious defect, patent defect

wada konstrukcyjna constructional defect

wada nieistotna incidental defect

wada oczywista, widoczna apparent, patent

deficiency

wada oświadczenia woli defect in declaration

of intent, defect of intention, absence

of assent

wada prawna legal defect, defective title,

defect in title

wada rzeczy pożyczonej defect of the

thing loaned

wada rzeczy sprzedanej defect of a sold

thing

wada ukryta hidden defect, latent defect,

concealed defect

wada wrodzona inherent defect

wadium przetargowe security, surety,

guarantee

wadliwość defectiveness, faultiness, imperfection

wadliwy faulty, defective

wakacje podatkowe tax holiday

wakat vacancy

walny plenary, general

walne zgromadzenie general meeting

/ assembly

walne zgromadzenie akcjonariuszy annual

general meeting

waluta currency

waluta mocna hard currency

waluta słaba soft currency

wandal vandal

warrant warehouse warrant

Warszawska Giełda Papierów Wartościowych

Warsaw Stock Exchange

wartości niematerialne i prawne intangible

assets

wartościowanie valuation

wartościowanie pracy job evaluation

wartość value, worth

296

nabyta wartość firmy purchased goodwill

wartość celna towarów customs value of

goods

obniżyć wartość celną towarów to reduce

the customs value

wartość firmy goodwill

wartość kalkulowana computed value

wartość księgowa book value

obliczać wartość księgową to calculate

book value

wartość nominalna nominal value

wartość szacunkowa estimate

wartość transakcyjna transaction value

wartość zbywczą majątku spółki sales

value of the partnership's assets, transfer

value of partnership's assets

warunek condition, term

warunki mieszkaniowe housing conditions

warunki pracy conditions / terms of

work, working conditions, terms and

conditions of employment

warunkowy conditional, contingent

warunkowe przekazanie gruntu conditional

conveyance of land

warunkowe przekazanie mienia conditional

property transfer

ważność 1. (znaczenie) importance, significance

2. (obowiązanie) validity,

effectiveness

ważność czynności prawnej validity of

a legal transaction / legal act

ważność testamentu validity of a will

wdarcie się encroachment

wedrzeć się to encroach, to invade

wejście w życie entry into force, coming

into force, taking effect, becoming effective

wejście w życie regulaminu pracy entry

into force of workplace regulations

weksel bill of exchange, draft

księga weksli bill book

weksel awalizowany backed bill

weksel bankowy bank bill

weksel do zapłaty, zobowiązanie wekslowe

bill payable, B/P

weksel domicylowany domiciled bill

weksel gwarancyjny bill of security

weksel in blanco blank bill

weksel należny, należność wekslowa bill

receivable, B/R

weksel płatny na okaziciela bill payable

to bearer

weksel płatny na żądanie demand bill,

draft at sight, sight bill, bill payable on

demand

weksel płatny po terminie bill payable

after date

weksel płatny w szybkim czasie bill to

mature

weksel płatny w ustalonym terminie

bill payable at a fixed date

weksel płatny za okazaniem bill payable

at sight

weksel przeterminowany bill overdue

weksel skarbowy treasury bill, T-bill

weksel trasowany / ciągniony, trata

drawn bill

weksel w drodze bill in transit

weksel własny promissory note

weksel zdyskontowany discounted bill

weksel złombardowany / zastawiony

bill in pawn

wartość weksla value of the bill

nominalna wartość weksla face value

of the bill

wekslowy bill

blankiet wekslowy bill form

dług wekslowy bill debt

dłużnik wekslowy bill debtor

falszerz wekslowy bill forger

koszty wekslowe bill charges

makler wekslowy bill broker

portfel wekslowy bill case

wierzyciel wekslowy bill creditor

werbować to recruit, to enlist

werbować pracowników to enlist employees

werbunek enlistment

weryfikować to review, to verify

weryfikować świadczenia to review benefits

297

wartość celna towarów weryfikować świadczenia

wezwanie citation, summons, call

wezwanie sądowe court summons

wgląd do ksiąg access to books

wiarygodność credibility, (*prawdopodobieństwo*)

plausibility

wiarygodny credible, (*prawdopodobny*)

plausible

wieczny eternal, everlasting, perpetual

wieczysty perpetual, eternal

użytkowanie wieczyste perpetual usufruct

wierzyciel creditor, debtee

interes wierzyciela creditor's interest

kategoria interesów wierzycieli class

of creditors' interests, category of creditors'

interests

komitet wierzycieli creditors' committee

ogół wierzycieli body of creditors

uchylić układ z wierzycielami to set

aside the arrangement

ułożyć się z wierzycielami to settle

with the creditors

zaspokoić wierzycieli to satisfy the

creditors

zebranie wierzycieli meeting of creditors

zwłoka wierzyciela default of the

creditor

wierzyciel bez prawa głosu creditor

without the right to vote

wierzyciel hipoteczny creditor on mortgage,

mortgage creditor

wierzyciel krajowy domestic creditor

wierzyciel masy upadłości creditor of

bankrupt's estate, creditor in bankruptcy

wierzyciel nieuprzywilejowany

non-preferential / unsecured / general

creditor

wierzyciel uprzywilejowany preferential

/ privileged creditor

wierzyciel zagraniczny foreign creditor

wierzyciel zastawnik (*dzierżący zastaw*)

secured creditor

wierzyciel zabezpieczony secured creditor

wierzytelności claims

konwersja wierzytelności na udziały

/ **akcje** conversion of claims to shares

/ stocks

lista wierzytelności list of claims

ogólna suma wierzytelności aggregate

value of claims

przeglądać listę wierzytelności to review

/ to view the list of claims

sporządzić listę wierzytelności to make

a list of claims

sprawdzanie wierzytelności examination

of claims

oeciagnąć wierzytelności to execute receivables

ustalić listę wierzytelności to establish

a list of claims

uzupełniać listę wierzytelności to supplement

the list of claims

uzupełniająca lista wierzytelności

supplementary / additional list of claims

wyciąg z listy wierzytelności extract /

excerpt from the list of claims

zatwierdzić listę wierzytelności to approve

/ to confirm the list of claims

wierzytelności objęte układem claims

included in arrangement/reorganisation

wierzytelności wyłączone z układu

claims excluded from arrangement / reorganisation

wierzytelności wzajemne reciprocal

claims

wierzytelność claim, debt

nabyć wierzytelność to acquire a claim

tytuł wierzytelności title of claim

zgłosić wierzytelność to file a claim

wierzytelność niepieniężna non-cash

debt, in-kind claim

wierzytelność nieściągalna bad debt, irrecoverable

claims

wierzytelność sporna challenged claim,

contested claim

wierzytelność umieszczana z urzędu

claim recorded *ex officio*

wierzytelność uprzywilejowana preferential

debt

298

wezwanie wierzytelność uprzywilejowana

wierzytelność w obcej walucie claim denominated

in foreign currency

wierzytelność warunkowa conditional

claim, contingent claim

wierzytelność wymagalna receivable

which is due and payable

wierzytelność wyrażona w PLN claim

denominated in Polish Zloty (PLN)

wierzytelność zabezpieczona hipoteką

claim secured by a mortgage

wierzytelność zabezpieczona rzeczowo

claim secured on property, claim secured

by a right *in rem*

wierzytelność ze stosunku pracy claim

for employee's earnings, claim arising

under an employment relationship

większość majority

bezwzględna większość absolute

/ overall majority of votes

kwalfikowana większość qualified

majority

zwykła większość simple majority

większość głosów majority vote

więzienie prison, gaol, jail

więziennictwo prison system, prison management

więzienny prison

strażnik więzienny gaoler, jailor

/ jailer

więzień prisoner, inmate, (*zatrzymany*)

detainee, captive

wina guilt, blame

przyznać się do winy to admit one's

guilt, to plead guilty

windykować to recover, to collect, to vindicate

windykacja 1. recovery 2. vindication

windykacja długów debt collection

winny guilty, culpable

winowajca culprit, the guilty one

wizja 1. view 2. vision

wizja lokalna scene-of-crime inspection,

visit to the scene of crime

wizytówka firmy business card

wkład contribution, part, share, portion,

deposit

rodzaj wkładu type of the contribution

wartość wkładu value of the contribution

wnieść wkład to make a contribution,

to contribute

wycofać wkład to withdraw a contribution

wycofanie wkładu withdrawal of funds

wkład gotówkowy capital share

wkład kapitałowy capital contribution

wkład komandytariusza limited partner's
share

wkład komplementariusza general partner's
share

wkład oszczędnościowy saving bank deposit,
savings deposit

wkład pieniężny deposit

wkład pieniężny płatny na żądanie deposit
payable on demand

wkład terminowy, lokata deposit

wkład w naturze / niepieniężny assets in
kind, in-kind contribution

władza rodzicielska parental authority

sprawować władzę rodzicielską to exercise
parental authority

władza sądownicza jurisdiction, judiciary

władza ustawodawcza legislature

władze authorities

władze budowlane building authority

włamanie burglary

dokonać włamania to break in

włamywacz burglar

włamywać się to burgle, to burglarise

własnoręczny of one's own hand, autograph,
holographic, holograph

własnoręczny podpis one's autograph/signature

własność ownership, property, proprietorship

akt własności deed of ownership

dowód własności terenu evidence of
land ownership

nabycie własności acquisition of property

nabyć własność to acquire property

299

wierzytelność w obcej walucie własność

obciążenie własności encumbrance on
property

przeniesienie własności transfer of
ownership / property, conveyance of
property

przeniesienie własności praw majątkowych
transfer of ownership of property
rights

przeniesienie własności rzeczy transfer

of ownership of property

akt przeniesienia własności conveyance

prawo przeniesienia na własność

right to acquire ownership

świadcstwo własności certificate of

ownership

wykonywanie własności exercise of

ownership

zmiana własności change of ownership

zrzec się własności to renounce ownership

zrzeczenie się własności renunciation

of ownership

własność dożywotnia life tenancy, life interest

własność indywidualna individual ownership

własność intelektualna intellectual property

własność komunalna community property

własność kulturalna cultural property

własność lasu forestry property

własność literacka i artystyczna literary

and artistic property

własność niepodzielna undivided property,

indivisible property

własność nieruchoma, nieruchomości

real property, realty, real estate, fixed

property

własność niezbywalna inalienable property

własność obciążona encumbered property,

affected property

własność ograniczona qualified property

własność osobista personal property

/ ownership

własność państwowa state ownership

/ property

własność pełna full title

własność podlegająca opodatkowaniu

assessable property

własność pracownicza worker's ownership

własność prywatna private property

własność przemysłowa industrial property

własność publiczna / państwowa public

property, state ownership

własność rolna agricultural real estate

własność ruchoma, ruchomość movable

property

własność społeczna public / social property

własność spółdzielcza co-operative property,

time-sharing

własność wspólna joint ownership, joint

property, common ownership

własność wyłączna exclusive ownership

własność zbiorowa collective property,

collective ownership

własność ziemi landed property

własność ziemska land and buildings

właściciel owner, proprietor, bearer,

holder

właściciel nieruchomości bez ograniczeń

freeholder

właściciel ziemski landowner

właścivość (sądu) cognisance, competence

wnieść / wnosić 1. to carry in, to bring in,

(*np. kapitał*) to contribute 2. (*przedkładać*)

to file, to submit, to petition, to motion

3. (*wyciągać wniosek*) to infer

wnieść odwołanie od wypowiedzenia

umowy o pracę to appeal against notice

to terminate an employment contract

wnieść podanie o to apply for

wnieść wkład w coś to make a contribution

to something, to contribute to

something

wniosek application, petition, motion, claim

300

własność dożywotnia wniosek

wniosek o emeryturę pension claim

rozpatrywać wniosek o emeryturę to

investigate a pension claim

złożenie wniosku o emeryturę submission

of the pension claim

wniosek o likwidację winding-up petition

wniosek o ogłoszenie upadłości bankruptcy

petition

wniosek o orzeczenie upadłości petition

/ bill in bankruptcy

wnioskodawca claimant, petitioner,

mover

wolność freedom, liberty

wolność rozporządzania freedom of testamentary

disposition

wolny free, free of charge, unrestricted

wolny obszar celny free zone

ustanowić wolny obszar celny to establish

a free zone

wstęp do wolnego obszaru celnego

access to a free zone

wpis entry, registration, inscription

wpis do rejestru entry in the register, registration

in the register

dokonać wpisu do rejestru to register,

to record, to enter in the register

zmiana wpisu amendment of the entry

wpisowe (do organizacji) initiation fee,

registration fee

wplacać to pay

wplacać podatek to pay a tax

wpłacić pieniądze na rachunek pay money

into an account

wpłata payment

dokonywać wpłaty to make a payment

wpłata gotówkowa cash payment

wzór formularza wpłaty gotówkowej

standard form for cash payments

wpływy 1. receipts, takings **2. (znaczenie)**

influence

wpływy podatkowe fiscal / tax receipts

wprowadzający underwriter, introducing

entity

wprowadzenie towarów introduction of

goods

nielegalne wprowadzenie towarów illegal

introduction of goods

wprowadzić / wprowadzać towary na

obszar celny to introduce goods into

the customs territory

wrogi hostile, adverse, antagonistic

wskaźnik index, indicator, rate

wskaźnik absencji rate of absenteeism

wskaźnik płac wage index

wskaźnik wypadków przy pracy accident

frequency rate

wspólny joint, common, aggregate

wspólna własność (gdy każdy ze współwłaścicieli

występuje jako właściciel całości)

joint ownership

wspólnicy / udziałowcy partners / shareholders

wspólnik partner, shareholder

prawa wspólników rights of partners

wspólnik cichy silent partner, sleeping

partner, dormant partner

wspólnik wstępujący do spółki new partner,

partner joining the partnership

/ company

wspólnik występujący withdrawing partner,

leaving partner

wspólnik zarządzający managing partner

wspólność spadkowa community of heirs

współczynnik produktywności rate of

yield

współdecydowanie co-determination

współdłużnik co-debtor, coobligor

współdziedziczenie co-parcenary

współdzierżawca joint tenant, tenant in

common

współporęczyciel principal on a contract

of indemnity

współposiadacz / współwłaściciel

co-possessor, co-owner, co-occupant,

(*mąż i żona*) conjoints

współspadkobierca joint heir, co-heir,

co-parcener

współsprawca accomplice

współuczestnictwo jednolite joint participation,

uniform participation

301

wniosek o emeryturę **współuczestnictwo jednolite**

współwinny accomplice

współwłasność co-ownership, joint title,

joint property, joint ownership, multiple

ownership

wstąpić w prawa spadkobiercy to succeed

to the rights and duties of a heir

wsteczny 1. reactionary **2.** retroactive

moc wsteczna retroactivity, retroaction

wstępny relative in the ascending line, ascendant

wstrzymanie / zaprzestanie płatności

cessation / suspension / stoppage of

payments, indication of insolvency

wtargnąć to encroach, to invade

wtargnięcie encroachment, invasion

wtargnięcie siłą (do mieszkania) forcibly

entry

wyborca voter, elector, constituent

wyborca chwiejny / niezdecydowany

floating voter

wyborczy electoral, election

czynne prawo wyborcze suffrage, ballot,

franchise

korzystać z praw wyborczych to exercise

the right of suffrage

okręg wyborczy election district, constituency

wybory election, voting, vote, ballot

wybór 1. choice, selection 2. election,

vote 3. preference 4. option

wyburzać to demolish, to tear down, to

pull down

wyburzanie demolition, razing, tearing

down, knocking down, pulling down,

clearance

wycena valuation, appraisal, measurement

początkowa wycena initial measurement

podstawa wyceny basis of valuation

wiarygodność wyceny reliability of

measurement

wyceniać / wycenić to measure, to appraise

wyciąg statement, receipt

wyciąg bankowy bank statement, bank

receipt

wyciąg z konta statement of account

wycofanie się ze spółki retirement / withdrawal

from partnership / company

wydać / wydawać to release, to issue, to

deliver

wydać / wydawać najemcy rzecz w stanie

przydatnym do umówionego

użytku to release the thing in a condition

suitable for agreed use

wydać / wydawać towar to release goods

wydajność productivity, yield

wydajność pracy productivity of labour,

work productivity

wydanie delivery, release

wydanie w zamian za zapłatę delivery

against payment

wydatek expense, outlay

wydatki expenses, charges, outlays

wydatki egzekucyjne execution expenses

wydatki na podróże służbowe travelling

expenses

wydziedziczenie disinheritance

wydziedziczać / wydziedziczyć to disinherit

wydzierżawiający landlord

wygaśnięcie expiry, expiration, extinguishment,

cessation, termination, retirement,

defeasance

wygaśnięcie długu debt retirement

wygaśnięcie dzierżawy expiration of tenancy

wygaśnięcie oferty expiration of an offer

wygaśnięcie pełnomocnictwa expiration

of power of attorney

wygaśnięcie służebności extinguishment

of servitude

wygaśnięcie umowy o pracę expiry of

contract of employment

wygaśnięcie użytkowania extinguishing,

cessation of usufruct

wygaśnięcie zobowiązań podatkowych

termination of tax liabilities

wygody (*woda, gaz, prąd*) utilities

wyjawienie disclosure, revelation, uncovering

wyjawiać / wyjawić to disclose, to reveal,

to uncover

302

współwinny wyjawiać / wyjawić

wykluczenie expulsion, disqualification,

exclusion

wykluczenie współnika expulsion of

a partner, disqualification of a partner

wykładnia explanation, clarification, interpretation,

construction

wykładnia prawa interpretation / construction

of the law

wykonać / wykonywać to complete, to

perform, to carry out, to execute

wykonać / wykonywać czynności to conduct

activities, to perform activities

wykonać / wykonywać pracę to complete

work, to carry out work / a job

wykonać / wykonywać zobowiązanie to

perform an obligation

wykonanie performance, execution

wykonanie robót performance of building

work, carrying out of works of construction

wykonanie robót w sposób wadliwy lub

sprzeczny z umową performance of

building work in a manner which is defective

or inconsistent with the contract

wykonanie robót według wskazówek inwestora

performance of work in accordance

with the investor's instructions

wykonawca contractor, executor

wykonawczy executive

władza wykonawcza executive powers

wykonywać zawód to exercise a profession

wykończenie obiektu finishing of the object

wykreślać / wykreślić to strike off, to delete,
to remove

wykreślić z rejestru to strike off the register,
to remove from the register, to
delete from the register

wykroczenie misdemeanour, offence,
transgression, misdeed

wyłączenie wspólnika exclusion of
a partner, expulsion of a partner

wytudzać / wytudzić 1. (*defraudować*) to
embezzle **2.** to extort, to swindle, to obtain
under false pretences, to beguile

wymagać remontu (*o budynku*) to be in
need of repair

wymagalny due and payable, mature, due

wymagalne należności celne przywozowe
due and payable import duties

wymiar 1. assessment, measure, load
2. dimension

wymiar sprawiedliwości 1. judicature,
the judiciary **2.** administration of justice,
jurisdiction

wymienność rotation, switching

wymienność pracy job rotation

wymienność stanowisk pracy job switching

wymóg requirement

wymóg bezpieczeństwa safety requirement

wymuszać / wymusić to extort, to force,
to impose, to compel

wymuszenie extortion, forcing, compelling

wynagradzanie remuneration

regulamin wynagradzania pay regulations

ustalać warunki wynagradzania to
determine / to specify the terms of remuneration

wynagrodzenie remuneration, pay, payment

forma wypłaty wynagrodzenia form
of payment

górna granica wynagrodzenia maximum
remuneration

określić wynagrodzenie to specify remuneration

potrącenie z wynagrodzenia deductions
from remuneration, deduction at
source

równość wynagrodzenia equal pay

ustalić wynagrodzenie to fix / to establish

remuneration

wypłacić wynagrodzenie to pay remuneration

wypłacić uzgodnione wynagrodzenie

to pay the agreed remuneration

wynagrodzenie miesięczne monthly pay,

salary

303

wykluczenie wynagrodzenie miesięczne

wynagrodzenie pieniężne pecuniary remuneration

wynagrodzenie po przywróceniu do

pracy remuneration following reinstatement

wynagrodzenie pracowników fizycznych

wages

wynagrodzenie pracowników umysłowych

salary

wynagrodzenie ryczałtowe lump sum remuneration

wynagrodzenie strat moralnych

solatium

wynagrodzenie umowne contractual remuneration

wynagrodzenie urlopowe remuneration

during leave

wynagrodzenie w naturze non-cash

wages, wage in kind, allowance in kind,

payment in kind

wynagrodzenie w wojsku remuneration

in armed forces

wynagrodzenie za godziny nadliczbowe

overtime pay

wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy

compensation for use of a thing

wynagrodzenie za pracę remuneration

for work, proceeds from work, salary,

wages, fee

wynagrodzenie za pracę domową wages

for housework

wynagrodzenie za ratownictwo remuneration

for salvage

wynajem hiring out, letting

wynajem miejsc parkingowych letting

of premises and sites for parking vehicles

wynajem trwale zainstalowanego wyposażenia i urządzeń letting of permanently

installed equipment and machinery

wynajmować to let, to rent, to rent out

wynajmować lokal na czas określony to

let premises for a designated / specified

period

wynajmować komuś, oddawać w najem

to let out, to rent, to hire out, to let on hire

wynajmujący, oddający w najem landlord,

hirer-out

wynik result, effect, outcome

wyniki badań findings

wypadek accident, occurrence, case,

event

wypadek przy pracy accident at work,

occupational accident, on-the-job accident,

industrial injury, injury arising in

course of employment

badać wypadki przy pracy to investigate

on-the-job accidents

rejestr wypadków przy pracy register

of accidents at work

rekompensata za wypadek przy pracy

compensation for an occupational

accident

ubezpieczyć się od wypadku przy

pracy to insure against an occupational

accident

ulec wypadkowi w pracy to have an

accident at work, to meet with an accident

at work, to suffer an industrial injury

wskaźnik wypadków przy pracy accident

frequency rate

wypadek w drodze do pracy lub z pracy

accident while travelling

wypłacać to pay, to make payments, to

disburse, to remit

wypłacać należności z tytułu podróży

służbowej to make the payments due in

respect of a business trip

wypłacalność solvency, ability to pay

wypłacalny solvent, able to pay

wypłacenie payment

upoważnić do wypłacenia to authorise

payment

wypowiedzenie termination, notice

wypowiedzenie stosunku pracy przez

pracodawcę dismissal with notice

wypowiedzenie stosunku pracy przez

pracownika resignation with notice

wypowiedzenie umowy spółki termination

of a partnership deed, termination

of a company deed

304

wynagrodzenie pieniężne wypowiedzenie umowy spółki

wypowiedzieć komuś pracę to give one's

notice, to notice sb

wypożyczalnia rental, rental service

wypożyczalnia rowerów bike rental

wypożyczalnia samochodów car rental

wyprzedaż sale, clearance sale

wyprzedaż z powodu upadłości realisation

of a bankrupt's assets

wyrok judgment, decision, verdict, adjudication,

sentence

odsiadywać wyrok to serve a sentence,

to serve / to do time

ogłosić wyrok to pronounce a sentence

wydawać wyrok to pass a sentence

wykonać wyrok to execute a sentence

zawieszenie wykonania wyroku stay

of execution

wyrok konsekwentny consecutive sentence

wyrok kuriozalny perverse verdict

wyrok łagodny lenient sentence / judgment

wyrok odstrasżający deterrent sentence

wyrok podlegający apelacji / zaskarżeniu

appealable judgment

wyrok pozbawienia wolności custodial

sentence

wyrok prawomocny final judgment,

non-appealable judgment

wyrok przewencyjny extended sentence

wyrok przykładowy exemplary sentence

wyrok sądu polubownego award

wyrok skazujący sentence, convicting

judgment, conviction, verdict of guilty

wyrok surowy severe / harsh sentence

wyrok oemierci judgment of death

wyrok uniewinniający verdict of not

guilty, judgment of acquittal

wyrok w zawieszeniu suspended sentence

wyrok zaoczny default judgment, judgment

by default

wyrokować 1. to determine **2.** to make

predictions **3.** to sentence, to adjudicate,

to decide

wyróżnienie 1. (*dowód uznania*) distinction

2. (*oznaczenie*) identification

wysokość amount, value

wysokość pożyczki loan value

wysokość kapitału amount of the capital

wysokość objętego kapitału subscribed

share capital

wysokość poręczenia amount of surety

wystawca 1. (*handlowiec*) exhibitor

2. (*np. czeku*) drawer

wystawienie issue, issuance

data wystawienia date of issue

miejsce wystawienia place of issue

wystąpić to leave, to withdraw

wystąpić ze spółki to leave the partnership

/ company, to withdraw from the

partnership / company

wystąpienie wspólnika withdrawal of

a partner, leaving of a partner

występek misdemeanour, petty offence,

transgression

wysyłka despatch / dispatch, shipping

wysyłka bezpośrednia direct shipping

wytaczać / wytoczyć komuś proces to

bring a lawsuit against someone, to have

the law of someone

wytwórczość manufacturing activity, production,

manufacture

drobna wytwórczość small-scale production

wytwórczy manufacturing, of production

wytyczne guidelines

ustalić wytyczne to lay down the

guidelines

wytyczne firmy company guidelines

postępować zgodnie z wytycznymi

firmy to follow the company guidelines,

to keep within the guidelines

wywłaszczać to expropriate, to dispossess

wywłaszczenie expropriation, dispossession,

dislodgement

wywóz 1. exportation **2.** (*wywożenie*) removal,

disposal

wywóz oemiec refuse collection, garbage

disposal

czasowy wywóz temporary exportation

wyznaczać to determine, to specify, to fix

wyzwolenie deliberation, deliverance

305

wypowiedzieć komuś pracę wyzwolenie

wyzwolenie niewolnika manumission

wzajemny mutual, compensatory

wzajemne dopłaty compensatory payments

wzbogacanie pracy job enrichment

wzór 1. (deseń) pattern, design **2. specimen**

3. model 4. (formula) formula

wzór podpisu specimen signature, sample

signature

złożenie wzoru podpisu putting a specimen

signature

złożyć wzór podpisu to put a specimen

signature, to append a specimen signature

306

wyzwolenie niewolnika złożyć wzór podpisu

Z

z urzędu *ex officio*, court-appointed

zabezpieczać / zabezpieczyć to secure,

(*chronić*) to protect, to guard

zabezpieczenie security, securing

decyzja o zabezpieczeniu decision on

security

dokonać zabezpieczenia to carry out

security

zabezpieczenie dług security for the debt

zabezpieczenie generalne comprehensive

security

zabezpieczenie majątku dłużnika securing

the debtor's assets

zabezpieczenie na majątku podatnika

securing a taxpayer's property

zabezpieczenie należności securisation of

dues

zabezpieczenie praw securing the rights

system zabezpieczenia praw system to

secure the rights

zabezpieczenie ryczałtowe flat-rate security

zabezpieczenie wiarytelności security

interest, proof of debt

zabezpieczenie wykonania zobowiązań

podatkowych securing the satisfaction

of tax liabilities

zabijać / zabić to kill, to murder, to slay,

to hit

zabójca killer, murderer, slayer

płatny zabójca hit man, contract killer

seryjny zabójca serial killer

zabójstwo homicide, killing, murder, (*na zlecenie*) hit, (*polityczne*) assassination

zabójstwo drugiego stopnia second degree murder

zabójstwo nieumyślne involuntary manslaughter

zabójstwo pierwszego stopnia first degree murder

zabójstwo zaplanowane intended murder

zabójstwo z premedytacją first degree murder, wilful murder

zabójstwo zawinione culpable homicide

zabójstwo zwykłe manslaughter

zabór (*przywłaszczenie*) annexation

zabór mienia larceny

zabraniać / zabronić to prohibit, to forbid, to ban

zaburzenia disorders, disturbances

zaburzenia psychiczne mental disorder

zaburzenia zdolności do pracy working ability disorder

zaburzenie disorder, disturbance, perturbation

zaburzenie czynności psychicznych disturbance of mental functions

zachowanie się demeanour, conduct, behaviour

zachówek legitim, legitimate proportion, lawful share, compulsory proportion of an inheritance, reserved legal portion, statutory reserve

zachówek należny legitim due

zachówek należny zstępnemu legitim due to a descendant

obliczać zachówek to calculate the legitim

pozbawić kogoś zachowku to disinherit, to deprive someone of one's legitim

prawo do zachowku right to claim a reserve portion

307

roszczenie z tytułu zachowku claim resulting from a legitim

uprawniony do zachowku the person entitled to a legitim, heir entitled to a reserve

uzupełnić zachówek to complete a legitim

zapłacić zachówek to pay a legitim

zaciągać to incur, to raise, to cover

zaciągać długi to incur debts

zaciągać pożyczkę w banku to raise

a loan with a bank

zadanie task, assignment

wykonać zadanie to complete a task, to

perform a task

zadatek advance, key money, down payment

zadatek (*przy kupnie nieruchomości*) earnest

money deposit

zadłużenie indebtedness, debt

zadłużony indebted, in debt, in arrears

zadośćuczynić to make amends, to compensate,

to satisfy, to reimburse

zadośćuczynienie satisfaction, compensation,

gratification, reimbursement

zagospodarowanie przestrzenne real estate

spatial development, outline planning

zagrozić to endanger, (*grozić komuś*) to

threaten

zagrożenie danger, hazard, menace, risk,

threat

stanowić zagrożenie to pose a threat

zająć prawo attach rights, to seize rights

zajęcie (*posada*) billet, engagement

zajęcie majątku attachment, seizure

zajęcie praw attachment of rights, seizure

of rights

zajęcie zarobków attachment of earnings

zajęcie incident, occurrence

zakaz ban, prohibition, moratorium, injunction

zakaz budowania building moratorium

zakaz dyskryminacji pracowników no

discrimination in employment, no employment

discrimination

zakaz konkurencji prohibition of competition,

non-competition

zakaz konkurencji po ustaniu stosunku

pracy non-competition after employment

relationship ends

zakaz konkurencji w czasie trwania stosunku

pracy non-competition during

employment

zakaz pracy w nadgodzinach overtime

ban

zakaz prowadzenia pojazdu disqualification

zakaz sądowy injunction, interdict

(SCOT), prohibitory injunction

zakaz wstępu banning order

zakaz zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia

no waiver of right to remuneration

zakazany prawem prohibited by law

zakazywać to debar, to bar, to ban, to embargo,

to prohibit, to proscribe

zakazywać handlu to black

zakład 1. (przedsiębiorstwo) company,

enterprise, (*fabryka*) plant **2. (umowa)**

bet, wager **3. (placówka)** institution, establishment

zakład hotelarski hotel establishment

zakład karny correctional institution, custodial

establishment / institution, penal

institution, penitentiary (USA), prison

zakład karny o zastrzonym rygorze

top security prison

zakład komunalny communal establishment

zakład opieki zdrowotnej health service

centre

zakład pracy establishment, working

place, workplace, employing institution,

employing establishment

zakład pracy chronionej sheltered workshop

zakład produkcyjny manufacturing establishment

zakład prowadzący działalność kulturalną,

artystyczną, sportową, naukową,

edukacyjną, rozrywkową estab-

308

zaciągać zakład prowadzący działalność...

establishment supplying services relating to

cultural, artistic, sporting, scientific, educational,

entertainment activities

zakład prowadzący działalność w zakresie

kultury, oświaty, turystyki i wypoczynku

establishment operating in the

field of culture, education, tourism and

leisure

zakład publiczny institution incorporated

under public law

zakład świadczący usługi dla ludności

establishment providing services to the

public

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Social

Insurance Institution

zakładać to form, to create, to establish, to

found, to set up

zakładać spółkę to create / to establish / to

form / to found / to set up a company

zakładać się to bet, to wager

zakładnik hostage, captive

brać / wziąć zakładników to take

/ seize hostages

przetrzymywać kogoś jako zakładnika

to hold someone hostage

uwolnić zakładników to release / to set

free hostages

zakładowy establishment's, works, in-

-company

zakładowy fundusz nagród establishment's

reward fund, works discretionary

bonus fund

zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

works staff welfare fund

zakładowy układ zbiorowy intra-company

collective agreement

zakończyć to end, to bring to an end, to

complete, to conclude, to close, to discontinue,

to finish, to shut down

zakończyć bieżące interesy spółki to

close the current business of the company

/ partnership, to close the

day-to-day operations of the company

/ partnership

zakończyć działalność spółki to close the

partnership's / company's business

zakres scope, extent, field, range, domain

zakres obowiązków pracownika duties

of the employee

zakres pracy scope of employment

zakres ustawy purview

zaksięgować to enter up, to account for

zakup purchase, buy

dokonać zakupu to transact a purchase,

to purchase, to buy

zakup dobry good buy

zakup zły bad buy

zaległości 1. (w płatnościach) arrears,

arrearses 2. (w nauce, pracy) backlog

zaległość podatkowa tax arrears

egzekwować zaległość podatkową to

execute tax arrears

umarzanie zaległości podatkowych

cancellation of tax arrears

umorzyć zaległość podatkową to cancel

tax arrears

zaspokoić zalegiłość podatkową to satisfy

tax arrears

zaległy back, outstanding, in arrears, overdue

uregulować zaległe płatności to settle

outstanding payments

zaliczka advance, advance payment, deposit,

down payment

zaliczka na koszty advance on costs

zaliczka na podatek advance-tax payment

zaliczka zwrotna repayable advance

zaliczkowo in advance

załączać / załączyć to attach, to enclose,

to annex, to join

załącznik enclosure, attachment, appendix,

addendum

załoga staff, personnel, crew, team

załoga pracownicza staff, body of workers

założenie creation, establishment, incorporation,

foundation

założenie spółki incorporation / establishment

/ formation / creation of a company

koszty założenia spółki preliminary

309

zakład prowadzący działalność... założenie spółki

expenses, formation expenses, organisation

costs

założyciel founder, promoter

jedyny założyciel sole founder, single

promoter

założyciel spółki founder member of

a partnership, promoter of a partnership

założyć to create, to found, to establish, to

form, to set up

założyć spółkę to found, to establish, to

form, to set up, to start a company / partnership

zamach attack, assassination

dokonać zamachu (stanu) to launch

coup, to assassinate, (*nieudany na czyjeś*

życie) to make an attempt on someone's

life

zamach stanu *coup d'état*, coup

nieudany zamach stanu abortive coup

udaremnąć zamach stanu to foil coup

zamachowiec assassin, (*podkładający*

bomby) bomber

zamiana exchange, barter

w zamian za in exchange for

zamiana przedmiotu świadczenia conversion

of object of performance

zamieniać to exchange, to make an exchange,

to convert

zamierzać to intend, to plan, to propose

to, to aim

zamierzony deliberate, intended, calculated,

intentional, wilful

zamieszanie disorder

zamieszkały resident, domiciled, residing

zamieszkanie residence, domicile, abode,

billet

miejsce zamieszkania place of residence,

legal domicile

przeniesienie miejsca zamieszkania

transfer of residence

zamieszki mayhem, riots, disturbances,

turmoil

tłumić zamieszki to put down / to quell

riots

wywołać zamieszki to spark (off) / to

provoke riots

zamknięcie celne customs seal

zamówienie order, commission, requisition

odwołać zamówienie to cancel an order

otrzymać zamówienie to receive an order

składać zamówienie to place an order

wykonywać / robić na zamówienie to

make to order

zdobyć zamówienie to win an order

zamówienie komisowe commission order

zamówienie zaległe back order, outstanding

order

zamrażać to freeze

zamrażać kapitał to lock up capital

zamrożenie freeze

zamrożenie płac pay freeze, wage freeze

zamysł design, purpose, intention, animus

zaniechać to give up, to relinquish, to

abandon, to forsake, to forbear, to

waive, to omit

zaniechanie abandonment, relinquishment,

forbearance, waiver, omission,

nonfeasance

zanieczyszczać to pollute, to contaminate,

(*skazić*) to defile, (*zniszczyć, zepsuć*) to

vitiate

zanieczyszczenie pollution, contamination,

(*skalanie*) defilement, (*zniszczenie*,

zepsucie) vitiation

ograniczać zanieczyszczenie to limit

pollution

źródła zanieczyszczenia sources of

pollution

zanieczyszczenie powietrza air pollution

zanieczyszczenie oerodowiska environmental

pollution

zanieczyszczenie wody water pollution

zaniedbanie negligence, neglect, oversight,

omission

rażące zaniedbanie gross negligence

zaniedbywać to neglect, to ignore, to

overlook, to omit

zaniedbywać obowiązki to neglect one's

duties

310

założyciel zaniedbywać obowiązki

zaocznie 1. in absence, by default

2. (*o studiach*) extramurally

zaoczny 1. by default **2.** (*studia*) extramural,

external, non-resident

wyrok zaoczny judgment by default,

default judgment

zapas stock, store, reserve

wyprzedać zapas to clear the stock

zapewniać to ensure, to ascertain, to make

certain / sure, to assert

zapewniać bezpieczeństwo to ensure

safety

zapis 1. legacy, bequest, endowment **2.** entry

zapis bezwarunkowy absolute legacy

zapis dodatkowy additional legacy

zapis księgowy record, entry

zapis korygujący adjusting entry, adjustment

zapis naddziałowy preferential legacy,

extra legacy

zapis niegruntowy bequest

zapis pieniężny pecuniary legacy

zapis po stronie Ma credit entry

zapis po stronie Wn debit entry

zapis powtarzany repeated entry

zapis przemienny alternative legacy, bequest

zapis szczególny special, specific legacy

zapis terminowy deferred legacy

zapis uniwersalny, zapis całego spadku

bequest to a universal legatee, general
legacy, universal legacy, residuary bequest

zapis uprzywilejowany preferential legacy

zapis użytkowania legacy of usufruct

zapis warunkowy conditional legacy,
contingent legacy

zapis wspólny joint legacy

zapis wygasły lapsed legacy

zapis z podstawieniem pospolitym

substitutional legacy, bequest estate in
first remainder

zapis z podstawieniem powierniczym

estate in successive remainder, ultimate
residuary bequest

zapis zamykający konto closing entry

zapis złożony compound entry

zapisać coś komuś to make a bequest to
someone

zapisać sumę na dobro czyjegoś rachunku

to credit an account with an amount,
to enter an account to somebody's
credit, to credit to an account

zapisać w testamencie to bequeath by
will

zapisobierca legatee, devisee

odpowiedzialność zapisobiercy

devisee's liability

zapisobiorca uniwersalny sole, universal
legatee

zapisy i polecenia legacies and instructions

zapłata payment, pay

zapłata przez potrącenie payment

through deduction

zapobiegać to prevent, (*uniknąć, odwracać*)

to avert, to head off, (*uniemoż-
liwić*) to forfend, (*udaremnić*) to intercept,
(*zapobiec, zaradzić*) to obviate,
(*zapobiec katastrofie*) to stave off

zapobiegać chorobom zawodowym to

prevent occupational diseases

zapobiegawczy preventative, preventive,

precautionary, protective, remedial

środki zapobiegawcze preventive measures

zapomoga relief, benefit, handout, grant,

allowance aid, pecuniary aid

udzielić zapomogi to give / to provide

relief

zaprotokołować to enter on the minutes

zaprzeczenie denial, contradiction,
disaffirmation, negation, contradiction,
rejection

zaprzysięgać / zaprzysiąc 1. (złożyć
przysięgę) to attest, to swear **2.** (odebrać
przysięgę) to administer an oath, to
swear someone in

zaprzysiężenie swearing-in, administration
of an oath

zaprzysiężony sworn, under / upon / on an
oath

311

zaocznie zaprzysiężony

zaprzysiężony biegły sworn expert

zapytanie ofertowe enquiry

zarabiać to earn, to make money, to gain

zarejestrować się to become registered

zarejestrować spółkę to register a company
/ partnership

zaręczyny engagement, betrothal,
handfasting

zarobek, zysk earnings, pay

miesięczne zarobki monthly pay

przeciętne zarobki average earnings

wysokie zarobki high earnings

wystarczające zarobki adequate earnings

zarobki na rękę take-home pay

zarobki ogółem total earnings

zarobki zależne od jakości pracy performance-
related pay

zarząd management board (POL), board
of directors (UK, USA)

kierować pracami zarządu to manage
the work of the management board, to
manage the operations of the management
board, to direct the work of the
management board

odwoływać zarząd to remove / to dismiss
the management board

powołać zarząd to appoint the management
board

prezes zarządu president of the management
board

regulamin zarządu management
board's by-laws

sprawozdanie zarządu directors' report,
report of the management board

zebranie zarządu management board
meeting

przewodniczyć zebraniom zarządu to
preside at board meetings

uczestniczyć w zebraniu zarządu to
attend the board meeting

Zarząd Giełdy Exchange Management
Board (POL)

zarząd komisaryczny receivership

zarząd przymusowy nad majątkiem
mandatory administration of the assets

zarządca court supervisor, administrator

zarządca finansowy treasurer

zarządca majątku administrator of the
estate

zarządca przymusowy mandatory administrator
(POL), receiver (UK)

zarządca własny self-administration

zarządzać to manage, to administer

zarządzać majątkiem upadłego to administer
the bankruptcy estate

zarządzanie management, administration,
conduct, running

wydać zarządzenie to issue a disposition
/ an order

zarządzanie firmą business management

zarządzenie order, ordinance, disposition,
ruling, prescription, decree

zarządzenie tymczasowe interim order

zarzut allegation, charge, (krytyka) stricture

pod zarzutem on suspicion

zarzut oskarżenia count

zarzut ubóstwa plea of necessity

zasada rule, principle

zasada równości pracowników principle
of equality of employees

**zasada swobody nawiązania stosunku
pracy** principle that employment relation
is to be entered into freely

zasada uprzywilejowania pracownika
employee privilege principle

zasadność justness, validity, plausibility,
legitimacy, grounds, soundness

zasadny legitimate, just, valid,
well-founded, justified, well-grounded,

well-based

zasądzać / zasądzić to adjudge, to grant,

to concede, to award, to adjudicate

zasądzić koszty to award costs

zasiedlenie occupation, occupancy

pierwsze zasiedlenie first occupation,

initial occupancy

zasiedzenie usucaption (*Roman law*), acquisitive

/ positive prescription (*Common*

law)

nabyć przez zasiedzenie to acquire by

usucaption

312

zaprzysiężony biegły zasiedzenie

zasilek benefit, allowance

ustalać wysokość zasiłku to fix the

amount of benefits

zasiłek dole

zasiłek chorobowy benefit (*paid by social*

security), sick pay (*paid by employer*)

zasiłek macierzyński maternity benefit

zasiłek mieszkaniowy housing allowance,

accommodation allowance, rent

allowance, rent subsidy

zasiłek opieki społecznej welfare payment

zasiłek pielęgnacyjny nursing benefit

zasiłek pogrzebowy death grant

zasiłek porodowy postnatal allowance

zasiłek rodzinny family allowance, family

income supplement

zasiłek szkoleniowy training allowance,

education allowance

zasiłek tymczasowy benefit payable on

a provisional basis

zasiłek uzupełniający supplementary allowance

zasiłek wychowawczy child-care benefit,

childcare benefit

zasiłki dla bezrobotnych benefits for unemployed

persons, unemployment benefits

zaskarżać / zaskarżyć to, prosecute, to

sue, to implead, to appeal

zaskarżyć wyrok to appeal against

a judgment / sentence

zaskarżalny 1. actionable, claimable,

suable 2. subject to appeal, appealable

zasoby ludzkie manpower, human resources

planowanie zasobami ludzkimi manpower

planning

zasoby naturalne natural resources

zaspokoić to satisfy, to fulfil, to meet

zaspokoić wierzycieli to satisfy the creditors

zatajenie nondisclosure, concealment

zatajenie prawdy *suppressio veri*

zatarcie obliteration, erasure

zatarcie testamentu obliteration of a will

zastaw pledge, security, pawn, lien, gage,
collateral

bezskuteczność zastawu ineffectiveness
of a pledge

pożyczać / pożyczyć pod zastaw to
lend on security, to lend money on the
security of pledged chattels

pożyczający pod zastaw pawnbroker

pożyczka pod zastaw loan against deposit

prawo zastawu right of pledge

posiadacz prawa zastawu lien holder

ustanawiać / ustanowić prawo zastawu
to create a pledge

ustawowe prawo zastawu na rzeczach

ruchomych statutory right of

pledge on movables

wykonać / wykonywać prawo zastawu
to exercise a lien

przedmiot zastawu object of a pledge,
collateral

rejestr zastawów pledge registry

wpis do rejestru zastawów entry into
the pledge registry

dokonać wpisu zastawu rejestrowego

do rejestru zastawów to enter the registered
pledge into the pledge registry

wypis z rejestru zastawów transcript
of tax-lien register

spieniężenie zastawu sale of a pledge

umowa o zastaw contract creating a security,
security agreement

umowa zastawu rejestrowego registered
pledge agreement

umowa zastawu rzeczy ruchomej
agreement of pledge of chattels

ustanowić zastaw na prawach to pledge
a right

ustanowienie zastawu creation of pledge

wykupić zastaw to redeem a pledge

zabezpieczać zastawem to secure with

a pledge

zabezpieczać zastawem rejestrowym

to secure with a registered pledge

zabezpieczenie zastawu collateral

313

zasilek zastaw

zatrzymanie (rzeczy) z tytułu prawa

zastawu seizure under a lien

zastaw antychretyczny antichresis

zastaw bankowy pledge deposited in

a bank

zastaw handlowy bailment

zastaw na prawach lien on rights, pledge

on rights

zastaw na rzeczach ruchomych pledge

of movables, pledge of chattels

zastaw na towarach pledge of goods

zastaw na wierzytelności security on

claim

zastaw naprawczy repairer's lien

zastaw okupacyjny mechanic's lien

(USA)

zastaw rejestrowy pledge by registration,

registered pledge

zastaw rejestrowy do rejestru okrętowego

pledge recorded in a ship register

zastaw rolny agricultural lien

zastaw skarbowy tax lien, treasury

pledge

rejestr zastawów skarbowych tax lien

register

zastaw szczególny particular lien

zastaw ustawowy statutory pledge

zastawca pledger, lienor, pawnor, gager

zastawić coś u kogoś to pledge, (w

lombardzie) to pawn

zastawnik pledgee, lienee, gagee, pawnee

zastępca deputy, secondary, assistant

zastępstwo ustawowe legal representation

zastój budowlany building slump

zaświadczenie certified statement

zaświadczenie o niezdolności do pracy

certificate of incapacity for work, certificate

of disability to work

zatrudniać / zatrudnić to engage, to employ

zatrudnić na okres próbny to engage on

probation

zatrudnienie occupation, position, employment,
job, engagement

pierwsze zatrudnienie first job

podwójne zatrudnienie holding of two
jobs

zatrzymanie detention, apprehension,
custody, arrest, hold-up

zatrzymany detainee

zatwierdzać / zatwierdzić to approve

zatwierdzić listę wierzytelności to approve
the list of claims

zatwierdzić układ z wierzycielami to approve
the arrangement

zawiadomienie notice, notification, advice

zawiadomienie depozytowe memorandum
of deposit (UK)

zawiadomienie o skorzystaniu z prawa

zastawu notice of lien (USA)

zawiadomienie o upadłości notification
on the declaration of bankruptcy

zawiadomienie o wysyłce shipping advice

zawiązać spółkę to form / to found / to establish
a company / partnership

zawiązanie formation, creation, establishment

zawiązanie spółki formation of company
/ partnership

zawieszenie 1. suspension, stay **2.** abeyance

w zawieszeniu in abeyance

zawieszenie biegu przedawnienia suspension
of running of period of limitation

zawieszenie egzekucji stay of execution

zawieszenie postępowania upadłościowego
stay of bankruptcy proceedings

zawieszenie przedawnienia suspension
of the course of limitation

zawieszenie stosunku pracy temporary
layoff

zawiniony culpable

zawiniona utrata uprawnień loss of the
qualifications through the employee's
own faults

zabójczy deadly, lethal, murderous

zabójstwo murder, homicide

zabójstwo pierwszego stopnia first degree
murder

zastaw antychretyczny **zabójstwo pierwszego stopnia**

zabójstwo zawinione culpable homicide

zawity final, peremptory

termin zawity final / peremptory date

zawód 1. profession, occupation, job

2. (*rozczarowanie*) disappointment

zawód artysty artistic profession

zawód finansisty financial occupation

zawód handlowy trade occupation

zawód literata literary profession

zawód prawniczy legal profession

zawód samodzielny self-employment

zawód usługowy service occupation

zawód wolny liberal profession, independent

profession, learned profession

wykonywać wolny zawód to practice

a freelance profession, to pursue a liberal

profession

zażalenie complaint, plaint, grievance

wnieść zażalenie to lodge a complaint

zbankrutować to go bankrupt, to go into

bankruptcy, to become bankrupt / insolvent,

to go bust, to go to the wall, to

come to smash

zbezczeszcząć / zbezczęścić to desecrate,

to defile

zbezczeszczanie desecration, sacrilege,

profanation

zbiorowy group, collective

zbiorowa odpowiedzialność collective

responsibility

zbiorowe zwolnienia mass dismissals

zбочzenie perversion, aberration, deviation

zбочeniec pervert

zbrodnia crime, felony

popęlnić zbrodnię to commit a crime,

to commit a felony

zbrodnia i kara crime and punishment

zbrodnia ludobójstwa crime of genocide

zbrodnia popełniona w afekcie crime

committed in the heat of passion

zbrodnia przeciwko ludzkości crime

against humanity

zbrodnia wojenna war crime

zbrodniarz criminal, felon

zbrodniczość criminality

zbrojenie reinforcement

zbrojny armed, military

konflikt zbrojny armed conflict

siły zbrojne armed forces

zbycie transfer, disposal

zbycie akcji, przelew akcji transfer of
shares

zbycie przedsiębiorstwa disposal of the
company's business enterprise, transfer
of the enterprise

zbywca transferor

zdarzenie podatkowe chargeable event

zdatność fitness, suitability, appropriateness

zdatny fit, suitable, appropriate

zdatny do użytku fit to use

zdolność capacity, ability, capability,
power

zdolność do czynności prawnych capacity
for acts in law, capacity to transact
legal business, capacity to effect acts in
law, ability to act

brak zdolności do czynności prawnych

lack of capacity to perform acts in law

nabycie zdolności do czynności prawnych

attainment of capacity to perform
acts in law

ograniczona zdolność do czynności

prawnych limited capacity to perform
acts in law

pełna zdolność do czynności prawnych

full capacity to perform / to effect
acts in law

zdolność do pracy working capacity, employability,

fitness for work

zdolność kredytowa credit standing,

creditworthiness

dokonać oceny zdolności kredytowej

to assess creditworthiness

zdolność prawna legal capacity (POL)

/ legal status (UK)

brak zdolności prawnej non-ability,

incompetence, lack of legal capacity,
want of capacity

posiadać zdolność prawną to have

a legal capacity / legal status

315

zabójstwo zwinione zdolność prawna

zdolność procesowa capacity to act in

court proceedings

zdolność testamentowa / testowania testamentary

capacity

zdolność upadłościowa capacity to go

bankrupt

zdolny able, capable of, fit

zdolny do czynności prawnych capable

of transacting legal business

być zdolnym do czynności prawnych

to be capable of transacting legal business

zdolny do sporządzenia testamentu capable

of making a will

zespół 1. team, group **2.** (*grupa muzyczna*)

band **2.** (*zbiór*) set, unit

być częścią zespołu to be part of a team

być odpowiedzialnym za zespół dwuosobowy to

be responsible for a staff of 2

umieć pracować w zespole to be

a team player

kierować zespołem to lead a team

zeznanie testimony, evidence

odwołać wcześniejsze zeznania to recant

/ to retract one's earlier testimony

złożyć zeznanie to give evidence, to

testify

zeznanie podatkowe tax return, tax declaration

zeznanie roczne annual tax return

zeznanie w sądzie testimony, (*pisemne*)

deposition

zeznanie wstępne preliminary tax return

zeznować to testify, to depose, to give evidence

zeznowienie licence, authorisation

zeznowienie na utworzenie banku

authorisation for the establishment of

the bank

zgłaszający declarant

zgłoszenie 1. (*powiadomienie*) notification

2. (*oświadczenie*) declaration **3.** (*oferta*)

application

forma zgłoszenia form of declaration

kontrola zgłoszenia celnego inspection

of a customs declaration

przyjąć zgłoszenie celne to accept

a customs declaration

sprostować zgłoszenie to amend the

declaration

sprostowanie zgłoszenia amendment

to the declaration

unieważnić zgłoszenie to invalidate

a customs declaration

unieważnienie zgłoszenia invalidation

of the declaration

uznać zgłoszenie za prawidłowe to recognise

the declaration to be correct

weryfikacja zgłoszenia verification of

the declaration

weryfikować zgłoszenie to verify the

declaration

zgłoszenie celne customs declaration

zgłoszenie ustne oral declaration

zgłoszenie pisemne declaration in writing

zgłoszenie uproszczone simplified declaration

dokonać zgłoszenia to make a customs

declaration

zgoda consent, agreement, approval, allowance,

acquiescence

zgodność conformity, compatibility, (*harmonia*)

harmony, (*jednomyslność*) unanimity

zgodność towaru conformity of the goods

zgodny (*harmonijny*) harmonious, concordant,

consensual, (*jednomyslny*)

unanimous

zgodny z umową (*o towarze*) compatible

with the contract

zgon death, demise, decease

stwierdzić zgon to certify a death

zgon bez testamentu intestacy

zgon natychmiastowy instantaneous death

zgromadzenie meeting, assembly, gathering

nadzwyczajne zgromadzenie wspólników

extraordinary general meeting

walne zgromadzenie general meeting,

general assembly

walne zgromadzenie akcjonariuszy

general meeting of shareholders

316

zdolność procesowa zgromadzenie

walne zgromadzenie wspólników Annual

General Meeting (AGM) (UK),

Annual Stockholders Meeting (USA)

zwyczajne zgromadzenie wspólników

annual general meeting, annual general

assembly, annual meeting of shareholders

zawiadomienie o zwołaniu zgromadzenia

notice convening the meeting

zwołać zgromadzenie to convene / to

summon a meeting

odbywać zgromadzenie to hold a meeting

zgromadzenie wierzycieli meeting of

creditors, creditors' assembly

wstępne zgromadzenie wierzycieli

preliminary meeting of creditors

zgromadzenie wspólników shareholders'

meeting, general meeting, Meeting of

Shareholders

zlecać to commission, to charge, to entrust,

to assign, to order

zlecenie mandate, commission, order

zlecenie giełdowe stock exchange order

zlecenie nieodpłatne gratuitous commission

zlecenie odpłatne remunerated commission

zlecenie spedycyjne forwarding order

zlecenie wydania, kwit wydawczy delivery

order

zlecenie wypłaty money order

zlecenie wysyłkowe eksportera dla spedytora

shipping advice note

zlecenie załadunkowe (*spedycyjne*)

shipping order

zlecenie załadunkowe (*kwit załadowczy*)

shipping note / permit

przyjąć zlecenie to undertake a commission

zleceniobiorca party commissioned, contractor,

mandatory, agent

zleceniodawca principal, party ordering,

commissioning party, mandator

działać w imieniu zleceniodawcy to

act on behalf of one's principal

odbierać oświadczenia dla zleceniodawcy

to receive declarations for the

principal

reprezentować zleceniodawcę to represent

one's principal

zawierać umowy w imieniu zleceniodawcy

to conclude contracts in the

name of the principal

złinczować to lynch

złombardować to put in pawn, to pawn

złodziej thief

złodziejaszek petty thief

złoża minerałów mineral deposits

złoża ropy oil reserves

złożyć oświadczenie to make a declaration

złożyć wypowiedzenie to quit, to give notice,
to sign off

złożyć zabezpieczenie to provide security,
to provide a guarantee

zwolnienie od złożenia zabezpieczenia

release from the obligation to provide
security, guarantee waiver

zmiana (*w pracy*) shift

nocna zmiana night shift

pracować na zmiany to work (in)

shifts, do shift-work, to be on shifts

pracować na dziennej zmianie to

work days, to be on the day-shift, to be
on days

pracować na nocnej zmianie to work

nights, to work a night shift, to be on the
night-shift, to be on nights

zmiana brzmienia firmy change in the

business name

dokonać zmiany brzmienia firmy to

make a change in the business name

zmiana umowy spółki amendment to the

company deed, amendment to the articles
of association

zmiany w strukturze zatrudnienia

change in employment structure

zmieniać umowę spółki to amend the

company / partnership deed

zmienny variable, floating, fluctuating

opłata zmienna floating charge

317

zgromadzenie wierzycieli zmienny

zmowa collusion

działać w zмовie to collude

działanie w zмовie collusive action

znajomość 1. (*wiedza*) knowledge **2.** (*stosunki*

towarzyskie) acquaintance

znajomość domniemana constructive

knowledge, constructive notice

znajomość faktu notice

znak handlowy / towarowy trademark

znak skarbowy duty stamp

znak skarbowy akcyzy excise-duty

stamp

znak towarowy trade-mark

znak urzędowy official mark

znaki pieniężne currency

autentyczność znaków pieniężnych

authenticity of the currency

emisja znaków pieniężnych issue of

the currency

falszywe znaki pieniężne counterfeit

currency

gospodarka znakami pieniężnymi

management of the currency

zatrzymywać / zatrzymać znaki pienią

żne to impound currency

znosić to abolish, to remove, to lift

zniesienie abolishment, abolition, removal

zniesienie cła removal of tariff

zniesławienie defamation, (*pisemne*) libel,

(*ustne*) slander

zniesławiać to defame, (*pisemnie*) to libel,

(*ustnie*) to slander

zniesławiający defamatory, libellous,

slanderos

zniszczenie destruction, devastation

rozmyślne zniszczenie mienia malicious

damage

zobowiązanie obligation, liability, accounts

payable (*księgowo*), commitment

bieżące zobowiązanie podatkowe current

tax liability

ustalić / ustalać zobowiązania podatkowe

to determine tax liabilities

wygaśnięcie zobowiązań podatkowych

termination of tax liabilities

wysokość zobowiązania podatkowego

amount of tax liability

zaległe zobowiązanie podatkowe

overdue tax liability

dokument stwierdzający zobowiązanie document conforming the obligation

nie wykonać zobowiązania to fail to

fulfil an obligation, to fail to perform an

obligation

niewykonanie zobowiązania non-fulfilment

of an obligation, non-performance

of an obligation

przyjąć zobowiązanie to assume an

obligation

spłacić zobowiązanie to discharge a liability

uregulować zobowiązania to settle liabilities

uznać zobowiązania to acknowledge

obligations

wykonać zobowiązanie to fulfil an obligation,

to perform an obligation

wykonanie zobowiązania performance

of an obligation

odroczenie wykonania zobowiązań

deferment of performance of obligations,

deferment for the fulfilment of

obligations

wymagalność zobowiązań due date for

obligations

wypełnić zobowiązanie to discharge

an obligation

wypełnienie zobowiązania fulfilment

of an obligation, performance of an obligation

wywiązywać się ze zobowiązania to

meet one's obligation

zaciągnąć zobowiązanie to contract an

obligation

zestawienie zobowiązań księgowych

schedule of accounts payable

zwolnić kogoś ze zobowiązania to absolve

/ to discharge / to exempt someone

from an obligation

zobowiązanie cywilne civil obligation,

legal duty

318

zmowa zobowiązanie cywilne

zobowiązanie długoterminowe

long-term obligation

zobowiązanie do zaniechania działania

obligation to refrain from an act

zobowiązanie dodatkowe accessory obligation

zobowiązanie fakultatywne facultative

obligation

zobowiązanie finansowe financial commitment

zobowiązanie gatunkowe obligation as

to species, specific debt

zobowiązanie indywidualne several liability

zobowiązanie krótkoterminowe

short-term obligation

zobowiązanie międzynarodowe international

obligation

zobowiązanie należne (*jeszcze nieuregulowane*)

commitments still outstanding

zobowiązanie naturalne natural / moral

obligation

zobowiązanie negatywne negative obligation

zobowiązanie niepodzielne indivisible

obligation

zobowiązanie niewymagalne immature

debt, unmatured obligation, debt which

is not yet mature

zobowiązanie o charakterze ciągłym

continuous obligation

zobowiązanie okresowe seasonal obligation

zobowiązanie pieniężne pecuniary obligation,

liability

zobowiązanie podatkowe tax liability

zobowiązanie podzielne severable liability,

divisible obligation

zobowiązanie przedawnione extinct obligation

zobowiązanie przemienne alternative

obligation

zobowiązanie przyszłe prospective obligation

zobowiązanie rodzajowe obligation in

kind, debt which is determined by description

zobowiązanie solidarne joint and several

liability

zobowiązanie sporne disputed debt, bad

debt, contentious obligation

zobowiązanie szacunkowe estimated liability

zobowiązanie traktatowe treaty obligations

zobowiązanie uboczne collateral obligation

zobowiązanie umowne contractual obligation

zobowiązanie ustawowe legal obligation,

statutory obligation, perfect obligation

zobowiązanie warunkowe conditional

obligation, contingent liability

zobowiązanie wekslowe obligation resulting

from a bill of exchange

zobowiązanie wymagalne due obligation

zobowiązanie wzajemne mutual obligation,

reciprocal obligation, counterpart

obligation

zobowiązanie z tytułu dostaw trade accounts

payable

zobowiązanie z tytułu emisji obligacji

bonds payable

zobowiązanie z tytułu gwarancji guarantee

obligation

zobowiązanie z tytułu napraw gwarancyjnych

liability under a product warranty

zobowiązanie z tytułu wynagrodzeń

payroll liability

zobowiązanie zabezpieczone hipoteką

liability secured by mortgage

zobowiązanie zabezpieczone zastawem

liability secured by pledge

zobowiązywać kogoś to put / to place

someone under an obligation

zoofilia bestiality, zoophilia, zoophilism

zreorganizować spółkę to reorganise

a company

zrzec się / zrzekać się to renounce, to

waive, to relinquish

zrzec się własności to renounce property

/ ownership

319

zobowiązanie długoterminowe zrzec się własności

zrzec się prawa do własności to relinquish

one's title to property, to relinquish

one's right to the property, to relinquish

one's interest in the property

zrzeczenie się renunciation, waiver, relinquishment,

quittance

akt zrzeczenia się quittance deed

zrzeczenie się własności renunciation of

ownership

zrzeszać się w związek zawodowy,

zakładać związek zawodowy to associate

zstępny descendant

zsyłka exile

zużycie wear and tear, depletion, exhaustion

zużycie rzeczy będące następstwem

prawidłowego używania wear and tear

of the thing as a result of its correct use

zwalniać to release, to discharge

zwalniać towary to release goods

zwalniać z pracy (robotników) to discharge,

to dismiss, to lay off

związek 1. (powiązanie) connection, relationship,

association 2. union

branżowy związek zawodowy industrial

union, vertical union

Związek Banków Polskich Polish

Banking Association

związek zawodowy trade union, labor union

(USA)

związek zawodowy kontrolowany przez

pracodawcę i mu podporządkowany

company union, house union

związek zawodowy pracowników fizycznych

blue-collar union, manual

workers' union

związek zawodowy pracowników służb

publicznych union of civil servants

związek zawodowy pracowników umys-

łowych white-collar union, non-manual

workers' union

związkowy mąż zaufania shop steward

zwierzchnik superior

zwiększyć możliwość zatrudnienia to

boost employment

zwłoka 1. delay **2.** grace **3.** default

bez chwili zwłoki without delay

sekcja zwłok autopsy, post-mortem

(examination)

unikać zwłoki to avoid a delay

w razie zwłoki w płatności in default

of payment

zwłoki corpse (UK), cadaver (USA)

zwłoka dłużnika default of the debtor

zwłoka udzielona dłużnikowi forbearance

zwolnić bez wypowiedzenia to discharge

without notice

zwolnić lokal to vacate the premises

zwolnić posadę / stanowisko to vacate

a post / position

zwolnić pracobiorcę to dismiss an employee

zwolnić z płacenia podatków to exempt

from paying taxes

zwolnienie 1. dismissal, discharge (*from*

employment), disemployment, expulsion,

firing, layoff, release (*from employment*)

2. acquittal **3.** dispensation,

exemption

zwolnienie bez wypowiedzeniasummary

dismissal

zwolnienie bezprawne wrongful dismissal

zwolnienie chorobowe / lekarskie sick

leave / note, excuse

zwolnienie kapitałowe participation exemption

zwolnienie na poszukiwanie pracy

leave for job search

zwolnienie od cła relief from duty, exemption

from duty, remission of duty

całkowite zwolnienie od cła total relief

from duty

częściowe zwolnienie od cła partial relief

from duty

zwolnienie od zobowiązania release

zwolnienie podatkowe exemption from

tax, tax exemption

zwolnienie towarów release of goods

zwolnienie warunkowe parole, act of

320

zrzec się prawa do własności zwolnienie warunkowe

clemency, conditional discharge, release

on licence

zwolnienie z długu to release from debt

zwolnienie z obowiązku dispensation

zwolnienie z pracy z przyczyn ekonomicznych

dismissal on economic

grounds, lay-off

zwolnienie za kaucją bail, pretrial release

zwolniony exempt

zwolniony od cła duty-free, exempt of

/ from duty

zwrot 1. return, refund, restitution, restoration

2. (*skręt, nowy kierunek*) turn

zwrot nadpłaty podatku tax rebate

zwrot podatku tax refund

zwrot w naturze restitution in specie, restitution

in kind

zwrot własności restitution of property

zwrócić to return, to refund

zwrócić rzecz w stanie nie pogorszonym

to return the thing in a non-deteriorated

condition

zwrócić własność to resituate property

zwrócić lokal to vacate the premises

zwykły ordinary, common, usual, habitual,

simple

zwykła większość simple majority

zwykłe zużycie wear and tear

zwyżka gain, rise, surge

zysk profit, income

pobrać tytułem zysku to receive as

profit, to receive in respect of profit

podział zysków distribution of profits,

division of profits, allocation of profits

poziom zysku level of profit

pożądany poziom zysku desired level

of profit

rachunek zysków i strat profit and loss

account

uczestniczyć w zysku to participate in

profits

uczestniczyć w zysku proporcjonalnie

do wkładu to participate in profits

proportionally to contribution / in proportion

to one's contribution

wypłata zysku distribution of profits,

payment of profits

wypracować zysk to earn a profit

zysk do podziału distributable profit, distributable

income

zysk przypadający udziałowcowi profit

falling to a partner / shareholder, profit

due to a partner / shareholder

321

zwolnienie z długu zysk przypadający udziałowcowi

żandarmeria wojskowa military police

żądać to demand, to request, to claim, to

ask for, to charge

żądać wyjaśnień od kogoś to request

somebody to provide explanations, to

request explanations from somebody, to

call on somebody to furnish explanations

żądać zwrotu to claim back, to reclaim

żądania demands, claims

żądania pracowników requisitioning of

workers

żądania płacowe wage demands, wage

claims

żądanie claim, demand

żądanie okupu ransom note

żegluga (*transport wodny*) shipping, (*żeglowanie*)

navigation, sailing, seafaring

żegluga / flota handlowa merchant shipping,

mercantile shipping

żegluga przybrzeżna (*kabotaż*) coastwise

shipping

żołnierz soldier, serviceman, (*wojownik*)

warrior

żołnierz zawodowy professional soldier

żyrant endorser, guarantor, surety

żyro endorsement, guarantee, guaranty

zýrować to endorse, to guarantee, to stand

surety

322

Test Your Knowledge of Legal English

Test I. Choose the word or phrase which best completes each sentence.

1. ... law is the law enacted by Parliament (ELAL).

- a) Case
- b) Statute
- c) Ecclesiastical

2. The court in which a case is first heard is called the court of ... (ELAL).

- a) last resort
- b) appeal
- c) first instance

3. The system of courts within a nation, state, or other governmental unit is known as ...

The term may also refer to the branch of government responsible for interpreting the laws and administering justice.

- a) judiciary
- b) judicature
- c) jurat

4. A ... typically says: 'Subscribed and sworn to before me this ... day of [month], [year],'

and the officer (usually a notary public) certifies three things: 1. that the person signing the document did so in the officer's presence, 2. that the signer appeared before the officer on the date indicated, and 3. that the officer administered an oath or affirmation to the signer, who swore to or affirmed the contents of the document (BLD).

- a) jurat
- b) judicature
- c) jactitation

5. The administration of justice through duly constituted courts is referred to as ... (BLD).

- a) judicature
- b) junction
- c) jurisdiction

6. The term ... is used in several senses. In a general sense it refers to the power of a court to hear and decide a case or make a certain order. The term may also mean the territorial scope within which political or judicial authority may be exercised. Finally, it may denote a government's general power to exercise authority over all persons and things within its territory.

323

- a) 'judicature'
- b) 'jurisdiction'
- c) 'purview'

7. The term ... refers both to the science of law (i.e. the general theory or philosophy of law, the legal system, and the nature of legal rights and obligations), and the body of laws.

- a) 'jurisprudence'
- b) 'jurisdiction'
- c) 'purview'

8. A person who has thorough knowledge of the law (e.g. a professor of law, a judge, a legal scholar, a legal expert) is known as either a legist or a

- a) juristic person
- b) juror
- c) jurist

9. An entity, such as a corporation, that is recognised as having legal personality is known as a It may also be referred to as a fictitious person, artificial person, juridical person, legal person, or moral person.

- a) natural person
- b) juristic person
- c) juror

10. The term ... implies conformity with laws, statutes, canons, precepts, principles, rules, etc., intended to regulate the conduct of those coming within their particular field of action.

We may speak of ... debts, a ... claim, a ... marriage, a ... protest etc. Although ... and

'legal' are often used interchangeably, ... more nearly suggests the concept of being in accord with the spirit or substance of law or that the law has moral or religious force,

whereas "legal" conveys the idea of compliance with the form of law (BLDAT). Moreover,

the adjective 'legal' is restricted chiefly to statute laws as they apply at certain times

and places or under prescribed conditions. For instance, divorce is ... but subject to various

legal requirements before taking final effect (CMG).

- a) 'licit'
- b) 'lawful'
- c) 'legalised'

11. The judgment of a court stating the punishment to be imposed on a defendant who has pleaded guilty to a crime or been found guilty by the jury is termed It must be pronounced in open court by the presiding judge and is almost always pronounced in the presence of the accused (DL).

- a) sentence
- b) conviction
- c) ruling

12. An adjudication that a person is guilty of a crime, either by a judge or jury based on a plea of guilty is termed ... (BLDAT). The term ... may also refer to the very act or process of judicially finding someone guilty of a crime or the state of having been proved

guilty (BLD).

324

Test Your Knowledge of Legal English

- a) conviction
- b) sentence
- c) ruling

13. The final judgment or decision of a court or tribunal, usually made after trial of the case is called a(n) The term ... may also refer to the legal process of resolving a dispute.

- a) sentence
- b) ruling
- c) adjudication

14. The term ... means a jury's finding on the matters referred to it in a criminal or civil trial. The jury is asked to give its decision to the court separately for each of the questions of fact it was asked to consider. The reply is usually given by the foreman. The term ... refers

also to the decision reached by a coroner's court.

- a) 'award'
- b) 'verdict'
- c) 'sentence'

15. The final decision of a court or an administrative agency in a case is known as a(n)

The term ... may also refer to a determination made by a judge or a hearing officer during the course of a trial or hearing (e.g. 'objection sustained').

- a) ruling
- b) sentence
- c) adjudication

16. In court procedure, the postponement or suspension of the hearing of a case until a future date is called ... (DL). The term may refer to the suspension of a business by legislature or administrative agency as well.

- a) adjudication
- b) adjournment
- c) alienation

17. In general, ... trials determine the rights of individuals or juristic persons who disagree on some issue of private law (i.e. the law of property and of trusts, family law, the law of contract, mercantile law, and the law of torts) (LTE).

- a) criminal
- b) civil
- c) penal

18. The term ... means an unusual, extraordinary, unpreventable event caused by the forces of nature (such as storms, earthquakes, floods, tornadoes, hurricanes, etc.) so exceptionally severe that no one could be expected to anticipate or guard against it. The definition has been broadened to include all natural phenomena that are exceptional, inevitable and irresistible. ... is also termed *act of nature*, *act of providence*, *irresistible superhuman force*, *vis divina*. A person cannot be held liable for a(n)

- a) 'accident'
- b) 'act of God'
- c) 'force majeure'

325

Test One

19. The term ... refers to an event or effect that can be neither anticipated, resisted, nor prevented. The term includes both acts of nature and acts of people (e.g. riots, strikes and wars) and is particularly used in commercial contracts to describe events that are completely outside the parties' control.

- a) 'force majeure'
- b) 'act of God'
- c) 'accident'

20.A... is a person empowered by the law to care for another who, by virtue of age or lack of mental capacity, is legally unable to care for himself (BLDAT). A person may be the ... of a minor by parental right, parental appointment or by appointment of the court.

- a) guardian
- b) ward
- c) charge

21. In Roman law, a person who manages the affairs of another is termed In Civil law,

the term refers to a guardian who manages the estate of a minor, an absent person, or an incapacitated person.

- a) 'curator'
- b) 'guard'
- c) 'patron'

22. A person or group that supports and gives money to a person, a group of people, or some worthy purpose is known as a ...

- a) 'curator'
- b) 'patron'
- c) 'tutor'

23. A ... is a person who has not reached legal age. See Family Law Reform Act 1969.

- a) minor
- b) lesser
- c) major

24. The term ... means the age at which a person may legally engage in conduct in which s/he could not previously engage because s/he was a minor.

- a) 'age of consent'
- b) 'age of majority'
- c) 'age of reason'

25. The term ... means the age, usually defined by statute as 16 years, at which a person is legally capable of agreeing to marriage (without parental consent) or to sexual intercourse (BLD).

- a) 'age of consent'
- b) 'maturity'
- c) 'age of majority'

26. The term ... means a human being, as distinguished from an artificial person created by law, such as a corporation.

326

Test Your Knowledge of Legal English

- a) 'legal person'
- b) 'natural person'
- c) 'legal personality'

27. The term 'legal ...' refers to the legal status of one regarded by the law as a person; the legal conception by which the law regards a human being or an artificial entity as a person (BLD).

- a) personhood
- b) personality
- c) personalty

28. The term ... refers to personal property as distinguished from real property. It can be either *pure* (unconnected with land) or *mixed* (connected with land).

- a) 'personalty'
- b) 'real estate'
- c) 'personhood'

29. A person who has attained full age is ...

- a) infant
- b) senile
- c) adult

30. Unlike a corporation, a(n) ... has no legal existence independent of its members and the law regards it as a group of individuals who all share the legal responsibility.

- a) unincorporated association
- b) body corporate
- c) registered partnership

31. A ... is a person placed under a guardianship because s/he is unable to manage his / her own affairs, for example, a minor under the protection or tutelage of a guardian.

- a) curator
- b) conservator
- c) ward

32. For legal purposes, a(n) ... is an independent person who has the capacity to contract and be sued independently and separately from any other person.

- a) legal entity
- b) charge
- c) incompetent person

33. A ... is a person, other than a minor, who is temporarily or permanently impaired by mental illness, mental deficiency, physical illness or disability, or alcohol or drug use to the extent that the person lacks sufficient understanding to make or communicate responsible personal decisions or to enter into contracts (BLD).

- a) legally incapacitated person
- b) charge
- c) ward

34. The term ... refers to the right to use another person's property and to benefit therefrom without diminishing value.

327

Test One

- a) 'usufruct'
- b) 'appurtenance'
- c) 'deed'

35. At common law, any document that is signed, sealed, and delivered and that conveys some interest in property is called ... (BLD). Under the Law of Property Act 1989, a(n) ... must be signed by the party or parties bound by it, and attested by two witnesses. A(n) ... takes effect on delivery, i.e. handing it to the other party.

- a) deed
- b) appurtenance
- c) emblement

36. In Roman and civil law, the term ... refers to the acquisition of ownership by long possession begun in good faith.

- a) 'prescription'
- b) 'usucaption'
- c) 'usufruct'

37. The term ... means the permanent residence of a person; a place to which, even if he or she were temporary absent, they intend to return.

- a) 'domicile'
- b) 'stay'
- c) 'billet'

38. ... is a deposit paid by a prospective buyer to show a good-faith intention to complete

the transaction, and ordinarily forfeited if the buyer defaults (BLD).

- a) Good money
- b) Eager money
- c) Earnest money

39. A gift by will, especially of personal property and often of money is known as ...

(BLD).

- a) legacy
- b) legitim
- c) legitimate

40. The deletion of words in a will is termed ... (DL).

- a) obliteration
- b) obstruction
- c) objection

41. ... is the right exercised by a dominant tenement over a servient tenement, either adjoining

or neighbouring (BLD).

- a) Service
- b) Setoff
- c) Servitude

42. The term ... refers to any movable or intangible thing that is subject to ownership and

not classified as real property (BLD).

328

Test Your Knowledge of Legal English

- a) 'abandoned property'
- b) 'real estate'
- c) 'personal property'

43. A person's legal right (of ownership, possession, and custody) to control and dispose

of property is termed

- a) 'title'
- b) 'label'
- c) 'authority'

44. The sharing of ownership of matrimonial property, such as the home and furniture, as

an automatic consequence of marriage is called ... (DL).

- a) 'community service'
- b) 'community property'
- c) 'communal establishment'

45. A person who solicits customers for a prostitute in return for a share of the prostitute's

earnings is called a ... (BLD).

- a) solicitor
- b) pimp
- c) profiteer

46. The term ... refers to the administration of an oath to a person who is taking office or

testifying in a legal proceeding (BLD).

- a) 'swearing-in'
- b) 'call-in'
- c) 'tenure'

47. ... is the unlawful killing of someone without malice aforethought (BLD).

- a) Manslaughter

b) Homicide

c) Misdemeanour

48. A... is a contract in which the contractor agrees to produce a building that will be fully ready for occupancy when the contractor finishes work (BLDAT).

a) turnkey contract

b) turkey contract

c) turkey cock contract

49. ... include/s all physical things which are attached to or are inherent in the ground such as buildings, trees and minerals (Law of Property Act 1925).

a) Corporeal heresy

b) Corporeal hereditary

c) Corporeal hereditaments

50. The term ... refers to property that a spouse owned before a marriage or acquired during marriage by inheritance or by gift from a third party (BLD).

a) 'separate property'

b) 'community property'

c) 'marital property'

329

Test One

51. In England or Northern Ireland, a ... is a lawyer who is admitted to try cases in court.

a) solicitor

b) barrister

c) bartender

52. A person born out of wedlock is also known as a

a) legitimate child

b) bastard

c) briber

53. A(n)... is a majority of all those who are entitled to vote in a particular election,

whether or not they actually cast ballots (BLD).

a) absolute majority

b) simple majority

c) usual majority

54. A ... is also termed 'ordinary majority'.

a) simple majority

b) usual majority

c) normal majority

55. A person to whom another person owes money is called a

a) debtor

b) creditor

c) grantor

56. A person who owes another person money is called a

a) debtor

b) creditor

c) debtee

57. A(n)... is a person who flees from creditors to avoid having to pay a debt.

a) absconding debtor

b) leaving creditor

c) vanishing debtor

58. An ..., otherwise termed 'summary', is a concise statement of a legal document.

a) abstract

b) extract

c) output

59. The granting of freedom to a slave is called

a) obliteration

b) manumission

c) asseveration

60. A person who aids, encourages, or assists in the commission of a crime is known as

an

330

Test Your Knowledge of Legal English

a) abider

b) abettor

c) abode

61. A father's public recognition of a child as his own is known as an acknowledgement

of ... (BLD).

a) patricide

b) maternity

c) paternity

62. The man alleged to be the father of an illegitimate child is referred to as ... (BLDAT).

a) putative father

b) legal guardian

c) punitive father

63. A person who lends money, usually at a high interest rate, in exchange for personal property that is deposited as security by the borrower is known as a ... (BLD).

a) lessee

b) pensioner

c) pawnbroker

64. A(n) ... is an ornamental form of weapon used as an emblem of dignity of an office, as in Parliament and the U.S. House of Representatives (BLD).

a) mace

b) onus

c) squatter

65. The legislative division of a region, especially a municipality, into separate districts with different regulations within the districts for land use, building size etc. is known as ...

a) zoning

b) recusation

c) allocution

66. An aider or abettor may be known as a(n)

a) contributory

b) inciter

c) co-obligor

67. A(n) ... is a person who is in any way involved with another in the commission of a crime, whether as a principal in the first or second degree or as an accessory. A(n) ... may also mean any person who knowingly, voluntarily, and intentionally unites with the principal

offender in committing a crime (BLD).

- a) covenantor
- b) accomplice
- c) devisor

68. The term ... refers to a court-ordered allowance that one spouse pays to the other for maintenance and support while they are separated, while they are involved in a matrimonial lawsuit, or after they are divorced (BLD).

331

Test One

- a) 'alimony'
- b) 'property settlement'
- c) 'remuneration'

69. An ... is the act of bringing an accused before a court to hear and to answer criminal charges. The clerk of the court reads the ... to the accused and asks him / her whether s/he pleads guilty or not guilty to the counts contained therein.

- a) arraignment
- b) appearance
- c) assessment

70. An ... is a court order commanding or preventing an action. It is preventive in nature and designed to protect a plaintiff from irreparable injury to his / her property or property rights (BLDAT).

- a) injunction
- b) inquest
- c) inquiry

71. A defendant has the right to employ a legal adviser for his / her defence, and if s/he cannot afford to pay s/he may be granted ... wholly or partly at the public expense.

- a) legal easement
- b) legal successor
- c) legal aid

72. Most countries have mutually limited the right to ... by signing extradition treaties.

- a) asylum
- b) assignment
- c) attachment

73. A ... is an accused person's formal response of 'guilty,' 'not guilty,' or 'no contest' to a criminal charge (BLD).

- a) poll
- b) pledge
- c) plea

74. Determination of the rate or amount of a tax or damages is called

- a) arraignment
- b) assessment
- c) asseveration

75. A ... is a criminal charge for which a defendant may be released from custody after providing proper security (BLD).

- a) bailable offence
- b) capital offence
- c) cognate offence

76. The term ... means income or goods derived or produced from property without a diminution of the property's inherent value (BLD).

- a) 'vegetables'
- b) 'fruits'
- c) 'grains'

332

Test Your Knowledge of Legal English

77. A ... is a founder or organiser of a corporation or business venture.

- a) pimp
- b) promoter
- c) pander

78. A ... is a lien by which the possessor of goods has the right to retain specific goods until a debt incurred in connection with those goods has been paid (BLD).

- a) unique lien
- b) particular lien
- c) mechanic's lien

79. ... is a document by which one is discharged from a debt or other obligation (BLD).

- a) Acquisition
- b) Appurtenance
- c) Acquittance

80. A ... is a statutory lien that secures payment for labour or materials supplied in improving, repairing, or maintaining real or personal property, such as a building, an automobile, etc. (BLD).

- a) mechanic's lien
- b) particular lien
- c) tax lien

81. ... may mean a turning out (i.e. the eviction) or the removal of a person from office.

- a) Amotion
- b) Annuity
- c) Annulment

82. ... refer to legal treatises written by famous jurists (LE).

- a) Books of authority
- b) Books of power
- c) Books of entitlement

83. A right to receive fixed periodic payments, either for life or for a stated period of time may be referred to as ... (BLDAT).

- a) appurtenance
- b) annuity
- c) accrual

84. The person to whom the offer is made is called the

- a) offeror
- b) offeree
- c) offender

85. Criminal ... is sometimes defined as the unlawful application of force to the person by another.

- a) battery
- b) mutiny

c) probate

333

Test One

86. ... are awarded in addition to actual damages when the defendant acted with recklessness, malice, or deceit, and are intended to deter blameworthy conduct.

- a) Punitive damages
- b) Punishable damages
- c) Nominal damages

87. A ... is a day on which most institutions are open for business, usually a day on which banks and major stock exchanges are open, excluding Saturdays and Sundays (BLD).

- a) natural day
- b) calendar day
- c) business day

88. ... are awarded where the claimant has been successful but has suffered very little damage (BLD).

- a) Nominal damages
- b) Punitive damages
- c) Punishable damages

89. Under the Scottish law, the term ... means the right of any surviving lawful issue to share in the movable estate of the father (BLD).

- a) 'legitim'
- b) 'legitimate'
- c) 'legacy'

90. According to some jurists, the term ... means any evidence that is not given by eyewitness testimony.

- a) 'conflicting evidence'
- b) 'direct evidence'
- c) 'circumstantial evidence'

91. The term ... evidence means false or deceitful evidence that is unlawfully created, usually after the relevant event, in order to avoid liability or conviction.

- a) 'conflicting evidence'
- b) 'circumstantial evidence'
- c) 'fabricated evidence'

92. The term ... means interference with the orderly administration of law and justice, as by giving false information, or by harming or intimidating a witness (BLD).

- a) 'objecting justice'
- b) 'obstructing justice'
- c) 'miscarriage of justice'

93. ... denotes the act of frightening someone into doing something. It is a crime to have sexual intercourse with a woman if her agreement was obtained by ... (DL).

- a) Intimidation
- b) Adultery
- c) Adulteration

334

Test Your Knowledge of Legal English

94. A ... is a local judicial officer who presides over a court of limited jurisdiction, his authority

being restricted in civil actions to cases in which the amount in dispute is very small and, in criminal cases, to prosecutions for minor offences.

- a) justice of the freedom
- b) justice of the peace
- c) Lord Chief Justice

95. The term ... refers to a statement in a pleading of a fact that the party filing the pleading intends to prove (BLDAT).

- a) 'allegation'
- b) 'allocation'
- c) 'allotment'

96. A(n) ... refers, under English law, strictly to the deposit of goods or securities for repayment of a loan. (EPBG).

- a) pledge
- b) plea
- c) injunction

97. The ... of an offer means that the offer has been withdrawn by the offeror.

- a) revocation
- b) prejudice
- c) procurement

98. A party to a lawsuit is known as a...

- a) litigant
- b) loafer
- c) libelant

99. The legal term ... means financial compensation awarded by a Judge or jury in a civil action for the wrong suffered by the plaintiff.

- a) 'damage'
- b) 'injuries'
- c) 'damages'

100. The term ... means the person against whom the claim is brought in a civil action or charged with a criminal offence. In the case of a criminal offence, s/he is also called the prisoner or the accused.

- a) 'plaintiff'
- b) 'defendant'
- c) 'claimant'

101. A defendant in a tort case is also referred to as the The ..., otherwise termed

'wrongdoer', 'trespasser', may be either a natural person or a legal person.

- a) 'respondent'
- b) 'codefendant'
- c) 'tortfeasor'

102. ... of court may take various forms, such as failing to pay proper respect to the court or not carrying out a court order. ... of court is punishable by imprisonment of the offender or a fine.

335

Test One

- a) Disrespect
- b) Contempt
- c) Violation

103. ... is telling lies in court while under oath (ELT).

- a) Adjournalment
- b) Injury
- c) Perjury

104. A person who is designated to transact business for another is called a(n)...

- a) councillor
- b) attorney-at-law
- c) attorney-in-fact

105. A(n) ... is a legal professional within the English legal system. To become a(n) ... a person must serve a period of traineeship, pass the necessary examinations conducted by the Law Society, and be admitted by the Master of the Rolls. A(n) ... has four main areas of competence: conveyancing, probate, drafting company and commercial contracts and the preparation of litigation. Unless s/he has an advocacy certificate, his / her right to be heard in court is in general limited to the lower courts (ELT).

- a) agent
- b) barrister
- c) solicitor

106. Barristers are self-employed but group together for administrative convenience in ... where they share the accommodation, secretariat and the services of the clerk (ELT).

- a) chambers
- b) rooms
- c) halls

107. When representing a party in court, a barrister is referred to as ... (ELT).

- a) counsel
- b) council
- c) councillor

108. A(n) ... is a legal professional in the USA with the right to practise law in the state for which s/he has been admitted to the bar (ELT).

- a) attorney-at-law
- b) attorney-in-fact
- c) barrister

109. The term ... means a court order requiring a witness to appear before a court or other tribunal, subject to penalty for failing to comply. In England, this term is no longer used and has been replaced by the term 'witness summons'.

- a) 'subpoena'
- b) 'adjudication'
- c) 'directive'

110. A person bringing an action used to be referred to as a ... until April 1999. The term ... has now disappeared from English legal terminology and has been replaced by the term 'claimant' (ELT). See the Civil Procedure Rules.

336

Test Your Knowledge of Legal English

- a) respondent
- b) defendant
- c) plaintiff

111. The term ... refers to the party against whom an appeal is taken to a higher court, that is the successful party in the lower court, also termed 'appellee' (BLDAT). It must be

noted that the party against whom a motion or petition is filed is also called In other words, the term ... means a party called on to answer a petition or an appeal.

- a) 'respondent'
- b) 'petitioner'
- c) 'co-respondent'

112. The party bringing an appeal, seeking reversal of a lower court's decision, is known as

- a) 'co-respondent'
- b) 'appellate'
- c) 'appellant'

113. If the defendant intends to defend, he should file a document with the court called a(n) ... (ELT).

- a) acknowledgement of service
- b) confirmation of service
- c) counterclaim

114. Most proceedings in the High Court are now commenced by a claimant filing out a ... (ELT).

- a) complaint form
- b) claim form
- c) request form

115. A search of a person conducted after that person's clothes have been removed, the purpose usually being to find any contraband, is referred to as a

- a) child abuse
- b) search warrant
- c) strip search

116. In a(n) ..., parties avoid going to trial by reaching an agreement on the claim (ELT).

- a) settlement
- b) composition
- c) arraignment

117. The term ... refers to an agreement between a debtor and two or more creditors for the adjustment or discharge of an obligation for some lesser amount (BLD).

- a) 'composition'
- b) 'arraignment'
- c) 'certification'

118. ... terms are the terms that can be read into the contract, either by custom, statute or by the courts (ELT).

337

Test One

- a) Implied
- b) Express
- c) Expressive

119. The term ... refers to a private or civil wrong, other than breach of contract, resulting from a breach of a legal duty, for which a remedy may be obtained, usually in the form of damages (ELT, BLD). An action for such a wrong is called an 'action in ...'. Of this class are actions of libel, assault, trespass, etc.

- a) 'arrearage'
- b) 'tort'

c) 'atonement'

120. The term ... refers to release from the obligations under a contract. It may be by performance, agreement, breach or frustration (ELT).

a) 'disclaimer'

b) 'dismissal'

c) 'discharge'

121. In employment law, the term ... means the termination of an employee's contract of employment by the employer. The employer may do so by giving the employee the required period of notice, but ... without notice may be justified in certain circumstances

(e.g. for gross misconduct) (DL).

a) 'disclaimer'

b) 'discharge'

c) 'dismissal'

122. The person who makes an offer is called the

a) offeree

b) offeror

c) overseer

123. ... terms are those terms that have been specifically agreed upon by the parties, being the terms the parties either said or wrote (ELT).

a) Implicit

b) Express

c) Implied

124. At common law, a contract can be set aside if it was entered into under This term means either actual violence or that the threat of violence was used to make the other party enter into a contract (ELT).

a) duress

b) undue influence

c) negligence

125. The term ... refers to carelessness which amounts to a culpable breach of a duty. In other words, the term means either a failure to do something that a reasonable person would do or doing something a reasonable person would not do in the same circumstances may be an element in a few crimes, such as careless and inconsiderate driving

(DL).

338

Test Your Knowledge of Legal English

a) 'negligence'

b) 'undue influence'

c) 'duress'

126. Where the events that have occurred are outside the control of either party, the contract will then be discharged by... (ELT).

a) frustration

b) breach

c) agreement

127. A(n) ... is a term used to describe the relationship between persons carrying on a business in common with a view to profit (ELT).

a) partnership

b) company

c) association

128. A sole trader is called a ... in the USA.

a) sole proprietorship

b) sole businessman

c) sole legatee

129. In English law, a ... is an association of persons formed for the purposes of an undertaking or business carried on in the name of the association. It must be registered and is then legally incorporated (ELT).

a) co-operative

b) partnership

c) company

130. The American legal term ... is the one used in the USA to describe an association of shareholders, which is a legal entity entirely separate and distinct from those who own and manage it (ELT).

a) 'partnership'

b) 'corporation'

c) 'co-operative'

131. ... may also be referred to as members of the company or owners of the company.

a) Shareholders

b) Partners

c) Sole traders

132. In England, the ... is an officer appointed by the Secretary of State whose business is to keep an official record of all incorporated businesses.

a) Legal Guardian

b) Official Receiver

c) Registrar of Companies

133. The ... is appointed by the Department of Trade and Industry. S/he acts as interim receiver and manager of the estate of the debtor, presides at the first meeting of creditors, and takes part in the debtor's public examination (DL). See the Insolvency Act 1986, s 399–401.

339

Test One

a) Legal Guardian

b) Official Receiver

c) Registrar of Companies

134. Public companies whose shares are dealt with on the Stock Exchange are called ... companies or quoted companies.

a) named

b) listed

c) disclosed

135. In English law, the ... is / are primarily concerned with the external regulation of the company. It / they states / state the company's name, objects clause, registered office, domicile, the amount of the company's nominal capital and the number and amount of shares (ELT). See the Companies Act 1985.

a) articles of association

b) memorandum of association

c) articles of incorporation

136. In English law, the ... deal(s) primarily with the internal administration of the company.

The document includes articles regulating general meetings, the appointment and powers of directors, the type of shares that can be issued and the class rights attached to shares (ELT). In the case of a company limited by shares, Table A of the Companies Act 1985 may be taken as the

- a) articles of incorporation
- b) articles of association
- c) memorandum of association

137. In the USA, the rules for the internal running of the corporation are set out in a separate document, the ..., which does not have to be filed (ELT).

- a) articles of incorporation
- b) articles of association
- c) memorandum of association

138. The term refers to the total nominal value of the shares that may be issued by a company. The amount is fixed in the company's memorandum (ELT).

- a) 'authorised share capital'
- b) 'reserve capital'
- c) 'share capital'

139. A director is said to be an ... of a company, as is the company secretary (ELT).

- a) officer
- b) official
- c) obligor

140. In England, every company must have a company ... who is responsible for preparation and keeping of minutes, dealing with share transfers, maintaining a register of members and debenture holders, a register of directors' share interests and sending notices of meetings (ELT).

340

Test Your Knowledge of Legal English

- a) secretary
- b) clerk
- c) registrar

141. A member of a company can appoint a ..., who need not be a member, to vote in his / her place at a general meeting.

- a) procurator
- b) proxy
- c) procurer

142. Every company must keep ... of the proceedings of its general meeting and directors' meeting.

- a) pleadings
- b) seconds
- c) minutes

143. The term ... refers to bringing a business organisation to an end. See the Insolvency Act 1986, ss 201, 205.

- a) 'dispossession'
- b) 'dissolution'
- c) 'reorganisation'

144. In England, the term ... is generally used to describe a company that cannot pay its

debts (ELT).

- a) 'wound up'
- b) 'bankrupt'
- c) 'insolvent'

145. In England, the term ... is generally used for individuals who are not able to pay their debts (ELT).

- a) 'bankrupt'
- b) 'insolvent'
- c) 'wound up'

146. In England, the liquidation of a company is achieved by the process known as ... (ELT).

- a) insolvency
- b) reorganisation
- c) winding up

147. A ... is a certificate issued by a public company promising to repay borrowed money at a fixed rate of interest at a specified time, and to repay the original sum in full after the specified term. As they specify a fixed rate of interest, they are also referred to fixed interest securities (ELT).

- a) bond
- b) pledge
- c) stock

148. A ... is a printed document that describes the main features of an enterprise and in which shares or debentures are offered to the prospective buyers or investors for the first time. In other words, it is a written description of a securities offering. See the Companies Act 1985, s 744.

341

Test One

- a) prospectus
- b) prospect
- c) petition

149. A formal request in writing, addressed to a court, official body (e.g. a city council, an administrative agency) or a person in a position of authority, signed by a number of persons or by one person is referred to as a(n) The term may also mean an application for a legal remedy.

- a) appeal
- b) motion
- c) petition

150. The term ... refers to a written or oral application requesting a court to make a specified ruling or order in favour of the applicant. In Parliamentary law, it is a proposal made in a meeting that the meeting / the organisation take a certain action or view (BLD).

- a) 'petition'
- b) 'motion'
- c) 'appeal'

151. In Poland, companies have a(n) ... that advises and supervises the board of directors. The USA and England do not have a two-tier system of management, although they may well use advisory committees (ELT).

- a) supervisory board
- b) advisory board

c) management board

152. ... rights refer to a shareholder's privilege to purchase newly issued shares before the shares are offered to the public.

a) Pre-emptive

b) Redemptive

c) Presumptive

153. The board of ... is the governing body of a company, partnership, association, or other organisation, elected by the shareholders or members to establish policy, elect or appoint officers and committees, and make other governing decisions (BLD).

a) clerks

b) directors

c) clerkship

154. In many common-law jurisdictions, recent law-school graduates are required to complete ... as a condition of admission to the bar (BLD).

a) craftsmanship

b) suretyship

c) clerkships

155. A ... is a person who is primarily liable for the payment of another's debt or the performance of another's obligation (BLD).

342

Test Your Knowledge of Legal English

a) surety

b) survivor

c) successor

156. The term ... evidence' refers to evidence of a fact not actually perceived by a witness with one of his / her own senses, but proved by him to have been stated by another person.

By Section 1 of the Civil Evidence Act 1995, ... evidence' is generally admissible, although subject to particular rules concerning its admission and the weight attached to it

(MWLD).

a) 'hearsay

b) 'sayhear

c) 'overheard

157. A contract for the ... is defined as a contract by which the seller transfers or agrees to transfer the property in goods (i.e. ownership of goods) to the buyer in exchange for a money consideration, called the price.

a) passage of goods

b) exchange of goods

c) sale of goods

158. The term ... includes all personal chattels other than things in action and money (LOIT).

a) 'royalties'

b) 'securities'

c) 'goods'

159. The party who is guilty of failing to perform the obligation imposed on him / her by a contractual condition is said to have ... the contract (LOIT).

a) repudiated

b) retracted

c) revoked

160. The ... acts a mediator between the assured and the underwriter (LOIT).

a) pawnbroker

b) broker

c) bill broker

161. The term ... refers to a gift of money or real or personal property to an institution

(such as a college, university, library) for its permanent support.

a) 'endowment'

b) 'endorsement'

c) 'encumbrance'

162. The person who mortgages property is known as a ... (BLD).

a) mortgagee

b) mortgagor

c) mortuary

163. A ... is not a vital term of the contract and therefore a breach of ... does not end the

contract, but it gives the buyer the right to sue for damages (GL).

343

Test One

a) warranty

b) condition

c) conjecture

164. The official counting of people to compile social and economic data for the political

subdivision to which the people belong is known as a ... (BLD).

a) census

b) censure

c) caveat

165. A ... (i.e. *suggestio falsi*) is a false statement of fact (and not a broken promise),

which induces the other party to enter into a contract and who as a result suffers damage.

a) misfeasance

b) misrepresentation

c) misappropriation

166. Combing an impure or cheaper substance with another substance, usually for dishonest

purposes is called ... (BLDAT). It is an offence of strict liability under the Food

Act 1984 to sell any food containing a substance that would endanger health (DL).

a) adulteration

b) forgery

c) adultery

167. The term ... refers to an act of sexual intercourse between a male and a female not

married to each other, when at least one of them is married to someone else and the intercourse

is not by force. It may be evidence of breakdown of marriage (DL).

a) 'adulteration'

b) 'infidelity'

c) 'adultery'

168. The dishonest appropriation by an employee / bailee / trustee (etc.) of any money or

property with which the person has been entrusted is known as Before 1969, there was

a special offence of ...; it is now classified as a form of theft (see the Theft Act 1968).

a) embezzlement

b) pilferage

c) thievery

169. The term ... refers to international crimes committed with the intention of destroying, wholly or in part, a national, ethnic, racial or religious group. The International Criminal Court has jurisdiction to try those accused of

a) 'homicide'

b) 'genocide'

c) 'patricide'

170. The ... is appointed by the Queen on the advice of the Prime Minister (GL).

a) Lord Chief Justice

b) Grand Jury

c) Hung Jury

171. A legal document by which a person directs his / her estate to be distributed upon death is known as a ... (BLD).

344

Test Your Knowledge of Legal English

a) declaration of intent

b) intention

c) will

172. A loan is made on the security of the house and a ... is created. In other words, a ... is a conveyance of real property or personal property as security for the repayment of the money borrowed (GL).

a) mortuary

b) mortgage

c) municipality

173. A false and malicious statement expressed in a fixed medium, especially in writing but also as a picture, sign, or electronic broadcast, and tending to harm another's reputation and expose him / her to public hatred, contempt or ridicule, is known as

a) treason

b) slander

c) libel

174. Property that the owner voluntarily surrenders, relinquishes, or disclaims is known as ... (BLD).

a) abandoned property

b) mislaid property

c) lost property

175. The term ... refers to a right or interest in property owned by someone other than the owner of the land itself; examples include easements, leases, liens, mortgages, and restrictive covenants. A(n) ... cannot prevent the owner from transferring marketable title, but it remains after the property or right is transferred, thus reducing the value of the land.

a) 'impediment'

b) 'encumbrance'

c) 'hindrance'

176. A person to whom property is mortgaged is called a

a) mortgagee

b) mortgagor

c) mortuary

177. Although not available under some sentences, ... is usually granted for good behaviour on the condition that the prisoner regularly report to a supervising officer for a specified period (BLD).

- a) parole
- b) pardon
- c) probation

178. A person is guilty of ... if he dishonestly appropriates property belonging to another with the intention of permanently depriving the other of it (GL).

- a) manslaughter
- b) theft
- c) assault and battery

345

Test One

179. The term ... refers to taking game without permission from private land or from land on which the killing of game is restricted (DL).

- a) 'poaching'
- b) 'obstructing'
- c) 'pending'

180. A trial period during which a newly hired employee must demonstrate his / her suitability for the job is known as ... (BLDAT).

- a) probation
- b) parole
- c) pardon

181. A ... is a written statement detailing the preliminary understanding of parties who plan to enter into a contract or some other agreement. It must be noted that such a ... is not meant to be binding and does not hinder the parties from bargaining with a third party (BLD).

- a) letter of authority
- b) letter of notice
- c) letter of intent

182. A financial restructuring of a corporation, especially in the repayment of debts, under a plan created by a trustee and approved by a court is known as ... (BLD).

- a) 'remedy'
- b) 'reparation'
- c) 'reorganisation'

183. The application of another person's money or property dishonestly to one's own use is called ... (BLD).

- a) mitigation
- b) miscarriage
- c) misappropriation

184. The term ... refers to a person who may be appointed by a bankruptcy court, the U.S. Trustee or elected by creditors. The ... must collect the bankrupt's assets, sell them, and distribute the proceeds among those with valid claims against the bankrupt (DL).

- a) 'trustee in bankruptcy'
- b) 'official receiver'
- c) 'receivership'

185. ... circumstances refer to circumstances that lessen blame or reduce the degree of

civil or criminal responsibility (BLDAT).

- a) Mitigating
- b) Aggravating
- c) Putative

186. A false written or oral statement that damages another's reputation is known as ...

(BLD). It is divided into libel and slander.

346

Test Your Knowledge of Legal English

- a) defamation
- b) deterioration
- c) defalcation

187. A false and malicious oral statement, expressed in speech, and tending to blacken another's reputation or to damage his / her means of livelihood is known as

- a) slander
- b) libel
- c) treason

188. A person who aids or contributes in the commission or concealment of a crime is known as a(n) ... (BLD). See the Criminal Law Act 1967.

- a) accessory
- b) contributory
- c) principal

189. The term ... refers to a grossly unfair outcome in a judicial proceeding, which disregards or denies a party's essential rights, as when a defendant is convicted despite a lack of evidence on an essential element of the crime (BLD).

- a) 'misrepresentation'
- b) 'miscarriage of justice'
- c) 'defalcation'

190. The term ... refers to the doctrine that a criminal suspect in police custody must be informed of certain constitutional rights before being interrogated (BLD).

- a) 'notice of lien'
- b) 'memorandum of association'
- c) 'Miranda rule'

191. A building or room where dead bodies are prepared and kept before a funeral is called a

- a) menace
- b) nugatory
- c) mortuary

192. An offence that is less serious than a felony and is usually punishable by fine, forfeiture or confinement in a place other than prison is known as ... (BLD).

- a) miscarriage
- b) misrepresentation
- c) misdemeanour

193. Euthanasia, also termed ..., is sometimes regarded by the law as a second-degree murder, manslaughter, or criminally negligent homicide (BLD).

- a) 'pity killing'
- b) 'mercy killing'
- c) 'merciful killing'

194. When a person dies without making a valid will, s/he is said to die

- a) interim
- b) intestate
- c) next of kin

347

Test One

195. The person/s most closely related to a decedent by blood or affinity may be referred to as ... (BLD).

- a) next of kin
- b) next of kinship
- c) next of kingship

196. The term ... refers to the formal written charge of a crime, made by a grand jury, and presented to a court for prosecution against a person accused of having committed a criminal act, generally a felony.

- a) 'indictment'
- b) 'indiscretion'
- c) 'indorsement'

197. An act that goes against society's morals is called ... (BLDAT).

- a) indiscretion
- b) discretion
- c) indictment

198. A person is guilty of ... if s/he steals, and immediately before or at the time of doing so, and in order to do so, s/he uses force on any person or puts or tries to put any person in fear of then and there subject to force (MÍŚIS).

- a) robbery
- b) assault
- c) battery

199. ... consists of a male having sexual intercourse with a female without her consent (MÍŚIS).

- a) Rape
- b) Abduction
- c) Assault

200. Unemployment resulting from a shift in the demand for a particular product or service is known as ... unemployment (BLD).

- a) reorganisation
- b) structural
- c) subsidiary

201. A ... is a person to whom a promise is made (LE).

- a) promisee
- b) promisor
- c) contractor

202. A ... is a person making a promise (LE).

- a) contractor
- b) promisee
- c) promisor

203. A(n) ... is 'an expression of willingness to contract on certain terms made with the intention that it shall be binding as soon as it is accepted by the person to whom it is addressed'

(LE).

348

Test Your Knowledge of Legal English

- a) offer
- b) contract
- c) agreement

204. A failure to fulfil contractual obligation is called a ... (LE).

- a) breach of promise
- b) breach of contract
- c) breach of confidence

205. The violation of one's word or undertaking, especially a promise to marry is called

- a ... (BLD).
- a) breach of promise
- b) breach of contract
- c) breach of confidence

206. Personal property that is visible, tangible and movable is termed ... (BLDAT).

- a) chattel
- b) real estate
- c) estate in abeyance

207. The act or process of legally dispossessing a tenant of land or rental property is referred to as ...

- a) expulsion
- b) execution
- c) eviction

208. ... evidence is evidence from another source that strengthens or confirms the testimony of a prior witness.

- a) Contributory
- b) Corporeal
- c) Corroborating

209. In England, the term ... refers to a document by which a solicitor instructs a barrister to appear as an advocate in court. A ... usually comprises a *backsheet*, typed on a large brief-size paper giving the title of the case and including the solicitor's instructions, which is wrapped around other papers relevant to the case (DL).

- a) 'brief'
- b) 'record'
- c) 'recording'

210. The invalidity of a marriage due to some defect existing at the time the marriage was celebrated (or, sometimes, arising afterwards) is termed ... of marriage. The main grounds for ... are: close relationship, lack of age, lack of consent, and nonconsummation (DL).

See the Matrimonial Causes Act 1973, ss 11 and 12 which respectively set out the grounds on which a marriage is either void, or voidable.

- a) nullity
- b) discontinuance
- c) suspension

349

Test One

211. The term ... refers to the termination of a lawsuit. In other words, it is a voluntary dismissal

or nonsuit. It must be remembered that a notice of ... may be served by a plaintiff or by a defendant in respect of a counterclaim. See the Rules of Civil Procedure 1998, Part 38.

- a) 'abandonment'
- b) 'discontinuance'
- c) 'nullity'

212. A motion to ... an indictment is a motion that asks the court to suppress an indictment that is defective. Similarly, one may ... a subpoena. The verb ... may also refer to the invalidation of a conviction made in an inferior court or to setting aside a decision subject to judicial review.

- a) quash
- b) discontinue
- c) nullify

213. When a judge ... a judgment or order of a court, s/he vacates, annuls or voids it.

- a) sets aside
- b) sets forth
- c) sets off

214. The term ... refers to the repeal or annulment of a law by formal or authoritative action.

- a) 'abrogation'
- b) 'discontinuance'
- c) 'setting aside'

215. The total or partial revocation of a statute by another statute passed subsequently is known as The term is usually associated with some action of government and refers to abrogation of an existing law by legislative act.

- a) amendment
- b) repeal
- c) discontinuance

216. The term ... refers to a formal correction, revision or addition which is proposed or made to a statute, constitution, pleading, order, or other instrument. The change can be made by addition, deletion, or correction. Thus we may have ... by adding / inserting, by striking out, or by substituting.

- a) 'amendment'
- b) 'repeal'
- c) 'discontinuance'

217. The ... of precedent is the nullification of a prior decision. It occurs when the same court, or a higher court in a later case, establishes a different rule on the same point of law involved in the earlier case. In other words, ... means overturning or setting aside of a precedent by deciding that it should no longer be controlling law (BLD).

- a) overruling
- b) quashing
- c) abrogation

350

Test Your Knowledge of Legal English

218. When a decision is overruled (on appeal), it is said to be The term ... is used in appellate court opinions to indicate that the court has reached the opposite judgment to that of the trial court.

- a) 'amended'

b) 'repealed'

c) 'reversed'

219. The term ... refers to an examination by judges of a higher court. It covers two situations:

that where a higher court examines a case first dealt with by an inferior court or tribunal

or where the decisions made by a public body affect the rights of individuals (ELT).

a) 'judicial review'

b) 'jurisdiction'

c) 'judicature'

220. ... offences refer to lesser crimes, such as motoring offences, which can be tried by

the magistrates themselves without a jury (LTE).

a) Indictable

b) Summary

c) Bailable

Test II. Link the words in the left-hand column with their translations on the right.

1. artificial person a) kurator procesowy nieletniego

2. capacity to act in court proceedings b) niepełnoletniość

3. certifiable c) niepoczytalny, chory umysłowo

4. guardian ad litem d) osoba fizyczna

5. incapacitation e) osoba prawna

6. injured person f) poszkodowany

7. legal capacity g) ubezwłasnowolnienie

8. minority h) władza rodzicielska

9. natural person i) zdolność prawna

10. parental authority j) zdolność procesowa

Test III. Use the words in the box to complete the sentences.

residence permit, Attestation, Child abandonment, pledge, Power of attorney, guardian,

legal status, Usufruct, affidavit, Attorney, place of residence, tenancy, tangible property,

Deed, expert, constitution, payroll, breach, Bylaw, Nuisance, mandator, Collective

agreements, promoter, purchaser, auditor, satisfactory quality, royalty, cease and desist

order, business name, confidence

1) The has the charge or custody of both the property and the person of one who is unable to manage their own affairs, such as a minor or mentally-disabled person.

2) The of a natural person is that place where that person stays with the intention of remaining permanently (PCC).

3) The violation of one's word or undertaking, especially a promise to marry is referred to as of promise (BLD).

351

Test Three

4) The of a human person starts at birth and ends at death.

5) Electric current, gas, heat, refrigeration, and the like are considered

6) refers to the right to use another person's property and to benefit therefrom without diminishing value (EPBG).

7) is a rule or regulation adopted by a group or organisation for its internal governance and external dealings.

8) The disclosure of confidential information is known as a breach of (DL).

9) is a legal document which has been signed, sealed and delivered by the person making it.

- 10) is the subscription by a person of his / her name to a deed, will, or other document executed by another, for the purpose of testifying to its genuineness.
- 11) is a condition, activity, or situation (such as a loud noise) that interferes with the use or enjoyment of property (BLD).
- 12) A/an is a document declared or sworn under oath by the signatory before a solicitor or notary (EPBG).
- 13) A person who delegates the performance of a mandate to another is known as a(n) (BLD).
- 14) A(n) witness is a witness qualified by knowledge, skill, experience, training, or education to provide a scientific, technical, or other specialised opinion about the evidence or a fact issue (BLD).
- 15) is a document which authorises one person to act and do certain things on behalf of, and in the name of, another person (EPBG).
- 16) is a lawyer or a legal adviser; a person appointed under the provisions of a power of attorney to act as a representative of the appointor (EPBG).
- 17) refers, under English law, strictly to the deposit of goods or securities for repayment of a loan.
- 18) A(n) is a set of rules which define the relationship between the various organs of government and between the government and citizens of a country (ELAL).
- 19) The term refers to a list of employees to be paid and the amount due to each of them (BLD).
- 20) take the form of an agreement between trade unions and an employer.
- 21) The creation of a new company needs a(n) (ELT).
- 22) A(n) is an accountant whose duty it is to investigate and report upon company's annual accounts in order to find out whether they give a true representation of the company's financial position (ELT).

352

Test Your Knowledge of Legal English

- 23) A(n) is a person who acquires real or personal estate for money or other valuable consideration.
- 24) A(n) gives a person the legal right to live a country other than the country of which s/he is a citizen (ELT).
- 25) Where the seller sells goods in the course of a business, there is an implied term that the goods supplied under the contract are of (LOIT).
- 26) An author might receive, in exchange for the copyright on his/her book a of 10 percent of the net revenues realised from the sale of the book (BLDAT).
- 27) The term refers to an order by an administrative agency or court prohibiting a person from continuing a particular course of conduct.
- 28) is grounds for termination of parental rights.
- 29) The name, other than its own, under which a sole trader, partnership, or a company carries on business is termed (DL).
- 30) The term is used for the arrangement in which the owner (the landlord) allows another person (the tenant) to take possession of the land for an agreed period, usually in return for rent (DL).

Test IV. Fill in the gaps

1. This power of a _____ is made on May 10, 2005 and gives full authority to John Smith to represent our company / partnership during all lawsuits on the territory of the

United Kingdom.

2. His will was **n**_____ because he never executed it.
3. The attorney-in-fact is not **t**_____ to grant further powers of attorney.
4. This power of attorney may be **vok**_____ at any time.
5. The power of attorney shall **rem**_____ **in**_____ **ff**_____ unless cancelled by me.
6. A guardian has the **har**_____ or **cus**_____ of both the property and the person of one who is unable to manage their own affairs, such as a minor or mentally-disabled person.
7. The age of majority is **tt**_____ on the first moment of the eighteenth birthday.
8. I hereby appoint John Smith as my **true and** **aw**_____ attorney-in-fact for me and in my name to act in my **ap**_____ **y** to do any and all of the following:
9. Real **r**_____ **p**_____ is the English synonym for real estate.
10. _____ **rs**_____ **p** refers to the legal right to possess and control property.
11. I **pp**_____ Helen Smith to be my attorney in accordance with section 10 of the Powers of Attorney Act 1971.
12. We are pleased to **q**_____ the following prices... .

353

Test Four

13. We have pleasure in **b**_____ **t**_____ **i**_____ our quotation as follows:
14. The _____ **t**_____ **n** is on an FOB basis.
15. This offer is **u**_____ **e**_____ to the goods being unsold on receipt of your reply.
16. We hope you find our offer **m**_____ **t**_____ **e** and we are awaiting your reply.
17. This offer is **a**_____ for the period of
18. I declare that under this testament I **i**_____ **i**_____, i.e. deprive my sons/daughters XXX and YYY of the right to legitim for the following reasons:
19. All general meetings other than annual general meetings shall be called **x**_____ _____ general meetings.
20. I _____ is the process by which a company comes into existence, gaining legal rights and obligations.

Test V. Link the words in the left-hand column with their translations on the right.

ROSZCZENIE CLAIM

- 1) oddalić roszczenie a) to withdraw a claim
- 2) podtrzymać roszczenie b) to acknowledge / to recognise a claim
- 3) rezygnować z, odstępować od roszczenia
- c) to investigate a claim
- 4) rozpatrzyć roszczenie d) to nullify a claim
- 5) unieważnić roszczenie e) to put forward a claim
- 6) uznać roszczenie f) to settle / to meet / to pay a claim
- 7) wycofać roszczenie g) to uphold a claim
- 8) wystąpić z roszczeniem h) to waive / to renounce a claim
- 9) zaspokoić roszczenie i) to dismiss a claim

oŚWIADCZENIE STATEMENT

- 1) cytować / przytaczać oświadczenie a) to acknowledge a statement
- 2) otrzymać oświadczenie b) to amend a statement
- 3) kwestionować prawdziwość oświadczenia
- c) to await / to expect a statement

- 4) oczekiwać oświadczenia d) to bear out / to corroborate a statement
- 5) cofać / odwoływać oświadczenie e) to contest a statement
- 6) odczytać oświadczenie f) to give / to volunteer a statement
- 7) opublikować oświadczenie g) to lodge / to submit a statement
- 8) podpisać oświadczenie h) to prepare a statement
- 9) potwierdzać oświadczenie i) to publish a statement
- 10) powtarzać oświadczenie j) to quote a statement
- 11) przedłożyć oświadczenie k) to read out a statement
- 12) przedstawić oświadczenie l) to receive a statement

354

Test Your Knowledge of Legal English

- 13) korygować oświadczenie m) to repeat a statement
- 14) przygotować oświadczenie n) to retract / to withdraw a statement
- 15) przyjmować / uznawać oświadczenie o) to sign a statement
- 16) przyjmować z zadowoleniem

oświadczenie

- p) to welcome a statement

SPRAWOZDANIE REPORT / STATEMENT

- 1) analizować sprawozdanie a) to shelve a report
- 2) badać sprawozdanie b) to suppress a report
- 3) cytować sprawozdanie c) to work on a report
- 4) napisać sprawozdanie d) to adopt a report
- 5) odkładać ad acta / do szuflady e) to alter a report
- 6) odrzucić sprawozdanie f) to amend a report
- 7) opracować sprawozdanie g) to analyse a report
- 8) opublikować sprawozdanie h) to cite / to quote a report
- 9) otrzymać sprawozdanie i) to compile a report
- 10) poprawiać sprawozdanie j) to confirm a report
- 11) potwierdzać sprawozdanie k) to draft / to draw up / to write
a statement / report, to make a report
- 12) powitać z zadowoleniem
sprawozdanie
l) to issue a report
- 13) pracować nad sprawozdaniem m) to pass on a report
- 14) przedstawić sprawozdanie n) to present a report
- 15) przekazać / podać dalej sprawozdanie o) to publish a report
- 16) przesłać sprawozdanie p) to receive a report / statement
- 17) przyjąć / zatwierdzić sprawozdanie q) to refute a statement, to reject
a report
- 18) sporządzać sprawozdanie r) to send in a report
- 19) ukryć / zataić sprawozdanie s) to examine / to study a report
- 20) wydać sprawozdanie t) to welcome a report
- 21) zmieniać sprawozdanie u) to write a report

ZAWIADOMIENIE NOTIFICATION / NOTICE

- 1) oczekiwać zawiadomienia a) to expect / to await notification
- 2) otrzymać zawiadomienie b) to issue a notice
- 3) przesyłać zawiadomienie c) to notify, to give notification, to send

a notification

4) wydać zawiadomienie d) to post a notice

5) wysłać zawiadomienie e) to receive notification

355

Test Five

DOKUMENT DOCUMENT

1) antydatować dokument a) to accept a document

2) badać dokumenty b) to check / to scrutinise / to look up

a document

3) być w posiadaniu dokumentu c) to consider a document

4) datować dokument d) to forge / to falsify a document

5) dostarczać dokument e) to release / to issue documents

6) fabrykować / falszować

dokumenty

f) to annotate a document

7) interpretować dokument g) to attach / to enclose a document

8) kontrolować / sprawdzać

dokument

h) to authenticate / to legalise

a document

9) kopiować / powielać dokument i) to backdate a document

10) odtwarzać / rekonstruować

dokument

j) to be in possession of a document

11) opatrywać dokument

adnotacjami / przypisami

k) to circulate / to send out documents

12) otrzymywać dokumenty l) to complete documents

13) podpisywać dokument m) to conceal / to suppress a document

14) podrobić dokument n) to copy a document

15) podstemplować dokument o) to date a document

16) posiadać dokument p) to draw up / to draft a document

17) poświadczyć dokument q) to examine a document

18) przedłożyć dokument r) to extract a document

19) przejrzeć / wertować dokumenty

(pobieżnie)

s) to falsify documents

20) przejrzeć dokumenty (omówić) t) to file a document

21) przekazać dokumenty u) to forge a document

22) przygotować dokument v) to glance through / to read through

the document

23) przyjmować dokument w) to go over the documents

24) publikować dokument x) to inspect a document

25) rozpatrywać dokument y) to interpret a document

26) rozprowadzać dokumenty z) to legalise a document

27) sfingować dokument aa) to mislay documents

28) składać dokument bb) to pass over the documents

29) sporządzać wyciąg / wypis

z dokumentów

cc) to peruse a document

30) sporządzić dokument dd) to piece together a document

31) sprawdzić dokument ee) to possess a document

32) sprokurować dokument ff) to prepare a document

33) studiować / czytać uważnie

dokument

gg) to procure a document

34) ukryć dokument hh) to produce / to draw up a document

356

Test Your Knowledge of Legal English

35) uwierzytelniać dokument ii) to publish a document

36) uzupełnić dokumenty jj) to question a document

37) wycofać dokument kk) to receive documents

38) wydawać dokumenty ll) to save a document

39) wystawić dokument mm) to sign a document

40) zachować dokument nn) to stamp a document

41) zakwestionować dokument oo) to submit a document

42) załączyć dokument pp) to supply a document

43) zapodziać / zawieruszyć

dokumenty

qq) to vet documents

44) zweryfikować dokumenty rr) to withdraw a document

PISMO LETTER / NOTE / DOCUMENT

1) doręczyć komuś pismo a) to post / to mail a letter

2) podyktować pismo b) to forward a letter to someone

3) wysłać pismo c) to draft / to write a letter

4) wystosować do kogoś pismo d) to dictate a letter

5) zredagować pismo e) to deliver a letter to someone, to serve
a letter on someone

ŚWIADECTWO CERTIFICATE

1) dostać świadectwo a) to ask for a certificate

2) odebrać świadectwo b) to award a certificate

1) otrzymać świadectwo c) to collect a certificate

2) podpisać świadectwo d) to forge / to fabricate a certificate

3) podstemplować świadectwo e) to get a certificate

4) posiadać świadectwo f) to hand someone a certificate

5) prosić o świadectwo g) to issue / to give / to grant a certificate

6) przyznawać świadectwo h) to obtain / to achieve a certificate

7) sfalszować świadectwo i) to possess a certificate

8) uzyskać świadectwo j) to receive a certificate

9) wręczyć komuś świadectwo k) to sign a certificate

10) wydać świadectwo l) to stamp a certificate

11) zdobyć świadectwo m) to submit / to lodge a certificate

12) złożyć / składać świadectwo n) to win / to achieve a certificate

ODPIS COPY / TRANSCRIPT

- 1) dołączać odpis a) to accept a copy
- 2) dostarczyć odpis b) to append / to attach / to enclose
a copy
- 3) otrzymać / uzyskać odpis c) to certify / to authenticate a copy,
to authenticate a transcript

357

Test Five

- 4) podpisać odpis d) to forward a copy
- 5) przedłożyć odpis e) to issue / to release a copy
- 6) przesłać odpis f) to keep / to retain a copy
- 7) przyjąć odpis g) to make / to run off a copy, to make
a transcript
- 8) sporządzić odpis h) to make a copy / transcript
- 9) sprawdzić odpis i) to obtain a copy, to receive a copy
/ a transcript
- 10) uwierzytelnić odpis j) to print a transcript / copy
- 11) wydać odpis k) to review a transcript
- 12) wydrukować odpis l) to send a copy (to someone)
- 13) wysłać (komuś) odpis m) to sign a copy
- 14) zatrzymywać sobie odpis n) to submit / to lodge / to file a copy
- 15) złożyć / składać odpis o) to submit / to lodge a copy
- 16) zrobić odpis p) to supply a transcript / a copy

UMOWA CONTRACT / AGREEMENT / DEAL

- 1) anulować umowę a) to abide by an agreement
- 2) być związanym umową b) to adhere to an agreement
- 3) dobić umowy z kimś c) to be bound by an agreement
- 4) dotrzymywać umowy d) to bungle a contract
- 5) honorować umowę e) to by-pass / to circumvent
an agreement
- 6) naruszyć umowę f) to cancel / to rescind a contract
- 7) negocjować umowę g) to cancel a contract
- 8) nie dotrzymać umowy h) to carry out / to perform / to fulfil
/ to execute a contract
- 9) obchodzić umowę i) to conclude a contract
- 10) odnowić umowę j) to conclude a contract, to enter into
a contract
- 11) parafować umowę k) to draw up / to write a contract
- 12) podpisać umowę l) to extend a contract / an agreement
- 13) podrzeć umowę m) to fail to perform a contract,
to renege on an agreement,
to go back on an agreement
- 14) postępować zgodnie z umową
/ przestrzegać umowy
n) to honour a contract
- 15) prolongować / przedłużać umowę o) to initial a contract
- 16) przyklepać umowę p) to negotiate a contract
- 17) realizować umowę q) to perform / to implement a contract

- 18) renegotjować umowę r) to renegotiate a contract
19) rozwiązać umowę s) to renew a contract
20) sfinalizować umowę t) to seal a deal with a handshake

358

Test Your Knowledge of Legal English

- 21) sknocić umowę u) to sign a contract
22) spisać / sporządzić umowę v) to strike a deal with someone
23) unieważniać umowę w) to tear up a contract
24) wykonywać umowę x) to terminate a contract
25) zawrzeć / zawierać umowę y) to violate / to break / to be
in breach of a contract
26) zdobyć umowę z) to win / to get a contract

TRAKTAT TREATY

- 1) krytykować traktat a) to abrogate a treaty
2) naruszać postanowienia traktatu b) to accept a treaty
3) odrzucić traktat c) to approve a treaty
4) podpisać traktat d) to become a party to / to enter into
a treaty
5) potępiać traktat e) to conclude / to enter into / to make
a treaty
6) przygotować traktat f) to condemn a treaty
7) przyjąć traktat g) to criticise a treaty
8) przystąpić do traktatu h) to draw up a treaty
9) ratyfikować traktat i) to enforce a treaty
10) sporządzić traktat j) to oppose a treaty
11) sprzeciwiać się traktatowi k) to prepare a treaty
12) uchylać / unieważniać traktat l) to ratify a treaty
13) wprowadzać traktat w życie m) to reject / to repudiate a treaty
14) zatwierdzić traktat n) to sign a treaty
15) zawrzeć traktat o) to violate / to break / to breach a treaty

WYNAGRODZENIE REMUNERATION / PAY / FEE

- 1) być uprawnionym
do wynagrodzenia
a) to accept remuneration
2) domagać się wynagrodzenia b) to be entitled to remuneration / payment
3) obliczyć wysokość wynagrodzenia
c) to collect payment, to earn / to receive remuneration
4) obniżyć wynagrodzenie d) to compute remuneration
5) określić wysokość czyjegoś wynagrodzenia
e) to constitute remuneration / a payment
6) otrzymać wynagrodzenie f) to defer payment
7) pobierać wynagrodzenie g) to determine one's remuneration
8) podwyższać wynagrodzenie h) to disclose the remuneration
9) przyjąć / zaakceptować wynagrodzenie
i) to fix the remuneration / payment
10) stanowiąc wynagrodzenie j) to increase remuneration / payment

359

Test Five

- 11) ujawniać wysokość wynagrodzenia
k) to maximise remuneration
- 12) ustalić wysokość wynagrodzenia l) to pay / to provide remuneration
- 13) wstrzymać wypłatę wynagrodzenia
m) to receive / to obtain remuneration
- 14) wymagać równego wynagrodzenia
n) to reduce remuneration
- 15) wypłacić wynagrodzenie o) to require equal remuneration
- 16) zatrzymać wynagrodzenie p) to retain payment
- 17) zwiększać maksymalnie wynagrodzenie q) to seek remuneration

360

Test Your Knowledge of Legal English

Key and Translation

Test I. Choose the word or phrase which best completes each sentence.

1. b – **statute** – ustawowy
2. c – **first instance** – pierwszej instancji
3. a – **judiciary** – sądownictwo, władza sądownicza
4. a – **jurat** – jurat, nota podająca szczegóły złożonej przysięgi
5. a – **judicature** – wymiar sprawiedliwości
6. b – **jurisdiction** – 1. kompetencje 2. jurysdykcja, wymiar sprawiedliwości 3. władza sądownicza, sądownictwo 4. (sądu) właściwość
7. a – **jurisprudence** – 1. prawo, system prawny 2. prawoznawstwo
8. c – **jurist** – 1. prawnik, jurysta, znawca prawa 2. student prawa, absolwent prawa 3. sędzia
9. b – **juristic person** – osoba prawna
10. b – **lawful** – ustawowy, legalny, prawowity
11. a – **sentence** – wyrok w sprawie karnej, kara
12. a – **conviction** – skazanie, zasądzenie, uznanie winnym, wyrok skazujący
13. c – **adjudication** – orzeczenie, wyrok, rozstrzygnięcie, decyzja
14. b – **verdict** – werdykt, wyrok ławy przysięgłych
15. a – **ruling** – orzeczenie, decyzja sądu, postanowienie organu administracyjnego
16. b – **adjournment** - odroczenie, zawieszenie (*posiedzenia*), przerwa (*w obradach*)
17. b – **civil** – cywilny
18. b – **'act of God'** – siła wyższa, wypadek losowy (*klęska żywiołowa*)
19. a – **'force majeure'** – siła wyższa (*klęski żywiołowe, jak i strajki, zamieszki*)
20. a – **guardian** – opiekun prawny
21. a – **curator** – kurator
22. b – **'patron'** – patron, opiekun, mecenas, protektor
23. a – **minor** – niepełnoletni
24. b – **age of majority** – pełnoletniość
25. a – **age of consent** – wiek uprawniający do zawarcia małżeństwa lub odbycia stosunku płciowego
26. b – **natural person** – osoba fizyczna
27. b – **(legal) personality** – osobowość prawna
28. a – **personality (personal property)** – ruchomość, własność osobista
29. c – **adult** – dorosły
30. a – **unincorporated association** – jednostka bez osobowości prawnej
31. c – **ward** – podopieczny

32. a – **legal entity** – osoba prawna

361

33. a – **incapacitated person** – ubezwłasnowolniony

34. a – **usufruct** – użytkowanie

35. a – **deed** – akt notarialny

36. b – **usucaption** (*Roman law*) – zasiedzenie

37. a – **domicile** – domicyl

38. c – **earnest money** – zadatek

39. a – **legacy** – zapis

40. a – **obliteration** – 1. zatarcie, zacieranie, zamazywanie 2. skreślenie, skasowanie

41. c – **servitude** – służebność

42. c – **personal property** – ruchomość, własność osobista

43. a – **title** – tytuł prawny

44. b – **community property** – wspólność majątkowa

45. b – **pimp** – stręczyciel

46. a – **swearing-in** – zaprzysiężenie

47. a – **manslaughter** – zabójstwo zwykłe (*bez premedytacji*)

48. a – **turnkey contract** – kontrakt na budowę pod klucz

49. c – **corporeal hereditaments** – prawa dziedziczne materialne

50. a – **separate property** – majątek odrębny

51. b – **barrister** – adwokat uprawniony do występowania przed sądem wyższej instancji (UK), prawnik

52. b – **bastard** – dziecko nieślubne, bękart

53. a – **absolute majority** – bezwzględna większość

54. a – **simple majority** – zwykła większość

55. b – **creditor** – wierzyciel

56. a – **debtor** – dłużnik

57. a – **absconding debtor** – ukrywający się dłużnik

58. a – **abstract** – wyciąg, wypis

59. b – **manumission** – wyzwolenie (*niewolnika*)

60. b – **abettor** – podżegacz, poplecznik

61. c – **paternity** – ojcostwo

62. a – **putative father** – domniemany ojciec

63. c – **pawnbroker** – właściciel lombardu

64. a – **mace** – laska marszałkowska

65. a – **zoning** – rejonizacja

66. b – **inciter** – podżegacz

67. b – **accomplice** - współsprawca, współwinny, współnik (*w przestępstwie*)

68. a – **alimony** – alimenty

69. a – **arraignment** – przedstawienie aktu oskarżenia w sądzie

70. a – **injunction** – 1. nakaz sądowy 2. zakaz sądowy 3. upomnienie

71. c – **legal aid** – pomoc prawna z urzędu (*udzielana osobom ubogim, których nie stać na adwokata*)

72. a – **asylum** – azyl

73. c – **plea** – odpowiedź pozwanego na oskarżenie, w której oświadcza, czy przyznaje się do winy

74. b – **assessment** – 1. ocena, oszacowanie 2. opodatkowanie

75. a - **bailable offence** – przestępstwo dopuszczające zwolnienie z aresztu za kaucją

Key and Translation

76. b – **fruits** – pożytki
77. b – **promoter** – założyciel
78. b – **particular lien** – zastaw szczególny (*prawo zastawu mienia dłużnika*)
79. c – **acquittance** – pokwitowanie, poświadczenie, potwierdzenie spłaty
80. a – **mechanic's lien** – zastaw okupacyjny (USA) (*prawo zastawu majątku zakładu na zabezpieczenie płac pracowników*)
81. a – **amotion** – usunięcie (*np. ze stanowiska*), eksmisja, wywłaszczenie
82. a – **books of authority** – rozprawy prawne napisane przez słynnych jurystów
83. b – **annuity** – dożywocie
84. b – **offeree** – adresat oferty
85. a – **battery** – naruszenie nietykalności cielesnej, pobicie
86. a – **punitive damages** – odszkodowanie retorsyjne
87. c – **business day** – dzień roboczy
88. a – **nominal damages** – symboliczne odszkodowanie
89. a – **legitim** – zachówek
90. c – **'circumstantial evidence'** – poszlaki
91. c – **'fabricated evidence'** – sfabrykowany materiał dowodowy
92. b – **'obstructing justice'** – matactwo, przeszkadzanie wymiarowi sprawiedliwości
93. a – **intimidation** – zastraszenie
94. b – **justice of the peace** – sędzia pokoju
95. a – **'allegation'** – zarzut
96. a – **pledge** – zastaw
97. a – **revocation** – odwołanie
98. a – **litigant** – strona procesu
99. c – **damages** – odszkodowanie
100. b – **defendant** – oskarżony
101. c – **tortfeasor** – osoba popełniająca delikt, oskarżony (*o popełnienie deliktu*)
102. b – **contempt (of court)** – obraza sądu (zobacz *The Contempt of Court Act 1981*)
103. c – **perjury** – krzywoprzysięstwo (zobacz *The Perjury Act 1911*)
104. c – **attorney-in-fact** – pełnomocnik
105. c – **solicitor** – 1. adwokat występujący w niższych sądach (UK) 2. radca prawny (*instytucji publicznej w USA*) 3. notariusz (UK)
106. a – **chambers** – kancelaria adwokacka
107. a – **counsel** – 1. adwokat reprezentujący stronę w sądzie 2. adwokat, radca prawny, zespół adwokatów
108. a – **attorney-at-law** – prawnik, adwokat (USA)
109. a – **'subpoena'** – nakaz stawienia się w sądzie, wezwanie do sądu
110. c – **plaintiff** – powód, powódka, strona powodowa
111. b – **respondent** – pozwany w odwołaniu
112. c – **appellant** – osoba odwołująca się, wnosząca odwołanie, apelant
113. a – **acknowledgement of service** – potwierdzenie odbioru
114. b – **claim form** – pozew (*formularz*)
115. c – **strip search** – rewizja / kontrola osobista
116. a – **settlement** – ugoda, układ
117. a – **composition** – ugoda

Test One

118. a – **implied (terms)** – dorozumiany, domniemany

119. b – **'tort'** – delikt
120. c – **'discharge'** – zwolnienie z obowiązków
121. c – **dismissal** – zwolnienie (*np. z pracy przez pracodawcę*)
122. b – **offeror** – oferent
123. b – **express (terms)** – wyraźny, jednoznacznie określony
124. a – **duress** – przymus
125. a – **negligence** – niedbalstwo, zaniedbanie, brak staranności
126. a – **frustration** – bezskuteczność, niemożność, daremność, niecelowość
127. a – **partnership** – spółka (*osobowa*)
128. a – **sole proprietorship** – kupiec indywidualny, przedsiębiorca samodzielny (USA)
129. c – **company** – spółka (*kapitałowa*)
130. b – **corporation** – spółka (*kapitałowa*) w USA
131. a – **shareholders** – udziałowcy
132. c – **Registrar of Companies** – kierownik brytyjskiego urzędu rejestrowego spółek
133. b – **Official Receiver** – syndyk masy upadłości (UK)
134. b – **listed (companies)** – spółki notowane na giełdzie papierów wartościowych
135. b – **memorandum of association** – statut spółki (UK), druga część aktu założycielskiego spółki (UK)
136. b – **articles of association** – pierwsza część aktu założycielskiego spółki (UK)
137. a – **articles of incorporation** – akt założycielski spółki, umowa spółki (USA)
138. a – **'authorised share capital'** – kapitał statutowy
139. a – **officer** – członek zarządu spółki, jeden z dyrektorów w spółce (UK)
140. a – **secretary** – sekretarz (*w spółkach angielskich*)
141. b – **proxy** – pełnomocnik do głosowania
142. c – **minutes** – protokół
143. b – **'dissolution'** – rozwiązanie
144. b – **insolvent** – niewypłacalny
145. a – **bankrupt** – upadły
146. c – **winding up** – rozwiązanie
147. a – **bond** – obligacja
148. a – **prospectus** – prospekt emisyjny
149. c – **petition** – 1. podanie, petycja 2. wniosek, pozew, skarga
150. b – **motion** – wniosek, podanie
151. a – **supervisory board** – rada nadzorcza
152. a – **pre-emptive (rights)** – prawo pierwokupu
153. b – **(board of) directors** – rada dyrektorów (*w USA i Anglii*), zarząd (*w Polsce*)
154. c – **clerkships** – staż praktyki adwokackiej
155. a – **surety** – poręczyciel
156. a – **hearsay (evidence)** – dowód ze słyszenia (*nie z pierwszego źródła*)
157. c – **sale of goods** – sprzedaż towarów (zobacz *Sale of Goods Act 1979*)
158. c – **goods** – towary
159. a – **repudiated** – odmawiać wypełnienia porozumienia / umowy
160. b – **broker** – broker, pośrednik
161. a – **endowment** – 1. zapis, darowizna 2. dotacja, subwencja, wkład
- 364

Key and Translation

162. b – **mortgagor** – dłużnik hipoteczny
163. a – **warranty** – zastrzeżenie (*w umowie*)

164. a – **census** – spis ludności
165. b – **misrepresentation** – fałszywe przedstawienie, przeinaczenie, wprowadzenie w błąd
166. a – **adulteration** – fałszowanie, podrabianie, pogarszanie jakości (*żywności, lekarstw*)
167. c – **adultery** – cudzołóstwo
168. a – **embezzlement** – sprzeniewierzenie, defraudacja, przywłaszczenie, malwersacja
169. b – **genocide** – ludobójstwo
170. a – **Lord Chief Justice** – Lord Naczelny Sędzia (*przewodniczący Ławy Królewskiej, członek Sądu Apelacyjnego*)
171. c – **will** – testament
172. b – **mortgage** – hipoteka
173. c – **libel** – paszkwil, zniesławienie pisemne, oszczerstwo, potwarz
174. b – **encumbrance** – 1. obciążenie, ciężar 2. hipoteka 3. zastaw 4. wada prawna
175. a – **abandoned property** – porzucone mienie, porzucona własność
176. a – **mortgagee** – wierzyciel hipoteczny
177. a – **parole** – zwolnienie warunkowe
178. b – **theft** – kradzież
179. a – **poaching** – kłusownictwo
180. a – **probation** – okres próbny
181. c – **letter of intent** – list intencyjny
182. c – **reorganisation** – naprawa, sanacja
183. c – **misappropriation** – sprzeniewierzenie, przywłaszczenie, defraudacja
184. a – **trustee in bankruptcy** – syndyk masy upadłości
185. a – **mitigating (circumstances)** – okoliczności łagodzące
186. a – **defamation** – zniesławienie, potwarz, oszczerstwo
187. a – **slander** – oszczerstwo, pomówienie, zniesławienie, obmowa, szkalowanie, potwarz
188. a – **accessory** – współwinny, poplecznik
189. b – **'miscarriage of justice'** – omyłka sądu, pomyłka sądowa, niesprawiedliwy wyrok
190. c – **'Miranda rule'** – prawo do odmowy zeznań przez podejrzanego (*który został zatrzymany*) zgodnie z 5. i 14. poprawką do konstytucji USA
191. c – **mortuary** – 1. dom pogrzebowy (USA) 2. kostnica (UK)
192. c – **misdeemeanour** – wykroczenie, występki
193. b – **mercy killing** – eutanazja
194. b – **intestate** – bez pozostawienia testamentu
195. a – **next of kin** – najbliższy krewny
196. a – **indictment** – oskarżenie publiczne
197. a – **indiscretion** – wybryk, występki, naruszenie moralności społecznej
198. a – **robbery** – napad rabunkowy, rabunek, rozbój
199. a – **rape** – gwałt
200. b – **structural (unemployment)** – strukturalne (*bezrobocie*)

365

Test One

201. a – **promisee** – 1. osoba otrzymująca obietnicę / przyrzeczenie 2. wierzyciel
202. c – **promisor** – obiecujący, promitent
203. a – **offer** – oferta
204. b – **breach of contract** – niedotrzymanie umowy

205. a – **breach of promise** – złamanie obietnicy
206. a – **chattel** – ruchomość
207. c – **eviction** – eksmisja
208. c – **corroborating (evidence)** – dowód potwierdzający
209. a – **brief** - powierzenie sprawy, streszczenie sprawy
210. a – **nullity (of marriage)** – nieważność małżeństwa
211. b – **discontinuance** – umorzenie, wstrzymanie postępowania na wniosek powoda
212. a – **quash** – 1. anulować, unieważnić 2. zarządzać zatarcie (*skazania*)
213. a – **sets aside** – uchylać, odrzucać
214. a – **abrogation** – odwołanie, zniesienie, unieważnienie, uchylene, abrogacja prawa, aktu prawnego, traktatu
215. b – **repeal** – zniesienie, uchylene, unieważnienie (*ustawy, przepisu*)
216. a – **amendment** - 1. zmiana, poprawka, poprawianie, modyfikacja 2. nowelizacja, nowela
217. a – **overruling** – uchylene orzeczenia niższej lub tej samej rangi
218. c – **'reversed'** – uchylony, zmieniony na przeciwny (*o wyroku, decyzji*)
219. a – **judicial review** – rewizja, ponowne rozpatrzenie sprawy przez organ wyższej instancji
220. a – **summary (offence)** – występpek

Test II. Link the words in the left-hand column with their translations on the right.

1. artificial person e) osoba prawna
2. capacity to act in court proceedings j) zdolność procesowa
3. certifiable c) niepoczytalny, chory umysłowo
4. guardian ad litem a) kurator procesowy nieletniego
5. incapacitation g) ubezwłasnowolnienie
6. injured person f) poszkodowany
7. legal capacity i) zdolność prawna
8. minority b) niepełnoletniość
9. natural person d) osoba fizyczna
10. parental authority h) władza rodzicielska

Test III. Use the words in the box to complete the sentences

- 1) **guardian** – opiekun prawny
- 2) **place of residence** – miejsce zamieszkania
- 3) **breach** – złamanie, naruszenie, pogwałcenie
- 4) **legal status** – zdolność prawna, status prawny
- 5) **tangible property** – dobra materialne
- 6) **Usufruct** – użytkowanie
- 7) **Bylaw** – lokalny przepis, zarządzenie
- 8) **(breach of) confidence** – nadużycie zaufania

366

Key and Translation

- 9) **Deed** – akt notarialny
- 10) **Attestation** – poświadczenie, uwierzytelnienie, zalegalizowanie
- 11) **Nuisance** – 1. naruszenie porządku publicznego 2. utrapienie, plaga 3. niedogodność, przykrość 4. sąsiedzkie naruszenie posiadania
- 12) **affidavit** – oświadczenie pisemne złożone pod przysięgą
- 13) **mandator** – mocodawca / zleceniodawca
- 14) **expert** – biegły
- 15) **Power of attorney** – pełnomocnictwo
- 16) **Attorney** – pełnomocnik, prawnik
- 17) **pledge** – zastaw

- 18) **constitution** – konstytucja
- 19) **'payroll'** – lista płac
- 20) **Collective agreements** – umowy zbiorowe
- 21) **promoter** – założyciel (spółki)
- 22) **auditor** – audytor, rewident księgowy
- 23) **purchaser** – nabywca, kupujący
- 24) **residence permit** – pozwolenie na pobyt
- 25) **satisfactory quality** – zadowalająca jakość
- 26) **royalty** – honorarium, tantiema autorska
- 27) **'cease and desist order'** – nakaz zaprzestania działalności
- 28) **Child abandonment** – porzucenie dziecka
- 29) **business name** – firma
- 30) **'tenancy'** – dzierżawa, najem

Test IV. Fill in the gaps.

1. **(power of) attorney** – pełnomocnictwo
2. **nugatory** – nieważny
3. **authorised** – upoważniony
4. **revoked** – odwołany
5. **remain in effect** – pozostawać w mocy
6. **charge or custody** – nadzór lub kuratela
7. **attained** – osiąga się
8. **lawful** – prawny, capacity – tutaj: imienin
9. **(real) property** – nieruchomości
10. **ownership** – własność
11. **appoint** – mianuję
12. **quote** – podajemy
13. **submitting** – składanie, przedłożenie
14. **quotation** – oferta cenowa
15. **subject** – podlega
16. **competitive** – konkurencyjny
17. **valid** – aktualny, ważny
18. **disinherit** – wydziedziczam
19. **extraordinary** – nadzwyczajny
20. **Incorporation** – założenie, powstanie (spółki)

367

Test Four

Test V. Link the words in the left-hand column with their translations on the right.

ROSZCZENIE CLAIM

- 1) oddalić roszczenie i) to dismiss a claim
- 2) podtrzymać roszczenie g) to uphold a claim
- 3) rezygnować z, odstąpić od roszczenia
h) to waive / to renounce a claim
- 4) rozpatrzeć roszczenie c) to investigate a claim
- 5) unieważnić roszczenie d) to nullify claims
- 6) uznać roszczenie b) to acknowledge / to recognise a claim
- 7) wycofać roszczenie a) to withdraw a claim
- 8) wystąpić z roszczeniem e) to put forward a claim

9) zaspokoić roszczenie f) to settle / to meet / to pay a claim

OŚWIADCZENIE STATEMENT

1) cofać / odwoływać oświadczenie n) to retract / to withdraw a statement

2) cytować / przytaczać oświadczenie j) to quote a statement

3) korygować oświadczenie b) to amend a statement

4) kwestionować prawdziwość oświadczenia

e) to contest a statement

5) oczekiwać oświadczenia c) to await / to expect a statement

6) odczytać oświadczenie k) to read out a statement

7) opublikować oświadczenie i) to publish a statement

8) otrzymać oświadczenie l) to receive a statement

9) podpisać oświadczenie o) to sign a statement

10) potwierdzać oświadczenie d) to bear out / to corroborate a statement

11) powtarzać oświadczenie m) to repeat a statement

12) przedłożyć oświadczenie g) to lodge / to submit a statement

13) przedstawić oświadczenie f) to give / to volunteer a statement

14) przygotować oświadczenie h) to prepare a statement

15) przyjmować / uznawać oświadczenie a) to acknowledge a statement

16) przyjmować z zadowoleniem oświadczenie

p) to welcome a statement

SPRAWOZDANIE REPORT / STATEMENT

1) analizować sprawozdanie g) to analyse a report

2) badać sprawozdanie s) to examine / to study a report

3) cytować sprawozdanie h) to cite / to quote a report

4) napisać sprawozdanie u) to write a report

5) odkładać ad acta / do szuflady a) to shelve a report

6) odrzucić sprawozdanie q) to refute a statement, to reject a report

7) opracować sprawozdanie i) to compile a report

8) opublikować sprawozdanie o) to publish a report

368

Key and Translation

9) otrzymać sprawozdanie p) to receive a report / statement

10) poprawiać sprawozdanie f) to amend a report

11) potwierdzać sprawozdanie j) to confirm a report

12) powitać z zadowoleniem sprawozdanie

t) to welcome a report

13) pracować nad sprawozdaniem c) to work on a report

14) przedstawić sprawozdanie n) to present a report

15) przekazać / podać dalej sprawozdanie m) to pass on a report

16) przesłać sprawozdanie r) to send in a report

17) przyjąć / zatwierdzić sprawozdanie d) to adopt a report

18) sporządzać sprawozdanie k) to draft / to draw up / to write a statement / report, to make a report

19) ukryć / zataić sprawozdanie b) to suppress a report

20) wydać sprawozdanie l) to issue a report

21) zmieniać sprawozdanie e) to alter a report

ZAWIADOMIENIE NOTIFICATION / NOTICE

1) oczekiwać zawiadomienia a) to expect / to await notification

- 2) otrzymać zawiadomienie e) to receive notification
- 3) przesłać zawiadomienie c) to notify, to give notification, to send a notification
- 4) wydać zawiadomienie b) to issue a notice
- 5) wysłać zawiadomienie d) to post a notice

DOKUMENT DOCUMENT

- 1) antydatować dokument i) to backdate a document
- 2) badać dokumenty q) to examine documents
- 3) być w posiadaniu dokumentu j) to be in possession of a document
- 4) datować dokument o) to date a document
- 5) dostarczać dokument pp) to supply a document
- 6) fabrykować / fałszować dokumenty s) to falsify documents
- 7) interpretować dokument y) to interpret a document
- 8) kontrolować / sprawdzać dokument x) to inspect a document
- 9) kopiować / powielać dokument n) to copy a document
- 10) odtwarzać / rekonstruować dokument dd) to piece together a document
- 11) opatrywać adnotacjami / przypisami dokument
f) to annotate a document
- 12) otrzymywać dokumenty kk) to receive documents
- 13) podpisywać dokument mm) to sign a document
- 14) podrobić dokument u) to forge / to falsify a document
- 15) podstemplować dokument nn) to stamp a document
- 16) posiadać dokument ee) to possess a document

369

Test Five

- 17) poświadczyc dokument z) to legalise a document
- 18) przedlozyc dokument oo) to submit a document
- 19) przejrzec / wertowac dokumenty
(pobieznie)
v) to glance through / to read through
the document
- 20) przejrzec dokumenty (omowic) w) to go over the documents
- 21) przekazac dokumenty bb) to pass over the documents
- 22) przygotowac dokument ff) to prepare a document
- 23) przyjmowac dokument a) to accept a document
- 24) publikowac dokument ii) to publish a document
- 25) rozpatrywac dokument c) to consider a document
- 26) rozprowadzac dokumenty k) to circulate / to send out documents
- 27) sfingowac dokument u) to forge a document
- 28) skladac dokument t) to file a document
- 29) sporzadzac wyciag / wypis
z dokumentow
r) to extract a document
- 30) sporzadzic dokument p) to draw up / to draft a document
- 31) sprawdzic dokument b) to check / to scrutinise / to look up
a document
- 32) sprokurowac dokument gg) to procure a document
- 33) studiowac / czytac uuzownie dokument cc) to peruse a document

- 34) ukryć dokument m) to conceal / to suppress a document
- 35) uwierzytelnić dokument h) to authenticate / to legalise
a document
- 36) uzupełnić dokumenty l) to complete documents
- 37) wycofać dokument rr) to withdraw a document
- 38) wydawać dokumenty e) to release / to issue documents
- 39) wystawić dokument hh) to produce / to draw up a document
- 40) zachować dokument ll) to save a document
- 41) zakwestionować dokument jj) to question a document
- 42) załączyć dokument g) to attach / to enclose a document
- 43) zapodziać / zawieruszyć dokumenty aa) to mislay documents
- 44) zweryfikować dokumenty qq) to vet documents

PISMO LETTER / NOTE / DOCUMENT

- 1) doręczyć komuś pismo e) to deliver letter to someone, to serve
a letter on someone
- 2) podyktować pismo d) to dictate a letter
- 3) wysłać pismo a) to post / to mail a letter
- 4) wystosować do kogoś pismo b) to forward a letter to someone
- 5) zredagować pismo c) to draft / to write a letter

370

Key and Translation

ŚWIADECTWO CERTIFICATE

- 1) dostać świadectwo e) to get a certificate
- 2) odebrać świadectwo c) to collect a certificate
- 3) otrzymać świadectwo j) to receive a certificate
- 4) podpisać świadectwo k) to sign a certificate
- 5) podstemplować świadectwo l) to stamp a certificate
- 6) posiadać świadectwo i) to possess a certificate
- 7) prosić o świadectwo a) to ask for a certificate
- 8) przyznawać świadectwo b) to award a certificate
- 9) sfalszować świadectwo d) to forge / to fabricate a certificate
- 10) uzyskać świadectwo h) to obtain / to achieve a certificate
- 11) wręczyć komuś świadectwo f) to hand someone a certificate
- 12) wydać świadectwo g) to issue / to give / to grant a certificate
- 13) zdobyć świadectwo n) to win / to achieve a certificate
- 14) złożyć / składać świadectwo m) to submit / to lodge a certificate

ODPIS COPY / TRANSCRIPT

- 1) dołączać odpis b) to append / to attach / to enclose
a copy
- 2) dostarczyć odpis o) to supply a transcript / a copy
- 3) otrzymać / uzyskać odpis i) to obtain a copy, to receive a copy
/ a transcript
- 4) podpisać odpis m) to sign a copy
- 5) przedłożyć odpis o) to submit / to lodge a copy
- 6) przesłać odpis d) to forward a copy
- 7) przyjąć odpis a) to accept a copy
- 8) sporządzić odpis g) to make / to run off a copy, to make

a transcript

9) sprawdzić odpis k) to review a transcript

10) uwierzytelnić odpis c) to certify / to authenticate a copy,
to authenticate a transcript

11) wydać odpis e) to issue / to release a copy

12) wydrukować odpis j) to print a transcript / copy

13) wysłać (komuś) odpis l) to send a copy (to someone)

14) zatrzymywać sobie odpis f) to keep / to retain a copy

15) złożyć / składać odpis n) to submit / to lodge / to file a copy

16) zrobić odpis h) to make a copy / transcript

UMOWA CONTRACT / AGREEMENT / DEAL

1) anulować umowę f) to cancel / to rescind a contract

2) być związanym umową c) to be bound by an agreement

3) dobić umowy z kimś v) to strike a deal with someone

4) dotrzymywać umowy a) to abide by an agreement

371

Test Five

5) honorować umowę n) to honour a contract

6) naruszyć umowę y) to violate / to break / to be in breach
of a contract

7) negocjować umowę p) to negotiate a contract

8) nie dotrzymać umowy m) fail to perform a contract, to renege on
an agreement, to go back on
an agreement

9) obchodzić umowę e) to by-pass / to circumvent
an agreement

10) odnowić umowę s) to renew a contract

11) parafować umowę o) to initial a contract

12) podpisać umowę u) to sign a contract

13) podrzeć umowę w) to tear up a contract

14) postępować zgodnie

z umową / przestrzegać

umowy

b) to adhere to an agreement

15) prolongować / przedłużać

umowę

l) to extend a contract / an agreement

16) przyklepać umowę t) to seal a deal with a handshake

17) realizować umowę q) to perform / to implement a contract

18) renegocjować umowę r) to renegotiate a contract

19) rozwiązać umowę x) to terminate a contract

20) sfinalizować umowę i) to conclude a contract

21) sknocić umowę d) to bungle a contract

22) spisać / sporządzić umowę k) to draw up / to write a contract

23) unieważniać umowę g) to cancel a contract

24) wykonywać umowę h) to carry out / to perform / to fulfil / to
execute a contract

25) zawrzeć / zawierać umowę j) to conclude a contract, to enter into a contract

26) zdobyć umowę z) to win / to get a contract

TRAKTAT TREATY

1) krytykować traktat g) to criticise a treaty

2) naruszać postanowienia traktatu o) to violate / to break / to breach a treaty

3) odrzucić traktat m) to reject / to repudiate a treaty

4) podpisać traktat n) to sign a treaty

5) potępiać traktat f) to condemn a treaty

6) przygotować traktat k) to prepare a treaty

7) przyjąć traktat b) to accept a treaty

8) przystąpić do traktatu d) to become a party to / to enter into a treaty

9) ratyfikować traktat l) to ratify a treaty

10) sporządzić traktat h) to draw up a treaty

372

Key and Translation

11) sprzeciwiać się traktatowi j) to oppose a treaty

12) uchylać / unieważniać traktat a) to abrogate a treaty

13) wprowadzać traktat w życie i) to enforce a treaty

14) zatwierdzić traktat c) to approve a treaty

15) zawrzeć traktat e) to conclude / to enter into / to make a treaty

WYNAGRODZENIE REMUNERATION / PAY / FEE

1) być uprawnionym do wynagrodzenia

b) to be entitled to remuneration

/ payment

2) domagać się wynagrodzenia q) to seek remuneration

3) obliczyć wysokość wynagrodzenia d) to compute remuneration

4) obniżyć wynagrodzenie n) to reduce remuneration

5) określić wysokość czyjegoś

wynagrodzenia

g) to determine one's remuneration

6) otrzymać wynagrodzenie m) to receive / to obtain remuneration

7) pobierać wynagrodzenie c) to collect payment, to earn

/ to receive remuneration

8) podwyższać wynagrodzenie j) to increase remuneration

/ payment

9) przyjąć / zaakceptować

wynagrodzenie

a) to accept remuneration

10) stanowić wynagrodzenie e) to constitute remuneration

/ a payment

11) ujawniać wysokość wynagrodzenia h) to disclose the remuneration

12) ustalić wysokość wynagrodzenia i) to fix the remuneration / payment

13) wstrzymać wypłatę wynagrodzenia f) to defer payment

14) wymagać równego wynagrodzenia o) to require equal remuneration

15) wypłacić wynagrodzenie l) to pay / to provide remuneration

16) zatrzymać wynagrodzenie p) to retain payment

17) zwiększać maksymalnie

wynagrodzenie

k) to maximise remuneration

373

Test Five